

V. K. P. (e) neñ Başqortostan olke kamitete, bota v k p (e) kantun, qala ham jort kamitettärenä, lokalnıq, parteja jıylıstarda ham eşseler, satraktar, satrak qatın-qadırlar arahında ham ortal xalq jıylı arahında, jarlı ham satrak gruppalıq kanzımlarında, qatın-qad diligalkıslar jıylıstarda iptış Stalındı, kalxuzsı iptıştarga javap tıgın maqalahan ham V.K.P.(e) ydık kamitatenen 2 nse aprılđa sıqarqan kalxuzsılarqa elgyttar turahındaq qerarın eşlerge, ojanerğa taqdim itarğa.
V. K. P. (e) neñ Başqortostan olke kamitete sikritarı: **Bıjkin.**

29 NSb APRILDb PRAMFINPLANDb JÖD PRATSINTQA YTÖV MENÖN QARŞBLARQJA!

Miljundar xörököte buloqan Satsejalizm jarıybın bejek batıqsıq kytärerbed. Udarnıj verigadylarđan—udarnıj zavıť, savxuz ham kalxuzdarqa.

Kalxuzlarqa elgyttar turahında

V.K.P. (B) ydık kamitetenen 2 1930 jıl 2 nse aprılqararıl ydıkbaşqarmakomitetenä ham Xalıq kamisardar savitena taqdimitergä.

a) kalxuzdarğa deymälşterelgön bötä eş maldarın (attar, ygeddär ham başqalar) 2 jılqa naluk haludan tuqtatırqa;

b) kalxuzdın urtaq fajdalanıyında ham şulajıq ajrım kalxuzsılar, qaramaqında bulğan hıjırdardı, susqalardı, harıqtardı, ham qoştardı 2 jılqa naluk haludan qotqarıq.

v.) Deymälşterelgön jaşelsä baqsahı ham kalxuzdar esen şul rajunqa qarata bıldalangan jaşelsä baqsaların kıl torqan daxut turmahına 50% eskidkä bıldalargä, deymälşterelgön jaşelsä baqsalarına ham jaşelsä baqsalar kalxuzdarına janınan ajılenderelgön jer majdandarın, 2 jılqa a.x. nalugı haludan qotqarıq.

g) 1930—31 nse jıl esen bulğan avıl xuzalıqı nalugın deymä şımmahın oşo qarardarqa javap bırerdek itep kamitetge.

Bıjıl kalxuzdarqa 500 milijun humıq kridit asıv turahındaq, Ydık kamiteten 5 nse qılınvar qararıl tulıhı menen ta'mın itevge S.S.S.R. xalıq Kawisardar savitena quşarqä.

Kalxuzdarın matdı xaldarın jaqsırtıvıd ködätep:

a) kalxuzqa ingön xuzalıqtar öbtöna tışkan sıruğı udqan kridit bujınsa bulqan aırsaktären şulaj uq, kalxuzqa ineyselor öbtöndä bulıpta, kalxuzqa ingönden humında, keräbejendardın kalxuz qabul itkan burıstardı qaplıvıd malsıyık ham igenselektan kılğan daxutıtarqa qarata evaqıltırlarğa, xuzalıq jıylıyın adaqına tiklem kısıktetereleq!

b) kalxuzqa ingöngä tiklem udqarılqan jer tedev burıstardı kalxuzsılardan almatqa.

v) kalxuzqa ingön keräbejendardä avıl xuzalıqı halımdar, nıdajmka ham başqalarđı ytamav esen 1930-jıl dın berense aprilena tiklem halınoqan ham ular öbtöna itäplangan bötä bıtırarardı ham sut juldavdarın tılatmätke—bötöterge.

g) burıs şıktärene ham kapıratıtarqa bulqan paj kapitaldarın ham silavvej aktıttı jıylıvıd tik ırkle eräveştagena udqarırqä, kyp jerdärdä bulqan mäsıyırı jıylıvdar praktıkahın tıjarqa.

d) qajıh ber rajundarda tarqan, haqlıq kassalarına mäsıyırı jıl menen aqsa jıylav praktıkahın tıjarqa.

j) avıl xuzalıq jıylında traktırdarqa zadadatkä jıylıvıd batkan hanarqa.

Finländeja kamsamul batırlarsa këräştä.

(Iptış Karvunındıñ sutta hıjlagön hydenen.)

— Hed mine satsıalıs jastar sajuzı qıvıyılqanqa tiklem jastarden Qılısıngıforıs jamqejatında ham eşse tygarakten tanıştırv jamqejatenen

Jastarden sajavaj xörökötärenä mine neme tartıť?

Kapitalıstıtarqa jastar xedmatenän fajdalanıv esen jaqıñ mınkılektar bırelä, sönki bul xedmatıtedur eşseler xedmatena qaraqanda in arzan xaqqa hatıp alıp nula. 1928 nse jıldın rasmi handarına qaraqanda prazıvıdıtıvala jastar eşseler xedmate 15% tışkıl itkan. Lakin, bul handar esenä 14 jastın 18 jaşkı tiklem bulqan jastar genä inalar. Ə, eş xaqı nısek tora? eşse jastarden eş xaqıtar, qart eşselerınekenä saqıstırqanda 50% qa kım. Tadaıy şarttar ham tıxırsanalıdın möräzaqate jastarden tın tazırıne jaqınan alqa barıvdarına jardıñ itınaj. Oşonın nızıahında eşse jastarden 75% tı qurqınsıy avırvıdar cıxılta menen avırvıdar. Avıl xuzalıqında eşlavse jastarden tormoştar laqlıa nasatırvıq. Avıl xuzalıqında eşlavse jastarden 1/2 eleşö kıkırak avırvıd menen avırvıdar.

Kalxuz sıntıroja oşolardı quşarqä.

a) eşten sıruğına ham qajda eşlavseña qaramatın, sıtkä barıp eşlavdan kılğan daxutıtarqa qarata bulqan zalıkunda bıldalangön (eş xaqıñnı esen 10 pr. tına tiklem) dan tıñ. kalxuzdarın kalxuzdın sıtta eşlap tapqan eş xaqıtarın kyp prasını aırvıdan tıjarqa.

b) Kalxuz idaraların kalxuzdarqä eştenbaşqavıqıt tarında kalxuzdın deymälşterelgön attar menen jek tıretıv, aqas әderlav eştäreñde ham başqa eştärde eşlarğa telavse kalxuzsılraqa tatqarılq itınatka. Şulıq vaqıtta әğärdä kalxuzsı kalxuzqa qaragan mal adıqı menen fajdalanı itkan, ul vaqıtta eş xaqıñnı 40 pratsıntın, ə әğärdä unıñ mal adıqı menen attı aşatıa, ul vaqıtta 60-70 prats kalxuzsıñnı ydında qaldırtırqä mäsıyır itarğa.

Burıvazeje qurqınsıy hıdä.

Burıvazeje fıkre bujınsa bul oşoşmalar unıñ jaşavına qurqınsıy. Oşonın esen alar menen këräşä. Bul këräştä burıvazeje totala oşoşmalarđı jaba, ham oşoşmaların aqzaların tormalarğa tıslaj. Min xäder Lırvıvala bulıqan vaqıqtalardı xatırgä aladı. Әğärdä beravdın saqıpten urlahalar, urlavıtoja jada bırelep zıjan kırevısege xaq tılana. Ə bedden ıldä bulaj tygel. Lırvıvala xulıgandar eşse jastarğa hıyım itep aların kejemdärın jırtıp bötötergöndä. Şulaj bulıvıqqa qaramatın zıjan kırevıse larde xökem ittelar, ə xulı-

gandarqa ber jazala bırelımane. Bına zakun menen tygel, sıntıj dısmınlıq menen xökem itälär.

Finländeja burıvazejıahı Angeleja nıjdarının hyddären tınlap Savıttar sajuzına qarşı huqısqä әderlav. Burıvazeje asıyq anıaj, kı, tın ham əqlaq jaqınan tada bulqan eşse jastar imırejalızım mınfıqıttıre esen huqısqä barmajasaqlar. Oşonın esen burıvazeje rıvayıtsejun jastarğa in qatı hıyım itä. Ul jastärde jaqınan tartıptarğa xedmat itırevıde telaj, Min hedqä ajtam kı, eşsön jastar hıdden tırvıyıdarıqıdıqı bujıñmattar.

Xıjanatsıylar oşoşmaları.

Jas eşseler hıdden tarıftan oşoşmalar menen qanqıplıñnı alımdar, sönki alar rıvılytsejun oşoşma tygelar. Alar, qartlar tarıftan jekaksılek itelıvse satsejal-dımakrat jastar sajuzına ham bötä apparıunıstıtarqa kıre qarajdar. Eşse jastar ularqa qarşı atakaqa sıqalar ham ularđı jenasaktar. Bına nı esen eşse jastar yddärenen sajavaj-rıvılytsejun oşoşmaların oşoştorırqä tejestör. Әğärdä bındaj tırtäge asıyq oşoşmalar rıxsat itelımahalar, jaşerenıdın ahtında eşlavse oşoşmalar tıdelasaktar. Bedden këräş turahında termä kamırahında uıjar, mın, jaşeren oşoşmalar qına eşselerıde jınevıga alıp barasaqlar tıgın nızıyaga kılıdem. Asıyq jaşavse oşoşmaları hed qırvırvıd, Lıkvıñ idın ahtındaqıylarqa hedıdınqıulıqı jıtmät.

Ixtımal hedqä „hıvıq batıstı halamqä totona“ tıgın maqalade isıterge turı kılğander. Min hedden alda halam kevek toram ham ajtam: **hın mınä totonhında barı ber satasaqıñ.** Jaşahın Finländeja kamsamul, jaşahın K I M!

Mashkıdä qıvadat kampanıyına qarşı dımanstratıseja.

Satsejalizm jarıybı jıylı qıñnı sajavaj ytkärerge.

Linin kamsamulı tarıftan başlanqan satsejalızım jarıybı savıttar llendäge bötä eşsön darden satsejalızım tıdölöşöndäge sajavaj qoraldar bulırvı overıde. VKPn nın bötä sajuz XVI kanfırınsejıhe tarıftan satsejalızım jarıybı turahında bötä eşsöndärgä möräzaqat qasul itkanena ber jıl tula.

Satsejalızım jarıybı bıñ jılyñnı berense jıylın ytvıd dur jardıñ itte. Bıñ jılyñnı itkense jıylın ytvıdında—qajda satsejalızım jarıybı sıñlap qullanıla ham udarnıj brıgadılar qaqıddıqına tygel bıkı stanuk janında eşlajdar—oşonda pramfınplandıñ

tulıhı menen ytvılevn kırvıbed. Qajda eş nasar qujılqan qajda udarnıj brıgadalar qaqıddıqına nar bulıp itäp-lıñalär—şında pramfınplandıñ ytvılmayen kırvıbed.

Əle bedden Başqortostan sanaqatendä pramfınplandı ytvımagän zavıttar barıloqın, kyp kenä kammunıs hıam kamsamuldarın udarnıj brıgadalar qaqıddıqına torqandarın kırvıbed. Qazıtı bedda qıv bujına şavlaqan Tamjan—Qatıj. Əıe qalalı jırtıyılqıtarı ham bögön jaqlıqan tımer jıl fakıttarı bıñ asıyq kırvıtelar. Tımer jıl mastırskıjdarı bötä sajuz kılımdında berenselekte al-

Dıpu kamsamulı bögönge horavıqä javap Bıre alımaj

kamsamul jaşendäge eşse jastar nıqlab kamsamulıqä tartılmıqan.

Kampanıjalarđa qojroqta hıjıralengön. Jacajka sikritarı kyp mäs'alalargä „bılmajem şulaj bulırvıqä kəräk“, tıp javap bıre.

Әğärdä hed bötä eşkä tıñsı jöräkmenengena qarap, bötä kampanıjalarđı tarmalısıj rıvıstıtagena ytkärej. Adaqtan hedda bul kampanıja nısek ytte nındaj qamlej eştar başqardıqıd tıp horavıqä: —Əlla, şulajraq yttısekelıe, xäjer mın ydem jacajka sikritarı bulhında ul neme menen artıq tanış tıgelmen, şulajda mınä bulajraq bulırvıqä kəräk... tıp javap bırerğa tıhıygedı-Dıpu jacajkahenän ırvak alıqıd... Unda bıyqa tiklem eştar şulajraq barqan.

Öıuıyırđar bedqä fajıdä bırmäne...

Xäderge konda dıpu kamsamul jaşendä barıhı 389 eşse jastar bulhala, şulardın barıhı 135-e kamsamulda tora kamsamuldar mınkılekt bulhala bıyqa tiklem yddären 100 prats. menen hyddäle udarnıj itep bötımagänder. Ə eşkä kılğonda bıgeräktä inde.

—Kamsamuldarı 100 pratsıntı menen udarnıj itevda nındaj qamlej eştar başqardıqıd?

—Jıylıstarda hıjılap yttek dıgıvırdar tıdönök başqa nındaj eş alıp barahın, xäjer jaşerep torıroqä, jarımaj, mınıñ bedqä artıy fajdahlı bulmähı (?!)-tey kılkıttı sikritarı Tıtuť.

Eşse jastärde kamsamulqa tartıv eşe qıfıev itınälektıy bın torqan şıkelıe. Kamsamuldan partıyjaqa bırev eşelä bul tıranan udımaqan. Sönk, bögönge konda ale tıstıq itelep bötımagänder menen barıhı 40 partıyalsı bar şulajda. Bul tarmaqta honqı kındardı ber әderäk unışlıqtar bar. Sönkej jacajka sikritarının ajıevına qaraqanda, honqı 3 aj esendä 20 kamsamul partıyja saına bırelgön.

„Bıl tarmaqta bedden eşıvıxtı-barıxtı...“

Pramfın plandı tulıhı menen ytvı bötörge hıy bırep, bıl tarmaqta udarnıy eş alıp barırvıqä vaqıdä bırgön dıpu kamsamuldar, udarnıj ajda, prajıvıvıstıvıala eş bötöv

menen şıptırtqına sıyıp hıyqıandarda, berda tavış tın sıyqarınaj udarnıj jıqlaqıdar. Tik udarnıj aj bötär aldanın garkum tojop qalıp kılkıttıf qavırvıqahına udarnıj tırtä başlaqasqına dıpu kamsamulı ujanıp kılkan bulhala, indebötölajı hunlaqan nula.

Pramfın plan mart ajıñnı honqı könönä tiklem bötölajı sıxtarqa jekırelmıqan. Bul turıla bırtırlıq qamlej eşlap barılmıqan.

—Şulajda pramfın plandı tulıhı menen ytvı bötıvda nejdär eşlavıgedı?

—Jastar sıksıjahı menen ikınum sıksıjıqı bul turıla sıxtarda eş alıp barırvıqä quştıq.

—Ular nımälär eşlavıgeñ?

—İkın... Ular bında ber tırlıla eş alıp barmaj bötä eşte „bıxtı barıxtı“ kıterıdelar.

—Jalqan udarnıktar barırvı?

—Jısetıevıge qaraqanda bar.

—Bıl turıla nımälär eşlavıgeñ?

—Xäderge ber tırlıla eş alıp barqanıvıdıjuq.

—Prajıvıvıstıvıalaqı kamsamuldararahındapraguldar barırvı?

—Bar. Ber kamsamul esep eşkä kılımaj jırevıne.

—Bıl turıla nındaj eştar alıp bardıqıd?

—Kamsamuldan sıqarılqıd, Paravuzdar tıdätıev sıxtında mınan başqa praguldar bulhala tıkşırev bulqan juq ale tıj, jacajka sikritarı.

„Jatu paravuzdar tıdätıev bılege nıvazna“

xedemtıla: dıpu jacajkahe tarıftan pramfın plandı tormoşqa asırvıvda bıyqa tiklem ber tırlıla qamlej eş alıp barılmıqan. Ulqınala tygel xatta anlatıvda alıp barılmıqan. 2 nse kvartılaqı pramfın plandıñ qajıh sıxtarda nısa pratsıntı ytvılep ytvılmayen jacajka sikritarı ydölä belmıj.

—Fıvıral, Qılınvarqa urta atdılıjıla pragsıramın 128 pratsıntı ytvıde, zatu paravıvdar jıetıstırev sıxtı nıvazn, Odelev ham bıdılıvıdar bar...

—Savıben tıkşıredıgedıme?

—Xäjer anıñnı tıkşırep bulqan juq aletej jacajka sikritarı.

Jacajka sikritarı yrlatılvıyılardın barılvıqı menen-jıqlıqıñnı belmıj.

Şulaj ber hyd menen ajtkonda juqarılaj ajtkansa dıpu jacajkahe bıyqa tiklem-başqa kampanıjalarđala halqınlıq kırvıhtıkelagön, 29 nse jıldın ködönän alıp bögönge tıklem-dıpunan nısa eşse yrlatılgöndä jacajka bötölajı belmıj. Prajıvıvıstıvıala tatar başqort eşselerın (bıgeräktä jastärde) kıvıyajıtev turıhında jacajka ber tırlıla eş alıp barmıqan.

Şunın esendä bed, bul jıetıshedılektärgä bögendıyık kıy halıñnıp tıdätıeler; Ə pramfın plan mäs'alahındäge qalın tırelelekt 29 nse aprılqa tıklem joqartıslar, Satsejalızım jarıybıñnı jıylıqında, bul janıylıqlıqtardı tıdätıep, yd jacajkasenän itäp bırerğa tıjes.

A. ƏMIN.

Amırıkala eşseler dımanstratısejahe.

NEJU—JURK, Kısä Dıtırıjt—dımnıstratıseja jahap, Fırd zavıttarında eş bırelevede talap ittelar. Eşseler zavıst qaraldıların tıaş bırvıqanlar. 5 eşse qılqä alınoqan. Bögön zavıst qaraldıların halıvıd palıtıseja yd öbtöna alda.

Qıallandıjıla SSSR dı jaqlav köndäre.

Bırlın, Qıallandıjı kammunıstıar partıyjahı honqı köndärdä, Qıallandıjıñnı bötän rajundarında, SSSR qa qarşı qıvadattarqa qarşı jıylıstıar udqardı.

Bötä jıylıstarda kyp eşseler yddären kammunıstıar partıyjahı jaqlı itep ıqlan ittelar. Qıallandıjı kampratsıjahı 13 nse aprıldan alıp bötä urındarda imırejalızım ham savıttar sajuzına qarşı barqan kampanıjaqa qarşı kampanıja udqara.

qan bulhala bındaqı kamsamuldarın satsejalızım jarıybı başında bara alımdar, asıyq faktı.

Satsejalızım jarıybı jıylıqın ytkärej tantanalı jıylıaj tygel, bıkıej nıqlı eş jıylıqı Bıl jıylıqqa jıylıaj turımalıhında qına әderlavıesalar bulha xäderdın yk ut asarqa. 29 nse aprılqa bırevıne-lä kammunıs ham kamsamul udarnıj brıgadaların sıttı qalınahın. Ular udarnıj brıgadalarđala bılavıklırsä eşlap partıyjahıd eşselerğa ırvak kırvıhtındar. Bıyqa tıklem tıdölıgön jarıybı dıgıvırdarın ytvılevdäre jaqınan alıp tıkşırerıge, Udarnıj isem asıtna jaşırengän jalqan brıgadä—jalqan sıxtardın jıddären asarqa. 29 nse aprılqa tıklem pramfınplandı artıyq

menen ytvırgä. Bına, bul mäs'alälär satsejalızım jarıybı jıylıqın ytkärevdın ydık burıstıar.

Kamsamul oşoşmaları bögöndän başlap juqarılqı burıstardı ytvı nıgedında jıylıqı ytkärej esenä başlaşındar. Kamsamul oşoşmaları bul eşte yddärenä jul jarıp jöröp kōstärde vaqlımahındar, bıkıej bötä eştärde partıyja ham prafsajuz oşoşmaları menen bıergä alıp barıñdar.

Bıyqa tıklem kalxuzdarđa satsejalızım jarıybı planlı tırtı alqan juq ale. Bıl satsejalızım jarıybı jıylıqı kalxuzdarđı nıqıstıvıqä, prazıvıdıtıvalıqı kevek yk satsejalızım jarıybıñnı kınajıtevıge, kın kılımda udarnıj brıgadalar tıdövıge fajdalsınıñnı.

Kalxuzdarđa satsejalızım jarıybı ham udarnıj brıgadalar xäräkte kyp kenä kalxuzsılardı esen janı neme. Bıyqa tıklem avıldarda jarıybı kırvırage ycerızdıñıjlar tırahınan sıqmanı bıt. Oşonın esen bıl jıylıqı ytkärej kın kalxuzsılardı jalıphına satsejalızım jarıybıñnı ahamıejaten anlatıvıajıynıltırgä, eştärde brıgadalar tıdölösäk, Bında kamsamul başlap jörıvıse bulıñnı. VKP(a) Ydık Kamıttınen „bötä kammunıs ham kamsamuldar udarnıj brıgadalarđala bulırvıqä tejestör“ tıgın dırkıtvıahı ber tarı ham kamsamuldar esen dı mäsıyırı.

Bıl jıylıqı ytkärej vaqıtla sara qına bulımajsı kın sajesı kampanıjaqa ajlanırgä tıjes.

[illegible]

By julda heð nejama eðlonegæð?

**Jađoľ səsev həm kamsa
mulkalardıñ vırystar.**

Betë kamsamul ojomalarnana aqas aqibduv estere esen kamsamvldarib oqot-terbroja ham partiheh jastbrde jynarora qustb. Sulajuq ydek kamitat bvoja tiklem aqas qbrqyv estorende mablizavajt itelep eslovse kamsamuldaridan xitjarj raveste aqas aqibduvvoja qaldrbroja mekin tne.

Ydök başqarma, bəthən nadanlıq jəmgəjətenen ydök səvite həm RSFSR narkamizimnən nadanlıq bəterev turahında ajrım qarar sığarq "graminij kalxuz ösen kərəş" lüzünqahın taşlam həm bəl lüzünqahın jadqı səsəv kampanjahında in məhlil lüzünqahırdın berehe ikanlegen pitte.

Bətə pat

"Lininse,"

şərvəz eşə 1 nse
şirelev, şynan k
vaqətynda tapş
tapşərv eşəna
tyəndəgə ədris
gəşəy.

Гор. Уфа П.-Т
педицин.

te patpissiktarəja tap-
pirdan başlap puştəja
ədris almaştərv, gəzit
imav həm başqa şundə
ijle sulojan şikajəttərdə
enən jəvərevegədə h-

ДОВЕДЕМ РЕШЕНИЕ ЦК ДО КАЖДОГО ЯЧЕЙКИ, ДО КАЖДОГО КОМСОМОЛЬЦА!

Резолюция ЦК о работе башкирской организации ВЛКСМ

Заслушав доклад секретаря Башкирской организации ВЛКСМ, секретаря ЦК о состоянии комсомольской организации, ЦК констатирует повышение политической активности комсомольцев Башкирии, улучшение организационного единства в рядах союза, улучшение качества актива в социальном и национальном его составе, а также активное участие комсомольцев в хлебозаготовках и в походе за урожай.

Однако, эти успехи не были использованы организацией и ее руководством для решительного поворота всей комсомольской организации лицом к хозяйственно-культурному строительству.

Организация проявила недостаточную медленность и значительное отставание в темпах от общей работы по сплошной коллективизации области, не стала еще своей своей массой во главе растущей активности батрацкой и бедняцкой молодежи в борьбе за социалистическую реконструкцию сельского хозяйства, за отщепение колхозов от классово-феодалов, в проведении сплошного землеустройства республики и т. д. Охват комсомольцев, занятых в сельском хозяйстве, чрезвычайно незначителен (24 проц.).

Большинство ячеек не имеют представлений о патетическом плане строительства республики. Сопереживают еще по освоению организации, как постоянно действующий метод борьбы за повышение темпов и повышение широты трудящихся масс в сопричастности, это привело к отставанию руководства ударных движений, в разрыве ударных бригад на производственных и к слабому охвату в них комсомольцев и рабочей молодежи. Недостаточно поставлена в организации работа по подготовке национальных кадров пролетариата.

Незначительна роль комсомола в национально-культурном строительстве области. Организация слабо участвует в коренизации госаппарата в проведении нового башкирского алфавита, в работе по пропаганде в массы трудящихся основы национальной культуры, художественной литературы, театра, кино и радио и т. д. Об этом, а вместе с тем и организации не уделяется должного политического значения, слабая политическая активность комсомольцев, слабая политическая активность комсомольцев, слабая политическая активность комсомольцев.

Наряду с этим, за последнее время в ряде организаций Башкирии (С.-Таймак, Т.-Катай, Уфа, Белебей) имели место политические провалы: переоценка классового боя, извращение национальной политики партии, забвение революционной теории, возмущение социалистических корней правого уклона, провозглашение классово-феодалов элементов в комсомол и захват ими отдельных звеньев союзного руководства. Комсомольские газеты «Иш-Юсул» и «Баш-Ишлар» не проводили достаточно четкой борьбы за интернационализм, в газетах прославлялись теории мирного протеста кулака в социализм, переосмысления молодого кулака в комсомол и т. д., тем самым дезориентировали организацию в борьбе с правым уклоном и интернационализмом.

Обном заводы со встречными извращениями и ослеплением на чужих политические уловки для всей областной организации с целью повысить боеспособность союза в борьбе за генеральную линию партии. Областной Комитет не сумел своевременно мобилизовать организацию на борьбу с контрреволюционной и разлагающей перед массами ее контрреволюционной сущности. Областной Комитет совершенно недостаточно опирался на своей повседневной практической работе на производственные организации, слабо был связан с массами комсомольцев и не сумел своевременно возглавить по ним кампания в организации полноты самостроительства.

Исходя из этого, ЦК ставит работу организации главной и руководителем Областного Комитета — неуправляемостью.

ЦК ставит перед Областом и организацией следующие задачи:

- 1) Добиться решительного поворота в работе организации на основе выполнения решений ноябрьского пленума ЦК ВЛКСМ и декабрьского пленума ЦК ВЛКСМ в борьбе за быстрые темпы социалистической реконструкции народного хозяйства, за повышение роли комсомола, организации в национально-культурном строительстве, сокращая это систематической работой по воспитанию комсомольских масс в духе интернациональной борьбы с уклонами от генеральной линии партии на два фронта, с правым уклоном, с фактической ослепленностью на данный момент, так и с остатками контрреволюционного троцкизма и его релятивизма в форме «левых заблуждений».
- 2) Организовать всемерно политическую партию в деле осуществления

дела отставание в росте союза за счет марксов молодежи.

7) Немедленно перестроить руководство политическим, воспитательным, культурным и идеологическим в ряде организаций, наличие большого количества политически неграмотных комсомольцев, неопределенно изучение революционной теории в отдельных организациях и широкую теоретическую подготовку актива, обеспечить на основе решений партии и союза политическое воспитание комсомольцев и воспитание комсомольского актива, через политшколы, элитное обучение, курсы, семинары и т. д.

8) Одобряя линию Областного Комитета, принятой на комсомольском пленуме Областной организации, направленной на развитие широкой пролетарской солидарности и одобрение ряда капитальных организаций (Т.-Катай, С.-Таймак,

РЕШЕНИЕ ЦК ВЛКСМ — В МАССЫ

Для мобилизации внимания широких масс комсомольцев, рабочих батрацкой, бедняцко-колхозной молодежи вокруг полного выполнения решения ЦК ВЛКСМ о составлении организации ВЛКСМ Башкирии и ближайшей ее реализации, Бюро БОР ВЛКСМ постановило:

Предложить всем ячейкам и Ударному ВЛКСМ выполнять конкретные мероприятия, обеспечивающие глубокую проработку во всех ячейках ВЛКСМ решения ЦК ВЛКСМ, по докладу о состоянии башкирской организации, через горкомы, райкомы и волостные комитеты комсомольского актива, пленумы комитетов, соборы комитетов, производственные, культурные и деревенские комсомольские ячейки и т. д.

Отделу пропаганды и теоретической учебы поручено в срочном порядке проработать конкретный план-программу по этому вопросу, чтобы обеспечить докладчиков и через них — комсомольцев-руководителей конкретными фактами, цифрами из политического состояния и практической деятельности организации. Наибольшее внимание следует уделять основным взаимосвязанным участкам ее работы.

На производственных комитетов поставить доклад Областного Комитета ВЛКСМ в разрезе ячеек самопроверки организации и в связи с этим и решения ЦК

ПЕРВЫЕ УСПЕХИ ЕСТЬ!

Как перестраивалась на производственный лад полимовская ячейка

КОЛХОЗ ЗАСТАЛ ВРАСПЛОХ.

Организация кружка колхоза в село Полимово обрушилась на комсомольскую ячейку неслыханно. Ячейка распалась, не имея твердого, что ей делать.

Оказалось, что создается ядро, — это неслыханно выдвинуло в работе ячейки. Бюро ячейки решает вопрос о политшколе, о пролетарском, а в это самое время в колхозе обсуждают вопрос о сенокосе, де, заготовках на тракторы и т. д.

Отмет ох — к ударному фронту.

Ячейка в количестве 20 комсомольцев решила объявить себя ударной на время неслыханности кампании.

СКОТНЫЙ ДВОР — В ТРИ ДНЯ.

В один вечер, когда молодежь обычно собирается в красивый уголок, зашла беседа о скотных дворах. Колхоз «Свободный Труд» имеет диспансер животноводческого уклада. В Полимово уже есть несколько скотных дворов. Собираются они не по календарю ячейки.

Полном постановка дела на скотных дворах, хороший уход и кормление вызвали у созвездия в Полимово 30 человек молодежи судились о животноводстве. Ревяки создали комсомольский двор.

Выбор места был труден и упорно. Порядочных дворов на порядочное количество лошадей не нашлось. На скотный двор ушел день. У колхоза оказался огромный двор, разбитый, засоренный сеном, худой как ремень. На него и выпало решение быть комсомольским скотным двором. К группе в первый день работы присоединилось еще 10 человек, из них 5 девушек.

Двор оказался построен в 3 дня, лошадей обновили в нем — 33.

С расчетом принята в правление колхоза. Кроме председателей правления Жаркова, все остальные члены ячейки.

Жарков сказал:

— Я подержу вас, ребята. Стройте двор, все необходимое обеспечу.

Свое обещание о постройке скотного двора в 3 дня молодежь выполнила. Скотный двор обновили укладом построили. На дворе чистота и порядок. Забронированной оленей оленей. Ко двору прикреплены группа комсомольцев для дежурства и ухода за скотом.

У группы, работающей на дворе, имеются черная и красная доски, список прогнанных, доска учета корма и доска договора по сено, сено, развозило группы животноводства с группой при мастерской. Все работало на скотном дворе обновили себя ударились.

Первый молодежный двор неслыханно всех остальных комсомольцев и молодежи. Через несколько дней в участие под названием «Молодежь», где после реорганизации создана ячейка, построили еще один молодежный скотный двор. Непосредственно ячейка сделала то же самое.

ЗАРАБОТАЛИ МАСТЕРСКИЕ.

Ударные бригады для полимовской колхозной ячейки — новое, неслыханное дело. Раньше о них и колхозе неслыханно не знали. С момента обзаведения ячейкой ударной бригадой было создано до 15 бригад и отдельных групп: группа в 10 человек по постройке скотного двора, бригада по сбору сенокоса на тракторы, по сенокосу фонду, по дежурству по водопоям и т. д.

Всем ударным группам по трем цеховым ячейкам (о реорганизации ячейки в коллектив будет говорить ниже) — в полимовской, а в колхозе и в колхозе — охвачено более 110 человек. В бригадах работало 47 беспартийных девушек. Они из года в год приходили в бригады, их распределяли по всем созданным бригадам.

Завершили хозяйственную часть колхоза Панков жаловался на раз:

— Машинки валяются в сени, разбитые, негодные, изуродованные. Нет мастерских. Нет чинить инструменты. Никто не приступает к работе.

Нужна была специальная комсомольская. За ячейкой дело не стало.

На утро была сформирована бригада по учету инструментов на 12 человек, и по созданию мастерской — на 6 человек.

Группа по учету инструментов разбилась по нескольким человек, начала подбирать обход и решила в три дня учесть весь инвентарь. Вот итог: пилоты 2225, железных бор — 397, сапалок — 47.

В последующие дни бригады работали на складе хулаха с-х, машин под сарай. Разбавились опыты по району. Прежде, чем созвать машин, их нужно отогнать. Группы привлекают беспартийную молодежь в пароскоп. Например, в районе Мамайки группа молодежи на 7 человек отходила и создала 17 человек, и работе прислали 20 человек взрослых.

Привлекли наметило постройку кушетки, столярные и слесарные мастерские. Группы на 6 человек занялись и сказали:

— Мы, бригада, беремся строить мастерские.

Получились взрослые. Молодежь вокруг мастерских работала ежедневно не менее 25 человек. Кто ушел — пробили стены для окон, лапчат, привлекли бригадой, расчистили двор, выкопали снег, мусор, белили мастерские.

Через неделю мастерские заработали. Машин и сев будут готовы!

РАЗБИЛИСЬ НА ТРИ ЦЕХ'ЯЧЕЙКИ.

Колхоз «Свободный Труд» обновило около 600 дворов с поселком Новым Еланьем в 80 дворов. Рациональность вопросов, которые стоят перед колхозом, полностью не могли преломиться в ячейке. Ячейка за ними не могла поспеть. Для этого не хватало ни сил, ни умения, ни организаторских способностей.

Гузайров,

Опыт бригад и групп полностью доказал, что инициатива комсомольской ячейки хозяйственных задач в колхозе нужно структурировать и реализовать при участии советов или экономических. Именно в участии совет деловое задание — провести мероприятия на общественное скот, сбор сенокоса, тракторизация, учет, покосы сенокоса и т. д., и т. д.

В основу перестройки — производственный принцип. Из полимовской ячейки решили создать три ячейки на правых цеховых. В Еланье, где было четыре комсомольских, а в Мамайки — при комсомольской в цехе — Полимово.

Реорганизация ячеек по производственному принципу, создание комсомольских, несмотря на распыление актива, новым образом не привнесла в ударный фронт, наоборот, необычайно быстро наметили сдвиг во всей работе по всем фронтам.

Ячейки заработали, переосмыслили создание бригад и групп к себе. Малочисленные цех'ячейки создали ударные бригады по тракторизации по сенокосу, по строительству скотных дворов, по покосу сенокоса. Всего насчитано около 20 человек беспартийной молодежи.

В связи с реорганизацией была объявлена широкая кампания по вербовке батраков и бедняков в комсомол. Первые десять дней после создания цех'ячейки дали в комсомол 11 человек батраков и бедняков, из них 6 девушек. Подняло всего и концу месяца 65 батраков, из них 20 человек: 3 батраков, 17 батраков и 3 батраков.

Вновь ожили мертвые пункты.

Когда-то полимовская ячейка (ныне комсомольская) и группировка ячейки комсомольская решила соревноваться. Еще 10 октября была заключена многолетний договор до 10 ноября 1930 года.

Мертвые пункты, — так можно охарактеризовать этот договор. Много сего о дружбе, о политическом, о коллективизации — лишь один пункт. Мертвые пункты — это старые «старинности».

При общем развороте работы этого комитета о принятии договора, воскресенье в пятницу, день субботы.

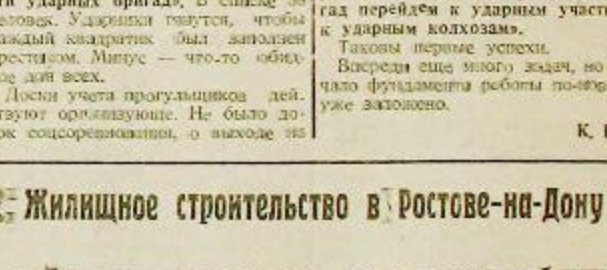
Их, ударных групп, работает более 15. Группы по строительству скотного двора вымыслила на соревнование группы при мастерской. Идем строить двор, другие — мастерскую.

Группа при мастерской вывоз приваля и в свою очередь вызвала группу по сбору инвентаря. Соревнуется за сбор инвентаря на тракторы, на скорейшее строительство мастерской, за посещение школы, за дисциплину. Полимовская ударничка была охвачена соревнованием. Оно переключилось на организационные, цеховые ячейки в Мамайки и Новую Еланьку.

Задание в любое место, где группа работает, и вы можете увидеть больше массы батраков: доска соревнования и посещение ударных бригад. В смысле 38 человек. Ударники говорят, чтобы каждый батрацки был запечатлен крестиком. Минус — что-то обидно для всех.

Доски учета прогульщиков действовали организованно. Не было досок соревнования, о выходе из

Жилищное строительство в Ростове-на-Дону

Подготовиться к оздоровительной кампании

В оздоровительной кампании летом 1930 года упор берется на оздоровление молодежи. Результаты кампании оздоровления подростков прошлых лет дали незначительные результаты. Причины этого — был недостаток средств и слабый производственный контроль. Кроме того, профсоюзные организации не уделяли достаточного внимания санитарно-гигиенической работе. За прошлый оздоровительный сезон через акушерию здравницы Башкирии было пропущено только около 400 подростков.

Предстоящая оздоровительная кампания должна дать в этом отношении перемены. С апреля Башкирским комитетом начинается контроль за медсестрой, в первую очередь будет проводиться смотр рабочей молодежи ЦЛС'а, пионерлов, дежурных, комсомольских заводов и других. В работе медсестры комсомольской будет участвовать врач, фельдшер, санитары, трапезнички, педагоги, врачи фельдшерского и проч. Ежедневно комсомол будет проводить до 120 человек, осматривать будет подростки от 14 лет. Наибольшее внимание будет обращено на работающих во вредных цехах. В доме отдыха в первую очередь будут приниматься большие

нездоровенные, легочными болезнями и проч. Всего предполагается до 600 подростков.

Нужно отметить, что еще в средние часы марта Башкирская организация к осени профсоюзных с прослойкой дель, сделаны описания у них подростков, но до сих пор местными и ФЭК упорно оттягиваются, между тем, как медсестры должны осмотреть к 20-му октябрю. Это ставит Башкирскую организацию в крайне неблагоприятное положение. Если сведения в ближайшие дни не поступят, местными будут лишены возможности посылать в отряды своих подростков.

Оздоровительная кампания коснется и сельской молодежи. Оздоровление с городскими медсестрами будет проводиться медсестрой молодежи колхозов и совхозов.

Широкое поле деятельности открывается в оздоровительную кампанию комсомольские организации Башкирии и в этом отношении были благодарны. В нынешнем году и в будущем роль руководителей неслыханно.

М. Кожевников.

ПЕРЕД НАВИГАЦИЕЙ

Ремонт последних паровозов в заводе «Октябрьской революции»

Готовьтесь к годовщине социалистического соревнования

Организации комсомола к годовщине соревнования готовятся плохо. От такой подготовки нельзя ожидать того, чтобы эта годовщина послужила действительно великим торжеством наших достижений по соревнованию и для сплоченной решительной сдвиг на фронтах нашей работы в производстве и в колхозе.

Мы закончили первую половину хозяйственного года. Итоги этого полугодия надо довести до всей массы комсомола и рабочей молодежи, мобилизовать на выполнение программы на второй половине хозяйственного года.

Надо еще раз напомнить, что наша задача в эту годовщину, как никогда вместе с профсоюзом проводить темпы в работе по выполнению программы, проверить договор и работу ударных. Нужно организовать и влить массу комсомольцев и молодежи в районное соревнование. По договору с Татарской организацией мы должны организовать не менее 150 районных комсомольских групп, с охватом не менее 4000 человек. В годовщину организовать смотр продвижения рабочих предложений. Оформить и закрепить техническую учебу. Нам на Башкирии необходимо организовать не менее 50 технических кружков, с охватом 3000 комсомольцев и рабочей молодежи.

К годовщине соревнования нужно будет кричать о 100 проц. выполнении комсомольцев в ударные бригады, а выступить в годовщину уже единой ударной группой, выдвинуть со всей яркостью объекты нашей работы за ударную работу, ударников, против потерь на производстве и т. д.

1-й Мая, как в праздник труда, должны демонстрироваться наши достижения ударной работы и со-

НЕ ПЕРЕСТРОИЛИСЬ

(ПО ТЕЛЕФОНУ ОТ НАШЕГО КОРРЕСПОНДЕНТА).

ВЛКСМ. В работе комсомольской организации комсомола перемены нет. Комсомол совершенно слабо участвует в подготовке к севу. Комсомол комсомола «ревностно» патетичен, проморгал Лоду» заявился «тревогой», а комсомол ограничился разбором этого вопроса на заседании.

9 199

Уфа. Типо-Лито. Юм. Натан. Басма. М. 1884.

Lininse

JADYLYV XAQB

Ber jyllyq 1 h. 50 t.
6 ajqa . . . 80 t.
Es ajqa . . . 45 t.
Ber ajqa . . . 15 t.

Başqortostan Kamsamul
Elke Komitete tarafından
şaqarğa torqan adnalyq
gazite

Адрес ред. и конторы:
гор. Уфа, ул. Егорова Со-
знова ред. изд. „Lininse“.
Телефоны:
редакции . . . 2-83
к конторы . . . 1-61

Bed quşabyd:

Beto kamsamul ojoşma-
lar matbuqat kenene hem
elke komitetenen III nse
plinumına bajavaj revşe e
ederlenbender.

№ 22 (173)

Pralitarlar rivaiytsejehenen 13 - jyl

28 nse April 1930 jyl.

Jaşəhen, donja pralitarejatnyñ rivaiytsejun kəstərenə bajavaj smutyr kəne 1 nse maj!

Qanly faşizem qorbandar, terməlgə taşlanqan, bəqavdarqə bəqavlanqan donja yk-
təbere kərəşselərenə pralitarlarsa sələm!

Bəbet

Bajavaj berense maj.

Bajal bəto donja pralitarlar-
a 41 nse mərtəbə, berense maj
majramın uđqar. Berense
maj kənəndə pralitarejat ojoş-
an revşe pralitarejat dikta-
rly esən kərəşevdəge yde-
nə saftarına smutyr jabaj.
Berense maj pralitarejat bəj-
am. Uñ satsejal—faşistlar-
ın prikazdar, palitseja py-
alere genə tuqtata almajdar.
Al kəndə uramdar ber nəmə-
lə qaramaştan pralitarejat-
lar.

Kapitalizemdən kəndəre ha-
vay. Satsejal—dimakrattar—
nəvəvə etterə ney tiklem genə
kapitalizem nəvəvə "tip qəş-
qarmahındar, bəđ kən hajan
kapitalizemdən artqə kitkənən,
əstəməlek krizistlar menən
armalıp alınoqan eşse sijn-
nıñ ham qəşymən eşsəndər-
dən kəndən kən bəlgənləkkə
eşse barqandarıñ kyrəbed.
Bəzəvəzəje, satsejal—faşistlar
ardamı menən eşse sijn-
nıñ iqtisadi xəlen nasarlata
qatı həzüm alıp bara. Şul
vaqıtta yktəber rivaiytsejə-
də jəñp şıqqan SSSR pra-
litarlatıñ eşsən krəttejəñ-
lərdən xəldəre kəndən kən
qışılana bara. Pralitarejat ile-
də satsejalizem tēdeleşe dur
jəñvdəge ireşte, Bəto donja
pralitarların satsejalizem
esən kərəşləndə SSSR jol-
dılıñ majaq rylen uñnaj. B-
a oşonon esən də bəto donja
qırzıvay, uñ tarılkahın ja-
vay satsejal—faşizem SSSR
a doşmanlıqın arttır, hu-
qəq əderləneven kəsəje. Ul
dənren huqəşqə əderləneven
esələr aldında „təşlyq haq-

lav" tip ləqrdav menən jəşere-
rgə tıyşsa. 3 aj bujına Əngə-
ləjələ bulıp uđqan „qorahıd-
lanıv kəfirinsejəhe, eşsənlər-
ta qorallanıv kəsəjeñv kəfir-
insejəheñv əjləndə.

Bına oşo şartlarda sit il pra-
litarlatı berense majqə əder-
ləndə. Ul bəjıl kamintirin baj-
raq əştında taqyla bərləşkən
saftar menən şıq. Sit il pra-
litarlatı ydenen kəndəlek iq-
tisadi talaptarıñ, səjesita-
laptarqə bəjlep alıp bara, ul
berense maj kəndələ SSSR
dı haqlarqə əder ikənən kyr-
hətəsək.

SSSR eşsəndəre berense maj-
dı satsejalizem tēdeleşen
jəñvdəre menən qarş alalar,
Bəđdenen alda gigant burıstar
toralar. Alda avırlıqtarda kyp.
Ləkin ulardı pralitarejat her
vaqıt jəñ. Berense maj sat-
sejalizem jarış jallıq menən
bergə turı kilə. Bəđ pramfin-
plandı ytvəde ydebedden tim-
pırlarlıv tikserergə, jəş-
qəñ jaqtarlıv tēdətərgə
təjəşbed.

Kalxuz tēdeleşə parteje ham
kamsamul ojoşmaları aldında
dur burıstar quja. Berense maj
kəndəre kalxuzdardı səjesi
ham xuzalıq jaqınan nıqıty-
qə fajdalanıv zavı—fabrik-
tarda satsejalizem jarış
ham udarnıktar xərekəte təz-
ribələre kalxuz bəşvdarına
kyşen. Berense maj kənəndə,
kalxuzda torovş bəto kamsa-
muldar udarnıktar bulındar.
Bəto kəs pramfinplandı tu-
tırıvqə ham jadaq səsevde
balşeviktarsa ytkərevgə.

VLKSM dıñ Başqortostan elke komitete sikritarejatnyñ „Lininse“ gazitendəge (21 april, №21) səjesi xata turahında qərarı:

1) „Lininse“ gazitənen 21
aprilə şıqqan 21 bənləñ
qəş meqələndə dur səjesi
nıqıtylıq jəbərəlgen. Ul jan-
lıq „batak, jarlı—kalxuz-
nı jəşərdə jəd pratsintı me-
nən kamsamulqə alıv“ tigen
qırzıvayn tora. Elke komitet
sikritarejatı ul „luzıqıñ“
kamsamuldan jarlı ham kalxuz
jəşəren kamsamulqə alıv ju-
nı menən ber nındəjdə bəj-
ləş bulmavın dur səjesi x-
a bulıvın ojtəv menən bergə
qatı ber mərtəbə kyrhəto ham
qatı kite: kamsamul ydenen
qatı ojoşmalarıñ qarıtta
batak jəşəren 100 pr. tı me-
nən kamsamulqə alıv luzıqıñ
qatı uđqara. Jarı jəşəren

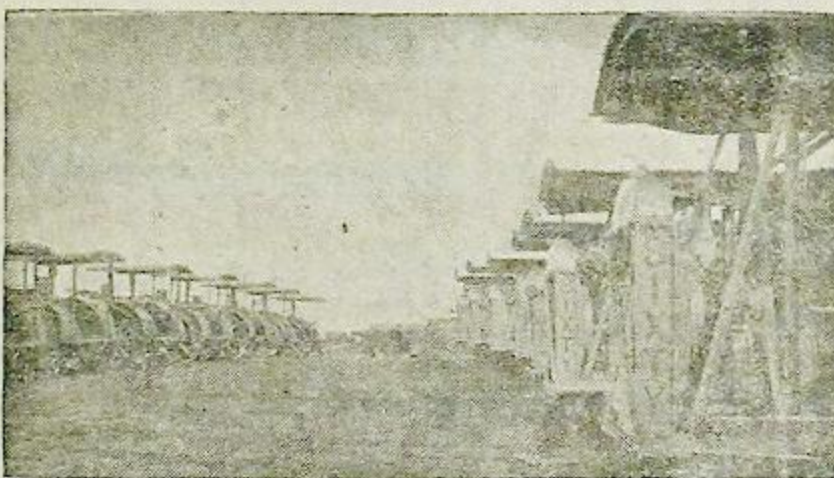
jalpy revşe jəlep itev ju-
lyñ tota.

Şunı esəndə batak jəş-
təren 100 pr. tı menən kamsa-
mulqə alıv luzıqıñna „ham
jarlı kalxuz jəşəren alıv“ tip
quşv teləge səjesi xata itev
tənyla. Ul „telək“ bəten ojoş-
ma tarafınan kişken atpur
alırqə tējəş.

2) Gazitə jəbərəlgen səjesi
xatay ridaktı eşen vaqıtı
başqarlıv ip Əminefıñ qə-
jəbe itev tabıp, uqa navid
qujarqə ham kiləsəktə bəđaj
xatalardı qabatlamıqə təqdım
itərgə.

Elke komitete sikritar:
Ə. XƏDİSEF.

Трактор kalunnahы

Berense maj kəndəren jalpy əmələr menən qarşylarqə!

Məskəv elke kamsamul kə-k inajtergə. Bıl eşte atqarv
mitəte tid kəndə kalxuzdarqə
hem ajrım —jarlı hem urta
xəllə xuzalıqtarqə jadqə səsev
eşen atqarv esən jalpy əmə-
lər ytkəre. Bıl əmələr səsev
plandarın tutırv julynda dur
ryl uñnajasatqar. Məskəv sə-
nəqət eləhəndə kamsamul ta-
rafınan başlanqan bıl əmələr
ytkərev qararın bəto ojoşma-
lar alıdılar. Bəđdə səsev baş-
landı. Ələ hıñ tygel. Kamsa-
mul ydenen bəto eşməkləge
menən bıl əmələrdə ytkərev
eşenə başlahın. Əmələr ytkə-
rev vaqıtı ojoştərov sarahı
qına tygel, bəki, səjesi kam-
paneja. Xədergə kəndə bəđden
bəto eşəbed jadqə səsevde yt-
kərevgə jynəlgen.

Oşolaj bulqas, bıl jalpy
əmələr kamsamuldan hem jəş-
tərdən səsevge qatnaşvdarın-
da dur jərdəms səjesi ojoştə-
rov sarahı bulalar. Başqortostan-
da eşesəvgebaşlamaqan rajun-
dar bar, Səsevge başlaqanda-
rında jalpy əmələr ytkərev
gə hıñ tygel ələ.

Kalxuzdarda jalpy əmələr
ytkərev ydenen esənə tyban-
dəge məsələlərdə alırqə tējəş.

1) Kalxuzdardı səjesi ham
xuzalıq nigəndə nıqıtyv
Bına esən xədmətte dərəft
ojoştərov, jarlılar ham urta
xəllələr arahında meqəmələ-
nə nıqıtyv.

2) Kamsamuldarı, jəşərdə
hem olə kalxuzdardı jəlep itev,
satsejalizem jarışın alqə jə-
bərergə, udarnıktar xərekəten
kinajtergə ham bıl saralardı
ytəv arqıv kalxuzdın səsev
plandarın artıq menən ytv-
də buldırırqə.

3) Taşlandı jərdərdə ham
siromdordə atqarv səsevge,
oşolar itəbənə səsev majdanın

4) Kamsamul jəşəkləre,
„jəñel kavalireje oştərtəre“
menən bərləktə bəto səsevge
əderləktə tikserip, jəşəhd-
jaqtardı eş dəvmələndə bəto
re barırqə.

Səsev vaqıtında ham başqə
eşərdə her vaqıt nıqıv tərтіp
(disziplinə) bulhın. Rvaetarqə,
ilke—halqı eşləvəlgə, əd
eşlep kyp alırqə tərşvıvıvı-
qə kalxuzda urıñ juq.

5) Kalxuzdarda jalpy əmə-
lər ytkərevdən bəto arıburı-
esəndə kalxuzqə inməgen aj-
rım jarlı hem əd kəsle urta
xəllə xuzalıqtarqə jərdə itev
məsələhe sitte torop qalmahın.
Ajrım xuzalıqtardıñ bergə-
nəle giktərdə jərdə səselmēj
qalmahın. Kulaktıñ kalxuz-
lar menən kalxuzda bulmaqan-
dar arahında doşmanlıq tēv-
dərıv esən alıp barqan qotqo-
hına jul qamahın.

Məskəv elke komitete jalpy
əmələr ytkərevdə burıv itev
oşo juqarılı kyrhətelgen şar-
tardı quja. Bəđden başqortos-
tan esəndə bıl şarttar jaraqıl-
lar. Urındaq şarttarqə qarap
ulardı taqyla arttırırqə ham
tidlek menən eşkə başlarqə kə-
rək. Kantun ham jort komitat-
təre valakitahıñ nihəd qıdv
eşkə başlahıdar. Berense maj
kəndəren jalpy əmələrdə ojoş-
tərov menən qarşylarqə.

MƏSKƏV, 20. SSSR jər eş-
təre xalq kamsamuldan təq-
dimə bujınsa xədmət ham Qor-
qavlıq Səvite avıl xuzalıq
maşınalarlıv xaqtarıñ tēş-
rərgə qarar şıqardı.

Kalxuz ba- şvdarında jarışalar.

Ten jaq Kafkazdın Dun jyl-
qahı bujındaqə rajundarda
udarnıv səsev biş kənəge
uđqarılı. Başqıv kulturalar
səsev planı 95 % qə ytvəlgen.
Qajıv ber rajundar səsev pla-
nı artıq menən ytvələr.
20 nse aprılqə tulı bulmaqan
meqlymərttər bujınsa savxuz-
dar, kalxuzdarqə 40 mən gik-
tardan artıq hērdələr, 10 mən
giktərdə jaqın tırmattılar
ham 13.400 giktərdə sostələr.
Bəto itəptərgə qaranda 53
mən giktərdə jər hērv planı
tutırılısq.

Savxuzdar başqıv kultura-
lar səsev planı 13 % qə
arttırıp ytvələr. Kənbaqış
səsev planı şulajaq artıq
menən tutırılısq.

Pygacuf ukrugındaqə Ca-
pajıv savxuz planı 500 gik-
tarqə arttırıp səsevde bətdə.
Savxuz ydenen traktərdə-
rın kalxuz başvdarına taşlanı.
Bıl savxuz kalxuzdarqə 4 mən
giktərdə səskəndə ində.

Kamintirın iseməndəge ham
„Nizura“ kalxuzdarı (ydeq qə-
ra tupraq eləhənen Şibikin
rajunı) ukrugta berense bulıp
haban aşıq kulturaların sə-
sevde bətdələr. Bəşv eştə-
re vaqıtında kalxuzdan şıqar-
qə teləp qariza bērvəslər bē-
rovde bulmanı. Bıl kalxuzdar-
da səsev majdanı planqə qa-
raqanda 20—30 % qə arttırıp
tutırılısq. Jərdə eşləv tixni-
kəhe ytkən jılvıqə qaranda
jaqıvraq. Kamintirın iseməndə-
ge kalxuz başv eştərdə in
jaqıv nırmalar kyrhəto. Ber
sejalıv menən urta xisap bu-
jınsa kənəndə ber giktərdə ja-
qın şəkər səgendere səskən.
Bıl han ukrugta in dur xisap-
lana.

Bətohe ike kalxuzda ber
mən giktərdə jaqın səselgen
oşolardan 400 giktərdə şəkər
səgendere.

Səsevge başla- nıq.

Bələkəy kydey jorto (Ələ k.)
Ykərle avılnda bəqə tiklem
bergənə kalxuz bar inə. Bəjıl
avılndaqə 42 xuzalıq (bətəhə)
ber kalxuzqə ojoştəlar. Bıl kal-
xuzda 25 nse aprılə səsevge
başlanıq. Səsevge başlaqas qo-
raldar jətməv jaqıv eşkə zıjan
kiltərə. Kalxuzdın orloqtarı
surtıv bulmahalarda tərle hı-
nav juldarı menən tādattıv
səselə. Orloqtardıñ 30% tı far-
malın ham tırv menən aqıv-
landı. Kalxuzsıyların kynəllə-
re kytərənkə. „APUŞ“

Palitseja pylələrenən pralitarejet qurqmaj.

BIRLIN. Girmaneje kamunistar partejehe ydək Komitetənən 1—majja qarata sığarılqan vazvanejehe iqlan itelde. YDƏK Komitet, ytkən jıl 1—maj kənə satsejal—dimakrattardan burzəvazeje dövlətə menən bergə Birlin pralitarejatına həzüm itəvəren Girmaneje eşsələr sinifləniñ ikenə tərşə. 1929 nse jıldın 1—maj kəndərənə 33 keşə yltərəlp, 300 gə jaqn eşsələr jaralandı. Ydək Komitet, Lajpsiq qalahında ytkerelgen jostər kənə Girmaneje pralitarejatın 1—maj kənə bulaşq rıvolytsejyn dimanstratsejələrenən baş bulqanlaqn kyrhətə.

— Girmaneje eşsələr—tejelə bıl vazvanejələ—satsejal dimakrattardın ytkən jılqə həzüməren onotmātar. 1930 nse jıl, 1—maj kənə Girmaneje sinifj qarşıqtardı anlatıv lüzünqlıñ ahtında ytosok. Satsejal dimakrateje səsken orloqtar tışeşep sığtılar. Burzəvazeje bərengen xekymətə ildən eşsən xalqna həzüm ite. Bıqə tiklem ber genə lə kapitalizem dövlətəndə kyrolmāgen dərəzələ avır naluktar, həm pıylınalar halıv, kapitalizem ratsejanalizatsejəhen ytkerəv, qibatsıylıq yhev menən bergə eş xaqın kəmetev—bına bıl burzəvazeje xekymətənən pragramm Satsejal—dimakrattar xekyməttən sitte torhalar da hamanda burzəvazejənen rərəge bulp xedmet itelər.

Bıl vazvanejələ taqla Girmaneje pralitarejatın avır xələ menən Savittər Sajuzə eşsələrənən xələ sağıstırlıp kyrhətə.

— Savittər Sajuzəndə, pralitarejat diktaturah jətəkseleğe ahtında, bəjek satsejalizem tədeleşilde indystrojeləsterev avıl xuzalıqn kaliktiləstere, 7 sığatlek eş kənə, 5 kənlek eş adnah, pralitarejatın tormoşon dəjem jaqsırtıv—eştəre ytkerəle. Huqıq, aslıq həm burzəvazeje diktaturah—bına burzəvazejənen həm unıq jalsırlar satsejal—dimakrattardın

maqsatı, rıvolytsejə qarşı frunttın pragramm. Pralitarejat—1 maj kənə sinifj doşmandardın bıl fruntına qarşı sığarqə teješle—tejelə bıl vazvanejələ.

Ydək Komitet, satsejal—dimakrattar partejahəndə bəte eşsələrə kamunistar menən bergə dimanstratseje ytkerəge sağıra. Bəte Birlin pralitarejat kapitalizemdə bəreptəşerəp, eşsələr sinif vıasın qujıv lüzünqlı ahtında kərəşerə teješlegen kyrhətə.

Satsejal dimakrattardın qojroqhoqlıq.

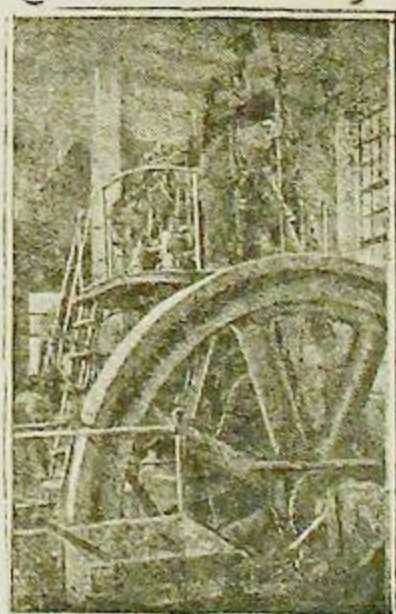
BIRLIN. Satseja—dimakrattardın „Furvirtes“ gazite xəbər ite: Saksuneje xekymətə dəjem Girmaneje xekymətənən eşke eştər ministerlegənə 1—maj kənə bəte Girmaneje dimanstratseje həm mitinglardı tajarqə təqdim itte. Pruseja eşke eştər ministerlegə başında torqan satsejal—dimakrattar dimanstratsejələrdə tıjıv jaqlında tygelder. Bınen səbəbe satsejal—dimakrateje ydenen appazitesejələ bulıv kyrhətəv esən 1—maj dimanstratsejələr ytkerəge qarar sığarılqan bulha kərək. Şul uq vaqıtta satsejal—dimakrattardın gəzittərə 1—maj kənə kamunistardın dimanstratsejələren tıjıvda talap itelər.

Birlində 1—maj kənən ytkerəv esən ojoştərolqan Ydək komitet bəte pralitarejat ojoşmaların həm bəte 1—maj komitetəren dimanstratsejələrdə haqlav esən eşsələrən əterəttər tēdərge təqdim ite. Odaqlamaj Birlində bəte rajundardıq haqlıq əterəttərenən jıjılsı ytkerələsək

Fransəjələ 1—maj dimanstratsejələrənə ədərlek.

PARIZ. 1—maj dimanstratsejələrən həm zabastıfkların ytkerəvge ədərlek kyrev jədənən kamparteje, hul praf-

sajuzdar həm MUPR bəte Fransəjələ mitinglar ytkerələr. Fransəjənen kən jaqlındaqə Arli qalahında eşsələr mitingında, ip. Kaşın notıq həjləp, jaqı huqıstın bulıv qurqınsı artqanlaqn SSSR qə qarşı huqısqə ədərlenevden kəsəjəngənen həm satsejal—faşistardın dır xəjənətlek menən burzəvazejə yardım itkənlegen kyrhətə. 20000 eşsələrən qatnaş menən ytkerelgen bıl miting bətkəndən hıq bık kyp eşsələr kampartejəge həm kamsamulqə alıv turahında qarızalar bırdələr. Tuluza qalahında ytkerelgen mitingla anamint eşsebe Tav notıq həjləne, Hinde—Qıtaj eşsəndərenən Fransəje impirəjalizemə qarşı kərəşən həjləp, ul, Fransəje eşsələrən 1—maj kənə kaluneje eşsəndərenən bərdəm dimanstratsejələr ytkerəge sağırdı. Miting Hinde—Qıtaj gubernatırına həm kalunejələr ministərəne tiligeram jəbəre. Ejen—Bəj qalahındaqə vaxşetlekterge Fransəje eşsələrənən pratisen belderde.

Gruz nıfetten Krasnadarda qə nıfet qıvıv zavıyında Di zil qujalar.

Başəkamuldn bəte aqzalarına, kəndidattarına həm kantkamul sikritardarına!

Əfə qalahında, 12 nse majda VLKSM Başqortostan elka komitetənən III nse plinumb sağırla.

Plinumdın kən tərтіbe:

- 1) Əlkə ojoşmanın yd ara tikşerev jomqaqtar həm elka komitet daktatı bıjınsa ydək komitet qarar (daktatı XƏDISEF).
- 2) Kalxuz tədeleşəndə həm jaqı avıl xuzalıq kampnəhəndə kamsamuldn qatnaşvına ber tiklem hədəmtəle həm kiləsəktege burıstar. daktatı ZARUBIN
- 3) Sajuz eşə həm jətəkselektən furm, mitənd həm sadırzanejahn jaqınsan tədər burıstar turahında (Daktatı ZURAVLUF).
- 4) 1929 nse jıldın həm 30 nse jıldın bərense kvartalında ojoşmanın yhev jomqaqtar, unı rigylerləsterev həm kiləsəktege burıstar. (daktatı ƏXMIRBF).
- 5) IX nse bəte Başqortostan kamsamul eşjezn sağırlıv turanda.
- 6) Ojoştərov məsələlər. VLKSM dın Başqortostan elka komitete javaplı sikritar:

Ə. XƏDISEF

Kalxuzdar da balalar həm jəş ybmerdər xedməte. VLKSM ydək komitetənən vaqıtly qaqıdələr, prajekt.

Kalxuzlarda balalar həm jəş ybmerdər xedməte turahında VLKSM ydək komitete „vaqıtly qaqıdələr“ prajekt eşləne. Bıl prajekt bıjınsa kalxuzlarda 12 jəşke tiklem bulqan balalar xedməte fəqət eşke ejronev tēşə genə alasaq. Balalar xedməte menən tabılqan matirejal qımməttər balalar mēdeni həm tormoş jaqınsan tēmin itev fundana inələr (tuqlanıv, baladar plaşcatkalar həm başqalar.)

12 jəştən 16 jəşke tiklem bulqan jəş ybmerdər xedməte ulardı palitixnikə (terle herardəge ejratəv) belemənə bıjınsan bulıraq tēşə. 14 jəşke tiklem bulqan jəştərdən eşləv kəndərenən odonloqə 6 sığatton artmaşqə, 14 jəştən alıp 16 jəşke tiklem bulqandar esən 8 sığatton artmaşqə tēşə. 14 menən 16 jəş arahındaqə malajdarqə qıdv avıl xuzalıq eşə vaqıttardında 2 sığattonda artırmajsa eş kənən ədajterge mēmkın. Jəş ybmerdərge eş xaqın tyləgəndə—ber ti-

ged eşke ber tıged xaq tyləv tərтіbe haqlanhn. V.L.K.S.M. ydək komitete, eş xaqın qalıq başnsan ber rascut knizke menən tyləv urnına jəş ybmerdərge ajırm rascut knizke menən tyləvde urnı ha-naj.

Jəş ybmerdərden xedməte in jənəl eştərde fajdalanırlar tēşə. Kədəge səsəv kampənə jəhə vaqıtına jəş ybmerdər esən tıjırlıqə tēşəle avıl həm zıjanı eştərdən tēdməhen tēdərge.

Ydək komitet bəte komitetərgə bıl „vaqıtly qaqıdələr“de, yddərenən eştəmə həm zamıcanəjalarsın ber aj mēddət esəndə tikşerəge quştı. Bıl prajektı tikşerəge bəte kamsamul jalpıhn, belgestərde, fən eşsələrən həm qıdv hınsan səvit, kapıratıf həm prafsajuz ojoşmaların jələp itərgə təqdim itelə.

Kamsamul aktıfın Lininizem tejjrejehe menən huqarajıq.

(Əlkə komitetənən III nse plinumb alıquan)

Kamsamul aktıfın lininizem tejjrejehe menən huqarav bedden eştə bərense burıstar dan xısapına. Kamsamul aktıfın lininizem menən huqarav bedden rıkanstruksəje burıstarın ytvədege tımpılarıbedde qıdvlatıraqə, sıjuz eşən jaqınsan tədərge dır jərdəm itəsək. 1925 nse jıl da, kamsamul aktıfın lininizem tejjrejehe menən huqarav turahında iptəş Stalin şulaj tıde:

— Kamsamul aktıfın prıktik eşən tejjreje jaqınsan ədərlenev (lininizemdə ejronev) menən bəjləmāgəndə kamsamulda kypme—ədmə kamunistarsa eş bulıv mēmkın tygel.

Lininizem bəte donja eşsələrənən rıvolytsejyn tərтіbələrə jomqaq. Bıl tərтіbə, kamunizem ruxında tərтіbəprıktik eşsələrə kəndəlek

eştərendə jıl kyrhətəvse, ularqə turıv jıl bırevse joldodlo majaq. Prıktiktardın eşləgen eştərendə, əgərdə ular əd gənə bulbala bıl tərтіbə menən qorallanmaqn bulhalar, ul eşke ısaqıvdar la, anlap eşləvdərə lə bulmāb. Tərтіbə eşləv—qarajıqla eşləv—prıktik eşsələrən; əgərdə ular lininizemdə ejronevələr, lininizem menən qorallanmaqn tərтіbmahalar, yddərenən eştəren tejjreje jaqınsan ədərlenev menən bərketməhələr, ulardın xəldərə şuqa qalasaq.

Oşonq esən lininsə uqıv xəderge kamsamul aktıfın eşsəndəndə linin aktıfına—mıljunlaqn kamsamul massıhn pralitarejat diktaturah həm jələj alırlıq aktıf jahavda in kərək şart bulıv qala.

Iptəş Stalındın 1925 nse jıl da ojtken bıl hyddərə kamsamul esən bəgəngə kən-

də jəd pratsintı menən dərəkter.

Kamsamul aktıfın lininizem tejjrejehe menən huqarav dır urn tota.

Ə bedde eştər nısek? Bedde Başqortostanda bıl fruntı jaqıv juloqə qujılqan tıp ejtəp bulmaj. 1929 nse jıldın sıntəberəndə V. K. P. (b) ydək komitetənən parteje həm kamsamul aktıfın tejjreje jaqınsan ədərlenev turahında qarar sığırtı. Bıl qarar kamsamulqala kyp eştər jəkməttə. Şuqa qarabıtan bıl qarardın yteleve hısta qenıqatlonrıek tygel.

Aktıf sıstımals tərən rəvəştə uqımaj. Bedden kyberək aktıf gəzıtə—zurnal matırojelə mēnen tēgenən—mēnan uqıpkən ite. Ə tərən rəvəştə lininizem menən qorallanıp eşləvdə əd kyrəbed.

Eştən bıla j baravına nəmə səbəp bula bıq? Kamsamul aktıfın kyp vaqıttar ıtırəs,

kənəşmələr menən yta, unıq eşlə bətenləj ratsejanallasmaqn. Səjəsi vqıv kəndəren tılsı menən fajdılanıv urnına, unı sıtkə tışlap ıtırəsqa kıkən aktıftardə juq tygel. Şulaj uq rıvolytsejyn tejjrejege baha bırməvsələrdə juq tygel. Kamsamul aktıfın eşəndə qısqınsan ojtkenə ber nəməgələ kərəkəngən ıtırəstar, kənəşmələr kyp. Oşonq hədəmtəhəndə bedden aktıf tejjreje jaqınsan tərтіbələnevde başqalardan artqə qala, qajıv bərdəre ip. Stalin ojtkenə „tərтіbə, qarajıqla“ eşləjdar.

Bılardan nısek sığarqə hıq? Bılardan sığıp, kamsamul aktıfın Linin tımdarına „Balsəvik“ zurnalına ıtırətvəqə bərdən bər mēmkınle—aktıfın eş mıtədtarın ratsejanallastırıraqə, eşke bəte kamsamuldar tərтіbə, tərтіbə ıtırəstardə ədajsarqə.

Sajuz eşən jaqınsan tədər burıstar kynellelek xərəkəten eşməkarlekə kəsajtevdə talap itelər. Xəder ində bəd qalala bıl məsələnə qulajlaşqan

kyrəbed. Ə avılardə kılba etar nasar bara tıp ejtərgə kərək. Bedden kyp kənə avıl jəcəjkələrə kalxuz tēleşə məsələləren tēp məsələ itep qujımqandar əle. Avıl səvitəndə kalxuz məsələhe tikşerəle, ə kamsamul jəcəjkəhe ikənse məsələ şerə. Bındaj jəcəjkələr vəddə bardar əle. Jaqı furm həm mıtudtar menən eşəgəndə bıl kyrenəşter bul mahındar. Avıl jəcəjkəhe ydenen tēp eşə itep kalxuz məsələləren alhn. Başqə eştərdə bəna oşo tēp məsələnen sığıp eşlərgə, Jəcəjkə bəjorabı ıtırəs jahajda rızlytseje sığara, ə başqə kamsamuldar jıjılsıstarqə qınsa, Jəcəjkənən bəte kamsamul tərтіbə tırməqtardə ıdarıv eşləhen. Jaqı furm həm mıtudtar menən eşləgəndə aktıfın bırsı rızlytseje—sırkylar jıdıp kəbıntıte ıtırəv tygel, bıl kınellelek həm eşməkarlek xərəkəten dərək juloqə halıp, satsejalizem tədeleşənən tərтіbə tırməqtardə eştərdən bırsında bəre jətəkselek itev.

S. BİRESKI

Başxlipkup sajuz kalxuzdardı miniral aqıvbaşlamalar menen o'min itevde hılpın qudıqaloqan.

25 nse aprilqa alıñqan di-
adı svutkalardı Başkupsajuz
bıjnsa tadartılaraq teje-
bulqan orloqtardıñ haman-
tadartılıp betmövde tü-
shında trivugalı signaldar
ereler.

Bıñq tıp sababı qajda ti-
en horav tıva. Bıñq sebeben
raqatn edlep torahı juq. Bıl
te Başkupsajuz xlipkup-
ar qajepı tip ojtke kile.

Başkupsajuz jılı bıjın-
a bethe 8850 sintnır miniral
aşlamalar inderelep bı-
ñq 6818 sintnır eläselgen.
ıl eläselgen miniral aqıv aşı-
malardıñ ber meñ 580 sint-
nır fassuz ono.

Timek Başxlipkupsajuz ta-
rafınan inderelep miniral
aşlamalar 2082 sint-
nır begen bulha, kalxuzdarqa
aratılıp birelmegen. Kalxuz-
dar hem janqıd xuzalqtar mi-
niral aşlamalar taba almaj
ñq—bulqa bulqılıp edlenep
jerevderene qaramaştan, bılar
xlipkup keletende bıkıle jata-
lar. Bıl bete Başqortostan däv-
melendäge kyreneş buldı.

Ö eş kantun xlipkuptarında
nindej reveste tora ikän?

Xlipkuptarda miniral aşı-
malardı taratıv eştere taqıla
mehim tış ala.

Mäñelän: Öfe kantun xlip-
kuptarına bethe 554 sintnır
miniral aşlamalar jebärele. 25
nse aprilğa tiklem bıñq 460
sintnır taratılıp, 94 sintnır
taratılmaı qaloqan.

Esterletamaq kantunındaq
xlipkuptarda 195 sintnır, Be-
rele, 301 sintnır, Meseqyt xlip-
kuptarında (bılarqa 3430 sint-
nır inderelep.) 650 sintnır
hem Beläbaj kantun xlipkup-
tarında (ber meñ 531 sintnır
inderelep bulıp) begenge kën-
de le 739 sintnır miniral aşı-
malar taratılmaı jatalar.

Bıña bılarıñ taratılmaı ja-
tıvdar sasev orloqtarın aqı-
vıav eşenon betenlaj mährym
lto, jeki eşke kerte hala.

Tejeşle urgıñdar xlipkuptar-
dın, bigeräktä Başkupsajuz-
dın bındaı halqın qaraşına
huqıq sikte qujarqa tejeş.

Baş xlipkup hılpın qudıqala

Traktırdarqa rimunt jahavda xlipkuptar qojroqta hejrele.

Xlipkuptarda 21 traktır rimunt keta.

Kalliktif xuzalıqtarın ja-
dıq sasev eşterende gıniral-
nıj rylde uñavı, kalxuzdar-
dın xuzalıq bazaların nıqı-
tıvda dur jardımsız qoros
ajırdar—traktırdar ikene
her kengä bıldı.

Jadıq sasev eştere başlan-
va tiklem bılarıñ bethele
tedek, sasev fruntına sıqıvqa
bıtır—qıdıñ erimeje kevek
eder bulıvdarın buldırv tu-
rahında bajavaj prikazdar
sıqarılđı, diriktivalar birel-
de.

Bık kyp kantun, jort, kalxuz
hem safxuzdarda jadqı sasev
eştere başlandı.

Sasev kampaneje başlanqan-
dan alıp, 25 nse april qa tik-
lem xlipkuptar tarafınan 304
traktırqa rimunt jahalqan
bulha la, rimunt jahala torqan
traktırdarın bethele tedet-
terelep betmegendor. Xederge
kende tik kantundarda xlip-
kuptarda qına 21 traktır ri-
munt horap ultıra.

Bıñq kypselek hanı Belä-
baj xlipkuptar eştene taş.
Belarda 10 traktırqa rimunt
keräk bulha, bıñq 6 he kapi-
talnıj rimunt, qaloqandar
urtasa rimunt horajdar.

Arqajaş hem Jılayır kantun
xlipkuptarında 4 traktırqa
Bere hem Starletamaq kantun
xlipkuptarında şuluq handa-
qı traktırdarqa rimunt keräk.

Lekin bılarıñ tedetterev,
begenge kende kalxuz hem
tekymet plandarın der helke-
tep tılıñ menen ytov fruntı-
na tedelgen traktırdarın
saftarın taqıla tıqıdlay, bılar-
dı tılı nagruzkal menen faj-
dalanıv turahında xlipkuptar
taş baqa adımı menen qudıqal-
ıalar. Başkupsajuz bılar

dın eşteren qadıvlatıvqa para-
ta ber terle le sara kyrmaj.
Barmaqı barmaqqa huqıqan
la hidelmej.

Senki, eş şulaj bulmaqan,
bulha, traktırdarın bethele
kypton tedetelep betken bulı-
dar ine.

Başkupsajuz, Başqortos-
tandın kypselek kantundarın-
da hem kalxuzdarda sasev eş-
terenon, başlanqanın iqtıbarqa
alıvqa hem ber nise kën esen-
de vatıq bulqan traktırdar-
dın bethele tedetterep, be-
terge tejeş.

Jadıq sasev eştere Başxlip-
kupsajuzdan şunı talap ite.

Başxlipkup jılı menen 11 maşına, at stan. saları

Başqortostan eşsendere esen
tik Başkupsajuz jılı bıj-
nsa, 11 urında maşına-at ka-
lunna stansalar ojoştırolqan.
Bılar 181 traktır iteplene.

Bıl kalunnalar 6 Beläbaj, 2
Öfe hem Bere, Meseqyt şulaj
uq Arqajaş xlipkuptar janı-
nda berer kalunna ojoştırola.

Traktırdarın 120, Beläbaj
xlipkup kalunnalarında, Öfe
le 29, Meseqyt 12, Arqajaşta
10 hem Bere kalunnahına 6
traktır birelgen.

Bıl traktırdar sasev eşte-
rende nisek eşlajdar bılar şul
tırelege janqıd xuzalqtarqa,
kalxuzdarqa jardıam kyrhete-
lerme, traktırdarın bethele
eşlajme. tigen horavqa Baş-
kupsajuz ber terle le ja-
vap bire almaj.

„Ojoştırolıla eş bette“ ti-
gen hemaq bılarıñ eştere
menen berde qadıqıñmaj.

Öfelege „Jamaşıf“ maktäbende durdar uqıjdar.

Matbuqat kene hem xəbərselər.

Odaqlamaı 5 nse maj—mat-
buqat kene jete. xəbərselər ar-
mejenen kendelek burısta-
rın berehe bulıp matbuqat
kenene öderlonev, gozit tara-
tıv papyrlarlar tora.

Başqortostan ölkə parteje
kemitätenen matbuqat kene tu-
rahındaq xatında:

„Matbuqat kene—5 nse maj-
dı gozit hem qemymen mat-
buqat kın reveste anıajı-
landırılmaı fajdalanılın.

Oso maqsat menen massavaj
sabranejalar ytkerelerge tejeş.
Matbuqatın rikanıstrukseje
osoronda ydara tenqit ricagı
bulıv menen sabranejalarda
matbuqatın ehemejete hem
ryle turahında dakıttar hem
şulajıq kyp tirazı başıma es-
tine gozit ridkallıgejelöreneñ
xisap dakıttarın qujarqa.

2—Ödebejette bigrakte jal-
pıy ödebejette kın kylömde
taratıv eşen ojoştırvda bete
parteje, kamsamul hem prafsa-
juz jemeqetselegen fajdalanıv

Keräklekte ejte hem bıñq
esen eşselerde ödebejet menen
tanıstırv eşen (kitap badar,
kyrgedme, karnaval hem baş-
qalar) ojoştırov hem kapıratıf
magazınar ergehende kitap
pulkıar ojoştırovı buldı-
rv praktikahınullanıvı
tejeş tapı.

Qala hem avılda bulhın bı
burıstardı ytove pramfinplan
zadanejahn 100% qa ytov,
bıj jılıqtı 4 jılđa ytov lu-
zıñqıññ dereş tımin itev,
kelliktıleşevde kınajtev, hem
nıqıtv, kulak menen keräş,
kulaktı kelliktıleşev nıgeden-
de sıñf bulıv jaqınan bete-
rerge jalpıñ mabızavaj itev-
de qujı.

Şulaj uq, başma gozıttırge
padpıskıar jıjıvı nıqıtvqa
hem berense nıvbatte gozıttır
rabsılkurdar eşen nıqıtv
mählehen dur burıstardıñ
berhe—mehime ikönlegen ejte.
Ö, Xəbərselər parteje dirik-
tıtarın dereş nıgedde tormoş-
qa atqarılslar.

Şunıñ esen begen xəbərsel-
lerden eştende tybendäge

praktik mählelerde tormoşqa
ytkerov burıstı tora:

1—Rabsılkur, kalxuzkurdar
5 nse majkenen uñıstı heñem-
te birerlek itep ytkerovge
öderlek başlarqa, parteje
diriktıtarın tormoşqa aşırıvıñ
ın juqar burıstardıñ ölkene
itep qujarqa tejeşter.

2—ketepxana, kapıratsejo-
larda terle gozit, zurnaldardan
kyrgedmelər tedelerge tejeş.

3—Urıñdarqa qajıtan jıj
xəbərselər—yckurdar, kamsa-
mul hem avı jostere, kalxuz-
kurdar bıñ tengelde arganıza-
tır bulıvqa, 5 nse maj gozit
taratıv kene ikönen isten sı-
qarmaj bı jılđa ydara jarıstıv,
yden padpıscık tabıp başqa-
lardı yden menen tıñleşerge
saqrıv mıtvdınullanılın.

4—Jarıstıñ heñemtehen şul
yd vaqtında uq tıkserele ba-
rıvıvqa, matbuqat kenenen nı-
sek, nıñdeı uñıstı arıtında
ytıve—kypme gozit taralıvı
turahında ölkə gozıttır aşı
jalpılastırılmaı tejeş.

5—Kypton tygel ytkerelgen
„Başqortostan jostere“ gozıte-
nen (Linınsenen) bıj jılıñ
jıyölöjende her ber kamsa-
mul, uñıstı, kalxuzkur—avı
hem kalxuz josterenen qulı-
da ber „Linınse“ gozıte bulı-
vqa tejeş tejelgejne.

Bıña bı luñıñqanı tormoş-
qa ytkerovde matbuqat kene
qoral itelerge tejeş Bılardan
başqa, kalxuzdarda jadqı se-
sevgö öderlonevde tıkserev
heñemtehen hem avı xuzalı-
qı ertılönen janı ustafı hem
saseven arttırılslarqa terle
elgıtaral bırev, ip. Stalin me-
qelehenen tıbena tışenon he-
ñemtehen kalxuzqa ınevse-
lerden hanı kypmege keme-
kypmege artıvı turahında
jadıvıñla xəbərselər nıñ ber
saqrı itıterönen sıqarmajqa
tejeşter.

Bıña bedden begenge burı-
stardıñ qajıñ ber mehım
tarmaqtar.

Bılarıñ tormoşqa aşırıvda
keräşt rabsılkurdar yddören
javaplı hanarqa tejeşter.

Abdırazaqıf M.

Qıdıv eşte halqın kamsamuldar

Beläbaj kantunı, Axun jor-
to, Janı abdan hem Sulpan
avılındaq kamsamul jöcejke-
lörö bete eşke artıq halqın qa-
rajdar. Jöcejke 26 nıñ jıldan
uq ojoşqan bulhala xederge
kende eşter bıñ halqıñajdı.
kalxuz xeräketen kınajtev, kal-
xuzdı nıqıtvda ber terlele eş
alıp barılmanı.

Mektap uqıvslar menen
berlekte estıne gozıte sıqar-
ılmaı bulıñhala bıñ qarar tıñ
hyddegen qaldı.

Kylıtaxut uñajı menen uqı-
tv eşende jöcejke nıqı qat-
naşıq kyrheterge tejeş bulha-
la bı eşte ber nejmöle eşlen-
mene. Jalpı arahında matbu-
qat taratıv hem başqa şundaj
medoneı eşte kamsamuldar sa-
manan tış jomoşaq eşlajdar.

Bed janı abdan hem Sulpan
jöcejkelören Axun jortkamulı
nıqlap tıkserevde hem qıdıv
vaqtta halqın kamsamuldarıñ
nıqlap eşke quşıvı horajıvıñ.
„X. APUS“

Jök hamam ber urında.

Mart ajıñnı başına uq inde
RSFSR Narkamprusınñ hem
kamsamul ydık kemitätenen
kerähtejen jostere mektäpteren
kalxuz jostere mektäpteren
öjlanderev hem avılđaq II
bañqı mektäpterde kalxuz jost-
tere mektäptere itev turahın-
da qarar sıqtı. Bıl qarar bıj-
nsa eşlenesek eşter betä je-
meqetselek fıkeren tuplav me-
nen ytove tejeşter ine. Şuqa
qaramattan Başnarkamprus bı
turala ber nemöle eşlemöne
tıp ojtıhek jalqan bulmañ. Sen-
ki bedden Başqortostanda bıñ
saralardı ytkerov Narkamprus
kemitätenen sıqmanı, sevit je-
meqetselegen fıkere tupla-
lanmanı. Bıl mehım saralardı
ytkerov krehtejen jostere me-
ktäpterenen isemderen almaş-
tırıv menen gene bette.

Kalxuzdarqa kadırdar keräk.
Bed kın hajın kadırdar juq-
lıvqa kilep tuqtaladı. Ö ka-
dırdardı öderlövse ŞKM öle
haman bulhala ber urında tap-
tana. Narkamprus qararında
kyrhételgen „ŞKM lar bulma-
qan rajundarda janı ŞKM lar
ojoştırov“ turahındaq pun-
ktıñ bedden Başqortostan nar-
kamprus berde aşırmaştan
kilehe xuzalıq jılına qaldır-
qan. Kilesekte bıñ jılına
bolaj barıv mekmın tygel.
Başqortostanda ŞKM larıñ alqa
jeberev plandarın Narkamprus
kemitätenen sevit jemeqetsele-
gene sıqarılmaı keräk.

„Ş. K. M. sı.“

Berdəşle la öderlek jomoşaq.

Saqmaqı jorto (Beläbaj
k.) Berdəşle avılında jadqı
sasevgö öderlek jomoşaq bara.
Berdəşle avılında barıñ 63
xuzalıvqa ber seşılka, 15
xuzalıvqa ber timer tırma
tır kile. Habandarda oşolaj
uq ed.

Bıl avılın jere harutıñ
nasar. Bıl jerde eşlev esen
timer qoraldar juq, belki
kybehe aqas tırmalar, huqa-
lar. Şulaj bulıvqa qaramaştan,
qoraldar jıñejtevgö ber
terlele sara kyrelmogen.
Orloqtar tadartılıp bethele-
de ularıñ aqıvılamagandar.
Jerde tıreñıl, eşle beten-
laj başqarılmaqan.

„Apus“.

„Qıdıv dun“ zavut eşsehe
iptaş Pagareluf—satsejalızem
jarıñ insejaterıñ hem zavıttıñ
ın jaqıñ prazıvudstıvıñıñ.

Urta iđel buj 34 nse uqsıdivizejoneñ 1907 nse jılđa tıvojan.

Piriminnik—Qıdıı armistoreno.

Sovittor sajuzındaq eße sinif, jarı, batraktar hem urta xelleler beto yđ qul keße menen ken kyrevseler, ydenen jeteksehe bulqan kammunistar partejehıñ doređ julbaşsılyq aıtında huqıq jıldarda satsejalizem tedeleşene kerek avılda bulhın, kerek şeherde bulhın kyrelmegen uñsılyqtarqa ireşte. Huqıq jıldarda kydgı boretgen uñsılyqtardan kalxuz xeroketenen şaşqıñpır ybeve hanala. Eße sinifıñ julbaşsılyq aıtında mijunlaqan jarı hem urta xelle kereťtejender jalpıñ, bedde qalqan kapitalizem qaldıqna kıkken rovesten hezym iteler.

Totoş kalxuzqa kysep kalxuz hem safxuzdar tedev jul meñen kulaktı sıñıf bulıv jaqnan beteler.

Bıl ybeşter barıñla ydderende iqtisadij krizis kinejgen doşmandardıñ bedge qarşı asıvdarın kitermeve memkin tygel. Ulardıñ yddere arahında ber—berene qarşılyqtar kıkkenleşe, esseler arahında rivalytseje xerokete ybe. Kapitalistar şul ydderene eske qarşılyqtarına qaramaştan, Ular sovittor sajuzın tonsoqtororqa matasalar. Rim papa hıñ tere paxutı, sit ilderde sovıt tavararına bajkut birelev, Pylşo menen Ruminjanın kesle qoralları, ular hem Baltıq buj xekymettereneñ arahında vajannıj kileşev jahalıv.

Bılar barıla kapitalistardıñ maralıñ fruntına tedev tygel, Sovittor xekymetene qarşı kesle qorallanqan xelde hezym jañarqa oderlenevderen kyreheler.

Denja kapitalizm tarafınan qabatlanıp kilgen xojle hem pravakatsejolarıñ taralıvına qaramaştan bedden parteje hem xekymet tıñsılyq haqlav sojeseten uaqarıp kildeler hem kileler.

Lekin bed ydebedde itergo birmobed. Bedden qıdıı ermeje yktober jeneven jaqlavda nıq tororqa tejes

Kammunistar partejehı hem sovittor xekymete şula juq beto yđ qul keße menen ken kyrevselernen ber retton satsejalizem tedeleşe timpın qıdıvlatıvı horav menen bergo, Qıdıı ermejogelo huqıssanlyqtı kesojtev talabın qujalar.

Lagır uqıvı jaqınlaşa. Huqıssanlyqtı ejrenevden mehim mamıttarınan berehe hem qıdıı ermeje costoreneñ huqıssa oderlegen tikserip sıqıvda, jerle ermeje bylegen jıjıv mehim urın tota.

10 nse majdan alıp 34 nse uqsı divizeje jañı alıñvıslarqa 3 ajlıq jıjıv lojan ita.

Ejrenevden 1—nse kene 15—nse majda bulasaq. Hedden her qajıñqıd bıl kende tarixı ber ken itep xisaplarqa tjesheged. Şul kenden başlap hed huqıq xedmetene başlañıñqıd hem eße—kroťtejon qıdıı ermejehonen huqıssıñ isomen kytorosokheged.

Hedden ejrenev 5—jıl bujına hudılasa. 1—nse jıl 3 aj, qalaqandar her jıl hajın 30 kenden 35 kenge tiklem hu

ıdılasaq. 3 barlıq ejrenev 8 ajqa hudılasa.

7 nse jıloq jañı alıñvıslar, yđ qul keße menen ken kyrevseler aldında yddereneñ oñtore jekletelgen burıstı şundaj qıdıı vaqt esende yter betov esen neme eşlorga tejes?

1—Jañı alıñvıslar xederden yk jıjılvıqa xeder bulıvqa tejester. Her ber iptoste kesepın hem vaqtıly atpuskanan qotqarıp turahında tuqandar, sovıt hem rajun komıttetere hem başqalar aşı saralar kyrege. Ular her qajıñ alıñasaq ken menen xebardır bulıp qalıle hem ycrızdıñler menen xisapıy edgen bulıvqa tejesle.

2—Kyrehetelgen ken hem soqetende, kisekmaj ojoşqan roveste jıjılvı punktına barıvqa. Hedden her beregedı kyrehetelgen vaqtta 100% menen jıjılvı punktın kilev luzyñıñ tormoşqa aşırıvqa tejesle heged. Parteje jecojkelore, prafsajuz hem avıl sovıttore bıl eşte nıqlı qatnaşlyq itorgo, Ular kitevselerde jıjılvı, Ular dıñ qalıle haqında Ujlav, hem kitevselerde tantanalı lar ojoştororqa odatıv, unıy eßen huqıq belemen ejrenev hem ulardıñ burıstarrı turahında zakazdar bırege tejester.

3—Patşa zamanınan iñke qaldıq bulıp qalqan nikrut-sılvıvqa jul birmoşke Jañı alıñvıslar yddere eskelek, xulıganlıq hem eße, kereťteje qıdıı ermeje ismen bısratıvıslar menen qarşı kereşalıp barıvqa tejester. Anla kulak barlıq keße menen bedden satsejalizem tedeleşene qarşı kilorga tıvısa. Ul sovıtko hem ermejogelo qarşı bulqan agitatsıjehıñ okerenletmaj. Ul yde ermejogelo barıv undaq qıdıı ermejehonen eßen jomoşartrqa tıvısa.

Hın avıl sovıte hem rajun başqarma komıttetere aşı ulardı asıp birep ermejogelo ındermavgo tıvısa.

4—Berense udarnıktar tardıñ hem udarnıktarqa byleñvıslardan bul. Hedden kadravıv iptostoreged qısqı ajre-

nev molende kyp uñsılyqtarqa ireştelor.

Ular yddereneñ ejrenevderen kın satsejalizem jarıñı—udarnılyq nıgedende alıp baralar. Xaderge molde divizeje betenlaj menen tejerlek udarnıj bulıp hanala. Xader inde sıburqa molende jıjılvı, jaqı şıssıplıñalı bulıv, kaman-dırdardıñ quşvıdarın doređ hem tulı itep yter esen, ted atıv esen, pylomit, mıltyq, puşkı kevek huqıq qoraldarın nıqlap ejrenev, ulardı jaqı to-tov esen yđ ara, avıldar arahında, atdılinejeler, vıvıttar arahında jarıñtar ytkererge kerek. Lagırqa kilev menen yk qıdıı ermejester kem nacsas-taf kadırdar menen ber ajaq-tan, parteje ojoşmaların julbaşsılyqında, ejrenev eßen satsejalizem jarıñı hem udarnılyq menen ytkererge kerek.

5 Yddenen beto kesende, ejrenevde jaqı hem kyp hede-mtelorgo ireşevden esen quj, tulı hem vaqtında kaman-dıprıkazdarın yto. Her vaqt hem her qajda dıssıplıñalı bul. Nacsastaf hem iptostoreñ menen jaqı mejomolele bulıv esen tıvısa. Beto nemelerge haqlav kyde menen qara, unıy xalıqtıq—kymekteke ikonen bel.

Partejeleler hem kamsamuldar, hedden dur tertıplelek, yrnok kyrehetevse bulıvıd talap itele—betogedde alda bulıvıd, hem yđ artıvıdın başqa iptostoregedde alıp barıvıd.

Kammunistar partejehonen Qıdıı ermejehonen kesen nıoyı tıvoja saqırvıvına 1907 nse jılın tıvıojan jañı alıñvıslar—uqıvıvı aqlap qarav, Qıdıı ermejester arahında udarnıktar xeroketen kınajtev, timer dıssıplına menen javap bırerder.

Jaşehen lagır ejrenevder!
34 nse uqsı divizejoneñ sajsı bylege.

Jañı kadırdar oderlajbed.

Danbas Lumski isemendage mitallurgeje zavıtna iñ eße Stragelik yrlotelevse eßege junıv stanugında eşlov ejreto.

Башлыҡлыҡ № 675

Уфа Тирә Лито. Уст. Натик

Qonşaq jorto kyləməndə kamsamul eştəre jomoşaq vara

Arqajaş kantunı, Qonşaq jorto kyləməndə kamsamul eştəre samanan tış jomoşaq bara.

Jađıq sasev kampanejehın nısek uđqarıp turahında jortkamuldan ber tərlele julbaşsılyq juq Ojəmejesh alıp barıv esen pılan jebərelmaj.

Şunıy esende avıl jecojkelore jecəstergo, bıl turalanıdaj ul menen eş alıp barıvqa belmajder.

Məşələ: Qajın Kyl jecojkehəndə ber tərlele eş alıp barılmaj. Jecojke sikritar itep Ojəbajdyllin Fətxulla tıgen berəvde hajlap qujıqajınlar, ul ber nejomole eşləmaj. Baştaraj bojora aqzaların tıvışlyq menen sabranejələr uđqarılha-

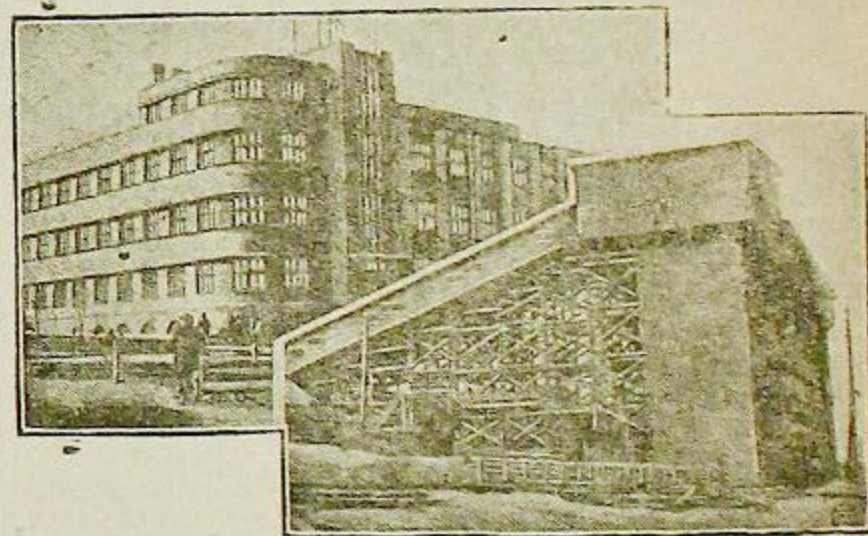
la bış—altı aj inde sabraneje uđqarılqan juq.

Bına şul juldar kyrehetelmov arqahında kamsamuldar tərle uñajlılıqtarqa, qajınlyqtarqa osoranılar.

Fırqəhed jəstər yddere teləp kalxuzqa ingende, bedden kamsamuldar yddere teləp kalxuzdan sıqalar.

Kulaktı sıñıf bulıv jaqınar qarap betergende, jecojke sikritar Ojəbajdyllin ydenen jaqıñ bulqan ber kulaktın ejberdoren jecerep qaldıra. Bıl turala unı surtqa bırege tip qarar sıqarılqajın, lakin ul qarar begenge tiklem tormoşqa aşırılqan juq ele.

„AJ“

Dniper struj kyrehetorenen. Hyrette: juqarıla Dniper strujıñ Baş kurpıvı. Tyben-de bitun eşlav torqan zavıttıñ qomıv kyrehese.

Agra upalnamucinajdar eş kyrehetməjdar.

Bələbəj kantunı, Axun jorto, „Alqa“ kalxuzında mart ajın 15 ndə yk fennej kurıv uđqarılqar tip qarar sıqarılqajın. Kurıv ele bulha uđqarılqan juq. Senki bındaq agra upalnamucinajdar ber tərlele eş kyrehetməjdar.

„Apuş“.

Pejanir eşe aqhaj.

Arqajaş kantunı, Holtan avıly maktəvəndə kyp qajıñlyqtar menen 28 nse jıl „Stalin“ itemendə pejanir ətrate ojoştorolqajın. Lakin pejanir eßen nıqlap jetəkselek itep alıp barılyq keşe bulmav səvəple xader pejanir eşe hınep qaldı. Uđqan jıl vazatıjdar kurıvına Ojəlejef Mansur teğən berəvde jebərhəktə, uqır qajtqas ver tərlele eş alıp barıvıñ.

Bıjıl Arqajaştı vazatıjdar kurıv ytkerelhele, kəntkamul-dıñ pejanir bojorahı, ver urında bırməne. Xaderge kəndə juqarqı ojoşmalardan ber tərlele jardam juq.

Şunıy esen pejanir eşe betenlaj hınep qaldı, „Kim“

Kamsamuldar han jaqıñnan ybələr.

Esterle—tamaq kantunı Adnaj jortokyləməndəge avıldarda kamsamuldarıñ han jaqıñnan ybeşe 1929 nse jıl-qa qaraqanda 30 nse jıl

taqla dur adımdar menen alqa atlanı.

1930 nse jılın 1 nse qılvarına 15 jecojke bulha, berense martqa 20 qə jeta. han jaqıñnan barıñ 330 keşe.

Bılar Satsejalıñ jaqtan qaraqanda barıñla jarı hem batraktar. Ybeş jaqıñnan artıv menen, xuzlyqtı janınan tedev eşndəle aktıf qatnaşalar.

„X. DƏVLƏTŞİN“.

Uqroja jarama qan uqıvıvı jaraqan.

Bələbəj kantunı, Byzdek avıly kulagı Vəlej Janbuxtıñ qıdıı M. Janbuxtıñ satsejalıñ jaqı pıvıraq bulqan esen, Kelsir tabın II-nse bəvıq es maktəbenen qıvıp sıqarılqajın. Lakin xaderge kəndə kem bıl-dəlave menənder Ofe kantunı, Qırmıqal jortona Uqıvıvı itep bılaləngon. Uqıvıvı jara-maqan kulak qıdıı, Uqıvıvı jara-j mikon huqı?

Ofe kanahı javap bıv.

„Saqqaraskeje“

Javaplı ridaktıv: S. BIKBUF

Jasohen 5-maj pralitarejat matbuqatyny Smutr kono!

Gazit arqyry miljunlaqan kamsamul hem jester bataljundaryn satsejalizemoqa jeteklevde aloqa!

Matbuqat kono hem bedden burystar.

5 nse maj pralitarjat matbuqatna smutr jahav. „Pralitarjat matbuqat“ asy kammunistar parteyhe miljunlaqan esseler jalpys menen bajlotesenda matbuqattan basqa „majlyjalyq“ tine iptos Stalin. Pralitarjat matbuqat yktober rivaitysejohene tiklem eselerde bajek jonevdorge aderavda, ularde Linin partjeha bajraqy abtara tuplavda havap betergehed kyp estor eslene. Yktoberden huqy gvezdandar buqysy vaqytında, satsejalizem tedeleseende matbuqat hamada bajavaj posta tora.

Burzvazeje matbuqat yden iksplyatatsylyq menfoqattaren jaqlarqa, essender jalpys qaranqylyqta totarqa, xuzalarqa jaqsy kyd menen qalqy ejrotev esen qoral itep ito. Pralitarjat matbuqat kirehuse essenderden anyn ysterevge, esse sinifundaqy burzavazeje tarafnan qaplanyp kilgen izadi kosterde ysterevge dur jardam ito.

Jyl najen udqaryla torqan matbuqat kono, ul qadi ber hajram qyna tygel, belki:

— Miljundardan agitatsy, pojstorovsny hem tarbejolevsehe bulkan pralitarjat matbuqatn taqyla j-qstaryvqa juldar hdyv, jeteshelektarde beterevge praktik saralar hdyv kono. Savittar ilendoge matbuqatn burzava matbuqatna qaraqanda burystar, tedelesele ikense. Bedden matbuqatn hyd hatyvdar urn bulmajs, jalpys jeteklevse, mstardan ejronevge, jeteshelektarde beterevge saqaryv apirativnyj stap. Iptos Lininden gaziteler xaqyda 1918 nse jylde ajtken hyddere begenge kon esende dorefter kamsamul matbuqat ularde kendalek esende qullanma itep alroqa tejes.

Bedden ildage qemymi matbuqatqa qaraqanda kamsamul matbuqat aldında taqyla aj-jem burystar toralar. Iiebeddege satsejalizem tedeleseene qy-lyv timptary kamsamulqa pautnyj burystar jekmetteler. Ularde ytevdə kamsamul er-mejehe udarny forunt menen bergə atlarqa tejes. Byl udar-byj frunta bergə atlavdy kyp memkinlektore doreb jul kyryhetevse matbuqatqa bajlon-gon. Ydek komitettan ber ter-gə qarar sqypta, tybange ko-

mitettor asy ulqarardan jecaj-kage baryp jetkenen ketep jatvysy aktiv, aktiv tygel ul. Kamsamul matbuqat unstar-de nqlyp kyryhetevge, jeteshelektardan tamryn asarqa tejes Jecajkeler unshlyqtardə tikserop ydderendə eslep aloqa barhndar, jeteshelektardan habaq albandar. Menə byl xel-ole bedden beten jecajkelerde-le bulqany juq. Kypkono jecajkeler, jort komitettare ju-qarlnan sirkylor ketalar, eske ejratevse gezitene fajdalanmaj-dar.

Matbuqat kono unajy menen kamsamul komitettorenen matbuqat esende nqlyp eslemov-daren ajterge kerek. Jecajko-lerde matbuqat vekildere juq. Sejasi uqvvdarda gezite nqlyp fajdalanymaj. Bed, matbuqatqa barmaq asy qaravqa her ber jecajka, her ber ko-mitet gezitene qemymen ode-bejette jester jalpysna jaqy-najtyvda eslehen. Bas abkamul daklaty bujysa sqqarlyqan ydek komitet qarary byl turala bedge kyryhette.

Odaqlamaj 26 nso majda „Kamsamulskaja pravda“ gazitaheneu 5 jyllyq jybeleje ud-qaryla. Bed her ber kamsamul jecajkəhe aldında kenkerit burys qujabsd. Kammunis jester xoreketenen jetakse urgy-ny bulqan „Kamsamulskaja pravda“ her ber jecajkəhe her ber urlysa uqy belevse kam-samulda bulhyn.

Qybyaqyña ajtkende kamsa-mul jecajkelerenen, komitette-renen matbuqat fruntundaqy estoren kesajterge kerek. Sat-sejalizem tedeleseene, sinfi ko-resten beten ucaskalarında matbuqatny bysn qoral iterge

Linin Bedden gazitelerbedden xarakter turahnda.

Ibke timalardaqy sejasi agitatsyalarqa—sejasi helkene vderge sikton tys kyp urn birele. Janb tormos tedeleseene, byl turalaqy fakttarqa in od urn birele.

Nej esen her jaqtan bildale asy bulqan, minseviktardə—burzava lakidarynny xjapatsy-lyqtary, kapitaldy i ge xoqu-qaryn torqodorqa tolep eslon-gon Angelejo-Japun hozymdore. Amirika milejardirdarynny Girmanejaqa tes qajravdary h. b. kevek jalp tarafnan anlaslyqan qadi nemeler turahnda 10—20 jul jadvy menen qeniqtatlenmejsə 200—400 jul jadarqa? Nema kerek, lakin meqale jadarqa, bexab-lesevder—fiker alsyvdardə qabatlarqa kerekmaj, balki ber nise juldun „tiligraf stilendo“ byqa tiklem bildale bulqan, xeder xaq birelgon ibke sejasette pazur menen qaplarqa kerek.

Burzava matbuqatny „qeder-le, ibke burzava vaqytında“ xosusy fabrikardaqy, xosusy xuzalyqtardaqy „izgenende iz-go“ bulqan eske xelder tura-hnda berde tuqtalman. Byl qadat burzava menfoqattorene javap birde. Unan bedge betenlej ajrylyrqa kerek. Bed-den gazitelerden tiptary, ka-pitalizemdan satsejalizemoqa kysevse jemqejetta almasnyr qa tejesle bulqan ravesta al-masymaj ole.

Sejaset od bulhyn. Xeder sejaset tulhy menen „anlatyl-qan“ ham ike lagirdy kere-sne kilep tuqtalqan: bastavajt itken pralitarejat ham qol bilovse—kapitalistar (minse-viktary tiklem alsy ulardy qaldyqtary ham batqalar). Qa-batlap ajtemen: undaj sejaset turunda in qybyqa hejlorge memkin ham sulaj kerek te.

Ikanumika kyp bulhyn La-kin, ikanumika „qemymi“ bexab-lesevder, fan abzurday, in-tiligintar plandary kevek hyd butqahy bulmahyn—bexethed-lekke qarşy ular kyp vaqytta hyd butqahy bulyp sqqalar. Juq, bedge ikanumika bysn tedelesten fakttarin jaynap, nqlyp tikserov ham ejronev raveşende kerek. Ere fabrik-tarden, jer eslov kammunala-rany, jarlylar komitettorenen, urındaqy savnarxuzdardan „JANB IKANUMIKAN tedev-da unshary barmy? byl unsh-ary nejdən toralar? ular raf-lanqandarmy? bynda okejet ha-tyvdar, qojroqslyq, intiligint-tarsa voqode itevder („retle-

na“, „plan tedelde“, „kosterde xudqa jeborehed“, „xeder esa-nabed“ „jaxslyanlyv shikhed“ ham basqalar kevek sarlatan plandary, ularqa „bed“ yde-bedde ofstalar) juqmy? Byl unshlyqtarqa nisek ireşelgon? Ularde taqyla nisek kinajter-go?

Artta qaloqan, xekymetleste-relganden hun razbrud, artqa kitev, xuliganlyq, tunejadlyq ojahy bulyp qaloqan fabrikardə qara taqtaqy inderev qajda. Ular juq. O undaj fabrikar bar. „Kapitalizem qaldyqtaryn haqlavsylyrqa“ qarşy huqy asmajsy, bed, ydebedden burys-tarybdy ytoj almajbyd. Avyd jomop undaj fabrikar barly-qyna sydap jathaq, bed kam-munistar tygelbed, balki syp-rekselerbed. Burzavazeje alsy barqan kevek bed gazitelerde syjufi kereş alsy bara belmej-bed. Xeteregedge alsyqdy: ul nisek matbuqatta ydenen doş-mandaryn ederlene, nisek alar-dy mlyqyllanb, pazur menen qaplanb ham jer jedonen jujdy.

O bed? Kapitalizemdan sat-sejalizemoqa kysken sorda syjni kereş, esse syjnylym menfoqattaren; kapitalizem qadat-teren quldarlynan tesermeyse haqlavsy—jeqni savit devlet-ne elekkese qaravsy: „Uqa“ esten oden ham nasaryn birer-go, „unan“ (sevit devletonen.—IDARA) aqsany kyberək alar-qa tyryşqan od gene han tes-kil itevse esseler qatlamnan haqlavda tormajmyny? Alajyq, savit tipografejolerevdege na-burşiktar, Sarmuf ham Pytibuf zavysy esselere arahanda byn-daj mirzavistar odme? Bed ulardy kyptaren tottoq, kyp-teren jalpys kyryhetek, kyp-teren pazur baqanahyna qa-

daqlanlyq. Matbuqat byl turyla joqlaj. Jadhata kazunnaj re-veste sinavniktarsa jada, riva-lytsejun matbuqat teble, yde-nen estere menen kapitalis-tardyn ham kapitalizem qal-dyqtaryn haqlavsylyrdyn qarşy-slyqyn timer qul menen hyn-dara alvyn kyryhetken syjnyf diktaturahy matbuqatny teble jadmaj.

Huqys mes'olehenda lo sulaj uq: qurqay huqys baslyqtaryn bed ederlenekme? ber nemoge lo jaramaqan pulsktarqa Ru-seje aldında bed qara jaqtyq-my? Jaramaqanlyq, halqynlyq, hunqa qalyvsslyq kevek nasar mifaldar kyryhendere esen kyp-ton yk qaty tavys alynda ermejonen keselerde bed «tot-toqmy»? Kenkerit ravesta ja-vyzlyq kyryhetevseler menen bysnan da RIVALYTSEJUN HUQYB alsy barv juq. Tor-mosty beto olkalorevdege kenkrit mifaldar, yrnektor menen JALPYNB TÖRBEJÖ-LÖV bedde juq—byl xel kapi-talizemdan kammunizemoqa kys-kende matbuqatn tep burys. Fabrikar, avyldar, pulsktar esendoge kendolek xelderge od urn birele. O, unda kyb-eroge jany tedeleş, unda kybe-rək iqtibar, anlatyv, jomeqet tanqite, jaramaqandy ederlev, jaqsy nemonen ejronevge sa-qaryv kerek.

Sejasi helkenevder od bul-hyn. Intiligintarsa bexab-lesevder od bulhyn. Tormosqa ja-qynraq kilerge. Esse hem kresteyen jalpysny esende, kendolek tormosonda janyly tedevene kyp iqtibar birelhen. Byl jany tedegander nej tik-lem kammunistarsa bara, oşo-no kyberək tiksererge. (Linin tum XXIII, 212—214 bit III nse baqamahy).

Kalxuzda sasev.

Serek Ojany tud-dyrylyp

Arqajas kantuny, Qara-bulaq jorto. Olalikaj avy lındaqy kalxuzqa kypke-na sit ilimintar ojalyqan dar Şular arahında byqa tsklem keş kesonen faj-dalanyp kilevse Mexemat-janyf Mezer, Mexemtja-nyf morden hem Valşin Niderşə kevek bəndələr bar. Bed bəlarde tikşer-vde hem kalxuzdan qy-vydy horajbyd.

„H₂+SO₄“

SIT ILDƏRDƏ 1 nse MAJ

Kamparteje tə'birə kinəje.

BIRLIN. Gamburg pralitarejatının I—maj dimanstratsejəhe Kampartejenen tə'birə nəq yökənlegen kyrrətte. Dimanstrantların 4 dür kallunalar eşsələr rajundarınan qala ydögendəge dür majdanğa jəyləp, unq un menderse eşsələrden qatnaş menən miting ytkerelde. Begen dimanstratsejəge qatışvıx matrus-tardın, jek təşvıxlarıdan həm şufirdardın həm bılterqınan bik kyp artıq. Dimanstrantlar arahında pralitarejatın mas-savaj ojoşmaları—spurt sajuz-dar, allahıddar sajuzdar həm təyləqan qədl frantaviktar ojoşmaları ajırma kydə bə-relep tordolar. Hindestan kam-munistar partəjəhenen aqzabı mitinglə həjləgən notqonda. Gamburg eşsələrden bərdəm kə-rəşkə saqrıd.

Pariz palitsejəhenen qırqıv saralar.

PARIZ. Pariz ukrugındaq I—maj kəne irtəge xəl tura-hında xəbər itəbed. Eş təşlav-sıların deym həm 200 meñ keşegə jətə. Palitsejə menən bəreleşər arqahında 4 meñ keşə qulqa alıqandar. Pariz qalabının ydendə həm unq fıre jəqında, 10 meñ haldat həm palitsejeskejder tuplan-qandar. Kampartejenen I—maj-qa qarata sığarqan 105 meñ dana vazvanejeləre həm lis-tukalar kanfiskavaj iteldeler. Pariz qalabı I—avqıs həm mart kənderendəge kevek hu-qıx xələtenə qujıqan qalanı iškə tşerə. Palitsejə həm zandarımdarqa jərdəm itev esən qalaqa qəskəri cəstər

tuplanqandar. Bıl qəskərdər kazarmalarda hər vaqıt öder toralar.

Neju—Jurk 19000 palitsejə mablızavaj itelgen.

NEJU—JURK. Rivelytsejun eşsələrden dür kallunalar sə-qet 11 den yk qalanı eşsələr jəşəgən ələşəndəge Rutgirs majdanına jəylə başlanlar. Palitsejə başlıq bıl diman-stratsejəge qarşı torov esən 19 meñ palitsejeskejderde ma-bilizavaj itte. Eşsələrden di-manstratsejəhe ytkən uram-dardı palitsejə hər jaqdan qa-map alqan, bərs tik Unejun majdanına qına 1000 palitse-jeskej qujıqan. Palitsejə pylə-mittər həm kyddən jəş sığara torqan gazlı bumbalar menən qorallıqan. Dimanstratsejə 50 meñ eşsələrden Rutgirs maj-danına jəyləv menən başlan-dı. Mitingınan hun, eşsələr intirnatsejanal jərlanlar.

Şanxajda dimanstratsejələr.

ŞANXAJ. Palitsejenen qə-bıvına həm jamqırly kən bu-lıvına qaramaştan, qalanıq torlə urındarında dimanstrat-sejələr ytkereldeler. Diman-stratsejəge qatışvıx bər tər-kəm eşsələr qədl flak kytər-deler. Bəte dimanstratsejələrde palitsejə bik kyp keşelerde qulqa alıp tarattı. Begen fab-rik həm zavıttardın kybehen-də eş tuqratıqan. Qala qəş-kər menən tultıqan. Bəte jər-də palitsejə öterəttərə qujı-qandar. Zabastufka iqlan itel-gen bəte pritprejətejələr pa-litsejə tarafınan haqlanalar.

Girmanejələ 200,000 eşsələrden dimanstratsejəhe.

BIRLIN. Kampartejenen həm rivelytsejun prafappazitseja-nen dimanstratsejələrəne qatışvıxların deym həm 200 meñ keşegə jətə. Şulardan 120 mene Lytsgartin baqsahında ytkerelgen dimanstratsejə gə-tura kilə. Dimanstratsejəge qatışvıxla tələvsələrden bətehe le Lytsgartin baqsahına həjır bətməgənlektən, ular şul tırə-loge uramdardı tultırdılar. Satsejal—dimakrattardın di-manstratsejəhe 40 meñ keşə qatışvıx, miting başlanqas, uların da jərtəon kybehe taralıp bəttələr. Bıl xəl satse-jal—dimakrattar dimanstratse-jəhenen dür bankrutlıq menən bətkənlegen kyrrəte.

Kampartejenen saqrıvına Birlin pralitarejatın kin qatlamdar uramdarqa sığtılar. Rivelytsejun spurt sajuz-dar həm eşsə jəstərdən öte-rəttərə dimanstratsejəge qatış-tılar. İmpirejalizem huqıx in-velittərənen həm ular arahın-da bik kyp huqırdardın di-manstratsejəge sığvıdarı bik nəq tə'bir itte.

Mitinglə Tilman, Nəjman, Pik həm byten iptəstər notq həjlənelər. Lytsgartin baqsahında miting bətkəndən hun kommunistar dimanstratsejəhe bıl bərrikada huqıxtar bulqan eşsələr kvartaldarına

jyneldeler. Dimanstrantlar Lytsgartin baqsahınan esər keşə tēdelep sığvıdarına qara-maştan, uların kitep bəte-ve esən bər jərm səqet vaqıt kərək buldı. Şul uq baqsala satsejal—dimakrattardın di-manstratsejələrə başlanr va-qıt jətkəndə, kommunistar di-manstratsejəhenen hunq kallunalar əle kitep bətməgən-dər ine.

Satsejal—dimakrattar həm kommunistar dimanstratsejələrəne satsejal sastafar arahındaq ajırma bik nəq kyd-ge bərelep tordı. Kommunistar dimanstratsejəhe qatışvıx-lardın kybehe Birlin eşsələrə həm eşsə qatın—qəddar bulıp, xedmətsələr ədselek təşkil ite-lər. Ə, satsejal—dimakrattardın dimanstratsejəhendə bətenləj bıny kirehənsə buldı. Şunıq qədl, satsejal—dimakrattar bı-jıl qədl fılaktar kytərəp sığ-tılar. Yddərənen appazitsejəse-lektərən “kyrrəteven esən ular in-ternatsejanal jərlap mataştlar. Dimanstratsejələr ytkerən vaqıtta, Lytsgartin baqsahı palitsejenen dür kəstərə tara-fınan qamalqan xəldə tordı. Kommunistardın eşsələr kvar-taldarına kitken kallunalar da palitsejə odatıp bardı.

Bəte başqortostan kamsamul ojoşmahına!

Başqortostan əlkə kamsamul kəmitətenen xəb.

Şaran jorto ojoşmahı havaqtar turaında.

Şaran ojoşmahının praktika-hı, bıl ojoşmanın bildele ərə-veştə uq appartunizemə təşev sinfj hıdıqtardan siktə kitev, kamsamulın sinfi pazitseja-ləren quldan jəbərvəde asıq mibaldardın bərehe. Şaran praktikahı bəte ojoşmalar esən qabatlanmaşlıq habaq bu-lıqqa həm nisek eşləməşkə, tıvqanqa tiklem xatalardı iškərtə belev esən signal bulı-qqa təjəş. Şaran eştərə hınaq, his şikhed uq appartunizem praktikahına tartıvıx bəte bədovdardı həm xatalardı qə-tqi rəveştə kizərgə.

Əlkə kəmitət ydenen bəren-se xatında (3 nse martta) kal-xuz tēdeleşən ytkən vaqıt-tında, jəstərdən aktıfşılıqtar kytərəle barqan vaqıtta, kam-samul ybēşe məsələlərendə asıq ustanufka birde. Kamsa-mulqa kalxuz jəstəren 100% me-nən jəlep itev hımaq sinfi hıdıqıhı ıntıştar menən urındarda jəbərelgen xatalar-dı tidlek menən tēdetergə quş-tı. Şuqa qaramaştan Şaranda-q kamsamul dıvamaldar yd-ərənen xataların tēdetmənel-ər, bəki tuqtavhıd ərəveştə kamsamulqa kalxuz jəstəren 100% tı menən jəlep itev lu-zıngahın ytkerdelər.

Kamsamulqa jəstərdən aqı-vı menən huqırajıqan Şaransı-lar yddərənen eştərəndə uq appartunizem ikənən, sajuzdın sinfi pralitarejat prinsepen juqaltıvqa, sinfi kərəştən baş tartıvqa barqan həm eştə-renen məfhyməndə jəş kulak-tı kamsamulda jənnən tər-bəjələv bulqan anılamıylar.

Ojoşmanın han jaqınan ybē-ve menən qəddıqıqan Şaransı-lar batrak həm jarlı jəstər arahında eşləvden səjəsi əbə-məjəten həm uların kamsa-muldaq jətkeselek rulen onot-qandar. Batrak jəstəren 100% menən jəlep itev luzıngahın, sajuzda pralitarejat jadrahın nıqıttıvı, ojoşmanın satsejal sastafın jaqsırtıp unı rıgı-lərleşterevde uq appartunizem-sıl, sinfi jəde bulmaqan bəte kalxuz jəstəren jəlep itev “lu-zıngahı” menən almaştırqan-dar həm şunı tormoşqa ytker-gəndər.

Şaran ojoşmahında eşləgən eşkə kriticiski qarış bulmaqan. Parteje həm sajuz hıdıqın bədovdar menən kərəştə, tēdēv soronda kamsamul esən jən-lənderevde dür qoral bulqan həm jəstərdə bəşeviktərsə tərbe-jələv mitudı bulqan yd ara pralitar tənqite onotıqan.

Şaran kamsamulın praktika-hı həm “julı” partəjenen jort kəmitəte tarafınan jətər-lek həm kantrylden bulmavı, kamsamulın Bələbəj kantku-mı tarafınan jətkeselek bul-mavı həm xatalarqa kileşep qarav nıgedəndə barqandar. Bıl xəl, Şaran kamsamulın eşsələrəne şikhed dıvamallıq eşlərgə, jəstərdə qurqıtp, kəsləp kamsamul saftarına alıv-qa tiklem məmkınlek birgən. Bılar bərhıla ojoşmanın tar-qalıvqa həm kamsamul isemen bəşratıvqa jətkergəndər.

Şaransılardın oşo səjəstə-tərə hēdēm-tēhendə jort ojoşma-hı 1217 keşegə ytkən. Bılar-dan: pralitarejat jadrahı—batrak 11,9%, jarlılar 43,1% urta xəllələr 43%, xedmətkər-dər həm kustardar 2,1% tış-kıl itələr. Bərhı bər aj jərm vaqıt esəndə (qınvar, fıvral) 815 keşə həm 1929 nı jıldı kybehe dikəber ajında 296 ke-şə alıqan.

Nıqlap sinfj—ajərm tikşev-hed, mixanıcıski jul menən, talaptar qujmajınsa tikşev-hed kəm tura kılə şunı al-qandar. Alıqan urta xəllələr esənə baj həm sit iliminttərdə tulqandar. His şikhed, alıqan jarlılar esəndə urta xəllələr həm batrak tip alqandar esən-də jarlılarda juq tygeldər.

Ybēvdə bıl “julıdın” hēdēm-tələre lə tid arala kyrendələr: “urta xəllələr menən tulqan”, satsejal jaqtan totanaqıddar, ikələnevse sit iliminttər menən sypləngən ojoşma, kəllıktıf-ləşev həm kalxuzdardı nıqıttıv sorondaq burıstardı ytvəge buldıra almaqan. Ojoşma jal-ı arahında idelgen, qəymı xərəkəttən qəjorəqonda bulqan həm bıl jənn alıqan, Şaran jətkeselegən dıvamallıq arqahında kamsamul iseme al-qan keşələr kalxuzdan kıləp sığa başlaqandar. 750—800 ke-şə kalxuzdan sığqandar həm bıny artıq uq kıləp kam-samuldan sığvıdar başlan-qan.

Ojoşmanın sit iliminttər me-nən syplənevə, vaq burıvı stıxəjəhenen bəşmı, jaq kə-rep tulqan jalpıny totanaq hıdıq ojoşmanın saftarına tarqalv kərəkəndər, jətər-lek dərəzələ totanaqı bulma-qan iškə sastaf arahına baş-baştaqlıq ingən, huqıqlar şulaj uq satsejalizem tēdeleşe fruntınan qasıp—kalxuzdardan sığqandar.

VLKSM ƏLKƏ KƏMİTƏTE ŞARAN OJOŞMAHININ XƏ-LƏN TIKŞEREP QARAR ITTE: Şaran ojoşmahının saftarına qədəttən tış tadartıv həm tik-şerəv ytkerərgə. Əlkə kəmitə-te Bələbəj kantkumına, Şaran jərtəqlıqtarına kileşep qara-qan esən şeltə birde. Şaran jort kəmitəten taratıp, qədət-tən tış jort kəntırınsejəhenatık-

lem vaqıtı jətkeselek menən tə'min itərgə quştı.

Başqortostan kamsamul ojoş-mahı, Şarandın uq appartu-nizem “julına” həm praktika-hına həm oşonı təblə başq-ojoşmalardaq xatalarqa qatı ut asarqa təjəş.

Hər bər ojoşma ydenen esən həm praktikahın tikşerəp, Şa-ran jərtəqlıqtar təblə bulqan xataların xəkəm itərgə həm bəterərgə təjəş.

Bəte kamsamulı, batrak, jar-lı həm urta xəllə jəstərdə, kamsamulın bəte eş tarmaq-tarında həm tēdeleşə partəje-julın dərəf ytkerəv esən ma-bilizavaj itep xatalardı aldan iškərtə belərgə.

Hər bər ojoşma sajuz ybē-şen dərəf rıgıylərleşterev esən, sajuzda pralitarjat jədərəhen kəsəjtəvdə qujarqa, bıl tura-laq VLKSM əlkə kəmitətenen qararın bojomqa asırvı arqı-lı kalxuz jəstəren 100 pr. me-nən kamsamulqa jəlep itev lu-zıngahın uq appartunizem məfhym asıvı qujarqa təjəş.

Yd saftarın sinfj jaqtan fı-rmılaştırıv, dissıplınə həm huqıssanlıq nıqıttıv nıge-dəndə, batrak, jarlı, urta xəllə jəstərdən kəstəren mabılıza-vaj itep xədergə kəndə avıd-da qujıqı—kalxuzdardı nı-qıttıv həm jadq səsevde ojoş-torovda torqan xuzalıq məs-ələləren xəl itevge borolış ja-harqa. Tēdeleşən bəte tarmaq-tarında partəje hıdıqın ytker-evge buj hındırp eştə jənn-nan tēdergə. Kərək tejjırejelə, kərək praktıkalə bulıyn un həm “hul” appartunizem—unı kankrit kyrenəstərə menən nıqlap kərəşergə. Bıny esən Bəşeviktərsə yd ara tənqıttə kınəjtergə, sajuz saftarın sit, sinfj jat, Lının kamsamul isemen bəşratıvı iliminttar-dan yd ara tadarınvı kəsə-jtergə kərək.

KAMSAMULDIN SAFTARIN SINFJ JAQTAN TADA BUL-HINDAR PARTEJENIN GI-NIRALNI HİDOJIN DƏRƏT YTKƏREVGƏ SƏSEVDE BA-JAVAJ RƏVEŞTƏ OJOŞTO-ROP YDEBƏDİN HUQİS-SANLIQBƏDİ KYRHƏ-TERBƏD.

VLKSM DİN BAŞQORTOS-TAN ƏLKƏ KƏMİTƏTE.

Bedden brigadirdar

HYRƏTTƏ: «Başqortostan» ridaksejəhe ja-ıda tēdēl-gen xəbərseleer brigadın.

Kamsamulduň urta xälle jəstərgə qarata mənəşəvəte turahında Baş avkamul qarar

(26/IV—1930nş jıl).

Kamsamulduň urta xälle jəstərgə qarata bulqan jülən hem kəsle sızjıf jaqtan tikşerən jaqş eleşen sajuza turahında, kalxuz tedələ ykən sorda dərəf hem bəq anlav esən Başavkamul jorahı qarar ito:

1) Başqortostandaq bəta kamsamul jəcəjkələrenə hem kəmitətergə, urta xälle jəstərgə kamsamulqa alqanda VLKSM kəmitətenen VI—dikəber 29 nş jıl) plinumenı tyndəge kyrhətməhen niged p alıp qullanırqa:

„Avıl xuzalıqıñ kəlliktifləşevə kamsamulqa urta xälle jəstərdə qabul itev prablimahı ajrım rəvəstə quja. Kamsamul ydenen saftarına ajrım tikşerən nigedəndə əd kəsle urta xälle jəstərdən kalxuzda torqanələşən alıroqa tejeş, qalqandar d kamsamulqa alqanda in əvəlge şart itep nindəj də bulha ber kəlliktif ber ekməhenə inevde talap itərgə.

Oladi kəlliktif bərekmələrendə torovsı əd kəsle—urta xälle jəstərdə alqanda ul jəstərdən kəlliktif bərekmələrdə totqan ryldəren ajrım iqtibar birəp xisap itev kərək. Bılardən qadi kəlliktif bərekmələren juqar furtmərtilərdə kyserergə tırışıvs eleşənə aldınlıq birərgə.

Ydək kəmitəttən dikəber plinumenı bıl ustanufkahı his kəd dərəf hem bıl ustanuf-

Başqortostan şarttarına qatnala dərəf. Juqarıla kyrhəlgən ustanufkahı dərəf hem

anlav oşonan tororqa tēş: berensənən: kamsamul ydenen saftarına ajrım tikşerən nigedəndə kalxuzda torovsı kəsle urta xəllələrdə qabul e; ikensənən: kamsamul ydenen saftarına ajrım tikşerən nigedəndə qadıj furtmərtilərdə kəlliktiflərdə aqza bulıp torovsı kəsle urta xəllələrdə qabul e; esənsənən: kamsamul, əd kəsle urta xəllələrdən qalqan eleşənə qarata in əvəlge şart ep kəlliktif bərekmələrenen eřenə aqza bulıp kerevdə talap ita.

2) Olke kəmitat bojarahı əd kəsle urta xälle jəstərdə kamsamulqa alqanda nıq iqtibar irəp, ajrım tikşerən alıv rinsepen nıq haqlarqa quşo nigedəndə berensə nəvbəttə dərənen xuzalıqtarın urtaqıstərər kalxuzd nıqıtyvda ktif qatnaşqan, jarı hem urta xälle xuzalıqtard kalxuzqa ešep itərgə tırışıvs, avıl em kalxuzdın jəməqət tormoında aktif qatnaşıvs, parteje em kamsamulduň jülən anlap n dərəf ytvse əd kəsle urta xəllələrdə alıroqa.

3) Oladi kəlliktif bərekmələrendə torovsı əd kəsle urta xəllələrdə kamsamulqa alqanda ajrım tikşerən; bərekmələr tēvde ojoştovsı bulıp eš kyrhətevse, bıl bərekmələrdə juqar furtmərtilərdə kyserergə tırışıvs, avıl dıj sēsı — jəməqət tormoında ktif qatnaşıvs, kəlliktifləşev sənə, batrak hem jarıylardı

ojoştovıqa yardım itevse hem kulak mənən kərəşevsələrə aldanıqlıq birərgə.

Olke kəmitəte, qajıh ber ojoşmalarda (məbələn Tapurında „ber urta xəllənəle kamsamulqa almaııqa“ tıgən kevek) trutskisıııq, urta xəlləgə qarşıqlıq qarastarın kyrhətep kito.

Undaj qarastar mənən batrak hem jarı jəstə arahında ešte kəsəjtev aş kərəş alıp barırqa. Urta xälle jəstə jarıhı kamsamulduň joqontı hı nıqıtyrqa, ulardı avıl dıj sēsı jəməqət ešterənə hem kalxuzqa jəlep itərgə, ulardı kulak mənən kərəşke ojoştovıroqa.

4) Sajuza jəlep itelməgən urta xälle jəstə arahındakam-

samul joqontıhon kəsəjtev esən ulardı jədamı ojoşmalarqa—avıl xuzalıq tygərəkterənə, pralızvadıstıva kəşmələrenə, siksəje ešterənə hem başqalarqa jəlep itərgə. Uıardıñ aktif-sıllıqtarın ojoştovıro jətkəslek itərgə hem ul aktif-sıllıqtı satsejalizem tedələşəndə qatnaşv jülənə jynəltərgə.

5) Bəta kantkumıdarqa hem jort kəmitəttərəne quşla: bojtıanıñ bıl qararın kamsamul jarıhı arahında bigərəkto aktifqa kın rəvəstə anlatırqa, bıl qarardıñ tər məfhymen anlavdı buldırırqa hem unı qatqıj rəvəstə bojomqa aşırırqa.

VLKSM dıñ Başqortostan olke kəmitəte.

Bərə kamsamulı imtixan tota almaj.

(ydebeddən məxsus xəbəsebeddən).

Kamsamul, avıl xuzalıqın kəlliktifləsterev jadqı səsəvdə unıqlı, bəşeviktərsə udqarvnda aktif kəs, partejenen jaqın jədamıhı bulırqa tejeslegeturahında ike hyd bulıv məmkin tygel. Kamsamul, bıl bajavaj fruntta batırdarsa imtixan totarqa tejeş.

Bərə kamsamulıñ jadqı avıl xuzalıq kampanjəhe hem kəlliktifləşev esənə qatnaşlıq bəşeviktərsə qujılmaqan

Kamsamul jarıhı kəndəlek məhim məsələlər tırəhendə (qajıh ber jortıardı iqtıbarqa almaqanda) mablızavaj itelməgən.

Jadqı səsəvdə udqarvndaq praktik ešter ojoştovıda kamsamul ydenen esən jaqınan tedəj almaqan. Kənkrit rəvəstə alqanda kamsamul tər məhim məsələlərdə xəl itevdə bık əkərən qudqala, jomoşaq ešləj.

Kalxuzdardı nıqıtyvda kamsamulduň qatnaşlıqı.

Bərə kamsamulı kalxuzdar xərəkətdə partejenen tər hıdıqın bodovsıylar hem bıl fruntta kulaktıñ kuntı—rıvəlytsejun agitəsejəhenə qatı atpur bırevdə aktif kərəşevse, kalxuzdardı nıqıtyvda ydək kəstərdən berhe bulıp əvərlərgə tejeş inə. Ləkin qıd-qanısqa qarış Bərə kamsamulı bıl diriktıftar tırəhenə anlı kərəştejen jəstəren, xatta ydenen kamsamuldarında tup-laj almaqan.

Qajıh ber jortıardı kamsamuldar kalxuzdardı nıqıtyv jülənə ešləv tygel yddere kalxuzdan sıqalar. Fakəttar: Qaban jortında 31 kamsamul, Janı Qajınlıq jortında 40, Kızgənbaşa 79 kamsamul kalxuzdan sıqqan. Bəna bıl fakəttar kamsamulduň kalxuz xərəkəten nıqıtyvda jomoşaq ešləven, jomoşaq qına tygel, tənqıttən tybən ikənən kyrhətələr. Dərəf, urındar mənən kamsamul aktif eš alıp bara. Ləkin bıñ mənən kamsamulduň jomoşaq qatnaşvın jəşerep qalıp bulmaj. Kantkamulduň tybənge ojoşmalar eštənən jomoşaq jətkəslek itevəndə qalıp qalıp bulmaj.

Ə, kamsamulduň səsəvdə ytkərevdə qatnaş nısek hun? Bında la ešter şulaj uq: kənkrit eš, praktik yardım jomoşaq. Kamsamul „trıvugalı bış kənlek“ tē ytkərevdə, maşınalarqa rimunt jahavda sıpsıq

adımy mənən gene qudqala. Hunqı kəndərdə ytkərelgən rırubıñ bařıvqa sıqvıda kamsamul kənkrit eš mənən aldan barıvsı bula almanı tejerəgə kərək.

Jort kəmitəte jadıvsıylarınan:

Kamsamul, urta qatlam jəstərdə hem tərle jəməqət ojoşmaları esənə tartırqa tejeş

— „Kantkamuldan nındəj diriktıftar, praktik kyrhətmələr aldıqıd“ tip horahan,

— „Juq almanıq“ tip javap bırolər.

Kamsamulduň ešlənən ešəne ižəp alıp barıv ešə jomoşaq tora. Kantkum instruktırdarın avılqa jəbəre. Ləkin bıñ mənən gene eš tēgəllən-məj bıt əle. Uıardı asıq diriktıf hem kənkrit zadanı-jalar mənən qorallandırtırqa kərək. Instruktırdardıñ eštərənə kılğəndə hamanda şul hyd—eš jomoşaq qujılqan.

Kantun parteje kəmitətenen 12 nse aprılda bulqan utırış-na tiklem, kalxuzdan sıqvıvs, kulak qojroqında həjrelevsə jəcəjkələrdə taratıv, jətkəslekte kəsəjtev, parteje hıdıqın bodovsı kamsamuldar mənən kərəşev ešə bətenləj əkərən bərdı tıhek xatalanmaqan bulırbıd.

Bərələ ešter bına şulaj tora. Başqa kantkumdar: ydegeddən adımdarqıddı tikşerep qaradı.

Ol. Oləzejerəf.

Jylajır orloq safxuzında.

„Ujıl—Pyl“ traktərdar kalunnahı.

Başpid tixnikumda kamsamul tadartıv hədəmtəhe.

Baş pidtixnikumda barıhı, tēja jılbassıylıq qəniqətlənər-tixnikumda bətep sıqa torqan uqıvsıylardan 38 kəşə, kamsamul tadartıvınan yttə (şulardın 2. vıe rabfak uqıvsıyları).

Tadartıv esəndə 180 ləp kamsamulı bulqan Başpidtixnikum jəcəjkəhenen barlıq kamsamuldarı aktif qatnaştlar. Kamsamuldar tarafınan barlıq tadartılvıvı iptəstərgə qatı tənqıt əbtında qaralıp nıqlı tikşerəldələr.

Qemymən aloqanda jəcəjkə nej xəldə bulıqan?

Tikşerev kəmisəjəhenen 10 kən bujına huđıqlan tadartıv mələndə jəcəjkənen qemymən toroşon tikşerep jəbaqan hədəmtəhenə qaraqanda, Jəcəjkənen sēsı toroşo qəniqətlənərlek. Jəcəjkəle tartıp məsələhe jətərlek dərəzələ julqa qujılmaqan. Satsejalizem jarıhı bıqa tiklem kərək kamsamuldar arahında bulıv, kərək qemymən jəcəjkəle bulıvın julqa halımaqan. Par-

Şul 38 kəşənən:

Tadartıvdan tada ytevsələr 11, navıd qujılvıvsıl 4, şeltə alıvsıl 5, qatı şeltə alıvsıl 3, kamsamuldan sıqarlvıvsıl 4.

Qemymən alqanda kəmisəjə tarafında bəta eške dərəf kydlek aşə qaralıp eš alıp barırqa tırışıldı. Şulajda kəmisəjə rəistorenen alışvıvdar arqahında qajıh ber anlaşılmavdarda kilep sıqqılanı hem şul arqala qajıh ber jəteşhedlek, unıqlıqtarqa dərəf baha bıre alımvdarda bulıqlanı.

Ana şul anlaşılmavdar arqahında, ber nıse kamsamuldan sıqarlvıvsı jəki şikle sit iliminttərdən qarşı həjləve arqahında bojra aqzalı hem prafkum rəise iptəş Almajıty navıt qujıldı. Bıl məsələnen dərəf tygellegen vaqıtında əjtelhəle kəmisəjə tarafınan iqtıbarqa alımanı.

„QOTOP“

Bələbəj pidtixnikumunda kamsamul tadartıv hədəmtəhe.

Bələbəj pid tixnikumunda uqıvsı kamsamuldarı tadartıv ešə 22 nse aprılda bətep, tadartıv kəmisəjəhe bəta şəher kamsamuldarı aldında ydenen xisap daklatın jahanı. Tadartıv esəndə qemymən barlıq şəher kamsamuldarı aktif qatnaşp, tadartıv ešə tada tənqıt əbtında alıp barıldı.

Şunıq esəndə bıl tadartıv ešə bıqa tiklem jəcəjkə tarafınan ešlənep kılğən unış hem jəteşhedlektərdə nıq rəvəstə asıp bırdə.

Tixnikum jəcəjkəhe qemymən aloqanda barlıq sēsı kampanjələrdə aktif qatnaşp parteje hıdıqın tormoşqa aşırvda kypkənə ešlər ešləgən.

Şuluq kampanjələr mələndə, tixnikum jəcəjkəhe kamsamuldarı tarafınan kypkənə jəteşhedlektər—janıqlıqtarda qabatlanqan. Qajıh ber kamsamuldar yd qa iləhendəge artıq igəndə xəkymətkə bırevdən baştartqandar hem şunıq esən məsələjətkə tartılvıvqa tiklem barıp jətkəndər. Kəlliktifləşev

foruntı kınəjtev esəndə şundaj uq ešter bulqan.

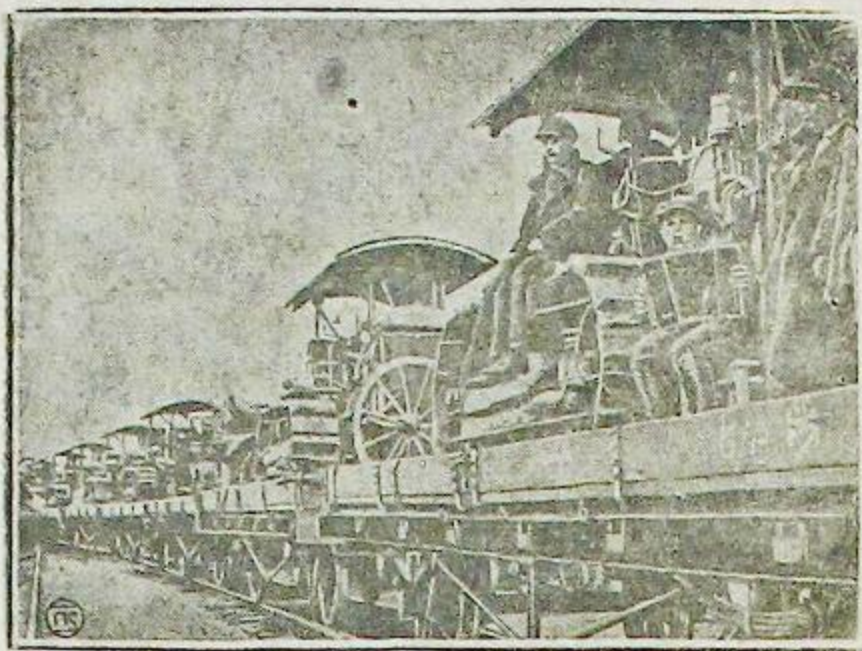
Kəmisəjə jahaqan hədəmtə bujınsa kamsamul jəcəjkəhenen sēsı toroşo tada. Ləkin bıqa tiklem kamsamul safında kypkənə sit ilimint balalar jəşəp kılğən. Qajıh ber kamsamuldar ydderenen satsejal sıqıştarın jəşerep, sit ilimint bulıvdarına qaramaştan jarı, batrak markalı əbtında bıkənop kılğəndər.

Tadartılvıvs kamsamuldar ydderenen hunqı sınsıfta uqıvdarına qaramaştan kybehe sēsı nadandar. Hunqı sınsıfta uqıvsı jəstə jəcəjkə qarar bujınsa jəməqət esənən bətenləj adət itelgəndər.

Tadartıvdan barıhı 76 kamsamul udqarılı. Şulardan 39 kamsamul ber nəməhed tada udqarılı 3 kəşəgə tənbiş jahala 10 kəşəgə şeltə, 9 kəşəgə qatı şltə bırelep, 14 kəşə kamsamuldan sıqarılı.

„KAMSAMUL.“

„Gigant“—Ural kalxuzlarına jardamlaşa.

13 nse aprilge Stalingrat aşı Uralqa „Gigant“ safxuz-
nın 3 nse brigadaları ytte. „Gigant“ safxuz ydenen jadq
sesev eştoren beterep, Ural kalxuzlarına jadq sesevde
jardamlaşa esen Stale ukrugına 6 brigada jebare.

Brigadalarqa Uraldın totoş kalliktilleşev tēbektērendē
30 men giktar igen sasesep birerge zadanja birelgen. Bri-
gadalar esende 100 kēslē „Katirpillir“ traktardar, tērmalar,
sēskēstēr hēm 400 gē jaqın ēssē bar.

Bıjıl „Gigant“ ydē 120 men giktar igen sēsken hēm
kyrēshēndēge kalxuzdarqa ber nise men giktar sēsēp birgen.

Hyratē „Gigant“ safxuznıñ traktaristār pıjzda.

Tunqatar jort kamsamul praktika hında uñ appar tunizm kyrneşe

Bed bıl meqelēbedde Tunqa
tar jort kamsamulnıñ bēte
ēstere turahında tuqtalıp tor-
majnsa, tik unıñ sastafı, ybēv
hēm unı rigylērlēsterev mēs-
lēhendē genē tuqtalabıd. Ojō-
manıñ sastafı hēm ybēvdē sa-
juz juln bodov, unı appar-
tunizm juln uđqarv fakteñ be-
ten kınlege menen kyrhēterge
hēm unıñ menen kērēş mēs-
lēhendē kamsamul jalpıñ iqtı-
barın mablizavaj itev meqse-
ten qujabıd.

Asq ejtrge kērek, bıqa tik-
lem Tunqatar jortkum jort
kamsamul sastafıñ jaqsırtv
ybēv hēm unı rigylērlēsterev
mēs-lēhendē ber tērlēle iqtıbar
itmēgen. Kirehēnsē, kamsamul
dın ybēv juln bodov unıñ
batrak, jarı jēstērgē tajanıp
ēş kyrev burısın anılamav, bo-
dov kyrnēstēren kyrēbed.

Mēlēn: Jort kamsamul sa-
fında 245 aqza bar.

Bılardıñ satsejal sastafı tu-
rahında tulı meqlımet juq.
Şulajda 245 kamsamuldın 174
te turahında meqlımet bar.
Ular tybēndēgesē: batraktar-
14,9 pr., jarılar 46,5, urta xēl-
lēler (ular arahında kypkēnē
juqarlar) 28,6 pratsint: tēşkil
itē.

Ajrm jecējkēlōrdē: Malaj-
mujnaq jecējkēhendē 75 %
Bajramqol jecējkēhendē 67 pr.
urta xēllēler barıq belēndē.

Hēdēmtē asq: sastaf narmal
tygel. Bıl ojōşmanıñ „Urta
xēllēleşkēn“ satsejal jaqtan
totanaqıd iliminttar menen
syplōngēn bulvın kyrhētelē.

— Nōj esen bılaj - tigen
horav tva.

— Senki — tibeđ bed - jort-
kamul hēm jecējkēlōr ybēvdē
rigylērlēsterev. satsejal sastafı
tadartv julnda ber nıñ-
dējde sara kyrmēgen. Kamsa-
mulqa „Bēte avıl jēstēren

alıp bēterge!“, tigen appar-
tunizm luznıqıñ alqa qujılqan
hēm uđqarılqan.

Bıl luznıqıñ unı „appar-
tunizm luznıqıñ“ bulvın jort
kamul „belmēgen“ hēmbaşqa-
larda kyrerge tırışmaqan. Ba-
trak, jarı jēstēr arahında ēş
alıp barılmaqan, onotolqan.

Bına şundala inde unı appar-
tunizm praktikah ojōşmanıñ
urta xēllēleşēve satsejal tota-
naqıd hēm sit iliminttar me-
nen syplōngēn bulvın.

Yrdege maminttar dın sēqv
hēm Tunqatar jortkamul
praktikahındaq unsılyq kyr-
nēstēren jalpı aldnda asıp
halv, Tunqatar kamsamuldarın
yddērenēñ sējesj xataların
asqıñ revşte bēterevge kērēşkē
saqrıv meqsetē menen bed,
tybēndēge kankerit maminttar
dın taqla ber qabat ejter kite-
vde ydebedden burısıd hē-
najıd hēm ejter kitebed.

— İptēstēr— Tunqatar kam-
samuldar, ulardıñ qēderlı,
aktıtar!

Kamsamul ber vaqtıtala, „Be-
te avıl jēstēren kamsamulqa
alıp bētev,“ burısın qujıqan
juq hēm qujmajasaq.

„Bıl hēdēn ēşmekerlege-
ged“ ul. Bıl luznıqıñ kam-
samul jul menen ber nıñdē-
de bajlēnēşe juq. Senki ul
luznıq, sıñfı tygel unı luznı-
qı. Bıl kamsamuldın sıñfı
ojōşma bulvın, sıñfı kērēş-
te inker itē. Kamsamuldın y-
bēv hēm sastafıq bēşevikter
sē dērēş juln bodıvqa alıp
bara hēm bōda.

Unıñ menen qırqıv, rēxim-
hed kērēş asıvqa: Unıñ jaqlı
şılqın bēte kamsamul hēm ēş-
sēn jēstēr aldında asıp halv-
qa tamırın qortorqa kērek.

Ө. Хөдисей

Navaja sēviteskēje dirivnē kammunahında.

Şeif rajunı, Rzif ukragın-
daq „Navaja sēvitskēje diriv-
nē“ kammunahında kēstē ojōş-
torov hēm kammunalaq eşlōp
sıqarv ēşen tikşerev smutı-
rı, bıl kammunala bıqa tiklem
plan menen eşlōv hēm ēşen
dērēş bylenmēgenen kyrhētte.
Kammunardardın kyp ēş va-
qtıtarı fajdahıdqa ērēm bul-
qan. Mēlēn: Şul uđqan qısqı-
qı dyrt aj ēş kēnēnēn barı-
ber ajdahıdqa ēş vaqtı dē-
rēş bylenep qaloan es ajdahı-
bēte kēs fajdahıdqa kītken.
Esse kēstēre brigadalarqa qa-
rap ajırılmaqan. Kērek kam-
munahın julbaşsılar, kērek
qadı kammunardar arahında
bulhın ēşkē tejeslē dērēzēle
javaplı kydlēk aşa qaramav
bar. Eske tōrtip pravıllar, ēşlōv
nurmıñ xısap hēm ēşlō-
gen ēş kēstēren xısapqa alıp
ēstere ēşlenmēgen.

Şunıñ hēdēmtēhendē kēstē
haqlav hēm eşlōp sıqarv ēşē
tybēn. Pravlinje kyp vaqtı qā-
dı ēş mēlendēle ustafqarış
xaq tylēvdē qullanqan.
Kammunahın xuzalıq torōşo
tybēndēge maminttar menen
kyrhētelē. Tire menen avırqan
attar başqa tada attar menen
ber adbarda darvelanmaj—nit-
maj totolalar. Susqalar kyp
jortıqa taşlanqandar, başraq
totola. Hıjırdardı dērēş tē-
bējēlōv ēşē julqa qujılmaqan,
ylsēv berlege menen aşatıd
julı qullanılmaqan.

Stalavajdan aşırqa tırışv-
sı bēten kammunardardı stal-
lavaj menen tēmin itelmēgen.

Kammunardarqa menesēbat
mēs-lēhe tulıñ menen julqa
qujılmaqan. Kyp vaqtıta prav-
linje hēm julbaşsılar sastafı
tarafınan kammunardar ēştē-
nen kamandıvaj itev, ular al-
dında bojıkratılanv hēm
başqa şundaj jaramaqan nēmē-
lōr haqlanıp kılgen.

Xatta kalxuzdar xērēkten
bodovdardı tēdētev turahında
partıje ydēk komitēte qarar
hēm iptēş stalındın şul turala-
qı meqelēlōrensıqqandan hu-
da, kammunardar kvartırdar-
na smutır jaşaqanda, kammu-
na julbaşsılarınan iptēş İljen
kammunardardın tērelōrenē
taşlanv kevek axmaqlıqtar ēş-
lōgen.

Kamsamul jecējkēhe, avıl-
da kamsamuldın mēhim burısı
„kalxuzdarı bērensē rēttē
alda barıv hēm yd sastafı
menlōrsē arganizatırdar sıqar-
ıv“ ikēnenonotqan (Nuje-
ber plinımda ejter ytelgen-
sē).

Kirehēnsē kamsamuldar ara-
hında kammunala bulqan aj-
rım jēteshedlektērgē qarap
kammunahın ikēnsē kalxuzdar-
qa sıqv, yd kammunalarına
ajırıp qaramav şikelle tōrtip-
bedlektēr hıdēlōlōr.

Praızvudstva kēmısejēhe
slucajnaqına ēşlōgen, hēm
praızvudstva kēmēsmēlōrenē
bēte jalpıñ tartıv şunıñ me-
nen kalxuzda xēdmet kēsēn
ojōştōrov qart kammunardar-
dan fajdalanv ēşendē ēşlēmē-
gen.

(BIDNATANAN).

Xatalardıñ ēkren tēdētelōr.

Bēre kantunında, kalxuz tē-
dēleşē hēm kulaktı sıjıñ bul-
ıv jaqtan bēterev ēşendē
Əsēn, Mēskēv, Bajqıbaş hēm
Panamar jortondaq kamsa-
muldar tarafınan parteje juln
bodovdar bulqan. Parteje hēm
sēvit xēkymōtenēñ diriktıfta-
rın ybēhe urında Əsēn hēm
Mēskēv jorttarında kamsamul-
dar tarafınan kulak fajdahına
ēşlōp jērvsēler bulqan. Qajıñ
ber urındarda kulaktı jaqlap
prıgavar jıjvıqa tiklem barıp
jetkēndē.

Oşo xatalardı tēdētev esēn
kamsamuldın kantun komitēte
tarafınan aşqıñ saralar kyre-
lep Əsēn hēm Mēskēv jortka-

muldar tarafıñ janınan haj-
laqandar. Bajqıbaş hēm Pana-
mar jortkamuldarın bēte
sastafına qatı şēlte birelep,
Bajqıbaş jort komitētenen sik-
ritar Xēsnyllin kamsamuldan
sıqarılıp ēşēnēn alınqan.

Oşonon ēştēvenē, ēlēge tik-
lem xataların tanırqa telēmē-
vselōrdē juq tygel. Kızgenbaş
jortonda 79 kamsamul kalxuz-
dan sıqvı bıldele bulhala bı-
qa tiklem ber sarala kyrelmē-
gen. Kantkamul, Kızgenbaş jort
komitētenen tilıgraf arqlı
horav jahaqan bulhala, uqa ja-
vap qajtarıvsıla bulmaqan.

О. Сабирф.

Bed vıñ tikşerevde horajıd

Bēre kantunı, Bēre jorto
İbke—Tuqran avılına uqtıvsı
itēp uđqan jıl Şajduıllın tigen
berēvdē jēbergējuelōr. Lēkin
bıl uqtıvsı, s vit mēktēbēndē
uqtırlıq kēşe bulmaj, İbke
mēdērsēlōrdē genē uqtırlıq
kēşe bulıp sēqtē.

Şul ike jıl esende ul balala-

rqā pidagugeje tērbējehe bir-
mēj unıñ kirehēnsē ēşlōj. Ba-
laları tuqmaj, qolaqtarınan
bora hēm başqa jaraqıdılqtar
ēşlōj.

Bed bıl uqtıvsıñ bētenlōj
urnınan alıvdı horajıd.

„Xēberse“

„Vazrazdineje“ safxuzında.

Traktırdar kalunnahı eş öntēndē.

Mēsēqyt kam samul qojroq ta hējrelē.

(ydebedden mēs-
xēbersebedden).

Mēsēqytta kamsamuldın ja-
qı sēsev kampanejahına qatı
şē qēnēqetlōnerlek tygel. Qı-
qa qıñā ejtkēndē kamsamul
qajıñ ber jort ojōşmaları
balsıq esende jēşējēr. Faj-
tar tybēndēge kartınanv ky-
hētelōr.

1) Dēvan jort komitēte sa-
vgē ēderlōnevde ber tērlē
ēş alıp barılmaqan. Kamsamul
ojōşmahı bajavaj burıstār
rēbēnē tuqlanmaqan. Jort ko-
mitēte sikritar ēşēp, xulıqar
lıq itēp jērvēdın buşamaqan
Oşonon esēn jortkamul sıñ-
tarı urnınan alındı.

2) Olo—Aqa jortonda tu-
şbalsıq. Tulajım alqanda jō-
ojōşmahı joqlaj. Əlkē komitē-
tenen jadq a, x. kampaneja
turahındaq qarar hēmbaşqa
rēşlēmēgen. Kalxuzdan qı-
sıvsı kamsamuldarqa ber tē-
lēle sara kyrelmēgen. Ojōşma
kamsamul esēnē xısap alı-
barılmaqan.

Jort komitēte, kantkun
jalqan „jyke“ handar mēn-
şandırıp jatqan.

Jort komitēte ojōşmanıñ
rēş julqa tēşēp jēbērv
ēş kyrmēgen.

3) Kantkamuldın jecējkēlōr
jardamı nasar. Janıñ bēlōr
jomoşaq. Kamsamuldarın ky-
mehe kalxuzda torovdarın
ntkun asıq belmaj.

Mēsēqytta ēştar şulaj to-
Bıl kantunda kamsamul ojō-
mahı esēn janınan tēdēmēgē
tip tulı revşte ejterge bu-
Timerqolina.

Bedde eş hyl pən vara.

Arqajış kantunı, Qarabu-
laq jorto, Ələlikaj avılın
da ber—nıñ jıdan birle
kamsamul jecējkēhe jē-
şēp kılhēle kamsamuldar-
dın hanı bēgēnēge tiklem
10 dan artqan juq ēlē.

Kamsamul jēşēndēge
jēstēr kyp bul
hala ular arahında ber
tērlēle ēş alıp barılmaj.
Şunıñ arqahında una şul
kamsamul jēşēndēge jēş-
tērdēñ bērehēle kamsa-
mulqa tartılmaj.

Kamsamuldarın yd
arahında eş hılpən ba-
ra. Bıjıl ber genē mērtē
bē kamsamul jıjılsı bul
qan juq.

„Hē+S04“

Sēsev jomoşaq

Əfē kantunı, Tapurın jorto
Qormas avılındaq „Qıdıl qı-
jaş“ kalxuzı 23 nse aprılda
alıp sēsevge tēşkejne. Sēse-
orloqtar jaqsı bulhala, sēsev-
ge kērekle qoraldardın jētes-
mēve ēşkē qıjıñlıq kıltera.

Xēdērgē kēndē kalxuzda bē-
rıñ ber timer tırma bar. Or-
loqto farmalınıp sēsev ēşēñ
jomoşaq bara.

„Apuş“

Javaplı ridaktır: S. BIKBU

Уфа Типо Лит. Оут Натсик
Башгавднт № 575

Sasevde xel ite toroqan kondar.

Sasev kampanojahna parte- ja hem xekymetarafanan ni- ndaj iqtibar birelgenen hajlap torohla juq. Avsl xuzalqatna qarata bedden beta esebed kal- xuzlarda naqtavqa hom sasev de hajlavaj ytkorevga jynol- gon.

Lekin, ale Başqortostanda, (qajhs ber kantundarda itapla- moganda) bigerakte ten jaq kantundarda sasevden barış qoniotlonerlek tip bulmaj Sasevga saqqas xederlek ese- neq tybon bulav eske ajqa sala.

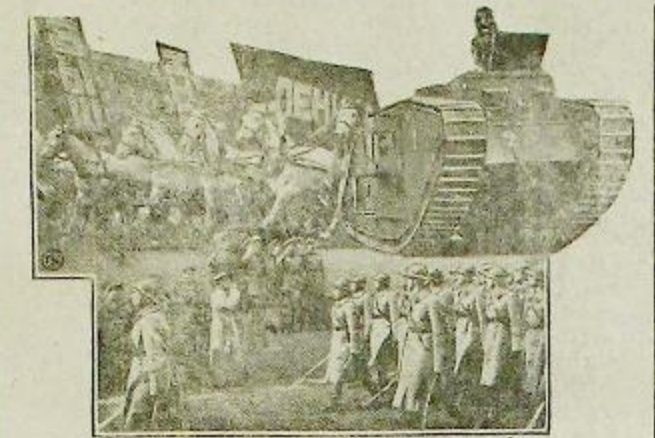
Avsldardaq kypkene kapi- ratiftardaq sasevge aderlanma- gone bigerakte asaq kyrene. Qe- devrovağa sasev barqanda sa- sevseler estaren taslap degot maza edlap kitarge meşbyr bu- lalar. Bana beada kapiaratiftar nejnə avaldar hajna jerop os- onaj kerakterle hatmajlar?

Alaj eslov fajda qana birasak. Sasevden barışanda janqat xuzalqatqara oşoşan roveşta joqonto hajav ed. Janqat xuz- alqat kalxuzdarqa qaraganda kyp tapqr okeren qndqalalar. Xaderge kende janqat xuzalq- ta onotiv yde dur jenaqat. Be- dden estago bal dur jeteşhed- lekke tidlek menon basterge- karak.

Janqat xuzalqatqara yddore- nen jerdaren tulhs menon sa- serge tulş memkiloktar birel- hen. Ole baq tiklem janqat xuzalqatqara xekymat tarafnan birelgon elguttardaq analıv ege qoniotlonerlek tygel. Ole bal meşalele jel timagun uru- dar ber. Pirigiptardaq tedeterge tırmay, janqat xuzalqatqara onotiv kulakqa qana jaram- ita. Beta qoniotlonerlek menon „bul“ apparatıstardaq jegenlevge, xataların tansp parteja jula derak ytkorevga meşbyr itarge- karak.

Sasev esende satsejalizem jarış ydenen beta tulıqqa menon planda tutırvqa jar- dam itarge tejes inc. Kalxuz batıvdarında udarnaj briga- dılar oşostorop eslov berense xataların kamsamulqa jekmetide. Ə eş nisek tora hun? Kalxuz- dardaq kypselege satsejalizem jarış menon qapılamaqandar ale. Xaderge kende avıldağs qajhs ber partejo, savit bige- rekta kamsamul oşojmaları- tarafnan satsejalizem jarış-

Pralitarejat rivolytsejohenen jo- roge qndyl Mskovda 1-maj.

HYRÖTTO: Krasnoj plussatta parat. Jugarla: buldan py- lomit tasakıllars paratta. Udan jugarla tankalar. Tybanda G. P. U. castarınq sirimunejal marışs.

70000 URNBNA 120000.

MÖSKÖV, 9. SSSR xedmet xalq kamisariats jas ytmor- dardən eşhedder qatarınan xedmet birzahında, ucutta to- rovsılars kyp bulavda, hem ulardan jostare uqıv jeseven undap barıvdarın iqtıbarqa alıp, FZU makteptorenen xe- derlek sinıtlarına uqıvsalar qabul itev hanın 70 meñden 120 meñge artırvırqa tıgn qarar saqırdı. Əğarda, FZU makteptorenen alav tartıbe bu- jınsa kyrtıvırdan jaske, unda ucutta torovsılardan jostare tura kılmahe, hem FZU jeseven dege bulandır FZU qa alav hanın tulırmahalar, 18 jıske tiklem bulqan jastarde la, alı- raqa memkin hanaj. Əğarda xed- met birzahında ucutta torovsı- lar arıstınan esse—hem xed- metkar balalar birelgon raz- vırskalırdı tulırmahalar, ul vaqıtta ucutta torovsılara qab- ul itev şartı siklonmaj.

Əğarda FZU qa qabul itev esen esse hem xedmetkar bala- lalar, birelgon razvırskanı tulırmahalar, ul vaqıtta, pra- mıslavaj kapiaratıfrazılarsına balalar, deym mestrıskıjıder de eşlevselerden balalar, qaj- hs ber ajarnı şartar esende kustar kapiaratıf berekomelore aqılarsın balalarında, xed- met birzahında jadılav xoquq birep, şıl tartıp bujınsa, EZU qa qabul itelosaktar. FZU lar- qa in kom tevgenda, 6 men jıvraq balalar qabul itelergo tejes. Əğarda, FZU qa qabul itev esen xedmet birzahında ucutta torovsıl jeteşmehe, ul vaqıtta batırv jastoren ydde- ren ajarnı torıaq oşostorov- jılt menon FZU larqa alıqtı-

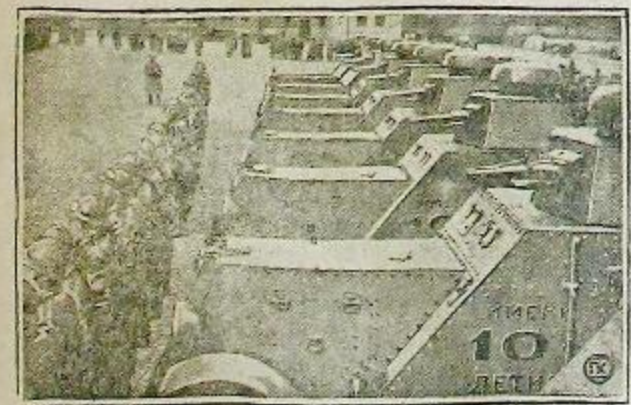
Bere habaqıarn qabatlamaqıd
Bere kantkamulahr turahında
kantkum V.K.P.(B). qararır.

Bere kantkamulahr kalxuz tedelaganda hem sasev esende beten oşojmahın esen janınan tedaj almaqan. VKP (b) nın bere kantun komitete bojora ultırsında bal meşalele tik- şırep qarar saqırdı.

Kantkamulahr bojrahına oşojmahın esen janınan tedaj- almaqanlık esen, qatı selto birelge hem kantkamul sik- ritar Mortazınde urnan alı- rqa qarar saqırdı.

OL SABIRBEP.

SSSR rivvajın sөvitene aftubra- navıktar tapırvıv.

2 nse majda Mskovdage Mejuskoj majdanında trans- por eşelere sajuvıznı ydok komitete ham Aso—avejıxm den ydok savito transport eşelere tarafnan balıtr ytkorel- gen beta sajuv şembe emahende jırlıqan aqalarqa eşlet- gen aftobanıvıktardı rivvajınsavıtkı tapırvıvıv.

Hyratta: transport eşelere tarafnan rivvajınsa- vıtkı aylak itela toroqan aranaıvıktar.

Sit ildərde sinfıj korəş

Angeleja jen sənəq- te eşelərə zabastuf- kanı davam itterə- lar.

LUNDEN, 9. Britfart qala- hındaq Davsın zavattında eşlevsə ştrıkrıbrıxder bəgen 400 kene isemənə admi- nıstratsejogo, eş xaqnı 5 pratsinttan da artıq kamet- maven talap itep, dilıgıtsejo jebardelar. Adminıstratsejo bəq qarşı tordo. Şıl ajqanlı beta 400 ştrıkrıbrıxder eş tu- qıratıllar. Palıtsejo, bal zavıst ergəhənda torqan pıktıktırdan ham eştəlaqan eşselerden bajtaq kəselerde qılqa alda.

Jen sənəqte eşselerden ydok zabastufka komitete kam partejogo qusılıp, 11-maj kene ytkorelesək dimanstrat- sejelergo qatırsıraqa hem şın- nıq menon Hındestandaq ri- vılytse juo xerəkotke jaram- itergo qarar saqırdı.

Kısa eş tıslıqan esse qatı- —qıddardın kanfrınsejıle- bulda. Bal kanfrınsejo la, 400 dilıgıtaklar ber avıddan zabas- tufkanı davam itergo hem za- bastufka jeteşlelek itevde kampartejo qılına birelgo qarar saqırdı.

Rıfarmıstar zabastuf- kaqa ajatı saldılar.

VINA, 8. Budapıst qalahn- da mitalıstardın zabastufkahn rıfarmıstar tuqrattılar. Bal zabastufka bnan ıke aj elek prıptıjetejelerde kapitalızm ratsejıalizatsejohe kəsajıtelev arqahında başlanqajna.

Bere kantunı

Başqortostandın ıgenselek rajundarın berehe. Şıqar kyrola, balı plan bujınsa bal kantunda 395 men gıktar sa- mahı jaravaj ıgendar sasevler- ge tejes.

Bere kantunın bal bernıso jedar men gıktırlap hanalqan. sasev plans ytvgo. Bana batıvdenle sasev orloqtar je- terlek. Qajqahı bal torala his ber aptırv — falon juq. hem bulmaşqa tejes.

Lekin plandıq qemeli roveş yteleve qafı itelmeşlek roveş to jomoşaq bara.

Bere kantun jer idarahınsı hunqı kenderge bırgen meq- ıymate bujınsa, kantun davma londa betəhe 7 men 721 gıktar qana ıgen sasevgen, Bana 2810 gıktar bojdaj, 2774 gıktar holo, 21 gıktar arpa hem ber mon gıktardan artıqıraqa terle orloq kyturalar.

Kantun jer idarahınsı jadqı sasev plans bujınsa, 59 men gıktar bojdaj ıgene sasevlerge tejeslekte kyd alda kitergan- do, bojdaj kevek ıgendarde sasev malenon hunqı kenderge jıqılmaş, signal tavıstırtı isle- tele başlaqan saqırtırdı bnan 2 men 800 gıktar sasev, plan- dın 9 pratsintına qana torov- taqlıkynehd kyrenestər tıv dıra; trıvıga sıfırdan qavat- laj.

Əğarda sasevgen ıgendarde kalxuz hem janqat xuzalqat- qa ajırv kyrtıvdenle mas'ala taqla meşim teşala.

Senki, beta kantun devmelen- dge xuzalqatqardın 11 pratsın- tın teşkil itkon kalxuz 2287 gıktar ıgen sasevden, kantun xuzalqatqardın 89 pratsintın teş- kil itkon janqat kerəktejan xu- zalqatqar nı barı 6 men 434 gıktar qana ıgen sasevden.

Kalxuz hem janqat kerəkte-

Arqajast kantunında.

Bıjılq jadqı sasev plans ytkon jula qaraganda ber nı- se men gıktarqa artırvı- tedelagıne. Jıqıni ytkon—29 nı- —jal 95 men gıktar sasevgen bulha, bıjıl 113 men gıktar- dan artıq ıgen sasevlerge te- jes.

Timok sasev plansın tedel- leşle bıktı mıttı. Xekymet dırtı- fıttırdı kyd unında toloqan.

Lekin bnan yteleşene kıl- gonda kartına betelaj ydgıro trıvıgal sıfırdan pratsintırdı kyd alda kılterep başta- ra.

Meşalon: Arqajasta jadqı sasev estere başqa kantundar menon ber rıttan—ber kende başla.

Meşalonıq tobe qasan başla- nıvı menon ber rıttan jadqı sasev plansın qemeli roveşta ytvgo bojlano. Bal estə baş- qa—yde menon ber tıged bul- qan—kantundardı. Arqajast qa saqırtırdı bnan bıktı kyp alda balalar. Sasev plandıran 20—30 dar pratsintqa ytv- dırv.

Ə Arqajast kantunı.

Arqajast kantunı 6 nse maj- qa tiklem bıbars 7 men 658 gıktar ıgenen sasev, sasev plansın 6 pratsintqa qana jet- kergen.

Bıl ıgendarde 6 men gıktar kalxuzdar, ber men 800 gıktardan artıqıraqan janqat kerəktejan xuzalqatqar sasev- ler.

Dejımen sasev plansın ytele- şe jomoşaq bulqan kevek tep orloq kyturaların sasev plans- ın yteleve tenıttıon tybon tora. Bojdaj sasev plans 12 % qa jeteşelgen bulha, qılqan orloqtardı sasevder 0 prats- inttan yto alqandars juq.

Bana tıxıcıcık orloqtardı sasev estere başlanqan te- jırgo jaraj. Senki bılardan handert bıktı ad.

Əğarda kantundaq kerəkte- jan xuzalqatqarın 45—49 % samah kalxuzda torovdın ıqtıbarqa alqanda, jadqı sasev plansın yteleşle kerak kalxuz kerak janqat xuzalqatqarda bul- hın bıktı jomoşaq ytole. Sasev eşe qoniotlonerlek tygel.

Jıljırv kantunında

Jadqı sasev estere kenden ken kəsaja, qndıv tımp ala.

Bıl kantunda, 1-majqa tik- lem 24 men gıktardan edgeno artıqırv ıgen sasev, sasev plans bıbars 13 pratsintıqana ytelagıne.

Jıljırv kantun jer idarah- ın hunqı kenderge bırgen meşlymet bujınsa, Jıljırv kan- tunında betəhe 44 men 500 gıktar ıgen sasevgen dejımen sasev plans 30 pratsinttan artı- rvıv ytolqan.

Bnan esenon 34 men 200 gıktar bojdaj, 8 men 376 gıktar holo, 450 gıktar arpa, 430 gıktar tarı bulıp, qılqandardı ıke bəne terle orloq kyturalar sasevgen.

Jıljırv kalxuzdar jadqı sasev plansın bıgelıngan han- dan ber nıse pratsint artırvıv- gon.

Bələbəj kantunındaqı

632 kalxuz ydenə 18,512 xu- zalıqtı berlaştırep, 15 men 312 baş eş attarı dejımeştı- rgon.

Bıl kalxuzdar ydderevge eş kestere menon 5 nse maj- qa tiklem betəhe 44 men 316 gıktar ıgen sasevden. Bana 33 men 440 gıktar bojdaj, 7 men 820 gıktar holo, 195 gıktar tarı 60 gıktar samahı arpa ıgendarde bulıp, qılqandars terle orloq kyturalar.

Bıldardan başqa, şıljıv Bal- lıbjı kantunı devmelende bul- qan safxuzdar tarafnan 6 men 900 gıktar ıgen sasevgen, bı- nın 5 men 100 gıktar samahı bojdaj, 400 gıktar holo ıgen- dore.

Bələbəj kantunın janqat kerəktejan xuzalqatqar, sasev estere başlanqan kenden alıp hunqı kenderge qader betəhe 123 men 690 gıktar ıgen sas- kender.

Janqat kerəktejan xuzalq- tarı tarafnan sasevgen ıgen- dardan 75 men 100 gıktar bojdaj, 36 men 230 gıktar holo, 100 gıktar arpa, 835 gıktar ıgendarde.

Jıljırla kyrtıvdenle gıktar- dın batıvden berge tuplaqan- da Bələbəj kantunın kalxuz hem janqat kerəktejan xuzal- qatqar tarafnan — safxuzdar- daq sasevden başqa—168 men gıktardan artıq ıgen sasevgen. Bıl balıbjı kantun sasev plansın 2 pratsint samahı bulı. Bıqa safxuzdar tarafnan sa- sevgen ıgendarde qusqanda, sasevgen gıktardan hanı taqla- la artı.

Bələbəj jadqı sasev plansın ytvde 3 nse uranda tora.

Başqortostan devmelende, ja- dqı sasev plansın ytvde Star- letamaq kantunı alda bara.

Bana ytkon bıktı kenlekte 98 men gıktar ıgen sasevgen bul- hıla, hunqı bıktı kenlekte 127 men 220 gıktar ıgen sasevgen. Bıl jedar menlap hanalqan gıktar- dar, Starletamaq kantunın sasev plans 33 pr. samahında yteleven hejıljırv.

Jıljırla ajılqon gıktardın 25 men 530 gıktar. kal- xuzdar 101 men 690 gıktar janqat kerəktejan xuzalqatqar tarafnan sasevgen.

Starletamaq kantunına bırel- gon bojdaj sasev zadınejehe 49, holo sasev 34 men başqa terle orloq kyturalar sasev zadınejehe 25 pratsintqa ytol- gon.

O'qalojef Bahav Nurimannafte ham basqa qat'el armistarde atveren buqa tiklem joserep kilhale, bed qapsiqta jatmaj bit. O'qalojef partejonon shqartilgan.

palara tedelep, jangad xu-

da alsq taslav menon gon
batmaq. Şuñan essen turanı
qamde Xabirafıstı uqıt- uqıtı
şenon torbejovı fruntan tıd
lek menon timer heperke me
nan hepererga. Soltanqolejı
şelok menon berga janqat
bıl kesenen 17-18 nse jıl
dardaqı bıqa tıkleml asılma
qan fexes xerekatıeren eşsen
dar arahanda asıp bıreğga
Unı ipteq Tabalıñ otkıñsı
zajalıbr arahnan, ızalıravaj
ıtoğra.

Sıt ılımtırdan qılmi kes
tarde tadartıv barqanda Baş
qortostanda Ojında kevek kun
ıtdardıst qılmi keşter safsınar
qıvargı. A. ƏMIN.

(76) „LININSE,

DRIS: Ols zintsof urams № 22.

Yds. TWO INT. EXT. DISTANCE" 576

Lininse

Başqortostan Kamsamul
elka Komitete tarafından
şaqarda torğan adnalyq
gazita.

Adres red. u kontorı:
tor. Ufa, ul. Egora Co-
zonova red. 103. "Lininse"
Telefonı:
redaksiya . . . 2-38
k. kontorı . . . 1-61

V.L.K.S.M. elka komitatenen, bota aqzala-
ryna, kandidatlerini ham kantkum sikri-
tardaryna!

12 nse majqa saqurlypta bilgehde vaqytqa tiklen
kisekterelgan elka komitatenen, III nse plinym 10 nse
ejjynga Өfö qalahynda jynala.

Elka komitat sikritar XƏDISBF.

№ 26 (177) | Pralitararjat rivaitysejehenen, 13 - jyl | 26 nse Maj 1930 jyl.

Bota kos sasev planyn tultyrvovqa!

Hər ber jəcəjkə hər ber kamsamul səssev planyn tultyrvovda javaply
Partejənen XIV nse elka kənfirinsejəhenə bedden rapyrt plandy
100 prasintqa tultyrv bulhyn.

Bota kos sasev planyn tultyrvovqa?

Partejənen Başqortostan el-
ka komitate ham Başsavnarkum
10 nse majdan berense ejjynga
tiklem udarnaj sasev un kənlə-
ge iqlan itte. Başqortostanda
2 nse majqa tiklem sasev pla-
nynda ney bar 51 prasintqa
qna yteleve esten his qəniqet-
lənlerlek tygel ikonen kyryhə.
Udarnaj sasev un kənləge bə-
qa tiklem eşlənəməgən jərtəq
yrəndardə tultyrvovqa tejes.

Səsevden vaqyt udəp bara.
Xəder hən səsəle torğan kytur-
laldan tarə, qara bojdaj
kəvəz orloqtardə səsəgəle va-
qst ed qldə. Sasev fruntənda
er səqət hənqa qalsv dər je-
sə bədləktər tsvdərə, plandy
ədə. Bəl un kənləktə hər ber
kamsamul celinə ydəne təkən
dər məs'yləjətte aqlarqa tejes.

Kamsamul partejə aldənda,
yde səqarqan qərarlar mənən
tygel, bəlki sasev planyn tultyr-
vovda praktik eş mənən javap
birəgə tejes.

Ələ, bəqa tikləm urəndardə
səsev bulqan bəta məmkən-
ləktər tultyrv mənən fəjdalan-
maqdardə. Tixnik kyturalar
səsevəlgə birəle torğan dər
əlgəttərdə aqlatv eşə jəmoşaq
təjəlgən. Şunə arqahənda tix-
nik kyturalar sasev eşə jəter-
ək rəvəştə qədvəlanəlməqan.

Ələ kamsamul komitatenen
əvəj diriktətarəna qarməştan

kalxuzdardə satsejalizem jərb-
sə nəqləp alqə jəbərəlməgən
kalxvz lərdəqə kamsamuldar,
jəcəjkəlar satsejalizem jərb-
sə bəta əh'məjəten aqlap udar-
naj eşə başlaqandars juq ələ.
Eşə bəla jə həlqən qərav bəta
kamsamul aldənda jənəjət bul-
təp itəplənə. Kamsamuldən eşə
sasev planyn tultyrv dərəzhe
məndə yltənəsək. Oşonə əsən
də bəta frunt bujlap qədv-
udarnaj eşlərgə, bər tərlele
əbjektivnəj səbəptər mənən
qaplanmaşqa.

20 nse majqa sasev plan-
yn bar 51 pr. qə qəna yte-
ləve dər qurqəns Kyryhə.
Şulardə itkə ələp V. L. K. S. M.
elka komitate sasev planyn tu-
tərvv əsən bətan Başqortostan
kamsamul əjəsməhən aşəqs
rəvəştə məblizəvəjt itərgə qə-
rararsyardə. Şul qərar bujənsə
kamsamul tarafənan sasev ad-
nalyq iqlanitələ. Kantkumdar,
jərtəqumdar bətan aktiftardə
sasev fruntəna təşlarqə təj-
əşlər. Sasev adnalyq plandy
artəq mənən tutərvvqə jərb-
dam itərgə tejes. Bətan kam-
samuldar sasev fruntəna tu-
ləh mənən məblizəvəjt itəgən
buləqə tejeslər.

Partejənen XIV nse elka
kənfirinsejəhenə bedden rapyrt
sasev planyn 100 prasintə mən-
nən ytevlə bulhyn.

Makdanald xəkymətkə eşənəsləq kyryhəvəde talap itəsək.

LUNDBN. Rəjter agintstəva-
hə xəbər itə:

— Parlamint dairələrdən
ələngən məqlyməttərgə qəra-
qanda, minister Musli atəstaf-
kəqə səqəv nətəzəhəndə ləjb-
aristar partejənenə ul qanəts
ydənenə məqsətnə ireshtə. Ləj-
baristar partejəne dairələrdən
ələngən xəbərərgə qəraqanda
Makdanald həl qanəttən həzym-
dərenə sik qujərgə qərar itkən.
Şul əjəqanə itərgə parlamint
fraksejəhəndə Makdanaldtən
xəkymətkə tultyrv eşənəsləq ky-
ryhəvəde hən Muslifən eşə-
lək turahəndəqə rizəlytsejəhen
kire ələvdə talap itəsəgən kə-
təlar. Bəl taləptər jərənə jət-
kərləməgəndə, Makdanald ka-
rylgə parlaminttə tarətyrqa
hən jəntə dəjəm həjləvdər bil-
dələrgə təqdīm itəsək.

Həjləv sistiməna rifur- mə jəhaudə libirəldar şart itəp qujalar.

LUNDBN. Libirəldar jətək-
səhe Ləjbərg kisa Makdanald
mənə həjləşəp, Libirəldar
partejənenə xədergə parla-
mintqa həjləv zəkəpnə rifur-
mə jəhav turəhəndəqə zəkun
prəjəktə kəretələsəgənə gəran-
təjə ələrgə təjəşləgən kyryhə-
kən hən bəl sarənnə Ləjbəris-
tar mənən Libirəldar arəh-
dəhə bərləkten kiləsəktə lə
davəam itəvənə, şart bulqan-
qən bəldərgən. Xəbərərgə
qəraqanda, Ləjbərg ydənen
Makdanald mənən həjləşəvənən
qəniqətlək ələqan.

Dənsiq xəkymətenen zəşlərvv.

VARŞAV. Dənsiq xəkyməte
milləttər ligəhəna mərəzəqət
itəp, Pylşənen Dənsiq purt-
nən fəjdalanəmaj başlaqanlyqən
bəldərdə. Yd vaqytənda bəl
purt Pylşə dingedə əşəvə
əsen bərdən bərdən bər jul
tip itəplənə inə. Pylşə xək-
yməte xədergə vaqytta Dənsiq
purt jəntənda ydənen Qlydnə
isəmlə dər kənkurin buləsaq
Şunə arqahənda Dənsiq xək-
yməte xədergə vaqytta qyr-
qəv xuzaləq krizisən ytkərə.

Sit ildərdə

Makdanald xəkymətkə eşənəsləq talap itə.
Hinədstanda sit il tavarədarəna əajkut.

Jəntə purt həlqəv arqahənda,
Pylşəgə dingedə jul əşəv
əsen ireklə Dənsiq qalahən
tultyrvovqə səbəp bulqən xəl
bətənəlj ydgərə. Virsal dugə-
vərdənda bəl paləzinejə şul rə-
vəştə kyryhətləgəjəne. Pylşə gə-
zittərə Dənsiq xəkymətenə
qyrqəv rəvəştə təşlanəlar.

Angelejə—S.S.S.R kile- şevə.

LUNDBN. SSSR dən Ange-
lejəgə itəhe ip. Səksnikəf
mənə Angelejə təşəp eştər
ministərə Gindirsun tənjaq
dingedərdə bəlaq totov eşən
tərtipkə həlsv turahəndəqə
Angelejə—Səvit kiləşevən qul-
təmqalanəlar.

Gaudi hamənda Angele- jə mənən kiləşev jəqəna tərtə.

NEJU—JURK. „Neju jurk
Tajməs“ ydənen Hinədstandəqə
xəbərsehənən tybəndəqə bəldə-
rəvən iqlan itə:

— Gaudi, ydənen hənəb sə-
qəşənda, bəlaq təjəne; millətse-
lər əlbittə Hinədstandə dami-
nejun itəp qaldərvvqə tygel,
bəlkmə un bərləkləktə səqə-
rərgə tərşəlar. MINEN TOR-
MOŞOM ƏDƏLƏKHƏD KİLƏ-
ŞƏVƏDƏRDƏN QJIBARAT. Bəd

„Ural“ kalxu- zy rapyrt birə.

Axun jorto „Ural“ kalxuzə
(Bələbəj k-nə) 23 nse majqa
sasev planyn 100 prasintqa yta-
nə. Bəl kalxuzdə bərləb 17 xu-
zaləq. Kalxuzdə səkən məjdə-
nə tybəndəgə: Bəjdaj, 75 gik-
tar, holo 40 giktər, tarə 15 gik-
tar, kənbaqtə 5 giktər, bərən-
gə 10 giktər, jəşəlsə 4 giktər.
Bərləb 149 giktər. Səsevden
23 nse majqa hūdyləv eşəttərv
jətməvdən kilə. Bəl kalxuz
ydəndə eşəttərvv əd buləv sə-
bəplə jallap eşlətərgə məzbyr
bulə.

Kalxuzsəlar eştə tid arala
bərđəm eşlənələr odaqləmaj
par hərə başlajasəqtər. Bəl kal-
xuzqə par hərə başlav mənən
jəntənan 40 xuzaləq inərgətləp
qərizə bərdələr.

BASSI. YDƏK JƏMHURƏJƏT
KƏTAPXANAH

Hinədstanda sitil tavar- ədarəna əajkut.

KABUL. Labur qalahən-
dəqə hətəvsəlar bərəgə Lun-
dən, Məncistər, Gəmburg, Vina,
Pariz, hən Britfurt qalahərdə-
dəqə savdə palətalərdə mərə-
zəqət itəp, Hinədstandə sit il
tavarədarəna əajkut iqlan itəl-
gənlekən, tənjaq Hinədstandə
tavar jəbərəvdə, tuqrətv kə-
rəkləgən bə'dərdə.

Frənsəjə impirejalizmə şart quja.

PARIZ. Frənsəjənen Sire-
jə xəkyməterdəgə kamsamul
şul xəkyməttən kənstitutsejə-
hən iqlan itte. Bəl kənstitut-
sejə jəntə həjləvdərdən hən qə-
məlgə qujəlasəq. Kənstitutsejə
bujənsə sirejə xəkyməte jəm-
hyrəjət itəp iqlan itələ. Kəns-
titutsejənenə məxsus pūktənda
FRANSEJƏNEN XOQUQ HƏM
BURBSTARBN BƏDMƏV TU-
RAHYNDA KYRYHƏTEIGƏN.
Sirejə xəkyməte Frənsəjənjə
kalxuzəhə quləp itəplənə.

Aləqə kalxuzənda

Axun jorto, Aləqə kalxuzənda
xədergə kəndə bərləb 17 xu-
zaləq buləp, Şulardən 7 partə-
jələ hən 7 kamsamul bər.

Bəjlə aq—bələm eştərə jəq-
şəqəndə əjəqə bəftə. Bəqa tik-
ləm uqəj—jəda bəlməj kilgən
kərəktəjən əqajdardə, bəjlə kylyt
paxut jult mənən uqətləp,
uqəj—jəda bəlməte seלקtəren
100 pr. tē. mənən bəterəldə.
Mətbuqat tarətyv eşə kəndən—
kən ələqə bəra. Uđqan jyl 4
əjgə bər gəzite turə kilə, bə-
jlə 2 əjgə bər gəzit turə kilə.
Jəteshəd jəqtərdə juq tygel.
Bəjlə 1 nse aprildən ələp əg-
raupəlnamucinəjdər kursə
udqərvvqə təjəş inə. Ləkin
partejə hən kamsamul jəcə-
hənən bəlgən qərav arqahə-
nda kurs udqərvvəmaj qaldə.

Kalxuzsəlar sasev əntəndə

(Mæxsys zæbørsebedden).

„LININSE,, № 26 (177) Bit 2

Kalxuz xərəkəte həm avı xuzalıqınyı kytəreleşe.

V. K. P. (b) nın ydök kemitete palitbojrarahı partejenen XVII nse sizdında qaralasaq mes'alelerden tizstarın iqlan ite. Ul tizstardı gezitbedden kılmen kskene bulıv sebeple ulıhı menen birep bulmaj. Sunen esen tizstardın mehim maminttarın alıp bik qıfıqar- tıp birebed. Hər ber kamsa- tul jecokəhe bıl tizstardı meymı jıjıstarda qujıp ej- nergera tejes. Bıl numırdı partejenen XVI Sizdında ip. aktivif tarafınan jahalasaq kalxuzdar xərəkəte həm avı xuzalıqınyı kytəreleşe tigen laklattan tizstarınan mehim maminttarı birebed.

Partejenen XV nse sizınan un XVI nse sizına tiklem y- tən 2 jıl jarım vaqt SSSR laqı avı xuzalıqınyı alqa ki- eşende dır boroloş dıvere buldı.

1928 nse jıldın jadında kre- tejen xuzalıqtarın barı 2-3 tatsını kellihtifleşken bulha- rın 1930 nse jıldın 1 nse ma- nalı hən tıp orloqsoloq raj- ındarında 40-50 pr. qə jette. SSSR daqı kalxuzdardın sesev mejdandı 1928 nse jıldın uzım isliqtarınan başqaqına 30-36 milljun gıqtarqa tiklem kytə- relələr.

Partejenen XV nse sizı həm XV nse konfirinsje dıveren- de tavar orloq praduksejahı- nı tedeleşen janqıd kerəteje- nı xuzalıqtar, oşolar esende kulak xuzalıqtar birgen bulha, qıjltavar orloq praduksejahı- nı tıp eleşen kalxuzdar me- nen safxuzdar biresektor.

SSSR dın alqa kitesende bul- gan bıl bəjek boroloşon tarixi hmejate şunda:

1) İn ehmejette bulgan orloq tektorende jarılal artınan urta xelleler massabında bik kyp eleşe ere jeməqet xu- zalıqınyı fajdalıraq bulqanın anlap kalxuzdarqa berleşte.

2) Parteje SSSR dın bajtaq tektorende totaş kalliktiflə- vde kinejev nigedende, avı- ıy kapitalist ilimittarın sik- ləv həm qıfırlıqlav səjəse- ten, kulaktı sınyf bulıv jaqı- ıan beterev səjəsetene kyste

3) Kalxuzdar həm safxuzdar- ındı massıvıj reveştə alqa ki- teve kulaktı sınyf bulıv jaqı- ıan beterev başlav menen SSSR daqı xuzalıqınyı tərle iqtisadej qoroloştarın menesə- bettəre ydgəre.

4) Bıqa tiklem SSSR daqı katejalizem tedeleş səneqatke gene tajanqan bulha, bik tidlek menen yfep bara torqan avı xuzalıqındaqı satsejalizem tən- maqında tajanı başlav. Bına şunı menen pralitarejat riva- ıstsejahı aldaında torqan in dır avırlıqı jecıevge məmkin- lek asıla.

5) Xəder səvit xəkymetenen avıldaqı trəge məs'ələhe jı- ıssa qujıla. Bınan hıq ehmej- ette orloqsoloq tektorende avı lıke tıp eleşke bylene: Sə- vit vıasbın bın nıq tərəge bulqan kalxuzsılara, jarıl- ıam urta xellelerden ele xə- dərge kalxuzdarqa kererge te- ıaməgen, ləkin kalxuzdardın massıvıj tazerihələrə bujısa kalxuzqa krevden kərəklegənə ıanasaq kalxuzsı tygel kərə- ıejəndəge bylene.

Kalxuzdar xərəkətenen nigedən nıqıtyv həm janqıstara qarşı kə- rəş.

Kellihtifleşevde kytərgən unıstardı nıqıtyv həm kelli- htifleşevde alqa jeberev, kalxuz xərəkətenə tybəndəge Marke- sist — Lininslek nigedden dərəş ytkərgəndə—gene məm- kin bulasaq. Balardan sitkə taj- ırlıv pralitarejat diktaturahı- na qarşı dır jənəjet bulasaq.

1) kalxuzdar barı irekle ni- gedde gene qorola alalar.

2) Xəderge vaqıtta kalxuz- dardın tıp formahı avı xuzalı- ıqı ərtilə bulıvqa tejes. Kə- rətejeəndəge ərtilge kergən saqtı uq bəta indevidval qədet həm mənfəqəttəren taslahıdar tejev talapıtev, ulardın şəxsi xuzalıqın (hıjır, hırlıq, qos, usadba janındıqı jəşləsə baq- sahı) urtaqlaşılav həm başqa şundajdar Marksizem—Linini- zem ələfbahı onotov tıgən hıd bula.

3) Orloqsoloq tebege bulmaj qaj ber təkərtəndə həm kensqosqoraqı milli təkərtəndə ərtil menen ber rattan təve vaqıttarda jerde bergəlap eş- ləv şirkəttərenen massıvıj rə- veştə kinejeve məmkin.

4) Tıxnika babahı kytərele- v kalxuzsılardan kadrar həm mədanej dərəşə yfəv menen gene kərətejeəndə ustafqa yddere ydgəreşter kertep kene kalxuz xərəkəte juqarı furmı kammuraqa kyserge məmkin.

5) Kalxuzdarda in juqarı eş- ramlıq həm jeməqəjet dissip- ııahı buldıvıv kalxuzsılardan tıv eşməkarlehe həm kalxuz xuzalıqın idarə itevde aktivf qatnaşılavıv nigedende gene məmkin.

Janqıd xuzalıqtan kellihtif xuzalıqqa kysev feqet əşsələr sınyf həm jarılaldın urta xel- lələr menen sajuzı nigedende gene qəməlgə aşırıla ala. Bıl ihe urta xellelərdə kalxuzda

jetəkslek eşənə sistimalı rə- veştə jaləp itev məzbyrejeten jekləte. Bına oşolardın bəte- hen itəpke alıp s'jızd bıjıl jad kene kellihtifleşevde ytkərgəndə bulqan janqılyş- ıqtar həm parteje hıdıqın Rodovdardın xarakterə parteje- nı hər ber aqzahı tarafınan nıq tışənəven ajrıvsa ehmejət- le hanaj.

Kalxuz xərəkətenə bulqan janqılyşılqtar kyp kene rajun- darda kalxuzqa qarşı sıqıştar- ıdı tıdırvıv menen gene qal- majasa bəki ajrıvıv xəldərdə kulaktar jecəntohə aştında ulardın səvıttərgələ qarşı sı- qıştarı bulıp yfəvdərəne sə- bəb bulıp xədmət itteler.

Əgərdə bıl janqılyştar yd va- qıtında parteje ydök kemitəte tarafınan tədətəlməgen bulha- lar, avı xuzalıqın kellihtif- ləşterev eşən, səvit dıvlatenen nigedən həm eşsə sınyftın kə- rətejeəndə menen bulqan sajuzın ədəv qurqınlıq tıdırvıv jırlıv. Janqılyştarı tədətəv jıldada Ydök kemitətenen ky- rgən bəta saralars kalxuzdar xərəkətenen unıstardı nıqı- ıtırqa, urta xelle menen sajuz- ıdı nıqıtırqa, kulaktı sınyf bulıv jaqınan bətərevge xə- dmət itteler.

III - Kellihtifleşterevden tımpı həm avı xuzalı- ıqın janqınan qorov su- rıstarı turahında.

...S'jızd tybəndəgelərdə tejes taba:

1) Orloq, tıxnika kılturnala- rınyı yfəşen tıdleşterev me- nen bergə, in elek orloq saf- xuzdarı oxşaslı ajrıv məslı- ııq safxuzdarın yfəterev jıvı menen məslıqlıq yfəterev həm kəsəjtev, şulaj uq jalpıly ky- ıəmdə juqarı tavarıqlı kal- xuz firmalar tədəvde təmın itev esen ydök kemitətenen 5 nse qınvırdıqı qarar nigedəndə avı xuzalıq yfəşənən 5 jıllıq planın ər janqan qararqa.

1) 1930-31-jıldə kalxuzdarqa birelə torqan kridit mıqtarın ytkən jılqa qaraganda 2 mərtəbə arıttırılqa, jəqneı ber miliart humqa jetkerergə.

3) Orloq trıste hıdıqı bujınsa kilehe jılqa in kəməndə 4 jarım miliun gıktar, 9 1932 nse jıl esən 9 miliun gıktar səsevde təmın itərgə.

4) Esvınjavaj trıst hıdıqı bujınsa 30-31 nse jıldə 400 men, 31-32 nse jıldə in kəmə- ndə 7 miliun tavalıq susqa sı- qarıvıv təmın itərgə.

5) „Skatavat“ kətəvdərendə- ge mal hanıv 30-31 nse jıldə 3 miliun 200 men, 31-32 nse jıldə 9-10 miliun başqa jet- kerergə.

6) Avı xuzalıq kriditenen kyp kene eleşen kalxuzdarda məslıqlıq tarmaqın alqa jebə- rev esən jynəltərgə.

IV—Orloqsoloq təkəte- renən başqa təkərtəndə jalpıly kalxuz qudıqı- ıyına ərderlek tura- ında.

Bıl ərderlek in başlav tybən- dəgelərdən tororqa tejes:

1) Jarıl həm urta xelle kə- rətejeəndə arahında in bələ- kej pasulka tavarışestıvaları həm məxsıys eşləp sıqarıv bə- rekmlərenən başlav bəta kəpi- ratseja oıjşmaların kəsəjtev.

2) Ərtılge kysevde başlanqıv furmı bulqan jerde bergəlap eşləv tavarışestıvaların jalpı- ıı revəştə tarılvı.

3) Xəder də jəşəp kile tor- qan kalxuzdardın hər jaqlap nıqıtyvdar, maşına—trakıtr stansalar seltəren kınajıv.

4) Safxuzdardı bıgrek tə ma- mıq, bət, jəşləsə baqsalar jə- ten səsev həm susqa aşırav safxuzdarın kybəjtev.

5) Kulaktardın kəsə kəsənən fajdalıvıv tındıstəjələrə həm ulardın yfəvdəren kilesektə lə sikləv jədenen jarılaldı oıjş- torovdı nıqıtyv jıvı menen kulaktarqa həzymde kəsəjtev. Sızd bıl təkərtəndə jəşəp kıl- gən kalxuzdarqa—ulardın elek kəqəddə gene ber nıse dıftə praisınırtarsa bulıvta jad kene 7-8% oıvna bulıvdar esən gene kərgənsə baha bırməvden hıv- ıv jarımaıvına ajrıvsa dıqqət ite.

Kalxuzdar menen jan- ıqıd xuzalıqtardın yd ara mənesəbəttəre

S'jızd, parteje oıjşmalarına janqıd xuzalıqtardı nıskıte sı-

ke tıbərvden haqlanırqa quşa. Bındıj xuzalıqtar kyp kene tək- ıərtərdə oda qıvna jəşərdə ele.

Kalxuzdardan kıtev həm ak- ıııf bulqan, kellihtifleşev eşənə sın kynəldəre menen bırelgən kalxuzsılardan kalxuzdardı haq- lav esən kərəstəre bədemtə- hendə bıl jıl jad kene kalxuz- sılar menen janqıd xuzalıqtar arahında urın alqan kılken mənesəbəttər kellihtifleşevde kilesektə dıvam itterevge tot- qarlıq jahajdar. Şuqa kyre Sıjd bəta parteje oıjşmalarına, kal- xuzsılar menen janqıd xuzalı- ıqtar arahındaqı yd ara mə- nesəbətte: janqıd xuzalıqtardı yfktərmətkə, bəkeı ularqa jırdam kyrhəterge həm hər jaqlap kalxuzqa tartırqa, tıgən qaqıdne eşkə aşırılva tırvı- ıırqa quşa.

S'jızd, kalxuz qudıqılyş jom- ııaq bulqan bajtaq təkərtərdə in qadej qapıratıflaşv oıjşma- ııny tybən furmılar bətrelev- ıde tupas janqılyv tıp hanaj.

VI—Kalxuz qudıqılyş- ıny ərğanzatsıun məs- ələre.

Kalxuz kadrardın tıdırvıv kellihtifleşterevde nıqıtyvden in mehim şarttarınan berehe bulıp sıvqa. Kalxuz kadrardın tıdırvıv eşənə niged bulıp, kal- xuzsı jalpınyı yd eşsələrenən janı kadrardı ırlətev hanal- ıırqa tejes. Bıl xəl, kalxuzdar- ıqa jebərelgən 25 men eşsənən ərtenə jekmətelgən. in dır burıs.

1) Bıl ərkelə torqan dır bu- rıstar şular bulıp sıqalar.

a) Jetəksə eşkə kalxuzdardın yd esənən kadrard ırlətev sıstı- men oıjştorov;

b) Safxuzdar kərtejen, jəstə- ıere məktəptəre juqarı mək- ıəptər, avı xuzalıq tıxnıkm- ıar ıı-bəfəqs məktəptəre həm maşına—trakıtr stansalar ja- ıında qıfıqa vaqıtly jalpıly kurystar oıjştorov;

v) Avı xuzalıq juqarı mək- ıəptəre həm tıxnıkmıdarına kalxuz jəstəren kınrek jələp itərgə;

d) Kalxuzdarda kalxuzsı qa- ıtn-qıddardın dıligatskı sabra- nejaların oıjştorov, ulardın eş- ıəren qatın-qıddardan kalxuz kadrardı yfəterev həm ulardı ırlətevde təmın itərlek rəveş- ıə qujıv.

2) Kapıratıf oıjşmahı həm kapıratıf aparatını janqıd xuzalıq massılarına xədmət kyrhətevdən ərəlgen həm şul uq vaqıtta kalxuzdardı oıjşto- rov həm uqa jetəkslek itev eşənə jaraşa almaqın xəderge xələ jıl qujılmaıvıv bər xəl bulıp sıvqa S'jızd şuqa qarap, kalxuz-kapıratıf sıstımyıv bə- ıə ərğanzatsejun tədəşən ja- ıatın qarap sıqıvıv kilekter- ıəvde tejes hanaj. Bıny esən tybəndəgelərdə eşləv teje:

A)—Bər təkətkə kalxuzdar ərtenən oıjştorov həm prajı- ıvıstıvıv jetəkslehe funkseje (kadrard, xədmət oıjştorov tıxnık baza ləren şul təkətkə- ge tətə kalxuzdardı bərləştə- ıgen təkə kalxuzsı jıvında tup- ıı rqa. Bıl saralardı bəten kə-

rətejen xuzalıqtarın 30 % ıanda kəm bulmaqın eleşe kə- ıııktıflaşken ərkelərdə tormoşqa ytkərgə,

B) Oıjədej furmıla bərləşken janqıd xuzalıqtarqa eşləp sı- qarıv jaqınan xədmət kyrhə- tev həm jetəkslek itev funk- sejalar, şulaj xuzalıqtın bəte tərlerənə qarata ərərləv funk- sejaların təkə avı xuzalıqıv sajuzında tuplarqa.

V) Kalxuz—kapıratıf sıstı- ımyıv ike aralaq ukrık bun- ıarın bəterergə, alar xısabına kalxuz—kapıratıf sıstımyıv tybəndəge bıvındarın nıq kə- sejtergə?

G) Barı avı xuzalıqın mehim tarmaqtarı bujınsa bul- ıan espıtejıallışqan ydəkterde gene haqlap, espıtejal ydək- ıərenən hanıv jaqınan qarap sı- qarqa.

D) Kapıratsejenen admini- stratıf aparatın ıı qətkəı qıfı- ıartırqa, kalxuzdın admini- stratıf funksejələrən ytdə, kalxuzsılar arahınan haqlanqan kəsəlgə tapşırılva qaqıd- ıtep qujıp, kalxuz aparatın qabarıvına qarşı qətkəı saral- ıv kyrergə.

3. Barı jarılalarqa tajanqan vaqıttaqına qadej furmılaqıv bərləşken xuzalıqtardı kelli- htifleşevden in juqarı bəfəqsı- na kytərvde təmın itərgə məmkin bulqanlıqtan kellihtif xuzalıqtın, başlanqıv frunt- ında jarılal grıppahı eşə jaqşrtılırqa tejes.

4) Avı xuzalıq ərtilləre- nen ırnək ustafıvına, ərtil- ıen praktik eş tərıba kyrhə- ıələrənə nigedlap, tejesle yd- ıəreşterde kəterergə.

5) Jerde bərləşəp eşləv şır- ıəttəre həm kammunahıv ırn- ıək ustafıv eşləp sıqarılva.

II haqlıqın nı- ııtyv esən 89 hum.

Starle tamaq Şəher kamsamul- ıar 15 nse majda jıjılqan ıtel sırvəne barıvıv tejev eş- ıə subbutnık jahap 69 hum aqsa aldılar. Subbutnıka barı- ıı 400 kamsamul qatnaştı. Subbutnıktan kılgen bəten aq- ıı „kamsamul“ iseməndəqə hıv aştı kəməhe fajdahına bırelde. M. XƏJBYLLIN.

Səfar kamsamulda- ıı jəqşə eşlənelər.

Səfar avı, (Şısmə jorto) kamsamul jecəjkəhe jad- ıq səsev kampanjahıv ud- ıarılva yddəren məbli- ıavajı itep iqlan itteler. Mart ajında uq kamsa- ııuldar zıvınlərqa bıle- ıəp rajundarqa brketelde həm orloq tadarıtar. həm başqa şundaj eştə eşləne- ıər.

9 nısa Maj, qorban baj- ıamıv kene emə jahap kamsamuldar barı bıla kalxuz qırdarında eşləne- ıər.

попед 2010 в пјачиштвото, јулу

Lininse

Başqortostan Kamsamul
elke Kämite tarafınan
sıqarıl torqan adnalsıq
gazıt

Адрес ред. и конторы:
гор. Уфа, ул. Егора Со-
знова ред. изд. „Lininse“
Телефоны:
редакции . . . 21-38
конторы . . . 1-61

V.L.K.S.M. elke kämitenen, bota aqzala-
rına, kandidattärenä ham kantkum sikri-
tardarına!

12 nse majqa saqrılypta bilgehett vaqtqa tiklem
kisekterelgen elke kämitenen, III nse plinımb 10 nse
ejjynğa öfö qalahında jıjnala.
Elke kämitet sikritar XƏDISİF.

№ 27 (178)

Pralitarıyat rıvayıtsejehenen 13 - jılı

2 nse Ejjyn 1930 jıl.

Dysamac

Arqajash Kamsamul səjəsi imtixan tota alman.

Adaqq kender.

Səsevden adaqq kender ki-
p jette. Bəta partejə prafsa-
z, kamsamul ham səvit ojoş-
alardı aldında torqan dur sə-
si imtixandı adaqq kender
yta. Şuqa qaramatın ələ
qılı hənıls bulqan juq. Bi-
erəkte pirigiptardı tefetevdə
qılı dərək saralar kyrel me-
nən urındarda səsev barış
qış. Bəre kantun bəqa aşq
kt. Abkamul tarafınan ıqlan
telgen udarınj səsev adnalsıq
lände tultırvda dur hənıls
ırgə tejes. Ələ alınqan
teqlımetterge qaraqanda eşten
arış udarınj adnalsıq ıqlan
televge qaramatın eş qəne-
tlenlerlek tygel. rıjıl hedem-
ler ad. Jetməne Arqajash kant-
amul, his ber hyd heş eş
şlar urında uñ apparıtizem
nenen qorallarıpasıqtan—aşq
abatırlıq jahaqan. Gazıtebed
begen jadıqlan Arqajash gi-
jıdarı bedden esen pazur.
Ətə kamsamul ojoşmahı qır-

qıv rəvəştə xuzalıq tedələşene
jed menen borov kərək vaqtı-
ta Arqajash kantkamulı tər-
məskə tajaq tıqa. Abkamuldan
tiligramı adaqq tənbihe ine.
Arqajash pazur rəvəştə appar-
tunizemqa atlanı.

Plandı tultırvax xəder qararda
tygel başıvılda praktik eştə
xəl itelə. Xekymət jırdamdarı,
urındardaq məmkinlėkter bə-
tehelə səsev foruntına taşlan-
handar.

Başqortostanda tixnik kıl-
turalar səsev (jeten, kənbaqış,
kıvder b. b.) his qəneqətlən-
ler tygel. Tixnik kıluralar
planı tultırvax başqalar me-
nen berge tər ıqtı bar alıñ.

Səsev eşende ydenen safta-
rıñ jıñnau tedej almaqan
kamsamul ojoşmaları aşqıtan-
aşq ydderenen jeddərən kır-
hətelər. Undaj jetəkselərden
bedge kərege juq. Bəta kəs,
bəta səvit jəməqətlese səsev
fruntına taşlanılın.

Bajavaj zadanejanytərgə.

„Lininse“ neñ ytkən han-
darında ber meñ kamsamulı
mablizavaj itev turahında ja-
dıp ytkənek. VLKSM elke
kämite 20 nse majda bulqan
bojora ultırvışında bıl mäs'eləne
kənkerit rəvəştə xəl itte. Kam-
samul ojoşmaları bıl mablizat-
sejəñ tultı xəderlek menen.
səjəsi tər birep, bəta səvit jə-
məqətlesegen qatnastırıp y-
kərege tejestər. Tybände 1000
kamsamulı mablizavaj itev
şarttarın jadabıd. Kämittitör
bıl şarttarı tultıñ menen je-
renə jetkərep eş alıp barıq
tejestər.

Bətehe başqortostan sənəqə-
tenə ber meñ kamsamul mabliz-
avaj itelə:

Satsejal jaqtan:

Batraktar 30 pr. tanda kəm
tygel.
jarılbar 50 pr.
Urta xelleler
(kalxuzsılar) 10 pr.
Ditdumdan !
sıqıvıslar 10 pr.

Millət jaqtan.

Başqorttar 50 pr.
tatardar 35 pr.
Urıktar 7,5 pr.
Vaq millət-
tər 7,5 pr.
ırdər 70 pr.
qəddar 30 pr.

Kantundaroqa bılge- ndə.

Sterle—Tamaq 150 keşe.
Bere 150
Bələbaj 150
T-Qataj 70
Öfö 150
Arqajash 60
Məsəqyt 90
Jıljayır 140
Öfö qalahı 40

Başqa şartlar.

1) Fiziciski jaqtan tultıñ
menen tada bulıv,
2) 18 jəstən tybən bulıvav.
3) Uqırqa jadarqa belev hən
sejəsi meqlımetle bulıv.
4) Mablizavaj itkənde in
jaqış kamsamuldarı alıraq.
Mablizavaj itelevselerden
500-e 1 nse ejjyiden başlap
kurıstarqa alınsaqtar. Qalqan-
darı kurıstarda uqıvı nyje
ber ajında başladar uqıv yd-
ktərə Öföle hən Bilarıtta. Tam-
jan—Qataj, Jıljayır, Məsəqyt
kantundarınan mablizavaj ite-
levseler Bilarit qalahında uqı-
jasaqtar.

Kantkamuldar xəderden yk
ojoştırov eşene başlanıdar.
Mablizavaj itelevselerde kam-
samul jecəjkələre jıljıstarında
tikşerergə, xarakteristikalar bi-

Jıljayır orloq safxuzıñ 4 nse ucaskahında kysm
kuxna vanıvda tışkə aş öderləj.

Səsev fruntında.

Məsəqyt kantunı qojroqta hejralə.

26 nse majda alqan meqlı-
metterge qaraqanda Məsəqyt
kantunı kılēmendə səsev planı
teqet 59,3% qa qıña ytelgen.
Bılar esenən bojdaj 76,8%
qa, holo 55,5% ytelgen. Səsev-
de ykərevdə kalxuzdar ajırım
xuzalıqtarqa qaraqanda artta
baralar. Məbələn plan bujsısa
Boraj kalxuzı bıjıl 9 gıktar
ıgen səserge tejes bulhala ele-
ge tiklem bılın ber gıktarıl
səselməgen. Ə bıl tıreləge
ajırım xuzalıqtar plandı 78%
qa yteğəndər. Jıqar—Qıjıq
jortondaq kalxuzdar plandıñ
70% ın, ə, ajırım xuzalıqtar
95% ın yteğəndər. Holo, boj-
daj səsev eşelə şuluq dərəzələ:
Kalxuzdar holo səsev planıñ
55% qa ajırım xuzalıqtar
107% qa, bojdaj kalxuzdarı
70% qa, ajırım xuzalıqtarda
80% qa ytelgen.

Kantundaq qemymej kal-
xuzdar holo səsev planıñ 47%
qa, ə ajırım xuzalıqtar 60%
qa yteğəndər.

Şulajıq ajırım kıluralardı
səsevde kalxuzdarın ajırım
xuzalıqtarqa qaraqanda ber
nej tiklem arıqlıqtar bar
Məbələn: kantun dərēmendə
kalxuzdar borsaq səsev planıñ
102% qa, ajırım xuzalıqtar

ırgə kantkumdar hən jort
kämittetere janında mabliza-
vaj itelevselerde jıjnav kə-
mısejalore tedej, tadalıqtarın
hən başqa jaqtarın qarap je-
berergə.

In mehim mamınt mabliza-
vaj itelevselerde jecəjkənən
alıp uqıv punktıtarına jetkə
nse ojoşqan rəvəştə odıtırqa.

Ber menselərden isemnektərə
bətə xarakteristikalar menen
kantun kämittetere bojorahında
tesdıq itergə. Ber menseler
arabında ber gene lo rıvac,
kulak jırsılar, sit ilimittar
bulmahıdar. Kamsamuldan in
jaqış eleşen mablizavaj itergə.

35% qa tarı səsevde kalxuzdar
90% qa, ə ajırım xuzalıqtar
21% yteğəndər.

Dıvan, Dıvan—Məsətıle, Aqı
Əjle, Məsəqyt, Mırdalar, Qal-
maqolde jemsəsev planıñ 70% qa,
Jıqar—Qıjıq, Jımaş. Bıla-
qataj jorttarında 56% tan
artqan juq.

Bıl eştə tejesle ojoşmalar,
xalıqtı jeterlek dərəzələ ma-
blizavaj itkəndere juq.

Jıqar—Qıjıqı səsev planı
teqet 41,1% qa qıña ytelevge
qaramatın, jort kamuldan mäs-
yl jadavıñ „bedde səsev bə-
te“ tıp halqın qan menəngənə
eş ite. **TİMERQAJİNA.**

Bed rapırt bı rəved

Boraj, Nuriman jortondaq
kalxuzarda plan bujsısa bıjıl
2298,45 gıktar aşılq səselergə
tejes ine. 24 nse majqa tiklem
bojdaj, boraj səsev 93% qa
ytelde. Qara—bojdaj, jeten,
bərəngelər, hın səsele torqan
kyturalar bulıv səbəple 65%
qa qıña ytelde. Ajırım xuzalı-
qtarda 3145735 gıktar səse-
lergə tejes bulıp, 24—majqa
qarabıdaj, hyb, jetender 72%
qa ytejde. 18 nse majda Bəre
kantun jer eştere idarahı tara-
fınan bırelgen əbtelme kante-
ryl zadanejı (2602 gıktar sə-
serge) bəta xuzalıqtarqa bıle-
nıp bırelde.

Kalxuzarda eş jəñle bara.
İke jorttan 83 kalxuzı ağıra-
upalnamucıñ bulıp toralar.
Kalxuzsılar xəder par babanı-
na totondolar. Jort kılēmendə
İke gene təraktı bulıvqa qa-
ramatın tıvlekkə es almaş
menen tuqtavıñ herəv arqa-
hında xəder 250 gıktardan
artıq jer herelde. Eş kestere
bulmaqan xuzalıqtarqa tərle
matdej jırdamdar kırhetele.
Eşten uqıñ şıqıvına omet
ur. **NİZ AMTİDİNF.**

Arqajash kantkamulına tidlekmenen sara kyrergə.

Begen abkamul tarafınan
ıqlan itelgen udarınj səsev
adnalsıq hınq kən. Şulaj
ıqlıvqa qaramatın ələ urıñ-
ırdan jeterlek dərəzələ jaqış
teqlımetter alıñqan juq.
Kamsamul jetəkseləgendə uñ
apparıtnıstar partejə dirıktıf-
arın sabatırvajıt itevseler juq
p kəm eşter? Bed eşterbed
ar bardar. Bına qaraqıd!

Arqajash abkamul tiligra-
ma 27 nse majda alqandar.
Bıl menen... əbteləbtına ha-
pta qujıqandar. 28 nse majda
abkamul vəkile Fazıl bərqas
kantkamul bojorahı jıjnala.
Arqajash apparıtnıstar tultıñ
mablizatsejın nstrainejələ
ulalar. Bıqa tiklem jorttarı
səsev eş menen kantkamuldan
erəvdə bulmaqan. Kantkamul
bojorahında mäs'elə qujıqlas
ş apparıtnıstar abkamul bo-
jorıtarın atakaq alalar.

— Hınq qalqan Abkamul
edden usıuvejıñ belmej, ti-
gram menen gene dıktavajıt
ep jata, abkamul bojorıñ
edgə jaraqıl tygel, rəxsat ite-
jed yd eşebed menen idara
terge? „hən başqalar.

Ə səsev planı kypmego
talqıñ?—tejerheged? 100pr. qa.
Juq 27 nse majqa nej
ar 67% qa. Bına Arqajash-
kamsamul sabataznıktar, şul
ıqlıvıñ minutta jıqarıl
ırhətelgen qəsev itelmeblek
ıñdı atladar.

Oşo kantkamul bojorahında
ıkamul bojoroqon, jaqlavıñ
zıñıñ pravalit iteler. Bıl

bojora ultırvışında kamsamul
sabataznıktar qıña tygel, belki
R K I vəkile Iskənderef ta-
aula. Hedemtele abkamul boj-
roqtar juqqa sıqarılıp barı
8 gene kamsamulı kyd bujar
esen gene ajırımavıl səvıttərə
vəkil itep jebəralar. Ul qıña
jetməgen Elke Kämitet vəkile
Fazıl bıqa:

— Hın Abkamulı bık jaq-
larqa tırvışabıñ İken yden
stıqta jete kənlek urıñna əs
kənlek ytkər tıder.

Bıqa taqlı şunı eştərgə
kərək: Bəta sənəqet prıdpreje-
tejelerəne jaholasaq „jəñel ka-
valıreje“ nalyten ytkərməñ
əsen talaşqandar. Bık tırvışqas
qıña 4 nse ejjynde ytkərege
bıñqandar.

Hedemtele: Arqajash kant-
kamulı dyrtajaq menen ap-
partunizemqa atlaqan. Abkam
dirıktıftarın sabataznıq menen
qarşılaqan. Səsev planıñ tultı-
mav qurqıñıñ aştında jahal-
qan bıl adım dur jəñejat.
Bedden teqdim: Arqajash kant-
kamulın tıdleq menen mäs'yle-
jetke tartıraq.

öfölagelsıjıñqojıvavıñında

5 jilliq sənəqət planının yələveturahında Parteyonun XVI—s. jyzında bulasaq iptəş kujbişf tizistarə bujnsa-

Parteyonun XV nse s. jyz 5 jilliq xalq xuzalıq planını tədəv turahında diriktiftər birer qaldırdı.

1929 nse jıldı, bulır ytkən parteyonun XVI nse — kanfi—rinsejəbe 5 jilliq planı ərəf lən. Parteyonun bəl qarardər bujnsa sənəqəttən bigerəktə eşləp sığarv maşinaların eşləp sığarv turahında dər timptar bildələnde, Biş jilliq planın berense jilliq jomqatır hən 2 nse jilliq bildələngən kantriy handar tybədə—gələrde kырhetələr.

28—29 — xuzalıq jylında (5 jilliq bərənse jilliq) planlaş—tırılqan sənəqəttən valavaj praduksəjəbe bildələngən 21,4% urnına 26 % qə yəte. Bəl unqstar 1929—30 nse jyl—da sənəqət sığara torqan praduksəjəbe bildələngən 21,5% tə urnına 31,3 % tqa. arttır bəl bildələrgə məmkinlək bir—de. 1929 — 30 nse jylın bər—ense ajdarv esən bildələngən kantriy sifərdağın tulmav, jilliq planın ədələv qurqın—sın tıvdırdılar. 1929 - 30 nse jylın 6 ajlıq jomqatır hama—nda artqa qalıvın kырhetə—lər. Ytkən jilliq qaraganda sən—əqəttən valavaj praduksəjəbe 29,6 % qə. qına ytkəndər.

Bəl jylın sənəqət planın tultırv esən parteyonun hən eşse sinfın kəstərən taqla nıqıraq mablızavaj itərgə kərək, Sənəqət planın tultırvan—da bəl jilliq bəte sinzavaj sənəqəttə huqısqə tiklən bul—qan eşləp sığarv nurmalar artıq mənən ytləngən bulasaq—tar, Eşləp sığarv nəmölərən eşləp sığarvda nıqlı jıl alıvın səbəplə avır indyste—reje sənəqəttən valavaj pra—duksəjəbe bəl ike jilliq esəndə (1928—29 — 30 nse xuzalıq jylı) plan bujnsa bildələngən 58,4 % urnına 88 % qə yəsəktər. Başqa sənəqət tər—dərə plan bujnsa bildələng—dən artıq ytevir birələr.

1928—29 nse jıldı sənəqət—kə kapital halıv bər miljart 800 miljun hum bulha, 1929—30 nse jıldı 4 miljart təşkil itə.

Sənəqət ytevirən juqarv timptarv eşse sinfın kыр miqdərde ytevir mənən bardı XV nse s. jyl vaxtınanalır eş—sələr hanı 520 mənə ytkən. Sul uq vaxtta eşheddərən hanı, hən jaqınan qına ty—gel, pratsint jaqınanda kəmej bar. Eşsələrən kybəjəve bər yk vaxtta ulardın kыtarahəm matirejalıy jaqtarın jaqsırtı bar. (eş xaqın kыtərev, kыр pritprejetejələrde 7 səqtlek eş kənə kərtəv, sətsejalizem straxavanjən bydətə bər miljart 400 miljun humqə jə—tev, torlaq tədelesənə dər miq—dərde kapital halıvdar). Sətse—jalizem sənəqəttən ytevir, hən başqa xuzalıq şartarv bəd dən ildege sətsejalizem tədele—sənən pazitsojələrən nıqıtlar hən jarı, urta xəllər jıl—pın avıl xuzalıqın sətsejəli—zem tədərge borovda, tixnika — İkanumika nigedən tıvdırd—ılar.

Sənəqəttən bəte jaqlap yte—vir mənən bərgə unıq eşləp sığarv praduksəjəbe sifət ja—

qıvın artta qala bar. Eş ram lıqlıv kыtərev, ydənə təşkən xaqın hən tədərde bəhanı kəmetəv hən hər vaxt tejer—lek ytelməj bar.

Bəl məsələ ip. Kyjbişitn tizistarv hən bəte jaqlap java—plıqlıv kыtərev, sənəqət pra—duksəjəbən sifət jaqsırtıv qə bəte partejə, prafsa juz, kam samul ojoşmaların hən eşse—lər jəməqəttən tartıv, sətse—jalizem jarısqın hən udarnik—tar xərəkəttən kınəjtevde quja—lar. Tavarıv ydənə təşkən xaqın kəmetəv esən bəte saralar qul lanqatejəssənəqəttə ratsia na—llaştırv, eşləp sığarvda jaq—sıv ojoştorov, si matirijaldarv haqlıv mənən fajdalanıv hən praguldar mənən kərəş)

Sənəqəttən alqa ki—tevendəgə məhim bu—rıstar.

Biş jilliq planı ytevir bul—qan avırlyqtarv bəterəv jyl—da tizistarv s. jyl qaramaqına tybədəgələrde qujalar.

1. Sənəqəttən hən qəməymən xalq xuzalıqın, tar— urında—rın bərhe jaqıv nəmölər. Oşonıv esən kiləsəktə jaqıv nəmölərən jeteşterevge (kymer, nifet, turıf) hən iliktrik sən—əqəttə tədelesənə in nıq əhəmə—jət birələrge tejeş.

2. Qısqə sruk esəndə avıl xuzalıq maşinaların sit il—dərden alıvıv tuqratıv esən ytevir de halıv torqan tıktır, kambajın, aftamabil, jər aşı—malarv eşləv zavıttarın bılde—lənən vaxıttarda halıv bəterəp eşkə jəbərəv.

3. Timer hən hıv jıldarın jək taşv kybəjəv səbəplə tı—ranspərt kərəkəttən eşləvse sən—əqət plandarın ytevir barıvqə, eşte tuqratmaşqə tejeş.

4. Tədev matirijaldarv əder—ləj torqan sənəqət bəte xalq xuzalıqına kərək bulqan miq—dərde ydənə timptarın qıdv—latıv, artqa qalmaşqə tejeş.

5. Savatter Sajuzın nıq huqısq—sılıqın kəsəjt, torqan sən—əqəttə alqa jəbərəv dər əhəmə—jət qadana.

6. Sit ildege sığara torqan tavar əderləvse sənəqəttə alqa jəbərəvge ajrım əhəməjət bi—rərge.

7. Kın eşse—kərəkəttən jıl—pın ytevir ytevir istiqmal nəmöl—lərə eşləvse sənəqət esən avıl xuzalıqın alıv torqan sej mal

bazahın siklənən bulıvna kıləp tuqtala. Oşonıv esən qal—qan es jilliq esəndə sit ildege sej mal kərtəvde tuqratıv esən SSSR da si mal eşləv bazahın kərək bulqan miqdərge tiklən kыtərvge.

8. Sənəqəttən oşolaj qıdv timpt mənən ytevir qartma—tan, maşinalar eşləp sığarv sənəqəttə tar urındarın bərhe bulıv kılə. Bigrəktə juqıv kырhetələn burıstardv vax—tında ytevir esən maşına eşləv sənəqəttə dər iqtıbar birələr—ge hən unıq planın kınəjtev esən jaqınan qaralıvqə tejeş.

9. Bəte sənəqəttən alqa kite—venə niged bulıv, qara hən tərle təktəgə mitaldar itəplənə. Bəte mital zavıttarın planda—rıv artıq mənən ytevir, jaqı—ların tid vaxt esəndə halıv bəterəp, eşkə jəbərəv məhim burıstardv bərhe bulıv itəpl—lənə. Bigrəktə Ural hən Seber—dın miniral bajlıqtarın fajdala—rıv kəsəjtələrge tejeş.

Biş jilliq sənəqət planın tultırv şart—tarı.

Biş jilliq xalq xuzalıq pla—nıv ytevir, partejə, eşse sin—fın in dər rəvəstə kыtərvlən izədi eşməkerləgenə taja—na (sətsejalizem jarısqın hən udar—niktar xərəkəttə). 5 jilliq plan—ıv ytevir bulqan avırlyqtarv jənevde, partejə, tər kəs itəp, eşsələr sinfın izədi eşməker—ləgenə tajanıvqə tejeş, bınan başqa kədvrdər əderləvge, udar—niktar esənən ydərən eşte kыр—hətə alqan eşsələrde sənəqət mənən idara itevge yrlətvge, eşsələrde hən bolgəstərdə sit ildege sənəqət qujısqıv mənən tanıştırvqə dər iqtıbar birələrge tejeş.

Kiləsək jıldı bəte sənəqət pritprejetejələrde 7 səqtlek eş kənə kysep bətesəktər.

Sətsejalizem tədelesən 5 jilliq unqstarv şul tiklən durdar, ki, bəte dənja kapita—listarın lıbdırdıv, un taj—plıssılardın partejəge qarşıv sığıvdarv bəte bəte juqıv sıq—tılar. Fəqət un itajplıv sılar mənən ajavıv kərəş niged—də genə partejə, 5 jilliq plan—ıv ytevir dər unqstarv itəstə, SSSR kymer sığarvda bəte donjala 5 nse urın, sujın eş—ləp sığarv jaqınan 4 nse urın alasaq.

Saqmaoş kərəkəttən jəstər məktəbe, 16-majqə səsəv planın tutırdı.

Saqmaoş avılndaq (Bələ—bəj kantun), kərəkəttən jəstər məktəbe uqıvıqlarv bəjlıq jadq səsəvde unıqlıv udqarv—da kыр kənə unıqlıqtarv itəst—lər. Şifqa alıvqan, „Nariman“ kalxuzında səsəvde unıqlıv ud—qarv jylında aldan uq eş alıp bardılar.

Saqmaoş kərəkəttən jəstər məktəbe 10 nse majqə tiklən 30 gıktar aşıq səsəv, plandı 100 pr. tı mənən tutırdı.

Xərdəgə kənə məktəp uqıv—sıqlarv səsəv planın tutırvda tuqtav hən rəvəstə şifqa alqan

„Nariman“ kalxuzına hən aj—rım xuzalıqtarvqə jərdəm kыр—hetələr.

I. SMOOIL.

Bərə kantun, Boraj jorto, Boraj avılndaq „Məqdən“ kalxuzv xərdəgə kənə 86 xuzalıqtan tora. Kalxuz aldan uq jadq səsəvge nıqlı əderlek alıp barıv arqahında jadq səsəv planın artıq mənən tultırdı.

Səsəv planı bujnsa kalxuz barıv 152 gıktar aşıq səsəvge tejeş bulhala, ul 182 gıktar səsəv, plandı 130 pratsintqə jətkərdə.

V. XƏMIDEF.

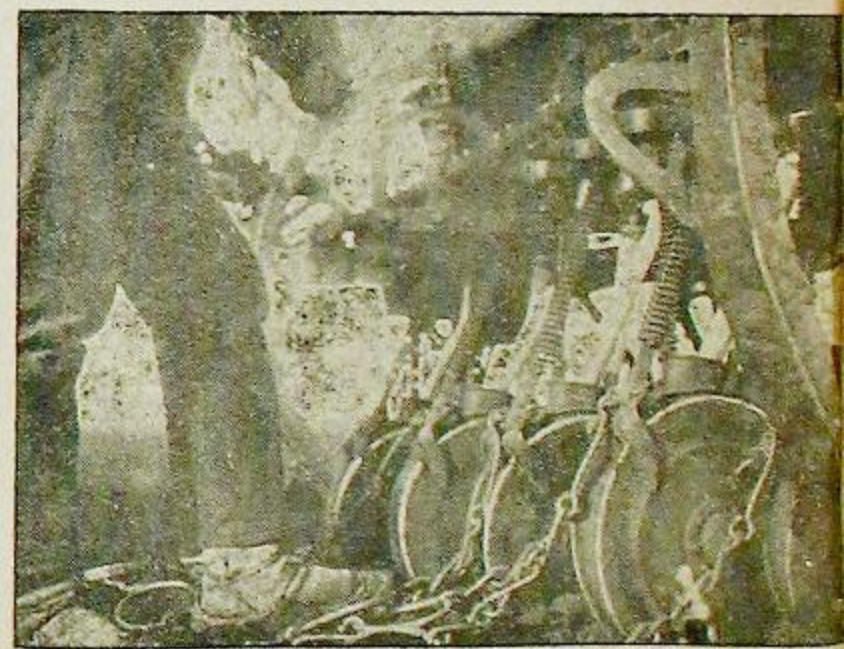
Igən jıjnav kampanejəhı na əderlek onotolmağın

Bəd bəjlı jadq səsəv kam—panjəhına nıqlı xərdəlek alıp barıv arqahında, jadq uq unıqlıqtarv itəstə. Qajıv bər urı—darda səsəv esən urındardıv ojoşmaların halqın qaravdarv arqahında səsəv eşe hıvıv barıvqə qaramaştan, kыр kənə urındardıv ajrım kalxuzdar bəddən bildələngən vaxıvqə tik—lən səsəv planın 100 pr. tı mənən tultırdılar.

Səsəv eşe urındarda tuqtav—lıv dəvəm itə. Bəddən jətəksə urındardın birəv diriktiftə—rə bujnsa Başqortostanda səs—əv eşe 3 nse ejyvda asla—saq parteyonun XIV nse Əlkə

Şunıv esəndə bəjlı bəl kam—panejəhıv udqarv esən alda uq əderlek alıp barıvqə kərək. Bəl kampanejəge əderlek bəl lənıv unıqlıv mənən xlip sint. „Hərber kalxuzda igən jıjnav kampanejəhına aldan əder—lən alıp barıv mənən bərgə. kampanejəhıv unıqlıv başqa esən hən bər kalxuzda eş grammatıv tədər bəten kər bulqan ejbərde aldan əder—lən qujarvqə kərək tıne.

Bəd bəjlıq igən jıjnav kam—panejəhıv unıqlıv udqarv esən bəten kəstə bərgə toplarvqə, kərək jəraq bulqan bəten maşı—qorallarıv aldan uq əderl—

Tapurin jortında „Bəjšəvik“ kalxuzında, kalxuzlar səsəv

kəfirinsejəhə tiklən 100 pr. tı mənən tultıvıqlıv bulıv—qə tejeşlə.

Səsəv bəterəgə kыр qalman. Şunıv esəndə bəd jadq səsəv planın bildələngən vaxıvqə tik—lən 100 pr. tı mənən tormoş—qə aşırv mənən bərgə xərd—dən yk unı şul səsəv igən—dərde jıjnav kampanejəhına əderləv başlarvqə tejeşbəd.

Igən jıjnav kampanejəhına bəd bəjlıv tiklən tejeşsə əhəməjət birgənə bəd juq əle. Udqan jıldarda bəd bəl kam—panejəhıv, igən jıjnav vaxıv kıləp jətəks kənə başaj torqaj—nıq. Bəjlı bəl kampanejə bə—tənəj ikənse təktə udqarılıvqə tejeşlə.

qujarv, kəs hıv trıvəgalan jəraqvqə tejeşbəd.

Kalxuzdardan bəl kampanejə ojoşqan rəvəstə udqarv tur—hında hydda bulıvqə tejeş tıgel. Ular səkən igənə bərg—lən eşlərge tejeş Şunıv mənə bərgə bəl kampanejəvudqarv—da ajrım xuzıqtardıv onotol—qə jəraqaj. Məmkinlək bulıv bəten urındarda ajrım xuz—lıqtardv ojoştərv eşləv sarı—ların kыrvərgə, ularv jıldı kырhetərgə, kənəstər birər—kərək.

Səsəv bəterəgə xıslıv kənıv qaldı. Xərdən başlap igən jıjnav kampanejəhıv unıqlıv udqarv esən əderlek alıp b—rıv esənə nıq əhəməjət bir—lən.

Qaltaj jəcəjkəhe pejanir eşənə iqtı—tılarhıv qaraj.

Bəd baraban aqsahın pıvaqə almaştırvıv kamsamuldan sığarılın talap itənəd!

Tapurin jorto (Əfə kantun), Qaltaj avıl kamsamul jəcəjkə—he qaramaqında pejanir ətrəte jəşəp kıləle, jəcəjkə tarafınan unıq eşən məmkın bulqan qə—dər jaqsıv jılqə qujıvda bər tərlele eş eşləməqən əle.

Pejanir ojoşmahıv aqzalar—nıv hənə ike mərtəbə artıv—rıv turahında kamsamul ydək kəmitə hən abkamul qarar—dərən bərgə tiklən tormoşqə aşırv tygel ujlaptə qarama—qandar. Ətrəttə tərbəje eşe jıl—qə halıvmaqan.

Ul qanala tygel, pejanirdar tarafınan jəjləv aqsahıv aktif kamsamuldar pejanirdarvqə kər—ləkə ejbərde alıv, pıvıvja bar əp eşəp bəterə qajtalar.

Məfəlen: pejanirdar ydər—nıv bər nıse aj bujına yk sirje jıjıv tapqan 27 hum aq—saların baraban alıp qajtər eşe kamsamul jəcəjkəhə birələr. Ləkin qalimjan Jıxanəf aptı—rap tormaj. Ul barabanvqə tıge 27 hum aqsahıv pıvıvəj kassı—hına indərv hənə, avılqə pı—va şıslərə alıp qajta. Aqsahıv şul kəje əddəd juqala.

Tik bəl eşte nıqlap tikşere Qalimjan Jıxanəfəqə tejeşlə sarıv kыrvərdə kərək partejə kərək kamsamul jəcəjkəhe bul—hın ujlav qaragın juq əle.

„BOLAJ-BOLAJ“.

MATUR ƏDƏBEJƏT FRUNTUNDA

S. Kylibaj

Həldə.

(Ber ədək)

Tən.
Uramda berəv
Jaqqəd qalqan,
Kəmdə uqa ber ney həjləməy,
Yd aldına kəqəs itə
Yden hygep kilə həjlənep.
Ylerdə ul qalyr
Kəmgə qajqə bulr,
Kəm ilar tej ylgən kəşegə,
Anhəd tən kynelhed
Ul taba almaş qajtyr işegən.
Kəm belə?
Bəlki simejəhe lə bardır
Kətelərder uny qajtyvyn,
Ləkin uqa ber ney
Kərek tygel
Ujlamaşda simejə—xatynyn.
Prizint tunqa „əlif“ hənqən,
Ul qasandyr eşləp jərəgən,
— Jəşəv ber ney tygel—
Ul baş tartmaj, bəgən ylevdən,
Əx bəlki ul
Şundaj əjhəd kəşə
Ajaq qulhəd qalqan invalid,
Juq —
Kyrəhən hər jərə hav
Ydənə şat —
İlərek kilə bit.

Kəmgə qajta ikən
Qajbı uramda
Kəm işegənə barəp tajanər?
Ul qışqırar... hygenər...
Xuzalarə əjdən ujanər,
Ujanər də
Təqdim iterdər;
— Başqı bətkəs
Qajtyr kilmə! tip,
Jənə jətyrdar.
Ul işektən kiter,
Təqə əjdər bujlap
Tən sərdəren jərəp edlənər,
Ləkin eştər
Barəp şəqmahalar,
Qajtyr julqa təqə əjlənər.
Jənə kiler—jənə tedlənər
Yden qıvqan işək tənəne,

Bəlki tənə kyrenər
Ul inə almaş ydenə əjənə.
Ikənse tən.
Şul uramda tavş
Berəv tırğaj yden qəjəphəd,
Yde başqı eskən
Ə hənqənda,
Yden tırğaj, yden qəjəpləj.
Qala...
April tənə.
Tik aj tora jaqqəd qajqəly,
Hin sajqalşp dyrt aj kyrdən
Ə ul sukkin asmaş qajqəly.
— Ber ad kəşələ bar
Artəq eşləp tapqan aqsalar
Esəjek ələ, kəm jərəkle!
Kilməjdər bit
Qurqəp qasalar.
Həd əjtməgəd iğərgən tip
Ul esməgən həmdə iğərməş!
Kəmdən kəmdə
Xaqqə bar huq?
Ul eshələ zarar kiltərməş.
Esə ikən—esə ydenəken
Oul qabartşp eşləp tapqanyn,
Hənərmənəş bədgə
„Qara taqta“
Totalar da iməş—: padxalim!
Həd əjtməgəd uny
İğərgən tip
Ul stazly eşsə hanala,
Təkərməjdər ikən stazly
Qəjəpləjdər—qajsaq jabalar.
Min qasmaşym!
Tərməgə bit,
Tik eşləş kəşələr kərələr.
Xuligandar,
Kassa qaraqtar
Eş bədoşvə kəşələr kyrebed.

Tənə —
Bulvar satynda tik
Berəv qalqan hygenep həj-
lənep,

April tənə menən
Ul joqlanş —
Simintlənən taşqə həjələp.

M. Tazi.

Şuffir jyr.

Ədə qajın jəpəraq ujnəşp,
Qajr jəlgə başqı tırbəte,
Tegəndə jalar qədyr,
Təktəryn Şuffir ykerte.
Tə taqdan əşq biptəp,
Q nuryə jalar tərənə,
Tən bərkəp qara jırqalar,
Tən jalyə bolqap uđalar.

„Kəlxuz bəşvədarəna,
Şyple ylen ykməhen.
Bed səsəbed kliver,
Doşman qulş tejməhen...“
Uny jyr, qaja tav buj,
Bədgə qajəndarqə tərəldə,
„Oara ajqər“ dny—timer ta-
vəş—
—Tav artəna, inep juqaldy.

Atlaşbət

(Səvaş şaqirə: Jakə
Uxzaj şiqərb)

Əjdə iptəş, alqə barabəy.
İfke tormoştə,
Xaqbəd hatabəd,
Ut hibəbed
Ajaq aştynan.
Başqə həjləşbəd
Kəlonz həjə menən,
Min kamsamul.
„Gigant“ kəlxuzənda!
Minqə qulşm:
—Traktər ryləndə,
Minqə simejə xəder kəlxuz,
Ataj, esəş— kamsamul.
İfke bəgən—işəlgən haraj

HYRƏTTƏ, „jəş kammunar“ ham „lininse“ gəzitalərə qarşynda tədgəlgən ədə-
bət udarny brigada aqzalaynən ber tərkm

Utyrqandar: unda — 1 nse M. Xəj, 2 nse O. Josorş, 3 nse X. Ojilmanş, 4 nse R.
Niqmetəş, 5 nse S. Kulibaj. 6 nse Məslim Marat
Artta torovşylar: undan 1 nse S. Agiş, 2 nse Ş. İşkinina, 3 nse B. Fəjzej, 4 nse Aləş
Karnaj, 5 — K. Ojəstərəxməşəva, 6 nse A. Əmin.

Ylsənmələk yəvərdər.

Hər avyldyn aktif eştərəne
Kamsamuldar məşyl kerdələr.
Midgeləndə kilgən
Dür bürəstar
Ylsənmələk eştər birdələr.
Kəndə ytləgən
Hər ber eştə
Mityrdarqə ylsəp quşylmaj.
Şuqə bəşyl, kəlxuzlaşşv—
Jədgə—jədgə əşq quşylqan.
Şulaj ybə avyl
Gərləp ybə—
Jaş juldər menən şavlaşşp,
Kamsamuldar unda alqə rəttə;
—Dajuş bədgə!, tejdər şatlanşp.
Kiler kəndər menən
Kammun jərən
Masinalar jyr bəşlə rul.
—Əj...!
Şul vaqşta
Nindəş matur bulş
Məşkəv bulş avyl əjlənər.
Kəmdər gənə ələ uşlaqandyr,

Traktərdar jyr lap jərəven.
Ojilmaş da ələ uşlamaşqan
Kəlxuz kammunis bulşyn.
Şulaj bulqan uşlar
Ytkən jəldə—
Kəlxuzşylar bəşlər bulmaşqan.
Ə, bəşyl, jyr lap traktər
Kəlxuz bəşynən buşlaqan.
Əj, kynelle bula şulaj
Kəlxuz bulşp,
Traktərdar menən jərəvdər.
Əsə tirdər menən
Şyn tormoştə—
Eşləp, həjəp kyryhəndər
Bəna, Ojilmaj kamsamul!
Bədgə səsən jəldən taratşp,
Traktərdən jyr lap jərdə hərə,
Kyq ajqərdş sitten qaratşp.
—Əj...!
Traktər, tətən bərkəp,
Altə haban təqəp erəttən—
Əjləndə kəştə tərəndər
Ojilmaj uny şulaj əjrtəken.
B. FƏJZİ.

Səsev

İfke avyldyn qanbəd jərəgənə
Aqşv hala ərtəl teləktər.
Traktərdar bərgən sikhəd jər-
də,
Bajram itə jadqə səsevərdər.
Kəlxuz jərəgə tibə—
Hulş irken.
Jad havahş ypkə himərtə.
Bəşvədarəda bərgən masinalar,
Himed xajvandarə tilmərtə—
Səsev tujş—kəlxuz jadənda,
Eşləvsələr bərgə ujnəjdər.
Traktərdar jyr lap jənəv kəşən,
Kəlxuzşylar şunda tujlajdar.

Hunqə kərəş—
Beddən akuphəd,
Səsev menən tormoş jənəbed.
Majətnikly kəndər tormoş bədgə.
Avyl kykərgənə dərttər birə,
Timer atlar eşkə təşkəndə.
Hunqə atakala—
Bed qajtabəd,
yşev menən doşman jərəgən,
Buradnalar gələ dər bəşvəda—
Beddən bəşş, timer tərəgə.

MAZHAR ABDUL

„İlivatyr“

Bəna bəgən beddən alda jəş-
şaqir Ə.
İxsandyn „İLIVATYR...“ əfərə.
Bəgənə kəndə:
„İrken jalar, odon hudylqan,
əjəm—əjəm kəlx uz ydende.
Bənda jəndən tihəd unşş
Bənda hunqə yşevhidələ
(„Kammunaly jalandar“)

Ut hibəbed,
Ykrep jəhyn.
Jərdəmlə bit səvit,
İşənləp ojat,
Bənan başqə tartəv.
Kamsamul kəlxuz kəşəhe,
Lininşə alqə!
Kəlxuzdə təşlaqan kamsamul:
Beddənə serek munsala.

tip jyr lap bərvəş kamsamul
Şaqir dny ədəbəjət arinahş,
kamsamul gəzitenən [başlan-
qajın. „Bənda şyn əjtergə
kərek, min „İLIVATYR“
əsərə turahənda tənqit jadəvdə
maqsat itəp almajşm uny
ədəbi yşegənə tuly ber narəq
quşyvdə tənqitşə iptəştergə qal-
dərşp, yd tarafəndan tybəndəgə
lərdə gənə əjtep udam.

— Ə. İxsən, kamsamul şaqir
ul kamsamul matbuqatə biten-
də, ədəbi eşkə başlanş, kamsa-
mul matbuqatənda qələmən şo-
marttş, ix parəja, kamsamul
xəkymət tarafənan udqarəşp
barqan hər tərle səjəsi kəmpa-
nyalarqə ydenəq matur jad-

malarə menən jaqyndən hatnaş-
lyq kyryhatte.
Dərəş, ələ bed, Ə. İxsandyn
ədəbi yşegənə „İlivatyr...“ əfə-
rənə gənə qrap tuly ber narəq
quşyvdə menən sikləne almajşbəd.
Ələ ul jəş qələm, ələ ul yşer-
gə, bəgənə tədələşkə təqəla
jaqyn kilərgə, matur ədəbəjət
əsən idəjalugejə kərəşəndə tə-
qəla aktif, məşyl bürş jək-
mərgə tejəş.

Ə, kamsamul matbuqatə yde-
nən tırəhənə jəş ədəbi kəstər-
də tuplap, ulardyn ədəbi yşəş
juldəryna dərəş jətəksəlek itev
eşndə bəşə tikləm totop kilgən
julyə dəvəm itterərgə, təqəla
jəderləgən jəş ədəbi kəstər
tuplarqə, matur ədəbəjət proli-
tarijat idəjalugejəhe əsən kə-
rəstə kəsəjtergə tejəş.

Şiqərdar arahənda 5 jylləq
plan 5 jylləqyn hər tarmaqə
bujlap gigant unştar şaqir
tarafənan matur tel, jomoşaq
jaqəmlə, hər kəm anlarlyq qal-
ləpqa haləşp birlələr. Tul-
qənləşp barqan sattejalizem
fruntənda, kamsamuldyq qatna-
şş ham uny eşbarəşşynə dina-
mikahş, şaqir tarafənan rial
kyrenəş, baj jəqmətkə menən:
„Şyp harəlyqan kykəhəl jalan-
dar,

Səsev qyrş bulşp bədgəlgən.
Kamsamuldar qulş dinamə
Kamsamuldar şulaj tədələr...
tip, kamsamuldyq eş dinamika-
hş, jərək tibəşən jəraaj.
Kitap tixnikə jaqyn matur
təşş kyrykəngənə eşləngən. Xaqə
rəjbarə 27 tingenə.

TAŞMƏXƏMƏT.

100% qə tujtərdy.

Jəny avyl vulyş (Bərə kan-
tyn), Kibək— Qajın avylənda-
„Stalin“ ərtilənə baştaraq ku-
laktar hər jaqlap ajaq halərgə
təşşylar. Ular ərtildə taratşv
unş menən kəlxuz aqzaləry
arahənda tərleşə jalar agitat-
sejalar alşp bardylar. Ləkin
kəlxuz aqzaləry ularqə qarama-
nylar. Ular kulaktar qotqəhəna
qarşş, kəlxuzdə nəştyv, jadqə
səsevə unşş ədərlək alşp
barşv menən javap birdələr.

Hədemtəş: Kəlxuz aqzaləry
jadqə səsev vaqştynda ular
yddəren qəmələş eş menəndə
kyryhatə aldylar. Bəşyl səsev
majdānə 10 pr. arttəşp səsel-
də. Səselərgə tejəşlə bulqan
plan 16 nş majqə tikləm
100 pr. tş menən ytelep, bar-
lyq 54 giktər tərle əşlyq kyl-
turaləry səselə.

OJ. İŞMIT.

Sit ildərda kərəş kəsəyə Girmaneye impirejalizmejan həzəymgə ədərlənə.

21 kənək zabastufka bette

PARİZ, 25. Rəjmes qalabında eş təşlaqan 1500 tədəv eş-selərə 21 kən bujana ytkərel-gən zabastufkanan hun yd talap-tarına ireşə almay kərəştə tuq-rattılar. Zabastufkanın tuqra-tıvqa tər səbəptərdən bərəhe palitseyə tərəfinan siktən tış nıq qəbıvdar buldı. Yddorenen dejem jəjlyştəranda eşsələr hul prafajuzdarğa hem kam-parteyəgə əsanıslıq belderdər.

girmaneye impirejali- zeme jan həzəymgə ədərlənə.

BIRLIN, 30. Hıuqə vaqıtta Girmaneye xekymətə aqzalar tərle qalalarda ytkərelgən jə-jlyştəranda notuq hojlep, malejə jəhətenən jan qəbıngqılyq—tar jahavdın kərəkleğen xalıq-qa əulartırğa tərşalar. Məfə—elen: malejə mintstere straxa-vanejə şarttərən ber ad nasar-ajıv, eş xaqın ham pasubejə-lərdə ber ad kəmetev kərək—legen kyrhətə. Qibatslyqtın bulıvına bəl minister eş xaqı-nyd juqarə bulıvın hıltav ite.

vajskalarmnən javap vlrələr

18 nse majda Badina şəhə-
rende Şvitsarejə qədl jəstəre-
nə slytə bıldənen unajə me-
nen, Şvitsarejə xekymətə Şvit-
sarejə kamsamuldarın Badina
şəhərenə indeməş esən Şvitsa-
rejə hem Girmaneye sigənə bik
kyp palitseyə kəsə tuplan.

katırgəja xəkəm itələr.

21 nse majda Pylşonen Lib-
lina qalabında, rıvolytseyun
jəstər ojoşmahı bulqan, Silber
ojoşmahıny aqzabına sut bul-
ıp bette. Ojəjəplənevselər ara-
hında xəkymətə qarş eşləvdə
kəs kyrhətkən Silpoba ojoşma-
hın jəserəp kıləndə qəjəplə-
nevse elekke Səjem deputat
Makivka la bar. Prakarur
ydenen qəjəpləp həjlegon hu-
qə hydendə:

— Silpoba ojoşmahı ul jə-
nybi ukraynanın kommunistar
parteyəhe vəkile. Ul bedden
xəkymət esəndə yd eşen kin

Jəjge sizunəja qarapqına stinə gezittərən tuqratıroja jaramaj

Jıldan jıl jəjge sizunda
kydgə bərelgən ber unajəd
kyrenəş: hər ber urındar ojoş-
malar tərəfinan sığarılıp kile
torqan stinə gezittərən eştən
tuqratıp qujıvdar.

Xəder kəndə nındəjgenə ye-
rizdinejə, pridprejetejələrə
barıp inmə undə stinə gezi-
tərən kyre almayhın. Idara
hem kəmitəttər şulajuq kılup
eş elərə:—kəsələr kitəp bətkes
nisek sığarahın, tipkənə javap
birlər.

Bəl qarəş derəş tygel.
Senki, bedden tədəv eştərebəd
sizunəja qarap tuqratp qalmaj,
ul ber tuqravhıd eşəndə də-

jalojan cirvunis jaha vsblardın eşe jan- nan qarala.

BIRLIN, 24. Jalojan cirvunis
jahavı aq imigranttar Karu-
mitze hem Sadatiraşvili dər
heş bujınsa, prakurur tərəfinan
Birelgen kasatseyə şikəjetə
Birlilin sutıny jənejet eştərən
qaravı kamirahında 11 nse
ejjynda tikşerelesək. Prakurur
jalojan cirvunis jahavıslarğa
səjəsi amnisteyə birevden zaku-
nq qarşı bulqanlyqn beldər
Bınan başqa jəne prakratur-
dın fikərənsə aministeyə sitil
keşelərən, ular səjəsi jənejet
eşləgən bulhalarda, yd esənə
almay.

Angelejə kapitalista rə tınyşhıdlanalar

LUNDİN, 24. Tybəngə pala-
tala reis Samujel urta dınged
bujındaq dəvletterdə Səvit
kymerenən Angelejəkymerenə
kankurint bula başlavı turhın
daq xəbərden derəş bulıp
bulmaqanlyqn diputat Tir-
nirden horan. Tirnir ydenen
javabında urta dınged bujı
dəvletterənə səvit kymeren sığ-
aravdın artqanlyqn kyrhətə.
Ham kymer sığaravdın miqdə
rə turahında tejesle məqlymət
tərdən jəjlyv eştəndə bulqan-
lyqn belderdə.

Bazili vılastarına slytkə jəjly-
qan jəstərgə jərergə rəxsət
itməşkə prikaz birlər.
Kommunistarparteyəheurgyn
bulqan „Bazil farvirest“, gəzite-
he tirə jaqınan palitseyə me-
nən qamalaqan xəldə jəşəj.

tamır jəjderer esən idən aq-
tında parteyə tədəj—tine.
Sut prıgavarı qədetten tış
qat. Ojəjəplənevselərdən eşəve
(şular esəndə Makivki lə) xo-
qutan məxrym itelep altı jıl-
lyq katırgəja xəkəm iteldə,
qalqan eşəvden ikəhe 2 şər
jılq, bərəhe ber jıllıq katı-
rgəja xəkəm iteldə.

Vilinski ukrug sutı bərləş-
kən Silpoba ojoşmahı aqzabı
ham səjem deputatı aqzabı
Valinitskajdə sutı məşqəl it-
kənə esən 2 jıllıq tərmoğə xə-
kəm itte.

vəm ite. Ə bedden kəndəlek
eşəbeddə jəteshədləktər tulıp
jatalar.

Bəl jəteshədləktər kənə me-
nən bəterev sarahına kərəşer-
gə, bıny esən massə tənqiten
kəsəjtergə. Massə tənqitənə
berden ber jul, ul stinə gezi-
tənə kin urın birev. Dimək,
prıprejetejələrə jəşəp kılgen
stinə gezittərən jəjge sizunəja
qarap tuqratıp qaldırv, bə-
tənəj xata ber eş. Stinə gezi-
tərə jəjge sizunəja qaramatın
sığarğa tejes. M.

Başqortostan kamsamul ojoşmahıny səjəsi xəle.

(XIV nse Əlkə parteyə kən-
firinseyəhe matirejaldarınan)

Kamsamul ojoşmahıny səjəsi
xəlen tybəndəgələr mənən xa-
rakterizavajt itərgə məmkin:
Qalala prazıvudstıvala hem
avıldaq xuzalıq—kyltura tē-
dəleşəndə kamsamuldu hem
unıy mənən bergə eşsə, batrak,
jarlı hem urta xəllə jəstərdən
qatnaşlıq rıydərə yıştə. (İgen
əderləvdə, səsev kampanjahın-
da, urazajdı kyərəv paxutın-
da, satsejalizem jarışında, xə-
kymət zəjımdarın taratıvda
hem başqalarda aktif rəvəstə
qatnaşv). Kərək milli, kərək
satsejal jaqtan bulhın kamsa-
mul aktıfınny səjfatı jaqşırđı,
sajuz saftarında milli bərdəm-
lek nıq. Bəl midgəldə kamsa-
muldu səjəsi aktıfıslıq taqı-
la nıqın hem bərənsə nəvbətə
eşsə batrak, jarlı jəstər hem
qıddar itəbənə yıştə.

Başqortostan kamsamul ojoş-
mahıny eşəndə juqarlı kyr-
hətəlgən utəstər, unıy prtejə
jul esən kərəştə derəş julda
torqanın kyrhətələr. Kamsamul
parteyə jətkəselegə aştında
kərək un kərək „hul“ appar-
tunizeməja bulhın qatı atpur
birep kılə.

Ləkin bəl juqarlı kyrhətəlgən
mamınttar Əlkə kamsamul
ojoşmahıny xuzalıq tədəleşənə
jəđ mənən qırqıv borlıq ja-
havqa fajdalanılmaqandar. Kam-
samul eşənən tımpı, satsejaliz-
em tədəleşənən qədv tımp-
larnan hamanda artta qalıp
əkrən barə. Kərək prazıvods-
tva, kərək avı jəcəjkələrdə
bulhın xuzalıq tədəleşə məs-
ələlərə, kamsamul kəmitittər-
nən jətkəselegə, sajuz aldında
riknəstərükseyə soronda qujıl-
qan məs-ələlrdən artta qala.

kamsamul ojoşmahıny ajrım
tarmaqtarında hem unıy kan-
tun jətkəselegəndə, (T—Qataj,
Sterle, Bələbej, Əfə qalabı)
parteyə jul esən kərəştə; prak-
tikala un apparıunizem, „hul“
zağıptar, ularğa kıləşep qarəş
kevek dıruqına jətkəqləqtar
buldı. Ularđ kəukeritəstər-
gəndə tybəndəgəsə kyrenələr:
sajıntıj kərəşkə xaq birməv,
parteyənən milli səjesəten bo-
dov, rıvolytseyun tejurejəne
onotov, un tajpılıştıy satsejal
tarmaqtarın anlamav, kamsamul
saftarına sınıj jat iliminttar-
dın inep jətkəselektən ajrım
tarmaqtarın yd qıldarına alıv-
darı h. b.

Bınan başqa kamsamul gəzi-
tərə (abkamul urğın) ber nıse
ajdar esəndə ikələnep, parteyə
jul esən nıqlap kərəş alıp
barmanlıar.

Gəzit bitterəndə kulaktın tı-
ny qına satsejalizeməja ykəve,
tejurejələrə, jəş kulaktı kam-
samulda jaqınan tər bəjeləv,
jalpəja bış jıllıqtə nıqlap an-
latmav, bəşəviktər tənqitənən
əsnıap bulmauv kevek xatalar
kitte. Başqortostan əlkə kəmi-
təte bəl xatalarđ asıvda hu-
lanı, bəte ojoşma esən habaq-
tar almanı, ularđ tədətəvdə
qırqıv saralar kyrev hunlanı.
Qıfqa qına alqanda kamsa-
mul ojoşmahıny səjəsi toroşo
şulaj.

Ridaktər S. BIKBUF.

Ваш, главлит 575

kapiratseyə hajlav kamsamulda

Patıpkapiratseyələrəhajlav
kampanje hı ul dır səjəsi kam-
panjələr dın bərəhe xisaplana.
Aldaq tıd kəndərdə patıpkap-
iratseyələrə rajundarğa by-
lengən ere kapiratseyələrə
əjlənderev burış torqanlyqtan,
ularđın pravlinjələrına jaqı
aqzalar hajlav eşə taqla mē-
himleşə teşə.

Şunən eşəndə bında kamsa-
muldu qatnaş his şikhed dır
urın tota. Patıpkapiratseyə-
lərə jaqınan hajlav udqarv
unajə mənən kamsamul ərmə-
jəhenen aldında tybəndəgə dır
burıstar toroşqa tejes.

Xədergə kəngə tiklem kapi-
ratseyə aktıfıtarı hem kapirat-
seyə apparattarında kamsamul-
du qatnaş kərək han jaqınan
bulhın, kərək sıfat jaqınan
bulhın tejesle dərəzəgə kıləp
jətkənə juq ələ. Şunən eşəndə
hajlav kampanjəhe unajə me-
nən bəl tarmaqta kərək han
jaqınan bulhın, kərək sıfat ja-
qınan bulhın kamsamuldu
qatnaşın kəsəjtergə kərək,

Bıny esən: kapiratseyələrə

hajlav kampanjəhe hem
əhməjetə turahın da qəm-
kamsamul jəjlyştəranda
latter qujarğa, batrak, jə
jəstərdə kapıratıflastırvda,
piratıflastırv funttarınan n-
lap fajdalanırğa kərək.

Bıyq tiklem kapiratseyə ap-
arttarında eşləvsə kamsam-
dardan, kamsamuldar dın p-
tjəhd jəstərmenənberltəbulı
jəjlyştəranda xısap alırğa b-
idara sastaftarına kamsa-
dardan məmkin bulqan tik-
kyberək aqzalar ytkərən
kərək.

Patıpkapiratseyələrə q-
qıddar ədsələk han təşkil i-
kıldələr. Ularđ jələp itev eş
kəsəjtergə, kin jalpı arahın
kapıratseyələrə dın əhmələtə h-
ularđın burıstarı turahın
jalpıy anlatma alıp bərə
tejeslər.

Hajlav başlanıvqa kyp
manı, bəl kampanjəgə q-
məjet birərgə. Kapıratseyə
hajlav eşə kamsamuldar
nıqlı qatnaşlıq mənən g-
alqa qujəan burıstarı tul-
mənən ytep sıqə alıv.

Xuzalıqtı janısa tədəvdə qarşılı kyrhətevse Fətxetdinıfqa palitsı

Oşo jıl 26 nse majda Əfələ-
gə „Ykteber natiskahı“ tipa-
grafejəhəndə eşləvsə 26 nse
jıldan birle eşsə hem kamsa-
mul safındı aqza bulıptorqan
Fətxetdinıfqa palit sut ytkər-
lə. Sutta tipagrafejə jəcəjkə
kamsamuldarı hem eşsələr ak-
tif qatnaşılar.

Məs-ələ bulaj aulqan

Fətxetdinıf Başabıkm par-
tejenən kalıxuz tədəleşə hem
jadqı səsev kampanjəhen ud-
qarv turahındaq vazvanəja-
ny tədəvdə asıqtan asıq qar-
şılıq kyrhətkən.

Fətxetdinıf 26 nse jıldan
birle kamsamul. Ləkin eşləp
alqan aqsahın eşəvden arttır-
maqan. Hıuqə vaqıttarda fab-
kum hem başqa ojoşmaların
kyden bəjlep, juqalmaqan nər-
hələrən esep bətergəndə min

Ojat tygel miken iptəstər?

Baş Abkamuldu pejanir
bojrahı qarşında bəte Baş-
qortostan kıləməne pejanir eş-
sələrə əderləv esən, 1 nse
ejjynden alıp, 2 ajlıq vazatıj-
dar kursı asılrğa tejes ine.
Şunən eşəndə Abkamuldu
jəbergən razvıriskahı bujınsa
bəte kantundardan pejanir kur-
sı esən uqıvslar jəberləde.

Xədergə kəndə bılardın 65
pr. tı kıləp bette. 1 nse ejjyn-
nden alıp narmalnıj uqıvdar
başlandı.

Bəl uqıvslar kıləv mənən
Abkamul Başpıdtıxnikum me-
dire mənən həjleşep, ularđ
pıdtıxnikum jataqtanahına ur-
naştıraqajın. Ləkin eş jataqka-
naq urnaştırv mənəngənə
betməj bit ul, kurısqı kıləvsə
iptəstərdən bərıhıla tejerlek
avıldardan jıjlıqan jarlı ba-
traktar bulıv səbəplə ularđın
jatar, torordar esən bar tər-
lələ əjberdəre juq. Şunən eşəndə
Abkamul bəl uqıvslarđ
jataqxana əjberdəre mənən t-
min itev turahında Əfələgə
bəte uqıv jorttarı idaralar
mənən həjleşep sıqtı. Ləkin
uqıv jorttarı bərıhıla jardam

juqaltındı, zəjımdı 1
bızeged, tip 50 humlıq 3
ındıstrilizatseyə zəjımdı
esep uramda jaqılyp jat-
urınyan mılıtseyələr kıl-
alıp kıləndər kamsamul s-
ranjalarına bər vaqıttarda tē-
lek kıləmə, palit kruzuktı
la jərəməgen. Şulaj uq ba-
şındıj jaqtarın qarap, tipa-
grafejə kamsamul jəcəjkəhe y-
nen kamsamul eşsə Fətxet-
palit sut jalapı, Fətxetdine
kamsamuldan sığarırğa tıg
qarar sığarılıb.

Palit sut bər jaqtan kam-
mul jəcəjkənə lə kıləskə y-
nen kamsamuldarın tərbejə-
gə bər eş kyrhəteven teləp q-
Senki ələ bıyq tiklem kam-
muldar arahında səjəsi tər-
əstərə jəmoşq alıp bərıle
Kıləskə unı məmkin tikl
kəsəjtergə kərək.

X.XUZ

itəvden baş tartılar. Baş
tıxnikum medire iptəş Əma-

— Tuqandar bedden jat-
torıv əjberpərə ydəbedə
uqıvslarğa la jətməj, anıy
bed hedden esən pejanir
lagırına tip 40 edejal, matı
jəberdek tip javap birhe, baş
uqıv jorttarı inde bəten
ikənə tərlerək javap birlər.

— Juq iptəstər bedden
məf... „tip baş helkep,
həltənələr.

Xədergə kəndə avılda
jəş bəvındə tərbejələv eş
kadırdar jətesməj. Şul vaqı-
Rrabfak, pıdvuz, şartskulə-
kelle uqıv jorttarında, uqı-
slar jəjge kanikulqa taratı-
səbəplə 100 ləgən ədfeld
skıattarda fajdahıdqa tudan
bujalıp jatalar. Kadırdar
təsterevdə qıdvılatıv eş
kərək bulqan əjbergə hıvl
qanda bamanda bar əjber
birməj, fajdahıdqa totop al-
qalıv, kadırdar esən kərəş
p bərıvıvıvıv jorttarı başı
da ultırvıvıv kommunistar eş
ojat tygelmiken iptəstər
A. USAIISKI

Kamsamuldn bögenge burırs parteja jetäkselege astında

Bälşaviktärsäigen jıjnav häm ködğö säsev kampanejahña äderlänev

Bedden vajavaj burırs: Xäderdn yk igen jıjnav maşınalarñ tödätev, ködğö säsev planñ aldan uq
här ber kalxuz, här ber ajrñm xuzalıqqa tiklem jetkerev.

Igen jıjnav häm ködğö säsevgä qıdñv äderlänergä

Igen jıjnav häm ködğö säsevgä xäderlänev kampanejahñ, avıl xuzalıq tärmağındaq in mehim kampanejalardıñ berhe iñepene. Şunı esendä beten urındardaqs kamsamul ojsmaları bıl kampanejahñ uñşılı uđqarñv esen xäderdanyk parteja jetäkseläge astında nıqlı äderlek alıp bara başlarqa tejeşter. Kulak bıl kampaneja unajñ menen, kerähtejen jalrıñ turahında kampanejaqa qarşı qotqo taratıp, ulardı yd artıñnan ejertev julında, ydenen jemereigen pazitsejehenen torop hezym itesäk. Kulak qotqoñna qarşı atpur birev menen bıl kampanejahñ uñşılı uđqarñv esen kamsamul ojsmaları aldında tybendäge mehim burıstar tororqa tejeş. Igen jıjnav kampanejahñ ul mehim avıl xuzalıq kampanejalardıñ berhe şunı esendä bıl kampanejahñ uđqarñv äderlek alıp barıvñv qemälejš eştä kyrtetergä.

Вильн өсен:

Xäderdn yk batrak-jarlıñ hem urta xelle kerähtejen qatam arahında bıl turala kin ulatıv eştä alıp barıqqa. Unıñ menen gene qalmaq qemälejš eştäle kamsamul ojsmaları äddären kyrtetergä. Igen jıjnav esen keräk bula torğan gen qoraldarñ-maşınalarñ tödätterevde aşqırs saralar kyrtetergä, kalxuz häm ajrñm xuzalıqtardñ kridit menen tö-

min iteleven tikşerergä, jecaj-keler qarşında jenel kava-lırje ätrettäre tödöp eş itergä.

Ködğö säsevgä äderlänev kampanejahnda.

Ködğö säsev eşe bedden Başqortostan kylemende sikhed dur urñn tota. Senki bedden kyp kenä rajundarda başqalarqa qaraganda, köd säselgen aşlıq jaqsıraq unıñ bire. Şunı esendä bıl kampanejaqala his sikhed dur äderlek alıp barıqqa keräk. Bıññ esen, barıñnanda elegeräk par horev eşen qıdñvlatırqa hem plandñ tutırñv turahında aşqırs saralar kyrtetergä. Ködğö säsev planñ här ber kalxuzqa här ber ajrñm xuzalıqqa tiklem jetkedep, aqlatıp betergä. Säsevde miniral aşlamalarñ fajdalanırqa. Şunıñ menen bergä kalxuzdardñ nıqlıv turahında eş kyrtetergä h. b.

Kypton tygel bulıp ytkñ Baş abkamul Ælke Kämitenen III-plinıñ, Kamsamul ojsmalarıñ eş mitudtarı bögenge kengo qarap unajlaştırılmağanıq turahında ejter kitte.

Şunı esendä betä kamsamul ojsmaları bögenden yk igen jıjnav häm ködğö säsevgä äderlänev kampanejahña nıqlı äderlek kyrtetergä hem eş mitudtarıñ bögenge xuzalıq tödeleşne qarap barıqqa tejeşter.

S S S R da

MƏSKƏV, 11. Betä SSSR da balıq totov planı 71 pr. qa ytolep, 4620 sintoir balıq totolğan. Ejjyl ajında plandı 78 pr. itep ytergä ujlanılar.

ARTIMBSREJ, 11. Bıl rajunda dur alibastır zavıts halıña başlanı. Zavıts halıvqa 1.400.000 hum əqsa bildelene.

*AŞXABAT, 11. Bında, jañ simint zovıts halıña başlanı. Bıl zavıts jıl häjñ 1 miljun miske simint biräsäk.

*KEJEF, 11. Udarniktardñ qala kämite kaminitskej fabrig eşselärene tiligıram jebäbärep, ulardı krimel stinöhene qıdıl taqta qujıv turahındaq tödımıdar esen jalqıñı revestä qotlanı.

*ARTIMUFSKEJ, 11. Lisisen qalahında dur iliktrik stansahıñ berense 8000 kilavat kesendäge turbinahı jebärelde. Partejenen XVI nsh s'jız aldnan şundaj uq durlıqtıq ikense turbina xutqa jebäreläsäk.

*VARŞAV, 11. Italejanen tısqı eştor ministere Garndin-den Varşavqa kilev ajqanı bında eşseler pratis dimanstat-sejhe ytkärdäler.

Palitseja bıl dimanstratsejene taratıñ häm Grandinñ kilevenä qarşı meqele jadqan ike gazitte kñfiskavaj itte.

*VINA, 10. Bilgrat qalahıñn xäber itevgä qaraganda unda kommunistar prapaganda hñ taratıvda qajepłenev, qulqa alıñqan 24 keşegä sut bulıp, ular betöhäle 3 jıldan 10 jılğa tiklem terle sruktarqa termagä jabılırqa xekem iteldäler.

Yteş var, jeteşhedlektör dñ juq tygel.

Taşkınt ukrug rajundarnda kamsamuldn hanı kenden ken arta bara Kamsamul jecajkelere jannda sejosi uqıv tygorektore juqlıqtan kamsamuldar sejosi jaqtan artıtar. Sebäbe kamsamuldn rajun kämiteñen bıl turala aldan xäderäk kyrtmavenen bulha bildelengen rukavadiılderdende xäderekhedralıvñnan.

Kilösäk uqıv jylnda bında jeteşhedlektör bulmahñ.

Qj. Zinnurf

säsev qırđarñnan

Æfe kantunı, Abraj jorto, Jabalaqlı avıl xuzalıq ortile kyrtesenen.

Hyrtetä: Ərtıl aqzaları berense mörtäbe säsev qırında eş başladır.

Pralitarejat qanñimevse. Kapital ildörendä.

Angelejela eşheddar hanı.

LUNDİN—ejjynda Angelejela eşheddar hanı 1776.000 gə jette.

Qotqarıvñ talap itelär.

PARIZ. Berekken xedmet sajuzı betä Franseje eşselären fransuz impirejalizemenen Hind-Qıtaj eşse häm krähtejenären idevenä pratis sıqlı jahavqa saqrır xıtapnama sıqardı. Undaq rivolytsejun xeräkätkä qatısqan esen ylemgä xekem itelgen 10 keşene qotqarır qalıvñ talap ite.

Tonjaq menen kileşev bulıv memkin.

ŞANXAJ. Nankindan alıñqan xäberdär tiddän tonjaq menen kileşev bulıv memkinlegen hejläjdär. Mukdinseldären Can-Kaj-Şiden atstafkaqa sıqlıvñ, xekymetten Pejpinge kyrtetereven häm aşqırs revestä kñşmı jıjıvñ talap itevdöre memkin. Nankinda Van-Szin-Vajden xekymat tödev esen saqrırlıv memkinlegen hejläjdär.

Can-Kaj-Şi huqırs saraları menen krizistı xol itep bulmıjasaqlıñ bidengen häm agarda ydenen qeskerdöre ydenen sädäqtile gıniraldar jaqsıñna sıqlı atstafkaqa sıqarqa la kyrtetere ujla.

Ribano nej hejläj.

RIVIL. SSSR qa kilgen İstuneje iqtisadi diligatsejenen elekke röise Ribano matbuqat vökildäre menen hejläskende: sävit xekymäte ydenen impört planıñ ködğö taban tödegenlegen, diligatsejenen

SSSR qa barıvñ bik vaqtılı bulıvñ, hejläne.

— Ydebedden savda beddä bigeräk tö kenbatısqı jynöleş totqajıñq, şulajda kensıqlıta bulqan memkinlektörde lö fajdalanmaj qalıqqa jaramaj tıne.

Ribano sävit iksprıt tavar-dar turahında prapaganda eşenen ölge bulırlıq eröveste qujıvññ, kammunal tödeleşte unıstar dur bulıvñ häm Vulxuvstrujdn ehemejete durlıqñ hejläne.

Finländejele.

GILSINGBURLS. Gubirnatır Vazı urññnan alıñdı. Unıñ urññna vaqtılı gubirnatır itep juqarı xerbi mäktöp başlıq, hun sikkä jetken ri jaksejanir, SSSR qa doşmanlıq menen mähıyr bulqan Gejuriks qujuldı.

3 kommunistı añar-qa xekem itkendär.

VARŞAV. Lvuf sutı kommunistar turahında tarixta kyrtel-mogen vaxşı qarar sıqardı: 22—24 jeshlek Gireş, Pruppir häm Jugor isemle kommunistardı jesheren edebejat taratqan esen añarqa xekem itte.

Maj parıña sıqlıq

Qaran avılındaqı(Bäläaj ka-nı Rəzər jo.) «Qıdıl vajraq» kalxuz-sylar maj parıña sıqlılar. Zadaneje sıjıusa birelgen 60 giktar jerde xäder horepletöp saralar J. Sultan

Başqortostan tşında

Taşkınt ukrug rajundarnda alamıq säsev eştäre vaqtında tödötölöp, xäderge kende bik aşqı ykälär.

Şulaj bik tid kyrteterevge bär, berden qojastıñ jıylıqlıñan bulha, ikosenen jerde jaqsı eşleve, vaqtında utap jerde jomoşartıvñdan kile.

Ber jıjda 2—3 tapqr kyrtetär, menen jomoşartıvñ kete şul vaqtıtaqıñna urta xısap meñden ber giktardan 140 botdar larqa memkin.

Xäder yzbakstanda mamıq abıv eşle başlandı.

Mamıq sabıvqa:

Mırzayı rajunı qıña 8 meñ tevalifikatsejele eşseler horaj.

Qj. Zinnurf

Tödätterev eşe ontoldo.

Qırtmıqal jorto, Alaj-qır avılı jardam kämiteñen orloq tadartqıst tödätterev esen Qırtmıqal burırs şirketeñe jad kene yk alıp barılqajıñ. Oşo vaqtıñtan birle öle haman tödätterelmajense, burırs şirkete aldında jamqırda serep utıra.

Tödätöv turahında ujl-qan häm qajırtqan keşele juq. Ber nışe tapqr tödevde horap barılhala, iqtıbarqa alıñmaj. Xuzahıdlıq esen tejeşlelergä sara kyrtelhen.

B.

5 Kənlektə

Ayrılm sənəqət mə-
əssələrenen varış

Bilarit zavıty

Bilarit zavıty idarahıy əsəy tsixtar bujınsa sənəqət pragrammahıy əjynden berense 5 kənəne tybəndəge rəvəstə ytene.

DUMNA TSIXB, 1 dımırly dımna 531 tunna bırep, 94 pr. 2—dımna 330 tunna, jə 94,3 pratsint. İke dımna pragrammı bujınsa 891 tunna bırep zadanja 94,1 pr. qa ytelde.

MARTIN TSIXBND 3 mejesten zadanejəhe 77,4 pratsint təşkil ite.

PRARAT TSIXB: timer sbbq qəddırv pragrammahıy 72,6 pratsint, Priju stanugı 75,6 pr. qa ytelde.

ZIGƏZE tsixı berense 5 kənəge pragrammıy 81 pr. qa ytene.

TIRLƏN TSIXBND 1 tabaqly timer zadanjahıy 89,5 pr. əj tybəhe jaba torqan timer pragrammahıy 380 tunnaqa ytelər. 91,3 pratsint, parsavay timer bəjlev pragrammahıy 110 pratsintqa ytelde.

MITAL SBBQ TSIXBND 1 dəjem sbbq hıdv: stal bujınsa 76,7 həm sbbq 90, tilgraf sbbq 90, sinkavaj 5,2 pr. qa Qadaq timer pragrammahıy 8,6 pr. at daqahıy ədərlev 65,3 pr. qa ytelde.

Mital sbbq tsixıy pragrammahıy tulıhınsa ytoj almavınyıy tıp səbəbe tybəndəgelərdən tora.

Stal həm timer hıdv eşndə katankalardıy jeteşməve şulaj uq unıy qalın kalıbfıdarınyıy bulmavıy.

TAV IDARAHıy, timer rudahıy tabıy zadanjahıy 99 pr. qa qına ytoj alıy. Bınyıy səbəbe əssələrdən jeteşməvenən kılə. Ə jıl başında pragramma 118. pr. qa ytelgəjne.

1—nse Əfə dəv
lət zavıty

Əfə I-Dəvlet zavıty əjynden berense 5 kənəndə prajıy vıdıtıyva pragramma zadanjahıy tybəndəge ytene.

sujın

Bətəhe 1045 tunna sujın qojolop 79,31 pratsint, brak 1,61 pratsint bətə qojolqan sujıny 4,96 bratsintıy janqınyqı sbbqan.

Baqır

Əjynden berense 5 kənəndə bətəhe 22860 tunna baqır qojolop zadanja 63,13 pratsintqa ytelər. 2,40 pr. brakka sbbqa həm 9,25 qratsint janıvqa eləgə. Urtasılıq menən berense 5 kənlektə sujın qojov pragrammahıy urtas 76,22 pratsint həm baqır eretev pragrammahıy 76,22 pratsintqa ytelə.

Berense 5 kənlektən pragramma zadanjahınyıy yteləşə udqan ajdarqa qaraqanda narmalıy ber kyrenəstə. Bınyıy səbəbe: hunqıy kəndərdə zavıtyta eşkə halqın qarav pragul jahav kevek kyrenəstərgə adınstratsejə həm əssələrdən yd arahında nıqlı kərəş alıp barılyıy.

Şulajıy 8 keşelek kamsamul udar tərkmənən zavıty dəvmələndə nıqlı kərəş alıp barılyıy, 5 kənlek pragramma qıdırqına tər bir jahaj.

Abraj jortonda kulaktar qulıyan alınyıy kalxızdar xısabına qaldırılqan urtaqlaştırılqan harıqtar tərkmə.

XVI—nsı s'jzd aldında

Əfə şəhəndəge kanva jəaj ruta qıdıl ərmləstə XVI—nsı partejə s'jzında bulasaq daklattardıy tızıstarın əjrenələr.

Udarnıy 7 kənlek nəmə birde.

Başqortostanda jadqı səsevde ytkərevge ədərlek eşe vaqıly başlanıvqa qaramatın, 21 nse majqa tiklem jadqı səsev planı fəqət 51% qa qına ytelgəjne. Bigerektə bıy eştə kamsamul ojoşmalarıy artta həjrlədelər. Bınyıy işkə alıp Başqortostan kamsamulınyıy Əlkə Komitə 21 nse majdan başlap səsevde ytkərevde udarnıy 7 kənlek iqlan itte. Bınyıy bujınsa apkamol tarafınan Başqortostandın bətə kantundarınyıy udarnıy jəde kənlektə ytkərev esən vəkildər jəbərlede. Bıl tutala, qajtanın vəkildər tybəndəgelər məqlıymotte xəbər itələr.

BƏRƏ. Bərəne qala kamsamul komitə 7 kənlektə ytkərev esən 83 keşelek brigadı tədəp avıldarqa sbbqıy. Panamarıy jortonda səsevde tikşerev esən jənel kəvalirejə ətərtə tədəlgəs, ətərt fajdalanılmaj jatqır 200 pot bojdaj orloqon tabıy, səsev esən kərəstəjəndərgə taratıy. Cıraj jortonda 7 kənlektən başında səsev planı fəqət 55% qa qına ytelgən fılıba xəder 73% qa kyterelde.

BƏLƏBƏJ: kantkamulınyıy 20 keşənən brigada tədəp jortı həm avıldarqa jəbərlede. Əlşaj jorton qına işkə almaqanda brigada barqandan hun bətə jortardala səsev qıdılvanıy. (bigerektə Jeldər jortonda) plan 52 pr. tan 75 pr. qa kyterelde.

T—QATAJ kantunıy kamsamuldarıy bıy tiklem səsevge bıy halqın qatnaşqandar (bigerektə Kybək Tiləv jortonda). Səsevden əhməjetən xalıqqa aqlatıvıy yd burıstıy itep hanamaqandar. Tikudarnıy jkən lekta gənə qıdılvanıy. Səsevde qıdılvanıyda hədəmtəle eştə başqardılar.

ƏFƏ kantun kamsamuldarıy (Tapurın tırəhəndə) la şulaj uq səsev esən iqtıbar itməgen. Kamsamuldar arahıyda „plandı barı tutıyralmajıy“ tıgen nastrojəne taralqan. Tik Blagıvışın jorto kamsamuldarıy qına aldan qıdılvanıy. Yddəre 4 urında kamsamul disetınehe ojoştırop, barılyıy nala ıgen səkəndər. Şərip jor-

Jortkamul
nej qarajıny

Əfə kantunıy, Şərip jortona qarajıy yged həm Əsən avıldarındaq kamsamul jəajkələre bıy tiklem yddərenən burıy tarın anlaqandarıy juq olə.

Yged avıy kamsamuldarıy ıy qıdılvanıy kampanjalar vaqındala esəp jərvəndən buşamahalar Əsən avıynda eştə unanda nasarra qıtorə.

Senki ber nısa aj ınde undaq jəajkə sikritarhıy jəaj. Bıl tutala jortkamul nej qaraj ıken?

S. Ç.

tonda 200 keşənən ber udarnıy brigada ojoştırop eşkə başlaqas, bıy jortardala eş qıdılvanıy. Kamsamuldarıy səsevde kəsəjtevde aktıfıy kəsəjde.

MƏSOJUT. Dıvan jortonda kamsamuldar bıy tiklemde səsev udqaravıyda udarnıy hanamaqandar. Jortıy kamsamul aktıfıy barılyıy səsev esən jəgelgəndər. Udarnıy adnalyqtan elektə 4 urında udarnıy brigada bulqan. 16 nsı partejə s'jzında bıyok itep, kamsamul disetınehe səkəndər. Adnalyqtıy ytkərevde bıy tarıy nıqlıy aktıfıy kyrtəttələr.

STƏRLƏ. Jergen jortonda kamsamuldar bıy tiklemde səsevge aktıf qatnaşqandar. 2 urında kamsamul disetınehe səselgen.

Dəjem jortarda udarnıy 7 kənlektə ytkərevde kamsamuldar aktıf qatnaşalar. Udarnıy adnalyqtan hun kədə ıgen jəjıvqa ədərlek başlanqan.

Udarnıy 7 kənlektən hun qemymən Başqortostan kıləməndə fəqət kamsamul qatnaşlyq abında səsev planı 51 pr. qa kyterılgenlege beləndə.

Başqortostan kamsamuldarıy
radıony nıne həjməjdər.

Berense qaraşta kamsamulqıy qarata horavıy qıjıy, jatıyşlıy, kıləşlıy kevek. Xatta bıy bəddə mədənı eştə ıy aldan barqan ber ərmejəne kımsetev kevek. Şuqa qaramatın kamsamuldarıy radio həjvselek eşəndəge qatnaşardıy, radio menən qıdılvanıy kamsamuldarıy handar bəddə ərə şundaj horavıy jərdərgə məzbyr itte.

Savıttər Səjuzə xəder radio həjvselek eşənən balalıy soron qaldırıllyq xəlgə jette. Ykte. Radio duftarıy jəmgejəte olqajly, ykte ınde xəder. Bına bıy duftardıy sarahıy qatıyş menən bəd radio tıxnıkarınyıy yteven unıy kypselekə barıy kereven sədələşəven kyrtəbed. İkenne jaqtan bına bıy duftar radio eşənərtaralıvıy unıy „Ajıy ərler“ ə jəşəgen məjəstərenə tiklem jəjevənə səbəp buldılar.

Ə radio bəddən səjəsej həm nədənəy yteşəbedde urıny qəzəp bəjek.

Bıl bıy kypstərgə məqlıy bulqan ber qoral. Bıl qoralıy

ytkerlege bəddən doşmandar bıddə bıy jaqıy belələr. Belərdə unıy yddərenə fajdalanıyqa matasalar.

Mədənı „kıləp“ jərege Javrupanıy radio stansaları səjəstəttən tıy eş kyrtələr.

İfır tulqındar bəddən baş osobıddan jərtərlək laxtı Fınləndəje stansahıy dın vəqəz-dərən bəjləy.

Amırıkə turahında bəjlərgəle jəramaj. Ular dın məsələhen pragramdarına tərkməndər. Katulık sırkəvərdənən duftarıy ıhe dıngə xas ber stansejə halıyqa tıy aqıy jıynajdar.

Pələk pandar Moskəv stansahıy „jıraqajtyr“ esən 120 kılavatlı qəzəp dır ber kəsle stansa qororqa jəjındılar. Javrupala aldaqı sizun eşkə kərəşkən stansalar turahında hanap yrtərlək vaqıttı, qaqıyda juq.

Bınyıy menən bəd radıonyıy səjəstə donjahıydaqı urınyıy qına kyrtərgə teləjbed. Şulajtyr bəddən doşmandar bəd radio menən bədgə qarış qorallanalar. Bəddə tıy jəjıy qal-

İPfəş Sarım Fəarı tarafınan Kyrtərləgen məsələlər kamsamul aldında radiolaştırıy eşən kankrit rəvəstə Kılterep qujalar. 1928nsə jıyldıy kəfəndə VLKSM Ydək Komitə Ber jıl esəndə 90.000 radio alqıstər buldırvıy turahında dıniktıf ıırgəjne. Ul dıriktıf ytelmone.

İpəş Fəarı tarafınan qujıloqan məsələlər bujınsa kantkumdarıy, jortkumdarıy, jəajkələrdən həm radio həjvselelərdən javıy kətəbed.

„Linınsə idarahıy“.

majıy. Stansalar bıddən kəsən artırvıy menəndə ular dıy handarın artırvıy menəndə ılebedden bına bıy kəsən ytkerəbed. Aldaqı qısqıy sızındə başlaqanda Savıttər Səjuzında ber nısa kəsle stansalar eşkə kərəşəstər.

Şul jəmınen bəd Ufa stansahınyıy kəsən də artırvıy turahında saralar kyrtəbed. Həm unıy 15 kılavatqa tiklem ytkerəv turahında şanslıy adındar atlandı ınde.

Savıttər Səjuzı bınyıy menən bərgə radio alqıstər artırvıy turahında saralar kyrtə. 5 jıl esəndə bəddən radio alqıstər bıddə 13 mıljınyq jətoğə tejes ıne.

Bıl xəl Başqortostanda dı oşolaj bulıyqa, bəddə radiolaştırıy eşe ybərgə tejes. Bına bıy tədəp sızındə qına 25 menə jaqın radio alqıstər nekə buldırvıy tejesbed.

Bına bıy eş bəddən alıy bıddə radio eşe menən tanış jəddəse buldırvıy eşələr tabıvıy qujly. Bəddən şartarda bına bıy kədərde radio duftarıy jəmgejəte menən gənə tabıyqa məmkın. Radio duftarıy buldırvıy ular dıy urındarın kyrtəməj torop, bədgə radıonyıy kıləşəgen təmin ıty məmkın tygel.

Ə, Başqortostanda radio həjvselek eşe şul tiklem jəmoşaq, kəşed, kıl, bındaj mıfaldı bıy tırtəle ıkenne ber jəmhyrejetən tabıy qıjın ber eş.

Bıjıl bəd radio sızunıy asıvıy bıy kyp radio prıjınyktar bıddən eşlekəhdəge abında bəterbed.

Bəddən prıjınyktar bıddə tıy tora. Eşləməj, bınyıy ıy dır ber səbəbe itep unıy menən eş ite almavılyıy kyrtərgə kərək.

Bəd radio aparattarıy menən eş ite almavılyıy menən unıy eş nıgəddərən ydleştərməgen legebəd arqahında şulajtyr ber jaqtan apparaturalar dı jəmerhək, ıkenne jaqtan ıhe radıonyıy fajdalana almajıy. Jəqıy unıy tırəhəne jalıy bıy bəlməjbed olə. Kyp jərtərdə radio rınlavılyıy bıddə kallıktıf tınlavılyıy ojoştırov urıny „stansılarda avıy“ menən kən kyrtə. Şunıy menən radıonyıy səjəsej əhməjetə tış kılə. Ə qajıy ber jərtərdə ıhe radio alqıstər bulqan „kəsəlgə naluk halıy kevek xəldər osoranıy. Avıy səvıtında eşləgen ıptəstər arahında bıy şulaj itep radıonyıy kılər jılyna ajırtıy soqır qadıylarda kyrenep alıy. Qısqahıy bəddə radiolaştırıy eşəndə bına oşondaj tıymektər kyp kyrtəndər. Həm bına bıy kəmselektərdən ajtyrgə avıy jərenə kamsamuldar turahındaqıy.

Kamsamul dıy bəddəge urıny bıy asıy. Ul bəddən tıjəstə fruntında la mədənıjət fruntında la qəzəp elger ber ərmeje. Ləkın unıy şul ərmejəne radio turahında bıy sıten ber eş unıy esən jəd jıly ber məqələ jadarqa kərək kıl.

1. Başqortostan jəmhyrejetəndə radio duftarınyıy ədlege ərə

Hindostan pralitarejatı qan esendä.

Hinde qıtaj häm Afqanstan memlekätärenen kenjaq sitende, Azeje qıtqahıñın in ken jaq sitene tiklem hudalıp jatqan bik dur ber jartı utırav bar. Bında xäderge kende ydende bulqan huqıq väqıqalar menen betä denjantı şavlatqan Hindostan memlekäte urıñlaşqan.

Hindostan ydenen tabıqaj maturlıq, ydende ykän yhem lek tölärenen kyplege menen ber atalı il ul. Ul tönjaqtan bejek Şimalaj tavdar, ken batıstan Bingaleja qultıq, menen uratılqan bulıp, ken jaqtan oşod, qrajıñdur dingedär menen qamalqan.

Hindostan baj il. Unda dege, bejdaj, mamıq, şeker qamış kevek ejberdär xisaphıñ şep unı... Altın, kemeş, baqır, timmer, jer kymere şikelle sonaqt xuzalıq esen sirje ejberdärele xisaphıñ kyp tabılalar. Şunıñ esendä Hindostan ilen bajlıqınan nıqlap fajdalanır esen Angeleja ile unı ölle qasanan uq ydenen kalunejañña ejlendergen.

Hindostan ilen hyddä yd—burzıvahnıñ torqan mille—küngris idara itä. Lakin bıl hyddä genä. Tepten unı idara itevse Angeleja burzıvahnı bulıp, Angeleja karult Hindostan batıññ hanala. Una şul rövgele Angeleja burzıvahnı Hindostandı huqısqı tiklem yd qulında totop kilde. Bıl eş huqıştan hunda şulaj döväm itte.

Lakin Angelejenen bıl qıññ Hindostan milli burzıvahnıñ „rıvolytsejesel“ xeräketen tuqtala almanı. Milli küngris Angeleja kapitalıñ tavar inderevene qarşı bajkut iqlan itte. Angeleja xekymete bıqı javap rövşende milli küngris reise häm milli xeräket julbaşññ Gandiñ qulqı alıv menen javap birde. Gandiñ qulqı alıv menen genä Angeleja qarşı bulqan xeräket tuqtamanı. Belki kenden—ken keşejä genä bardı. Bıl xeräket fıjadalizm nıgedenen sıqır jötmögen burzıvahnı xeräket menen genä qalmanı, yd tirehene betä Hindostan pralitarejatıñ dıqqeten jölep itte.

Begenge kende 320 miljun samahı xalqı bulqan Hindostan xalqıña jer qıñıq bulıv—

qa qaramañtan unıñ 50% jere fıjadalar, 30% jere Angeleja kapitalıstarnı qulında. Unıñ kreñtejen jalrıñññ jerbed qalıv kenden—ken döväm itä. Jerhed qalqan kreñtejen masahı ken hajın jer, eş edlöp avıldardan şerherdöge taban aqılalar. Bıl eş Hinpestan pralitarejatıññ his sikhed kenden—ken kydev asa unıñ alında kereş xeräketä kiterer tıvırırqa mezıyr itä.

Dereñ Hindostan pralitarejatı jöş öle, ul sinfaj kereşke sıñıqmaqan. Şunıñ esendä ul begen ydenen töp kereş luzın qıññ itep Hindostanqa inderle torqan Angeleja tavarıña bajkut jahavdı quja. Häm şul luzıñqı añtıñda kereş alıp bara. Ul Angeleja tavarıña bajkut jahavda menörlegen, xatıta 10 r. menörlegen hanlıp pralitarejat jalrıññ menen uramdarqa taşlanıp dimanstratsejolar jahaj (kypten tygel bulıp uđqan Kalkutta väqıqaları). Puñıñ, tiligıraf puñta juldarıñ jerevden tuqtata, palitseja atrettere, qorallı väjaskalarqa qarşı asıqtan—asıq huqısqı sıqı.

Hindostanda kommunistar partejıñ bulhala ul bik jöş öle.

Lakin milli burzıvahnıñ „rıvolytsejesel“ lege, ul trıaq esendä genä. Kisäge Angeleja „esse“ xekymetenä qarşı kereşken Hindostan milli burzıvahnı begen jöş pralitarejatı qara qanqa batırırqa jıñña, birelgenxä bördöge qaraqanda ul begen bulmaqandala irtäge Angeleja xekymete menen solox jabarqa tıñısa. Bıqı Angeleja buazıvahnı qarşı tygel.

Ul kisäge qulqı alqan milli burzıva vökilä Gandiñ, kire qotqarasıñ, beldere.

Ö, şul uq vaqıtta ul Hindostan pralitarejatıñ qara qanqa batırır esen ber tuqtavıñd aşqı saralar kyre. Huqıq tıxnikı buñıñsa eşlöp sıqarılqan bu—qıñ qoraldarın Hindostan esene odatı Qorallı örmöje jöberä häm başqaları eşlöp...

Begenge ken Hindostan da kereş qıñda, xäder unıñ jöş pralitarejatıñ Hindostan adatlıq esen tuqtavıñd kereş alıp bara Hindostan milli adatlıq fəqet Hindostan pralitarejatı tarafınan qıñna barlıqqa kilösek.

Jıljajır kantunı, Tömös jorto, Tuqtıqol avıñıñ jarıñ häm urta xellelär bıjıq keliktıñşev midgelendä kalxuz bulıp ojoşqajıñlar. Lakin, kalxuzqa inevselärdä qajıñ be-röväre, kalxuzdın öhmejeten anılamavdarı arqahında kalxuzdı taşlap sıqtılar. Ydärenen eş alıp barasaqtarına ıñanqan xuzalıqtardan 20 löp xuzalıq kalxuzda, jaqıñ öderlek menen jadqı säsev eşenä kereştelär.

Traktır kevek maşinalardıñ bulmavıña qaramañtan kalxuz jort başqarma tarafınan 50 gıktar itep birelgen zadanjanı 60 gıktar itep 20 pratsint arttırıp ytenelär. „Solıtan“ kalxuzı jort kylemendäge jarıñta, ydenen tıñıñıq eşkä qabilejetlebulıvıñıñ arqahında bylek alıñ. Seselegen aşlıqtardıñ sıqıñ jaqıñ kyrenä. Xalıqtıñ kyñele kyterenke.

35 gıktar jer-gä jeşelsä säsetek.

Caqmaqoş avıñı (Bələj ka-nı, Razap jorto) kerantejen jastere maktäbe uquıñlar, ağıranım Timerajef tıñıñıq anıñda bıjıñjad35disatinajergä ıñnäk jeşelsä säsetek. Maktäp qaramaqında 4 at, 1 säskes, 1 urqıñ, 2 havan, häm attar eşen ambardarıññ bar. Säsev midgelennä ulardıñ karagensa fajdalandıq.

Xäder jeşelsärdä ağıranım kanışe buñıñsa terejalıñbed. Xäderge kende ıñnäk eşen jeteşken jeşelsärdä bar.

Işbuldin

280 eşse, batrak jarıñ jastere juqarqı uqıv jortona

Öfele berense ejynden başlap 7 ajlıq juqıv uqu jortıñna ederlöv kurıñ sıñıñ. Bında saf eşse, batrak, jarıñ balalar 280 keşe uqıv. Uquñlar arahında yd—ara satsializem jarıñ şaqıñ teñ alıñ. Uqıv vaqıñ jöjge tura kilevgeqaramañtan, uquñlar tıñıñ uqıvdar.

kursant; M. Nıqmet

Xenifse kamsamul hanıñ şulaj arttırılar kyrenen

Bələj kantunı, Priut jorto Islambaxte avıñ kamsamul jöcäkehe sikritar XenifSabıtıñ, kamsamulqa aqzalar jölep itev tıñıñna, his qajbe bulmaqan kamsamuldarı kamsamuldan sıqarudan buñıñ Bıqı tiklem ölle nıñ kamsamulıñ hisqajep hedga yd beldege menen kamsamuldan sıqarıñ. Şul arqala xäder qalqan aqzalar kamsamuldan sıqarılqan qurqı xenif—teñ jaraqıñd jaqtarında kyrenetmäjör. Ölejañqıña bıl xenif, säjesej uqıv julbaşññ kamsamul Öxmötte, sujın julıñna eşkä barqan esen kamsamuldan sıqarılqan.

Valkum bıqı kyñ halıñıñ ine.

Bulaqskej.

Idara: Bed xəberse Bulaqskej iptäştän bıl turalıq xəberen ıñnästıv menen bergä Priut jortkamulıñ bıl eşte tıñlek menen tikşerep xel itevde horajıñd.

Öjderəkbaş kapiratsejehe joqlaj, a spikylenttär keñä qalıñnaja.

Öfe kantunı Abraj jorto ejderəkbaş avıñında, maj,kykaj jıjıvıñ spikylenttär kybajep kitte. Ular jıjalarda Öfege odatıv tavar alıp qajıv qajbat xaq menen hatılar. a bıl eşte kapiratseje joqlaj tejeşle urıñdar bıqı tıderək sara kyreged.

BƏGƏLSƏN.

Stazı eşselär parteja safına

Öfe tegev fabrikahında partejenen XVI - nıñ s'jezde qarata partejögä inergä horap qariza birdelär HYRƏTTÖ; partejögä inergä horap qariza birevse 15 paraizuvdstıvala eşlögän eşselärdän ikaj

DƏVLƏT ZAVYTB KAMSA-MULDAR EŞ ÖBTÖNDƏ

Partejenen XVI-s'jezene qarata Öfelege i-devlet mitallurgeje zavıñ kamsamuldarı bıqı kamsamul udar birgadalarıñ eş hedemtelärene häm satsejalizem jarıñ dugavarıñ yteleşenä jomqıv jahap II-jartı jıñdın I- kvartalına sıxtar arahında janı dugıvır tedşep eşkä başlanıñlar.

Berense jartı jıñdın satsejalizem jarıñ dugıvırında: tavarıñ ydenen teşev xaqıñ 12 pr. urıñna 15 pr. qa qabul itelep, 13,75 pr. qa teşerelgen eşlöp sıqarıv nurıññ 35 pr. qa ytelgen bulıñ, janı dugıvırda sonaqtetäge hər ber tsixarda nurıñ uđqan jartı jıñqa qaraqanda artıq menen qabul itelgen.

Möbelen: slisarnıj tsix menen kyznis tsix kamsamuldarı ydärenen jarıñ dugıvırda: eşlöp sıqarıv kesen 40 pr. tavar eşlöv nurıññ 25 pr. tavarı ydenen teşev xaqıñ 15 pr. qa kometergä tıgen punktıñ inderep jarısqı başlanıñlar.

Qonşapajorto kalxuzdarında

Qonşaj jorto (Arqajaj k nı) udaqı kalxuzdar arahında satsejalizem jarıñ bik nasar tora.

Unda 13 kalxuz bulıp, oşolardıñ barı 4 he yd ara satsejalizem jarıñ asqandar. Bıñda la jarıñ tik dugavarda qıñna bulıp, ulardı tikşerev dugavardıñ yteleven kydätev eş tejeşle dözöheñe qujılmaqan. Ö, qalqan kalxuzdar bıl turala ujlap ta qaramaqandär.

„Tylek“ häm „Linin julı, kalxuzdarı satsejalizem jarıñna inenlektän, häm unı ky-

ğarardıñ bragıñ betörev, zarı jıñıñında 100 pr. qatnaşlöp tamin itev turalıñdala ajıvı punkt inderelegen.

Kamsamul udar gruppla tarafınan zavıñ adminstratıje aldına:— eşhedlek men kereşev eş sägeten örem ite bulqan kesterde dözöñ he tulıñññ fajdalanıv şartı q jıñqan.

Senki berense jartı jıñdın zavıñtaqı bulqan kesterde dözöñ fajdalanıv udar te kemderge yd vaqıtında tabıp birmöv hedemtehen plandıñ yteleşenä bik n unajıñdılq bulqan zavıñ adr nisteratsejehe bıl eşte arı mösylejethedlek kyrtöken.

Xäderge kende slisarnı tsixta 8 kesenän torqan ud brigadahnı tedelep eşkä totondılar. Bıl gruppa kamsamuldarı betä tsixtaqı mösylejetlek yd öbtörnä alp, prmfın planı ytañda başqa tsixarqa qar qanda alıñıq safta, ölgä urıññ totalar.

Əsən jortonda matbuqat taratıv eşe jomşaq bara,

Əsən jortonda (Bere kantunı) bıqı tiklem matbuqat taratıv eşe julqa halıñqan juq öle. Bıjıqı 5 nse maj bajramı unajı menen jort kylemendä matbuqat taratıv kampanjeñ betenlaj uđqarılmanı.

Xäderge kende jort kylemendä gazite, zurnalqa jadılıvıñ bergene keşele tapmaññ. Əsən jort kylemendä parteja, kamsamul häm sävit ojoşmaları bıl turala eş alıp barıvıñ ölle betenlaj onotılär miken?

dötep barıv arqahında, ses planıñ ejyn başına tiklem 1 pr. ı menen ytenelär.

Ö başqa kalxuzdar bıl eş satsejalizem jarıñ tejeşen qullanmaqanqa kyre säsev p nıñ nej barı 50 pr. qıñna y gendär.

„Viljams“ häm „Qıñıl n jaq“ kalxuzdarı jort kylemendä öre kalxuz hanalıvdarı qaramañtan sat. jarıñ turalı da ujlap ta qaramajdar: ses eşendä la bik artta baralar.

Jortkum häm başqa julıv sı urıñdar bıqı iqtıbar ite ge tejeşter.

Jañ şas jöcäjkähendä.

Priut jorto (bələj k.) janı şas avıñ kamsamul jöcäjkähe 26 nse jıñ tedelep, 29 nse jıñdın adaqıña tiklem 8 genä kamsamulı bulıñ, 30 nse jıñdın 15 nse majıña tiklem 27 ge jete. şulardan qıñdır 4 keşe.

Kamsamuldar hər ber kampanjala jaqıñdan qatnaşalar. Kamsamuldarıñ 50 pratsintı

Kalxuzda bulıp, qalqandarı kalxuzqa alıqtarılalar. orloqtıñ aqıvıñda Kamsamul aktıv qatnaşıp, orloq jed pratsintı menen aqıvıññ sesel VƏLİYLİN. DƏVLƏTŞİN

Ridaktır urıñbasarı: JULDƏBAJLBA.

Kamsamul әrmejehe aldında torqan bögenge burıstar

(Partejenıy XVI nıy s'jezı ııaǵı menen).

Kisäge, 25 nıe ejjynde parteje-
nen XVI—nıy s'jezı asıldı. XVI—
nıy s'jez menen XV—nıe s'jezd ara-
hında ike jıl jarımdan qıbarat bul-
qan bejek tedeleş soro jata. Bıl ike
jıl jarım vaqt esende Linin par-
tejeıy ydenen qoros berlegen nıy
haqlap, kerek baş qırqıns bulqan
uı tajrılsıqqa, kerek kuntır rıve-
lytsejun trutskızem qaldıy bulqan
„bul“ tajrılsıqqa qarşı bulhın qatı
atpur bıre aldı.

Kypten tygel Mäsköv, Lıningrat
häm başqa ölkelerde bulıp uıqan,
elkä parteje kınfirınsejeler, Linin
partejeıy nı qoros berlege nıy
haqlanqanlyqtı taqı la nıybraq
asıp bırdeler.

Partejenıy deref säjesäte, turı
jetekselege aıtında, bıl ike jıl
jarım vaqt esende sävıttär säjuzı
xuzalıq foruntıy beten tarmaq-
tarında gigant adımdar menen alqa
atlanı. Jeñel säneqette artta qaldır-
mav menen bergä, avır säneqet
esendele xısapıy kyp kes tygelep
säneqet ybesendegä dur adımdar-
dın jemeşe bulqan Dnıper stıruj,
Magnıt stıruj, Stalingrat traktır
zavıy häm bnan başqa ere—ere
10—r, xatta jederlegen zavıy, fab-
rikatar torqodov, bılar hıs sıkheñ
bedden säneqet xuzalıqında alqa
atlaqanbıddı kırheto.

Avıl xuzalıqında berense merte-
be totoş källiktıfke kysev nıgeden-
de, kulaktı sıklev säjesätenen sı-
qıp, sınlı bulıp jaqınan beterev
säjesäte tormoşqa asırıldı. Parte-
jenıy deref säjesäte aıtında igense-

lek rajundarında—igen jeteştere-
den tep eşlep sıqarıp sısmölegen,
källiktıf nıgeden qoroloqan kalxuz
häm safxuzdar ala aldı.

Bıl ike jıl jarım vaqt esende
juqarıla öjtkense parteje gıniral
hıdıqın nıy haqlanqan xelde baş qır-
qıns bulqan uı tajrılsıq häm „bul“
tajrılsıqqa qarşı keräsep, ulardı
jende. XVI—nıy s'jez ııaǵı me-
nen partejenıy jarıdam sıly bul-
qan kamsamul әrmejehe aldında, be-
genge kende tybendegä dur, möhim
burıstar tora.

Kapital ilderen qıvır jetev häm
uıyıp kıtev luzıqıyın tormoşqa
asırılva tımpıy qıdvılatıv. Säne-
qet rajundarında pramfin plandı
tulrıv esen keräş asıp, eşlep sı-
qarılva ber genäle brak buldırıav.
Prıperejejeje, safxuz, kalxuzdar
(bıgerekte avıl xuzalıqında) daqı
kamsamuldar arahında satsejalızem
jarıy häm udarnıylyqtı kesöjtep,
kamsamuldarı 100 pratsıntı menen
udarnıylyqtıv, jalqan udarnıktar-
qa qarşı keräş asıp.

Partejenıy jarıdamıy bulıp, uı
häm „bul“ tajrılsıqtarqa qarşı ke-
reşe taqıla, nıybraq kesöjtep, par-
tejenıy gıniral hıdıqın haqlavda
tuqtavıy eş alıp barıv.

Bınyñ östene Başqortostandaqı
kamsamul әrmejehe aldında: Kam-
samul dıy Başqortostan ojoşmaları-
nyñ eşe, partejenıy XIV nıe ölkä
kınfirınsejehe hıdıp kıkten dırık-
tıfıtarı nıqlap öjrenev, eşse batrak
jöstören 100 pratsınt kamsamulqa
tartıv, kamsamulda 10 pratsınt
parteje jadrahı buldırıv, şular aşı
XVI nıy s'jez hıdıqan julqa ba-
lıv burıy tora.

XVI nıy part s'jezıy kyptır hanı menen qarşılayıy.

XVI nıy part s'jezqa qarata öfe-
qala kamsamul kämیتäte berense
majdan başlap eşse jöstörde kamsa-
mulqa jölep itev eşen kesöjtev sa-
rahın tıdletkajne. Eş hädemtöle
sıqtı. Xeder kybehe eşse jöstör

ıbabenen 312 kesä kamsamulqa in-
de. Kamsamulqa inärgä telöp qarı-
za qırevseler hanı haman kybeje
bara. Aldaq kende bıl handıy ky-
bejevene ısanıs dur. Bedden XVI
nıy part s'jezqa bylek şul bulhın.

Plan tulı Ytelde

Qıgant jorto, udarnıy sış kënlek iqıan itev menen ha-
ean aşılyq planıy tulıy menen ytane. Tıxnıka kılturnala-
rı 18 meñ 200 gıktar säselde. Jaqıny ytken jılqınan 37 pr. qa
artıy säselgän. Bojıaj säsev pılanı 107,68 pr. qa, holo 105,29
pr. qa ytalğan.

Başta urındaqı ojoşmalar källıktıfleşevda jalqıylyq eş-
löväre, eşse kesönen tıgeñ ojoştırolınav arqahında qajhıber
avımaqıraq keräntejendär kalxuzdan sıqarqa qarıza bırgaj-
nelar. Lakin aqlatıv eşe jöted julqa qujılyv menen bılar qa-
rizaların kıre aldılar.

Qıvıjdyllın.

Betə tartıv köstere baııvıqa.

Kalxuzıy kamsamuldar udarnıy eş öntöndä.

Sit ildärde

Bolqareje kamsamuldarı sut aldında.

Oşo kenderde gene Bolqareje nen
Sufeje şehärende kamsamuldarı
edörlevder kesöjde.

Bilejef, Grastof, Kalciy, Molif.
Sakalof, Zadof, İlina, Xaristova ti-
gen kamsamuldar rejaksejun burı-
va sutı aldında toralar. Ular Na-
dıza avılında qıdıy ıylaktar elev-
de häm Sofeje şehärendegä haldat-

tar arahında imperejalızemqa qarşı
listofkılar taratıvda qöjepläneler.
Ularıy sut 13 ör jılqa törmäge ja-
barqa häm 9 meñ bum eşraf tıle-
tergä qarar itken.

Qöjeplänevseler: jöşehen kammu-
nıstar partejeıy häm Bolqareje kam-
samuldarı tip sut prıgvırın qar-
şılaqandar.

Jöstörde kamsamulqa alıv kampanjahı.

Cıxslavakeje la oşo jıldıy başın-
da jöstörde kamsamulqa alıv kam-
panjahı başlandı. Bıl kampanjala
Cıxslavak kamsamuldarı tybendegä
burıstarı yd aldırına qujıylar.
Oşo jıldıy berense majına eşse—
bıtrak jöstör xısabına 50, prajız-
vudstıva jöcekölörenen 25, jöstör

sıksejehe, faşıtarqa qarşı 25 jöstör
terkemdäre tedergä. Kypten tygel-
genä bıl kampanjahıy jomqaqı ja-
halıy. Hädemtöle kampanjahıy yte-
ve jomoşaq bulqan. Bıgerekte eşse—
bıtrak jöstöre arahında aqlatıv eş-
töre nasar qujılyqan.

Kalxuz jöstöre sılyte ytkörelä.

Oşo jıldıy 25 nıe ejjynnenen 28
nıe tıklek jılajır orloq safxuzında
kalxuz jöstöre sılyte ytkörelä.

Bıl sılytqa jılajır kantunıyın
terle mejestärenen ber menden
aşıp dıligattar kılasek. Sılyttı saf-
xuzda ytkörev jılajır kantunında
maşınalaştırılqan, satsejalızem nı
geden qoroloqan gigant safxuz me-
nen kalxuz jöstören tanıstırv,
undaqı ojoştırolıqan keste öjrenev
tep telök itep alına. Savxuzdaqı
bulqan betä avıl xuzalıqıy maşınala-
rıyan kın kyrgädmeler ojoştırola-
saq.

Jöstörde maşınalardıy tedeleşä
menen tanıstırv esen ajırem bel-
gestar qujıldı. Bıl sılyttı uıqıy
ytkörevge her ber parteje, sevıt,

prafsajuz, kamsamul ojoşmaları ak-
tıf qatnaşalar.

Sılytqa kılgon dıligattardıy tor-
laq, aşav—eşevder menen tımin
ıtevde savxuz yd östene aldı.

Sılyttı ytkörgendä kalxuz xere-
keten öjrenev

Kalxuz eştören jönlenderev, jad-
qı säsev eştärenä hädemtö jabav,
kımäk xuzalıqta xedmette ojoştı-
rovda bulqan tızrıbelerde urtaqla-
şıv, jeteşhedlektärde tıngıt ıtı aşı-
tına alıv kyd uıqına qujıla. Sılytte
her terle ıjındar menen tıminıtev
esen ajırym kımısejeler tedelep
eşkä başlav.

Sılytqa edörlönev kın jalıp tı-
ben aldı.

Qıajsa Josopyf.

Satsejalizm gigantların haqları *ulardan dərən fəjdanlıqda* **Kadrlar birer bed.** *bed yə aravdan jəderləgən*

Alda torqan bəjek burstardı tıd həm jeted başqarvdaqı məmkin bulqan
bətə kəstər qəməli eşkə!

Stalingrat traktı zavıtlı eşlə- nər bəttə.

SSSR da berensə traktı zavıtlı bulqan, Stalingrattaqı traktı zavıtlı eşlənər bəttə. Bəl zavıtlı ber SSSR da qına tygel bətə donja kıləməndə lə əhməjete dır. Bəl zavıtlı kapital ildərəndə in huqıqı qullanı- la torqan tixnika bujınsa eşlə- nər, bəndə kapital ildərəndə bə- tən fən həm tixnika bəjıqtar fəj- dalanıqan.

Bəl zavıtlı tixnikanı in huqıqı kıləgənə qaravanda in kəsə həm in jaqı zavıttardan hanala. Ul bed- dən maşınalar tədər eşəndə his sik- hed dır urıq totısaq.

Bəl zavıtlı 30 nı jıldıq sintəber ajınsa eşlənər bətərgə tejes ine. Ləkin bed urıq eşləp sığarv eşən dərə juloq halıv arqahında 30

nsı jıldıq 17 nı eşjınnənə yk eş- ləp olgerttek.

Xəder zavıtlı eşlənər bəttə. Bəl zavıtlı hər—ber 6 minutq ber traktı eşlənər, ike smına eşləgən vaqıtta sutkaq 141 traktı eşləp sığara alasaq. Ə ber jıqıq 50 mən tra- ktı eşlənər, bəfıv qırdarına Odavılasaqtar. Bəl his sikhed bəfıv vızem tımpı. Bəl urıqlıqtardı, ka- pital ildərəndə tana almajdır, ular beddən bəl urıqlıqtar bəfıv ixtı- jarlı, ixtıjarlı bəfıv erəvəstə kyrep xəl qılarq məzıyr bulalar.

Xəder traktı zavıtlı narmal eşləp sığarvı tımin itər eşən, uqı bətən jaqtan bulıqıq, urıq see maldar mənən tımin itər tororqı kərək.

Eşte başlavdan alda hədəmtə- gə iqtıbar itərgə kərək.

Traktırsılar kurınsa əderləv eşən kəsəjtəjek.

İlebeddən satsejalizm xuzalıqı tədəleş bujınsa qıdıv tımp mənən alqı barıv, beddən aldabıdqa satsejalizm xuzalıqı tədəleş bık kyp kadrlar kərəklegen kılterep qujdı. Xədergə kəndə bedgə ykər barqan kımək xuzalıqtarda, kımək jər eşləv maşınalar mənən eş itə belevse kadrlar jeteşməj. Bıgerək- tı bəl talap Başqortostandın kımək xuzalıqı ojoşqan urındarında kəsə, bıqı horav kyp Şunı eşəndə xədergə kəndə partəje al- dında, kadrlar jeteşterev məsələ- he ydənə bətə qırdıvıq mənən tora. Başqortostan partəje bıqı tıklemlı bəl tənqəldə kypkənə sarı- lardı kyrdə. Traktırsılar kurısta- rı asıp jəderləgən traktırsılar jeteşterev sığardı. Ləkin bılarqına olə beddən bəgəngə talabıdqa tı- lıv mənən javap bıre almajdır, urıq əftənə, traktırsılar eşən kər- rəstən şul tıklemlı kılken bulıvına qaramaştan, urındardın traktırsı- lar kurıstarına uqıvıslar jəbərğən- də, ulardın bəl eş mənən qıdıqı- nıvdarına iqtıbar itməv, ulardın belem həm sələmlekterənə hınav jahamaj kem osorən şunı totop jəbərəvdə arqahında kurıstardın hədəmtəhd sığıvdarına kyrendə. Fəqət urındardın jəbərğən uqıv- sılarqı barmaq aşı qaravdar arqı- hında, xədergə kəndə kurıv ytkən uqıvıslardın kybehe eştə jəmoşaq bulıvdar mənən eşhed jərəjdər. Bəl eşhed traktırsılardın handar xədergə kəndə 100 dən artıq itər- lənə.

Bıldələ, aldabıdda torqan kəllik- tıfələstərvdə kıləjtev burıv, avıv xuzalıqı kadrlar jeteşterevdən ber tarmaqı bulqan traktırsılar əderləv eşən taqıla kılkenləstə- sək.

Şunı eşəndə aldabıdda torqan 2 mən traktırsılar jeteşterevdə

ytəndəgə tərıbələrde taqı la ber tapqrı kyd aldan kısırergə, bəl jeteşhedlekterde qabatlamav jılnda məmkin bulqan bətə saralardı eşkə jəgərgə kərək bulır.

Urındaqı ojoşmalar bəl turala aldan əderlek kyrgə, jarıv, bat- rak jəstərgə anlatıv eşən juloq qu- jıv aşı, ulardı bəl kurıstarqı inəv şartarına jarıqlı itər əderlərgə tējəstər. Bıgerək uqıvıslar jəbər- gəndə, ulardın sıfıj totanaqlı bu- lıvdarına nıq iqtıbar itərgə, məm- kin bulqanda kıtəvsələr hanıv kam- samuldar itəbenən tultırv saralar kyrelərgə tējes.

2 mən kəsəlek trak- tırsılar kurıv asıla.

Başqortostan orloq trıste qarşı- nda bıjıv sintəber başında 4 urında 6 ajıq traktırsılar jeteşterev kurıv asıla. Bəl kurıstar 2 mən kəsəngə yd estərənə alasaqtar. Bılar- dın 20 pr. ı qatıv qıd, kamsamul- kalardan bulıqı tējes. Uqıqı inəvsələr fızıkeskə kəsə, 100 pr. sələmət, uqıqı, jadıqı, dyrt qə- mēldə jaqıv belərgə tējəstər. Uqıv- sılar buşıaj jataq, aşav—esev, uqıv əsbaptar mənən tımin itələsəktər.

100 kəsəlek şuffır- dar kurıv

Bıjıv avıvı adaqtarında Başqor- tostan orloq trıste janında 100 kə- şəlek şuffırdar jeteşterev kurıv asılasaq. Bəl kurısqı 30 nı jıl prıızıqı barmaqı torqan batrak, jarıv jəstər, qıdıv ərməjenən qajı- qan qıdıv ərməjəstər alınlar. Inəv eşən fızıkeskə kəsə, 100% sələmət, urıvsa jaqıv uqıj—jada belev, xı- saptandırt qəmēldə jaqıv belev kərək.

Traktı-maşına- lardı haqlavıqı

Avıv xuzalıqıv kytərv, urıv ma- şınalarv eştə beddən Başqortos- tan kıləməndə jıldan—jıl kıləjə— həm arta bara. Başqortostandın eşən- də safıxuz həm kalıxuzlarda inəv kyp kənə handarda traktı—maşı- nalar bar. Bəl traktırdar bəgəngə beddən xuzalıqıv bəfıv kytərv— beddē in dır qoraldardan hanala. Ləkin, traktıv jəretəvse janıv kadrlar bəfıv kyp kənə handarda bu- lıvdarına qaramaştan, Başqortostan- dın kyp kənə rajundarında traktı- rdar vıtv, cəstərən tēşerəp qal- dırv həm qəmymən maşına—trak- tırdardı tərbejələv həm haqlıq eş- tərə jəmoşaq bulıv kəkək xəder kyrenə olə.

Bına bındaj, jeteşhedlekterde tətə—tamıv mənən bətərən eşən 20 nı eşjındən başlap bətə sa- juz həm şıaj uq bətə Başqortostan kıləməndə „traktıv kənə“ ytkərələ başlanıv.

„Traktıv kənə“ beddən aldabıd- qa, bıgerək xədergə kəndəgə trak- tırdar eşən tərbejəngə kəsəjtēv, qəm- ymən traktı—maşınalar bıv kəjgə tərbejələv rəvəstə fəjdalıv eşən kərək burıstarın quja.

Bılar mənən bergə, „traktıv kə- nə“, aldında bıgerək, traktıv eş- ləp sığarv zavıttarında eşləp sığarvıv kytərv, eşləngən traktı— maşınalar bıv sıfat jaqıvınan juqıvıv bulıvıv eşən qatıv kərək, traktıv zavıttarında eşləp sığarvıvdar bıl- lav—tıksərəv eştəv tora.

Senkı, qajıv bər urındarda, trak- tırdardın vıtvıvdar, şul sıfat ja- qıvınan nasar eşlənevəndə toralar. Şunı eşən dı, traktırdardın sıfat jaqıvınan jaqıv eşlənevən nıqıraq kytərergə kərək.

Bətə kalıxuzdar bəl kampanəja uqıj mənən safıxuz həm maşına— at həm şıaj uq traktıv stansalar bı- daqı maşına— traktırdardı qarap sığıv, ulardı tərbejələv eşən tıks- sərəvdə bılaraqı şıaj uq traktı- rdardı jəretəv belməj vıtvıslarqı, urıv tējəşəngə tərbejələməvsələr gə qarşı qatıv kərək asıroq tējəstər. Şıajıq traktıv, maşınalar bıv uşal uş mənən vıtv, jəmərvsələrde məs'ılejətkə tartırv, şıaj uq trak- tıv, maşınalar bıv jaqıv totov, ulardı tərbejələvdə aldabıq alqandarqı bıləktər bırev eşələ onotolmaşqı tējes.

Bətonəndə elek bəl eştə qıdvıla- tıvda bətə saralardı eşkə jəgərgə kərək: hər bər safıxuz, kalıxuz həm hər maşına—at traktıv stansalar janında məxsus brıgıdalar ojoştə- rop brıgıdardar taqıjənlərgə tējəstər.

Bəl kəndə traktırdardı jaqıv jə- rətəvse traktaristar, urındarda xə- dər gə belgəs kadrlar əderləv ju- lında jəstərdə traktıv jəretəv eştə rənə əjretərgə, ad belemle traktar- ıstardın praktık rəvəstə kvalıfıkat- səjəhen kytərv gıjnələr gə tējəstər.

Bed bəl eştərdə qıdvılatıvda bəl tənqəlgə bətə jəmoşəv kəsən tartıv- qa tējəşbed.

F. BIK.

Gıgant traktı- dar eşləp sığa- rıv eşə nısek bulasaq.

Janıv tədəlgən gıgantıv kıləsəgə inəv kyd aldında. Zavıtlı traktı- dar eşləp sığarv eşə eş dır tsıx- ta—kyznısnəj, lıtejnəj həm maşına- lar jıja torqan tsıxtarda tıplanasaq. Bəl eş tsıx bık qıdvıv tımpıtar mənən bılıqı kıləldər. Bəl tımpıtar- dı kyrgəs, Amırıka tədər fırmahı- nıv başıq Al'ırt, tybəndəgə hıd- dərde əjtergə məzıyr buldı.

— Stalingratın eşsələrə həm in- zırdar bıv kıtkes dır hədəmtələr kyrtələr. Beddən iləbed bındaj hədəmtələr gıreşəv məmkin tygel.

Zavıtlıq tsıxtardın nıj tıklemlı dırlıqıv tybəndəgə sıfırdardan ky- rep bula. Maşınalar jıja torqan tsıx 5 gıktar jərgə hıdıqan. Ul traktırdar eşən 1900 tərle dıtalıdar əderləp torasaq. Bındə 900 gə ja- qıv stanıv həm eş mənən artıq- raq eşsə eşləjəsək.

Kyznısnəj həm lıtejnəj tsıxtarda traktırdar eşən 700 tərle dıtalıdar eşlənər torasaq. Bəl tsıxtardın bıl- rındala eştər bər—berhənə bık nıq bəjıləv, ədləkhed rəvəstə ba- rısaq. Hər bər stanıv ydənə bırel- gən dıtalıdarına qına əderləjəsək. Şunı ular bergə jıjıvıv traktıv nələnə kılterələv eşən qəmymı kan- vajıroq kıtəsəktər. Zavıtlı bılıqı 10 mən 300 eşsə, inzıvıv həm xə- dətəkərdər eşləp, şıaldan 300 Amı- rıkalıv eşləjəsək.

Zavıtlı 1931 nı jıldıq berensə yktəberənə xutqı jəbərəv turahı- nda uşıaqan vaqıttar bar ine. Ul va- qıttıqıv plan bujınsa, 1931—jıl 75 traktıv, unan hıv jıl 1100 traktıv bırev kyddə totolop, 6 jıl- lıqıv adaqına bındə traktıv eş- ləp sığarvıv 40 mənə jətəkərgə uşıaqan ine.

Xədergə kəndə bəl plandıv əftə- nə bujdıv—arqıvıqı qara hıdıq mənən hıdıldı. Zavıtlı şıugınan bər jıl elek 1930 nı jıldıq 17 nı eşjınnənə xutqı jəbərəldə. Şul jıl uq iləbedgə 25 mən traktıv bırevsək, kıləhe jıldan başlap inəv ul 50 şər mən traktıv bıre başıajasq.

Qatıv-qıddar prıızıv- dıstıvıqı

Kamsamulka fabrikala

Kapiratif eşen varlavoqa jalpı rəvəştə qatışajıq.

Sənəqəttə həm şula juq avıl xuzalıq kapiratiflaştırmı—ul kallıktıflaştırıvoqa tarta torqan bik dır kəs. Aldıbıdla torqan kallıktıflaştırıv burıstarı kapiratiflarda nıqı-tıvda taqı la bik kyp kəs tygevdə, tırsılıq kырhətevde talap itə.

Bıqı tiklem avıl xuzalıq tarmaqında kapiratiflaştırmı eştəre bik jomoşaq bulıp, kypkenə urındardaq kapiratiflar xuzahıdlıq esəndə bik tarqav xəldə jəşəp kılde. Rastratalar, kapiratif maldarın aşavdar həm kapiratiflarda asıq ucıta jəşəp jərehtəvdə, bıl barı-bıla kapiratiflaştırmı qomasavıaj torqan dır səbərte.

Unıq eştəne bıqı tiklem kapiratiflarda eşləvse belemle eşsələr dən bulmavıla, kapiratiflarda kınaj-tevgə dırqına kərtə bulıp kılde.

Şunıq esəndə partejə bıl tənqitdə saralardı jıldan jıl kılken-ləstərdə, bınnıq hədəmtəhen bəd eştə kырə başlanıq inde.

Məbələn: Əfə prom ikənəm tıxnikumdan ytkən jıl 30 kadyr jeteşep saqıla, bıjıl şuluq tıxnikumdan 40 qa jaqın kəsə əderlənep saqtı. Bıl jeteşken kadyrdar bəthələ kalxuz kapiratiflarına taraldılar. Ular şul kapiratiflarda kapiratiflardı tıxnikə jaqın, başqa jaqtarın bulı, ertəkə halıvda in ısanıslı eşsə

bulıqqa tejeşər. Ələ bılardan başqa kapiratif eşsələrə əderləv eşen jıl hajıv kырəstar asılp, əllə kypmə kapiratif eşsələrə jeteşep saqıv to-ra. Ləkin bəd bınnıq menəngənə bəthə kapiratiflar belemle eşsələr menən tə'min itelep bətkən ikən tip anlarqa tejeş tygelbed. Bəddə ələ təzribələ eşsələrə bulmaqan kapiratiflar kyp, bıjtaqqına kapiratiflarda tıxnikski eştər bik tyban tora, bıl eşkə kypkenə summalar tygelhələ bınnı jaqı şulqa qujıvıqə bik əd iqtıbar itələ.

Şuqa kырə 7 nse ejjyldən ytkərələ başlaqan kapiratif kənəndə bıl tənqitdə qırqa hınnıslı jahalıvıq, bıl kənəndə kapiratiflarda bınnı-lap avıldı kallıktıflaştırıvgə, xuzalıq kырətevgə taban tarta torqan itep juloqa qujıv saraların tıdletəvdə nıgəd halıvıqqa tejeşle. Bınnı eşen urındaq kapiratif ojoşmalar yddərenən eş hədəmtələren tıksərə başlarqa, bıl juloqa bəthə jəməqət kəsən tartıvıq, ulardıq iqtıbardarın jəlep itərgə tejeşər. Şunıq menən bərgə, bıl kənqə qarata bəthə urındardə kapiratif aqzalarındı handarın arttırıv, sastaftı bədoq həm bədgə sit bulqan ilimintardan, qorotqostardan tadtartıv eşə kyd uqıvıq qujıvıqqa tejeş.

F. Bik.

Bıl kamsamul safınnan qıvınlıq.

Qolbaqtı avıl (Məsıqt k-nı. Əjle jo.) Mərdakamalıf Mərdaxan 27 nse jıl Əfə pıdagıgejə tıxnikumdan kydə avırlıv səbərte avıloqa qajıqajıv. Şunıq hıq kydə tıdletələ barmı. Yde kamsamulda kypdən to-rıvıq qaramıstan, hıv bər tərle jəməqət eşə başqarmı. Tik qıv kənə gənə traktıvıq zadatıv jıvıqqa aktif qatnaşıl, qatıv-qıddardan jı-

jıqan tənqitlərdə bısəhenə bıre p bəthə. Şıxıxıfıv jıvıqanda şıxıxıfıv aq-sahıv fırtəhəd jəstər menən avılaq əjdərdə esep bəthə. Ul bınnı başqa-la kypkenə nasarlıqtar, xulıganlıqtar eşləp kılə. Urındaq jəcəjkə bınnı jaqıv bəthələ bıqı tiklem bər sarala kырməne.

„KAMSAMUL“.

Kamsamul ojoşmalarında janınnan hajlav başlanıv unajıv menən

Baş abkamul bojorahıvıq qarar bıjınsa 15 nse ejjyldən alıp, 15nse şıntəbergə tiklem başqortostandaq kamsamul kəmitəttəre həm jəcəjkə bojorahıvıq janınnan hajlav kampan-jahıv ıdıqarıl. Bıjıloq kamsamul ojoşmalarına hajlav kampanjahıv kərək avılda bulıv, kərək qalala bulıv satsejalizem ilimintarınıv kapitalizem ilimintarına qatıv həzım itev vaqıtında tura kıləp, şınfıv kərəstə in nıq qıddan sorıvna tura kılə. Bıl kamsamul ojoşmalarına janınnan hajlav kampanjahıv eşləgən eştərdən jomıq jahavıq həm kamsamulduv huqıssanlıq hələtən taqı-la nıqıraq kəsəjtergə tejeş.

Tənqit həm yd ara tənqit aştında Başqortostan kamsamul eşləgən eştərdə kyp ıdıstıvıq ireştə. Parte-jənnıv gınıral hıdıq eşen kərəstə kamsamulduv aktiflıq ykte.

Ytkərləgən hər tərle səjesi həm xuzalıq kampanjalarında kamsamul partejənnıv jırdamsıvıv ikənən asıq kырhətə.

Kamsamul ojoşmalarında yd ara tənqitdən kınajəve həm eşkə dıma-kratejə, kamsamul həm yd qıl kəsə menən kən kырəvse jəstərdən aktiflıq ytkərgə, kamsamul ojoşmalarında partejənnıv gınıral hıdıqın

bədoıvda bulqan bəqzə bər jalıvıslıq-tarın tıdletəvgə məmkınləv bırdə.

Tənqit, yd ara tənqit eşə tejeşen-sə qanıqətlənerlek tygel.

Ədəkləktər həm jeteşhedlek-tərdə asıv bırev jıv menən tənqit həm yd ara tənqitə taqıla nıqıraq kəsəjtergə kərək.

Kalxuz tıdletəşəndə partejənnıv ireklelek səjesəten bədoıv, kamsamul ojoşmaları tarafınnan rəxımhəd rəvəştə partejənnıv gınıral hıdıqına qarşıv kıləvdər buldı.

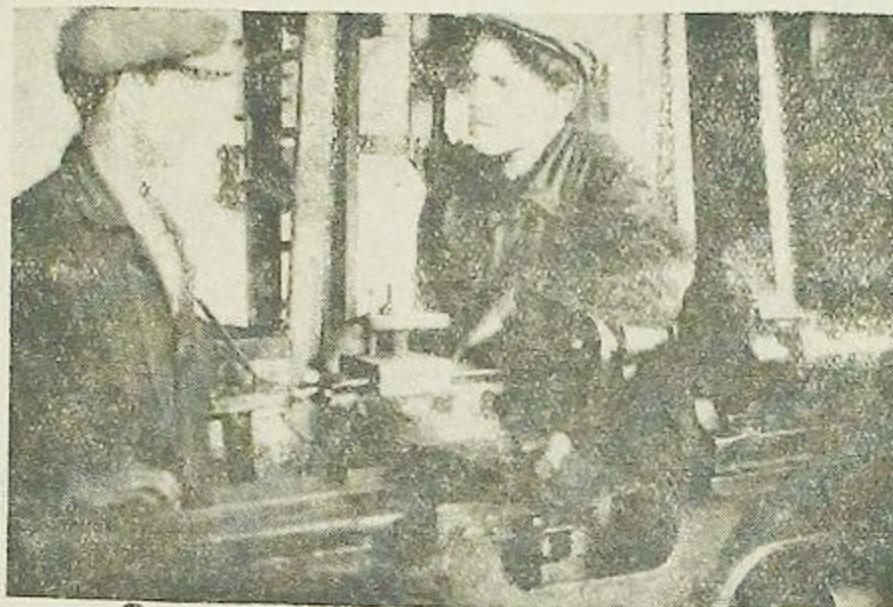
Bıl qarşıv kıləvdər urta xəllə kərəstəjəndərdən eşsə həm batrak, jarıvırdıv sajudas ikənleğən onotop, urta xəlləne şınfıv bulıv jaqıvnan bəterəp xoquqtan mexrym ittelər.

Oşo kənqə tiklem qajıv bər kamsamul ojoşmaları yddərenən eştəren pırigıptarqa həm „hul“ hıkerəvdərgə qarşıv kərəşkə qarata unajlaştıvıv alqandarıv juq ələ

Ajıvıv kamsamul jəcəjkələre tarafınnan bıl eştəv tər tamıvıv bətenləv anlap jətməv, kamsamulqa qarşıv bulqan qarastar, taşlarıvıvıv bər.

«Bəd partejə jılbassıvıv aştında eşləjbed, partejə bəddə pırigıv jahavıq məzbyr itə.

Pamfinplandı stanukqa ajıvıv eşsələrə jetkə-rersəd.

Əfə timer jıl mastırskıv kamsamuldarıv udarıvıv eş-əntəndə

8—mart tegev fabrikahında

Pamfinplandı ytvəndə kamsamul aldan jətəkselek eşen başqarırqa tejeş bulhala, qajıv bər prajıvıvıv-stıvıv urındarında bıl məsələ jıvıq halıvıv jətkənə juq ələ.

Mıfıl eşen „8nse mart“ tegev fabrıgındaq qajıv bər kamsamul-dardıv prıgul jahavıv, eşkə hal-qın qaravıv, yd bursıv ytojalmaqıv-nıv alıvıv məmkın. Bındajdar bər-lıvıv turahında dırıksejə jəcəjkəgə əjtep, ajıvıv xəlyqtardıv, qəjeben asıv kырhətəv bırhələ kamsamul jəcəjkəgə bər tərlelə sara kырıvıv.

Bına bındaj kырəneştər ihə prajıvıvıv kamsamuldarıv arahında udarıvıvıv tyban torqanıv jəcəj-

kənən bıqı iqtıbarlıv kyd menən qaraqanıv asıqlaj.

Bında bəthə 570 eşsə bulıp 95 pratsıntıv udarıvıvıv menən eşləjđər.

Fabırıkta pramfinplan ytoleşə jaqıv.

April ajında zadanejahıv 108 pratsıntıv, majda 20 pratsıntıv həm ejjıv ajıvıv tıvgə jartıvında 57,2 pratsıntıv ytelgən.

Bında əlkən jeteşhedlektərdən tatar, başqort qatıv-qıddarınıv hıvıq sıktə ad hən tıskıl (7 pratsıntıvıv) itevən həm pramfinplandı ytvəndə kamsamul ojoşmaların qatnaşavıv, artta həjreleven kырhətərgə tura kılə.

M. A.—Zaqıf.

T. Qataj kantıvıv Qataj jorto Adınoqal avıvında pıanıv etrətə ojoştırolqan bulhala, kamsamul jəcəjkəgə tarafınnan bər tərlelə jılbassıvıv bulqanıv juq. Sərmən 11nse başqıv məktəbenən uqıvıvıv brıgıdalav kıləp, pıanıv etrətəndə kərəkə nə-

mələrđə jəbərərbed, tip smıta tıdəp alıp kıthələrđə, oşo kənqə tiklem bər xəbərđə juq.

Pıanırdarqa jaqıv əderləklə bulqan vazatıvıvıv bulmavıv la eşkə dır qamasavıvıv kılterə.

Pıanıv.

—Parteje vəkıldəre pırigıv jahıvıv, ə bəd tıdletəbəd“ tejdər ular. Bıl qaravıv kamsamul qaravıv tygel, bəlki unıv apparıvıvıvıv qaravıv,

Kamsamul ojoşmalarına janınnan hajlav unajıv menən, bəthə kamsamul həm partejəhəd jəstər jalpıvıv partejənnıv gınıral hıdıqın bədoıvıv tırsıvıvıv baş qırqıvıvıv bulqan unıv tajıvıvıv həm kuntıv rıvıvıvıvıv trıtskızem qaldıvıv bulqan „hul“ tajıvıvıvıv qarşıv kərəşkə məblızavıvıv itərgə.

Kamsamul ojoşmalarıv „hul“ dardıv bıl hajlav aldanıv, partejə həm kamsamul eşənə bırelgən urta xəllələrđə jətəkselek eşənən sıtkə tıbəvdəren itən sıqarırqa jaramaj.

Şulaj uq avıl ojoşmalarınıv ajıvıv tarmaqtarındaq jılbassıvıv eşən urta xəllələr qılına qaldıvıvıv tırsıvıvıv unıvıvıvıvıv haqlarıvıvıv tejeşər.

Kamsamul ojoşmalarına janınnan hajlav eşə, ojoşmalarıv bıqıv tıkle-m eşləgən eştərenə jomıq jahav menən ytkərgə tejeşle.

Bəddən kamsamul ojoşmalarıv jalpıvıv satsejalizem tıdletəşənən kan-krıv burıstarıv tırhənə məblızavıvıv itə alqandarıv? Bıqıv tıkle-m hıdıvıv kılğən jeteşhedlektərdə həm səjesi ədəkləktərdə pralıtarejat jəməqətsəleğə sıtına halıv, ulardıv bəterəvdə jalpıvıv məblızavıvıv itərgə tejeşər.

Bıl kənqə tiklem, ojoşmalarındaq jətəkselek eşəndə qatıv—qaddardan

jeteşterelgən eşsələr bıl ad hən tıskıl itələr. Şunıq esəndə bıjıloq hajlavıvıvıv bıl tarmaqqa nıq iqtıbar bıreğə, ojoşmalarıv jətəkse urındarına hajlaqan qıddar pratsıntıv ojoşma safındaq qıddar hınnanda kəm bulıvıvıv tejeş tygel.

Hajlav kampanjahıv kamsamul ojoşmalarınıv eş mıtdarın bəgənqə xuzalıq tıdletəşənə qaravıv borıv alıvıvıvıv lajomıq jahavıvıv tejeş. Eş mıtdıv bəgənqə xuzalıq nıgəndə qaravıv unajlaştıvıvıv urındardə kılken borıvıv jahavıv, bəgənqə xuzalıq tıdletəşənə qaravıv unajlaştıvıvıvıv tejeş.

Bıl hajlav kampanjahıv eşsə həm batrak jəstəren 100 pratsıntıv menən kamsamulqa tartıvıv kılken qıd-qalıv jahavıv.

Bıl hajlav kampanjahıv kın tənqıt həm kamsamulduv kın eşkə dımakratejəgə nıgəndə ytkərelep, bəthə kamsamul həm partejəhəd jəstər jalpıvıvıv pramfinplandı arttırıp tıltıvıv, eşləp sıqarıv nımələrenən ydənə tıskın xəqın kəmətəv, eşləp sıqarıvıv kырəvıv, udarıvıvıvıv həm satsejalizem jarıvıvıv juqarıv fırmıvıv unajlaştıvıvıv nıgəndə halıv eşənə məblızavıvıv itərgə tıdletəşle.

Bıl kampanja avıl jəcəjkələrendə V. L. K. S. M. Ydək Kəmitəte qaravıv tırmıvıvıv asıvıv, kalxuz tıdletəşənə kılken jəd menən borıvıv, ıgən jıvıv həm kədgəsəsev kampanja nıqlıv əderlənev nıgəndə ytkərgə hıvıv tejeşle.

V. ZURAVLİF.

Eşselər esən iøjge lagir.

Ivano—Vaznisinskilə bəjbl berense nəvəttə eşselər esən 500 keşelek lagir ojoştordoldo. Bəl lagirdə eşselər yəddərenen jal vaqıttarın qəşkarilekkə ədərənəv menən bergə uđqara alasaqtar.

Bəl lagirqa kilep jatqan esən eşselər 2 adna vaqıttqa barı 3 hum aqsa tyləjdər. Bəl lagirdə aqsa kərəktərə həm aşav—esevde jaqşırıtıvqa totov esən jəməqat ojoşmaları aqsa assignavaj itkəndər.

Hyrəttə: Haqsın, rapört eirəv vaqıtı.

Jeteşhedlektərgə qarş kərəşkə

Bəjbləq avıl xuzalıqı naluğ abjəktıñın iñərkə alqanda, urındardə kamsamuldarıñ eştə qatnaşlıqtarın maqtarlıq tip ojetp bulmaj. Senki kampanejanı başlar aldınan kamsamuldar kın qatlam jalrı arahında avıl xuzalıqı naluğ kampanejalarnı unışlı uđqarv urıñna, tik kampanejanıñ bəter mələndə gene qudojalıp eşkə başlanılar. Miñal esən Başnarkamfınqı bıldəle bulqan ber nışə faktıylar bar. Bələbaj kantunı dəvmələndəge partəje həm kamsamul ojoşmaları, artırtıñnan nıqlar təkşəkənə joqolarıñnan ujadıylar. Arqajaj, Əfə, Məsəqyt həm Estərle kantundar dəvmələndə, avıl xuzalıqı naluğ turahındaqı palazineja jalrıqı nıqlar təkşəderləməgən. Hədəmtələ eştə kypkənə unajıñlıqtarqa osorarqa tura kildə.

Ləkin oşondaj mehim ber məsələnən qəniqətlənərlek xəl itelməve, əlbittə qəfəv itələrlek eş tygel. Bında berdən urındardəqı tybən apparat xədmətkərdə halqınlıq kырhəthələr, kamsa-partəje ojoşmalarında qəjepləməj bulmaj. Senki hər ber mehim kampanejalar mələndə kamsamul dur ədərlektər mənən qarış alıp, unıñ unışlı uđqarvıñında javaplı bulıroq tojes.

Kiləsəktə bındaj jeteşhed ləkkə nıqlı iqtibar itərgə, bəl tənğəldə hər ber kamsamul ydənən javaplı ikənən anlarqa, bigərəkto kamsamuldañ aktif eleşə ojoşmalarıñ nındəj, bulıvıñ qaramaftan unda yd aratənqit, eştə javaplılıq, sabatazlıq.

Idarəqı aşıq xat.

Ridaktı ipteş!

„Lininse“ gəzitehenen 19 nış majda sıqqan 25 nış numirəndə A. Əminəf ipteş „bıqı tiklem aşılmaj haqlanıp kilgən ber bışraq jəd turahında“ tigen məqələ jadıp, mine „turanslıq“ idejalugejəhen haqlap kiləvse itep kырhətə. Uqıv-sıllarda janlış uş qalmahın esən mineñ oşo javabımdı bəşp sıqarvıñıñdı ytenəm.

İñ elek. mineñ jədem aşıq. Rivəlytseja sorondəqı janlışım bərevdəndə jəşeren tygel. Unıñ aşılmaj haqlanıp kilgənə lə juq.

İkense, min ul janlışım 18-19nış jıldarda uş his ber tərle agavurkahıñ tanrıqanmın həm ul bışraq idejalugeja nən jəşənər qasamın.

Əsənənən, 19 nış jıldan birle pralitərejat idejalugejəhen ydleşterep, Başqortostan pidagugeja donjahında ədlekheđ marksizem, lininizem juln ytkərev turahında tırışp eşləjem.

Dırtense, kypən inde matbuqat arqıñ turanslıq—milletselek mənən bulavıvıllardın ydəmdə kışken rəveştə ajırp qujıp, pralitərejat idejalugejəhendə nıq toroqqa hyđ birmən. Oşo kənğə tiklem hydəmdə nıq torop partəjeñın gıniral julnan tajrılmaj eşləjem.

Bəjrlımaj adaqında Rabfak mis-kumıñın mine Rafakta berense primirnajudarnıq tip tanrı primeje bıldəvə bıqı aşıq şahit bula alı.

Bışense oşo kəndə pralitərejat idejalugejəhen qarış kile torqan bərer eşem bulha, „ul bınaşul iñkə idejalugejəhenen sıqı alımaj devam itterep kilə“ tip iñkənə soqorqa urıñ bulıñ ine; undaj eşem juq.

Bəd Əfə zıjalıñlar ydəbeddən sul-tanqələjəfınaqı qarış ojoşqan rəveştə sıqışbıd mənən, ydəbeddən kire qajımaşlıq rəveştə ul bışraq idejalugejəhenen qasqanlıqıñdı ojetp yttek.

Altınsı, kultura fruntında partəje həm səvit vıaşnıñ qujqan burıstırın „Bış jıllıqtı dyrt jıldı“ barlıqqa kiltərev esən berense safta kərəşep eşləvse jəməqətsel uqıv-sıllarqa qarata undaj sıqış jahav partəje ustanıfkañ bujınsa lə dərəş tygel tip beləm.

Bətə sajuz maqarışeləre mitinq-hıña səjasi itog jahaqında Abalın ipteş: „Bəddən jəməqəť ojoşmaları maqarışelərgə səjasi tərbejəbirərgə,

ularıñ eşkə tartıroq, ə aldınqıların yddərenen nıqlı xımajeləre aştına alıroq, kulaktar jəberənə birməşkə teješlelər“ tej.

Adaqta şunıñ əştərgə kərək: A. Əmin ipteş mine bərdə belməj bulıroq kərək. Unan—bıñan iştəkən xəbərder bujınsa qıña məqələ jadıp faktardı butaqan: Min 22nış jılqı tiklem əllə qajda jəşerenep jatmanım; gələn Əfəle tordom. Sevit xəkyməte tədəlev mənən mine ełekke Ojəsməneje mədrəsəhenen eş məktəbənə əverələn II nış bəş-qış məktəpte idarə itərgə quştılar. „Gubano“ nıñ nəşerejat bylegənə satrutnik itep qujdılar. I nış bəş-qış eş məktəptərenə pragam jahaj torqan kəmisejəgə indərdələr. Barıñdala his bərxəjanahıñ eşlənem. Bəl turala dakuminttarım bar.

Qarqalı tixnikumıña 22 nış jıldı tygel, belki mindey uqıv-sıllar aşıqqa tydə alımaj Tərkəstan tırlərəne kitken sordə, 20 nış jıldı kystem. Unda medir tygel, zauc inem. Tixnikum jabılp urıñbıd qalqas, 24 nış jıldı kire Əfəgə qajıttım. „Gorono“ I nış bəş-qış 10 nış məktəpkə zauc itep qujdı. Əfəgə mine bərvə də alırmam.

Rabfakqala mine mitadis „prafis-sır“ itep qujqandarı juq. Ojadı bərvə uqıv-sıllar bulıp eşləjem.

Batış axrankahı mənən bərvə vaqıt-lə, bərvə tərle lə bəjlənəşəm bulqan juq. Ul turala hyddə bərvə nəməgə lə tajanmaj mineñ eştə taşlanqan bərvə iftira.

OJ. XƏBİREŦ.

IDARANAN: „Lininse“ gəzite nıñ 19 nış majda sıqqan 25 nış hanında, Ojəmdə XəbireŦ turahında bərvə məqələ bəşlıp sıqtı. Bəl turala OJ. OjəjəreŦ məqələhe unajı mənən „Başqortostan“ gəzite ndə XəbireŦen xatı bəşlıp sıqhala, şuluq xaraktirdə bulqan A. Əminəf məqələhe taqlı „Lininse“ gəzitehendə qabatlandı.

XəbireŦ ydənən ytkəndən jəşərməj, məqarış urıñdarında eşlep kilə, bəgənğə kən ytkəndənən ajırlıqan, şunıñ esəndə „Lininse“ lə sıqqan məqələhe unıñ bəgənğə kənə nışbətən urıñbıd hanap, XəbireŦen xatıñ taqlı bərvə merte-də bəşabıd.

Eş jaqşırıd

Siləbə 7 jıllıq tatar məktəbendə bəjblıq uqıv jılına tiklem tərbeje eştəre bik jəməqəť bərdə.

Məktəptən ełekke medir Kalcak əfiserə Ojəzıf ydənən medir bulıvıñnıñ fajdalıñp, kammunis, kamsamul uqıv-sıllar, uqıv-sıllardın hər bərvə eşənə kərtə halıp kildə.

Səjasi tygərəkter eşə barmam. Bəjbl bətə uqıv-sıllar bıñd partəjele bulıv mənən səjasi tərbeje eştəre jaqşırıd.

Hər bərvə uqıv-sıllar ydən udarnıñ xısaqlap, uqıv, jəməqəť eştərenə aktif qatışalar.

Kamsa.

qa qarış mərximəthəd ut aşıv aşı, bəl eştə barlavda kamsamuldañ bərvə eleşən şuqa jəlep itərgə teješ-tər.

„Osqon“.

Caqmaqoş jorto jadıq səsevde dyrt ajaqlap aqhanı

Caqmaqoş jorto qış kənə 80% kəlliktıfqa kyskən bulhala, kulak qotqoħo kəsle bulıv arqanında bılardın bəqəť 9% qıña kalxuzda qaldı.

Bında eştən qujıltı nəsar, səsevge birlənən kanrıyl zadaneje 15—majqı tiklem 50% qıña ytol-gən. Şul arqala səselərgə teješ bul-qan 785 giktar jorden 230 giktar qıña fajdalıñlıqan. Baqsaslıq eş lə şuluq bəşqışta. Jort kyləməne 7 sintnır jəşəlsə orloqo jəberəlgə teješ bulhala bıñnıñ bərvə jərvə sint-nırqıña eleşəndə. Xəder bında bəqəť ikegenə urında jəşəlsə baqsahı ojo-ştoroldo.

Ə. Dəvlətişin.

Bəd 139 giktar səstek.

Stərle kantunı, Kəşer tabın jorto, Usman avıl-ındaqı „Janı Usman“ kalxuzı 23 nış aprıldan alıp səsevge tēstə. Xədergə kəndə 60 giktar tər, 38 giktar holo, 30 giktar bəreñge, 10 giktar qara bojdaj, bərvə giktar kənba-qış səselde. Səselgən or-loqtoñ 61 prasıntı aqıv-lap səselde.

Kalxuzda 31 xuzalıqqa 19 baş eş atı bar.

Jadqı səsev qəmyman alqanda unışlı bara.

„Apuş“

Fən həm tixnikə.

Samalyttər esən mod kырhətkes.

Vaşıngtun (Tənjaq Quşma Amirikañ yđək qalası) qalabıñ Gvir isemle ajradırmında jıllıq-tıñ hıv tıñv dərəzəhenə tiklem tybən tēşəven kырhətkən janı bərvə qoralqa hınav jahap qaraldı. Bəl qoral inzinir Gındırsun tarafınan ujlap sıqarılqan. Ul qoral bərvə qabatı mənən ajraplanqı nıqıtlı-qan nıq tərta esənə urıñsırlı-qan. Əgərdə tıvə jaqlıq havanıñ jıllıq qanat eştəndə mod xası-bulırlıq xəlğə jəthə, qoraldañ taq-tahıña nıqıtlıqan qıdıñ lampa ja-nıv signal bıvə.

Ut hynderges pistalit.

Amirikala hıñqı vaqıttarda bik ytkən aql mənən eşləngən ut hynderges qullanıla.

Apparat pistalit rəvəşəndə bulıv, ut hynderges şıjıq ojer bul-tırmalı dur tygel silinder, totqa həm bışqındırqıñ ırqatın tora.

Qullanqan vaqıtta hul qıl mənən qoraldañ silindəren, ə un qıl mənən totqan totola həm jalqıñdın tybən jaqlıñ qaratqan xəlğə bışqındırqıñ ırqıq bəşlı. Bəl ut hyndergesten furma həm kyləmə-nen dur bulmavı başlanqan utı hyndergə bik unajlı bulıv, silin-derdən atılp sıqqan xımeje qatış-mahı jalqıñd xəder yk hyndergə-

Traktıvətrətenə jardıam itməj dər.

Yrge Ojıqı. (Yđ xəbərse-bəddən tiligraf aşı).

Kalxuzdarqa jardıam itev esən kilgən traktıvətrətenə urındaqı ojoşmalar bərdə iqtibar birməjdr. Traktırdardın habandarı tadartıv-sıllar mənən tərmin itelməgən. Şu-nıñarqahında 22 nış əjjynde tu-qıd traktıvətrətenə bıjıña eşed-tordolar. Ətrətdərdən dugıvırdar-ələgə tiklem tədəlməgən. Dyrt kən esəndə ətrət ni bərvə 30 giktar sırm hərəgən. Urındaqı ojoşmalar-ıñ bındaj jənejtərenə qarış qır-qa sara kырərgə kərək.

OJƏBƏJDYLLIN.

Ridaktıv urıñbıñar: Julıdabıjva.

КОМСОМОЛЬЦЫ БАШКИРИИ,

В ПОХОД

ЗА ПОЛИТЕХНИЧЕСКУЮ ШКОЛУ

Больше инициативы товарищи!

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Бюро Областного Комитета ВЛКСМ по докладу Наркомпроса о мероприятиях по политехнизации школ и участия комсомола.

Реконструкция народного хозяйства и культурная революция вызывают необходимость подготовки социалистических кадров. Одно из основных звеньев этого фронта политехнизация школ, перестройка народного образования, соединение обучения с производственным трудом, ознакомление в теории и на практике с производственными процессами.

1. Башкирская организация комсомола в целом в политехнизации до этого времени не принимала должного участия.

2. Профсоюзные и хозяйственные организации также не помогали осуществлению политехнического образования.

3. Наркомпрос до партсовещания проявлял явную неповоротливость в подготовительной работе. Провал Областного совещания по политехнизации.

4. Одобрив в основном мероприятия Наркомпроса развертывание ФЗС, реорганизация семилеток в ШКМ и ШКС, перевод 40 проц. 9-ти леток в техникумы и т. д.

Бюро ВЛКСМ подчеркивает, что комсомол должен оказывать помощь перестройке образования, вместе с профсоюзными и хозяйственными организациями привлекая и всю общественность.

Бюро Обкома ВЛКСМ выдвигает, для обсуждения на областном партсовещании следующие мероприятия:

1. Привлечь все хозяйственные, профессиональные организации и общественность. Увеличить ассигнования на это дело (Наркомпрос дал 61000, всего 2 проц. бюджета).

2. Перевод ФЗУ на базу семилеток задерживается слабым развертыванием ФЗС, отсутствием увязки работы последних с ФЗУ, необходимо наметить кратчайшие сроки перевода ФЗУ на ФЗС, одновременно необходимо обучить и обеспечить подготовку национальных кадров, как через ФЗС, так ФЗУ, созданием отдельных подгрупп для националов и привлечением не меньше 60 проц. националов в ФЗС. Увеличение националов в рабочей батрацкой прослойке в ФЗС можно провести только при достаточной материальной помощи. Намеченные ассигнования Наркомпроса недостаточны. Необходимо увеличить размеры стипендиального фонда по ФЗУ до 70 проц., не снижая 15 проц по ШКМ и ШКС.

В предстоящий год надо закончить все строительство сети ФЗС.

3. Не менее 25 проц. надо выделить с повышением возрастного состава, с более углубленной программой и про-

изводственной практикой, для подготовки работников. Повысить в ШКМ возрастную состав на 2 года и установить по окончании 2-х летнюю производственную практику.

4. В совхозах единственной формой общеобразовательной школы должны быть школы Совхозуча по типу ФЗУ. Уже в этом году нужно наметить организацию сети ШСУ в крупных совхозах и в 31—32 году на базе 2-й ступени охватить всех оканчивающих 1-ую ступень.

5. Крайне отстает подготовка средней квалификации работников по строительству, надо поставить вопрос о создании строительного техникума и создании техникума областной промышленности, одновременно усилить учебно-производственную базу в открываемых индустриальных техникумах (Белорецк и др.).

6. Выдвинуть 30 комсомольцев педагогов на руководящую и постоянную работу в районы, поручив Орготделу подготовить квалифицированных выдвиженцев.

7. Нужно добиться выделения хозяйственниками необходимых оборудований для производственного обучения, особенно в ШКМ и ФЗС, не имеющих учебно-производственной основы по линии хозяйственных объединений и колхозов, решительно бороться с невниманием к делу политехнизации профсоюзных и хозяйственных организаций.

8. Поощрить инициативу ДКО в создании детских с.-х. станции бюро с.-х. пропагандой среди детей при техникумах и добиться соответствующей поддержки в этом деле от НКП.

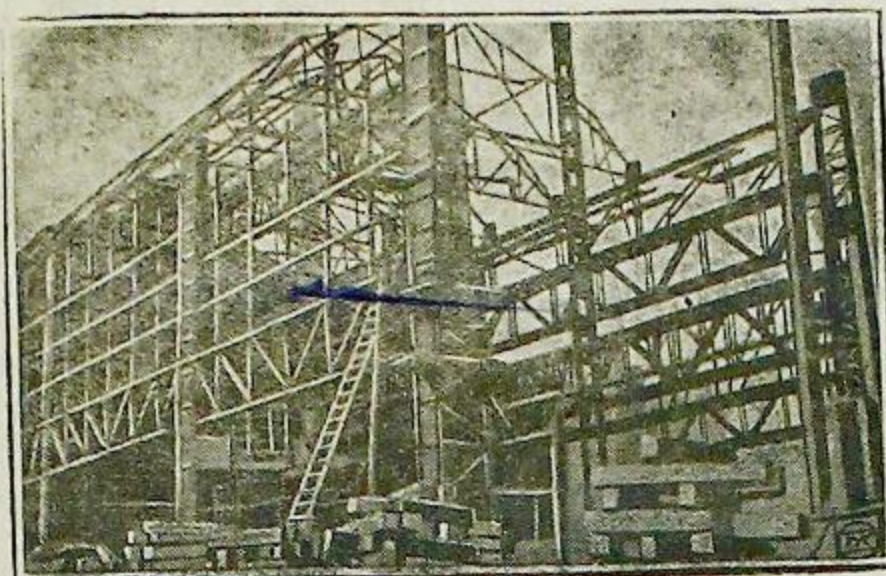
9. Необходимо привлечь инициативу самих учащихся в борьбе за активную учебу.

10. Нужно решительно бороться с консервативным элементом (старыми учителями, держащимися за старую школу), бороться против замены всестороннего производственного обучения узкой тренировкой (теория Гастева) ремесленничеством.

Только массовой инициативой и углубленной практической работой мы сможем быстро и хорошо организовать политехнизм. Большая часть этой работы падает на долю местных организаций (ячейки школ).

Бюро Обкома ВЛКСМ постановляет:

Для широкой популяризации политехнизма, практического вовлечения всей массы комсомольцев и молодежи, объявить поход за политехническую школу, направить внимание комсомола на практическое выполнение задач политехнизма.

Danbastaqь Rьjьf isemedage zavьt janьnda bik dьr 5 numirlь janь martin mejesе halьnьr veta.

Bьl mejestе tьdьvda eь timpь qьdьlatildь. Sьnki XVI sь s'jьzqa bьl mejestе xutqa jevьrergь qavalandьrьla.

Hьrattь: 5 nse numirlь martin mejeseney tьdьlьsh.

Против узкой тренировки, против теории Гастева

Долой старую школу, подготовляющую начетчиков!

В чем же состоит важность политехнизма, особенно в данный момент, когда так остро ощущается нужда в кадрах и кадрах не простых, а могущих действительно возглавить реконструкцию нашего народного хозяйства на основе последних достижений науки и техники? Самой жизнью выделяется необходимость реконструировать нашу школу, особенно среднее ее звено. Превратить школу «подготавливающую» начетчиков в школу подготавливающую квалифицированные кадры, увязав, таким образом теорию с практикой обучения.

Весь процесс обучения должен строиться таким образом, чтобы учащийся в школе, наряду с глубоким изучением теории, будет проходить практику непосредственно на производстве, начиная от рабочего и кончая инженером.

Школы II ступени, как совершенно непригодные для подготовки кадров—должны быть в течение ближайшего времени реорганизованы в техникумы.

В условиях Башкирии осуществление политехнизма связано с трудностями, вытекающими из недостаточного наличия индустриальных центров, являющихся основой политехнизма; и самое главное—отсутствуют подготовительные кадры педагогов,

могущих возглавить введение политехнизма; с другой стороны, некоторой частью «старого» учительства проявляется противодействие нововведению («зачем, мол, нам учить рабочих»), отсюда вытекает задача комсомола—развернуть громадную работу, вернее, борьбу за политехнизм!

1. Комсомольские ячейки должны взять инициативу, практически осуществить политехнизм в школах. Должны быть выработаны практические мероприятия, особенно в части содействия школам в приобретении мастерских, в предоставлении учебных цехов, колхозного инвентаря.

2. Бороться против всеяческих извращений политехнизма, подменяющих всестороннее производственное обучение узкой тренировкой теории Гастева, а также и против подменяющих политехнизм простым ремесленным обучением.

3. Необходимо развернуть широкую разъяснительную работу среди общественности о смысле политехнизма, проработать на всех комсомольских собраниях вопрос о политехнизме, взяв за основу решения II всесоюзного партсовещания, решения по докладу Чаплина на VIII Всесоюзном съезде ВЛКСМ и решения VI всесоюзной конференции.

Петр ГУЛЯЕВ.

ПО ЗАВЕТАМ МАРКСА И ЛЕНИНА ПЕРЕСТРОИМ НАШУ ШКОЛУ Дать школе наряд на

МАСТЕРОВ ОРГАНИЗАТОРОВ РЕВОЛЮЦИОНЕРОВ!

«Под образованием мы понимаем три вещи: 1) умственное образование; 2) физическое развитие такое, какое дают гимнастические школы и военные упражнения; 3) политехническое воспитание, знакомящее с общими научными принципами всех производственных процессов и в то же время дающее ребенку и подростку практические навыки в обращении с элементарными инструментами всех производств».

Это писал Маркс 45 лет назад. Осуществление этих принципов в капиталистических государствах невозможно. Там школа служит классовым интересам буржуазии и не в ее интересах давать рабочему развернутое политехническое образование. Вот почему даже в передовых по технике государствах, как Германия, сохранена кастовая школа, загораживающая сознание ребят божественными молитвами и целым каноническим буржуазных «добродетелей».

Переход из начальной подготовительной школы в среднюю и высшую чрезвычайно затруднен, а для рабочего даже почти невозможен.

Октябрьская революция впервые поставила вопрос о практическом осуществлении политехнизма в школе. В программе нашей партии имеется пункт о политехническом образовании для детей до 17 лет. Конечно, в первые годы революции, в эпоху голода и гражданской войны, практическое проведение политехнизма было почти невозможно. Но уже в 1921 году, когда мы приступили к восстановительному периоду, Ленин писал:

«Безусловным заданием поставить немедленный переход к политехническому образованию или, вернее, немедленное осуществление ряда доступных сейчас же шагов к политехническому образованию».

Но этих первых доступных шагов к политехническому образованию не было сделано. Старый неповоротли-

вый, негибкий аппарат Наркомпроса крепко держался за старую школу. Комсомол еще на V съезде в 1922 г. поставил вопрос о политехнической школе. Все эти годы комсомол боролся за политехническую школу.

Сейчас споры с Наркомпросом кончены. Сама жизнь проголосовала за политехническую школу. Реконструкция промышленности, бурный рост коллективизации поставили по-новому вопрос о кадрах. Новым гигантам индустрии, колхозу, совхозу нужны не только грамотные рабочие, но имеющие большой политехнический кругозор, понимающие связь между отдельными процессами производства и целыми отраслями промышленности и сельского хозяйства. Ленин в 1921 году писал: «Все должны стать столярами, слесарями и проч., но с каким-то добавлением общеобразовательного политехнического минимума». Нам сейчас нужны не только слесари и столяры, но и трактористы, шоферы, бригадиры, техники, агрономы. Старая, так называемая трудовая школа, оторванная от производства, дать их не может.

Вот почему политехнизация школы стала в порядок дня. Вопрос о политехнизме стоял в центре внимания партийного совещания по народному образованию, которое состоялось в апреле. Партийное совещание вынесло ряд важнейших принципиальных решений по этому вопросу. Они сводятся к созданию единой стройной, организованной системы народного образования, пронизанной политехническим содержанием.

Основным звеном этой системы является фабрично-заводская семилетка в городе и школа крестьянской молодежи в деревне. Это именно тот тип школы, о которой писал Ленин. На базе этой школы должны строиться ФЗУ и производственный техникум.

Уже в этом году мы должны охватить через ФЗС 640 тысяч детей рабочих. Уже в этом году нужно развернуть большую сеть ФЗС в рабочих районах. Этот год должен ознаменоваться первыми практически шагами по политехнизации школы. Этого требуют темпы нашего времени. Из этого, конечно, не следует, что мы политехнизацию всей системы народного образования проведем одним махом. Это дело не одного года. Но начать нужно обязательно в этом году.

И вот тут-то мы сталкиваемся с целым рядом трудностей. Для практического осуществления решения партийного совещания необходимы организованные усилия Наркомпроса, хозяйственных, профсоюзных и комсомольских организаций. После партийного совещания прошло два месяца. За это время не только ничего не сделано для практического проведения политехнизма, но решения партсовещания даже не доведены до масс. Ответственность за это ложится не только на Наркомпрос, но не в меньшей степени на ВСНХ, ВЦСПС и комсомол.

10 августа созывается всероссийский съезд по политехническому образованию. На этом съезде должны выступить с развернутой программой действий и промышленность, и профсоюзы, и комсомол. Нужно наверстать упущенное время и сейчас же развернуть большую боевую подготовительную работу к политехническому съезду. Эта работа должна состоять из целой серии практических мероприятий, обеспечивающих первые шаги по политехнизации школ. Хозорганы обязаны сейчас же заняться вопросом оборудования школ семилеток и производственной помощи этим школам. Промышленность обязана уже в этом году поставить массовое производство оборудования и наглядных пособий для политехни-

ческой школы. Хозобъединения должны знать сеть фабрично-заводских школ, знать их нужды и потребности. Мы ждем от ВСНХ решительного поворота лицом к политехническому образованию, ибо только оно даст промышленности крепкие кадры рабочих и специалистов.

Профсоюзы должны сейчас же развернуть большую пропагандистскую работу в массах. Нужно мобилизовать массы рабочих вокруг вопросов политехнизма. Рабочий коллектив заводов и фабрик может многое сделать для оборудования и производственной помощи школам. Профсоюзы должны обеспечить полный охват детей рабочих школой там, где в этом году проводится всеобщее обучение.

Комсомол, который так долго боролся за политехническую школу, должен сейчас приложить все силы к тому, чтобы претворить идею в жизнь. Среди комсомольцев имеются сплошь и рядом настроения успокоения и благодушия: мол, предложения комсомола приняты—чего же больше! А между тем именно сейчас то и требуется самая напряженная работа всех союзных организаций с тем, чтобы добиться осуществления принятых решений. Нужно на основе широкой самостоятельности организовать поход за политехническую школу. Комсомол должен организовать отряды культуры, которая, преодолевая косность, неповоротливость, добивалась бы практического осуществления политехнизма.

Не в порядке кампании—в порядке углубленной практической работы все организации должны готовиться к всероссийскому политехническому съезду. Оставшиеся полтора месяца должны показать новые темпы, отвечающие темпам всего нашего строительства.

Решения партийного совещания должны быть проведены в жизнь.

ЛИЦОМ К „ТЫСЯЧЕ“!

„Здесь будем оставаться или дальше повезут“?

Большое, политически важное мероприятие Областной Комитет партии воложил на башкирский комсомол. В октябре комсомол должен мобилизовать 1000 лучших националов комсомольцев из своей среды на производство. С 5 июля половина мобилизованных (500) должна приступить к учебе на курсах по приобретению квалификации. Для успешного завершения намеченного, от комитетов комсомола требовалось развернуть общественное мнение, требовалась громадная по размеру и важности разъяснительная кампания.

С 25 мая Областной Комитет дал совершенно четкое указание о том, как развернуть кампанию по набору «тысячи». Как оно выполнено? Что мы имеем в настоящий момент?

Мы имеем совершенно неудовлетворительные результаты. Есть реальная угроза выполнению задания партии.

Некоторые кантонные и ряд волостных комитетов комсомола недооценили политической важности подготовки национальных кадров рабочих. Они безответственно отнеслись к выполнению директивы Обкома партии и комсомола. Уфимский Кантком, например ограничился коротенькой телеграммой, посланной волкомам.

23 июня Обком вновь потребовал от кантонов решительного перелома в мобилизации «тысячи» с тем, чтобы к 5-му июля националы-комсомольцы приступили к учебе. Уфимский Кантком вторично доказал свою бюрократичность. Раньше срока, 26 июня, он вызвал в Уфу 15 мобилизованных. При чем все 15 не отвечают требованиям приема. Возраст вызванных вместо 18 лет колеблется от 14 до 16. Среди них есть совершенно неграмотные и больные.

Между прочим, характерно то, что никто из вызванных Уфимским кантком не знает цели мобилизации.

— Здесь будем оставаться или дальше повезут?—спрашивали мобилизованные.

Такова «работа» Уфимского канткома, таково возмутительное отношение к делу со стороны комитетчиков.

Подобное отношение проскальзывает и в ряде других кантонов.

Остается несколько дней. В этот срок нужно добиться решающего перелома. Надо развернуть подлинно боевую подготовку. Кантонные комитеты комсомола должны командировать на места своих представителей, ответственных за успешное проведение разъяснительной кампании и самой мобилизации.

Следует отметить халатность отношений к мобилизации со стороны хозяйственных и др. организаций. Областной Комитет имеет договоренность с НКТрудом об обеспечении мобилизованных условиями для нормального хода учебы. Однако, Наркомтруд до сего времени подго-

товки не ведет. Общежитий нет, нет постельных принадлежностей для курсантов.

Из занимающихся 80 мобилизованных ранее, семь батраков и четыре бедняка с учебы ушли. Это объясняется исключительно скверной подготовкой НКТ.

Курсантов с первых же дней посылали работать в ночную смену. Мастерская, где проходят практику мобилизованные, оказалась без токарного и столярного станков. Питание не было налажено. Курсанты-мобилизованные порой оставались голодными.

Этот урок должен послужить предупреждением для всех заинтересованных в выполнении задания Обкома партии.

Городской комитет ВЛКСМ до сих пор на курсах не создал ячейки, Комсомольцы разбросаны по всем городским ячейкам. Это так-же ненормально.

Городской Комитет должен повернуть лицом к «тысяче».

Kamsamol köce blən mñərləgən silos jamnarь, başnəläre tözərgə

Mal azьoьn əcəly — siluslau malcьbьq mäs'aləsen xəl ity də həm oյştərləqan kalxozlarnь xucaьbьq jaqnnan nəqtudahəm kalxoz xərakəten kiləcək tə də kinəjtygə zur uryə totouьn əjimi y t e p bulmьj.

Iptəş Stalin 16ncь partiə s'jznda aulь xucaьbьq xəlenə tuqtalьp, şul syzlərene əjta:

— Ytkən corda vznen iqtibarləvznə yzəgndə əc mäs'alə tordь, orlqьbьq, malcьbьq həm tixnik kul'turalar mäs'aləse. Orlyq mäs'aləse təvndə xəl itldə. Xəzer vez malcьbьq həm tixnik kul'turalarnь kəcəjty mäs'alələn xəl ity corьna ajaq v a s t ь q. Vaq krəstian xucaьbьq nigezndə bu mäs'alələnə xəl ity m ə m k i n tygel. Alarnь fəqət satsializmь nigezndə tölzəgən, janь tixnika blən qorallənəqan xucaqlar nigezndə gndə xəl itep bula.

Malazьoьn siluslau anьəcənsilus ambarləv, silusbaşnəläre buldьru, iptəş Stalin kyrsətkən malcьbьq mäs'aləsen xəl ity də praktik caralardan sanala. Cənki silus — aulь xucaьbьq janьdan tözədgə zur qoral. Ul jalqьz k r ə s t i ə n xucaqlarьn kalliktifləstəry kypere sanala. Ul mal azьoь bulmau — qurqьbьsьn vterə. Anь blənəqulь bulmaqan vətən ysmnklərne də qadəttəgə mal azьoьna əjləndərep bula.

Şunьn əcen iptəş Jəkvlef — S S S R Çir Eşləre Xəlyq Kamisary — kasamolnьn Y z ə k Kəmitijə jannda mal azьoь turnda caqьrləqan kinəşməgə tyvəndəgə xanь jaza:

QƏDRLE IPTƏŞLƏR!

—Milion silos jamnarь həm başnəläre tözərye sznen vajovaj lozngəqьz itərgə bulmьj. Praktik eş itep: bu plannь y t ə y n e y z

məs,yllegəzdgə alьp kamsamol szьoь bujnca, silos jamnarь həm başnəläre tözərye eşenəq varьsьn ucotqə ala varunь oյştərrəqə bulmьj.

Min siluslau eşenə zur əhmiət birəm. Bu janь eş. Jəşlərsəz anь kytərep bulmьj. Əgər də kamsamollar aullarda bu eşne axьr ciğenə qədərə ytəsələr, hic syzsez alarnьn xucaьbьq aftarilite həm alarnьn səjəsi aftarilite bik kəcəlyşər. Cənki siloslar, fəqət mal azьoь mäs'aləsen xəl ity də oşanclь qoral qna tygel, vəlki ul cəməqət m. l c ь b ь q ь n buldьruda jul əzri.

Mina xəzer əjtygezne nqlap soğym, sez bu eşkə jəni milliona qan silus jamnarь, başnəläre tözərye eşndə yz əstegezdgə cətkəclek həm mäs'yllkne ala alasym?

Mona iptəş Jəkvlef tarafnnan siluslar tözərye turndaqь praktik vurьc şulaj kankrit qujldь. Həm kamsamol anь qəbul itte.

Dimək, vznen vəgnə praktik eşəvez həm vajavoj lozngəvznə m ə h i m e Başqrtstan kyləmnə mñləgən silos jamnarь həm başnəläre buldьrudan qibarət.

Ləkin, urndaqь kamsamol oյşmalarь monə nqlap iqtibar birlimilər. Bu juldaqь vznen eşzələrevz hic qənəqətlənrlek tygel əle. Vznen vurьc bu juldaqь Yzək həm Əlkə Kəmitite diriktifьn tulьsь blən ytəy.

Kamsamol silos jamnarьn oյştyruda aldan varsьn.

Bez bu julda massьqə annatrəqə, tözərye oյşmalarьn akalxozlarəqə jərdəmgə kilrgə, kamsamol köce blən silos urnnarь buldьrrəqə tiesьbez.

Q. İşulat

Bed bьnь qьvьvьdь horajbьd.

Bьjьbьq uqьv jьbьnda T. Qataj kantunь, Qataj jorto, Adnaqol avьlьna uqьtəvsьn itep Gəlsəm Xəbibylina tigən berəvdə jəbərgəjnələr. Ləkin bьl uqьtəvsь avьl jarlьlarə eşən fajda kiterəvsə bulmaj kirehənsə zьjan kiltərəvsə bulьp sıqtə.

Xəbibylina kiləv menən mulla bisələrenən kvartir alqajьnь. Xərdərgə kəngə tiklem şulardan sьq qanь juq əle, kirehənsə mal qьrdьgьrtorəp ulardə qunaq bula.

Şunьn eşəndə ul məktəptən jarlь batrak balalarə qьvьrsьqarьp, mulla balalarən uqьta. Kypton tygel sarman avьlьnda diligatkar eşən 15 kənlek kurьs asьlqajьnь. Xəbibylina bьnda kyrhetəlgən batrakəv jəbərməj totəp alьp qalьp unьn urnьna ber mulla balahьn jəbərde.

Avьlda səjəsi kampanjalarəqə qatnaşmaj. Kamsamol eştəren bə tənəlj hyndərevgə taban alьp bara.

Bed kulaktar tirmenənə hьv qojovьsь bьl uqьtəvsьn bətenəlj hēpərevdə horajbьd. „TƏRTKƏ“

Kamsamol qarmaq hala.

Silos jasauda

Narkamzim 2 a j bujьna k a n t o n n a r ə c e n p l a n s ь q a n .

Qədəti soğnau

Hər ber kşegə acьq v i l g e l e , vəgnə a u l xucaьbьq kampaniələren y t k ə r y d ə g e cətkəcəlek eşəndə hic şiksez Narkamzim tora. Şunьn blən vrgə bu kampaniələrnьn in qojьrqında N a r k a m z i m səjrlə. Başqa aulь xucaьbьq kampaniələrndə qojьrqta s ə j r ə l g ə n k v e k , Narkamzim apparatь silus jasau kampaniasndada soğqə qaləqan. 25 nce martta uq kəlligə utrşь tarafnnan silus j a s a u n ь n əhmiətə turnda ike tabaqьlq qərar jazьlьp kantonnarəqə ozatloqan. Kantonnarəqə ozatloqanda eş şunьn blən v l k ə n xisaplanəqan.

Narkomzim blən kalxoz sajuz plan əcen taləşqannar

15 nce majda yzəktən Başnarkomziməqə, Başqrtstanda 200 men tunna silus jasau turnda razvirska kilgən. Razvirska kily blən narkomzim monь fizlek blən xəl qləqə zasidania çioqan ləkin ənə şul zasidaniada inde Narkamzim blən-kalxoz sajuz yzara taləşqannar. Narkomzim:

—Kanton çir eşləre bylklərənə razvirska çivərrgə kirək, anda alar yzləre xisaplap bylərlər disə

Igen qortqostarь menən nisek kərəşərgə

Başqrtstandə kyp kenə təvək-tərəndə tərle qortqostar igendərgə kyp zьjan kiterələr. Qortqostarədn jaralьvьna tər səvəp: v a b a ь d a r d a h ə r l m ə j j a ь p q a l o q a n j e r d ə r d e n k y p b u l u ь . I g e n ə s e n k y p z ь j a n k i t e r ə t o r o q a n h a r a n s a l a r d a j u q a r ь l a q ь s ə v ə p t ə r a r q a h ь n d a y r s e j d ə r .

Haransa ydenen tьsqь kyrneşə menən jəşel sikrtkəgə oxşap, tik ydenen dırraq horo təktə bulьvь menən ajьla.

Əsə haransalar jəj adəqьnda yddərenen tuqtaqan urьndarənda jerdə ber virşuk tərənlegəndə qadьp 50 nən 100 gə tiklem kykəj halьp qaldьralar. Jədn kənə bьl kykəjdərdən jəş haransalar tьva. Bьlar, „jəjəvle haransalar“ tip atalalar. Jəjəvle haransalar bik kyp buləqanlyqtan ber urьndaqь ybemlektərdə bik tid aşap vətəp ikense urьndarəqə kysələr. Bьl haransalar 60 kənlek buləqas qanatlanьp osop adьq edləp igendərgə bik kyp zьjan kiterələr.

Ufa juqarь uqu jortlarьna xəzrləy kursnda

Xəzrgə kəndə Ufa şəhərdəgə juqarь uqu jortlarьna xəzrləy kursnda varьbьq 336 kşə uqi. Şulardan başqrtlar 128, tatarlar 134 ruslar 43, cuaşlar 20, başqalar 11 bulьp, 23 partialьlar həm 237, kamsamullar sanala.

eşləngən əkəmətiklər turnda

Kalxoz sajuz:

— Tuqta əle tuqanqajьm, bu eştə sin cətkəcə buləqə tieslə bulsanda bu urnda vzdən rəxsətsiz kalxozlarəqə qaqılma, anь fəqət vzenə arqьl qna eşlərgə m ə m k i n d i g ə n .

Monda kalxoz sajuzsəz eşləy m ə m k i n d ə t y g e l t i k b u m ə s ' ə l ə n e t i z l e k v l ə n e r ə k x ə l q l ь p b u l a c a q i d e .

Razvirska bylep birgəctə kən-feliket vtmə. Narkomzim yzenən 15 nce majda buləqan utrşnda kalxuz sajuz aşakalxozlarəqəjəzdən 40 men tunna silus əzrlərgə birsə, 20 nce majda buləqan utrşnda kalxoz sajuz 62 men tunnadanda artьq silus jasaatə almajacaqьn vlderep qərar cəqara. Bu eşne kyrgənNarkamzim 25 nce majda taqь utrş jasi həm kalxozlarəqə jəzdə 10 men tunna əzrlərgətişlek turnda qərar cəqara.

Mona şul arqada Narkamzim kantonnarəqə bylənən silus razvirskaşьn varь 7 nce iyndə gndə kantonnarəqə çivərə ala.

Ləkin bu kəngə qədər urnnar dan silus jasau eşenəq nicek varь turnda ber tərle də məqlymət kilgəne juq əle.

Şunьn eşəndə bьlarəqə qarşь qatь kərəş alьp varьrəqə kərək.

Haransalar menən kərəşeydə ber nisə juldar qollanьla:

1—Başvərdə hərəlməj qaləqan jerdərdə hərəv.

2—Jədn səsəhe jerdə kəddən yk tərən itep hərəp, ulardьn kykəjdəren kymep qaldьrvь.

3—Haransalar zьjan kiterə torəqan hьv sittərənə buraznalar, kanavdar qadьp, ulardь şul kanavdarəqə qьvьp təşerep yterev.

4—Haransalar menən zararlanəqan igen vabudərgəna, ulardь aqьvlap yterə torəqan darəvdə hibe.

Bьl hunəqь jul qollanьlqanda, krəktəjən aqajdar, şul rajondaqь agranum həm ybemlektərdə qortqəstardan haqlav instьruktьrdərgəna kənəş itep eşlərgə, ulareş-qti qan juldan sitkə sьqmasqauş-tər.

Agranum: Ə-Əxtəməf.

Satsialni jaqtan:

Eşcelər 76, batraklar 29, fəqir-lər 155, urta xəllələr 65, xzmət-kərlər 11.

Uqunь qzulatьr əcen ajьm kur-slər ber bəre blən jarьşalar. Ləkin bu jarьşlar xəzrgə kəndə kyberək qəqəzde gndə vara. F.

Betə kantkamuldarğa häm prafsajuzdardın kantun vojralarına

Kamsamulnıñ ölkä kemitäte häm Başprafsavit berense iyläñ 15 nse iylgä tiklem, toq jıñnav udarnıj ike adnalıq iqlan itte.

Bıl udarnıj adnalıq ta Kant-kum jəcəjkä häm miskomdar qıfı-qa vaqıt esendä toq jıñnav paxutına kin jalıy töt birergä.

Kin jəmәqәtselekte, pyjanir ojoşmaların ojoştorıqıñ, toq jıñnauda ytkän jıq tәzәvәlär-

dän fajdalanıqıñ.

Udarnıj brigadalar tәdeged, xuzalıq, karpıratsej ojoşmalarına nalytlar ojoştorıqıñ. Xäderlängän qapıqtardı toq xäderläy ırın-darına tuplaqıñ.

Toq jıñnauda jarıñ häm udar-nıjlıq iqlan iteged.

V. L. K. S. M. ölkä kemitite, häm baş prafsavit.

Aqas prajzvodstvahında

Barıjzda qarıq çju paxotına

Qarıq xärläy eñ mona qä-där bik jomşaq xäldä tora.

Xlip sajoz varıñ 428 men qarıq xärlärgä tieş. Şulardan 4 men qarıqñ tәrlä xıçalıq ojoş-malar; xlip sajoz, baştroj, trist häm başqa şona oxşalı ojoşmalar xärlärgä tieş. 28 men qarıq här tәrlä ojoşmaların ajrıñ funt-larınan häm kin çämәqәtselek köce blän xärlärgä tieşle. Xä-zrgä qädär bu eşkä bәten çämә-qәtselek çitәlek dәрәçädä tup-lanmağan. Zadanıa bujıñ varıñ-ıq 12 pratsint qna xärlängän. Çämәqәtselek yzenen östәnә tәş-kän burıñ ytäydä bik jomşaqıq kirsätä

Bu kampania cınan da kampania tәsen almağan әle. Ojoşmalar mona qädär tәşşız qna xәрәkәt ittelär.

Xlipsajuz su eşne Narkomtorg prikazı blän gnä, m a s s a s z diriktivalarsız ytkәry blän qәnә-qәtlänä. Sonıq vaqt yzenen iqlan itkän ike atnalıqñ nәtiçәsez bulıñ beldeğä.

R. K. I. urazaj turnda tikşerep xlip sajozqa tiz vaqıt e c n d ä qarıq xärläyne әjte.

Bilgele xlipsajuz tarafınan bu tormışqa „aşırıl“, „Urınarğa 1—iylgä qädär ike atnalıq ytkәry turnda tiligrammavır, tiligrammada: Narkomtorg xlipsajoz, avkamol häm Başprafsavit padpısların qujır çivәrә.

Ә, bu tiligrammanı çivәry turnda xlip sajoz avkamol häm başprafsavitnıñ ber eşcesә bländä xel itmi, fәqәt yze blye bujıñ ike atnalıq iqlan itep tiligramma vırä.

Ә juqardaıq ojoşmaların vıse-dä qul qujmaqannar. M o n a mondıj çitşzıklär juqar ojoşma-lar tarafınan bәtәrgä tieş.

Qarıq xärläy paxotına kin çämәqәtselekne tuplarğa, bu kampanianı udar tәs vırep ytkәrgä tieşbez. Akamol häm başpraf sa-vit qarıq xärläygä ajrıñ ike atnalıq iqlan itte. 1 iyläñ 15, nse iylgä qädär. Buıke atnal qta çınanda, udarnıj, massavoj tәs vırelrgä, zadanıñ tulıñ blän ytkәrgä tieşbez.

Bәten kamsamol, prafsajuzlar blän vırgä yzlәrenen eşcәnnklәren kirsärgä tieş här ber xıçalıq ojoşmalarına jaqınan jardäm itәrgä tieşlär. Kin massa arasnda anlatu eşlärә alıp varıqqa, artıq qarıqların tәşşızñ tәşnderrgä. Kamsamollar uz xıçalıqñdaıq artıq qarıqların aldan tәşşızqa, başqalarqa ırınäk kirsärgä tieş-jär. Kamsamollar, prafsajuzlar blän vırlkә, ytkän jıq tәşvәlәrdän fajdalanıp, udarnıj brigadılar tәzy, nalytlar ojoşru, häm iske qarıqların jamarğa brigadılar ojoşroğa häm başqalar.

Cinel kvaliriä bu paxutta alıq safta bulroğa tieşle. Bәten plonir

Kalxuz jәstәre mәktәptәren palitixnizem nigeñdә

qoravda kideñ hıñıñş jaharğa

Kalxuz jәstәre mәktәbe tura-hında kyp tartqalaşu fıker alıñıñ-dar bulıp, kyp tәn tygel bulğan partejә knәşmәhenән hun ber tәr-le fıkergä kilende.

Xädergә kәndä kalxoz jәstәre mәktәben nıqıñı, unıñ seltәren kinәjty häm vlem vırevdä urta dәрәzä auylxuzalıq mәktәptә-reñ oqıatıp auyl xuzalıq uklanıñ bәten fәndär menән vәj-lär kompeliksä tәdәv hunıq vajuaj burıstardın hanalalar. lәkin xädergä tiklem bulğan tәz-revәlar vılardın ytkәrlmәven kыр-hәtәlär. Kalxuz jәstәre mәktәptәre auyl xuzalıq prajzvadstvahına jaqın kilmәj, farmal vlem vıry tırahendä sıvaldılar. Qı-mәlej eş häm nazarıñ vlem ara-hında arganik vәjlәñş juq.

Qış bujıñsa ytkän nazarıñ vlemde qәmәlej eş menән vәj-läy ırınna, kitap ta bulğan rә-semdä rde kырhәtev menән qәnә-qәtlängän mәktәptәrdä kyp oso-ratıp bula.

Ş. K. M. larda tәp fәndәrdän xısaplanğan auyl xuzalıq vleme yde qәmәlej eş menән vәjlәñep iffiket tudıra almaj. Kilәsәktә kәrәtәjәñ jәstәr mәktәbe uqıv-sılar his şikhed kalxozda eşlәj-sәktär. Kalxozda in kәrәkle xı-

saplanğan xısapıñıq eşe vıl K. J. M. larda ike ajaq menән dә aqhaj. Kilәsәktә vәd vıl eşkä nıq iqlıvar itәrgä tejeşvәd.

Hunıq qararlar bujıñsa vәd tıd arala uqıv plandarıñıñ palitixnizem әsәsenä qorıqqa, vәtә fәndәrdä ber kampliksa qaratıp, qәmәlej eş menән vәj-lär varıqqa tejeşvәd.

Uqıv mәktәptә nәmә ojran-hä, ul unı yd qulı menәndä eşlәj belәrgä tejeşle eşlär sıqar-ıñ ısuldar tıxıñka menән tanı-şroğa, vıgerәktә matimatika, fı-zika, xımiä dәrestәre menән baş-qa fәndәrdä vәjlәrgä kәrәk.

Palitixnizemdin әsәñsә әsәej nigeñde bulıp gimnastika häm qәskәrej ujındar, şulaj uq vala-nıñ aktıfıqñ kytәrә torıqau eş-tәр tora. Bıl eştә vәd әle ber ne-j tiklem artta toravıñ, vıl farmaq-taq eşte kilәsәktә әdәlmәtlek sәjәsi tәrvәjә qoralına әjlәnderer-gä tejeşvәd.

Uqıvıñlar, auyl xuzalıq prajzvadstvahına jaqın ajıñ, xedmәt jaratıñ simpatıahın tıv-dıñıñda nıqıñ eşlәrgä kәrәk. Şul vaqıtta qıñ auyl xuzalıq әsәñ kәrәkle bulğan kalxoz eş-selәren jeteşterә alıñvıñ.

Q. Mansurı.

“Qızıl partizan,” kammunası

“Qızıl partizan,” kommunası (Tapurın v.) bu jıl 100 - gıktar aşlıq cәkәñ ide. Xäzer bu aşlıq-ların kyreneş matur. Kammuna xatnıqların trıqlar arqasnda ıgnnar vaqtında utaldı. Cәclgän jәşcәlәrdä xatnıqlar tәrvәlәр ysterdelär. Parnalar kyp tәn sәre-lәp әtte. Pәñ cavu maşınalarına rimunt jasaldı.

Lәkin çitşzıklәrdä var: Tapur-ıñ jraq tygel ber urnda kom-munanıñ bik kyp jәşcәlәre utal-nıj jatalar, bu turda ujlär qar-ıñda juq. Ә, jәşcәlәrne cyp ılәnnәre vassp eştän cıqarıp vara.

Kommuna idarәş sin bu turda nәrsә disen? Ә. S.

mәktәp jәşndәge balaların bu eşkä mablızavaj itәrgä tieşbez. Bu ike atnalqta ber gnәdә kamsamol jәcәjkә häm praf-mistkomqatnaşmı qalroğa tieştygel.

Bu eştә satsializm jarıñna kin ırın vırgä. Jәcәjkä, kemitit, praf-mistkomnar arasnda jarıñ ytkәry aşasnnan zadanıñ tutıroğa vәten köcne mablızavaj itәrgä. Şul vaqıtta qna janı urazajñ qarıq blän tәmın itәrvәz. Zarubın

Ridaktır ırın vassar: JULDİBAJİVA.

Уфа Типо-литография «Октябрьский Натиск» Башглавлит № 613.

Халық малын асаһаларда sara kyrevse bulmanı

Bәjәñ İlseqol avıñ (Qırdıñ mejәkә jorto) Fәñislam Jaqurıñ Qırdıñmejәkә patrıp ovıstvahın-da rәis bulıp eşlәgän vaqıtında 400 hum rastrata jahaqas, sut qararı bujıñsa ul vıl aqsanı ike jıl esendä tylәp vәterergä tejeş bulhala, vıñ tylәtev sarahı ky-relmәne. Vıñan hun Jaqurıñ İl-seqol avıñ sәvıte rәise bulıp eşlәgәndä lә avıñ sәvıtenen 85 hum aqsahın ydlәsterde. Urın-hıñda silsәvıttın 95 vot tarıññ әrәm itterde. Vıqı la ber tәrlә lә sara kyrelmәj.

Burıñ şirkәtendä eşlәvenән faj-dalanıp Jaqurıñ jaqlavıñ M. İslamda, 200 hum rastrata jaha-qajıñ, vıqıla sara kyrelmәne.

Bılarqa kem sara kyrer ikән. BELEVSE.

Bojra jәcәjkәlgә sajlavıñıñ.

Bәlәvәj şәhәrndä kasamol voj-ralarına sajlavıñ 20 nse iynn әñ başlap, 1 - iylgä vәterergә bulndı.

Sajlavıñ әcçıjıñta ytkәrelәp jәcәjkәldәge unıñ häm çitәşz-lkelne acu әcәñ insiatıñıñ gru-pplar tzelde. Ә. VӘLİ-

JUQIARĖ BELGESTĖR:

Bildələngən plan vujənsa balalar vəqsañ hət balalar majdnə hanə qədv yəş ala:

BALALAR BAQSAHL:	BALALAR MAJDAHL:
1930—31 nse jьlda 81.	1930—31-jьlda 1000.
1931—32 nse jьlda 160.	1931—32 " 2000.
1932—33 nse jьlda 320.	1932—33 " 2500.
BALALAR BYLMƏHE:	BƏTƏ BALALAR meəssələre:
1930—31-jьlda 423.	1930—31-jьl 1504.
1931—32-jьlda 700.	1931—32 " 2860.
1932—33-jьlda 1000.	1932—33 " 3820.

Kərək bulqan məktəpkəsə
eşşelərdən törə tybəndəgəsə:

um ejajkesndə mətbu-
ğat az tarala.

Mit - tixnikomda 400 uquç bulıp, şularnıñ 170 e wətnəjmətwuqat blən qzqsnilar. Qazan, Ufa garkomnarı arasında tölğən jarıñ dogovrındaqı „hər kamsamolğa ver gəzıt, digən lozınoqanı çəmälğä aşırğa tiesbez.

“Углубь”

1930—31-jıl	30 keşe.	$\left\{ \begin{array}{l} \text{mitadistlar, uqıtvıvsylar ham} \\ \text{meassasä medirdäre.} \end{array} \right.$
1931—32 "	100 "	
1932—33 "	200 "	
URTA BELGESTÄR:		
1930—31-jıl	50 keşe.	$\left\{ \begin{array}{l} \text{praktik eşseler} \\ \text{(jetäkseler).} \end{array} \right.$
1931—32 "	200 "	
1932—33 "	400 "	

Urta belges eşselerde—balalar mөөssasalәre өsөн praktik eşselerde—әderlәy Pidtixnikumdardьn mәktәpkәsә bylege aša 4 kantunda uđqarьlьrqa teješ.

Unda: janqınnı synde-
rələr: Sulda. janqınnan
saqlap qalıqan əjər-
lərne saqlılar.

Ufa jangjanda

Başqırtstanda kypme igen cəclən

Айрым хуҗалықлар: 356 мен 36
гиктар водая, 415 мен 439 гик-
тар соль, 5 мен 986 гиктар арпа,
179 мен 790 гиктар тарь, 822

DƏVLƏTXANƏF.

Qənimətən Başqırtstan kıləmn-
däge ajrım kıl'turalarnıñ säy
planıñ aqlanda: vodat 81,2%
solı 85,7% arpa 53% tarı 75,2%
qara vodat 64,8% vorcaq 84,3%
qa ytləgən bulır, vaşqa orlıq
kıl'turalar 108,7% qa ytləgən.

Slyt netičasz ytte

Buyl iyn ajnda Jblajyr safxozn-
da kanton kyləmdəgə kalxoze
jəslərnən sliytə çiblojan ide. Lə-
kin sliyt əzrləksez başlandı.
Sliytta bilgeləngən məs'ələlər
urnnarda nqlə tikşərlməgən. Bə-
maq kamsamol oşmalarınnan baş-
qa oşmalar bu eşkə iqtibar it-
məgənnər. Şul arqada daklat bu-
jnca səjəylər, qərarlar bulmadı.
Kilgən diligatlar vaqtsz qajtəp
bttələr.

Josopof.

مه گته پله رنځ ياليتي چنيگلاشت ترو مه سده له سځو.

(باشی ئونكهن نوميردا)

كامسامل ابو فرونتادا باينقوي هه زو-
لذاك كورنپ مهسه له ننگ ئوكشلى چھوون
تولمىسى بلان تھمين ئېمىچەك. غوزميرف

يەنە بىر ئۇقۇم يۇرتلار ئىداع كامسامول
يەنە بىر ئۇقۇم كۈبەرەك ئۇقۇم ئۇششۇك بارشنىڭ
ۋاڭلار ئۇقۇم ئۇدۇستۇر بىلەن بىلەن ئۇششۇك بولاجان

بلگچلەرنى، بۇتۇن ساۋىت جەمەتە ئىچىلىگەن
تارتىغا كىرەك. ئە، كاساسمۇل ئىنىدى
ئالدىن بارىچى كۆچ بولۇپ ساقالغا تەش

X. Gilma n.

Xəbərdən yek bəl adnanın əhmə-
jətin anlatıv eşəndə jalrılı eş alıv
barıv, hər her rəjunda urıncıv
şartlarqə qaraj un kenlekte ytkərev
planıv təcərğə.

Bedden burys--kapitalizem ildären qvnyr jetev, senki qvnyr jetmäv hälek bulv

VKP(Б) ydäk komitetenen sėjesi atcutь vujnsa ip. Stalin daklatь (vik qvtyartьlyp alьndь)

Kapitalizem ildäre krizis kisera

Iptəş Stalin ydenen daklatь XV nse s'jz dan hun ytken daver, SSSR esende, kapitalizem ildäre esende boroləş daver bulqanlyqyn kytəvden başlanь. SSSR esen bьl boroləş iqtisadьj kytəreleş hem ybəstən qibarət bulha, kapitalizem ildäre esen iqtisadьj təkənlekten qibarət buldь.

Kapitalizem ildərendəge iqtisadьj krizeske tulaь xarakteristika birgəndən hun iptəş Stalin, kapitalizem ildərendəge xəderge iqtisadьj krizis, 'elekke krizestərqa qaraqanda in zitdey hem in tərən krizis tigan edemtoğe kilə. Qərqa kyrelgen krizes kapitalizem ildərendə sənəqəttən bəte elkelərənə qaqla. Bəl krizes agrarnaj elkenə esenə ala. Sənəqəttən fəqat ber genə elkehe krizes kiserməj—ulda bulha huqьs qoraldarь, edərlev sənəqəte.

Impirializem ildäre arahьnda bəddardar esen kərəş hem qarşьlyqtar ikense jaqtan impirializem hem kalunja ildäre arahьnda bulqan qarşьlyqtarqa tuqьralьp, ip. Stalin kapitalizem hem pralitarejat arahьnda bulqan qarşьlyqtardь tikşerergə kyse.

Daklatьnьd bьl oləşəndə ip. Stalin şundaj hədəmtə jahaj: kapitalizemden „Stabilizatsejə“ he bətevgə bara: iqtisadьj krizes sėjəsej krizeske ejləne; kapitalizem ildäre tulaь menen faşistlaşьv julьnan barьp bьl maqsat esen bəte rejaksejun kəstərdə hem şul xisaptan satsejal dimakьrattardь la fajdalana-lar. Burьzvazeje bьl xəldən sьqьlvqь huqьştan hem intrvinsejesə, ə pralitarejat rivəlytsejələ edləjesək.

Bed tьnyşlyq haq lajьvьd.

Bьnan hun iptəş Stalin kapitalizem ildäre menen SSSR arahьndaqь menəsebəttərgə narьq birev gə kyse. Daklatьnьd bьl oləşən ip. Stalin şul hyddər menen bətere:

— Bed tьnyşlyq sėjəsatən ytkərdek. Bьl tьnyşlyq sėjəsatən bed kiləsəktə la ytkəresəkbed. Bergənə qarışta bed başqalardьn jeren alьrqa teləməjbed. Ləkin bed ydəbedden jerdən bergənə adьmьnda ber kəmgələ birməjbed.

Bedden burys qvnyr jetev

Senki qvnyr jetmäv hälek bulv tigan hyd.

Iptəş Stalin ydenen daklatьnьd ikense bylegendə SSSR dьd eske xələne kyse.

Satsejalizem tədəleşəndə dur unqьstar turahьnda ejtəp daklatьsь xalьq xuzalьqьnьd xəderge xələ turahьnda pьqlap tuqraj.

Iptəş Stalin bulqan maqlumattar-gə tajanьp dəjəm xalьq sənəqəttəndə praduksejənə kyrelməgen rəveştə ybəstən hem kapitalizem ildäre menen sənəqəttərp qaraqanda xalьq daxutьnьn ber urəndala bulmaqan dьr kьləmdə kytəreleşen ejtə. Xalьq xuzalьqьnьd kytəreleşə, ildən ybəkəndən ybə barqan indystreje ləşev bəldəhe aştьnda ytte. SSSR agrarnaj ildən indystreje llene ejləne. Bəd ydəbedden sənəqəttərbəddən iqtisadьj başqa ildərdən jərdəmbəddə jəşəj alьv nigeđe—avьr sənəqəttə ybterəbed. Satsejalizem oləşənəndə ydil oləşə kytəreleş hem kirehənsə—xosusьj xuzalьq, kapitalizem oləşə kəmej bara.

tixnika kьlturalarən insiatif rəveştə aloja jəbərəv məs'ələlərənə kərəştek. Bьraq kərəştəjən xuzalьqtarə nigeđəndə ihe, bьl prablimalardь xəl itev məmkin tygel. Ulardь fəqət janь tixnika menen qorallanqan ere kəlliktif xuzalьqtar nigeđəndə genə xəl itərgə məmkin. Xəlbykej ere avьl xuzalьqьnьd ybəşəndə ike jul bar: Kulak xuzalьqь, timək kapitalizem julь hem satsejalizem julь Bodden jul'osə huqьhь. Timək, satsejalizem julь. Oşo jul menen barqanda bədd, pirigiptar, baş ejlənev hem undardən pьşladvərdəna qaramaştan dьr unqьstarqa oləştək-tej. Hem daklatьsь—safьuz hem kalxuzdardьn ybəşə turahьnda bəjtaq handar kil-

minntarən kəsəjtəv hem xalьq kileren oləşevdə sinfьj nigeđ kyđətelev arqahьnda, esəndərdən matdey xəldəren tajsanmaj jaqьsərtə barьv esen nigeđ hьlьna, tej.

Bəl məs'ələ ajqanьs daklatьsь pəribitel kapiratsejələrənəndə ejtəren tamьrьnan jaqьsərtəv burьsəndə alqə quja.

Mədənej tədəleş məs'ələhəndə daklatьsь, bəte xalьqə la jəldamьraq uqьtəp sьqarəv burьsəndə aloja hərə.

Kapital ildäre esen xarakterik bulqan tybən təşəv jəkej ber urənda tuqьrap toroqə bətenləj başqa bulqan bəddəge ybəş hem alqə barьv qəjьnlyqtarən odaq tuqьrap kьrbətkəndən hun ip. Stalin rikanstrukseje dəvrendəge bьl qəjьnlyqtardь bədd fəqət, sinfьj doşmandarьbьddəndə atakalarən kire qaqqan hem ulardьn qarşьlyqtarən hьndьrqaan təqdirde genə jənep sьqə alasaqьbьddə hьdьq ejtəno alьp yte.

Şulaj bulqas bedden burьstarьvьd:

— Bəte xədmət bujlap ilebeddəge kapitalist iliminttarqa qarşь, ojoşqan həzəm alьp barьv.

— Sinfьj doşman aginttarь—un appaartunistardь partejənən ajьrəv, tej. Bьnan hun Stalin iptəş Trutskislar hem un tajpslyştardьn nip qə dərəş narьq birməvdərəne odaq tuqьraqan xəldə, niptьn təqdirə turahьnda həjləj. Un hem „bul“ appaartunistardьn totanaqьhьdьqьn ejtəp ytolə ip. Stalin, SSSR dьd eske xələne dəjəm narьq jahaj hem kidevdege burьstar itəp tybəndəgelərdə kьrbəte:

Jlebed esende sənəqəttə dərəş urьnlaştərv, Ural hem seberde janь taş kymer hem mitallurgeje bazahьn barьlqqa kiltərev.

Kadьrdar jetşterev.

— Biorakratlyq menen kərəş.

— Xədməttən eşləp sьqarəvьn arttərv.

— Tə'minant esən jaqьsərtəv.

— Kridit, aqsa rifurmьhь ytkərev.

— Rizirьf tuplav.

— Mitallurgejəne aloja jəbərəv.

— Jeql sənəqəttə ybəstən alqə jəbərəv.

— Nəmənen ydəne təşəven os-hodlandərv, sifətnə jaqьsərtəv hem ratsejənallaştərv.

— Ber başslyq.

— Malslyq hem tixnika kьlturahь prablimalarən xəl itev.

— Safьuz hem kalxuzdardь kiləsəktə ybterə barьv hem kuləttə sinfь bulv jaqьnən bəterəv.

— Apparatь kiləsəktə la rajon hem avьldarəja jaqьnəjtə barьv.

— Transpərt prablimalь.

— Bьna bьl burьstardь atqarəv esən—tej Stalin iptəş, ilebeddəge kapital iliminttarqa qarşь kərəştə bəte frunt bujlap adəqqa tikləm dəvam itterərgə kərək.

(Davamь 3 nse bittə)

Iptəş Stalin

„Kem kemde“ məs'ələhe sənəqəttə satsejalizem sənəqəttə fajdahьna qətoqə rəveştə xəl itelgen.

— Ere sənəqəttən timəptarə oşondaj tej iptəş Stalin. Biş jьllыqtə dyrt jьlda, ə ajьrəv elkelərdə es hem ike jьlda ytoj alabьd. Sənəqəttən dəjəm alqə kiteşə dərəzəhəndə bik alqə kiteşə timəptarənda bədd alьdьnqь kapitalizem ildəren qvnyr artta barhaqta, jetəp barabьd.

— Bedden burьs—

Qvnyr jetev,—

Sonkej qvnyr jetmäv hälek bulv tigan hyd.

Avьl xuzalьqьnьd toroşna tuqьrap, ip. Stalin ytkən daver esende ydək iqtibardə es məs'ələ tora inc. Orlyqьslyq, malslyq hem tixnik kьlturalar prablimalь. Orlyqьslyq prablimalь esənən xəl iteldə. Bədd xəder, malslyq prablimalьn hem

terə. Bьna bьl unqьstar—ul yddərənen biş jьllыqtarən safьuzdarda es jьlda, ere kalxuzdarda ike jьlda atqarərgə məmkinlek birelər. Kalxuz tədəleşənən ybəş timəp, oləgə tiklem dəvlet sənəqəttəndə kyrelməgen dərəzələ kəsle. Əs jьl esende kalxuzdardьn səsəv majdanь 40 təpərt artьp, franseje hem italjenen ikehenen səsəv majdandarən bergəquşqas kiləp sьqьsaq kьləmgə tigidləndə. Biş jьllыq adəqьnda kalxuzdar 20 miljun ga. igon səsərgə tejeştə. Ləkin kalxuzda dəvletkə orloqьn tavar oləşənən jartьhьnan kybəheь birelər.

Jeңep sьqə alьr-вьd

Esən jalpьnьd matdey xəldəre məs'ələhəndə bik odaq tuqьrap Stalin iptəş: Jlebeddə satsejalizem ili-

Silus soqordar qadivd tid latega

Silus jahavdın, xederge kende avl xuzalqunı alqa kiteşende nej tiklem dur urın totıvın hejlep to torahı juq. Bed begenge kende silus soqordar jahav menen xederge kende bedden alda xel qılınmaj torqan ike dur prablimalardıñ berhe bulqan malsıyq prablimalıñ xel qılınqa taban ajaq atıajbed. Lekin şuqa qaramaştan Başqortostan kılēmendegē urındardıñ kamsamul ojoşmalardıñ eşke nıq əhmejet birep, bulqan jeteşhedlektärde bäterevde tulıñsa boroloş jahavdardıñ juq ele.

Gazitebedden uđıqan hanında silus jahavqa əderlek esenen qadettən tış əkürən darıñ turubında jadıp uđıajıñıq. Lekin şuqa qaramaştan bıl eştege qılın tirelelek haman huđıla ele. Gazitebedden uđ qın hanında jadıp ytkənse Nar-kamzim qamolej eşke totıvın tygel, ul ele qaqıdıñq diriktıñ bırev eşendele huñıqan.

Kalxuz sajuz tedelgen plandıñ qasan kalxuzdarqa jetkereləsegen belmej.

„Kim“ kalxuzında

Iñke—qojosqo avlındaq (Əfə kantunı, Qırğızqal v.) „Kim“ kalxuzında xederge kende barlıq 110 xuzalıq bar. Bıl kalxuz es udarnıj brigadanıñ tora.

Plan bujınsa kalxuz bıjıq səsve vaqtında 135 gıktar igen səsge tejeşle bulha, ul unı 40 gıktar arttırıp, səsve planıñ 129 pratsintqa jetkerde.

Kalxuzda barıñ 142 gıktar par əderlengen bulıp, pln 100 pratsint menen ytelgen.

Xederge kende kalxuzda, qıdv rəveşte kalxuzdı nıqıstıv eşe bara.

Qajıñ ber kantkamuldar (məbələn Əfə kantkamulı) həm jortkamuldar bıl turıla kyberək işetməşke halıñalar.

Ə, vaqt bedde ketmıj, ul human kən artıñan—kəndə hejlep alqa atıaj bıñ. Xederge kende syp yländərəne silus jahav vaqtı uđır bırvıqa qaramaştan ele bedde qamolej eş başlanıp bətkəne juq.

Bıl eş his şıkhed mal aıñı əderlövde partejə həm xəkymət tarafınan kamsamul əbtəne silus jahavda jekletelgen dur burıstın tulıñ menen tormoşqa aşırılın qurqınıs tıvıñra.

Kamsamul ojoşmalardıñ begendən yk bıl eşte boroloş jaharqa, begendən yk eşke nıq əhmejet birep silus jahav udarnıj adnals qna əterlənəge tejeşle.

Bedden taşlaqan luzıñıq: „Hər ber jecəjke 40 silus jamı qıdvda jekselek itev“. Kamsamul bın tulıñ menen tormoşqa aşırılın tejeş.

Iñke—qojosqo brigadahında 4 gıktarlıq kalxuz jorto tedelde. Xeder mal harajı halıv esen nıqlı əderlek alıp barıla.

Qemymen alqanda „Kim“ kalxuzı tuqtavıñd alqa bara. Şunıñ esende kalxuz rəise Q. Qıbajıylın aqaj:

— Bed uramda nıñdej eşhed kyrenhə şunı kalxuzıñ aldıq. Lekin kalxuz aqzalarıñ nıqlı tırvıñp esləvseləre arqahında bed ydebedden eşte kenden—kən alqa jebərdek. Begenge kende bedden kalxuz kenden—kən alqa bara—tej.

XVI—nsı s'jzd—betə hıdıqtar bujınsa kın satsejalizem həzyme

Kiske ultırışta iptes Stalin, yd daklatıñ partejə turahındaq esense bylegene kyste. Daklatıñ bıl eleşende ip. Stalin ydık komitetten satsejalizem tedeləseñe həm partejənen yd esendəge səsəstəne jekselele turahındaq ike mäs'ələge nıqlap tuqtıñ. Ip. Stalin satsejalizem tedeləseñe bəta tarımaqtarında həm tıv başlap ilde indysterejələsterev, şulaj uq avl xuzalıq tıngelende ydık komitetten jekselele menen s'jzıñ jaqıylar tıñıstırdı.

— Ydık komitet ilde his tajırlıñ satsejalizem julı menen alıp bardı, tej ip. Stalin.

Partejenıñ XIV—s'jzıñ ilde indysterejələsterev s'jzıñ bulqajıñ.

Partejenıñ XV nse s'jzıñ kelliğitləsterev s'jzıñ buldı.

XVI nsı s'jzıñ—ul totaş kelliğitləştərvıñ ojoştırvın həm kulaktı sınıf bulıv jaqıñan bəterev s'jzıñ.

XIV həm XV nse s'jzıñdar ular kın jul menen satsejalizem həzyme əderlek s'jzıñdarı.

XVI nsı s'jzıñ—ul bəta hıdıqtar bujınsa kın jul menen satsejalizem həzyme s'jzıñ.

Bəta partejə həm ydık komitetten bəta eşe Lininizmdan sitke tajırlıvdar menen kərəş esende ytte. Trutskizem qaldıqtarın bəterergə kərək ine. Uñ apparıtuizmdıñ jərgə kərək ine.

Bıl kərəşte partejə jende.

— Lekin partejə-tej ip. Stalin—şaraitıñ iñpəke alıp kərək (vaq burzıvazejə radikalizme bulqan) „hul“ apparıtuistlar menen bulıñ, şulaj uq (vaq burzıvazejə libiralizme həm bedden tıv qurqınıs bulqan) uñ apparıtuistlar həm ularıñ kileşep qaravıñlar menendə ike fruntta kərəşte davam itərgə tejeşle.

Millej mäs'ələge tajırlıqtarqa, bıgerəkte bıl millej mäs'ələ in dur qurqınıs bulqan vilikarus şavinizmda həm jerle millətselekke tuqtııp ip. Stalin partejenıñ bıl tajırlıqtar menen nıq kərəşergə həm jalpıñ intrnatsejanal ruxta tərbejələvde bıjomıñ aşırılın tejeşlegen kyrtə.

Ydenen daklatıñ Stalin tybədəge hydder menen bəterde:

— Lininizmdan sitke tajırlıvdar menen kərəşte partejə nıqıñ həm yd saftarıñ belegen sınıqtırdı.

Partejenıñ ydık komitet ergəhəne xederdəge kevek nıq ber vaqtıñla tuplanqın juq ine.

16 nsı s'jzıñ—ul partejə hıdıqıñ aşıqtan aşıq yden qarşı qujarqa batırsıyq itariek ojoşqan həm qalıplaşqan apparıtuist bulmağan berense s'jzıñ.

— Bed ytkən dəver esende Lininizem bıjıqıñ aşıñda satsejalizem tedeləseñe bəta ucaskıñlarda

Əsetkən yländərde nisek əderlərgə

(Silus jahav eşendə 20 jıllıq təzriñhe bulqan Prafissır Bagajıvskej məqələhe)

Silus jamına əsetevge halıñqan adıqtardıñ jaqıñ, tuqlıqlı bulıv esen tybədəgelərdə xəterde totarqa kərək. Əsetkən adıq şul saqtıqıñ jaqıñ bulır. Əgərdə şul adıqtardıñ bəta hava, kislartıñ sıñırılıp bəterelgen bulha. Bıl havanıñ sıñırılıp bıgekte şıjıq nəmə hıv menen mümkün bulasaq. Məsələn: Stakanıñ hıv tutırtıp halıñı, şul vaqtta stakanıñ bəta havanıñ qıñır sıñırılıp bəterə.

Oşo kyreneşke qarap, əsetergə halıñqan adıq his şıkhed jəvəş bulırga tejeş. Əgərdə şulaj bulmañ, ul nıqlap tybədəlanmajınsa havala sıñırıp bətməj. Silus jamına hala torqan adıqtardıñ jəvəşləge 65—70 p. bulha, jaqıñ əsetelgen adıq əderlənəsək. Jaqıñ oşo adıqtıñ 10 kilogramı ortalı jıllıqlı bulqan mistə jəkəj qojas jıllıqlı kiptergəndən huñında 4½ kilogram avırlıq qalha, əgərdə bıl handa kyp qalha, əderlengen adıq silusqa jarımañ. Şunıñ esen in elek halıñıñ nəmən jəvəşlegen belərgə kərək.

Bıñıñ huñında əgərdə jıvan, oñan yñemlektər halıñı, bıl nıq, tıqıñ rəveşte jatıv səbəple aralarıñnıñ hava ytep jerej. Şunıñ esende bıl yñemlekte silus jamına halıv aldnan bıq vaq qıñna itep vaqlarqa kərək. Halıñıñ nəmə nej tiklem qatı bulha, şul tiklem vaq itep turaqlanırqa tejeş.

Qamış maldarqa adıqqa jaraj

Huñıñ jıldar da jısqıñ maldardıñ aşatırqa adıqtar jətməv səbəple, xederge kende hər tərle yländərdən asıqtan adıqtar əderləv eşe

Adıqtardı turaqlau fəqət silus jamına nıq, tıqıñ janıv esen esləne. Jəş həm jomşaq yländərdə kliver, lytsirna, bolon yländərdə, kışer həm səgəndər jıprıqtarın bətenləj turaqlamajınsa la silus jamına halırga jaraj. Ular şul kəjge silus jamına tıqıñ jatasaqtar. Kukuruza, kənbaqıñ, pərej yländərdə kevek yñemlektərdə bıq vaq qıñna itep turaqlap halırga kərək. Bıñ oşo rəveşte halıñqandın huñında bılarıñ tapatıv, tıjgesləv silustıñ jaqıñ bulıvına səbəp bula. Əgərdə oşo adıqtardıñ jəvəşləge jəterlek həm vaqıñna itep turaqlanqan bulha tapav, tırebləv eşe ytelməgən bulha, asıqtan adıq jaqıñ bulmaj. Bıgerəkte stına qırdarın nıq tıjgestərgə kərək.

Oşo rəveşte yñemlektərdən jəvəşləge, yñemlektərdə vaqıñna itep turav, jəterlek tiklem tıjgesləv, əsetkən adıqtıñ jaqıñ bulıvına tıv səbəp bula. Bıl eşte taqı ber nıq xəterge alırlıq kyreneşlərdən, ulda bulha silus jamıñın stınələrdə jəvəş dımlı həm jarıq bulıv.

Bıñdaj urındardə əsetergə halıñqan adıqtar, yddərenen jəvəşlektəren tuqlıqlıq maldəren juqaltalar. Bıñdaj stınalardan hıv inep, əsetkən adıqtıñ bəta, adıq kygərə başlañ. Miskələrdə hıv menen bırttergen kevek silus bəñıñda stınaların hıv menen nıqlap, ber ike kən jəvəşlərgə kərək. Jəvəşləgen vaqtta jamıñ hıv rəveşendə genə jəvəşləndərlən. Bıñ oşo juqarıl kyrteləgen şarttar ytelhə, silus jəş əsetkən adıqtar əderləv eşe his şıkhed unıñ bulısaq. Prafissır: BAGAJIVSKEJ.

HYRƏTTƏ. Lıngırat dılıqattar tıñıffes maldə, Balşuj tejatır aldında.

unıqtarqa ireştək. Əgər bəd kıləsəkte la unıqtarqa ireşergə teləhek, hamanda Lininizem bıjıqıñ aşıñda bırvıqa tejeşlebed. Bıl Lininizem bıjıqıñ aşıñda rıvolytsejə bəta donjala jənəsək.

— Jəşəñen Lininizem! İptes Stalin dıñ huñıñ hyddere nıq alıqtar esende qala.

kərək. Kyp vaqtta fajdaqa jarımañ torqan yñemlektər, mı yländərdə pəri yläne həm başqa şunıñ hımañ yñemlektər asıtv menen malqa jaratıp adıqqa ojləne. Şul rəveşte silus asıtv menen qadı qamışıñ jaqıñ adıqqa ojləndərgə bula.

Qamış hər kəmgə bıldəle, jılqa bıjıdarında, hadıqtardə yñep jıl hıjın olle nej tiklem handa ber fajdahıñ ərəm bula. Əgərdə şul qamıştan silus jahalha, qısqıqlı esen maldarqa jaqıñ adıq bula. Bıñıñ esen qamış jəj kənə jəşel saqtında sabırqa unan huñ vaqlarqa həm silus jamına halırga kərək. Silus jamıñıñ tygərək rəveşte jahalırqa tejeşle. Stınaların təkə itep şul turaqlanqan qamış menen tulırtıla la, bıñıñ huñında əñtən taqta qarqas menen jıblı. Taqta qarqas əñtənən kəkək halıñ, jəkəj halam halıñ. Bıñıñ huñında idelgen balıq menen ½ mıtr qalıñlıqında shte halıñ.

Qamış kyp osoraqan urındar da maldarqa jəşel kəjənsə bıq hırek aşatıla. Qamış tıq tıd qatıñ ojləne. Aqaslanqan xələndə maldar unı bıq nasar aşajdar. Bıl xəldə aşatqanda ularıñ bıq kyp qaldıqı bula. Kyp vaqt qamış həm qamış besəne totqo, kışəv həm başqa sır menen zararlana, bıl sirdər menen zararlınqan qamış maldar aşatıv esen zararlı tygel. Tıq bıvad maldar aşaqan saqta, ularıñ qolon, bıdav halıv kevek kyrtəstər bulırqa mümkün. Əgərdə şul qamıştardı silus jamına halıñ, ber tərle la zarar itməj. Silus jamına qamıştar mıkrıptar esləvə menen jomşara, maldarqa aşarıl xəlge kılə həm maldardıñ aş qadandıñ tıd qajıñ. Ağranum: F. Q. QAJZİF.

Уфа, Башглавлит 575.

Bötä Sajuz jəşelsələr qarşylavdı ojoştoraıyq. Kalxuzdan sıqqan xuzalıqtarğa jer nisek birelä

Bötä kamsamul ojoşmalarına!

(Baş narkam zim häm kalxuz sajuzdar sajuzınyñ bötä kantun häm jer idaralarına qarata Birelgän sirkylärenän)

Адък jetesteşterv qıjnylıqtarğ häm kyp kenä A.X. pradıktı vaj-lyqtarğnyñ kilä torqan urğny siklätelgän şarajatyñ udqarqanda eşse-lärde tä'min itevdä jəşelsä pravlimahı xäl itev bik dır urğny totarqateşle.

Xäder jəşelsä pravlimahı ul ere säjesj häm sinfj pravlima. Unıñ xäl itelevenän eş xaqınyñ rejäl kyterelevenä kyp unqıştar biräsäk.

Unı itev—bıl julda xıza bulıp kilevse häm vedden xuzalıqtar tulıñ menän jener alınaman. Kulak xosusj milekseğä janı-qatı udar, bıl pravlimahı xäl itevdä ber jaqtan bötä donja vaqsaslyq kapiratsejahınen maqsimum yf-terev häm eşsene plan menän velep tä'min itev-ikensenän Linin kam-samulı kyrbätergä tejeşle.

“kamsamul pravdahı, bıl mäs'aläne kyp kenä kapiratıf, prafsajuz häm hatıv ojoşmalarınyñ baha birä alınaman, näq kəräkle vaqıt-ta quzıqtı. Bında kamsamul hı-dıqı vujınsa ek jaraqly tip äjter-lek tygel.

Unı jıjnav kampanejahınan tiklem bik ad vaqıt qaldı. Ə şunı menän bergä äle bulha, jəşelsä haqlav urındarın tädöv-dä udar tıptar, ojoşqan rəveştä jılnav häm havıt—hava (mapa) avırlıqına äderlängäneved juq, eşte jıjv eşen julğa halıvda patripkaptratsejälärden, unı jıjnavda jəmaqatselekte ojoştarov häm plan vujınsa yd vaqıtında bylev juq.

„Kamsamul pravda“ hı—Ural kamsamuldarı menän berlektä vaksaslyq kulturaların qarşılav ojoştora. Kamsamuldın ydäk kə-mitäte vıñ bötä sajuz kylämendä buldırp häm bötä kamsamul

ojoşmalarına xäderdən yk eşkä başlarğa quşa.

Jəşelsä jıjnavda bötä kamsamul häm firkəhed eşse jəštärde jəlep iter, kamsamul əməläre qəm saf-xuzdarda jəşelsä unıñ jıjnavdan-jardəmdär ojoştoroqod.

Tara jıjnavdı (törle igen halına torqan nəmälär) avıl xalqı ara-hında udqarğ, artıq taralarđ kyrbäteged. Häm unıñ jarqıhdarın qarap tädäteged.

Jəşelsärdä halıv eşen ıskylat-tar ezläp tabıqıd. Janı jəşelsä haqlav urındarın tädögəndä qat-naşlyq itegeđ. Apparattardın tıd qudıqalmavdarın iqtıbarhıdlyqtar-ğın asırp halıqıd. Jəşelsä fruntında kulaktıñ xosusj milekse häm ular-dın agınturaların qortqosloq-tarın aşıp, tamıñ menän aqtarğ taşlaqıd.

Tranşıprt eştären tikşereged. Sənəqät ydäktärenä jevärergä jəşel-sä tējögəndä häm jevärgän vaqıt-taqı eştären kantralıravajıt itegeđ.

Jəşelsä qarşylavdı ojoştarovda, kapiratıf gruppalar buldırbıd. Ti-mer jul stansaları, äderlöv punkt-tarında jəşelsä haqlav urınında häm kapiratıftar qaramaqında və vaşqalarđ bötä kamsamuldın qat-naşlyq varlaqıd. Gruppalar häm pusta torov eştärenä bötä prafsajuz häm kapiratıf ojoşmalarına udar-nıktardı ılyqtırbıd.

Bıl kampanejälärdä, eşsene tä-min itevdä vajavaj mäs'alələr qujırp, kamsamul massahı häm bötä eşse-jəštärde jəşelsä pravlimahı äjlə-nəhendä qujırp, kamsamul matbuqa-tı aşā nıq jaqtırtılyrğa tejeşle. Jəşelsä unıñ jıjnav bötərelörgä tejeşle! bergənä lä tunna juqalma-hıñ! ydēvedden nıqlı qatnaşly-qıvıd arqahında eşse—patribitil-därde jəşelsä menän tä'min itər-bed! („Kamsa pravda“ nan).

Siləve pejanırdar

Siləve 2 Qala pejanırdar lagırğa varıv menän törle siten-lektərgä qaramaştan ydärenen əbtənə təkən vırbıstarın ytəgən-där. Ular jadıq sasev vaqıtında avıldarda havan horevse 5 udar-nıj brıgada tädögəndär. Häm vıñn vaşqa ber nıse udarnıj brıgadalär tädöp, ular kartuf häm kənpaqı sasep jörög əndär. Şunıñ arqahıñ da ular 5 gıktar jer horep, 0,35 gıktar jəşelsä utırtqandar. Ular xädergä kəndä ber jaqtan avıl xuzalıqına jardam ithələr, iken-se jaqtan lagırda ydärenen tən tađalyqın kyterep, kiləsəkkä tađa kərəşselär edärlənələr.

Kalxuzdan sıqqan xuzalıqtardı jer menän tä'min itev turahında, Başnarkamzım häm kalxuzsajudar sajuzı tarafınan, Başsaunarkum-dın normahına qarata tädölgän planı vujınsa, tyvəndəgä tərтіp-tər qullanılalalar:

1. Əgərdä kalxuz prazıvudstıva planında kyrbätelgän vaqıt esn-dä bötä jaraqly jerde huqalap eşkä ind erevdä yd əbt tənə alha, kalxuzdan sıqqan xuzalıqtarğa kalxuzdarğa bylenep birelgän jer-dän jer birelməj.

2. Kalxuzdan sıqqan krəštejen xuzalıqtarına kalxuzdan jer tyvən-dəgä xäldä genä bylev birelä:

a) Kyp jerle rajundarda saf-xuzdarğa bylev birergä tädəjen-lənälä, ləkin artıq buş jatqan kylämdəgä jerden sıge kyrbätel-məj, häm ul jəmquėjättä, undaj xäl bulqanda vaşqa jəmquėjättäñ buş jatqan jerdärenän birelä.

b) Nurma menän tädəjenlən-gəndän artıq jerle rajundardala şul uq xäl itälä.

v) Kyp jerle rajundarda safx-zdar jəşəhə, siklöv kyrbätelgän bulha.

g) Əgərdä „A.“ häm „B.“ pu-nıktar vujınsa bylev birelergä

məmkınlek bulmaqan rajundarda q. z. funttarınan bylev birelenä (əgərdä undajdar bulha), şunıñ menän bergä g. z. e. fundıñn berense nəvbəttä jarly häm urta xällexuzalıqtarğa birelä. d) „A.“ „B.“ häm „v.“ punkttar vujınsa jer ad bulıp, bylev birergä mə-mkınlek bulmaqan rajundarda, safxuzdarğa bylev birelgän jerd-ərdän bylenep birelä. ləkin vıñ-da kalxuzdarın sasev äjlənəş-tärenä zıjan kılterməkkä tejeşle.

ı) Oşo sirkylər vujınsa, „d.“ punktı tərтіbe menän jer bylev, əgərdä bıl kalxuzdar eşsən kərə-štejəndən fajdalana torqan okry-klarında bulhalar, jə bulmaha kalxuzdar g. z. ə ucaskylarında ojoştırbıqan bulha, ul vaqıtta undaj ucaskylardan jer bylev bir-ev udqarılmaı—oşondj kalxuz-dardan sıqqan tädırdä jer urğın-darın dəjəm tərтіptə vujınsa bylev birelä,

z) Oşo sirkylərdən 2 nse matdə-henə tojanırp, ranıda tərтіbe me-nəm bylenməj, Ə, vaqıtlysa 1 jıl fajdalanıv tərтіbendä berelä.

A. B. s. s. jı. xalıq kamısar-dar urğn vaşar: Truluf kalxuz sajuzdar sajuzı räise: Mostafin.

Silus soqordar qadıvıd tıdlətergä

Silus jəfavdın, xädergä kəndä avıl xuzalıqınyñ alqa kitevendə nej tiklem dır urğn totıvıñ hōj-ləp tä torahı juq. Bed vөгөnge kəndä silus sokordar jahav me-nən. xädergä kəndä vedden alda xäl qıynımaı torqan ike dır pradımalardın berhe bulqan mal-sılyq pradımahıñ xäl qılyvğa taban ajaq atlaybıd. Ləkin şuqa qaramaştan Başqortostan kylä-məndəgä urındardaq kamsamul ojoşmaları bıl eşkä nıq əhmejət birep, bulqan jeteşheddektärde beterevdä tulıñınsa voroloş ja-haqandarı juq əle.

Gəzıtevedden udqan hanında silut jəfavğa əderlek eşenen qə-dəttən tış əkeren varıv turıñn-da jadırp udqajnyq. Ləkin şuqa qaramaştan bıl eştəgä qalın tırc-lelek hamān huđla əle. Gəzıte-

vedden udqan hanında jadılyp ytkənsə Narkamzım qəmäləj eşkä totonıv tygel, ul əle qaqıddıqı dirıktıftardı birev eşendälə hon-laqan.

Kalxuz sajuz tädölgän planın qasan kalxuzdarğa jetkereləsəgen belməj.

Qajıñ ber kantkamuldar (mə-bələn Əfə kantkamulı) häm jort-kamuldar bıl turıla kyverək işet-məmeşkä halıñnala.

Kamsamul ojoşmaları vөгөndän yk bıl eştə voroloş jaharğa, aөгөndän yk eşkä nıq əhmejət birep silus jəfav udarnıj adnaly qna əderlənərgä tejeşle.

Bedden taşlaqan luzıñıq: „Hər ber jəcəjkə 40 silus jamı qadıv-da jətəkselek itev“. Kamsamul vı-ñ tulıñ menän tormoşqa aş-ırbırğa tejeş.

Patpiscik tarıvıddan qəfy ytenəved

„Lininse“ gəzıte 20 nse ijyldä yk sıqarğa tejeş bulhala, tıpa-grafıya eşsələnen gəzıt matırejaldarın jıjmaı totovdarı arqa-hında, gəzıtevedden bıl numırb huñqa qalıp sıqtı. Patpiscıktarıvıddın qəfy itevdären horajıvıd

„LININSE“ IDARAH

„Qıdı tan“ kalxuzı.

Ytken avıly (Əsən jorto) batraktarınan 20 kəşe „Qı-dı tan“ ismle kalxuz tē-töp 75 gıktardan artıq igen saskajnelär. Xäder havalar-dın jaqşy bulıvı menän igendär matur kyra. Kal-xuzsılar; unı ytkən jıl-qıñnā 15% qa artasaq tip samalajdar. Bında igen əderlövğä əderlek kyptan başlandı.

Xəvərse Rəvəf Basırıf.

BIŞ JYLLYQTYN IKENSE JYLLYQINDA BERTEN YŇEŞ

Sənəqat

Sənəqatke aqsa halıv duraja

(Milejyn hum)

1927-28 jyl 1928-29 jyl 1929-30 jyl
Sənəqatke: 1 men 734 mil. 2 men 304 mil. 5 men 194 mil.
1929-30 jyl da sənəqatke aqsa 1928-29 jyl qaraqanda 2 jarym tapqyr artıq halına.

Ere Sənəqatden valavaj pradukseljəhe 5 jyllıq plan dıy zadanejəhennan arta.

(Milejyn hum)

1927-30 ytalgən	1928-29 plan vujnsa qaralqan	1929-30 ytalgən	1928-29 plan vujnsa qaralqan	1929-30 ytalgən
10.843	12.875	13.476	15.611	17.757

Betə sənəqatden pra-
dukseljəhe

avıl xuzal- ıyında	1927-28	1928-29	1929-30
	4.444	5.145	5.780

Biş jyllıq plan vujnsa ere sənəqatden pradukseljəhe 2 jyl esendə 47 pratsintqa ybərgə tejeş ine, ə ul ybkən 65 pratsintqa. Avır sənəqatden ybese 47 pratsint urnına 2 jyl esendə ike tapqyr artıq ybkən.

Sənəqatden mehim tarmaqtarında eşləp sbyarın

TAŞ KYMER TABV

(Milejyn tunnala)

1927-28	1928-29	1929-30
5 jyllıqta bildəlen- gən	5 jyllıqta bildəlen- gən	5 jyllıqta bildəlen- gən
ytalgən	ytalgən	ytalgən
34.5	35.4	41.1
		39.9
		46.6
		53.1

Ike jyl esendə kymerde tabv jartınan artıqıraq ybkən həm 1913-jıl qıa saqıstırqanda 1 sirek artıq.

SUJYN ERETEV.

(Milejun tunna menən)

1927-28 jyl	1928-29 jyl	1929-30 jyl
Plan vujnsa	Plan vujnsa	Plan vujnsa
ytalgən	ytalgən	ytalgən
3.3	3.3	4.1
		4.0
		5.0
		5.5

Sujyn eretev ike jyl esendə 2 tapqyr artqan.

Maşına tēdöləşə:

(Milejun hum)

1927-28	1928-29	1929-30
5 jyllıq vujyn sa bildəlen- gən	5 jyllıq vujyn sa bildəlen- gən	5 jyllıq vujyn sa bildəlen- gən
ytalgən	ytalgən	ytalgən
583	591	797
		793
		959
		1.300

Avıl xuzalıy maşınaların eşləv:

(Milejun humda)

1927-28	1928-29	1929-30
5 jyllıq vujyn sa bildəlen- gən	5 jyllıq vujyn sa bildəlen- gən	5 jyllıq vujyn sa bildəlen- gən
ytalgən	ytalgən	ytalgən
153	148	210
		263
		262
		410

Avıl xuzalıy maşınaların eşləv 3 tapqyr artqan tejerlek, 5 jyllıq planda bildəlangən zadaneja ver jarym artıq ytalgən.

TraKtırdar eşləp sbyarın:

(Meñ hanı menən)

1927-28	1928-29	1929-30
5 jyllıq vujyn sa bildəlen- gən	5 jyllıq vujyn sa bildəlen- gən	5 jyllıq vujyn sa bildəlen- gən
ytalgən	ytalgən	ytalgən
1.15	1.13	3.0
		3.0
		5.0
		11.0

İlirik sənəqatden pradukseljəhe:

(Milejun hum)

1927-28	1928-29	1929-30
187,3	272,1	503,0

Səvıttər sajuzy tixnika - iqtisadıy jaqtan kapitalis illərne qıvır jətə.

KYMER EŞLƏP SBYARIN VDA:

(Meñ tunna ıfəve menən)

1929.	1932-33 jyl.
Amirika	548
Angelejə	261
Qırmanejə	233
Fransējə	44
S S S R	29
Amirika	573 men 9 jəd
Angelejə	274 men 5 jəd
Qırmanejə	244 men 6 jəd
S S S R	128 men
Fransējə	46 men 2 jəd

S S S R his kyrlməgən ver qıvırlyq menən artta qalqan, jer eşe menən genə şoqılləngən ildən, indystrejə ləşkən aldınqıy ver ilgə əjlənə Betə donja xuzalıyında SSSR dıy totqan urnı ydgərə. Biş jyllıq plan vujnsa SSSR kymer tabvda betə donja xuzalıyında 1932-33 nse jyl da 5-urnı 4 nse urnı qıa kysərgə tejeş ine, ə qəməldə vıl aldaqı jyl da uq ytəreləsək.

Sujyn pradukseljəhe vujnsa:

(Milejun tunna ıfəve menən)

1929	1932-33
Amirika	42 mil. 9 men
Qırmanejə	13 mil. 4 men
Fransējə	10 mil. 4 men
S S S R	4,0
Amirika	44 mil. 1 men
S S S R	15 mil.
Qırmanejə	14 mil. 1 men
Fransējə	10 mil. 9 men

Biş jyllıq plan vujnsa 1932-33 jyl da Səvıttər sajuzy 4-urnı totar qıa tejeş ine. Ə qəməldə 1931-32 jyl da uq SSSR 4-urnı, ə biş jyllıqta adaqı 2-urnı alasaq.

İlirik kəsən sbyarın vujnsa:

(Milejun kilavat saqat menən)

1929	1932-33
Amirika qışma ştat.	117 mil. 50 men.
Qırmanejə	33,000
Kanada	17 mil. 628 men
Angelejə	16 mil. 455 men
S S S R	6 mil. 465 men
Amirika qışma ştat	222 mil. 902 men
Qırmanejə	34 mil. 650 men
S S S R	33 milejun
Kanada	17 mil. 509 men
Angelejə	17 mil. 277 men

5 jyllıq plan adaqı SSSR ilirik kəsən eşləp sbyarın jaqtan 5-urnı 3-urnı men.

STALIN.

„Lininse“ ne taratıv in juqarıq baǵıysqa

„Lininse,, ne tejeşle dərəzəgə jetkergənsəgə tiklem taratıv, fəqət aktif kamsamul, kamsamul bulmaqan aktif jəstər, aktif xəbərse, jəş kalxuzsıyların verđem, aktif qatnaşlıq aǵındaqlıqna ıñıslı yta ala.

Uqıj—jaǵa belgən hər ike kamsamulıq ber „Lininse“

Xuzalıqtı kytərev aşı satsejalizem ilen tēdev, uqa ešsən jəstərden kın aktiv lıqın jəlep itevdē, jəstər gəzittərenen totqan ıǵındar sikhed dur. Jəstər fəqət matbuqat menen jaqş tanış bulqanda qına iltēdvē bulqan yd burıstarın tulıhınsa ytaj alalar. Şunıñ ösēndē bedden partejəbed vıqıa nıq iqtıbar itē.

Xäđerge kēndē partejə jetäkselēge aǵında bedden Başqortostan dāvmələndē2 tēlekamsamul gəzittər sıqarılā. Bılgəzittərvıdın in qararıq mējəstərenələ taralalar.

Şunıñ menen bergə, jəstər gəzittərenen tirazı la jıldan jıl aqırınlar ybā vara. Məfələn „Lininse“ gəzite: 26 nı jıldı 415 tən başlap 100gətiklem toralha, 27 nse jıldı vıl han 800 gə jetē. 28 nse jıldı 850 gə, 29-30 nı jıldarda vıl han inde 1195 kē kytərelē.

Ləkin şulaj bulhala vıl handar bedde qanıqtılēnderevdēn vıl jıraq əle. Başqortostanda kamsamul jəşndəgenē bulqan tatar—başqort jəstəre 35 mēndən artıq itərlēngəndē, ular arahında gəzitebedden oşo tiklem əd handa taralıvı ular u t d ə r j a h ı n a dıñgēddēn ber tamsı hıv tamqan tiklemgenē. Uǵındaqlı oşoşmalar, kamsamul, partejə jəcəjkələre vıl eš menen əd qıdıqılınalar. Jəstər arahında jəstər gəziten taratıv, avıl jəstəren pralitarejat jəstər matbuqatı menen tanıştırv, ular-

dı jəstər matbuqatı tirahēnē tuplavıa vıl əd iqtıbar itələr. Kırkēnē avıldarda ajırm kamsamuldarıqna tygel, jəcəjkē isemenē bergēnē danala jəstər gəzittəre alıdırmaqan ıǵındardı kyrergə vıla.

Bildəle vıl xēde narmal tip əjter bulmaj, sēnkej gəzitt alıdır-mav, jəstərden alıdınā torqan burıstarı menen tanış bulmaj, satsejalizem ilen tēdvēndēn sitta qalıv tıgēn hyđ.

Alıdvıddā torqan əlkən vorolōş jıldar, satsejalizem tēdvēndē bulqan tavdaj burıstar, satsejalizem tēdvēndē kın jalrı ešsən jəstərden aktivlıqın tuplavda, vıl tēngēldē kılken vorolōş jahavdı horajdar. Əlkən burıstı ytav nıgēdēndē ešsən jəstərden, jəstər matbuqatı menen vōgēngē kēndēn talavana javap bırlēlek itep qorallānıvın talap itələr.

Şunıñ ösēndē ıǵındaqlı partejə, kamsamul oşoşmaları jaqın kiləsəktē, jəstər arahında jəstər gəzittərenen əhmejəten anlatıv, ularqā vıl turalaqlı yd burıstarın tēşēnderevdē julqā qujıv menen ular arahında jəstər gəziten taratıv, şul jul menen jəstər gəziten tirazın kytərevdē vıqıa tiklem his kyrlēmāgēn rəvəşē kılken hınylış jaharqā tejeşter. Bedden aldaqlı luzınoqā: Hər ike uqıj—jaǵa belgən kamsamulıq ber „lininse“ vılvıratejēş.

Gəzitt hōjəvse.

Qıysef avıl səvite rəise ip. Sakaloftı Yltərevse kulaktarqā qatı jaza bıreleven talap itēbed.

Kəlliktılāşev kəşəjev menen avılđā sınıj kəgəş kəşəjə vara. Kulaktar partejə—səvit xəkymätenen oşo burıstarın ytevdē ar-maj—talmaj ešlōvselərenē tupat hōzēmdər jahajdar. Vına oşo jıldın 24 nse martında, Tamjanqatı kantunı, tamjan—tanqavır jortı Qıysef avıl səvite rəise, partejə hām səvit xəkymätenen ısanıslı ešsehe partejə aqırahı, kalxuzda in aktiv hām avılđā satsejalizem nıgēdēndē jaqınan qorıvda jetäksē, şulaj uq kulaktarqā qarş ajavıhı kəgəş ıtı asıvıvı iptəş Sakaloft avıl kulaktarı tarafınan ıltērelē.

Iptəş Sakaloftı ıltērevdē vətəhe 6 kēşē qəjērləner, vılar varhıla avılđın ıslı kulaktarı. Məfələn: Jakıvılf Simundın atahı avılđā berense kulak.

Xəkymət tarafınan halınoqan halımdardı tylēvdēn baş tartıv kilē. Uqā 29—30 nı jıldı 513-hum indevideval naluk halınhala, ınyñ fəqət 213 humınoqına tylēgēn. 500 vot igēnden 121 votınoqına tylēj. Şulaj uq qalqandarıla

raskulacevajt itelyselər bulalar.

Iptəş Sakaloft şul uq avılđın dıngēd fılutında 4 jıl xēdmət itevse jakıvılf tarafınan mlıqtan atıv ıterelē.

Jakıvılf, iptəş Sakaloftı ıltērevdē ydēn qəjēple hanaj hām ıltērevdē tēp sāvāve itep avılđın 6 kulıqın kyrtəhē hām vətē eštelē ılarđın qotortıvdarınan hanaj. Iptəş Sakaloftı ıltērevdē qəjērlənevselər xēdər xoloq tēdvēv jortında.

Tıd arala şul uq avıl jarılvatırtardın kın qatnaşlıq menen başmāxkəmənen kysmā sissejəhe sut jahajasaq.

Iptəş Sakaloftı ıltērevselərgə pralitariat xəkemenen qatı jaza bırelvenhorajıvı.

X.

Aktiv kamsamul, kamsamul bulmaqan aktiv jəstər, aktiv xəbərse, aktif jəş kalxuzsıptəstər!

„Lininse“ gəzitenē odaq mēddatka jadılvıqıd, kyrləp jadılvıslar tavıqıd. „Lininse“ ne tara tıvda yd ara jarıstər asıqıd, ydēgēddēn tyvən vlemlelərgə „Lininse“ nēn əhmejətn anlatıvıd. „Lininse“ ne oşoş uqıv tıvərtəre tēdvēdē. „Lininse“ ne yd ara tikşeregēd, jeteşhed jaqtarın qatı tənqıt ıtı atıvına alıvıd. Jdarıqā oşoşoş xattar jadıvıd, anlamaqan nāmē ləregēddē qıjıv horaqıd. „Lininse“ ne taratıvda jul vāşsılvıq itēgēd!

Xəbərse bular ösən nişlərgə kərək.

(Uırdardın kilgən qajıvı ber horavdarqā javap ırvında).

Gəzitt idaralarına kilgən kırkēnē xattar ešēndē xəbərse bular ösən nişlərgə kərək, hām ınyñ fırmaların asıv bırevdē horajdar.

IV nse vətē sajuz xəbərselelər kēnəşmāhendē ip. Jarıslavski „xəbərselelər jəmāqət mıxanizmahınyñ şundaj kıləktərelərki, ul kıləktər-dēn vāşqā satsejalizem qorıv mēmkin tygel“ tıne.

Timək, xəbərse-partejənēn totqan sājəsəten anıamav, uqā qarş kılēvselərgə, səvit arganizatse-jalarındaqlı vōjrakrat, pragulcık tarqā qarş kərəşevse ber dēn ber ətrət.

Ləkin vıl ətrəttərdēn ešē julqā halıvıv jētmāgēn əle.

Xəbərselek vazıfasın ytəv

Xəbərse bulıv ösən ajırm dakumıntlar kərəkməj. Tik, hər ber irekle ešē kərəştējən jalrıhı (kulak, mulla, savdager dardın vāşqalar) xəbərse vıla ala.

Vınyñ ösən xəbərselek ankıtahı tultırvıqā hām undaqlı vətē tēp horavdarqā dərēş javap bırevgə, tultırvıqan ankıtahı part jəcəjkə jəki səvit nēn dərēşlātərgə, pı-sət vāştırvıv idaraqā jēvərevgə.

Ankıtā tultırvıv menen genē „xəbərse buldıv eš vətē“ tip qalıvıqā jarımaj. Ajıqā in kēmēndē 5-6 xəbər jadıvıqā kərək.

Hər ber xəbərse ydē jadıqan hər xəbərēnē ydē javapıv bulhıv.

Əgərdə jalqan xəbər jaǵa ikən juqarıv halıvıv sutınyñ jēnəjət qanınyñ 174 nse, 177 nse, hām 179 nı matdələre vıjınsa javapqā tartılalar.

Timək, səvıttər xəkymətē xəbərse tip jalqan jadıvıqā irek bırmēj.

174 hām 175 nse matdələr vıjınsa la stıv jəkej vāşyla torqan gəzittərdē vıv torqanda jalqan xəbər jadıvıv ıny məsxərə ıthək, jadıvıvıqā ber jılvıqā tiklem jaza bırelē.

Qıvıqasıqına əjtkndē xəbərse dərēş kydlēktən qaraj, vėlērgə tejeş. Şunıñ menen bergə xəbərselelərdē rıdaksejanıñ hām halıvıv sutınyñ jaqlaqlıvında əjter kılər-

gə kərək. Əgərdə xəbərselelən xəbər jadıvıv ösən ısləşep ıltērev, ıltērevgə ədərēnev bulha ul saq-tā qəjērlənevselərgə jēnəjət qanınyñ 64 nse statejahı bırelē. Jəqıvı atarqā xəkēm itelē. Şulaj uq xəbərselelən ıslıv isem famıləhe lē sut hām vāşqā tikşerev ıvıvıv-darınan vāşqā ber kēmē lē əjtel-məj idarala haqlana.

Qıvıqası qına əjtkndē xəbərselelər turahında oşo məqlıvməttər jētē. Xəbərselelərdē, burıstarı turahında ajırm məqlələlər bırelē vara. Xəbərse şulardın fajdalanıvıqā tejeş.

M. A—Zaqıv.

„Irek“ kalxuzsıylar ıdarnıj eškə kystelər.

„Irek“ kalxuzsıylar (Şavajavıv: Boraj jorto) 16 part s'jıvıqā qarata ydēdēren ıdarnıj tip ıqlan itkəjnelər.

Hām kēdgə səsev, ıgēn ədərēlv, vēsən savıvıv vāqtında atqarıvda ydēdēre mēnən Boraj kalxuzsıyların jarışqā saqrıdılar. Kalxuz jılvāşsıhıvıv ip, Anışko tırvışqıv menen vıl eštər ınyslıvıv vara.

Kēdgə attardı vērēştērev ösən ber dējem at harajıv halına vāşlanıv. Jıvılvıqan ıgēndərgə ber kelət halıvıv 15 ıjıvıgə tiklem par jere hōrēlōp vətē. Xēdər ıny tıvıvıvıv troqā vāşlanıv. Bed jarıştı vına şulaj ytajıvıv.

X. QıLMAN

Əfələge „Yktəber natıskahı“ matb aqahıv kamsamuldarıv oşo jıl majajında ydēdērenen dējem jıvılvıstā-rında, fızkıltıvıv tıvıvıvıv oşoşoşoş, eškə başlahalarđā qajıvıvıv iptəstər-dēn vıl eškə halıvıv qaravdarıv ky-rene.

Ajırm xəq tylēnēp bērdēm fızkıltıvıvıv jētkēse alıdırhalarda, vı-nan tejeşlēse fajdalanıvıvıv vāqıv-tında zənətejəgə kılıvıvıv, vıl eš-tē bejora kırmēj bejora aqıvıvıv tar-qav.

„OSQON“.

Məs'ıl rıdakırvıv: BıKBUF.

Ufa, Başglavlıt 575.

Partejenen XVI nse s'jyzyq qarardaryn ojroneged

Kalxuzdar xarakate turahynda XVI nse partiä s'jyzyq neme äjte

Partiänen XV nse s'jyzyqdan alyp ytkän 2 jyl jarym döwä SSSR daqy awyl xuzalyqynyñ alqa kltevendä dur hñnylyş döwä buldy. Ägärdä 1928dnse jyl dññ jadynda SSSR dññ tör orloq töwäktärendä (Ura idel, Tywän idel, tönjaq Kavkaz qrajlar hñm Ukrainalr) 2—3% kräbtejan xuzalyqtary källiktifläşkän bulhalar, byjyl ul han 40—50pr. qajette. SSSR daqy wöten kalxuzdar dññ säsevmajdan 1928 nse jyl dññ jadynda 1 miljun jarym giktär bulha, byjyl 36 miljun giktärdä jette. 5 jyllyq rylandy tästiq itkändä kalxuzdar dññ säsevmajdan 1933 nse jyl dññ adaqyña 20—28 miljun giktär bilgelängäjne. Beđ kyra bed: kalxuz tödölöşendä 5 jyllyq rylandy 2 jyl dññ artıq menän ytlögn. (Kalxuz dññ 36 miljun giktär säsevmajdan esndä uzym aşıqtary ıymajdär) Kalxuzdar xarakatenen bylaj aşqynır ybevenä, tarixy ähmeje töwäktä bulqan awyl xuzalyqyndaqy byl hñnylyşqa älbittä beđden xuzalyqsa jardam itevse faktardar bar. Ular şulardññ tora: 1) İlde indystryälşteryden qydyw timyr menän waryw. Ägärdä ilde maşinalaştyrw qydyw timp menän wamaña, trakt hñm waşqa awyl xuzalyqy qoraldar, zawıttar halymağan bulhalar älbittä, kalxuzdar dññ ybevenä iqtisady nigeđ bulmañ ine. 2) Kräbtian xuzalyqtaryñ massavaj eräweştä kapiratıflaştyrw, maşına—trakt stansalar hñm sawxuzdar tödew. 3) Kalxuz xarakatenen nigeđe bulqan urta xällelär menän sawxuzdy nyqytyw, awyldññ kapitalist ilimintaryña (kulaktarqa) qarşy hñmçym itev. 4) Awyl jarlylar hñm watraktar arahynda nyqly eş alıp waryw. 5) Kuntır—rivalyt sion tratskizmdy hñm un tajrylyştı jemerev. Byña oşo juqarla kyryhätelgän saralar arqahynda qyña partiä kalxuz tödölöşendä dur jenevdärgä ireşte.

Kalxuz tödölöşönen nigeđdären nyqytyw hñm xatalar menän koraş.

S'jyzyda ip. Jakwif tññ daklaty wujyñsa şyqarılqan qararında kalxuz tödölöşönen unyştaryñ nyqytyw hñm kalxuzlaşudy kiläskätlä alqa jewärew praktikalar tywändäge marksizm, Lininizm prinsptären qullanqanda qyña mömkin bulasaq tñne.

1) Kalxuzdar faqat ıxtıjaryj nigeđdägenä tödölörgä tejštar. 1) *Xäderge sordä kalxuzdar dññ tör furmyñ awyl xuzalyqy artile.* kalxuzqa ingän kräbtian tıdlek menän xsusy milekselek qarastaryñ taşlawdy talap itev, kalxuz menän ber erättän ydenä koraşle

xsusy xuzalyq alıp warywqa irek qujmay, (hñjır, harıqtar, jort qoştar, jaşelsä waqsañ).

Marksizm, Lininizm älibahyñ onotyñ wula. 3) Hər ber kalxuz dññ furmahy şul rajundaqy xuzalyq furmalarına tıgdläşergä tejš (orloqsylyq, malsylyq h. w.). Orloqsylyq töwäge bulmağan rajundarda hñm artta qalqan kən şyqştaqy millej ölkälärdä berense sordä ärtıl menän ber rəttän *jerde bergälep eşläw tawarıştıwı* larıñnyñ massavaj räweştä ojoştylywdar mömkin. 4) Kalxuz xarakate kammunaqa kysä ala. Ləkin wñnyñ ösön in elek kalxuzsylyardññ mädänej andary ybkändä hñm kalxuzsylyar tarafyñan yd teläktäre menän ustafqa ydgärt mälär inderergä genä mömkin. 5) Kalxuzdar dññ eş ramlylyqyñ kytärew ösön jany jämäqät tartıben buldyrw, faqat kalxuzsylyardññ ärtıl menän idara itevgä qatnaştyrqandaqyña, ulardññ eşmäkärlektären tulıñ menän fajda lanqanda qyña mömkin. 6) Källiktif menän jer eşenä kysev, faqat säwit döwläte tarafyñan kin jardam kyryhätkändä genä mömkin. 7) Sawxuzdar eşenen ojoştyrw sistimalaryñ kalxuzdarqa kyserergä tıryşyñ janlyş fiker. Sönkei sawxuzdar döwlät tarafyñan tödölögn daimi eşsələr menän jəşaj torqan igen fabrikatary. Ə kalxuzdar kräbtejanen irekle ojoşmalar. S'jyzyd hər ber partiä aqzahy tarafyñan jad kənə kalxuzlar tödölöşendäge xatalardññ xarakteryñ anlap, ulardññ tödewde ajrywsa möhim hanaj. Sönkei kalxuz tödölöşendä bulqan tatar (kəsləp jarlylardññ hñm urta xällelärde kalxuzqa krtev, kalxuzsylyardññ eşläp şyqaryw qorarlary hñm maldaryñnan waşqa hñjırdardññ, jort qoştar h. w. urtaqlaştyrw, byññ kalxuzsylyar urıñnyña qaqy ddaqyñnawulqan kammunalar, gıganttar tödöp kamandavay itev h. w.) Byl xatalar Ydäk Kəmität tarafyñan waqtnda kyrylgän saralar arqahynda wöttölär, hñm jad kənə urta xällelärge qajhyber rajundarda—unştardan waş äjlənev arqahynda juqalqan dörəş qarastödölde. Xatalardññ tanır, ulardññ qaldıtarıñ tödew ulardññ qawatlamay hər ber kammunis, kamsamuldn wıryşy.

Källiktiflaşyñ timptary hñm awyl xuzalyqyñ janyñnan tödew wıryştarı

Byqa tiklem igen pravlimahyñ xäl itev, in awyr pravlimalardan hanala ine.

XV nse partiä s'jyzydan hun ytkändär sawxuzdar hñm kalxuzdar ojoştırop byl pravlimanyñ xäl itergä mömkin ikənən tulıñ menän kyryhätte. Byjlyq säsew byññ wıgerktä aşyq kyryhätä.

Xäder partiä kən tartıbenä igen pravlimahyñ xäl itev artıñnan malsylyq hñm tıxnıq kылturalar pravlimahy tora. S'jyzyd ydenen diriktıfıtarında awyl xuzalyqy alqa kite

şenen 5 jyllyq plan nıgedenən yk janıñnan qararqa quşty. Plandy janıñnan tödew, igen pravlimahyñ xäl itev menän bergä, malsylyq hñm tıxnıq kылturalar (mamıq, jeten, kinder, kukuruz, h. w.) pravlimahyñ xäl itergä tejš. Kankrit räweştä s'jyzyd tywändägelärdä kyryhätte: 1930—31—jylda kalxuzlarqa wıryş wırew byjlyqqa qararında ike märtäwä artıp ber miliart hum bulıwqa tejš. Orloq triste wujyñsa kiläsäk jylda 4½ miljon giktär, 1932 nse jylda 9 miljun giktär säsewergä tejš. Dun qydy triste july menän 1930—31 nse jylda 400 men 1931—32 nse jylda 3 miljon, 1932—33 nse jylda 7 miljon waş tavar praduksia hñm dunqyddar wıwergä tejš. „Skatavay“ triste july menän 1932—33 nse jyl dññ adaqynda 9—10 miljon waş mal şyqarudy t'min itärgä. Byñnan waşqa trakt menän attı wırgä xısaplav ber nısa jyl dññ by jña huđylasaqyñ iñkä alıp, s'jyzyd at kəşön haqlavqa ajrym iqtıbar wıwergä quşty. Traktı, kambay hñm ularqa zapas cəstär eşläw, miniral aşılmalar şyqaryhñmqortqstar menän koraşew nāmäläre şyqaryw pragımyñ tulıñ menän ytergä tejš. Traktardññ sıfatyñ jaqşyrtıp eşläwge s'jyzyd ajrym ähmejät wıwergä quşty.

Kalxuzdar turahynda s'jyzy neme tñne.

Orloq töwäge bulmağan rajundarda hñm SSSR dññ kən şyqşy millej ölkälärdäge partiä ojoşmaları yddärenen eştären wötähe menän kiläsäktäge massavaj kalxuzlaşyñ xarakatenä qarap, tödärgä tejštar. Kalxuz tödölöşendä partiä julyñ dörəş ytkärep, byl rajundarda kalxuzdar dññ taqyla kywajtev, ulardññ nyqytyw ösön dur äderlek eşe alıp warywqa koraş wula. Byl ölkälärdən xuzalyq jaqyñnan artılyqtary hñm millej ajrymlyqtary iñkä alıñır, kin kылämdä kalxuzlaşywdä äderlek, kapiratıflaşywdññ tywänge furmylar aşä ärtılga kysev maqsaty menän wırasaq. Byl julda s'jyzy tywändäge saralardññ kyryhätte:

1) Jarlylardññ hñm urta xällelärde tywän tıptaqy pasiolkavaj tawarıştıvalardan waşlap kapiratıflaştyrw.

2) Jerde bergälep eşläw tawarıştıvalaryñ massavaj räweştä tödew.

3) Byqa tiklem ul töwäktärdä jəşəgn kalxuzsylyardññ hər jaqtan nyqytyw.

4) Bıgeräktä mamıq, jeten, malsylyq sawxuzdar tödew.

5) Jarly hñm watraktardññ ojoştıroqan räweştä kulak ka hñmөmde kəşajtev, unyñ iksplatıtyrlylyqyñ taqyla nyqıraq sikläw. Partiänen tör july: kulakty sınyf wulıñ janıñnan wötew, faqat totaş källiktıflaşyñ nıgedendä genä bulıwqa mömkin. Beđ ul lızyñnyñ kireşigenmajbed. Totaş källiktıflaşyñ

bulmağan töwäktärdä, şunıñ jəm-lähenen beđden Başqortostanda kulakty sınyf wulıñ jaqyñnan wötew säjəsäte ytkärelmaj, wälkei partiänen elekke säjəsäte kulaktyñ eske kəşönän fajdalanıw tındıñsılären sikläw kəşönä qala.

Beđ jaqyñ kiläsäk jyldarda wötä wıaq kräbtejan xuzalyqtaryñ kalxuzlaştyrw wötewde qujabyđ ikən janqydy xuzalyqty xäder ber jaqtı iqtıbarhıdy qaldırwıwqa tejš tygelbed. S'jyzy byl mäs'äläge dur ähmejät wırdä. Jad kənə kalxuzdar dññ kräbtejan dññ ber öleşe kire şyqqan waqıtta kalxuzsylyar menän janqydy xuzalyqtar arahynda qajhy ber urındarda tywqan kılken xäldär, jeteşhedlektär tıdlek menän wötärgä, kalxuzsylyar menän janqydy xuzalyqtar arahyndaqy möqämlälär jaqşyrtıwqa tejš.

Kalxuzdar ösön kadrdar äderlyw xäderge kenden ydäk wıryştarıñnyñ berhe. Kalxuzdar ösön kadrdar jeteşterewden nıgedä itep, kalxuzsylyardññ yddäre arahyñnan şyqqan eşsələrde juqary ırlətev alıña. Byl julda awyldarqa jewärelgän 25 men eşsələr torkömä kyrykenä eşlänelär. Jaqyndaqy ike jyl esendä 25 men eşsälärdən jardamı menän kalxuzdar dññ qyşqa möddätle kurıstar aşä ytkärep, tölə uqyñ jorttarıña jəlep itep, an—belem eştären jaqşy julqa qujıw aşä, kalxuz kadrdar jeteşterelergä tejš. Kalxuzdar dññ wötä eştərendä satsializm jaryşy jaqşy, kin urıñ alıwqa tejš. Qatynqyddardññ tərwejeləw, ulardññ eşkä jardam itev ösön kalxuzdar janıñnda dıligatkylyar jıjlyştary ojoştyrlywqa tejš. S'jyzy tywänge awyl xuzalyqy kapiratıfıtar ojoşmalarıñ eştären qanəqätlänerlek tygel tıptı wıwır, ularda jaqyñ arala julqa halıwqa hñm jaqşy kadrdar menän t'min itärgä quşty.

Byre walahyñ wırekə halhañda tomaj.

Məşkəw jorto (Bərə k.) Kəşfi Məxjənef rivalytsejəge tiklem qydy tavar menän hatıw itep 18 nse jylda aqtar menän seberge qastı.

Bynda säwit vıası urıñlaşqas Əfəge qajtyr taqy la hatıw itergə totondo.

Xäderge kəndä şunıñ qydy Rəwıqə Məxjanıwa Əfə başqort pidagugejə tıxnıkumında uqy. Nındajder julmenən kamsamulqa la inep alqan.

Manlajyña „watrak“ misäte wafıw urta maktəptərgə urnaşqan wındaj horo qorttar parte jənyñ kadyrdar xäderləwdäge planıñ jemerälär. Wındaj xalqtar maktəp busaqahyña wafıwqa tejš tygel. Ulardññ urnı jarly hñm watraktar menän alıştyrlywqa tejš.

B. Intys.

zajým taratývďa satsializm jarýštaryna kın ırýn birelhen

3 bit, „Lininse“ №34

M. TAZBY

Цыбсыларьыбды.

*Газитебедден, ошо ханынан, жаш сақир
М. Тазы iptаштен, „Касаж“ тиген, одоншигырын
вана башлажыбды. Газит уқысыларьыбдан, был шиқир-
ды уқыр, тикшере, барып, уды фикрден, жадыр, же-
веведден, хорайыбды.*

IDARA

Ilebed yba, wogen jenev dur
Gigant, gigant burys kytardek.
Her xarakat, ilebed wajlyqy
Ber ylsavga halyp ylsande.
Qolas taslar barqan paravyz,
Tav toqomon huryp jelgara.
Avdyb asqan dumna mejestor
Mital sajnar, mazut hemera.
Strojdar, gigant unystar,
Ilebed esen bylak itaved.
Her kon tyva ber jany
5 tan 4 ka, sulaj kilaved.
Dumnalardyb himed tavyby,
Il etona jalqyn hivelaj.
Zavyt, unyn tsixtar
Qul kytarep,
Pragulikkor qoral tedagan.
Qolas jajgan jarys frunt,
Menarlagan haldat tedmahen.
Sajqa qujdy zavyt aldyna
Her kem torda, qoros belagen.
Byl frontyn batyr haldaty,
Udarniktar bulyp hanala.
E kamandir, bedden frutqa:
— Partejenen — qoros qarar.
Savla — savla, yker dumnalar,
Ejda jever xutqa ut qadan
Bir avyloq qulyn masina
Aqhyb ilgä — mital jylqalar.
Koslo tulqyn sajgar qolasyn,
Miljundardyb ejlar jygerta.
Bis Plan miljun joragen:
— Alqy jylqa qarap hejrat.
Ojermale jylar julynda
Es haldaty bulyp hejones.
Bedden ybes her kon janyqa.
Ajaq atlaj, qydyb tedelos.
Udar jeget!!...
Tada kyrak, qoros belagen,
Timerdanda qaty quldar.
Ejda varhen timer bilina
Bylak bulhyb — tedov ilena.
Savla zavyt, yker dumnalar,
Martin tsixtar, jalqyn qobooqod,
As isegen xutqa, ut qadan
Aqhyb ilgä — mital jylqalar.

I — Kam jecajke

Bis planyn bedden jecajke,

336 qaros kadyr jeteja

ӨФӨЛӘ қысқан жуағары уқ-
ыу жортарына әдерләв күрысына
был 3 36 уқысыз алыныр шүларды
ын 90 ы қыддар. Satsejal jaqtan:
esselar — 76, vatraktar 29, jarlylar
15 urta xällelar ham kalxozs-
lar 65. Milli jaqtan: Başqorttar —
120, tatordar — 137, urystar — 43,

Insahena halyp kytarde.
Zavyt, sykes, kamsa jorage
Mas, yl eska kilp teralde.
V.K.P(b) nan qoros dikrit,
„ 5 jyllyqy dyrtta ytarga „...
Her ber udar sykes tavsy
— Jetarga ham yterkitarga!...
Her ber esen, saqat minute,
Ber ylsavga halyp ylsande.
Sundaj qydyb esen varys
5 plan 4 tta ytaler.
5 plan tidrak ytarga,
Es nurnyhyb qydyr jetarga
Kam jecajke, „ kim „ le kamsamul
Udar bulyp eska totondo
Xamat aqaj altmyj jasta,
E sulajda, zohov jorage.
Yd belgönen bedga byler bir
Qul kytara udar bulyqda.
Udar terkem bulyp turynnda,
Jyllyb buldy kamsa klupta
Sul jyllysta Xamat qart
Yd belgönen bedga ojratte
— Kamsamuldar, tine Xamat qart
Bota esta olgo bulyqdy.
Ilebed esen karak traktar,
Kumaklasep, verga eslakej.
Partejenen qujgan burysyn,
Ber tavandan torop ytajek
Bedden alda ber burys:
— Sit ildarde qydyr yterga.
Hedga kenas minen jegettär,
Udarlyqtan suny anlaqdy.
Pragul jahap, eshed jorap,
Zavytqa ham ydevedga ojat bul-
mahyn
Bis plan hanhyb kos horaj
Barvdyda vny anlaqdy,
Tik sunyhyb ajtam jegettär:
Ber kamsamul sitte qalmahyn
Kumak esen buldy byl hyddar,
Qul sarpalar qarsh alandy.
— Bed wogondan zavyt esenda
Ydevedde udar itaved!!...
Kamsa qarar sulaj jadyldy.

Kamsamul ham radio.

Radjunyn ybeve vigerakta ra-
dju alqystardyn taralyb bedda
ydenen yde his ber jetaksehed
yber kilde. Byl esta qydyqhybyr-
qa, vashnda toror qa tejes bul-
qan ojoşmalar eska tejesensa
ahamejat birmanelar. Xatta ular
tyvandən kil torqan radjo hejov-
selek tulqynnda tejesensa qarşy-
lamanlyar. Radejun taratynda in-
sejaty bulyp kamsamuldar ham
uqybylyar bota jamoqatselar to-
rorqa tejes.

Lakin qydyqanysqa qarshy bed-
den kamsamul ojoşmalar kyp
vaqyt, insejaty bulyp tygel, ajy-
gym insejatydarqa jaram kyrhat-
majdar. Doreberak ajtkanda bed-
den kyvebed ale tedov soronda
radejunyn ahamejaten toşonop ve-
terganebed juq.

Kamsamul ojoşmahy xaderdan
yk radejun yd qulyna alyp, uny

ahamejaterak bulyp.

Byqasa radejuqa vajlangan es-
te kyp vaqyt radeju hejovselar
tirahena gena berketalar ine. El-
bitta aktifraq tynlavsyar akere-
lar radeju hejovsega ejlanep, ra-
deju esenda daimi xedmatkar bu-
lyp, radeju jamoqatselik nigede-
nen tedelosonen mohim ber kiba-
gena averelasaktar. Ikensenen ra-
deju tapşyrydy jaqsylytyvqa jar-
dam iterga ham unan kin esen
jalryb tarvejalyvda fajdalanymqa
karak, inde kamsamul ojoşmahy
aldynda taqyla esensa burys tora-
— ul:

Yde esen gena tygel, balkej
vaşqalar esen eslarlek radeju he-
jovse jamoqatte tarvejlap jeteşte-
rev, her ber radeju hejovsenen
esen sinfy julqa ham radeju he-
jovsenen her esen jamoqatka
fajdaly aqymqa halyp.

Авыл хузалығын маşиналаştырып аша- satsejalizymqa.

Jan eslyugan avyl xuzalyqy masinalar.

byb bynlyp kamunistar tarveja-
he vira torqan qoralqa ejlende-
rerga tejes.

Uyn esen in elek radeju al-
qystaryn hanyn arttyrqa karak.
Kyp vaqyt, radeju hejovse „ me-
nen „ radeju tynlavsy „ kevek ike
maqane sataştyralar. Radeju tyn-
lavsyn radeju hejovse bulyp
mazur tygel. In elek bedga ra-
deju tynlavsyar hanyn ybeve

Byna byl es burys her ber
kamsamul ojoşmahy yd aldyna
eska aşylyrqa tejesle bulqan
mohim burystar tip qujarqa tejes.
Rarejunan bedga var unyn
menen jalryb qydyqhyndyqanda
qyna ham ul esta kamsamul jas-
tarenä birlgan saqynda qyna teje-
sensə fajdalana alasaqvyd.

S. Sukor.

Sintäber aj esen

„LININSE“

gazitenä jadylyrqa onotma!

Mas'yl ridaktyb: BIKBUF.

Отв. редактор: БИКБОВ.

Җәстәрден көс һынау көнө 16 нсә В Д Ж К кә әдерләнегед.

Бетә донъя җәстәр көнө ул, үде-
нен башлану тарихында уң, им-
периялизмден, донъя пралитарятын
қара қан есенә ватырғын сорона
турғы килде.

15 нсә жыл Карл Липникет җе-
тәксеҗе аһтында, вәтән донъя
җәстәр көнө үткәреп туралында
сатысҗалдымакырат җәстәр тарафынан
қарар сығарылды.

Был қарар сығарылағанда әле һу-
қыҗ қырдығарында қан жылалары аҗға,
туғтауһың пыла тавыстары һыдыр-
ға, асық җаландар пыла төтөндәре
менән қарлаңаҗың. Шул жылдан
башлап, һәр жыл һаҗың 6 нсә син-
тавердә кампартеҗә җетәксеҗе
аһтында вәтә донъя кыләмәндә:
„империялизм җа қарғы көрәҗ“
лузынорһың аһтында еҗсе һәм еҗ-
сән җәстәр көнө үдәҗарылып килә.

Был көн 16 нсә тарқыр үдәҗа-
рыла инде.

Был бу көн сит илдәрдә, сәвит-
тар илен һағлап, кәмиһәтәһы һа-
һың еҗсе җәстәре хисабына үһтерев,
иқтисады көрәҗте көсәҗтеп, сәҗәси
көрәҗкә әҗләндерев хәдәрҗе ва-
қытта бурҗыва мәһфәқәтен кы-
дәткән, бурҗыва өсән көрәҗевсе
сатысҗалдымакырат қулынан еҗсе
җәстәрдә тартып алың, асықтан-асық
пралитарятқа қатғы килевсе җәстәр
оҗоҗмаһың тарқавландығын өсән
көрәҗ нигеңдәндә үдәҗарыла; вәд-
дә илде мәҗиналаҗтығын, қыды әр-
меҗәне көсәҗтеп, асуауҗа хим
оҗоҗмаһың көсәҗтеп, кәмиһәтә
әрмеҗәһен 100% менән Асу-
ауҗа хим сағына аҗға итеп, сәвит
қырдығын, Сәвит заһыт фабрикаһың
үдәҗары тирҗа әҗләндерев лузын-
орһың аһтында үтә.

Кәмиһәтә әрмеҗәһе бу көн
уңаҗы менән тотоҗ калхулаҗың,
шул нигеңдә кулакты синғы булың
җаҗынан вәтәрөв, вәтә һырунт ме-
нән сатысҗализем һөзөмән җаһаң,
лузынорһың тормоҗқа асығын-
дә, һылы қатнаҗыңды көсәҗтерҗә
теҗеҗле.

1908 нсә жылда тывоҗан җәстәр
быҗыл җыҗыҗа киләләр. ВДЖК кө-
нөндә улар араһында әрмеҗәһен
тотқан уғыһың аһлағын һәм әрме-
әһен таҗат еҗсән халық балалары-
нан қына төдәлөв, қыды әрмеҗә-
җә синғы җат булған сит илимт
балаларына уғын булмай, туралың-
да аһлатма алың вағырҗа.

Сатысҗализем хулаһығыһың қы-
ды аһы менән үһеве өсән,
партияһың һылы тимер вәдәм
җетәксеҗе аһтында алмаҗқа хә-
дәрләнеҗсе кәмиһәтә сағында, төр-
лө таҗылыҗтарҗа уғын булырҗа те-
җеҗле тыҗел. Бигрәктә баҗ қырғы-
һың булған уһ һәм „һу“ таҗылыҗ-
тарҗа қарғы аһыр бирерҗа.

ВДЖК үдәҗарылаған да җаҗғы
синғы тотонағы җәстәрдә кәми-
һәтә тартырҗа „еҗсе ватырак җә-
стәрдә 100% кәмиһәтәҗа“ тигән
лузынорһың тормоҗқа асығын да
қәмәли саралар кырегә,

Синғы тотонағы кәмиһәтәһың
дә еҗтә тәҗрибәле һылы булыңда-
ғына қарар хулаһық, прәсаҗуз, ка-
пиратсыҗа, җетәксеҗе еҗтәрәнә ур-
ләтерҗа.

XVI—нсә Вдҗкте кәмиһәтә
көсә менән оҗоҗторылаған үдәр
бриҗадалар, һәм қыды аһуҙдар
менән қарғыларҗа,

Ғишмәлә маҗина ат ыстансаһы оҗоҗторыла.

Баҗкоопхлисаҗузың қарары
буһыңса Ғишмә төвәк тгәһсеҗеҗ
саҗузы тармағында вь—җыл ма-
җина ат ыстансаһы оҗоҗтығыла. Бу
ыстанса Ғишмә һәм Навасилы җор-
ты кыләмдәрендә булыр 100 мен
гиктар һөрәһте җердә есенә ала.

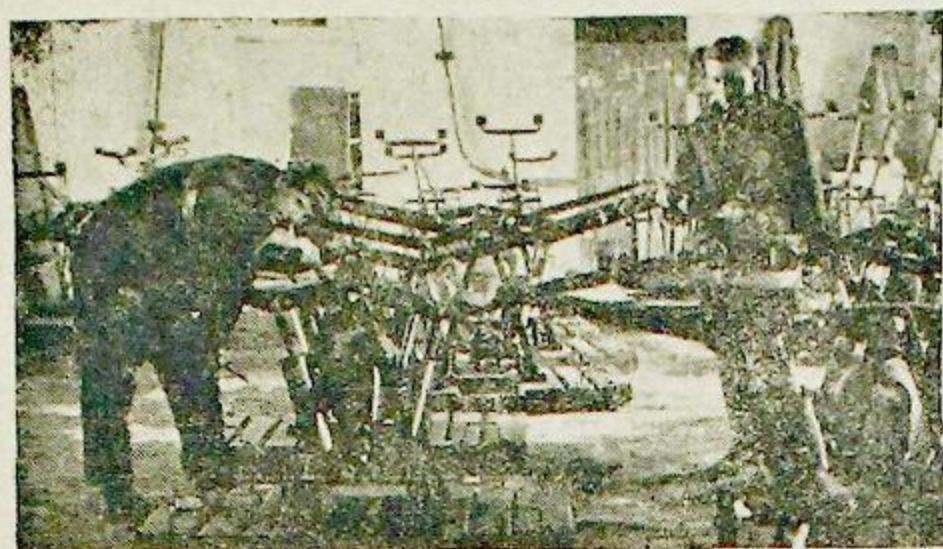
Маҗина ат ыстансаһыһың тәра-
кы буҗыл көдҗә һаванда Ғишмә
һәм Навасилы җорттары кыләмән-
дә калхуҙ һәм аҗрым крәҗте-
җәндәрден җердәһен һөрәһәк. Бу
вулыҗтардағы җад һаван ашық
сәһәһе җерден 50 ыратынтә кө-
дәһ һөрәһеп вәтәрҗә теҗеҗ. Вь-
һың өсән Ғишмә маҗина ат ыстан-
саһына Авраҗ җорт кыләмәнән,
Алиҗ сал мires, ситимәндә 30
— 35 ат көһле 25 тәрактыр җевә-
рәлә.

Бер тәрактырдың көндәһек еҗ-
ләве уртаса 6 гиктар һанала.

Вьһың һуһында Навасилы җорт
кыләмәндә булған маҗина ат
ыстансаһынан 12 тәрактыр һәм Ғиш-
мә төвәк игәһселәк саҗузынан
4 тәрактыр виләлә. Оҗо рәвештә
буҗыл төдәһ менән Ғишмә маҗина
ат ыстансаһыһың вә нисә 100 ат
көһле булған 48 тәрактыр була.

Был еҗтә җана башлаҗда төрлө
аһылыҗтарҗа оһраҗа тура килер.
Был аһылыҗтардың иң вәренсәһе
Тихниктар, Бриҗадирдар, Мастирдар,
кадырдар әдәрләв мәс, әләһе
тора.

Шуһың өсән бул еҗкә оҗоҗ-
малардың җардәм итеҗе теҗеҗ.

Өҗә сәһһә миханика хөкүмәт заһытында үдәрниктар еҗ
вақтында.

SIT ILLƏRDƏ

Милли кунғырыс—кәҗтиән- дәрдә әдәрләргә булды.

LUNDBN, Hindostandan хәвәр
итеҗә қарағанда Пиҗивар қалаһы
раҗуһында Ангелеҗә қәскәрдәре
менән Африди қәбиләһе араһында
қаты һуқыҗтар дөһам итә.

Turangazaj қәбиләһенән башлағы
бытән вә талаҗ қәбиләләр менән
бергә Кахан қалаһың алырҗа әдәр-
ләнә.

Hindostan қәбиләләре Ангелеҗә
власына қарғы көрәҗте идҗә көрәҗ
тип иҗлан иткәндәр. Милли кунғырыс
баҗ кытәрҗән қәбиләләргә җардәм
өсән Кахан қалаһың раҗуһында
кәҗтеҗәндәрдә әдәрләргә қарар
сығарды. Кунғырыстың вайтаҗ аҗға-
лары қулыға алыңандар. Пиҗивар
қалаһына җаһынан 13 ватаҗеҗун
җәҗәҗле қәскәр, 2 тав туҗтары, оһҗо-
тар һәм вил кыр һуқыҗ аһтамбил-
дәре җевәределәр.

8000 вумба таҗланды.

LUNDBN, Ангелеҗә оһҗостары
Пиҗивар раҗуһында дүр аһтылыҗ
кырһәтәләр. Улар қала тирә—җаҗында
қы аһыларҗа вил кыр вумбалар
таҗланалар һәм кыдәтеп җөрәнәләр.
Бер көн есендә улар 8 мен вум-
ба таҗлағандар.

Ханкав - сиктән тәҗ насар хәлдә

ŞANXAJ, Xunan өлкәһенән
тәҗәҗ - көһһәҗың өлөһөн вәтән-
ләҗ теҗерлек қыдылар менән хө-
күмәт қәскәрдәре араһында кө-
рәҗ есенә солоҗар алынды. Ханкав
қалаһыһың хәлә сиктән тәҗ аһыр.
Кухан қалалары Хәрви хәләткә
қулығандар қулыға алыңдар һәм
аһыр үлтеревдәр туғрамайдар.

Вьҗа тиклем вә нисә җөд кә-
җе аһыр үлтерелгән.

Амануллаһың ваваһы һөргөһгә җевәредә

KABUL, Huxdaman өлкәһен-
дәҗә баҗ кытәревдәргә қарғы
көрәҗкән аһған қәбиләләре талап
алоған мал һәм бытән нәмәләр
менән үд раҗуңдарына қайталар.
Kavul қалаһында 1 мендән ар-
тық кәҗе қулыға алыңандар.
„Дәһләткә хыҗанат итеҗдә“, қәҗер
ләһеп 16 кәҗе 2 сәҗәтлек срук
есендә Hindostan җерәнә һөрәл-
гәндәр. Булар араһында Аманулла
хандың ваваһы ла вә.

VINA, Вьнда „Сәвиттар Қыта-
җынан қулығанды аһыды“, лузын-
орһың аһтында кампартеҗә тара-
фынан оҗоҗторылаған дүр митинҗ
үткәредә.

БӨРӨ КАНТУНЫНДА ҚЫДЫЛ КАРВАНДАР.

СӘСӨВ ҚРДҒАРЫНАН—ИГЕН ЫҖНАВ ПУНКТТАЛЫНА АҢЛАЛАР

Dyrtille (Әсән җорто) Хлипкүтарына, тирә җаҗ калхуҙдар
һәм аҗрым хулаһыҗтардан җаһы ашық менән төркөм, төркөм
қыдыл карвандар килә. Бул карвандар араһында иң башлап
килевсе „Қыдыл-таң“ һәм „Сивиреҗ“ калхуҙдары килделәр.
Қыдыл аһуҙдар килев туғтауһың дөһам итә. Тик уһыңдардағы
хөкүмәт оҗоҗмаларыһың еҗкә җаһапы кыдәлек аҗа қарамав-
даты арқаһында, иген ыҗнаҗ пункттарыһың өлҗөрөп җеткәһе
жуқ әлә.

Palitixnizem ösөн көрәшкә.

kamsamul palitixnizem prinsyp tarıyn alıv menән bergä,

ul xäder ydenen talaptarın tormoşqa ytkärev ösөн көрәşergä tejeş.

10—Avqısta Mäskäv qalahın-da berense bötä Ruseja dävma-lendä Palitixnizem s'jezdı asıldı. Bıl s'jezdı tarixi ähämejëte his şikheđ bik dır.

Uktäberrivolytsejähenen 13-en-se jylnda berense märtäbä urta mäktäptärdä palitixnikläştirüvün praktik saralar turahında mä'sälä bötä kyläme menән qu-jıldı.

Urtä mäktäptärdä palitixnikläştirerev ösөн kamsamuldn 10-jylıy köreşe dır unış qadandı.

Prinsyp jaqınnan mä'sälä xäder kibken räveştä xäl qılındı.

Bötä sajuz dävmaendäge xälq mäqarife menән jıylıqan partejä kənäşmähe, ydäk partejä kämittenen mäxsıs qarar, XVI—partejä s'jezı qarar bedden mäktäp nisek bulırqa tejeş, tartıstarđa kem döröş bulır qaldı tıgən horavdarğa hunıy javaptı birdelär.

Mä'sälä asıy: palitixnizem ösөн köreş—Bıj jıllıy häm kommuni-zem tärbejähe ösөн köreş tıgən hyđ.

Partejanın XVI—s'ezı qarar-darında kadırđar pravlimahın xäl qılmajsa kiläsäktä bed sat-sejalizem tödlöşö july menән unış-ly räveştä alqa atlay almanvıbdı turahında asıy jađıloqan.

Bedden mäktäp xädergä tiklem ul bedden sənäqätte, avıl xuzalıqın, nıy äderlekke, jaqşy öjrən-gän kadırđar menән tä'min itä almanı.

Bına şuqa kyrälä urta mäktäp-tärdä palitixnikläştirerev mä'sälähe kyp praktik ähämejëte buloqan,

säjäsi mä'sälä.

Xäderge mäldä bedgä osora-qan häm irtägä mäktäptärdä pa-litixnikläştirüvda osoralasaq qı-jınlıqtar dır qıyna.

Bıl qıjınlıqtar in başta matir-jalni jaqqa varıp terälä: Mäktäp-tärgä janı pamişşinejälär häm mäktäptärdä mäxsıs mastirskuj-dar menән tä'min itev köreş.

Urtä mäktäptärdä palitixnikläştirüvün tiđ häm unışly ytkärevgä janı eşkä, jan mäktäpkä uq-ıtyvıylar kadırđar jetmäven häm buloqandarında äderlekheđ bulıvınan kyđ jomarğa jaramaj Bıl dır jeteşheđlek—tärdän hanala.

Matirjalni jaq jeteşmäv. Pida-gugeja kadırđarın jetmäve häm äderlek heđ bulıvıdar turahında hejlär ular apartunistarsa palitixnizemden vıev timryn tu-qtatırğa tırışırđar. Bıl tindinsej-älärgä kibken qatı köreş köreş.

Bıl säjäsi jaqtan dır ähämejëte buloqan mä'sälähe ytkärevdä uqa qarşy buloqan his ber ov,ektif şarttarğa bed tyđä almanvıbdı.

Urtä mäktäptärdä palitixnikläştirerev ösөн 10 jıl köreşkän kamsamul berense palitixnizem s'jezı saqrılyv menән mäktäp-tärdä praktik räveştä palitixnikläştirerev eşe xäl qılınmaqanın jaqşy belä.

Kamsamul alda palitixnizem timptar ösөн köreştä bik jaqşy kyrä.

Qajıhıver kamsamul ojoşmalagında :Palitixnizem mä'sälähe xäl qılınıqas, inde tik jatırqala mömkin tejev nastrajenjalär var.

Bılar—zararlıy qarar.

Mäktäptärdä palitixnikläştirerev janı başlana.

Kamsamul palitixnizem prinsyp-tarın alıv menән bergä, ul xäder ydenen talaptarın tormoşqa ytkärev ösөн bötä kösөн, inirgä-jähen birergä tejeş.

Mäktäp sistimahının janınan tödölven nıy tikşerep, mäqarif belektärenä jardıam itep, xuzalıy, prafsajuz häm sävit ojoşmalagın kösөн ılyqtırvıv aşä kamsamul köndän kön palitixnizem mäktävenen nigedden nıyqtırvıv tejeş.

Urtä mäktäptärdä palitixnikläştirerev eşen bed bı eşkä prafsajuz xuzalıy ojoşmalar kösөн jälep itkändä, pralitärejat jämäqätse-leqen ılyqtırvıvında unışly ytkärev alırvıbdı.

Kamsamul bıyqä tiklem mäktäp-tärdä palitixnikläştirerev eşendä ip-täş Linin prinsypar ösөн köreş alırvıbdı.

Ul xäder mäqarif bylektärenä jardımqä, palitixnizem prinsyp tarın praktik tormoşqa ytkärev ös-ön ydenen bötä kösөн, inirgä-jähen birer.

Şul vadıtta qıyna bed satsejaliz-em tödlöşö ösөн kadırđar äder-läv, palitixnikläştirerev timptarın qıdıvlatıv ösөн köreş alırvıbdı.

M. XÄJ.

Başaqtar qojola-lar kamsamuldar jırlap uđalar.

Kamsamul unış paxutına.

Urındardan kilgän xəbərdər, kamsamuldn unış paxutına nisek qatnaşvın bik asıy kyrhätälär. Tamjan—qataj kantunı Tunqatar, Asulı jorto dävmaendäge kasamul kämittäre äle farmalın-sqa birelep tabaq, tabaq atnaşın-jalar jevärevdäh şıyq almanjdar. Ə avıl jäsäjkäläre şulajuq kamsamul armıjalagının ajırvın zvınalar unış jıjıv paxutına totonovıbdı ujlapta birmäjdär.

Bına bındaj fakıttar ber Tun-qatar, Asulı jortındaqıyna tygel, bı fakıttar başqortostan kamsa-mulnıy kypselek vılsında ky-dgä varelä. Kamsamul armıjahı unış paxutında yden udarnıjlyq itterep iqlan itep bötörä almanj. Unış jıjıv häm ködgö säsev kampanjahınn säjäsi ähämejëte turahında anlatıv eştäre qäfev itelmäblek jomoşaq xäräkät itä xatta vötönläje menән juq urındardä var.

Kamsamul äle unış jıjıv kampanjahı häm ködgö säsev äderlek eşenä tulıhı menән mablızavajıt itelmägän, kin qatlam eşse—kr-äštejan jästäre massıhınn fikre tuplanmaqan, anlatıv eştäre qäfy itelmäblek hılpän vara, kalxuz, safxuz, sävit jalanında ölgörgän altın başqtar qojolalar, ä kamsa-muldar eşheđgenä vafıv tırähen jırlap uđalar.

Unış jıjıv fruntın kösäjtev, unıştı jıjıv fruntında pırıkupty quloqa alıv kamsamuldn burışy.

Marksizm pidagugiahe ösөн көрәшкәндә

(Baş ytkän handa)

Xäderge köndä Marksizm pi-dagugikahı ösөн köreş qıdıv töş aldı. Pidagugik pratsisın, fäqät mäktäp esendä, şäxesten ikense ber şäxskä planıy tä, fıre tejdän pidagug Kalaşnikıf, pin-kejevictardınn bındaj burzvaqa qararar¹⁾ itkene jaqlavıylar vögöngö köndä Marksizm pi-da-gugikahı ösөн köreş zıttı ber töş alqanın kyrhätälär. Bed pi-dagugik pratssisın mäktäp ese-nän genä kerip ultıra toroqan ber mä'sälä tygellegen juqarıl kyr-er yttek. Qavatlaıvıbdı xäderge köndä tödölä toroqan gigant zav-ıyt, fabrik, iliktrik stansılär, dır timer juldar, köndän kön iqtisa-dıy ybeş nigedendä bötä tarmaq-tardajälä varoqan mädänej tödölöş (kino, tejatır, ädävjät) satsejalizem iliminttarın unışly hözymdäre nätizähendä kibkenläşkän sinfıy köreş bı vötön ber tulı pidagugik pratsisı. Şuqa kyrälä Marksizm pidagugikahı ösөн köreş ana şul, pidagugik pratsisın burzvasa anlavıylar, bedden pidagugik pr-

atsisıvıbdı tar anlavıylar häm uqıv tärbejä eştären sinfıy kö-reştän tödölöştänajırvıv telävselär menән kibken köreş arqıy varı-rğa tejeş. Bedden bı julda tör burış şul köreş *pidagugik prat-sisın kinleqe, tulılyq unı ojoştarov jaqınnan vögöngö rik-anstruksejä däväre sinfıy köreş nigedendä bedden ybeş häm jenevıbdıe tä'min itä toroqan şart-tar tulıhı menән qulıvıbdıq alıvıv bı julda osorap kilgän sit* qararardı ajavıbdı jemerıvıv väjlängän.

Bed bına şul Marksizm pi-da-gugikahı ösөн köreşkändä, tär-bejä fruntında pidagugik pratsisın itkese anlavıylar, bı julda burı-zıva qarararın jaqlavıylardınn sit qarararın jemerıvıv köstө mabilizavajıt itkändä, mäktäptäge tärbejä eştärenen ojoştorolov häm bı ojoştorolov köreştä bed-den jenevıbdıe tä'min itärläk jäs bıvıbdı pralitärejat idialuge jähında tärbejälänärläk bulırğa tejeş. Bed bına hər ber mäktäp hər ber pidagugik hər ber uqıv kitabın tödövse ättärdän talap

itäbed.

Xäderge köndä eş mäktäptäre aldında toroqan möhim mä'sälä palitixnizem mä'sälähe, ana şul Marksizm pidagugikahı ösөн köreştän ber öleş, ul xäderge rikanstruksejä, bedden eş mäktäptärenen palitixnizem dı bötä tulılyq menән kertevde talap itäbed, tiđ arala aşqıy saralar menән iqtisadıy mädänej ybeş fruntına kadırđar äderlövde mox-tazlıvıvıbdı bötöergä tejeşbed. Ə inde vergenä xäderge köndän möhim burıstarına tiđ ejäläşä alqan praktik satsejalizem tödölöşendä ojoştorovı tödövse bula alqan belgestär pralitärejat eşsän-keräštejan arahınan şıqqan yđ belgestärevbed köreş. Ul belgestär mäktäp ramkahınan şıqqas qıyna prajızvudsteva, eş prassısında qajnav tygel, bına şul mäktäp bötöröv nätizähendä eşläjesäk fruntta sıfat jaqınnan juqarı bul-ıyn ösөн mäktäp ramkılar esendä lä uqıvıv vaqıttala eş pratsisı, prajızvudstıva vöjek tödölöş menән arganıy väjläneştä bulırğa bergä qajnarğa tejeşter. LININ äjtä:

Əgärdä tärbejä uqıv-belem tik mäktäp esendägenä vıklänep tul-qınlı tormoştan vötönläy ajırvı-

qan bulha, bed ul tärbejälärgä şanman inek"teı.

Şuqa kyrälä kadırđar äderlövde palitixnizem tör burışy bulıvıv tora. Şunın ösөн bed uqıv-ıvıv esendä Marks prinsepe uqıv menән prajızvudsteva eşe väjläneştä varıvıbdı tormoşqa ytkärev arqıy qıyna xäderge sor talap itkän kadırđardı äderläj alavıbdı.

Mäktäptärdä häm dırlar ara-hındaqı alıv varıla toroqan eşte palitixnikalaştırvıv bı bedden sinfıy burış. Bıl burış 5 jıllıqı 4 jılđä tulırvıvıv, ul tödölöşkä juqarı sıfatlı pralitar kadırđar äderlövde väjlängän. Bına şuqa kyrälä bı mä'säläne tiđ köndä xäl itärgä köreş.

Bed Marksizm pidagugikahı ösөн köreş, eş mäktäptärendä Marks prinsıy buloqan palitixni-zem dı xäl itev menән väjlängän ber mä'sälä tejebed.

Bıyqä bınan eş mäktäptärendäge eşevbedde varlav, qarav menән pragrammanı janınan tödöv, eş-endä janınan janı eş mıtıdtarın qullanıv ydäk burıstarıvıbdınn hanala.

Q. Qözajeref

1) Bıl turala Kalaşnikof tın „prajızvodstvala mäktäptä" tıgən kitabın qararqıbdı!

Tonqatar kamsamul bəgəngə tədələşkə javap birə almaj.

Maqar jortında besən, igen jejbəstərv kampa-njahə siktən tış hylpən bara.

Kamsamul xuzaləq fruntındaq ybəşkə ejərə almaj; beđ Tonqatar kamsamul eşen qara taqtaq jađavbđ.

Tonqatar (T—Qataj Ka—nə) jorto kyləməndə kamsamul eşe, xədergə kəngə tikləmbəgəngə xuzaləq tədələşkə qarap boroloş jəhaj almaqan. Kamsamul jəcəjkələre kyberək ismədəgenə varəp, jəcəjkələrdən eşen bəgəngə xuzaləq tədələşkə borop jəvərevdə bəl kəngə tikləm vulkamul tarafından ber tərlelə jətəkselek kyrtəlməgən.

Ybəş məs'ələhendəgə qəmələj eştə un appartunizmə.

Kamsamul əlkə kəmitətenen nse həm III nse plinumdə kamsamul səfəna əlvəda kilep sığan un appartunizmə qarş kərəştə, kamsamuldn VIII nse sızə qarardərn taqyla ber tapr dərəblər, vyl eştəgə un appartunizmə qarş kibken erəştə atpur birəp kitte. Şunən artıq uq, qajhə ber jortarda kamsamul eşndəgə un appartunizmə menən kərəştə Baş ovkamol vyl turala taqyl əsəq xat jađəp, kəmdərde nej fərmala kamsamul qə əlv turahənda bik jaqş təşəndərdə. Ləkin Tonqatar kamsamul vyl qarardə ejrənev tygel kyrməgəndə.

Jortkamul maj ajənda uq Asəv jortkamul menən satsializem jarış dugvə tədəgən. Ul unda: batrak, jarlı, urta xəlle krəbtejn balalarən 100 % ь menən kamsamulə qə tartərqə...“ tigen luzəqə təşləqən. Vyl punkt Asəv jortkamul tarafən janlış ikənlege kyrtəleper, tədətəlgən bulhala, jortkamul vəqə iqtivər itəhe kilməgən. Ul hamanda: batrak, jarlı balalarən 100 % ь menən kamsamulə, luzəqahə aštənda eş itkən.

Şunən hədəmtəhendə jort kyləməndə qəmyən kamsamul hanə dikəber ajənda 232 keşə vyləp, aprildə 335 kə jethə, kamsamul saındaq jarlılar hanə 47 kşənən 147 keşəgə jətən.

— Ələj vaqələgərn beləhegəme?

— Beləvəđ, ləkin unda vətənəj iknse təštə ine bit... tej. Jortkamul sikritar ip. Sitdiqyl.

— Nisek ikense tərle ine? tejəvəgə sikritar endəşməv menən javap birə.

Tonqatar jortkamuləna vyl dugv 6 nsə aprildə uq kire qajta-lyəp, Dugvə qul qujə eşən Tonqatar jortkamulənan vəkil jəvərev horalhala, Tonqatar jortkamul endəşməj qalqan. Uləqna tygel, 6 nsə aprildə varqan dugv-ylardən janlış punktar jortkamul tarafən xəvər itəlməgən.

Dogovrdən janlış punktar kəşə kydenə kyrenməhen eşən, dugov 6 nsə aprildən əlv, 25 nsə ejylə tikləm şkafta biktəpəp atqan.

Kampanjalarda kamsamul qojrəqta.

Kampanjalarda kamsamuldn qatnaş qədəttən tış jomoşaq. Səjəsej xuzaləq kampanjalarənda kamsamul insiatr vyləv tygel, nqlar qatnaşqta itə almaj. Dərəb, jortkamul sikritar əjtevənə qarəqanda, səsev kampanjahə udar-nəj udəqərvdə kamsamuldar udar-nəj eşləgəndə, ləkin vyl dərəb-ləgən ber genə faktta juq.

Xədergə kəndə səjəsej əhmejəte dər bulqan par kyrtəv, qajrə əderləv unş jəv, kədgə səsevə əderlənev kampanjahənda, kamsamuldn qatnaş juq dərəzəhendə tejrək tyvən tora.

— Vyl kampanjalarə udar-nəj udəqərvdə heđ nəmələr eşləjhegə?

— Xədergə vyl kampanjalar başlanmav səvəple ber nəmələ eşləgənevəđ juq, kampanja başlanha eşləvəđ, vəđdə vətə eştə kamsamul başqara, ə, ulardan oləraqtar tik jatalar. Vəđdə qarttar eşləməjdər, ularda intuziazəm juq, tip javap birə ip. Sattarəf. Ə, şul-uq vaqəttə xuzaləq məəs, səvələrenen başında, utərvsə iptəštər, kamsamul qatnaşnə tyvənle-gən zarlanalar.

Kamsamul ojoşmahə, kamsamul ydək kəmitətenen maj plinumdə qarardərn ejrənməgən. Əlkə kamsamuldn III—plinumdən ytkə-releve menən kamsamul vətənəj xəvərdə tygel.

Vəđdə kamsamul gəzittəre kil-məj, şunən eşən kyrməj qəlvəda bik məmkin, tejdər ular. bənlapta, kərək jortkamulə bulhən, kərək Tonqatar uqəv jortona bulhən ber genə kamsamul gəzite lə kilməj. Ular jort kyləməne nise kamsamul gəzite əlvəqanlyəqənda vilməjdər. Tik poştə birgən sif-dərqə qarəqanda qəna vətə jort dəvmələne 41 danə gəzit əldəryla.

Tonqatar jorto kyləməndə eştər şulaj tora. Kamsamul eşe vəgəgə tədələşkə javap birə almaj. Jortkamulda rajunlaşv unajə menən vəđ vyl taqyl ber taprə qavətləp ytvəvəđ. Həm eştə tiđ kəndə bulasaq kantun kyləməndəgə kən-firinsəjəgə tapşryavbđ.

Qəđyl taqtaqə jađavbđ.

Calqəq avyl, Nurəjman jorto kamsamuldarə „jətək-se“ kalxozəna əməgə səqyl-lar.

Kamsamuldarə qyp kənə avyl jəštəre quşyldə. Qəmy-mən əmə bik unşyl ytte, kalxozsəlar jəcəjkənən qəđyl taqtaqə jađyləv hərəjdər.

Əməsələr „jəštər kalxozə“ ojoştərvəđ horap taraldylar.

Maqar jorto kyləməndə, igen, besən jəjbəstərv kədgə səsev, kan-traktəseja məs'ələre kevek sə-jəsi, xuzaləq kampanjalarəna əder-lek planly rəvəštə vajavuj timp almaqan. Kalxuz, avyl şuralarənda əderlek eşənə qyrqə hənəlyş jahalməqan.

Partejə, kamsamul ojoşmalarə, savit həm kalxuz pravlinejələre səjəsi kampanejalar tirəhenə kin jalpanə tuplap anlatəv, jarlılar gruppahən məvlizavaj itev həm kampanejanə unşyl ytkərev eşən kankrit plandar heđ ojoştərv-syləq rylen ujnaj almajdar.

Jortkum həm Yik tarafənən əsəq diriktiva həm kankrit plandar jə-vərelməgən, urəndar juqərvənən qəqəđ diriktivahə kətpər nəmə eş-lərgə vilməj jata birələr. Məbələn: İşəkəj kalxuzə-nə jədgə səsev rylən 12 prasint tutərylməqan, şulaj buləqə qaraməştən par hərəvə ni varə 60—70 prasintqə-qəna ytləgən. Ərmet şura həndəla par hərəv tyvən tora. Bənda jer jətəşməv kanfliketə var. Tejəşle urəndar ələ bulha xəl itməgən-dər. Kədgə səsevə orlyə juq. Kustqə zəjəfkə birləhlə ələ ber tərlelə ryal sara kyrenməj. Kust Roise əjdə juq. Səsev vaqəy jə-ter kilə orloq tadtərvəqə sartiruf-ke terejərdər də juq. Ajrəm xuzaləqtarda kampanejaqə əderlek həm par hərəv turahənda nəmə-

lər eşlənevəđ şuralarda ber tərle-le ucut həm varlav juq. Ularqə jərdəm kyrtəv, kalxuzəqə tartəv eşe tik teldə genə həjlənə, tərbe-jəvi eştər, praktik jərdəmdər əđ kyrtələ.

Ərmet, İşəkəj şurahənda kal-xuzdarda igendər 100 prəsintqə kantrkləştərvəndər, ə ajrəm xuzaləqtar 100 prasint menən qarş buləqandar.

Ambardər, jətəməjəsək, buləqan-dardə tədətəv turahənda praktik saralar juq. Kalxuzsəlarədn yd ambardər jətəməj, janənən tədətəvgə məmkinnektəre juq. Kə-şə buləvəqə qaraməştən İşəkəj avyləndaqə atəqlə kulak Sitdiq qarəj Maqar jorto kyləməndə vè-rene raskulacivaj itəlgən, Jəđər potlap jəşərgən igendəre tabyləqan kəşə 3 qəlyə var. Oşo kəndə ydə hərəgəndə, əjən həm menə potlar həjbəş keləttəren kire qajtarəp birgəndər, keləttər buşqə utəralar.

Kalxuzdarda xədmət nurmahə həm xədmət tərtyben tejeşensə ojoştərvəlməqan, kalxuzsəlar ara-hənda eşkə səqəvəda tərle kan-fliketə var. Bəndəj nastrajənjə-lar jəybəqan əşləqtn kalxuzsəlar arahənda nisek vylənev, nisek faj-dalanəv turahənda nqlap anlatəv eştəre qujmaqanlyəqanda kilep səqqanə hidelə.

B. LƏTFİ.

Tənojavər jorto kamsamuldarə

T. Qataj kantunə, Tamjan ton-qavər jortondaq kamsamul, eşe vyləqə tikləm bik nasar varqan. Bəgəngə səjəsej həm xuzaləq kampanjalarəna kamsamuldar var-maq əşəqəna qarəqandər. Jortkamul qarşylənda kamsamul ak-tivə tuplanməqan. Bojra, xəttə jortkamul sastaşna kuntər həm səvədgərv balalarə inəpəjaləqandar. Ləkin vylardə kyryselər bulma-qan. Jort kyləməndə kamsamul dar qədəttən tış tarqav jəşəgəndər. Şunən eşəndə kampanjalarədn varşylə qədəttən tış halqən. Kam-samuldar kampanjalarə qəđv-lətvəqə qarəqanda, spiktəkəldər qujəvə jaxşryəq kyrgəndər.

Xədergə kəndə kədgə səsev planə varə 15 pratsintqə ytləgən. Jort kyləməndə 63 pr. kərəbte-jən kalxuzlaşqan, hər ber kalxuz qarşylənda kamsamul jəcəjkələre kyberək isəmdə genə vyləp ber tərlelə eş əlvəp varmaqandar. Jort kyləməndə ber genə lə silus jəmə qəđylməqan, kamsamuldar vyl turala ber tərlelə inəjətivə kyrtəlməgəndər.

Şunəla əjtep kitərgə kərək. Tamjan tanəvər jort kyləməndə kamsamul ojoşmahənlə praktik eşəndə un appartunizmə, kam-samul pratsintən urta xəllələştərev eşe huđyləp kilgən. Məbələn: Askar avylə kamsamul jəcəjkəhen-də bulqan 25 kamsamul arahən-də, ber genə lə batrak bulmav vyləqə əsəq fakt. Şulajuq qəmy-

mən jort kyləməndə batraktardə kamsamul səfəna tartəv eşe qə-dəttən tış hylpən.

Bəna şul jətəşhəđdəktər qalqəp səqqas, kamsamul ojoşmahə hun bulhala ydenen sastaşn janənən ber mərtəbə tikşerep səqyl. Həm kampanjalar varşylənda kamsamul-dən qatnaşn kəsəjter eşən avyl-darəqə udar-nəj brigadalar jəvərdə. Tik şunən hun qəna kampanjalar varşylənda kamsamuldn qatnaşyl ber əđryəq kəsəjde. Tik kamsa-mul kəsə menən genə 6 menə toq jəjnalə. Ləkin jort başqarmə ta-rəfənən kampanjalarəqə halqən qarəş hamən dəvəm itə. Unş jəj-nəv eşəndə qədəttən tış halqən quđqəlyəna. Məbələn: Qyşə avyl vətərvsəlyə sajuzənda 8 ur-qəş məşinahə tədətəlməj jathə? jort kyləməndə 84 məşina rimunt-həđ utəra ələ. Ə. SAFİN.

Nurəjman jortonqə eş nasar.

Calqəq avyl Nurəjman jortona 5 jyllyəqə 4 jylə zəjəmə 36 men həm birləgən bulhala, oşo kəndə 5300 hum qəna taralqan. Avyl səvittəre məqlymət birməjdər.

Udar-nəj brigadalar tədəv eşən jort başqarmə həm jortkum qarşylə kilgən. İgen əderləv kampa-nejahəna əderlek rəvəşəndə ky-perdər tədətəlməgən, kamsamul-dar ytil sirija həm başqə kampa-nijalar turənda ujlapta qaramajdar

(Baş ytkän handa)

II — „Kim“ le jöräktär.

Martin mejes mital jylqahyn,
Här kən hajyn şavlap qyvalaj.
Kamsa jöräk mital jalqynyn
Hemera, hemera kəndä, himera.

Udarniktar tsixtar arahyn,
Ber, verena jaqyn jahanyn.
Kem jenərgä teləj jaryšta?
Əjdä syqhyñ, kəsən hyñahyn.
Sykeş, sykeş menən jaryşa
Jul birməkkä, qydyñ varışta.
Beddn beläk ylem timergä,
Timer vile şartlap, jemerelä.
Jaryş esən urtaq nurmyñyn,
Kam jəcəjkä töddə planyn
Eş nurmyñ vylep birelde
Tsix tirälär elep qujyldy.
Kamsamullıq ismen kytərgən,
„Kim“ le jöräk zavıť ejähe.
Beläk, jöräk eşkä vājlangən,
Bašta qajnaj, jenev teläge.
Kamsamuldyñ jöräk tıveşe,
Mital jalqynyna vājlanä.
Här sykestən janı kəs tıva
Beddn varış şulaj əjlənä.
Udarniktar martin tsixnda,
Tunna—tunna mital qyvalaj.
Ut jylqalar şazlap jygerä
Plan ytä, nurmyñ ölgörä.
Mital tavşy jöräk qytyqlaj
Ut jylqalar bitte qydybra.
Ə kamsamul, tsixtar tirälär:
— Avrizkylar timer hındıbra.
„Kim“ le jöräk qan jörəşä,
Mital menən bergä əjlənä.
Kymäk jöräkten hulyşy
Ber teläkkä varıñ vājlanä.

Beddn jöräk mital kejengən
Kymäkləşep eştä jəddəbed.
Udarniktar, zavıť bergälär
— Biştən dyrtkə qarap kiləbed.
Udar sykeş mital bilənä,
Huqqan hajyn janı kəs tıva,
Şynşy—şynşy qoros ədölä
Ə tavşy:
— Biş planyn—dyrttə ytərgä.

III — Dizirterdär.

Biş planyn ytäv kytərgä,
Avıñ burış bulıñ tojoldo.
Ular bulıñ esən qul kytərdä
Ə kyneldär sitkə hıvelde.

Kyznis tsix udar tərkömdä,
Eş varışy nasar qujyldan.
Kamsamulis Kaşaj här kəndä
Stanuktan kitep juqala,
Udğan ajdyñ plan nurmyñy,
75 kə kəskä ytölde.
Kem qəjeple bynda?
Varıbyddä
Bar ojatlıq jəgən zavıťtyñ
Udarniktar bergä kytərdä.
Qaj berəvdär zavıť eşendä,
Kamsamullıq ismen onotto
Zavıť esən zyñan ittälär
In axırda taşlap sykeşen
Stanuktan syqıñ kittälär.
Ə kamsamul Kaşaj, byl eşkä,
Jəcəjkälə javap qajtarıñ.
Kamsa jylyşy, Kaşaj turahnda,
In aqıtyqy tənviñ jahanıñ.
Ləkin Kaşaj, tañma tel menən,
Kyd vıjarqä telär mataşyñ,
Kamsamullıq „antıñ“ qosaqlar
Savranjala syqıñ hyd birä.
— „Bulmaj, bulmaj, Kaşaj tıv-
qanqaj,

(Adaqy kilähe handa)

Bələvə j kantuny, Byzdäk jortondaqy „Timirəzef“ kalxuzsıları
jal vaqıtynda.

Byñja iqtıbar kərək

Bed buşqa jatqan artıq—bortoqtardıñ jıñhap sənəqatke tapşyñ esən mөxsus kəndär bildölöp, byl eşkä bəta partejə kamsamul hām prafsajuz aqızalarnıñ mabilizavajıt itep byl təngeldä kypkenä elgeşevdörgä ireşkəjneñ. Ləkin ole beddn byl julda xel qylyñmaqan jeteşhedlektərebed juq tygel. Kyp urındarda artıq—bortoqtar ole jyñnalıñ bətməgən. Məñelən: „Ziguli“ neñ Əfə qalahndaqy hıra qajnatıñ zavıťy baqsahnda xöder meñ botqa jaqyn; vatıq—artıq—bortoq şeşalar jata (butykalıñ). Bynda inde ber kəmdä ojləñep qaraqan by juq. Zavıť medire byl turala artıq—bortoqtardıñ jyñnav kəmisejəhe rəisene hām Gasturg qa xəbər itelhe lə, ber kəmdä iqtıbar itməgən. Ə, şul buşqa jatqan 1000 bot qa jaqyn şeşəne boton 40 tinden hatqanda lə, 400 hum aqsa bula. Byña byndaj, kyp summalar birə torqan artıq—bortoqtardıñ berehe lə buşqa jatqıñlyñ qalyñqa tejeş tygeldər. „OSQON“.

Uqıj jađa belmөvselər menən satsejalizem xuzalyqy tədöp bulmaj

Satsejalizem tədöləşönön alqä kiteve menən eşsən jalıñny kam-munizem ruxında tərbejäləñ, eşen kinəjteñ, məktəp jəşendəge balalardıñ döjəm mөzbyrı başlanqıy uqıvdan ytkərevde tıdlek menən talap itä. Ləkin, başqortostan kyləməndä byndaj dur eştərdä ytkərev—bəta partejə, kamsamul hām səvit jəməqəť ojoşmalarıñny kəstären neq tuplavdy talap jta. Şuqa qara məñtan byl kampaneja ike ajaq, menən də aqhavıñ əjtergä kərək. Kampanejanıñ qydyñny esən V. K. P. (v) vaş arkumy vıjrahı 13—nse avqıy qararında:

— Döjəm mөzbyrı uqıtyñ ytkərev eşenä kəs hām summalarđy mabilizavajıt itev esən bəta qala səvittärenä, rajun vaşqarmarmalarına hām avıñ səvittärenä xəder uq V. K. P. (v) hām V. L. K. S. M jəcəjkälärenən, prafsajuzdarıñny... kalxuzsıların hām urta xəlle aktif krəñtejəndärdən qatnaşlyqy menən döjəm mөzbyrı uqıtyñ kertevgä bulışlyq kəmitətdə tədörgä təkliñ itərgä, tıne. Kamsamul ojoşmaları byl eştä alqy safqa syqarqä tejeş. Kamsamul nađanlyqıñ, bulıñnynda, aqıv.

LININ vavajdyñ, uqıj jađa

belmөvselər menən satsejalizem xuzalyqy tədöp bulmaj, tıgən hydendä qulda byş varmaq kevek hidərgä tejeş. Sənki, kamsamul—hidger, qydyñ vıjraqly Linin kamsamul ul.

— „I. A) 1930—31-nse jyldan başlap bəta qalalarda, ese vıñtälərendä, safxuzlarda şulaj uq byñny esən inədriləñen rajundarda məktəp jəşndəge balalar dy 4 jylyñ məktəp dəvmələndədöjəm başlanqıy uqıvkertergä v) vaşqortostandıñ bəta qalqan urında unı 1931—32-jyldan hunqa qalmaj kertevgä „(Avkum vıjrahı 13nsy avqıy qararınan). Byña byl uqıtyñny kerteñ sruktar hār kemgä asıq bulıñ. Byndaj qyñqa sruktä eş qılyñ—udar satsejalizem jaryş bulıñnyñ huraj. Şulaj uq kamsamulardan kadır itep döjəm başlanqıy uqıtyñny kertevgä 3 jyly esendä avkamul qyñqa sruktä pidagugeja kurıstarınan ytkən 1000 kamsamuldy biregä tejeş. Kamsamuldan kadır əderləñ burışy bəta kamsamul ojoşmalarna təşä. Bed byl eştərdä udar, satsejalizem jaryşy oşaqıña tormoşqa ytkərgä alarbyñ

Q. SƏLƏM.

„Unış hām kəlliktıfləşev kəñä, jaqynlaşa.

„Unış hām kəlliktıfləşev kəñä, —ytken eştərgä narıq birev, həđemtä syqarıñ kəñä. Byl kən jyldaqısa 14—yktəber də udqarılaraq tejeşle. R. S. F. S. R. jer eştəre xəlyq kamisarejate, Unış hām kəlliktıfləşev kəñä“ Udqarıñ turahnda ölkä, jəmherəjəttərgä xat jevərde. Xatında:

— „Unış hām kəlliktıfləşev kəñä“ nen tər burışy: avıñ xuzalyqıñ tıxnıkalastıñny menən vājlangən eştərdə tormoşqa qujynda nındaj saralar kyreleven tikserergä tejeşle. Şuqa kyre avıñ xuzalyqıñ—satsejalizem nigedendə janıñnan tədöv julynda səvittär xəkyməte, partejə nıñ XVI-nse sıjz qarardar tirəhenä kinvatırak, jaryş hām urta xəlle jalıñnyñ tuplarqä tejeş tilä.

Bajramqä qarata, unışly ytkərelgən eşte vaşqarıñ furlaların, bıgerəktä satsejalizem jaryşy, udarşylyq hām eşlär syqarıñ kəñəşmälären dimanstratsejalastıñnyñ, kiləsəkkä taqıñda byl julda unış-

tarqä ireşevde qujarqä. Kalxuz ucaskaları, vırigadalar arahnda vaşqarılqan eşten zatıñ, jaraqly bulıñnyñ tikserip ulardy bylėkləñ menən aldaq eşkä taqıñ qydyqıtyñny, bulıñqa tejeş.

„Unış hām kəlliktıfləşev kəñä“ ytkərev esən tuqırvahıñ xəderdən əderlek vaşlarqä kərək. Byl kəndä ytkərev julvaşşylyqıñ partejə urıñnyndar yd quldarıñna alıñ urındaqy ojoşmalarıñ, bəta səvit jəməqəťselege aktıfıñny, prafsajuz, kamsamuldarıñ ojoştorıq; kapıratseja, kalxuzsı, ajrı xuzalyqtar dy vajramqä jaqıñny tıvda uqıtyñny, aqırvəkiləñ dilıgatkalar jylyşy, avıñ xuzalyq məktəptəre, təzıvə stansalar mabilizavajıt itelgən bulıñqa tejeş.

Unış hām kəlliktıfləşev kəñä ndä verense ytkən eşkä xədməť syqarıñ, eşləngən eşte xısapqa alıñ aldaq kəndä eş zatıñ jaqırtıñny, udarıñlyq, ikenseñ: sıjñı döşmanqä bulqan satsejalizem həzyñmen kəsəjteñ.

B L D E R E V .

Sajuz kalxoz sajuzda, Əfə avıñ xuzalyqıñ institutına kerev esən 27 urıñ var. Urındar tik vaşqort—tatar hām vaq mil-ləttərdən kalxoz jəstəre esən genä birelə. Institutqa iny esən 9 jylyñ hām tıxnıkuñny təmam ityselər alıña. Uqıroja teləgən jəstər təvək igenselek sajuzy jəki kalxoz pravlinijəhe kamandıravajıt ity vıjıñsa dakumintıñny sajuz kalxoz sajuzqä jevərhendər. Byñny hunıñda şuluq kalxoz sajuzda faqəť vaşqorttar esən Zımtıxnıkuñda, Aksıjnyñ avıñ xuzalyq məktəbendä hām Promikanum tıxnıkuñda, jənə ber nıñ urındar var. Juqarıñla kyrtətelgənsə tıd kən esendä dakumintıñny kalxoz sajuzqä jevərhendər.

„SAJUZ KALXUZ SAJUZ“

Rıdaqıñ: S. TIMERBULATYF.

Уфа, Башглавлит № 575.

№ 36

(135)

5 Sıntəber

Yktəberdən
XIII nıy jıy

Lininse

VLKSM Başqortostan Əlkə Kəmitəte ırgıny

Jəštərdən, bajavaj smutyr kəne XVI—nıy BdjK.

7 nıy sıntəberdə vətə donja pralitarejat jəštəre „KIM“ jətək-selege aştında XVI nıy tapqır yddərenen kərəş vajramın ytkə-rəler. Bıjıq vətə donja pralita-rejat jəštə kəne, xalıq ara xəldə-rden kışkenləşkən sorona turı kılə. XVI nıy vətən donja jəštə kəne, kapitalizem ildərendə baş-lanqan iqtisadiy kriziskə tura kılə.

Ə, S.S.S.R. da, vətə xuzalıq tēdöləşə kəndən—kən gigant ad-ımdar menən alqə vərə. Şunıy əsəndə XVI nıy bdjk sit ilkərdə SSSR dı jaqlav, iqtisadi kərəşte səjasi kərəşkə əjlənderep, rıvə-lytsejun kərəşte kəsəjtev, faşist ham satsejal dimakrat jəštərgə qar-şı kərəş, luzunqıylar aştında ythə vətə satsejalizem tēdöləşən qıd-ıvlatıv jıynda kərəş luzunqahı aştında ıdqarılə.

Beđ vөгөngө kəndə xuzalıq ırtıny vətə tarmaqtarı vıjlar

satsejalizem tēdöv jıynda həzym itəbeđ. Şunıy əsən vıy kən kam-samuldn sənəqət ojoşmaları tarafınan eşləp sıqarvıy kytərev, əjberdən ydənə tēşkən xaqın kəmetev, ədökləktərdə vətərev jalqan ıdarnıktarqə qarşı kışken kərəş asıv luzunqahı aştında ytkərelə.

Ə avıy xuzalıq siktıyndaqı kamsamul ojoşmaları: kədgə səsevde vaqıynda ytv, ıgen ədər-ləv kampanejahıy yktəber rıvə-lytsejahenən 13 jıylyqına 100% tı menən tultırvıy, XVI nıy BDJK isemenə qıdıl avuzdar ojoştərov luzunqahı aştında eş itərgə teještə.

Qəməmən kamsamul ojoşmaıy aldında 5 jıylyqın ikense jıyın odatıv, 3 nıy xuzalıq jıyın qar-ıylav vıyrtar tora.

XVI nıy vətə donja jəštə kəne partejənən XVI nıy s'jıy qarar-darın əjrənev, kamsamul əlkə kəmitətenən IX nıy ham kamsa-muldn IX nıy s'jıyına ədərlenev luzunqahı aştında ytvə tejeşle. Şunıy əsəndə kamsamuldn ythəş —məs'aləhe eşse—vətrək jarlı kərəštejən vıllar ıfəvənə ythə-rev eşse—vətrək jəštəren 100% kamsamulqaluzunqahıy tormoşqə aşırın ıntıratsejanalnj tərvejəne kəsajtergə, şıfqa alqan kamsamul-dar ham qəmyın sit il kamsa-muldarı menən elemə kəsajtelrgə tejeşle. Şulajıq vөгөngө kəndə kamsamul ərmejahə ydnen şıfqa alqan başlanqıy qəmyımej—məz-vıyrej ıqıv eşəndə onotmaıfqa te-jeşle. Vıy eşte qıdıvlatıv jıynda funt jıyında XVI nıy bdjk isemenə ıdarnıy vıgıdalar ojoştərov ıqıv jorttarı ədərlergə, subvutnıktar jaharqə teještə.

XVI nıy BdjK ınapıy menən kamsamul ojoşmaları aldında şul vıyrtar tora.

16—nıy RDJK'kə xəđərlənəbeđ.

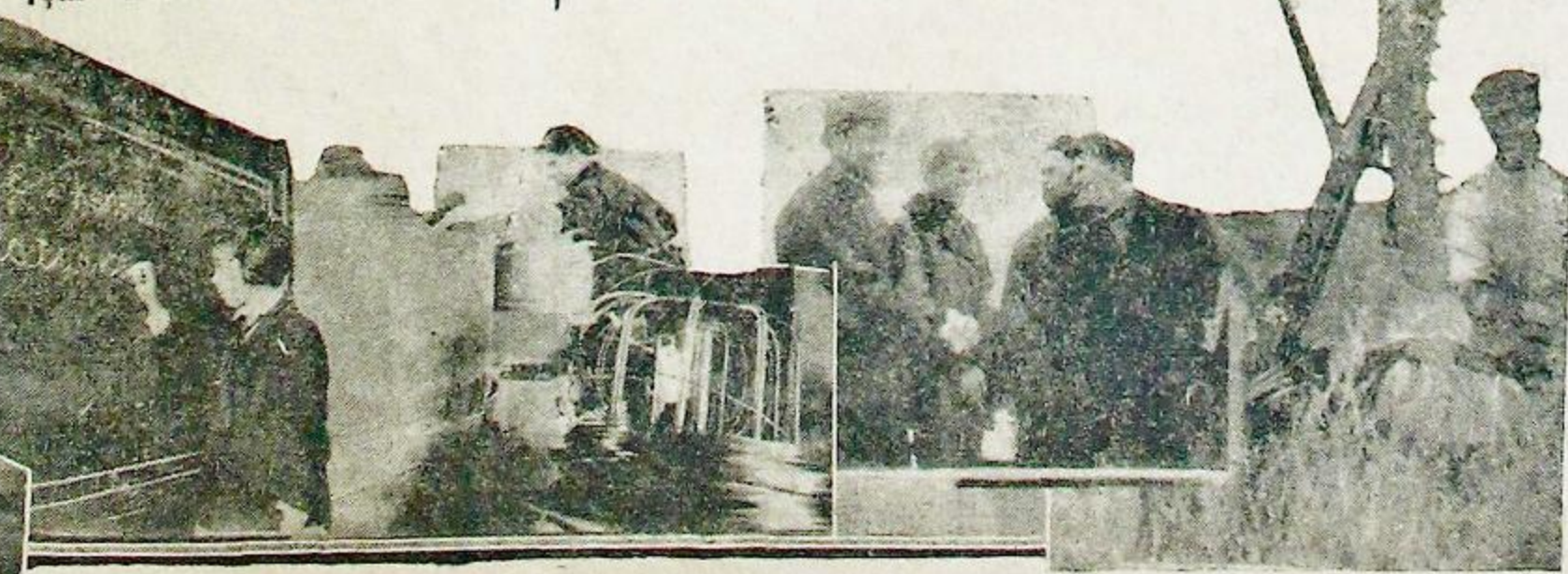
TAPURIN. Kamsamuldarı 16 nıy bdjk kənənə qarata qıdıl ədərlek alıp varalar.

BdjK kənənə atar 4 dır qıdıl avuz ojoş-tərov 4 kalxuzdı şıfqa aldılar.

Xəđərgə kəndə BdjK kənənə qarata avıl-dar dı qıdıl avuzdar ojoştəralar. BdjK kənən-də jarlı vatrak urta tormoşlı kəntəjən jəštə-renən kanfirinsejahə saqrıla. Tapurin raju-nı jəštərdə kamsamulqə alıp ham vatrak, jarlı jəštərdən 16 aktıf kamsamulıy parteja-gə vırasək.

— Totaş kallıktıfləşev-sıjny bulqan kulak qəverənə ıman qadıqı. Bıj jıy-lıktıy adaqına səvıttər sajuzın totaş kallıktıfləštərev əsən kərəşkə!

B
A
J
A
V
A
J
S
M
U
T
R
K
Ə
N
Ə
XVI
BDJK

Bətə donja jəštər kənənə Linin kamsamul saftarınan menləgən in jaqş eşse həm vatraktardə partejəgə birik!

Jəštər arahında vəjnəlmiləl təvəcəne kəsəjtəjek.

Jəštər arahında vəjnəlmiləl təvəcə birəv Linin təvəcənenə vəjlanməj torqan ver ələşə. Bəddən iləbeddə satsəjalizem tədər fərunts kapitalizem qaldəqtarına həzəm itev, bədgə buləjan iškə qarşəlyəqtardəla arttırə.

Kapitalizemdən xədgə varş ydənən mənə qotola almaşlyəq kurnəstəren donja ikranında kurnəstə. Bəna vyl sor vəqə tiklem kamsamuldar 10 tin vəznus tyləvgənə vulyə varqan; vəjnəlmiləl tətəcəne kəsəjtəvdə kiškən voroləş həm prakticski eş horaj.

Vəjnəlmiləl təvəcə: Milləttər-dən sijnij nigedəndə ver-berhe menən tuqanlaşvna ver-berhe menən təqəld vəjlenəştə buluvdər gəna hər-tərlə juldar menən jər-dam itev unyən juldarəy əjrənəv jəštərdə vəjnəlmiləl təvəcə mənən huqarəv vula.

Bəna vyl eşte qudəqtan vər-qəttə alyəym ver mamintqə vəj-lənə, bəddə, tik durnyən onotop qaldəvəvəld. Sit il jəštərenə, kərəş

barrikadylarında fərunts totovsə kamsamullarqə jəlyə torqan tin-dər, qoro tingenə vulyə qalmaj-ynsa, bəddən jəštər arahında vəj-nəlmiləl təvəcənenə qajət dər fakttar vulasəq.

SSSR la satsəjalizem xuzəlyəq fundamintynən kirpəstəre yškən hajən vətən jər şarəndala sijnij-kərəş durnajr bəddən fərunts tar-maqə kinəjə.

Xatla aşə vyl vətən donja eşte jəštərgə veldərgə varəv, un-dəqə kərəştən varəşyn əjrənəv his sikhəd dər uryən totə. Şuqə qaraməştən, ələ bəddən kamsa-muldar, kamsamul jəcəjkələrenən vylən qimməte juqarə kytərgən-dəre juq. Uny ver qadəy eş tip kənə qarajdar. Sit il jəštərenən torməştəryn məjəštər tədər kurnəstə varəvəqə vəgəngə kəndə sit il kamsamul eşte mənən tyn əlyə-qə tejeşvəd. Vəjnəlmiləl təvəcə-nən bəddə joməşəq vulyəyn sit iliminttar bik nəq fajdalanalar.

XVI-isemenə

Hər ver jəcəjkəgə ver qəldy avuz.

XVI—nsə vətə donja jəštər kənənə varə ver—ike kən gənə qaldə. Vəlyəq vətə donja jəštər kənənə xuzəlyəq kampanjaləryn vajəvəj torməşqə aşərvdə nejtiklem əhməjəttə uryən totorqə tejeşlə ikənən həjləp tə torahə juq.

Xədgə kəndə bəddən əldə torqan in məhim burəstardən ver-he igen ədərəv kampanjahən vər-qəttəndə tutərv. Ləkin vyl kampanjahən vər-qəttəndə tutərvdə, partəjə vėrgən diriktiftardə vər-qəttəndə ytəvdə kamsamul ojoşmaləryən nəqə qudəqəlyəş jəhaqandəryə juq ələ. Avəqəş alyə zadənjahəyn Bəşqortostan kyləməndə varə 20,5 pratsintqə ytəlevə vəqə aşəq fakəy.

Bəna şunyn əsən də əlkə kamsamul kəmitəte vəjorahə, igen ədərəvde kəsəjtər əsən 25 nse avəqəştən əlyə 16 nsə Bədjkkə ədər-lənəv rəvəşəndə udərnəy 10 kən-lək iqlan itte.

Uryəndardən əlyəqan məqlymət-tər avəqəş alyə planynən hundə kəndərgə tiklem əvəldərgə, əlyə kalxuzdarqə jətkrəlməgənən xə-ber itəlgə. Unə şunyn əsən də av-qəş alyə planə his sikhəd ədəldə.

Şunyn əsən də, kamsamul ojoş-maləryə XVI—nsə Bədjkkə qarata iqlan itəlgən udərnəy 10 kən-ləktə torməşqə aşərvdə vəgəndən yk udərnəy eş başlarqə tejeştər.

Vəgəngə kəndə bəddən burəstə sintəvər alyə planyn 100 pr. tyn mənən tultərv mənən vėrgə, av-qəş alyə planynəndə tulmaj qal-

qan ələşən tultərv vulyəqə tejeşlə.

Vyl burəstə başqarəv julyəndə hər ver jəcəjkə vəgəndən başlar eş başlarqə tejeşlə. Bəlyən əsən: vəgəndən əlyə hər ver jəcəjkə XVI—Bədjkk isemenə qəldy avuzdar ojoştərv julyəndə ədərək əlyə varərgə, XVI—nsə vėdik kənəndə qəldy avuzdar ojoştərv, igen jəlyəv punkəttəryə odatərgə tejeştər.

Bəddən vajəvəj luyəqə. —XVI—nsə Bədjkk isemenə qəldy avuzdar ojoştərməqan ver gənə jəcəjkələ qalmahən.

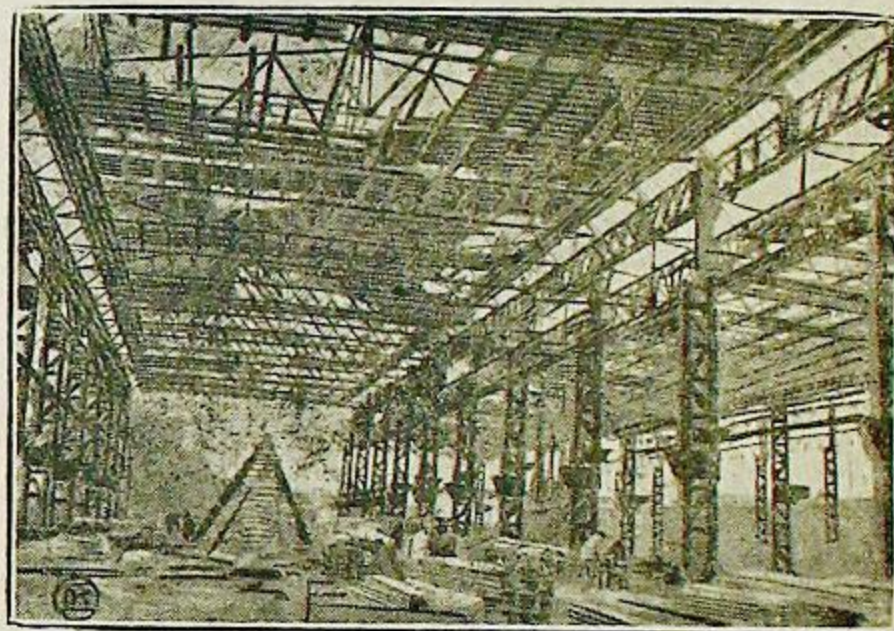
„N“

Jəcəjkə sikritarə əsev- dən vəşəmaj.

Bəlyəvur ukryugə Navapəkravəş-kej rajunə ləşən əvəlyə kamsamul jə-cəjkə sikritarə Fəjzulla İljasəy dər-prizivnikardə odatqandə tən vyl-jə esep—iškəp irtən kitkən vər-qəttə daktat həjlərgə tejeşlə vyl-halə ul iškəklege arqahəndə həj-ləməne.

Unə şul kəndə vəlyəvəqə igen savərgə varərgə tejeş vylhala eş-kə varmaj esep artynən jərənə.

Vəqə tejeşlə sərə kyrelhən inə. TUNMA.

Kejef qalahəndəqə „Bəşəvəik“ zavətyəndə jənyə halə-n-qan qojov tsihə.

XVI BDKK həm pejanir- dar.

XVI— vətə vənə jəštər kənə kamsamuldən almaşlyəq pejanir-dər əldəndə jənyənən jənyə burəstər kiterəp qujə.

BDKK. vyl sit ildərdə pralita-rejəttən jənyə rivəlytsejun kytərə-leşkə tavan həm kapitalizem ildəren tərən krizistərgə tava var-qan həm şunyn mənən vėrgə donja impirijalizemynən SSSR qə qarşə huqəş ədərəvə şarttarəndə ytkərelə.

Sit il eşte balaləryə yddərenən bik jəş vulyədarəna qaraməştən kapitalizem „ratsejanalizətejahən“ qatə qəlyəv əlyəndə ytkərelər. Ular dər eşsələr mənən vėrgə 12 səqəttə eşləp əd eş xəqtəryə əlalar.

Ləkin sit il eşte balaləryə atəla-ryə mənən vėrgə kapitalizeməqə qarşə kərəş əlyə varalar.

Xədgə vətə donjalə kommuni-zem „sire“ tarəlyə mənən vėrgə pejanirdər, kommunis balaləryə xə-rəkəte kəndən kən kəsəjə. Eşte balaləryə mənərləp, miljunlap uqə aqylalar.

Xədgə pejanir, kommunis balaləryə ojoşmahə vulyəqan vėrgənə lə il juq, ular varhəlyə ver safqə vėrləşəlgə.

Ejyl əlyəndə Birlində vulyə ytkən vətə donja balaləryə jəlyə vyl-qə his kire qajtalmaşlyəq fakəy vula ələ.

Kapitalizem xədgə nənə vəlyə-viktərdən qurqə. Ularqə ul kam-munizem siren tarəlyəvəlyə tip qaraj.

Səvittər səjuzəndə kommunis balaləryə xərkəte vətə qarəqə avəldərdə yd əsənə əldə.

„Eşte, vatrək, jəlyə həm urta qatlam kərəntəjən və-laləryə hanəna, pejanir ojoşmahən ike, yktəvərtəttər ojoşma-hən əs mərəvəgə arttırərgə tejeşvəd.“ Bəna bəddən XVI nsə Bədjkk həm əlkə kamsamul kəmitətenəy 9 nsə kənfirin-sejəhənə qarta təşləqəvən luyəqəvəvəld.

Pejanirdər, balaləryə gigant tədər-ləştən tik şəhittərgənə tygəldər unyən aktif qatnəşlyəryə.

Vəgən vətə donja jəštər kənən ytkərgəndə pejanirdər satsəjalizem tədərəşəndə, qatnəşvədarə mənən ular vətə donja rivəlytsejəhe kir-pesen halalar. Vəgən oşonon mənən vėrgə hər pejanir ydənən vətə donja rivəlytsejəhe haldəy ikənən jaqşə anlarqə tejeş.

Sit il pejanirdəryə mənən elem-tənə kəsəjtərgə, ular əlyəndən şif-lyəq itevgə nəq iqtivər itərgə kərək.

XVI BDKK kənəndə il qorəv-səlyəryə aso—əvəjəxim eşən kəsəjtərgə, qəldy ərməjə həm flut

mənən elemə totarqə, MUPR eşənə nəq iqtivər itev kərək.

Avyl pejanirdəryə vəgən kam-samul aqaləryə mənən vėrgə kədgə səsev, ikmək ədərəv, əlyəq jəlyəv kampanəjəhəndə nəqərgə qatnəşp kyməkləşəv frutyn nə-qəlyərgə tejeş.

Qalə pejanirdəryə pramfinplan əsən kərəştə qatnəştəryn kəsəj-ergə tejeştər.

Vətə pejanirdər ojoşmahə udərnəy vulyərgə tejeş.

Vətə eşte, vatrək, jəlyə, balalə-ryə pejanirdər safəna ilyəqəlyəqə, ular əsən işəkte nəqərgə asarqə kərək.

Vyl burəstərdə ytəv XVI BDKK kə in jaqşə vylək vulyə.

PEJANIR EŞSENE.

ktəvər əlyə əsən „Lininse“ gəzitenə
jəlyərgə onotma!

V.L.K.S.M. днң баһғортостан өлкә кәмитәте қарары.

3. VƏLİEF

Баşқортстан камсамул директифтәрдың үтәлеуен тикшерергә шифқа алды

Директифтәр җына бирев јетмәј, унын дөрөһ үтәлгәнән тикшәрә барыҗа кәрәк. Іптәш Кәганувич-тын 16-сы с'јызда јаһаҗан да-латһанан.

Партејәнән дөрөһ јетәксеҗе аһтнда дүр адым менән һәм алаҗа бара торҗан сәтсејализем ху-залыҗ вренсенән дөрөһ јетәксеҗе итеү, јулдар кырһәтеүде талап ит-һә, икәнсенән бирелгән директифтәр-дың урындарда вақтында туһыһ менән тормаşқа ашырынның һо-рај.

Шунһ өсән дә, баşқортстан өлкә камсамул кәмитәте партеја, хәкүмәт хузалыҗ һәм кәпиратиф ојошмаларының биргән директифтәр-дың вақтында үтәлеуен тикшәрер бары өсән үденән војора утр-шында шифқа алыҗа қарар ите:

Бөгөңгө кәнде кыр урындары да сәвит һәм хузалыҗ апаратта-рында партеја тарафынан бирелгән директифтәр вақтында туһ үтәлмәј-дар. Кыр урындарда бөгөңгө ху-залыҗ кампанјаһына „үденән-үдә вуласаҗ“ настраинејәһе менән қа-рап, кампанјаларды қажер итмәһ-лек дәрәзәлә һуңа қалдыралар.

Быһнен өсән јырақ китәһе јуқ. Мәһәләһ: мәсылыҗ правлимаһын хәл қыһында дүр уһыс јаһав адыҗ сүлүс јаһав кампанејаһы турһнда, јуқары урындан тарафынан бирел-гән директифтәрдың бөгөңгә тиклем тормаşқа ашырмај јатыһы вьҗа асыҗ факт. Вьҗа тиклем қажыһ

бер кантундарда аҗранумдар си-лүс јаһауды көрәкһед итеп қара-қандар.

Бел ештә камсамул нқы сара-лар кырмәј. Јәмәҗәт фикре тур-ланмаҗан. Уһыс јыһнав, 5 јыллы-ты 4 јылда зајымын таратында ошондај хәлдәр осорај. Шунһ өсөндә: камсамулдың партеја ди-риктифларының тормаşқа ашырынның тикшәрәүдә шифқа аһыһының неј тиклем мөһим икәнлеге турһнда һөјләптә төһаһ јуқ. Бөгөңгө кәндә камсамул ојошмаларының бурыһы:

Іген әдерләв рыһыһ авылдар-җа, калхуздаҗа јеткереү, игенде таршырыһыларға сәнәҗәт таварыһ дөрөһ таршырын зајым таратыв кәмисејәләре ештәренән варыһын тикшәрер партеја директифларының дөрөһ тормаşқа ашырмаҗан урындарыһ RKI урындарыһа кыр-һәтеү вуһыҗа тејеһле.

Бед баşқортстандаҗы камса-мудар алдыһа шунһ қујаһы:

Һәр бер авыл, калхуз шүлајуқ сәнәҗәттә ешләвсә камсамудар вьл мәс'әләгә јәлеп ителгән, вьл ешкә рајун KRI вәклдәре нқыс јетәксеҗе итәргә тејеһтәр. Камса-мул ојошмалары һәм һәр бер камсамул вьл ештә үдем јавары һанар, ојошқан рәвеһтә төрлә қар-шыһыларға удар бирергә, вьл ештә јенел кавалреја төдәргә, партеја директифларының қәмәлгә ашырынның нқыс кыдәтергә, кәмсеҗектәрдә 100% менән вөтәргә тејеһтәр.

Усерык

Камсамул өмәһендә.

Көн ајад irtәңге ысыҗ тәмсы-лары кырмәҗән. Навә матур. Бө-гөн иһке Қалҗаҗ камсамудары, irtык тороп арлы—бирле јөһәјдәр. Unda еш қажнај: Қажыһлары ат алыр килә. Қажыһлары кәсәгенә калхуз игендәрен ешләп вөтәрәп қажтқан урғыс маһиналарды мајлар-салыҗ-ларыһ ыткерләп қуја, қажыһ вердәре лүзһылар јадылған јәсәкәнен қыды әләмен урғыс қанатыһа кы-тәреп вәјләјдәр.

Ваһыһыҗа сыҗарға қыды әдер-лек бара. Сөнкі кәсәгенә укаһ-ныҗ рәвеһтә ешләп калхуз игенән ешләп вөтәрәп қажтыһы камсамул-дар вөгөн үд јәсәкәләренә исеһ-ләп сәскән игендәрен ешләргә ва-һыһыҗа сыҗарға әдерләһәләр.

—..... Јхма вөјдәјы. Вьһ сәс-кәндә нәқ „igen“ қорван қажте көнә инә авылдың кулак, мұлла-лары, вәјрам көнә сәсәп кыр иген аһыһыҗыһ индә, қара јер вуһы қалы әле тир ләф ороп кәрәһ-тејәндәрдә қотортөп қалдылар.

Ә вәдден вөјдәј уларыһ һыд-дәренә атпур бирердек вуһы уһ-кән. Улардың һыддәре јалқан икән-нен халыҗа таҗыла јәнле факт-тир һөјдәһәп алды камсамудар, кам-самулкалар.

Улар бит калхуз игендәренәндә қоро јатыр қалыһын дырт кыддәре

менән көткәјнеләр.

Ә вәдден калхуз игенә нисек уһте һуң? уларға јавар бирерлек бит-дир қујды јәсәкә сикритары Сә-вәли іптәш.

Шүлај итеп урғыс маһина арты-нан қыр қаддарыҗ камсамудар қамыс кеүек вөјдәјды көтәләргә вәјләп јер өһтенә сәнәп қујдылар да' сосландар јаныһа јыһып вьһл вәддә иген вар, вәддә гәзит-зур-нал кыр вула, қыс вуһы гәһәләһәп ан, велем алыр јалыһы үдәвәдгә туларыһы—игендә һуқҗаста бер көн тормај хәкүмәт амварыһа таршырыһы.

— Әлвәттә шүлајтыһыһы...

— Ә киләһе јыл вәд вьл иген-ден гиктар һаныһ јаныһан дырт мәртәвә арттырыһыһы... арттыраһы.

Улар сослан төвөндә вьл одақ һәләһәләр.

Тик алда торған кыр мәс'әләһ хәл қыһыһыҗа қыһа, қажыҗа тарал-дылар.

Ш. РӘФИҖЕҖ

Һәмдәр тинләһә

Мин „Сәрмән авыһы һнсе ваһ-қыс мәктәп урғыһыһы матбуҗат таратында 45 патриска јыһнап үдем менән тинләһәргә ваһқа ир-тәһтәрдә саҗырам һәм гәзитә аһа вәлдәреүдәрен һорајым.

О. МОХТАРЫ.

Австрәлҗәлә stackalar хәрәкәте.

LUNDЫN, 29. Австрәлҗәнән хәвәр итеүгә қараҗанда Адилә-да қалаһында дүк еһселәренән stackalarы вьл нқы көсәјгән. Еһ-селәр ривәлитсејун јетәксеҗе кыр-һәтеүе вуһыһса массавәј рәвеһтә пикиттәр қујқандар. Палitseја көс-тәре Адиләдә қалаһына таратылар. Јөк таһыһылар прфәјузы вьл за-вастуфкаҗа қушыһыҗа қарар сы-қарды. Кампартеја stackаны дө-јөм завастуфкаҗа әјләндәрев лу-зыһыһын алаҗа қуја.

Керән тырманан сөсә вулаһы?

Аңҗејә тав еһселәре кәпфирин-сејәһе тавыһлар сәјузыһа рәис итеп Қирвирт Смит урыһна Рикардис Тум-ды һајлар қалдырды. Вьл фигуралар-ды алмаһтырып қујыһ менән генә Аңҗејә тав еһселәренән хәлән јақшыһын турһыһдаҗы правлимаһын хәл итеүгә вуһыһыҗ итәр тир ујлар-ға јарамәј... Сөнкі керән тырма-нан сөсә тыгел.

Швитсеја кампартејаһенән хитавы.

STUKGMLM, 27. Синтәвер аһ-ында қала идараларыһа һајлавдар ваһланыв аҗқанлы Швитсеја камму-нистар партејаһе һајлав алды ма-нифис сәтсејализем төдәләһә һәм иқтисади кытәреһәс варған СССР менән иқтисади кризис көсәјер, милјунларса еһсә һәм кәрәһтејән-дәрдә вьл авыр хәлгә қалдырғалар вөтөн капитализем иле менән са-һәһтәһә. Манифис қала идараларыһа һајлавдарда каммунистар алдында торған бурыһтарды һанар кырһәтә.

Австрәлҗә һуғыһы бурыһтарыһн тьләв-дән ваһ тартә.

LUNDЫN, 28. Австрәлҗәнән хәвәр итеүгә қараҗанда unda қыр-ғыһ maleја кризисе вуһы арғаһы-нда Јань көн јақ Ујәһс өлкәһе-нен еһсә сәвите Австрәлҗәнән һуғыһы бурыһтарыһн тьләвдән ваһ таратыһын талап ите. Вьл талап Аң-җејә финанс даираларыһн тьһыһы-һыҗа төһәрдә.

Тимер қуһылар.

НӘДЕР

Қыдыһ утыһ нурдарыһн вөртөк-ләп—вөрткәләп сәсәп бара торған кык јөдөндәгә қојаһ, сәс вөртөк-тәрен кин манлајыһа төһәреп қарап торған калхуһыһ партизан—Морат кеүек, һалмаҗ қыһа јөдгән ақ волоттарға ут кыдән јәһәргә бирер көлә....

Уһ көлә....

Ә, Ураҗыс калхуһыһыларға, уһыс нуры тыгәлә.

Шүл қажнап қојаһ нурдарыһ аһ-тында еш көлә. Қажнап еш көлә....

Кымәк қулар бер каманда аһтнда варған қыды әрмистәр кеүек, јен һыдқанһы ешкә һыд-лалар. Шүл кымәктән араһыһан кем-дер вәһәһ:—

Ақ йдәл туһыһыһлај

туһыһыһлај.

Қамыһы—талдар һавлатыһы һавлатыһы,

— Іх!

Қравыд јерден толом

сәсен

Трактардар јыһын јыһлатыһы.

Тир. бер калхуһыһы јыһланыв....

Шүлај—

Вьҗаса бер музика нутаһыһа һаһыһмаҗан, тормаş та еһ—еһ көһән һыддыһа.

Қојаһ һаман қыдыһа,

Ә, кымәк қуһылар, бер тавыһ-тан қысҗыһа:—

— Уһра, уһра, тидәр

— Трактар!

Ә, трактар, јәһкәлт төтөнән ере һаҗыһыт қамыһы, гәһәвә кеүек ере —туҗ вөртөккә вөјдәјдәр өһтәһә вөркә—һиптерә. Уһ үденән арты-нан үдә вәјләһәс ураҗ маһинаһын таҗыр килә.

Уһ, јерден толом сәсен қыһа.

— Қыһа қыһа уһ јерден толом сәсен, тидәр ураҗыһлар.

Ә, трактариска—Хөмәјрә, тимер уһтыһыһыһтарға уһтыһыһында, ниндәј-дәр тимер винттардә, тимер тәһә-мәһтәрдә вора—әјләндәһә.

Тәһәһмәһтәр әјләндәреһлән һа-һын, трактар төтөндәрдә қуһы қуһы-лаһыһа вөркә бирер, гиктардар ву-һыһса һыдылған һаһы қамыһыһы іген төктәрен қыҗыһа, јыҗыһа, уларды көтәләргә вәјләһәп бара....

Јәһәһ, јунҗа һтурма“ кәһәмен-дәгә вәһәһ:

— Хөмәјрә, хөмәјрә!

Қуһ салыһыһыһа,

Аттарға

Еһ јуқ индә вьһл ураҗта, теј.

Ә, Хөмәјрә—трактариска:—

— Калхуҙарды маһинаһыһыһыһы, хузалыҗыһыһыһы кытәһәвәд. Трактарыһыһыһы вьл бит, шунһ өсән дә, теј.

Ә, қулар, кымәк қуһылар бер туҗтаһыһыһы гиктардар вуһын инләп һыдлалар, еһләјдәр.

Улар, үддәһе қојаһ нурдарыһна јаныһ, қарҗара вуһыһ сыҗқан улар-дың јөддәһе.

Ә, ешләһән ештәһе тимердән;

Қуларыһнда;—

Тимер һәнәк

Тимер тырма

Таҗыһ....

Тимр—тимер

Трактар!....

Уһа, шүлар индә, вәддән көл-ләкит хузалыҗтарыһ вәддән тимер көһәләһе.

Минән аҗајдыһн өс јәһәндәгә Азат исеһле бер вәһ—вәләкәј генә малајы ла:

Тимел—тимел, теј.

Уһда тимер көһә вуһыһ уһә.

Уһ—Бед калхуз!—теј.

Қојаһ ут нурдарыһн һивер көлә. Ә, тимер қуһылар, һаман һаһы ваһа қыһ, һаҗыһыт кыдәккә гиктар һыһыһыһын һаһы толом сәсен қы-һыһы һаралар....

— Вьһа шүлар индә вәддән ти-мер қуһылар....

— Уһа, шүлар вула тимер калхуһы-һыһы....

В. ФӘҖЛИ

Мәһыһыһыһыһы: S. TIMERBULATЫF.

BÖTÖ KÖS 5 JYLLYQTÛ 4 JYLDÄ TORMOŞQA AŞYRÛVOJA!

2 NSE XUŻALYQ JYLB BÖTÖVGÄ 15 KÖN GENÄ QALDY.

15 nse köndöñ här köne ödöklöktärdä jeñev köne, här säğäte dür unyş svädklarb tıvdırhın!!!

Giganttar jylbna ingändä.

Maganit struj, Xarkıf, Siläbe traktır, Ural avır maşınalar eşlöv, Saratıf kambajın zavut-fabriktar. Biş jyllyq plandın 3 nse jylnda tıvasaq giganttar 5 jyllyqtın 3 nse jylqı praduksıjahı patşa ru-sejäheneñ huqısqı tiklem sıqar- qan bötön praduksıjahı tiklem bulasaq. Bötön avıl xuzalıqındın 50 pratsintı (jartıñbı) safxuz, kal- xuzdar jıl menän satsejalizem xuzalıqı bulıqqa tejeş. Bıña yıl giganttar jıl tıvaqqa varı 15 köñ genä qaldı. Biş jyllyqtı dyrt jılđä tultırıvqa 15 köñ qalqan. 5 jyllyqtın 2 nse jylndaqı bötön ödöktärdä bötöröp ziti rıyştı tultırıvqa vıjlangan. Ber zavıttan ikense zavıttı osop jörevselär ödöktärdä tıvdırıvsylar buldylar. 5 jyllyq pramfin plandın-ikense jılqı sıfırdarın ıtälergä tieş bul- qan daräzä häm ad ıtälevenä partejä ydäk kämitäte signal bir- de.

Bötön ödöktär qalqan 15 köñ esendä kitkän udarsylıq häm satsejalizım jarış menän bötöröl- lergä tejeş.

Signal birelevgä 12 köñ ytte. kyp urındarda äle bulha kiñken boroloş jahalqanb juq. Ydäk kä- mitätenen signelb bulıvınsa eşkä başlamaj tikşerev öbtöndä mata- şalar. Kamsamul jəcəjkäläre, aj- ıym kamsamuldar tikşerev uqıv menän genä qanıqatlıner yddä- renen öbtönen eşte taşlanılar.

Parteja, kamsamul, prafsajuz häm varlıq eşse, keräbtejänden köñ, darte qalqan qırqa vaqt esendä 5 jyllyqtın ikense jylbın ödökeletären bötörövgä kithen.

Sintäberden här köne praamfin planden ödöklöktären jeñev kö- ne, här säğäte kamsamuldarın aalşaviktarsä eşlövden dür unyş svädkaların tıvdırhın un appar- tunistar „hul“ trutyskistar qaldıq- tarı tıvqan ödöklöktärdä: „ytäl- mästaj eştär“ tip jöveşergä teläjdär.

Zavut, fabrik, mastirskujdar, 5 jyllyqtın ösönse jylb isemenä udar- niktär tudırıp, biş jyllyq plandın adaqına tiklem kamsamuldar, eşse jastär yddären, zavıttı, fabrik, stanuk, şaxta, kalxuz, safxuzdar- qa berketep, udarniktär bataljun-

darı, bötön eşte aşanan—aşä ky- revse brigadalar tädöp, ödöktär sıfırdarına balşaviktarsä, qırqa vaqt esendä partejä jetäkselege aıtında.

Fruñt tädöp, kulaktardıñ agi- tatsejalarına qarşb, ödöktärdä bötöröp 5 jyllyqtın ösönse jylb äderlek menän qarşılar alıroja tejeşbed. Ad vaqt qaldı, 15 köñ esendä ni nämä eşläj ala hın?.. tigän hyddär, pralitarejattın ad vaqt esendä partejä jetäkselege aıtında satsejalizım tädölestän qigant burıstarın ıtäv kösönä bşanmaqan un apartunistar qaraş- tarı, dür burıstardı ıtäv ösön ad vaqt jıjıhıdıq kitermej, jıqqat balşaviktarsä, birlep eşlövge, dür burıstardı tidlögän timptar menän ıtävgägenä sävər bula.

Ikense jılqı promfinplandı tultırıv 5 jyllyqtı dyrt jılđä ıtäv qurqıñb aıtında qala.

Bedgä qırqa vaqt esendä „iq- tisadıj häm mädněj jaqtan jav- rupa ildären qıvır jetärgä udıp kitärgä“ kəräk.

Bötön köñ, inirgeja qalqan 15 köñ esendä biş jyllyqtın ikense jılqı ödöktären bötörövgä, dür jenevdärgä, bötön frunt menän kapitalizım qaldıqtarına hözym jahav, satsejalizım xuzalıqın nı- qıvın häm dür giganttar tıvdır- ıv jylb bulqan 5 jyllyqtın ösön- se jylbna!

25—nse sintäber 100,000 humı köñ.

Blagvişşinskej igen äderlövden sintäber planın 10 ına tiklem 71,4 pratsint itep tultıra alqan ösön Başkaupxlipsajuz tarafınan 1000 hum aqsa menän byläklände.

Byl aqsalar blagvişşinskej ra- junındaqı igen xäderlövde aldan varus kalxuzdarqa byläk birelä- säk. 25—nse sintäberden hunqa qalmaj igen äderlöv planın 100 pratsint menän tultırıvıv rajun 100, men hum byläk menän by- läklänäsägen „sintır xlip“ tiligram aşä belderde. Jäged qajıv rajun, kalxuzdarı 100, mende ala?...

Kalxuzsıylar estinä qazıtähe sıqaralar!

Kapitalizım ile öbtönen XVI nse BDKJ ıtıtarı. Budapiştä 450 jäs eşse quloja alıñdy.

VINA 6. 7. Sintäber Budapişt (Vingrejä) şähärendä kis eşse ra- jundarında dimanıstrasejalar ud- qarılđı.

Jastär köñendä „uramda dima- nstratsejalar tıjyla, bulqan hyrättä ıtıl qoralıdar menän hözüm bu- lasaq“ teygän vlastardıñ hyddä- re jastärdä tuqrata almanb. Pa- litseja eşse zurnalb idarahına hözüm jahap 27 eşsene quloja aldy.

Fabrik vaşında Qıdıv bajraq.

Budapişt. 6. Sintäber kis säğät 8 dä ösönse dimanstratseja buldy. Jastär „bötөн faşistar, jäsähän pralitarejat diktaturahı, tigän lu- zınoqlar qısqırđylar palitseja vın- da 30 jäs eşsene quloja aldy.

Ber fabrik vaşına „Jäsähän Sövittär“ tigän luzınoqı jadılojan qıdıv bajraq elende.

6 Nsı sintäberde quloja alıñ- qan eşselärdän hanı 250 ga jetep, varıñb jastär köne ajqanb menän 450 eşse quloja alıñdy. Byl köñ- dä palitseja menän Vingrejänen eske eştär minestäre Sıranavski yde kamändıvajt itte.

Fizkultura kəstymı ki- gən esen tərme.

Qirmanejä—Dyssildarıv şähä- rendä 25 jäs eşsene fizkultura

kəstyme kigən esen palitseja tər- mägä japtı, palitsejänen dyvina- lar menän tuqm alıvıv 4 keşe qatı jaralandı.

B. D. J. köñendä kamsa- mulqa jaña kərəşseler.

BIRLIN—B. D. J. K. girmanejala eşse jastärdän kamsamulqa inv- däre menän isemlände.

Jastär köñnə äderlänev vaqı- tında Birlindä 350, Burda 596, Buxma şähärendä dimanstratseja vaqıtında kammunis partıjhe häm kamsamulqa 106 eşse jastär inde.

Kyp meñle kalunnalar Bir- lin, Qamburg uramdarında.

BIRLIN—XVI nsı bötä donja jastär köne girmanejala jalıyb dimanstratsejalar menän ytkärel- de. Birlindä dür kalunnalar jete urıñdan kamparteja vınahı aldyña jıjnalıdylar. Byl urıñda mitenge ytkärelep varıñb 25 men, Dyssil darlıdä 13 men, Qamburgta 10 men, Majna şähärendä 5 men eş- se jastär qatnaştı.

Kızgän baş jortonda (börä k.) avıl jəcəjkälärenen eştäre jomo- şaq bara, här törle kampanjalarda qatnaşlıq eşe nasar, igen äderlöv plandarı jəcəjkälärgä jetkerelmä- gän.

Rajkamul byl eşte kырmāj äle.

1908 nse jylda tñvñqan jñstñrde qñskñrej xedmatkñ alñv, vñtñ kapital ildñrendñ iqtisadly krizesten kñsajññ mñlenñ turñ kilde. Byl krizestan sñqñv ãsñn, kapitalistar, hunqñ juldaryñ savittar sajuz menñn huqñstñ edlñjdñr.

Byl jñny huqñs qurqyns qñdyl ãrmejñ safñn jñny kñstñr menñn tutñrqanda ajñm dñr ãhñmejñt birergñ mñsvyr itñ.

Oñskñrden huqñssanlyqñ kñcsñtvahñna vñjlñngñn. Ytkñn prizñftarda, sinñly jaqtñn varlav hun dñrñzñlñ jomñsaq buldylar. Qajñy ber urñndar prizñfqa kilñhe jñstñrden verdñn biñ ãlññññ satsejal sñqñstñ jaqñnnan sit xisplar, prizñfqa jaraqly kñşelñrde kire qaqñylar, ulardñ jñserer alñr qaldylar.

Ikense jerdñrdñ prizñf vaqñtñnda urñndaqñ parteja kamsamul, prafsajuz ojoñmalarñnyñ nyqly ãhñmejñt birñmñvdñre arqahñnda ãrmejñ safñna tñp saqñstñ menñn sit bulqñn kulak, xoquqtñn mñxrym itelgñndñrdñn balalary la elñktelñr. Parteja, kamsamul, prafsajuz ojoñmalarñnyñ vñjlyqñ prizñfta tñp burñstary, ytkñn jylyqñ janylyñlyqtardñ qavatlamav, ulardñ qatñ tñnqit itep, prizñftñ sinñly kydñlektñn kiñ qatlam eñse—kerñstñjñn masahñnyñ qatnañstñ menñn ytkñrev. Bñtñ zavñt, fabrik, avyl savittlarendñ, xalyq jylyla torqñn jerdñrgñ, prizñfqa varñvñstñ jñstñrden isemlektñren dñr xñreltñr menñn jadñr eler qujñr, ulardñ—menlñgñn tñnqitse kydenñn ytkñrergñ kñrñk. Beñ vñjlyqñ 1908 nse jylyqñ jñstñrden prizñftaryñ, kñnlñp artqñn kamsamul ãrmejññnen nyqly, kalxuzstñ jñstñr kadñrñ menñn ytkñrñved.

Kalxuzsñlar, kulaktardñn, xoquqñdñ sit iliminttardñn ãrmejñ safñna yrmñlñrgñ qorqñn plandaryñn selpñrñmñ kilterergñ,—partejñ, kamsamuldñn jaqñn jardñmsehe bulñrdñr.

Prizñftñ ytkñrev vaqñtñnda jñstñr

tñr arahñnda, itñkenñn qalqñn esev, xuliqñnlyq sirdñre gñvdñlñnñlar.

Byl vñdñqñlyqtardñ prizñfqa varahñ jñstñrden verehegenñlñ,—jñjñnav qaqñdñnyñ ber genñ punkñtñnda hñm julya varqñnda vñndaj xuliqñnlyq hñm dñvññstñvñlyq bularqñ tejeñ tygel.

Bylardñ buldñrmav partejñ, kamsamul, prafsajuz hñm kalxuzsñlardñn burñstñ.

Bedñden ul nasarlyqtaryñvñddñ kulak bedgñ qarñstñ kñrñstñ ydenñ qoral itñ.

Bedñden 8 nse jylyqñ jñstñrde saqñrqñnda vajavaj luzñnqñvñdñ „jñstñr 100 % ã menñn prizñfqa varñvñ“

Vñjlyqñ prizñftñ udarnñly tñmp menñn ytkñrergñ 1908 nse jylda tñvñqñn hñr ber prizñvñnik prizñftñn udarnñly bularqñ tejeñ.

Q. AMURSKI.

Kedgñ sñsev trivñqñ huqñ.

Lñkin varñstñ tñmpñ qñnñqñtñlñnerlek tygel.

Kyptñn tygel partejñnen Bañqortostan Õlkñ kñmitñte ydenñn qararñnda urñndardñ kedgñ sñsevden qñnñqñtñlñnerlek dñrñzñlñ varmaqtñnyñ ãjter ytte. Şuqñ qararñmñstñn sñsev eñstñrenñn vñgñngñ kñndñlñ tulñhñnsñ julya halñnyñ vñtñ alqñnyñ juq ãle. Urñndaqñ partejñ, kamsamul hñm savit, prafsajuz ojoñmalarñ vyl tarmaqta qñdñv eñ vññlaqtñndaryñ juq.

5 nse sintñbergñ alñnqñn sñfñrdñrñqñ, qaraqñnda vñtñ Bañqortostan kylñmendñ kalxuzdar sñsev planñn varñ 25,4 pratsintqñ tutñrqñndar. Õ janqñdñxuzalyqtñr 52, 5 pratsintqñ jetkñdgñndñr.

Avqñs planñ 21% qñ qñnña ytalñde. Avqñs planñnyñ ytalñmaj qalqñn pratsintñ hñm sintñvñr planñ artñnyñr ytvñ sintñvñrdñ ytalñlñrgñ tejeñ, bulhñ igen ãderlñvden vñgñngñ varñstñ unññ kirehen hñjlñj.

Sintñvñrden verense biñ kñndñ ajlyq plan (varñ 7, 3% qñnña ytalñgñn) Igen ãderlñv eñnen vyl tñmp menñn varñvñ vñtñnlñj nasar.

Rajunlañstñvñn igen ãderlñv kampanejahñna his qomasavlyq jaharqñ tejeñ tygel ine.

Byl turalñ Ydñk kñmitñten qararñnda „igenselek rajundaryñndaqñ xlipkuptaryñ, igen ãderlñv kampanejahñ vñtkñngñsñ almasñtyñlñmñfqa, rajunlañstñryñlñmñfqa“ tejelgñjne. Apkum partejñlñ rajundaryñ ydñk kñmitñt qararñn anlatñr tiligram birde. Şuqñ qararñmñstñn kyp kenñ urñndardñn igen ãderlñv punktarñn rajunlañstñryñv, xñky-mñt diriktñfñn kirehensñ tormñsqñ añstñryñvdñr davam itep kilñ.

Kantundradñsintñvñrplanñnyñ ytalñse nasar tora.

Õfñ kantunñ sintñvñr planñnyñ verense biñ kñnlñgñndñ 11, 4% qñ, Bñlñvñj 6, 3% qñ Bñrñ 9, 7% qñ, Estñrñle 5, 4, Mñsqñyt 6, 5; Arqñjññ 2,2 gñ qñnña ytalñgñn. Õ, T-qatñj kantunñ vñtñnlñj qudñqalmaj, joqlaj ãle.

Bñlñvñj kantunñ avqñs planñ tulñryñvdñ jaqñstñ uq alda varhala sintñvñr planñn tulñryñvdñ in artñta qala. Sñvñvñ ihñ kñrñk partejñ, kñrñk vññqñ ojoñmalarñ bulhñn eñskñ halqñn qarav, apparattardñn tñdñ bulmavñ. Saqmaqtñ, Õlññj jortonda igen ãderlñv punkttaryñn rajunlañstñryñv praktikahñn vñrñ. Xlipkup hñdñlyqñ vñjñnsñ eñlñvselñrdñ ikense eñskñ tartñr alalar. Stñrñle kantunñ, Mñlñvez, Qojorqñdñ jorttarñnda la xñky-mñt diriktñvalaryñ vñdñvñrdñr xñkñm hñrñ.

Igen tapñstñryñvdñ kalxuzdar in aldñnqñ saftñ varñrqñ, igen tapñstñryñvdñ udarsñlyq tñmpñ menñn eñkyrep, janqñdñ xuzalyqtardñ ydñdñrenñn artñnnñ eñrtñrgñ tejeñ bulhalarda, ular qojorñqta hñjrñlñlñr. Mñññlñn: Sintñvñr planñnyñ ytalñse kalxuzdardñ qñlev itel-mññlek dñrñzñlñ artñ tora.

Berense biñ kñnlñktñ sintñvñr planñ nej varñ 16,9% qaqñnña ytalñgñn.

Igenen kantraktavajt itñmñgñndñr kantraktavajt ittermñvdñrenñ qararñmñstñn ydñdñrenñ tññskñn zadanejñnyñ ytvñ julynda bik ãkñrtñn xñrñkñt itñlñr. Ular zadanejñnyñ 21, 10% qaqñnña ytalñgñndñr.

Igenen kantraktavajt ittergñndñrdñ nyqlaj xñrñkñt itñmajdñr ãle.

Şunñn ãsñn vyl julyda qñrqñ hñnylyñ jahalyrqñ, sintñvñr ajñnda avqñs planñn hñm sintñvñr planñn artñnyñr ytvñ burñstñ ber minutqala itññn sñqmañfqa tejeñ.

Qurqñnyñstardñn, in ãlkñne bulñr, jylyqñn igendñrdñn 50% tan artñlyqñ stansanan jyraq bulqñn tñvñk punkttardñ jatñvñ oso kñngñsñ kulaktñ edlñp tavñv, uqñ zadanejñ vñrev eñstñrenñn, nasar torovñ in ãlkñn qurqñnyñstardñn hanala.

Jylyqñn igen vñtñhelñ pristen, stansa punkttaryñna kilterelergñ tejeñ.

Bñgñngñ mñqlymñttñr kulak xuzalyqtaryñna tñññr itev, ularqñ bulqñn qññymñdñ kñsajñtev, eñstñrenñn vñtñnlñj juqlyqñn hñjlñjdñr.

Bñrñ kamsamuldarñ paxutta

Igen jylyñv ãderlñv, Zajñm taratñv eñstñren unñstñ ytkñrev gñ Bñrñ kamsamuldarñ ydñdñren mavlizavajt itte. Avyl savittaryñna 22 kñşelek brìgñdalar jevñrelde.

Qj. Õmiri.

XVI nsñ kamsamul kñnfirñnsejñhñ ajqañn menñn.

Beñ IX nse s'jyzyqñ nñmñ menñn kilñvedñ.

(Õlkñ pejanir vojra rñise ip, Ş. Timerqñlñna mñqñlñhe).

Bañqortstandaqñ pejanir ojoñmahñnyñ vñtñ sajuz hñm bañqortostan kylñmendñ saqñrylqñn pejanirdar slytenñ tiklem bulqñn eñ toroñon xñderge eñ toroño menñn saqñstñrhaq ãlvittñ unñstñrñqñ, kydñ halñnyñlyq vñrolñstñrñqñ osoraqtñndñ kyrñvedñ.

Byl unñstñr hñm vñrolñstñrdñn in ãhñmejñtñle urñnyñ itep pejanir ojoñmahñnyñ eske javñlyq eñstñn satsejalizem tñdñlñññññn in ãhñmejñtñle eñ ãlkñlñrenñ hñm kññken sñjñnñ kñrññ fruntñnda aktif qatnañstñvñqñ kysevñdñren alñrñqñ kñrñk.

Pejanir ojoñmahñ indysterjñ zajñmñn taratñv, xuzalyqtñ kailiktñfñlñstñrev, mñktñptñrdñ palitixñizem

nìgedenñ qorov, sñsev, igen xñderlñv kampanejalaryñnda aktif qatnañstñvñn ul partejñ hñm kamsamul, xñky-mñt qujqñn burñstñrdñ dñrññ tidlek menñn ytvñgñ ydenñn mñs'yñlejtñle ikñnen asñly kyrhñtñ aldñ. Hñm qñmñlñ eñstñ kyp unñstñlyqtñrñqñ ireñte.

Lñkin vyl unñstñrñqñ qararñmñstñn, ojoñmahñnyñ praktik eñendñ qurqñnyñstñr hñm jeteñhedlektñrdñ juq tygel. In elek eñlñnñsñk eñstñn tñrñvejñvñ jaqñn onotor balalaryñdñ vñrelgñn sñjñr ãstñndñ genñ tuplav, sñjñrdñr artñnnñ qñvñv bulhñ, ikensennñ balalaryñqñ eñstñn ãhñmejñtñn anlatmaj, vñrelgñn eñte mixanicski ytvñ kartinalaryñ jñsqñnñ osoraj,

Sñnñqñt ãlkñhendñ.

Bañqortostandaqñ pejanirdar ojoñmahñ pejanirdar eslyte qararñna tajañr, balalar aktiflyqñn, sñnñqñt eñenñ balalar jalpyñn tartñvdñ dñr qñnñ vñrolñstñrñqñ eñ buldñ. Pejanir ãtrñttñre dñ mñktñptñr dñ kiñ satsejalizem jarñstñ, udarsñlyq, praguldar menñn kñrññstñ, sñjñnñ doñman menñn kñrñsev luzñngalaryñ ahtñnda, eñse hñm ydñ qul kñsñ menñn kñn kyrñvñselñrdñn aktiflyqtaryñn kytñrev ãsñn jalpy arahñnda anlatma eñstñren kñññjtñler. Sñnñqñt planñn ytvñ, mñññnalar ãñtñnñ şiflyq itev, prajñzvudstñvñqñ tikñserer—nalyttñr ojoñstorov, eñselñr arahñnda tñqñdimdñr jylyñv, prajñzvudstñvñnnaj kñññsmñlñrdñ qatnañstñvñ, prajñzvudstñvñvalaqñ isñraf itevñdñr menñn kñrñsev eñstñrendñ partejñ, kamsamul ojoñmalarñna jardñm itevñdñ dñr unñstñrñqñ ireñte.

Õlvñttñ vyl unñstñr pejanir ojoñmahñnyñ satsejalizem tñdñv eñ-

nñ jaqñnnñ torop qatnañsqañnyñ hñm ul burñstñr tñrñhenñ balalar jalpyñnñn tuplaj alñvñn kyrhñtñ.

Pejanir ojoñmahñnyñ prajñzvudstñvñvalaqñ eñendñ in jetsñmñgñn urñnyñ itep ãlegñ tiklem mñktñp hñm ojoñmaqñn balalar ãterñtñnen prajñzvudstñvñnnñj eñstñrenñn jyraq torovdaryñn kyrhñtep ytvñgñ tura kilñ.

Şuqñ kyrñlñ kilñsñktñ vñtñ ojoñma prajñzvudstñvñ eññn ãterñttñrdñn kñndñlek eñenñ inde-revdñ uqñ vñtñ mñktñp, ojoñmaqñn balalaryñn tartñvdñ kñsajñtevñdñ ydñ burñstñ itep alñrñqñ tejeñ.

Beñden burñstñ: vñtñ ojoñma jettñkselñrenñn burñstñ: balalaryñn jettñmñqñt eñlñp sñqñrñ torqñn kñstñrgñ ilyqtñryñv sñnñqñttñn tñp ãhñmejñtñle bulqñn ãlkñlñre hñm eñlñp sñqñaryñn juldaryñ menñn tñnyñstñryñvñ kilñsñktñ sñnñqñt piris-piktñvalaryñn kyrhñtkñn hñm kilñsñktñ kamunistaryñna tñrñvejñvñ eñstñ tñññn itñ torqñn juldaryñ menñn tñnyñstñryñvñ bulñrqñ tejeñ

Kyrep ytkəndər.

(Jartı ədəbi.)

Bəgən julqa sığqanqa un biş kən ytte. Qalanan sığqır kitkən-də idel fanardar kyddəren qı-
bır qarar qalqajnylar. Vizuvaj-
dan ural ətərəne yrmələgəndə
inde, Qalanın tudan şavı varıy
iştən sığqan tēblə ine. Vagundar
vəgələr—vəgələr alqa jygerde-
lər. Aqastar jalıy baştarın helker
vedde odattılar. Mın kyddər tal-
qan sa jalıy taldardın helkenər
qalvıdın qaranım. Ə, paravuz
jerden inen jalap—jotop jygerə.
Ul haman aşqıya. Kemgələr sə-
lām alıp vara ul. Unı alda kəta-
lar. Aldaq stansalar unın kymər
jalqıy menən tın alıp kileven
haqıylar. Vagun tēdərələrə aşı
qıy tyvələ jorttar kyrendələr.
Paravuz—paravuz xəlhedlənən
hımaq əkerenlənə. Kymər iştəre
tanavqa vərəldələr.

Bıl Siləve ine

Kən jartımda şaxtalardan qud-
qaldıq. İkense kən stansala, kyn
tuzurkalı jegette junguşturmaly
qıd odattır qaldı. Qunır səsle
kamsamul jılmajır qaranı. Ləkin
aşqıyan vagundar uların hunıy
hyddəren bıldələr.

— Xuş Liza xuş! Əx kynelle
vula odattır qalvıd. Ə, vedde za-
vıt mərjələrə odattılar.

Ular javıyq kevek kykhel tētən-
dərən bolıqar qaldılar. Vagunda
ut jandı.

Kyn tuzurkalı jeget papirus qa-
vıddı. Borqalanıy kytərelgən tē-
təndər kanduktıynın inevenə du-
sar vıddı. Tartımdı tēqdim itte.
Jeget unajıddı. Papirusın
hynderde. Hyddən hyd sıqtı.

— Hədd vındaqı bulahıddı?

— Eje vındaqı.

— Jul qajda?

— Svırdlovski gə. Mın vında
kamsamul eşendə. Elek slısar
inəm. Xədd inde vətənləy kam-
samul eşənə kyserdələr. Qalaqı

prapagandıstar kırıyna varam. Ə,
hədd alıttanım?

— Bəd Əfənən. Bəddə Svırd-
lovskıgə varavıd.

— Jomış menənme?

— Tormış əjrənərgə.

Hyddər odonqa tartıldılar. Ul
tən inde yteptə əlgərdə. Qojaş
yrgə kytərelgən. yde vedden ver
alqa, ver artqa qala. Kemdeler
kyrergə teləy. Kykerəp kılqan kyk-
hel vagundar tuqıranıylar.

Aşqıy sıqtıq.

Təddəş kyrergə aşqıyan kyd-
dər, halıya başlaqan itazdarqı
taşlandı. İkense kən „Viz“ za-
vıtına jynəldək.

Ural jadıvıylar vedde qarış-
lanıylar. Şat vıddı.

Daklat jahanıy. Ular „BAPP“
menən vələnəştə bulımdarına
ykenələr.

Praxutınoqa jatkənə ike arala
vələnəş bulıvıd qavatlanıy. Ky-
mək kynelle. Sixtardın eş kərti-
nalar vətə dıqqətə ydenə tarttı.

Ytelsıjıylar mejes avıddı
əderlənələr. Krandar uların mejes-
tərgə taşlanıylar. Jıvan balvanka-
lar huıylar sıqtılar.

Utlı timerdərde juqarılaqı el-
gestər sıtkə həjrənələr.

Vına inde ikense sixta ular
qıyqalandı. Janı tabaqı tı-
merdər xələndə kıldələr.

Baıtırıqtar uların taqı la joqart-
tılar. Eş haman qajıan. Utlı eş
şunda ikən.

Təddəşde kyrep tıjmaıylıq.

Tanavdardı tudan vaıttı, ajaq-
tar arıy, kykle—jəşelle gazdar
baştarı əjləndərdələr. Ləkin ha-
man şul sixtardın qajıar eşen
kyrergə kynel telənə. Kynelle ved-
den zavıttaravıd. Şat vedden
martınylaravıd.

S. KYLIBAJ.

(Adaqı var.)

Avıl xuzalıqı əlkənən- dəge eş.

Pejanır ojoşmaıy—avıl xuzalı-
qın kytərev, kalxuz—safxuz tē-
döləşən kınəjtev vıgıstarın ytv-
də bulqan partejə həm kamsamul
aldında torqan vıgıstardı qarşı
alıvıy bulqanıyqtan ul safın vətə
sajuz pejanır sılyte həm partejə,
kamsamul qarardarın ytv əsən
tıplavıd ydenen vıgıy itər aldı.
Həm tıplanı. Şunı arqahında:
Jadqı səsev kampanejəhe vaqı-
tında kanun ydəgenən avıddarqı
varıy 251 pejanır brıgadalrı
jəvərdələr. (Unda varıy 910 ke-
şene qatnaşqan) avıl pejanırdar
aldında torqan vıgıstardı ytv-
də ular dır jardam ittelər. Kal-
xuz həm safxuz təddöləşən kın
adımdar menən alqa varıy həm
şıjı kərəştən kırıkenləşevə, avıl
pejanırdarın aktıflaşıravı, ular sə-
sedə unıy ytkərev həm krəb-
tejəndərdə kalxuzqı tartıv əsən
kın eş alıp vıddılar: vık aşqı

bulımaq sıfırdarqı qaraqanda:
balalar jardamı menən 1929-30 nıy
jıyqı səsev vaqıtında 38 tunna
orloq jıyılqan, 395 tunna tadar-
tıqlan, 45 tunna huqarıqlan həm
10 tunna kəl jıyılqan. Kalxuz-
darqı 75 radıu alqıstar qujılqan,
qala ojoşmaıy 587 tıy jıyıl-
qan.

Qala ojoşmaıy Əfə kantunıy
şıfıyqı alqan balalar avıl xuzalı-
qı həm tıxnıka stansahı ojoş-
torolop, unıy ergəhendə avıl xuzalı-
qı tıxnıkumı həm 7 jıyılq
maktər ojoştırolovında kyd unı-
nan tēşörərgə jaramaj. Sənki ul
əterəttərdən avıl xuzalıqı tıxnı-
ka eşə əbtənə jətəkselek eşendə
kyp jenellektər eşləj torqan bul-
ha, ikensenən maktərtərdə palı-
ttıxnızem nıgedən ytkərevdə tēz-
rıvə həm jətəkselek menən dır
jardam itəsək.

Kam sikritar qajtqas əjənə,
Arı—vırlə idən bulatır.
Kyp ujlandı, zavıt turında
In axırda utır əbtəlgə
Blaknutın aldı qujından.
Hər kən hajın eşten unıyın,
Tədə varqan—blaknut vıtenə
Kaşaj ismen jadır terənə
Ujlap qujıy sara kytəren.
—Rvac, zylik, alkagul,
Bedden arala ede bulmaıy.
Kərəşergə, vətə kəs menən
Undajdarqı,
Stanukta urıy qalmaıy.
Şul hyddərdə jadqas, Vələjdə
Eşənəs tıvıd, jener sıqıvıy.

IV—Kınav vıjında

Odon torva tētən qaqıyır,
Kər tavıyın kykkə kytərdə.
Kiske guduk qolaq qıyqlar
Taş qalaqı qarar ykerde.
Təgərməstər guduk tavıyın,
Şıqır—şıqır qarşı aldılar.
Şıstırnalar tuqırap ver minut
Təngə smınə kətər qaldılar.
Kər gudukın təngə tavıy
Hurıy aldı jərək tıvəşən
Təngə smınə vaıyır erətkə
Qıdvılatı muskul jərəşən..
Şav—şov qarlar qala uramın,
Aftavuzdar ykerəp ıdalar
Ix, zigıly, zigıly,
Jərək qıyın sıylar hıdalar,

Tar mərəştən unıy vorolop,
Kyden tērtə Kaşaj uramıy.
Bıl urıdar unı kypıtən tanıy
Kyp jərəgən hanıy uramdan.
Eştən sıqqas, Kaşaj planıy,
Şul urıyqı qarar tēdənə.
Xəlhed ajaq jalqav həjrələ
Tık aşqıy unıy jərəge.
Avrızkıylar tımer hındıyqan,
Barmaq menən kətə hərmənə.
Tık kətələ, jansıy tēvəndə
Ber jartıyan artıy bulmaıy,
— Jaraj, tıne Kaşaj, kyneldən,
Tarqan kevek jərək davahıy.
— Nınə kərək vınav zajımdar
Buş jatmaıy, juqıy jatmaıy,
Təngə səqət telen sıqıyır,
Jalıy aldı minut qıldarın.
Ə, Kaşaj qı jamıyır hıvələp
Kyden jomdo, uram juqıy.
Bış atarın qulaq jomırlar,
Kam sikritar Vələj uramdan.
Yter vıra nejder ujlana,
Baş əjlənə, kynel jygerə.
Yde atlay, yde kyneldən
Zavıt əsən janıy, kəjənə
— Kərəş, kərəş hunıy jənəvgə..
Ber kəjənə, taqı həjənə
— Kem hun vında, kınav vı-
jında,
Vındaj tēndə jatır joqlaqan?
Mıltısejə,
Mıltısejə iptəş kıl vırlə..
Kem hun vılay, vında taşlanqan..
Kem sikritar təngə uramdan
Belep kıtte, seren varında,
Alkagulik Kaşaj, pragulık
İbrək jata kınav vıjında.

X. Kəriməf şıqır

Udar jıldar.

Həy bəştən qıyqı minutında
Hər minutın kəsle ıtvında,
Bəd janavıd gərləp jalqın bulır,
Əj, kyneldər eşkə ıtvıla.
Jərəktərdə ybəs dərte gərləj,
Udarsıy kəngə yrelə,
Jarış menən aqqan qıdvıy kəndər,
Unıy tulqıyına ykmlə.
Jərək ite mıtıl
Nıfet vedden jərək qanıvıd,
Udarnıy vında qolas jəy
Sıkunt hajın artı hanıvıd.
Maşınalar kərək, maşınalar,
Alqı ıldərdə ıdvır kıtərgə,
İldə vıyləp vıyək ybəştərgə,
Bış jıllıqtı—dyrtı ytvərgə!
Jarşı jarşı alqa varıy əsən
Bətə eşse qıyın kytərdə,
Bedden vıgıy şavıy ybəs menən

Javıyın ıdvır kıtərgə!..
Qalıy mızalardı aqtarıqıy,
Traktırdar əle kyp kərək,
Udar jıldar bıyır uların la
Şənki vedden, jərək,
Jarıy paravıdan kəslerək.
Əs jıl qımer yde əd bulhala
Bedden ybəs vıyək bulasaq,
Hərəlməsə jatqan kın jərdərgə.
Qıgant savxuzdarı tıvasaq.
Kynel usaqında ıttar ıjnaj,
Unda gərləj xədmət jalqıy,
Bıyək unıy tırdı vıqıd itə
Jərəktərgə kəsle talrıy.
Ybəs qıdvıy, varıy jıldam bulqas
Kynel horaj udar tımtırdı,
Dır təddöləşkə taqı jən hıddı-
nıy,
Qarşılayıvıd udar jıldardı!

Börtəktər.

Baıy qıy alıy huıyqlan,
Maşınalar unda tedəlgən
Qojaş şajan, qojaş yvərgə,
Tav vavırlar jərgə jıyılqan.
Qıktardardan—qıktar tedələr,
Kalxuz qıy jata huıylar;
Börtək səskən tedges telenən,
Taıma jıldar qala huıylar.
Kın qolası tıxtar vıkite,
Qoros səskənən jahala;
Ə, vaıvıdın ybəs jərəge
Hımed börtəktərdən hanala.
Börtəktərdən şıma jədənə,

Kəməs qavıy ybəkən ydenə;
Hər ver börtək vedden ybəştə
Jək tartıvıy bulır hıdelə.
Börtək tula vaıy vıtenə,
Zadanjanı jədgə tıltıy;
Jəddəregənə vedde kən hajın,
İl vıtenə şanlap kytərə.
Uzıy ybər, sıqtan nırlanıy,
Bətə xıstər şunda ırlanıy;
Börtək bırgən unıy gələnən,
Kıləhe jıl vaıy hırlanıy.

„Əfə“ Q. Səlam.

Lininse xəbərselərə janьnan.

Əfənən taş uramdar 7 nse
sintəerden dymly kisendə meñ-
ləgən xalyqlı jəş watır kalunna-
lardə qarışylanlyr.

Ular XVI nş BDK dimans-
tratsejhənə uramdarğa atyloqan.
Əfə kamsamullarğ fabrik jəştərə
ine.

Kyktəge bolottar kəndə kynel-
hedlätərgə, qarasqıl qanattar me-
nən al ələmdərdən nurparın qar-
larqa teləhələrdə, ələmdər haman
balqınyar... uran: qəddəttəqənən
şat ruxlı qajnaj başlan.

Kalunnalardağıylardan hər be-
rehenen kələs jədə aşə jərəkə-
renə jəşerengən indysterejə dərte
balqy,... ular kələlər,

Jьrlajdar,

Şajaralar...

Ber kalunna la:

Ber kalunna la:

—Bedqə kammunizem jul asa.

Ber kalunna la:

Başpıdıtıxnikumdən şumvajı hi-
və... şumvaj jetəkshe Şəripef jer
dunqıldatır vejej...

Kamsamuldar qemərgə lə qaj-
qanb belməjdər ulər kərəştərdə lə
sətyəmajdar, qurəqəmajdar, səj-qal-
majdar, una vəgəndə şattar...

Ырақ рәхиттәрдән аһәр қайтыр
 бејек текә тавдәрдән менәргә ту-
 ра килгәндә лә аһәянһы һиддер-
 мәј дәртлә рәвешә аһәр менә
 ала торәян јед тоғбалардың кис-
 кен марыстары ватыр аһымдары
 тағыла ватырлаттылар.

Ul adımdar bedde Puşkin ura-
mь aşa başavkum ergəhenə itte-
lər. Ural taştarь menən vidadəgən
Başsik vınahьnь tyvəhendəge
piramida başında qəbьl ələm ha-
man səvitten vajavaj ələme vulьp
jelferdəvdə davam itə ine...

Unb şarlarda qarasqıl səs-
tərə axtındaqı tul vələvixsə
vətr qeçəftə jəđə menən şatlıq
vəltəp torqan Buşavkumda
mə's'yl sikritarə iptəş Bəjkin da
ka kalunnalar uđqanda jəlmajdı
Sənki vəgən satsejalizem jəgş-
nıñ insiatırdarə bulqan kamsamu
kalunnaların siktən tış şat hən
vərdəm vulydərə taqıla asıqı
raq kyrenə ine.

Xəder tantanalı uyların asırlı
qat tejeş. Baqsa. Kis, iliktirdən
nür bərkəldər.

Qajındardın oso qarañq. Tik
un şartlap kykkə atyqan kə
məş nurlı rakitlar səsele

jaqırtalar. Unda vında ıjnaloqan
vayr muzika tavaystarı vaqsanı
teteratıp marış simfunjaların tyk-
telər... ul köjdər idelden birge
jaqında qına posop qalmayınsa
arqı jaqtaq taldardın jafraqta-
rın qaqtılar. Ulyrısta berense
hyd Başavkamul sikritarı iptaş
Xadisefqa birelde.

Ul qədətənsə həjləgəndə kam-
samuldn ydənə genə mǝvafiq
bulqan kəsle xistar menən kam-
samuldn bəgəngə burǝstarǝn
beddən alqǝ asǝq itep tedep haldǝ.

— „Hər kamsamul— qədiylər
mejes! kərəştən kəsle utı un taj-
rıylıqqa qarşı bulıroja tejes“ tığən
hyddəre alqış, muzika „urra“ ta-
vıstarı menən qarlandı.

Linin partejähnenen Başqortostan ölkä kämätätenen bulqan bälşaviktärsä qajnar sälämen bedgä asyq tavyştä kiñken hydlä iptäş Urazajy tapşyrdy. Ul:

— „Kamsamul iptəstər, XVI—
s'jəz qarardər menən qorallan-
qıd, partejə kamsamuldən kilə-
sək kəndərdə lə partejə menən
berdəm jənep səqarəna padka-
cajt itməz tip ɤşana“ tigən hyd-
dəren jərəgendəgə vətə inirgejə-
he menən əjtte. Unan taqyla kəs-
lə alqış janraj, „urra“ tavəştər,
jed torbalardan aqıloqan intirnat-
sejanal gimnə qosaqlan. Qədy
ərmejə, səvit ojoşmalar ismenən
təbrik itevselərdən indysterejə tim-
rən batırdarsa kəsəjtevgə, kamsa-
muld ɤdarnəj dəvərdən ɤdarnəj
kərəssehe bulvəqə saqırvdərənə
kalunnalar tərəfənən „urra“ alqış-
tər menən qarlandı.

Bəjək uşuqda asyılan qədim ələmdəge— „Jəşəhen mənge saj-qalmaş Linin partejəhe, həm unən qoros uşjə stratigə iptəş Stalin!“ tigen luzəngə iliktəy nuzənda hamən valqəj ine.

Şul vaqıtta mənge partejə mənən ber marşqa vaşır satsejalizem eşen qaşq qanb qalqansın kərəşergə hyd virgən kamsamuldar „urra“ nı qışqırđylar.

Kalunnalardın joraktärenä bergä teterap gørsöldägen muzika tavışına superäk joräkle unlar dın nisek änegändären yddären sprafka almajınsala äjtev qıjın tyğel.

Хәҗер җыһы вәдгә кәрәкмәй

MƏSLİM MARAT

Bed xəderge kəndə vətə frunt
 bujlap satsejalizem tədöv julynda
 həzım jahajvıd satsejalizem tədöv
 fruntnda partejənen nıqlı
 jırdamsıh bulqan xəvərselər ər-
 mejəhenen sastafı tada bulıvıdın
 nejtiklem əhemejətle bulıvı tura-
 hnda həjləptə torahı juq.

Totaş kalliktitlaşev nigedendə
kulakty sýjny bvlbv jaqynan bə-
terev səjəsəten alıp varavdy. Şun-
daj ber sýnıj kərəş kirkənleşkən
vaqıttı, xəbərsələr ərmejhənen
idejalugejə jaqynan sýnıqqan, sýj-
nıfı tādā bulıvdıñ nejtiklem dır
urıñ totqanıñ hejləptə torahı juq.

2—3 jyl wujyna Başqortostanqı kamsamul gəzitärenen xəbərsələr sastafın nıqlap tikşerelep sıqqanı juq iue əle. Bına şunın ɵsɵndə “Lininse” gəzite 15 nse sintäberdən başlap, xəbərsələr sastafın tikşerep barlap sıqlıv uıj menən yđ xəbərsələrən wɵtɵnläj janınan itäpkä ala başlaj. Bıl nımə wədgä kiläsäktä xəbərsələr arahında janıy eş kesäjtewdä dur jardıam itäsäk. Bıl xəbərsələr de itäpkä alıv kampanejəhe aj jarım waqıt esenä huđılyp werense dikəwergä tiklem wərasaq xəbərsələr tywəndä kyrhətelgən fərmala ankita tultırlıp jəwəwergä tejestär.

Вънни фактори сит илминттар

No

„Jəş Lininse gəzittəre xəbərselərenən“

Анкитань

H O R A V Ð A R

- 1—Familjan, iʃemen h m ataj nd n iʃeme?
- 2—T p t vqan urn n avyl, rajun, gubirna?
- 3—Partejal m , kamsamuldam , pejanird m , bilit numir ?
- 4—Kalxuzda torah nm , torhan qasanan birle,  qail n me-n nme,  ll  tik y  n gen  me?
- 5—Uq m   n nej d r z l , (Qajh  m kt p v t rd n)
- 6—Mill ten tatarm , ba qortm ?
- 7— qail n nind j k sep men n k n kyr  ? t p h n ren?
- 8—O o k nd  qaj da e l jhen, nind j k sep men n k n ky-r hen?
- 9— qail vej x len  jl ng nme, t r vej nd  nis  ke  ?
- 10—Qajh  jyld n, nis nse k n nd  t v  n?
- 11—Qasandan nind j g zitt rd  x v rse bul p toroh n?
- 12—J  eren i emen? (un  ankitand  d r  bl ter alqas q n -quj)
- 13— le qaj da t ro n?
- 14—Parteja la, kamsamul bulhan j c jk  sikrit r , rajkamul-dan, partej h d bulhan s vit, prafsaizuz o o malar n n d r  bl t

Asyq dərəcə, matur itep jad.

193... нсѣ ѣл, имзан

Анкитань

Raise

oiosmah̃ d̃er̃et̃l̃aj.

sikritary

Redaktor uryňwaňary: A. AMINBF.

Башглавлит № 575.

Junkirdar es   t  nd  

== Biş kənlektär pazurlı sıfırđar biräler. ==

**RAJKAMUL, JƏCƏJKƏ, KAMSAMULDAŖ IGEN ƏDƏRLƏVDƏ QYBYL ABUZDAR-
DYŖ KAMANDIR DƏRƏ BULBOŖYB!**

IX-nse Ölkä kamsamul kənfirinse jəhe jaqynlaşa.

**Kənfirinsejəne ödəkləktərdə vətərev, unyştardān ra-
pyrttar birev menən qarşylajyq.**

Başqortostan kamsamulnyñ 9 nse Ölkä kənfirinsejəhe jyllyvqa xisaply kəndär genä qaldy. Baş-avkamul vojorahnyñ qarar vujnsa 9 nse Ölkä kamsamul kənfirinsejəhe 2 nse nyjəverge jyllyvqa tejeşle.

Bөгөнгө көндә wətä Başqortostan kylämendä vara torqan berense rajun kənfirinsejaläre, ydärenen varlyq diqqəttären 8 nse Ölkä kamsamul s'jyz qarardaryñny ytalap-ytalmävenä jynältergä, tormoşqa aşyrylmaqan punktardä qatly tənqit aştyna alırga, berense rajun kənfirinsejalären unyşly ytkärev aşı 9-Ölkä kənfirinsejəgä nyqlı əderlek alıp varırga tejeşlər.

Xäđerge kəndä, kamsamuldyñ avyl ojoşmaları aldında kəđge səsevde unyşly udqarv, igen əderlöv kampanejähən Yktäber rivälytsejähən 13 nse jyllyqna tiklem 100% ı menən tulırgv, kalxuzlaşv fruntyn kinäytev burystar tora. Avyl xuzalyqy ölkähendäge kamsamul ojoşmaları vyl burystardä unyşly rəveştä tormoşqa aşyrga tejeşter. 9 nse Ölkä kamsamul kənfirinsejähənä tiklem ver genä kamsamul da kalxuzdan tışta qalyrga tejeş tygel. Hıuqy kəndärgä tiklem qajhy ver kamsamul ojoşmaları tarafñan, kamsamuldyñ avylqa qarata totqan ustanufkahyn anılamaj, kalxuz jəštären 100% ı menən kamsamulqa tartıp, praktik eştə un apparatunizem tirmənənə hıv qojovdar buldy.

Vyl qarastarqa qyrqa rəveştä sik qujlyhyn. Kamsamul safında baş qurqynly bulqan un apparatunizem hām „hul“ vөгөлөштərgə uryn bulırga tejeşle tygel.

Kamsamul safyn jarly batrak jəštäre xisavna yštərev, unda qyđdar hanyn artırgv, ular arahında eştə kəsäytev „eşse—batrak jəštären 100% kamsamulqa!“, lızyñqyñnyñ tıd kəndärdä tormoşqa aşyrgv, eş mıtıdtarın xuzalyq tedələşənə qarata vorov—vyl vedden vөгөngө tər burystardan hanala. Kamsamul vyl burystardä

tulıhny menən qamalgä aşyrga tejeş.

5 jyllyqyn 2 nse jyllyndaqy ödəkləktərdə wətə xuzalyq fruntı vujlar vətərev, vyl turala bulqan partejə ydäk kämätätenen 3-sintäber xitavnamahyn tormoşqa aşyrgv—vyl vedden ydäk burystardan hanala. Ləkin şuqa qaramaştan sənəqət tögəgendäge pramfinplan ödəkləktəre vətəne juq əle.

Bilarit mitallurgejə zavıty hām vaşqalarda đur ödəkləktər davam itev, vyl veddä partejə ydäk kämätätenen diriktıtarın tormoşqa aşyrgvda tulı voroloş jahaj almavdy kyrhətä.

Bөгөнгө көндә wətə sənəqət ojoşmaları 2 nse jyllydaqy pramfinplan ödəkləktären tedätevda 3 nse jylly vylşaviktərsä qarşy alıvqa jynältkən bulırga tejeşle.

Wətə sənəqət jəcäjkäläre pramfinplan ödəkləktären tedätevda 3 nse jyllyq pramfinplandy qarşy alıvda kamsamuldyñ 9 nse Ölkä kənfirinsejəhe isemenən brigadalar tedərgä, qamalı eştə kəsäytergä tejeşle.

9 nse Ölkä kamsamul kənfirinsejähənä tiklem vergenä kamsamulda udarsılyq xərəkətenən tışta qaltmahyn. Qomymən 9 nse Ölkä kamsamul kənfirinsejähənə əderlek eşe, XVI nse partejə s'jyz qarardaryñ tormoşqa aşyrgv eşe menən nyqlı vyljəner varırga tejeş.

**Rajs'jyzdy 250 vot igen
menən qatıanlyq.**

Öfö r. İbke Qobav kalxuzsılyar hām vaşqa avyl aqajdarı verlek tə, I nse Öfö rajun s'jyzyn qotlar, 250 vot igende Sajuzxıpkə tapşyrdıq.

XVI BDKK ajqanly...

Baş Qobav V.L.K.S.M. jəcäjkəhe kəsə menən kalxuzsılyardan qyđly avuz ojoştərop, xəkymətkə 400 vot igen birdek.

S. Minhazyf.

Jyllyq plan 16, 6 pratsint.

Sintäber planı 25, 5 pratsintqa ytälde.

Sintäber ajnda Başqortastan kylämendä jyllyq igen əderlöv planı 70 pratsintqa jətkərelərgä, sintäber ajy planı 100 pr. ı menən tulırgv menən vergä, avqys ajnda ödəlgən plan 100 pratsintı menən tulırgv tejeş ine. Ləkin sintäberden eşensə 5 kənləgənə alıñqan məqlymätər hamanda əle pazurlı sıfırđar biräler.

Vyl eş kərək partejə, kərək kamsamul ojoşmaları tarafñan bulhyn tejeşle voroloş jahamaj, eş varışna qyñä birelep jatıvdy kyrhətä.

Başqortostan kylämendä, 3 nse biş kənləkkə alıñqan məqlymätər vujnsa, igen əderlöv planı 15 nse sintäbergä tiklem 25, 5 pratsintqa ytəlgən Qomymən jyllyq plan 16, 6 pratsintqa qyñä ytəlgən.

Sintäber planı kalxuzlarda 26, 8 pratsintqa, janqyđ xuzalyqtarda kantıraktavajıt itelgən igen 5 8, 5, kantıraktavajıt itelməgən igen 249 pratsintqa ytəlgən.

Igen əderlöv planıñ ytəvdə berense urında Blagavişcin rajunı, ikense urında Bələvaj rajunı vara. Blagavişcin rajunında plan 92 pratsintqa, Bələvaj rajunında 59, 9 pratsintqa ytəlgən.

Plandy tormoşqa aşyrgvda in artta Qyñandıq rajunı vara. Unda sintäber planı varı 0, 7 pratsintqa ytəlgən.

Vyl sıfırđar sintäber planıñnyñ qyñä tygel jyllyq plandynda qurqynly aştında varışna signal biräler. Xäđerdən yk igen əderlöv planıñ tulırgvda urınlarda kin voroloş jahalyrga tejeş.

Bedden vajavaj lızyñqy; Yktäber rivälytsejähən 13 jyllyqna igen əderlöv planıñ 100 pratsintı menən tulırgv. Vajavaj burıstı vajavaj rəveştä tormoşqa aşyrgv.

Qirmanejə rajstagıñnyñ janı sastafına inasək Girman kampartejə kandidattar.

Şışmə rajkamulı XVI^{nan} raprt birə.

660 kamsamuldy hām 94 fir-qəhed eşe jəštären esenə alqan 30 udar brigada ojoştərolqan. 18 a. xuzalyqy maşınahyna rimunt jahalqan 32 subvutnik jahav me-ən 510 giktardan unyş jyllyqan, 3 kəltətkə rimunt jahalqan.

Brigadalar tarafñan 549 qar-

Kejef kerəntejəndəre XV Inse B.D.J.K. isemenə igen kiterələr. lızavajıt itelgəndər.

şyq tegelgən, 360—jyllyqan.

XVI— B. D. J. K. ka kamsamul rajkənfirinsejaläre 28 avuz tedgəndər, hām 1597 sintnir aşlyq tapşyrgandar. Aşlyqtardä haqlavda 35, igen qabul itevdä 2kamsamul brigadahy ojoştərolqan. 21 silus soqoro qadlyp, 100 tunna siluslanqan. Dəjəm məzbyri uqyv eşenə 4 brigada ojtərolqan, şul uq fundqa subvutnik jahap 200 h. aqsa birelgən. Kamsamul kəsə menən 1032 sintnir orloq tadar tlyqan.

„5 jyllyqy— 4jyllyda“ zajymı 903 humqa taratlyqan.

Rajkənfirinsejalərytkərvgə ədealektər alıp varıla. Wətə kamsamuldar igen əderlöv hām vaşqa kampanjalardä udqarvqa mav-

JANŲ QOTO KULAKTARŲ TAQYLA BER KAMSAMULDY YLTERDELƏR.

8 nse sintəber, kis səqət 9 da Saqmaqoş rajunı, Janı Qoto avılda aktif kamsamul aqzalı iptəş Şiariş mulla Əxmət kulaktar tırrurı tarafınan ylterelde. İptəş Şiariş tı satsejal hıqıyş batrak bulı rıvolytsejəgə tiklem ul kulaktar qulında eşləp kilde.

1922 nse jıldan 24 nse jılqı tiklem kətəuse bulı eşləne. Hıqıyş jıldar da Şiariş avılda janı nıgeddə qorovda, Janı Qoto avılda jəcəjkəhendə inı aktif kərəseuse kamsamuldar-đın berehe ine. Ul ydenen jəş bulıvına qaraman, kyp jəməqət eşendə eşləne. Kulatı sıynı bulıv jəqınnan vətərev vaqıtında, kyp eştə kyrhətte. Bına şunı, əsəndə kulaktar unan tırrur jılı menən ys aldılar. Ular avıl xuligandarın jallap, iptəş Şiariş kende menən huqıy ylterdelər...

Iptəş Şiarişın ıleve, kərətejəndəndən qaraşın sıynı doşmanqı qarşı taqı la kınkenləşterde. Unı kymərgə kilgən 500 krətejən qulqı alıvıvı kulaktarqı inı qatı jaza bırevde talap itə.

Valkamul sikritar: S. Aqlajıf.

BƏRƏ ƏLŞƏJ KAMSAMULDAR XVI NAN RAPRT BİRƏLƏR.

BƏRƏ RAJUNINDA,

Kamsamuldar kəsə menən 13 qıdı avuz (238 jək) ojoştordı. Avıldarda 6 silus soqoro əderlənən. 411 humıyq „5 jıl-ıqtı—4 jılda, zayıv taratılqan. Bətə jəcəjkələrdə d. m. uqıv eşe başlanqan.

„Luc“ kammunahınnı kamsamul jəcəjkəhe aqza itep ike batrackan alqan. Vaznisin jəcəjkəhe ber batrak kamsamuldar partejəgə bırgən.

Nikalajıf jəcəjkəhe unı jınav eşən vətərev əsən 2 brigada ojoştordı.

Bərə qalahınnı S.T.S. Kamsamul jəcəjkəhe yden udarnı iqlan itep, kamsamuldar irek le rəveştə,

igen bırevse krətejəndərgə tavar jəvərevdə eşləjdər.

Əlşəj kamsamul.

Kamsamuldarın 25 qıdı avuz ojoştordı 2500 sintnir aşıq bırgən. 60 keşən 2 brigada bulı 10 gıktardan kənvaqı kınkəndər. 60 sintnirqı silus soqoro qadıqlan 92 keşən, 5 brigada varı 116 ga, jerdən urazajın vajlarp, əjəp, ber kınəgen huqıyşqı taşqıandar. Urındarda brigadalar 3 s. gəzite sıyqıandar. 25 kamsamul jal kənəndə eşləgən. Eş, xaqıy eşləngən.

Əlşəj kamsamuldarın kampañealardə həm kalxuzlarqı jardam itevdə jəqı eşləgəndə əsən rajqırsıyqı sajuvı qıdı əlmıvı-lək itkən.

„Krasnıj Partizan“ kamsamul kammunahı.

(Tapurın r.) qıdı avuz ojoştordı 60 sintnir igen bırgən. Sit il səjəsi məxvıstə əsən xalıq arahınan 60 hum aqsa jıjıqıandar. Tapurındı 4 jəcəjkəhe „5 j.—4j“ zayıvna 980 h. 50 tıngə jadıqlıqıandar. Xalıq arahında 650 humıyq taratılqan. 25 keşə kamsamulqı alıvı, ulardan 10 stanuktan—eşsələr, 5—pejanir.

Partejəqı 7 keşə bırelgən.

tarı bulıqan vılsıraq tırrıdarına qarşı kamsamuldarın səjəsi-xuzalıq kampañealardə qatnaşıqlı kəsəjtev ədəkləktərdə vətərev, 5 jıllıqtı 4 jılda ytəv luzıqıy arahında, vətə frunt bujlap satsejalizem xuzalıq əsən həzım tırrıy taqıla qıdıvlatıv menən javap bırevgə tejes.

Bed, Şiarişın ylterevse kulaktardə savıt z a k u n d a r ı n ı n in qatı matdələre menən xəkəm itevde talap itəbed.

Kulaktar tırrurınnan taqı ber kamsamul ylterelde.

Kamsamul ərmejəhe kulaktar tırrurına qarşı vətə frunt bujlap satsejalizem əsən kərəş tırrıyqıdı vılatıv menən javap bırevgə tejes.

Kulaktar tırrurına qarşı vətə „Başqortostan əlkə kamsamul kəmitəte kulaktar tırrurı unajı menən, kulaktar həm ulardın kın-tyr rıvolytsejın sıyqıstarı menən satsejalizem tədələşənə unajıd-ılarqı tırrırsıyqı jərətəv-đərenə qarşı, vətə Başqortostan kamsamul ojoşmanı ydenen sıf-ıtarın taqıla nıqıtyv, sınfıj hıdgerlek həm huqıyşanlıq sələten kəsəjtevqə saqıra. (Baş-avkamul vıjorahınnı kamsamul şımını kulaktar tırrurı tarafınan ıterlev unajı menən 28 nse av-ıqısta jadıqlan xıtavnamahınan)

Saqmaqoş rajkamulı 8 nse sintəber kamsamul iptəş Şiarişın kulaktar tırrurınnan qorvan iteleven xəvər bırd.

Iptəş Şiariş Başqortostan kılə-mendə vıjıl kulaktar tarafınan qorvan itələn berense kamsamul

aqzalı tygel. Kypın tygel genə Məsəqıy kantunı, Qıjıy rajunında kulaktar tırrurınnan kalxuzsı aklıf kamsamul iptəş Sımy-nı ylterelde. Başqı urındarda la şundaj uq xəldər bulı yttelər. İptəş Şiariş ta his şıkhed ənə şul avılda janı satsejalizem nı-gedəndə tədəv əsən kərəş alıv varıvıvı kamsamul ərmejəhe men ber aqzalı. Xəderge kəndə vətə frunt bujlap satsejalizem xuzalıqın tədəv jılnda tuqıravıy həzım itəbed. Avılda totaş kə-llıktıfləşev nıgedəndə kulaktı sıynı bulıv jəqınnan vətərev səjə-səten alıv varavıd.

Satsejalizem xuzalıqın kapa-ıtalizem sistımahın jemerep kən-dən-kən alqı varıvıvı burzıva qal-dıqtarın aktıflaşıra. Ular yd sırat-tarında qaldıq kəstərentıplarbed-densatsejalizem xuzalıqın jemerev

əsən xuzalıqın hər tarmaqlında kərəş alıv varalar. Həm şul jıl-da satsejalizem gırujdarın vırsıraq rəveştə tırrı jılı menən ylterev-dən də baş tartmajdar.

Iptəş Şiariş batrak, səjəsi tota-naqlı-sıynı tada ber kamsamul aqzalı. Ul avılda janı nıgeddə qorovda tuqıravıy kərəş alıv bara, kulaktarqı qarşı rəxımhed rəveştə kərəşə. Həm şul eştə əsən sıynı doşman tarafınan rəxımhed rəveştə qorvan itelə. Avıldın batrak—jarlı, urta xəlle qatlam krətejəndənnən sıynı andar əslə bara. İptəş Şiariş kımərgə varıvıvı 500 ləgən hanlı krətejən jalrıy qulqı alıvıvıvı kulaktar həm kulak jal-sıylarına qarşı in qatı jaza bıre-levde horajdar.

Kamsamul ojoşmanı kulaktar-đın hıqıy halamqı jəvəsev fakı-

Kamsamulđın IX nse əlkə kənfırınsejəhə qarata.

Bed XI-kənfırınsejəgə == nej mənən kıləbed.

(Əlkə pejanirdar vıjrohı rəsəhe iptəş Ş. Tımerqalına məqələhe)

Pejanir eşənə səjəsi tota-naqlı kamsamul kəstəren bırajək.

Ətrəttərdən eştərendə bulıqan vıroləştən vıqı tiklem eş mıt-tydarınnı jəqırvıvı, alda torıqan janı burıstar tırahənə ojoştordı həm jılbaşsıyqı fırmaların qı-lajlaşvıvı arahında ıtkəne juq.

Janı eş mındərazəhe, eş mıt-tydı, ojoştordı fırmalı həm jıl-başsıyqı arahında nıqlı vajlənəs bulıqan juq.

Berlek sistımahı, kamsamul, partejə ojoşmanınnı jılbaşsıyqı nıqlıyqı, balalarđın eşmakər-lektəren, insejativaların kınəjtevde tə'mın itərgə, ildə tədəvda ılar-đın rıldəren kytərgə, eşləp sı-qarvıvı kəstəren kınəjtevde tə'mın

itərgə tejes. Gıgant tədələş gıgant kəstər horaj, ul, kəstərdə qujıv-sı, beddensə pejanir ojoşmanı bulıqı tejes.

Xəderge eş mındərizəhənə qarata, bedden eş sistımahı his hydhed ydgərgə tejes. Janı eş sistımahın xəl qılvı həm vətə ojoşmanı berlek sistımaqı kyserev —9-s'jydzın prinsıpejal xəl qıla torıqan burıstarınan hanalıq tejes.

Rajun vıjora rə'ıstərenen kyp ələşən partejə aqzaları həm kan-dıdattar menən tə'mır itərgə kə-rək tıgən əlkə kəmitə qarar bulhala, bed vıjora rə'ıstərenen 48 dən varı 10 keşəndə par-tejə aqzaları həm kındıdattar ikənən kyrəbed.

Mavlızatsejə kyberəge 1—1½ jıllıq stazı kamsamuldarın bulıv avkamulđın bırgən horavı ytəlməne. Mavlızavajı itləndərgə kərək eş şarttarı tıvıdırmav ar-qahında ılardın eştə taşlap qasvı həm pejanir ətrəttərenen taqıla „jətim“ qalıv vıqıqləre kyrenə. Balalarqı kamunnıstarsa tərbejə bırev eşən kəsəjtevqə jəməqət-selek ber tavandan torıp jardam itərgə tejes bulha, vıltərbejənən qujılyşına partejə alında turanan tura kamsamul mə's'ylejətle Bə-qəndən qırgı vıroləş alıv pratık eşkə başlarqı tejesbed.

Qalanın avıl əbtənən pralıtar jılbaşsıyqı nıqlıyqı, urındarqı jardam itev nejəte menən qala ojoşmanı „Звездный проber“ ojoştordı. Ul yd sastafına 45 pe-janırđı alıv, ular şul jərəştəndə 15 avılda həm 10 kalxuzdı yd jardamdarı menən tə'mın ite-lər: 24 krətejən savrəñealardı yt-kərdələr, 16 jək kəl jıjdılar, 7 radejıalqıy qujdılar, 13 kışə ojo-štordı, 13 stına gəzıte sıyqıardı-lar, 17 kysına kıtapxana bılək it-

telər həm 12 yd-ara kınəş—bı-sı-da, 38 tapqı kıtap qısqırvıvıvı uqınylar.

Unıqlıqtar bulıv menən bergə, ojoşma eşəndə jətəshedlektərdə var, ılardı vətərev mə's'ələhe jə-məqətsəlek ıqtıbarın horaj.

1. Partejə, kamsamul, xəkımət tarafına qujıqlan burıstar peja-nır ətrəttərendə həm ojoşmaqı balalar arahında tıkşerelməj həm tıdlek menən torməşqı ıtkərev sarahı kyrelməj. Urındardaqı xəldər turahında gəzıttında jad-ıqınoqı qaraqıanda, tıvən bıtəndə ojoşmalarđın kypkənəhe qojoroqta həjərləjər.

Xuzalıqtı kytərevdə əhemejətle saralarđı ytəvda yddəren mə's'ıl hıdmejdər. Əlkə pejanir vıjora-hıla, kamsamul ojoşmanıla, joq-lıqıandarđı ıjatırlıq kankrı saral-ı kyrmənelər.

2. Kalxuz-saxuz tədələşəndə-ge xatalardı tədətevgə, kalxuz-dardı nıqlıyqı kamsamul həm partejə vətə kəsən mavlızavajı it-kəndə, bedden pejanir ətrəttəre eşkə totona alımaj juqalıv qaldı-

QƏMUMI MƏZBYRI UQV EŞE JƏMƏQƏT HƏM KAMSAMUL BYKSIRENƏ.

Kyp urəndarda qəymü-məzbyri uqvu eşnə vojourakrattasa qarajdar.

5 jyllyqtn 3 nse jylnda ved janapan ver dur burys, dur eş me-nən inəved. Ulda bulha qəymü-məzbyri uqvu. Kamsamul byl dur eşte şifqa aldy. 5 jyllyqtn 2 nse jyl vedga nađanlyqtn vətərevdə kyp kenə unyştar kilterde. Ləkin unyñ başlanqys qyna eşlənən əle. 3- jyl byl eştə kişken voroloş bulryqa, nađanlyq sənəqət eşseləre, kalxuzniktar arahnda kişken rəveştə vətərelərgə teješ.

Kərək nađanlyqtn vətərev, kərək qəymü-məzbyri uqvu eşnə bulhən vıqatikle kyp xuzalyq, praisajuz ojoşmalar vatyq kydlek aşə qaranlyar. Təđəlgən plan-dardyn punkttarın tur rəveşen tormşqa jaraqlybulman. Bik kyp-tərə ver nemə lə eşləmən eşən plandardyn „miravam masştab“ təđəp, buşty-buşqa buşatyvş hyd-dər təjənsəge jomarlanlyar. Kam-samulda oşod-qəryjhyđ pratu-kuldar jadyp bylənən vəkildər-den atcutyn tynlar qyna nađan-lyqtn vətərev jylın ytkərde. By-jyl mäs'aləne kankrit şyfrdarqa tuplajvdy. Başqotostan kamsa-mul nađanlyqtn vətərev eşnə 500, qəymü-məzbyri uqvuqa 1 meñ uqytvş virergə, byl eş-tərden vətə tarmaqtarındaq je-teşedlektərgə, eşte vojourakrattarsa jarıaq tartmaqa hala torqan bu-rys itep qaravşylarqa qarşy kiş-ken kərəşevse, kamsamul bulryqa teješ. Şulaj bulhala əle urəndarda-qy rajkumdar, jəcəjkələr, ajrym kamsamuldar vajavaj hidgerlek, valşəviktərsə dur inse-jativə menən eşkə taşlanqanda-ry juq.

Başavkamudyn birgən razvirskahy-lar. Ojoşma esendə ul sirgə qara-ta kişken kərəş asylman.

3. Pejanir ətrəttəre səsev kam-panejahy vaqytında orloq jəjyv həm tadartv eştəren də qatnaşv menən bergə, kalxuzdy nqybtv-qa, eşlər şyqarvdy ybtərevgə həm eş disiplinahy nqybtv memitdytarınan berehe bulqan—satsejalizem jarışyn kinəjtevdy eş-te kərəgensə quja alman.

Yəş mäs'aləhe.

Slyt həm smuty ytkərgəngə tiklem, vətə Başqortostan kyla-mendə pejanir ojoşmahy 21000 hanalqan bulha, xədergə kəndə 40,000 gə jetkən, ləkin milli, sat-sejal jaqtan ybēv bedden sə qəni-qətlənerlek tygel.

Slyt həm smuty qararınan bul-qan: „eşse—krəbtejn, batrak, jar-ly, urta xəlle kalxuzsə balaların 100% menən pejanir ətrəttərenə!“ tigən luzynqyn jere nə jetkərevgə kişken hynlyş bulqan juq.

Slyt həm smuty vaqytındaq

şyfrdarın gəzitə bitterenə alnyp qəməli eş şyfrdar bulyp əverel-lergə teješ bulhala vər genə raj-kamul da (Bərenən başqa) eşləgən eştərenən signal virgəne juq. Bə-ləvəj uqytvşylar əle bulha ver urəndan ikense urynqa kysevdy tuqramajdar. Byl kysenev qojroqlu-humdar artynan savv qəymü-məzbyri həm nađanlyqtn vətərev eşnə nqy zarar kilterə. Xuzalyq ojoşmaları hun dərəzə lə əkren, timp menən, kankrit burystar ti-rəhendə taş vaqalaj əjlənələr.

Uqvu eşən jorttar hajlanma-qan, hajlanha la rimunttar jahav-dy, partalar həm uqvu-uqytv nə-mələren buldyrvdy kişkenləş-tergəndəre juq. Qəməli uqta baş-lav kənə jaqynlaşa. Başqortostan-da 218 meñ 500 vala qəymü-məzbyri uqvydy kətə. Ləkin ved əle bulha qəməli tikşerev menən adaplanavdy.

Kadrydar mäs'aləhe.

„Nindəj rajunqa kypme uq-tyvş kərək“ tigən mäs'aləgə ver genə rajunda javap birə almaj. Sənki xisav juq, buldyrvdy kiş-ken voroloş jahamahaq dur plandy tormoşqa aşryv qurqyns abtyn-da qala.

Qəymü-məzbyri uqvu, nađan-lyqtn vətərev eşe jəməqət həm kamsamul byksirenə alnypqa te-jəş.

AMURSKEJ.

Bərə transpört jəcəjkəhe taraf-yan ssəpnuy punktta subutnik yt-kərelep, 4 eşər səqət 8 keşə eşlə-gən, prejumşik itep Sajuzxlipqa 3 kamsamulın birgən. Rajkamul tarafyan qala esendə nađandardyn hanyn alv eşən 2 vrigada təđə-ləp eş jaqşy ytləgən.

bulqan ybēş, ojoşmalar taraf-yan qəniqətlənerlek nqybtvman. Məs'alən: Arqajaş k-nda smuty ytkərgəngə tiklem 28 ətrət var ine, smuty vaqytında ul 56 buldy, ə hunqy xisapqa qarajanda var 23 qalqan, qajda bulqan?—məq-lym tygel. Şulaj bulqas, Arqajaş kantun pejanir vojourahy həm kam-samul kəmitəte təđəlgən ojoşma-lar nqybtvda, kərəgensə eşlə-məgəndər.

Bəndaj xəldər başqa urəndar-dala juq tygel. Byna Başortostan-da pejanir eşe şulaj tora.

Pejanir eşən tikşerep, juldar kyp-hətep kitev IX-nşy əlkə kamsa-mul kənfirinsejənən tər burystar-yan berhe hanala. IX-nşy əlkə kamsamul kənfirinsejəhe byl eşte qarap başqarır əlvəttə.

Ş. Timerqəlinə.

Yktəber ajb eşən „LININ SE“ gəzitenə jadlybrqa onotmaqdy!

Dəjəm məzbyri uqvu eşnə kamandıravaj itev.

Kamsamuldar tyn rajkamuldar-qa qarap han jaqynan byleneşə.

Başavkamul, ydenen 11—sin-təberdə bulqan ultyryşnda Baş-qortostandaq başlanqys dəjəm məzbyri uqvu eşnə 1000, nađan-lyqtn vətərev eşnə 500 kamsa-muldy mablizavaj itev mäs'alə-hen qarap, ytkəndən hun tyvəndə kyrhətelgənsə dərəbləne.

Xədergə kəndə hər ver rajka-mul tyvəndə kyrhətelgən şyfr-dar bujynsa yd eştənə təkən buryst ytv jylnda eşkə başlar-qa teješle.

Rajun isemdəre	Nađanlyqtn vətərev eşnə	Dəjəm baş-lanqys məz-byri uqvu eşnə.
1 Arqajaş	20	5
2 Qonşaq	20	5
3 Juqar—Qəjə	20	5
4 İke—Balaqataj	15	5
5 Dəvan Məsətə	15	5
6 Dəvan	15	5
7 Bilarit	100	20
8 Asəv	15	5
9 Qəbzə	10	—
10 Bajmaq	20	10
11 Xəjbulla	15	5
12 Bərejən	—	—
13 Jəljə	20	10
14 Ytəgən	15	5
15 Maqar	15	5
16 Juqar Trujs	20	10
17 Pitrav	20	10
18 Karasna—Usalski	25	15
19 Mələvaz	20	10
20 Qaraqaş	15	5
21 Stərlə	50	20
22 Janş Qaramaly	15	5
23 Prejut	25	10
24 Q—Mejək	30	20
25 Dəvləkan	30	20
26 Bələvəj	50	25
27 Tujmaz	30	15
28 Byzdək	25	15
29 Baqaly	25	10
30 Saqmaq	20	10
31 Biş—Bylək	10	—
32 Dyrtojlə	25	20
33 Krasna—kama	25	15
34 Janş avyl	30	20
35 Boraj	30	15
36 İke naltas	20	10
37 Bajq	25	10
38 Mişka	15	5
39 Bərə	50	25
40 Kaltacin	10	—
41 Aşqon	20	10
42 Tapurin	25	15
43 Şışma	25	15
44 Qyrməly	15	5
45 Arxangil	20	10
46 Kyttvski stansa	15	—
47 Bəlavış	30	15
48 Əfə	25	15
49 Əfə qala kəmitatena	100	35

İşan balahy kamsamulda.

Əfə r. Baş Qobav V.L.K.S.M. jə-cəjkəhe eleke işan balahy Təkəjei Əsqətte aqza itep alqan. Bylar 1928 nse jyl dan birle xoquqhyd bulyp kilələr. Xəder xut qalmaqas jalqan dakuminttar menən xoquq juliap alyp, juqar yrmələrgə uylaj-dar. Rajkum nej əter?? Oslo kyd.

Kyrep ytkəndər

Ikense adnala.

(Baş uđoqan handa).

Bəter şyñytardaj
Qolaq taşlar
Jəstər qatış
Jomoşaq qarajdar
Ə, min hər jyl
Jal itevdy,
Şul ver tavqa haqynər varamyn.

Tyvə rudnige. Unyñ tanş şax-taların taqyla kyməj kitev ky-nelhed bulyp təblə buldy. Qojaş jartylaş vajyp vara. Tyvə rudni-ge başqa prajevudstəvalar kevek şav—şvly tygel. Qəđəttəgesə tyn. Tik tən jaq razjyndaq atty-ryloqan dinamit helkeneve, tap vimbalar jarlyvyn xəterləttələr. Qapyl zalp birdələr. Kykhel tətən juqarılarp jergə jattı. Taştar ava-lap təstələr. Taqy helkenev. Udar-ly kəjlələr, vərđəmlə dinamittar jarhyr jer kykrəgənə qadallalar.

Ytkən jyl dardayna avylda jə-rəgən jəstərdən varıhyla şunda eşləjdər. Ular ver tərکم osora-nylar.

—Heđ vındam nej? tip ho-ravqa, Qəliəxmət:

—„Qustyn donja bit ul, ved şu-laj priskə keşeləre buldyq. Xəder inde orboşy aqajyndar“ tigən ja-vapty qajtardı.

Ikensehe:

—Bedden avyldar varyla eşkə indələr.

Əsənsəhe:

—Jylar bynavlaj bulyp kitkəs lutei orboşy bulajyq tinek. Avyl-da eştər volaryp kitte. Sarahydy kənənən avyldan təjyştıq. Eşkə urynlaştıq. Atı raskulacivat itevdyre var ine.

Byna avyl jarlylar kalxuzdy taşlap prajevudstəvaqa kyskəndər. Urta xəllələrdə rudnik tirəhenə hyjynqandar. Bəgən taqy la ike urta la sajqalalar.

—Besən kilep jetkən, avylda mal var.

—„Eşse bulajyn tihən mal var, kərəbtejn bulajyn tihən kalxuz-da əllə nisek“ tıdər.

Juq şulajda besəngə qajtyrqa kərək.

Şul rəveştə prajevudstəvaqa ineyşelər avylda jynəldələr.

Ə, prajevudstəvaqa eşşelər kə-rək. Janş eşkə kerevşelər plan-dyn urynna jetkerelməvenə artıq iktəre kitməj avylda qajtalar.

Qajhy atpuskların alyp janynan eşkə kilməj qujalar.

Bərdən ular torlaq mäs'aləhen-də jonsojdar. Aqastardə sənsepr hyv bujynnda qynş qorop torov-salar var. Zimlənkələr jahajdar. Eş xaqtarın virep kəb əjdər ha-tyr alalar. Qadarmalarda tıqy toralar. Jal kəndəre fajdahydy yta.

—„Tormoş avyr“ tej eşşelər. Janş eşkə alnypşylar jonsov xəl-də jəşəjdər.

Avyr maminttar aşə tədələş va-ra. Şul xədmət usaqtarın kyrep şat bulahyn. Bed ənə şul uryn-darda tiddən janırap torqan byn tormoş kərtinələre kyrevered.

S. KYLI

M. Tazbj.

V—Syp ɵtɵnɵ symalə.

(Baş ɣtkən handarđa).

Jəs qartajqan, ləkin kynel,
Əle jəşlek minut kisərə.
Bedden jərək, bişkə vəjləngən
Eş ɵtɵndə jɵdɵp tilerə.
Qaj verəvdər uftaj kɵjənə,
Qaj verəvdər, sənşə—vojoqa.
Ular ɵsən tormoş taraja,
Sənki ularda, yde ɵsən jəşəv ky-
Kaşaj!... (verək.
Hinen ismengənə kamsamul,
Ə vaxındə taşqa ɣlsəjem.
Eş ɵtɵndə esep jərəjhen,
Şulmь inde, kamsa bulvьn.
Jətməhə bit ydēn daktta,
Tavьş qurtarahьn hyd alьp,
Fələn, tygən, jaryş tej hen
Bylaj jərgəs nisek vula hun?
Zavьt ɵsən bulqan jaryşqa,
Hində ɵləş buldun tygelme.
Ə qajda hun eştə qatnaşьn?
Hər kən şulaj iьrek jərəjhen
Taşla tьvqan, uram talavьn,
Eş səqəten ərəm itəhen.
Jə əjt inde, bylaj bulqas
— Biş jьlьqьtь, nisek ɣtəjek.
— Higeđ səqəť bujь eşləjem,
Adsa jətməj,
Tamaq tujmaj, ɵtkə juq....
Hər adьmda şulaj uftajьn.
Kamsamulьq ismen tyşəndə
„KIM“ aьtьna haqlap jərəjhen.
Kamsamulьd anlav hinensə
„Junguştrьm“ kejeť jərəvdə.
Dərɵb Kaşaj;
Hər vər eş səqəťe hunьnan,
Kynel asьv nirva tɵdətə.
Tik şul jacьn nasar, tьvqanqaj
Xuliganьlьqqa vaxьn hatьvьn.
Kyrəhenme vaxьqə iptəştər,
Əllə qasan nurmь tultьrdь.
Ə hin, janqьd, tən bujь:
— Uram tapar jərəjhen.
Biş planьn, dyrttə ɣtəvdə,
Beləhender inde beleven.
Tik ojat bit Kaşaj, tьvqanqaj,
Eşhed vaxь kytərep jərəven.
Başqə iptəştər zavьt esəndə,
Plan ɵsən janьp kɵjənə.
Hin jərəjhen, qoro vaxь totop,

Syp ɵtɵnə, syptər ɵjələ.

VI—„Ylek jən”

Ber kən şulaj jьjьlьş bulqanda,
Eş adəqь klup zalьnda.
Kam sikritar Vəlej tavьş
Tuqlanьp tsixqa kymelde.
Qolaq varavanьn sirter ytte.
Vəlikəjdən kənort tavьş.
Hər kem qolaq qujьd tavьşqa
Tik janqьd Kaşaj həmtəjer
Maxurkahьn səjnər ultьra.
Şav-şov vaxьqan tsixsar esəndə,
Kaşaj qьna janqьd vojoqa,
Ul jaratmaj timer tavьşьn
Sənki iьrek, kynel bolqana.
Kisə tɵndə şeşə qosaqlap,
Tən uddьrəqan uram vujьnda.
Xəlhedləngən, vьvьn qaltьraj,
Stanukka vaxьn tərəgən.

Təgərməstər şьrьrt tuqrən,
Savranəjaqə qarap kittelər.
— Ix, Kaşaj, hin „ylek jən”
Jelkəhenə tɵrtɵp yttelər.
Tik Xəməť qart, Kaşaj tirələr,
Tuqrar qaldə varəqan julьnan.
Trupkьnьn kɵlən qaqьylar
Hyđ vaxьlanь Kaşaj turьnda.
— Kaşaj, tьne, Xəməť qart,
Beləhenme tьvqan ydēnden
Jaryş ɵsən tavьş bireven.
Bəgən kilep iьerk jərəjhen
Şulmь inde, udar bulvьn.
Kyrəhenme tege tsixardь.
Bedden tsixtan uddьp kittelər.
Eş nurmьhьn tultьrьp, kypťan inde
7 səqəť eşkə kystelər.
Ə bit bedden tsixta nurmь tulmaj,
Eş səqəťe odaq huđyla.
Stanugьn kɵndə eşhed tora
Kəm hun inde, plan tultьrhьn.
Həj, Kaşaj, Kaşaj, „ylek jən”
Əjterhen lə vajqə eşləjhen,
Padlis!...
Tьne Xəməť qart,
Lьst... itterep tɵkɵrɵp taşlanь.
Trupkьnan horo tɵtən vɵrkɵp
Savranəjaqə qarap atlanь.
Kykhel tudan tsixtar bujlatьp,
Təderənən aqťe uramqə.
Ə ɣlak jən, Kaşaj, ьnraşьp,
Tudan jalap jata idəndə.

Adəqь var.

Girmanəjə partejə ydək kəmitəte həm „Rote Fane” jortona həzəym

BIRLIN 14-sintəber, kis səqəť 10da, palitsejə menən faşistar berlektə, „Karl Livknixet” iseməndəge Qirmanəjə partejə ydək kəmitəte həm „Rote Fane” ridaksejəhe jortona qorallь hyzem jahanь. His hiđməstən, 4 jək taşьj torəqan aftavus menən qorallь palitsejə-kilep, „Livknixet” jortonontədrələrenə jьnaləqan qorallьd eşselərgə qarap ata vaxьlanь. Ulevse həm jaralanьvş eşselər buldь.

Birlin qьđyl vajraq tul-qьnьnda.

BIRLIN. Rəjstagka hajlav aldyənə kommunistar partejəhe isemlegen jaqlap hanьd eşselər dimanstratejəhe kalunualarь Birlin uramdarьn qaplanьlar. Eşselər jortarь həm uramdarь plakattar həm qьđyl vajraqtar menən biđəldə. Bəť eşse kvartaldarь ələm dinge-de buldь.

Palitsejə dubinalar menən „tavьşqa quja”.

BIRLIN. Birlinden eşse kvartal-darьnda, palitsejə dubinalar menən qinap 14 eşse avьr jaralandь. Bьl kvartirdarda bəť xalьq tьnьşьd-lana. Palitsejəhьn bьl eşənə qarşь ber kvartalda ɵs partist-mitinge ɣtkərelde. Qirmanştrasada qorallь palitsejə biş mərtəvə eşselərgə həzəym jahanь.

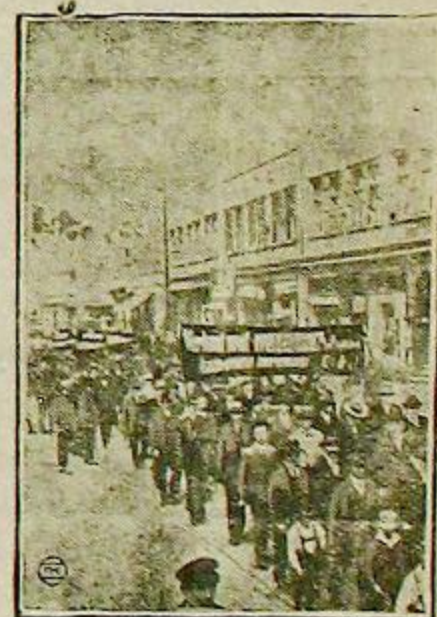
Bəť qorallь palitsejə haqta.

BIRLIN. Rəjstagka hajlav kɵnə-nə bəť palitsejə huqьş əderle-

genə kilterelə. Bigerəktə qorallь kɵstər xəkəyməť jorttarьn haqlav-qa qujьlasəq. Palitsejə həm faşis-tar, qoralləngən aftavustar menən bьl rajundardan tuqravьd jərəp torasaqtar.

Amirika palitsejəhe həm xuliganda rь nigəndardь ɣltəralər.

NJU-JURьK. Kommunistar partejəhe kandidatь-nigərlь Missan Cikaguda palitsejə tarafьnan nьq qinaləp, ɵs aj jafalanqandan hun, nigərdarqə qarata bulqan Linca zaqunьna patis jahaqanda ɣlde. Kommunistar prartejəhe nigərdar-dь sələmətlənderev ɵsən nьqlə kampaneja alьp vaxə. Bьjьl, ɵşolaj ɣlem xələnə tiklem qinaləqan 26 nigərlə sələmətlənderevde.

Dur tɵdətəv.

Qəzitebedden 15—sintəberdə sьqqan 37 nse hanьnda 4 nse bittə urьnlaştьrəlyqan hyrəť aьtьnda „junkirdar eş ɵtɵndə” tip jadьlьp kitkən. Ridaksejə yđ tarafьnan unda urьn-laştьrəlyqan hyrəťten junkirdar eşənə his ber qatnaşь bulma-vьn veldə həm „junkirdar” tigən hydde junkurdar tip tɵdətəp uqьvdə horaj. Bьl kitkən xatanь tɵdətməvde karriktьr iptəştən dьr iqtibarhьdlyqь, məs'ələgə javarhьd qarəvь tip hanaj, unь yđ tarafьnan navit quja.

Kamsamul avьl xuzalьqьnda təzrivəselekkə!

Xəderge kɵndə kamsamul eşə avьl xuzalьqь nigedənen satseja-lizem tɵdəv jacьna qaraqan tar-maqlarьna nьqlə rəvəştə vəjləngən bulьrəqə tejeslə.

Bəgəngə kɵngə tiklem kamsa-mul-ojoşmalarь xuzalьq fruntьn-da yddəren jacьqьna kyrhətte-lər. Kampanejalardь ɣtkərevdə, partejə menən berlektə hər va-qьt kamsamul sьqť.

Avьl xuzalьqьnda miljunlaqan tarqav krəťtejən xuzalьqtarь urь-nьna ere kalxuzdar, safxuzdar tɵdə-ləv, eşləp sьqarəv juldarьnьn ɣdgərtəleve, beddən janь eş jul-darь, eş mitdtarь horaj. Kiləsəktə-lə xuzalьq fruntəndaqь ɵlkən

burьstardь jenel rəvəştə xəl qь-lьv ɵsən, jəməqəť tormoşьn kɵn-dəlek təzrivələren vaqьtənda həm dərɵb fajdalanьrəqə kərək.

Ere safxuz-kalxuzdardь tidlek menən kytərev ɵsən təzrivəseləq, qul kɵstəren maşinalardь dərɵb fajdalanьv, a/x maşinalarьn həm ularьdьn aьrьm kiřəktəren tixni-kənən hunqь tləgenə mьvəliq itep eşləv mitdtarь in əhemejətlə nəmələp. Bьqə tiklem bьl eşkə əhemejəť birelməj ine. Xəderdən vaxьlap bьl eştə kinəjtergə, zavьt-fabriklardan kalxuz—safxuzdarqə kyserərgə kərək.

Kalxuz—safxuzdarda ratsəja-nallaştьrəv brigadalarь tɵdəp bə-tə eşsən kalxuz jəştəren tuplav-

da zitdi eş kysergə tejesbed. Ul brigadalar təzrivəseləq, ratsəja-nallaştьrəvda eşləvdəre menən yđ-dərenen belemdəren artırasaqtar, a/x rikanstruksejaləştьrəvda dьr jərdam itəsəktər.

Bьl məs'ələ Başqortostanda əlegənə vaxьlana.

Kamsamulьd: „kin dəvməldə təzrivəselekkə!” tigən luzьnqьhьn tormoşqa atqarь ɵsən VLKSM ɵlkə kəmitəte qarьşьnda təzrivə-selek ɵsən ojoştərov ssulь (mi-tьdь) yđəge tɵdələp, ɵlkə dəv-mələndə a/x jəştər stansalarь ra-jundar dala ojoştərolasaq.

Bьl stansalardь tiderək ojoştə-rov, ularьdьn əhemejəttəre turahь-nda jəməqəť fikere tuplarəqə kərək.

Kyđən qojoroqta həjrələ.

Pitrav rajunьnьn qajь vər a. səvite kьləməndə igen əderləv za-danejahь 65—90% tarəqə ɣtəlgəndə, Kyđən a.səvite dəvmələndə eş bəťenləj nasar tora. Məfəlan: Hajran səvite 2 nse sintəbergə 90% tapşьrəqan, lşqul—65% qa. v. h.

Ə Kyđən a. səvitəndə vər tɵr-lələ anlatmala alьp varьlmaj. Sil-səvit eşlə nasar vaxə, 1—sintəber-də səvit ɵjəndə vər kəmdə bulmaj, xalьq kəť, kəť artьrap bəťte.

Biktaş.

Ridaktьr urьnvařarь:

A. ƏMINEF.

Башглавлит № 575.

Kamsamul-partejə jetəkselegendə başlanıqan kalxuzoıa inev tulqınyıny, rylendə bulıroıa tejsle.

JANŲ KALXUZOJAINEV TULQYNYN PARTEJƏ JETƏKSELEGE MENƏN TƏ'MIN ITERGƏ.

Udar 3 ajlyq udar xərkət talap itə.

Satsejalizem nigedəndə tədöl-
gən sənəqət kəndən kən ybə,
nyqıy, alqa bara. Avır sənəqət
ydenen tədöləşə həm eşləp sıqar-
ınyv bedden əsən tarqav—vaq
ajıym nigedəndə jəşəgən avıl xı-
zalıqın satsejalizem nigedəndə
tədövde jetəkse uryıny tota. Vaq
ələstərgə bylengən avıl xızalıqı
satsejalizem nigedəndə tədölğən
sənəqətke tejsle dərəzələ xed-
mət itə almay. Şunıy əsəndə bed
vaq xızalıqtardan safıxuz, kalxuz
nigedəndə ydanıy qırlı
xızalıqtar qorovqa kysə-
bed. Vaq, tarqav xızalıqtardan
torqan krəteıan xızalıqtar sən-
əqətke seı mar menən təmin
iter vətəre almay.

Şunıy əsəndə partejənən 16
nıy s'jəz, a/xızalıqın kəlliktif-
ləsterev turahında qırqa diriktif-
tarıy birep qaldırdı.

Totaş kalxuzlaşv nigedəndə
kulaktı sıjny bulıv jaqınnan vət-
tərev, batrak, —jarıy urta xəlle
krəteıandən, kalxuz nigedən-
də kyp unıstarqa ireşep mədəni,
iqtisadi kən kyreştərenen jaq-
sırvıny, kalxuzdan sitta bulqan
krəteıandər arahında kalxuzoıa
inev teləktəren tıvırdıy. Jana
başlanıqan kalxuzoıa inev xərkə-
ten balşeviktərsə jetəkselek itə-
gə, ytkən jıldıqı janıyşlıqtardı
qavatlamav kərək.

Kalxuz eşəndə kamsamuldan
insejatyrdar tıvırdıy, kalxuzdaqı
kamsamul jəcəjkələren nyqıtyv,
məmkın bulqan uryında bergənə

kamsamulda kalxuzdan sitta qal-
maıqa tıqan qarardı tormoşqa
aşırv, vөгөngө kəndən beren-
se burıstarı.

Kulaktardıy „qadaqlı pajqa
qaldıralar“ tıqan qara agitseja-
larına, jaqş unıy bylev hədəm-
tələre menən qatı udar birergə,
uryındaqı fakttar menən kın qat-
lamı massa eşəndə anlatıv eşen
juqar dərəzəgə qujarqa kərək.

Jarıy batrak, urta xəlle krə-
teıandərde byılyqı ireşkən nətı-
zələr menən tanıstırvıy kyp unıy-
tar birəsək, Byıny əsən avıl
kamsamuldarıny kalxuz tədöl-
ğəndə partejə byılalın jıl-
menən nyqlı qorallanıqan, fəqət
dərəf julbaşslyq itkəndə genə
başlanıqan janı kalxuzoıa inevde
təmin itə alasaq.

Xəkymət qarşında igen ədər-
ləv, zayım taratıv, a/x nalugıy
tylöv, dəjəm məzvyri uqıv, kal-
xuz kadırdar tıvırdıy burıstarı
aldınyqı səjəsi həm xızalıq
burıstarı.

Batrak, jarıy, urta xəlle krə-
teıandərde kalxuzoıa inərgə ky-
tərelğən teləktəren qevətləp, vət-
tə eştə udarslyq, satsejalizem ja-
rıyş, balşeviktərsə eşe mıtıdtarın
fajdalanıroıa, byny kamsamul ber
minutqala kyd aldyıan jəvərmə-
kə tejsle.

Partejə jetəkselege menən to-
taş kalxuzlaşv nigedəndə kulak
sıjnyıny vətərev tormoşqa ytar-
gə tejsle.

1 nse yktəber vətə sajuz udar-
niktar kənə. Bəgen bed vətə eş
tarmaqbyddə unıy, həm jetşed-
lektərdə itəpkə alavıy, udarslyq
eşebəddəgə eş təzıvələren vətə
kınlege menən yd ara urtaqlaş-
vıy.

Ydək Kəmitəten 3 nse sintəber
mərazəqəte VSPS qarar vətə
zavıy, fabrik pridprejəteıardəgə
udarslyq eşebəddə taqıy qı-
dyıyraq tımtar menən xərkət
itev burıyın jəkmətte. Ydək Kə-
mitət mərazəqəte unajıy menən
bed ndarnıktar safıy taqıy ny-
qıta təstək. Udarnıktar safına
eşelər jalrıyıny in aktif qat-
lamdarın tuplanıy. Udarnıktar sa-
fında aktif eş kyrbatkən aldın
eşelərvəd Linin partejəhe safına
aqıdyar, yddəren bıy jılyq-
qa mabızavajı itep, dıstələp-dı-
tələp qarızalar bırdələr. Ber genə
udarnıktar prajezvudstıva prag-
mahıy ytvəndən sitta qalmahıy ti-
gən luzıny aıtında tantanalı
vəqədələr bırdələr.

Bed udarnıktar kənən uđı-
rıy menən genə alda torqan bu-
rıstar tulıy menən ytalde tıy
əjtə almayvıy. Xəder xızalıq jı-
lyny vaqıty qınvar ajına odaj-
tyv menən yktəber, nyjəber, di-
kəber ajdarı udar 3 ajlyq itterep
ıqlan itelde.

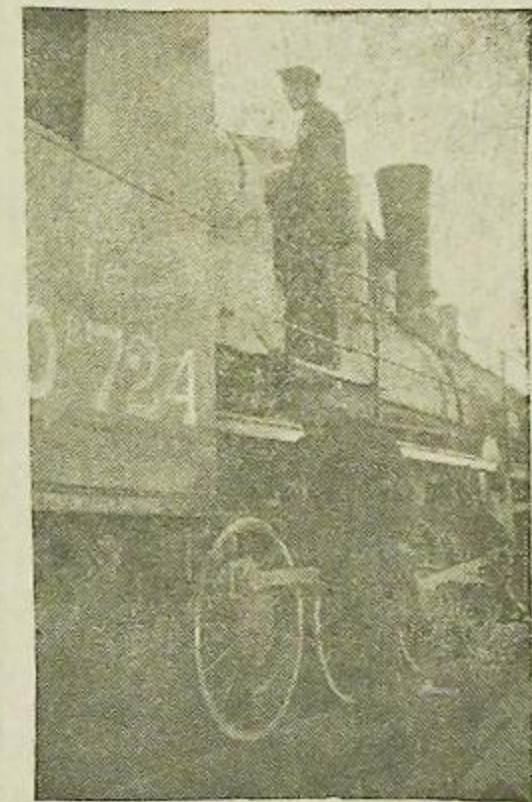
Şunıy əsəndə 1 nse yktəber-
dən başlap, qınvar başna tiklem
bulqan vaqıy eşəndə udar jılyq
xərkətenə tyvəndəgə kankrit bu-
rıstar inderelə.

1 Hər ber udarnıy brigada ta-
vardıy sıjfatıy jaqşıtyv tavarıy

ydenə təşkən xaqıy kypme
% qa kimetev, eşləp sıqarıy
nurmahıy kytərev turahında ka-
nkrit handar menən dərəbləgən
qarşılav pramfınplan tədərgə.

2. Şulıy vaqıy arahında bıy
jılyqıny əsənə jılyy qarşılav
planıy tədövde kankritləştərvəroıa,
məbələn plan tədövde 1 nse ny-
jəbergə vətərvərgə, 1 nse dikəber-
gə tiklem tədölğən planıy udar-
niktar slytəndə tikşerep dərəbləv
həm tədölğən planıy handar həm
eşelər kəsə mənəsəvəte menən
tıgedlərgə.

3. Byı plan hər ber pridprejəteıa
hər ber tsıxtar əsən ajıym təd-
öləp, yddərendə nyqlap tikşerep,
kankritləştərvəroıa teıes. Tınak
3 ajlyq bedden aldyıyda bıy dır
həm bıy jeted xərkət menən xəl
iteləsək burıstar quja. Kamsamul
udarnıy, hər ber stanuk eşsehe,
partejəhed eşn jəstər vətə kəsən
udar 3 ajlyqıny tulıy menən
ytəvgə jəd menən vətə kəs me-
nən udarlarsa eşkə totonoıqa te-
jəstər.

Udarnıy paravuz.

Kamsamul əməhe

Şışmə r. Nərimanıy məktəp kam-
samuldarı. Qıdyı əmə, iseməndə
udarnıktargruppahıy tədər, „Smı-
ka“ safıxızına dır jərdəmqa kıl
delər. 15 kən inde safıxızdın jalan
eşəndə ədləkhəd bulıyşlyq itəl.
Ə.Xətip.

„Rurskaja Straza“ Ojoş- mahıy janınnan eşkə başlaj.

Ytkən jılyy avqıy ajında gır-
manejənən Bırlın şəhərendə, Uryı
pralıtarejatı tarafınan faşistarqa
qarş tədölğən „Rurskaja Straza“
iseməndəgə ojoşmaları taratılqaj-
ny. Palıtsejə byny jəvıyda səvər
ıter „Rurskaja Straza“ ojoşmahı-
ny zakun tarafınan taratılqan
„Qıdyı fruntavıkr“ ojoşmahıy
alıstırvıy nigedəndə tədölğən tıy
kyrhətkəıne.

Xəder „Rurskaja Straza“ ojoş-
mahıy, vətə eşelərgə byı ojoş-
mahıy janınnan torqodov həm ny-
qıtyv turahında xıtapnama tarat-
tı. Şul kəndərdə „Rurskaja Stra-

Sit ildərdə

za“ ojoşmahıny kənfırınsejəhe
saqırlasaq.

DONJA KIRZISE KINƏJƏ.

Kapitalizem ildərendə donja
krızise kəndən—kən kınəjə, tər-
nəjə bara. Ul kən hajıy kapita-
lizem xızalıqıny vətə tarma qı-
na dır vəlgənlektər kılterə.

26 nıy sintəberdə bırelğən
məqlyməttər Gırmanejənən tımer
həm prakat eşləp sıqarıy tarma-
qında taqı la nyqıraq krızis
kıserevde kyrhətelər.

1930 nıy jılyy avqıy ajında
Gırmanejələ 739000 men tunna
tımer eşləp sıqarılqan. Ejıylajında
71 men tunna eşləngəıne. Ə29nıy

jılyy avqıy ajında byı sıfırdar
1mıljın 1jəd 68 men tunna eşlən—
gənlekte kyrhətelər ine. Byıy
avqıy ajında eşləp sıqarılqan

tımer uđıqan jılyy avqıy ajıy—
daqıy qaraqanda 897000, Ejıyl
ajında qıy qaraqanda 1mıljın
402000tunnaqakəmegən. Stal həm
prakat eşləp sıqarıy eşe uđıqan
jıy avqıy ajına qaraqanda 732000
ejıyl ajındaqıy qaraqande 1.091.
000 tunnaqakəmegən

Byı sıfırdar sintəber ajında taqı
la nyqıraq kəmgəndər. Qajıy ber
stal zavıttar jəvıyvdan xəvər bıy
ələr. Byı vəqıqalər hıs sıkhəd
taqıy la nyqıraq eşelərdə jalrıy
rəvəştə uramqa taşlavdan xəvər
bırdələr.

Betovse syjnyftny vötkän vaşlyqtary.

O.G.P.U. dur kunterrivalytsejanirdar ojoşmahy asty. Eşşän xalyqta valyq, it, jäselsä, kansirv-dar menän tämin itevdä, javaply uryndarda eşlävse 48 keşe jölep itelgän.

Byl qotorqan kunterrivalytsejanirdardyn jondoddary: elekke giniral Mäjer, pamişcik Rəzənsuf (prafisyr, S.S.S.R. narkamturğynyñ tixnik səvit rə'ise vlyp eşlägän), batşa vaqytynda valyq sənəqatə totovsy—hatıvsy Vanitsuf, kadit Karatigin, miñsəvik Vajlaşnikuf, alkavnik Kuranıf, men, miljunlaqan eşşände qot osqos aslyqqa batırgıqqa tırgısqan kunterrivalytsejun häjkäle.

Byl kunterdar səvit vlyşynyñ pradyktı menän tämin itev səjäsäten vodop, eşşelər arahynda səvittərgä qarşy slyqştar tıvdyrvıqqa jöd totqandar. Angelejädəge firmalar menän vələneştä bulqandar.

Ojoşmanyn ataman Rəzənsuf:

—Min oşo kəngä tiklem səvittar vlyşynyñ doşman vıldym. Minen idejalım-burzyva-dimakratejə rispublikahy tıvdyrvıv ine. Pralitarejat syjnyftynyñ kommunistar partejəhe jetäkseleğe menen xuzalyqta juqar ydəräzəgä tiklem kytärevenä ısanmanym, ısanham da uny teləmanem. Səvit vlyşynyñ vöten kulturanyñ tıvdyrvıvı burzyvany, avılda kulakty vöterövde, kymək xuzalyq səjäsäten dərəh hanamanym. Şunıñ ösön min səvit vlyşynyñ ham kommunistar partejənenen doşman vıldym, unyñ ilen aslyqqa qaldırvıv səjäsäte julynda eşläj vaşlanym, tej.

Byna unyñ G.P.U. qa həjləgä hyddäre.

Byl kapitalist iliminttäre pralitarejattyn atakaqa vara torqan kapital syjnyftynyñ tap talaşqyn veler, bedden gigant tödöləştön ajrım tərmaqyna jəvəşer mataşalar. Ularđyn luzınoqlary: „xäder, jə ihə ver vaqıttala (теперь или ни когда)“.

Syjnyfj doşmandy jəşerevse un apparunistarqa qarşy kışken kəräştən kəräkleğen satsejalizem tödövse hər ver eşşän kyđ aldına aslyq vaştır. Bynaqy kunterdar artynan sit il qotorqan kapitalistarynyñ quldarı ujnaj.

Pralitarejat diktaturahynyñ in ısanıslı pusynda torovsy **O.G.P.U.**, kapital iliminttarıñ qoralhydlarıdy ham səlpəramə kılterde.

Bedden burıv: taqyla ver tapqy pralitarejattan jany kadırdar yštərevde in aldınqy—verense burıv itep qujıv. *Kamsamul menləgän jəş pralitardardan kapi-ratseja ham xuzalyq urğynda-ryna ırlətergə*, kapi-ratseja eşände yden verense haqsy itərgə tejeş.

Bötə satsejalizem fruntında kışken hidgerlek menen haqta torop, kapital agınttarına 5 jylqy 4 jylıa tultırvı, satsejalizem tödövde tıvqan dur ybış, svudkalarıñan qırga udar vırevde miljunlaqan pralitarejatqa aslyq kılşəhen kiderergə tırgıvıvıv kunterdarqa qarşy şəfqəthəd pralitarejat diktaturahy suqmarı menen huqarqa kərək. G.P.U. dy qıdy ulrdin menen vyləkləvde eşşändər juqarqy kytərevgə tejeştər.

Q. AMURSKI.

Tapurin kamsamuldarı kampanejalarđan sittä.

YGED AVYLBNDÄ 21 kamsamuldan ojoşqan jəşəjkə var. Jəşəjkənən isemleğe genə bulıv, eştə ul vötenləj juqalqan. Ajqa 2 tapqy slyqş kılğän „Qıdy havansy“ stınə gəzıtəhe ul vöğön-gə səjəsi kampanejalarđyn varısy turahynda jaqtırvı urınyña xäder nəq 4 aj slyqmaj. Kamsamuldarđyn vərəhe lə avıv səvıtənə jərdəmləşmaqan, şul arqala avıv səvıte nən avıvıv planı 0,85% qa ytəlgän, sıntəver planı ytəlməv dur qurqınyv aştında. Avıv 400 jort xuzahyña jaqyn bulıvıqqa qarəmaştan, vėrgenə kulakka lə qatı zadanejə vırelməgän, beddə kulak juq, ul vöttə tip tyşəmgə tökəröp jatalar.

Qara Təke avıv kamsamul jəşəjkəhe vıgerəktə nasar, sənki 1 ajda 4 sikritarqa jetkəndər, jəşəjkənən 15 hum aqsahy juqyloqan, 25 kamsamulqa vėrgenə gəzıt—zurnalda alınnaj.

Ber genə kamsamulda kampanejalarqa qatnaşmaj, avıv səvıtənə jərdəmləşməhə, „bed hēdgə jul kyrvətevse genə hēdgə eşlėrgə tejeşhəd“ tip kənə javap vırgəndər.

45 balanan torqan pejanır ətəte juqalqan. Ytkən jyl stınə gəzıtəre slyqş kılhələ xäder vötenləj hyngän. Xatta pejanirdarđyn galıstuktaryñ mejeskə jaqıvıqqa tiklem varıv jetkəndər. Qıdy qıña əjtkəndə Tapurin kamsamuldarı səjəsəttən sittä toralar, kommunistar partejəhe jetəkseleğe aştında kampanejalarđy unıslı ytkərev ösön, ular vöğön-gə kəndən kərəş sahyña vaşarqa tejeştər.

ƏSERƏR SAFIN.

„Uny ham kəllik-tıfləşev kənənə“ kalxuzdarqa jany miljundardı tarajyq.

Partejənən 16 nıv s'jyzy avıv xuzalyqyñ satsejalizem nıgedəndə qorovdy taqyla kəsəjtevde aloqa qujdy.

Malsılyq, tixnika kulturalary mäs'eləhen sısev, totaş kəllıktıfləşev nıgedəndə kulak syjnyftyn vöteröv vöğön-gə kəndən ydək burıstarı bulıv hanalalar.

Aqymdaqy jylıa, bed səsev qırvıñ kınəjtevde, kalxuzlaşvıda kyp unıştarqa ıreştək. Xädergə kəndə kalxuzdar ham safxuzdar yddərenen pradyksejələrə menen ydək urıv aldılar, unıştı kytərevdələ dur qıña adım jahanılar.

Ojəmyman vyl hanap kışken unıştar hər kalxuzda hər avılda var. Byna oşolarqa jomıqaj jahav, jarıv, vatrak, urta xəllələr qarşynda kalxuzdyñ jyllyq eştə bulqan unıştaryñ ırvəkkə qujıv, jeteşhedlektərdə qavatlamavıq juldar hıdyv, kymək xuzalyqyñ tarqav xuzalyqtar qarşynda bulqan öbtönləgön kyrvətep, kalxuzqa jana qatlam xuzalyqtardı tartıv, „unıv ham kəllıktıfləşev kənənə“ nən ydək burıstarı.

Byl kəndə bed avıv xuzalyqynda ytkərelgän vöte kampanejalarqa jomıqaj jahavıv. Kalxuzda ham avılda səsev qırvıñ kınəjtev, unıv kytərev, kantraktatseja, tereklekte jaqırvıv eştəre nısek varqan kalxuz ham avıv vaşqa kampanejalarđa nısek qatnaşqan, vyna oşolarđan massa aldında xısap vırelhen.

Byl kəndə bed kədgə səsevde vöteröv, unıv, jırvıv ham sılus planıñ 100% tultırvı qarşylarqa tejeşbed.

Avıvdyñ jəməqət ojoşmaları vyl vəjrvəmgə səjəsi məhim töbşerəp, xäderdən yk xäderlek vaşlarqa tejeştər.

Avıv kalxuzdar arahynda avıv xuzalyqy kyrgədmələrə ojoştərov, satsejalizem dugavardaryña tikşerevdər, ularđyn vırgən hədömtələrə jomıqaj jahav, jaqşy vırgada, udarnıktardı vyləkləv, ularđyn eştəre menen jalırvıv tanıstırvıv—„unıv ham kəllıktıfləşev kənənə“ nən praktik burıstarı.

Stınə gəzıttäre vyl kəndə xuzalyq jylınyñ hədömtələrən, kalxuzdarđyn eştəren asıv halıvıqqa vaqıvıslahynda.

Byl kəngə kalxuzdarqa jany miljun xuzalyqtar tartıvıqqa tejebed
OJ. BASJRB.

Pejanirdar jal itev bulməhendə.

LININSE 3 BIT

Canşala 9 kən.

eşşənləre aldında qıña tygel, vöten donja pralitarejaty aldında lə kyrvəte aldı.

Kommunistar tarafıñan Canşa qalahı alınoqasta Qıtaj ham vaşqa sit il hatlyq, rejəksejun zurnalıstar Qıtajdaqy „qıdy“ „rızm vaxşətlektäre turahynda ıdyşyrvıv jəloqan məqəlälər jadıylar. Ləkin ul jalqan məqəlälər, rejəksejun giniral Xısezən qajırvıv ırvıñlaşyv mənən jaqşy anılaşyldı. Giniral Xısezən kommunis bulıvıda şık totolqan hər-ver kəşene ylem jazahyña xəkəm itterde.

Qıtaj qıdy ərmejəhe rejəksejun zurnalıstar jadqansa teləhə kənde talamaqandar. Şəhərdə rajundarqa vılep tərтіple rəvəştə pralitarejat xəkymətenen urnaştırvıvda eş kyrgəndər. Qatı dıssıplına urnaştırvıv, talavıylardı zakun vıjınsa xəkəm itkəndər. Tik zakunqa qarşylyq kyrvətkən rejəksejanırdar ham ularđyn jalıyların xəkym itkəndər.

Canşa qalahı qıdyldar tarafıñan alınyv 9 kəndən hun ul taqyla

rejəksejun giniral Xısezən tarafıñan alınyv. Ləkin Canşa qalahıñan kire slyqşan qıdy ərmejə ul Canşa qalahıñ yde ıxtəjari rəvəştə vırdə. Ul Canşany alıv ber ike kən torqas uq ydenen töp kəsən kire qajtarqajıv inde. Şunıñ ösəndə Canşanyñ kire doşman lagırvıña qaldırvıv artqa sıgenevse qıdy ərmejə, ul təşən-kə rux mənən slyqmanı. Bəlki yd ərmejəhen kəsəjtev julynda ydenə kyp jərdəmdar alıv, ıqtı-sadı jaqtan kəsəjəp slyqı.

Bıny xatta imperjalizemdyñ in bıthəd hatlyqtaryla tana almanı. Xısezən kire Canşa qalahıña qajırvıv unajıv mənən jadqan məqələhendə, Anşeləjə rejəksejun xəkymətenen ydək ırvınyv ver numırvında: —xäder Xısezənden kire Canhaqa qajırvıvıñan kyp əheme-jət juq. Sənki qıdy ərmejə kəsəjəp, yde kire sıgende inde tip jadha, ıkenıse ırvınynda, əgər kommunistardı jənev julynda qatı sara kyrelməhə, donjanıñ vyl öləşəndə mədənejətsəlektən kəsəjk genə bulhala qaldıqtarın haqlar qaldırvıv məmkin tygel-tej;

Qıtajdaqy Kunan ölkəhenen vaş qalahı Canşanyñ qıdyldar tarafıñan alınyv, 9 kən vıjıvıña qıdyldar qılynda haqlanıvı, jər şarınyñ hər məjəštərendə janqırvıvıvıte. Bıqqa tiklem Qıtajda rıvəlytsejə xərəkəte kəsəjev turahyndaqy unıştar tura tuqtavıvıvıv xəvər-bulıv kılde. Ləkin ul unıştar əle ular dur şəhərdən jıraq Qıtajdyñ eske rajundarında tımer juldardı vaşyv julyndı jərdərdən jərəp jahav kılğän unışlyqtar qıña ine. Qıtajdaqy qıdy ərmejənen unıştary Canşa qalahıñ alqan-sıla vık kyp ine. Bıjyl jəj ajda-tynda uq inde Sezənsi ölkəhendəge kyp əjəddər ular qılynda bulıvı. Ləkin Canşa qalahıñ qıloqalyv ul Qıtajda kəndən-kəngə jəjeler kılğän rıvəlytsejə tulqıñdarıñ kınəjtev julynda dur vöro-şə jahanı.

Canşa qalahı Qıtaj kommunistar tarafıñan alınyv. Canşanyñ qıdyldar tarafıñan alınyv 9 kən qulda totıv vaqıtynda ul, ydenen-tyndan da qatı dıssıplınalıv ojoşqan ver ərmejə ıkenleğen, yd qul-şə mənən kən kyrevse Qıtaj

M. Tazi şiqırq

(Baş ytkən hannarda)
Hində şulaj ibrek jərəgəs
Jə əjt inde,
5 jıllıqı qasan ytarbed?
Tonqan başın, Kaşaj kytərər,
Nejder vıqırdıraqla teləne.
Ləkin,
Xəlhed kyde, jalqav jomalor,
Taş idəngə avdı, jıqıldı.

Eşse klup, zavı uldarın.
Qosaqlan şav—şov esenə.
Hər kən hajın, qıdın eş hın
Kam jəcəkə, velem eserə.
Bıl klupta kımək jərəkten
Qoros hyde hər kən hibələ.
Kyp jərəkten şıqqan qoros hyd
Udarlıqqa varıp terələ.

Yıl—Qoros qarar.

Şajan kyddər əbtəl tirəhen,
Kem udardan jəgərər hərməne.
Hər kem kyden tərər qararın,
Aşqır kətə, Vəlej həjləven.

Kam sikritar əbtəl artınan,
Qaş hikertep xalıq əbtənə.
Həjlər kitte hyden verəmlər,
Tik,
Kaşaj əsən avır tojola.
—Kamsamuldar, tıne sikritar,
Şınlı kərəş ildə kəsəjə.
Kulak, nıpmən, bedden ybeşte
Jemerergə telər, kəsənə.
Kalxuz, safxuz tərər varqanda,
Dır vurıstar alqa terələde.

Kulak vətə, şınlı bulıvdan
Hər qajıbbıd vınlı beləbed.
Jenev əsən şınlı kərəştə,
Kulak, mulla hınqı kəs hınaj.
İde tərər janı nıgeddə.
Bik dır vurı quja, kəs horaj.
Partejənən qujıqan vurıbbın,
Ytən kərək, şınlı jul menən.
Kem qatıbbıq əgər vıl eşkə
Şıqır kithen, bedden aranan.
Məs'yl eşte ytən jılnda,
Dizirtirlek itevselərgə,
Kamsamulda urın juq,
İşək jıbbıq, undaj keşegə.
Barıbbıd belə iptəştər,
Aldıbbıdqa vıbbıqan keşene.
Ul, kamsamul, Kaşaj, kyreged
Tikşereged, xəkım iteged.
Undajdarqa zavı esendə,
Jul qalmaqqa tejeş vögəndən.
Alkagulik Kaşaj, pragulşık
Jə əjteged, nısek itəbed?
Vəlej hyden həjlər vətərgəs,
Kaşaj qul kytərər urıbbın.
Qaşın jıbbıq hydqa vıbbıqan.
Ərnev qatıbbıq həjlər taşlanı.
—Dərək, tıne Kaşaj, iptəştər.
Mın ver batrak, jarı malajı,
Jəstən kyrdem avır kəndərdə
Bıl zavıttı 10 jıl eşləjem.
Dərək esən, qajıqım kyp,
Zejanı juq, artıq iptəştər.
Əgər bulıha vıttən qəjevem
Həjləhendər, vıbbıqan tıbbıqan
Kyp eşlənem, avır kən kyrdem,
Jərək xəlhed, kykrək tatajıqan,
Şul nuzalar mınə, esergə,
Alamalıqqa tava həjrətə.
Taşqı ver qəjevem iptəştər.
Adaşqı var.

1 nse xəkımət zavıttı XIV- partkənıirınsejə isemen
dəge udarnıktar brıgıdabı. Plandı 136 % ytarğanlar

Berense qıdıl isemlek.

Bıl rajundarda sıntəber planı artıttır ytalde. Blagaviş-
nskej 121,9 pr. qa, Qırıtıbbıq 103 pr. qa, İskevıttac rajı-
nı 110,7 pr. qa qıdılalar.

Əfə şəhərendəge varıbbıq jıbbıqıylarqı, zur- nalıstarqı, xəbərşelərgə həm radju matbu- qatı menən qıbbıqınlıvıbbıqı.

2 nse yktəberdä Şıqqıttır Tıxnikumda (zıttıttır
uramı 10-jortta) Başqortstan radju matbuqatı tura-
hında dır jıbbıq vıla.

Kən tərıtəndə radju matbuqatı həm unı izadı
jıddar tırahında Fəxrı daklatı.

Həm aqımdıqı eştər.

Jıbbıq həm jıbbıqıttır fıker alıbbıqıttır radju vıbbıq-
sa trasılatsejə iteləşək bulıqanqı, iptəştər nəq 6 səqat-
kə jıbbıqıttır tejeşle.

Matbuqat vıleksehe. Radjusıttır.

Qıgant jıldı qarş alavıd.

(Başıttıttır "Fakıl" kyk vıbbıqınlı 5 jıllıqıttır 3nse jıllı qarşılav araturejəhe).

Bardā—(marıbbıqıttır) ver-ıke-əs.
1—Trıvıqı!

Bardā—(sıgal kəjənə) Tarara...
İsənme qıgant jıllı, bedden hın
qajnar sələm!

Pıramıda jır—vəd udarnıktar
Bygen hıne

Qərleşep, şavlaşır qarş alavıd.

Şıttırnalardı dıttır

Ytker kəjləne sarlatır,

Berense adımdı

Batır halavıd!

Appartunı, vögöləvsələr,

Alkagulik pragulşılar

Kərəkıttır!

(hudır) undar, "hul" dar

(hyd menən)—qırqıta almaş: d-

den jərək te!

Bardā—Kamsamul udarnıktar!

Berqıd—kydıl:

Qıddar—Kemdər ədə vögəkplandı

İrdər—Tənqıt sən gən menən sən-

sep taşla.

Bardā—zararlavı uıbal jılandı!

Bardā—5 jıllıqıttır qoros səsək-

tərə (pıramıda jahajdar)

I—Stalınstrıj,

II—Sıləvstrıj

III—Dınperstrıj.

IV—Tərəkşıp,

V—Vulga-D undar.

Bardā—Jer qojış bulır balqıddar.

Uıdan—mamıq menən

Hıddan—Qoros osraşılalar,

Bardā—Traktırdar jərək qatılalar

I—Stalınstrıj ilgə səste

Bardā—Balşevızem dəhşäten,

II—Dınperstrıj bərək hıvər,

Bardā—ıllıktırle şafqäten.

Berav—appartunı kyp vıla

Bardā—İndıstrejə jenə!

U r-r-a!!-

Qıganttar jıllı kıl... (pıramıdan

taralır alqa vıbbıqıttır).

BERƏV—S. K. nən vögən kılken

pıkkar:

Bardā—Ədək tərde utqa totarqı!

İrdər—pragul, braktardı taptar,

Bardā—Əsənsəgə batır ytarqı

(Marıbbıq. Şul kəjgə).

Bardā—Ber—ıke, əs... (tıp kılələr).

BERENE—ver

BARDĀ—Qorors attar menən

Qıddā—Udar jıldı

BARDĀ—Qarş alavıd... (pıramı-

da)

Qıddar—Maşına-

BARDĀ—Qərle,

Dırla,

Şavla,—

İRDƏR—Udarnıktar—

BARDĀ—pragıddı,

Braktı
Qavla.

BARDĀ—Hın udarnıktar!

Satsejalızem əsən kərəşep,

Qajnar jılda ytkən qahar-

man.

Kytər satsejalızem vajıraqın

(Alqa tərlelələr)

BARDĀ—(ıllıktır, maşına jıllıdar)

Əjdə, əjdə udar adımdı me-

nən,

Qıganttardı qarş alavıd,

5 jıllıqıttır bygen əsən-

sehe

Tanıl hıddı ədə qararqı.

Kalxuz jalandar jəm al-

hındar,

Qoros kamvajındar jıbbıqan

Kittek alqa, vətən S S S R

dı. Balqıttırqı Lının nıbbıqan...

(şıqıqıttır).

Jetəkkə: Məslım Marat.

2-Yktəber "KIM" jortonda ədvi

udarnıktar kıləhe ytkərələ. Bıl-

tər "Jəş kamınnar" ıdarahında

taratıla.

Tipagrafıttır udarnıktar ALKOF.

"Mırdas" ədər tygel.

Stərle k. "Mırdas" kalxuzındı
ıgen ədərle v kampanejahına ədər-
lek eşe nasar, jıbbıqan aşıqıttır hıbbıq
əsən urındarqıttır juq. Kalxuzd
tavar menən tımin itev eşe lə na-
sar qujıqıttır. Nıq ıqtıttır kərək
Bıktıttır.

Məs'yl rıddıttır:

S. TIMERBULATY

№ 40

(138)

9 - Yktöber

Yktöberdän

XIII nse jyly

Lininse

VLKSM Başqortostan Ölkä Kämätä urğın

Başqortostan Kamsamul
ölkä Kämätä tarafınan
sıqarsla torğan adunlıq
gäzıt

Jadılyv xaqıar:
1 jılğa . . . 1 hum 50 tin.
6 aığa . . . 90 tin.
3 aığa . . . 45 tin.
1 aığa . . . 15 tin.

Адрес ред. и конторы:
гор. Уфа, ул. Егора Со-
зонева корпус № 3 ред.
изд. „Lininse“.
Телефон № 2—23

Орган Башкирского Областного Комитета ВЛКСМ

Rajun kämitättärenen şattarın

avıldı satsejalizem nigeđendä tädöv tımpın
tidlätev kyđlegenän qarap sıjnı totanaqlı
eşselär menän qorollandırjaıq.

Bөгөнгө qәмәli satsejalizem
tädöv dävrendä jalrın döräb
jetäkläv in berense javaqlı eştär-
dän hanala. Jetäkslek eştären
ırındardıq şartlarğa qarap, ju-
qarv vañqısqä kytärevdä şul ra-
jun xuzalıq, mädäni eştären ki-
läsäk pirspektivalarv menän nıqlı
tanış bulıp, eş kyrev dır urın
tota.

Kantundardı rajundarğa vılev,
vıl eşte başqarvıvğa taqlı dır-
raq mömkinlektär tıvırdı. Vıl
dır eştär vädän sıjnı hıdger,
totanqlı sınyqqan eşselärdän je-
täkselär buldırvıv horaj. Şunın
ösendä vıl eşse, vatrak jästäre-
nän partejälä häm kamsamul ka-
dırdar äderläv, vöten mömkin-
lekte fajdalanıp, ulardı juqarv
kytäre vırış taqlı javarv tör
mäsälälärdän hanala.

Sıntäber ajında ytkän rajkamul
kämitättärenä hajlav hädömtäläre
vıvğa tiklem tejeşte därežälä jom-
qaqlanıp vötkäne jnq. Şunın ösөн
dä gäzıt uqıvıslarvıvıvğa unış-
tar, jeteşhedlektär turahında asıq
mäqlymät vırä almajvıv.

Kamsamul Ydäk Kämitätenen,
rajundarğa qarap ştatlı eşselär
bildälävdä täsdıq iteve vıvınsa
rajun kılämendäge kamsamul ha-
nıvın xısavına qaraj. Ştat bildä-
löv mäsälähe dyrt törkömgä vı-
lena. Oşo qaraştan sıqıp rajun-
darda, Ydäk Kämität kyrvhätkän
ştat xısavın säjäsı belemlä, sıjnı
totanaqlı sınyqqan eşselär menän
tämin itkän vaqıtta vıl kamsa-
mul eşen julğa halıvda his şik-
hed dır jenellektär kılteräsäk.

Kamsamul ojoşmalarvın, aq-
zalarvın handarına qaraqanda

Başqortostandın kyp rajundarın-
da, ikense törköm tura kılä.
Vıl törkömgä 1000 dän 2000 gä
tiklem aqzalı rajundar inölär, vı-
lardä ştatlı eşselär hanı: javarv
sikritar, agitmassavıv häm prapa-
ganda eştären alıp varıvıv, şulaj
uq ver tıxnski eş başqarvıvıv
bula.

Ösөнse törkömgä 500 dän ver
men aqzalı ojoşmalar inölär.
Vında: javarv sikritar, agitmas-
savıv häm prapaganda eşen baş-
qarvıvıv bula.

Dırtense törkömgä 500 aqzalı
rajundar inep, ver javarv sikritar
bula.

Pejanir eşseläre turahında Ölkä
Kämätät tıd köndä juldar kyrvhät-
täsäk. Hər ver rajunda pejanir
eşsehe bulıv turahında hıv bulı-
rğa tejeş tygel.

Xäđerge köndä rajundardın tör
vırıştarv-vıl şattardı tejeşle ka-
dırdar menän tämin itevdä eş
kyrev.

Parteja Ydäk Kämitätenen qara-
rı vıvınsa 31 nse jıldın qınva-
rıvna tiklem vöta kräštejön xıza-
lıqtarvın 50% ı kalxuzlaşqan
bulırğa tejeşle. Vıl satsejalizem
xuzalıq tädölöşön tıdlätevda in
dır urın tota. Vıl diriktıfardı
tulıv menän tormoşqa aşırıv,
vädän nıqlı eş alıp varıvıv
horaj. Şunın ösөndä kamsamul
ojoşmahıv bırelgän diriktıf vıvınsa
rajun eştären julğa halıv menän
vergä, kalxuzlaşvıv xäräkätendäge
un häm „hul“ sırdärgä, „yđ yde-
nän bulır äle“ nastänejalarına
qarış atpır bırep, parteja diriktıf-
tarv tulıv menän tormoşqa
aşırırğa tejeştar.

Berense Boraj rajun kamsamul känfirinsejähе.

23-24 sintäberdä Boraj rajun
kamsamul känfirinsejähе ytte.
Känfirinseja, kamsamulın jarlı
vatraktar xısavına ybeven ajter
kitte. Eştäge jeteşhedlektärdän
äle kamsamuldar arahında mil-
lätlek sirenen vötör jetmävе,
pejanir eşenä tejeşle iqtıbar bı-
relmävе, tyvänge jäsäjkälärdä sä-
jäsi tärvejä eştärenen jomoşaq
qujıvıv, zäjm taratıvda, igen
äderlävdä kəräkle vörolaş alıp-
maqanlıq kyrvhätelde. 5 jäsäjkä
tarafınan avuzdar menän 7620 vot

Känfirinseja unajv menän Boraj
häm Dırtile r. kamsamuldarv ara-
hında satsejalizem jarış dıga-
varv tädöldө.

Dıgavarğa: kamsamuldarv
udarsıvıvğa jölöp itev, 9-kamsa-
mul sıjvına karvandar tädöv,
ver men humlıq zäjm taratıv,
jäsäjkälärgä 500 hum alıp, kam-
samuldarv kalxuzdarğa tartıv,
säjäsı tärvejä eştären jaqşırtıv
kevek möhim punktıtar inderelä.

Vıl vırıştardı ytävda kamsa-
mul jalrıvın ojoşqan rävęstä

SIT ILDƏRDƏ.

Qirmanejä satsejal dimakrattar xökymäte kamsamul
eşen vıvırğa jıvına. Pylşä palactarv kavalirejä
tojaqtarın qan menän jıvalar.

Pylşä faşistar xökymätenen qı-
vıvına sıdajalmağan köñ jaq
Ukrajna kräštejändäre, Pylşä xö-
kymätenä qarış zavastıfka başla-
qajınlar.

Hunqıv alıpqan xävərdär baş
kytäre vıse kräštejändärgä qarış
karatılınj äträtär köndän—köñ
yđdärenen tırrırdarın kösajta var-
qanlıqtarınan xävər bırelär.

Kräštejändär xäräkäten başv ösөн manıvır

3-nse Yktäber. Pylşänen köñ
jaq Ukrajna öleşendä kavalirejä
manıvır başlandı.

Vıl manıvır Köñ jaq ukrajna
kräštejändäre Pylşä xökymätenä
qarış baş kytäre vıvıvda turı
kılä. Kavalirejä manıvır ydenen
şul jaqv menän başqa vaqıttaq
manıvırdar dän nıq ajırıla.

„Karatılınj äträt sulıv me- nän eş jorötev vädän- sä narmalınj hanalırğa tejeşle“

Nıkısavıski daqı „Rabotnik“
gäzıte köñ jaq Ukrajnalıq kərä-
tejändär ößtөнөн karatılınj äträt-
tar tarafınan jahalıp jatqan tırrıv
turahındaqı alıpqan mäqlymät-
tärğä ydenen ısanıp vötmägönen
höjlöp:

—Eğer mäqlymätär varıv ıvın
bula torqan bulıv, vıl köñ jaq
Ukrajna menän Pylşänen ara-
hın bıv nıq vödasaq. Şulajda
vädän sä 20 nse qasırda Uk-
rajna karatılınj äträtäre sulıv ju-
lıv menän vıvıv ul bıv narmal-
ınj eş—tej.

Xökөm itergä urın bırmä- väd!

Lıepsıg Şähärendä xökymät ise-
menän kamsamul ojoşmahın ja-
vır, Qirmanejä kamsamulının
eşen vıvırğa tırvıv eşe urıv
ölkälärendäge pralıtarejat tarafın-
an qatı pratisqa osoranıv.

Qambırq, Baxumı häm başqa
şundaj bıv kyp şähärdärdäge pra-
lıtarejat tarafınan kammunis, kam-
samul ojoşmalarv jetäksleğe ab-
tıvda, kamsamuldarğa sut jahav-
qa qarış köslö dimanstratseja,
mitıngılar ojoştöröldө.

ƏRFUT şähärendä faşistarğa
qarış köräşevse pralıtarejat ojoş-
mahıv, kamsamuldar ößtөнөн ja-
hala torqan sutqa pratıst tılgırıv
jevärde. Ul tılgırammala: Väd urın-
lıv jästärde xökөm itergä jul
bırmäväd. Sut bula torqan kam-
samuldarv häm vöta säjäsı eş
menän qulğa alıpıvıslardı qot-
qarırğav—tejelä.

Öielä jana mıxanıklaşırılqan pucta jorto halına.

„URAL“ KALXUZ.

Vıl kalxuz Asıvıv rajunında
berıse varqan kalxuzdardän han-
ala. Ul 1927 nse jıldı jarlı-vatrak-
tardän ojtörölqan.

Jadıv säsevda vıl kalxuz
zadanejanı 125 % qa ytägajne,
par äderlävdä 100% qa ytäne. Igen-
därdä kyrvhätelgän vaqıtın irtä
jıvır 10 nse yktäbergä huqır
vötte. Artıq igen 100% ı menän
xökymätkä tapşırlasaq.

Vında döjөm mävıvıvıv uqıv
ösөн fund tädölgän. Ololar mäk-

häm „qıdıv töre“ ojoşmalarv
ösөн 4 disätiä aşlıq säselde. Hər
kalxuzv gäzıt aldıra. Ytkän jıl
traktırğa 500 hum zadatka bıv-
gajınäk, ködgä kiler tıp kötör
toravıv.

Kalxuzv sänəqät tavardarv
(kejem halıv h-v.) häm a. x. ma-
şınalarv menän tämin itev eşe
nasar qujılqan. Vıl jeteşhedlek-
tärde vötörgändä, kalxuzdın eşe
taqlı maturlanasaq.

Xuduzstvinnyj **BRIGADA** kalxuzdarda

Avyldar da jaslolar.

Başnarkamprus tarafynan, uny jynav, kədgə səsev kampanejalar ytkəreşer əsən Məsəqyt kantunyna jəvərləgən xuduzstvinnyj brigada, 21 nse sintəverdə Əfəgə əjləner qajttı. Brigada ydənən eše vaqynda 28 kalxuz, ber kammuna, salxuzdyn ike ucakahnda bulyp, 31 kansirt qatnaş spiktakel, 3 kansirt, ber tarqyr spiktakel qujyp, kilgən xalyq: irdər—8286, qatyn-qəddar 5865 buldy.

Hər spiktakel aldynan vyjlyq ytkəreləsək kampanejalar dñ əhəmejəte turahnda daklattar qujyldy. Daklat menən xalyq qəddar hñyp, sə'əldər birev arqahnda, kalxuz menən alyrm xuzalyqtar arahnda buloqan kyp kenə anlaşylmaqan mäs'ələlər siselde, kalxuzoqə ineyselərdən hanı artı.

Brigada aqzlar 4 urında kalxuzsalar menən berlektə qyr ešenə sşqyp, uraq urışty, kəlte vəjləv eše menən bulştylar. Kyp kalxuzdar əle igen qoraly menən tə'min itelməgən. Vaq avyl xuzalyq qoralarhnan sbruj həm vaşqalar dñ jeteşməve, səsev, urşv, huqşv həm taşv eštərenə unajhñlyq kilterələr. Şpagat bulmaqanlyqtan qajhyber urşv vəjləv maşinah ešləməgən urındarda buldy.

Byna byndaj jeteşhedlektərdə vətərov sarahyn kytərep quj itərək kyrgə, juqar uryndardñ qolaqyna nyqyraq tuqyroqə kərək.

28 kalxuzdyn berehendə vaşqa urındarda jəşelsə vaqsalar juq. Kyp kenə kalxuzdar da: beđ agramumdy kyrgənebeđ juq, tidər. Uryge Qyjoş rajuny Jylanly avyl kalxuz 42 giktar jeten, 2 ga. kinder səskən, ə kalxuzsalar jeten

həm kinderde nisek ešlərgə belməj dər. Agramum byl xaqta anlatma jahamaqan. Byndaj kyryşetər vaşqa urındarda la osorany. Bynyn əsən agramumdardñ qolaqtaryn tartyroqə kərək.

Kalxuzdar da səsev qyrynyñ kinəjevyndə la durgyna ybeş kyryenə. Jadqy səsev vətəkəstə kalxuzdan sşqyp kitevsələr bulv arqahnda, ad hanly kalxuzsalar əsən eš avyrlaşyp, urşv eštərenen artta qaloqan urındaryla var. Məsələn Dvyan—Məsətəle rajuny Josop avylynyñ „Qydy jul“ kalxuznda jadqy səsev vətəkəst 77 keşe kalxuzdan sşqyp kitep, vətə eš var 24 aqzaqə jəkmətelep qaloqan. 30 nş avqysta urşvmaqan 150 giktar vojday jata ine.

Məsətəle avylyndaqy „Alqə“ kalxuznyñ 15 nse sintəver də 80 ga. holoho urşvmaqan, 40 ga. uşvny səselməgən ine. Besəndəre jylmajynsa serep jata. Vaşqa kalxuzdar da 100% menən səsev vətə, tik qajhyber kalxuzdar qyna aqhaj.

Igen ambardar jətərlek. Rimunt jahalyr vətəkən. Oşymyn alyp qaraqanda 1-2 kalxuzdan vaşqalar dñ eštəren hər jaqtan jaqşy.

Əle avylda kulak qotoqoho vətəməgən. Ularoqə qarşy kərəşte kəsajtergə, urta xəllələrde kalxuzoqə jəlep itər əsən kalxuzdaroqə eləgər qaloqan kulak ilimittaryn tamyrdar menən qutaryr taşlaroqə kərək. S. ƏMIRBF.

Məqərif xalyq kamisarejatybyñ sşqarqan xuduzstvinnyj brigada hñ vətə tormoştaqy eštərdə ešənə alqas, kalxuz jaslərgə la dñ iqtivar itte.

Brigada varqan 29 kalxuz dñ 20 hendə jəş balalar dñ təvəjəlj torqan jəslə-balalar majdanı var ine (14 jəslə 6 balalar majdanı).

Alyrm keşələr dñ kilep sşqan jeteşhedlektərgə qaqylmaj əjtkəndə, jəslələr dñ eš jaqşy qujyloqan. Məxməmət avly „Kamintirin“ kalxuz artta qaloqan vaşqort avyldarynyñ berehe bulha la jəslə la balalar təvəjələvdə berense urşv ala. Balalaroqə a ş a v, e s e v, kejem nəmələre var da havlyq haqlav zakundary vujynsa jaqşy qujyloqan. Kalxuz jəslənən eš e menən nyq qəddarhñqan.

Ləkin qajhy ber kalxuz-avyldar da byl ešte juq nəmə itep qaravdar juq tygel əle.

Ivraj avyly (Qyjoş rajuny) balalar majdanı da 20 bala təvəjələnhə la, eš hun dərəzə la nasar qujyloqan. Balalar dñ a ş a t v, jaqşy iqtivar itməj, işləngən it, vodolqan jomorqalar a ş a t v, jaqşy qaramav arqahnda kyp avyrvdar urşv aloqan vaqynda duktydar saqşv bulmaqan. Majdan mədirəhe Şakira Ixanlyva nyñ balalar dñ qaqşv, jaqşy qaramav kevek nasar eštərelə buloqan.

Eštən nasar qujylyşy jaqşvnan alda torqan Jylanly (Qyjoş rajuny)

ny) jəsləhelə var. Balalar dñ urşv laştyrlyqan jərdəre vşşraq, eš kə kigən nəmələre almaştyrlymav səvəple qatqan. Havlyq haqlav ešən jaqşy dərəzəgə qujaroqə məmkinlek bulha la mid tixnikum uqşvny Dələjxa Tyləkəjeva byl eškə varmaq a ş a t v, e s e v, qaraqan.

Balalaroqə kyldəktərgə alynqan sitsalar tegelməj, fajdalanylmaj tijattı. Balalar arahnda kyđ avyrvny menən avyrvdaroqə sara kyrelməne.

Əlkəndə kalxuzndaqy jəslə la teješle ojoşmalardñ jəsləgə zıtdı rəvəstə qaramavdarhnan, balalaroqə a ş a v, e s e v, nəmələre jeteşməv səvəple balalar dñ kire avyldar buldy. Ikensenən jəslə mədire Mahinur jəsləre balalar əsən birelgən şakərdən bal qojop jərvəndəndə kyrvətə torqan fakttar var. Jəslələr dñ tyvqan vətə jeteşhedlektər nasarlyqtar eškə keşələr hajlay belməvdən, urşvndaqy ojoşmalardñ nyqly iqtivar, eš eštənən nyqly kantryl itməvdərenən kilə. Byl jeteşhedlektər menən xuduzstviunıj brigada nyq kərəşte. Aldaqy jylarda vylardə qavatlamə əsən jaqşy jəslələrdən eš mitydtaryn qullanyroqə kərək.

Xuduzstviunıj udar brigada aqzahı: S.VƏLİƏXMITVVA.

EŠTƏN QASALAR.

Dvyan—Məsətəle rajuny Qaranaj avyl kamsamuldar klupqa xalyq jylp:

—Şulaj uraq uralar şulaj vşən sanalar... tip jylap, hikereşer, jərvələr dñ, qəddv eš vaqyt jətkəs berehelə kyrenməj, eštən qasyp jərvəjdər. Rajkamul kyđ halmaj. J. ADNABAJBF.

XVI—s' jəzqarardarñ əjraneged!

Səjəsi uqyvdar kən tərtibənən berense urşvna!

Miljundar menən hanloqan jəş yşmər dərde satsejalizem tədöv fruntynyñ kəsə kərəşsələr itep təvəjələv burşy ber vaşy menən, jəstərdə kəndəlek, qəməli satsejalizem tədöləşənə qatnaştyroqə, ikense vaşy menən ular dñ tejurejə jaqşvnan qorallandyroqə vərələ. Beđ jəstərdə kişken fruntyn esendə qajnatyp, eštə sşnyqşy, təvəjələrgə teješbeđ. Ləkin praktika yde genə, tejurejənən dñ vaşqa huqyr. Tejurejə praktikany qoraly. Unyn vətə məqənəhelə şunda.

Tejurejə xəderge kəndən praktik burştar tırəhenə massany tuplaroqə, ular dñ intuzejazem insiativa tyvdyroqə satsejalizem tədöv kərəşən taqyla kin massa xərkətenə əjlənderergə xedmət itərgə teješ.

Teldə tejurejənən şulaj uq səjəsi uqyvdar dñ dñ əhəmejten iqrar itep, qəməldə unardan sitta torovdarda, uny bahalamavdan ber ne j menəndə alyrly almajdar. Kyp kenə kamsamul jəsjəklərə praktikala yddərenə urşv tarqan

siktən tş zararly buloqan, vylar ike jeteşhedlekkə qarşy utly kərəş asaroqə kərək.

Partejə, kamsamul ydək kəmitəttərenen hem əlkə kəmitəttərenen asşq həm kişken diriktivalaryna qaramaştanrajundarda səjəsi uqyvdar ojoştərov eše qəddəttən tş jomoşaq vara. Səjəsi uqyvdaroqə əderlek tyvən dərəzə. Kyp ojoşmalar hunoqə kəngə tiklem byl julda kişken saralar kyrməjdər, (mə'ələn. Şışmə.)

Teldə partejə diriktiftaryn maqtar qarşy alv, ə qəməldə uny tormoşqa aşvny julynda varlyq saralar dñ kyrməv sep—sejp appar-tunishyq praktikahy səjəsei uqyv-dardə bahalamav arqahnda artqy planoqə kyserevse jany kəndəlek praktik burştardə səjəsi uqyvdar-dan taş stinə menən bylep, hunynan „vaqyt tava almay“ nətizə jəstərdə səjəsi təvəjələv ešən jomoşartvşy kamsamul ešsələr, həm kamsamul ojoşmalar turanan tura kulak tirmənənə hñv qojalar.

Alda torqan burştardñ kyp tarmaqlı avyr dñ məs'ələjətlə

Bətə rajkum, bətə kamsamuldaroqə!

„Lininse“, Jəş „kommunar“ qəzittərenen oşo numirdarhnan vaşlap aqşvndaqy səjəsette tikşerev həm jany uqşv vaşlavşy əsən vaşlanqyş səjəsi belem havaqtary birelə vaşlajasaq. Şul səvəple „Lininse“ həm „Jəş kommunar“ dñ uqşvmaqan ber genə kamsamulda qalmahyn!

Tidərək jadlyp qalyqyd!!

bulşvny, səjəsi uqyvdar dñ taşlap, qoro „praktika“ qə əjlənergə quşmaj. Tərvən nyqly sistimaqə halyloqan, daimi, səjəsi uqyvdar menən şəqəllənergə, alynqan belemde kəndəlek eš menən vəjlərgə, uny praktik burştar siskəndə eš qoraly itep fajdalanyroqə quşa. Qoro „praktiktar“ vşny hər ber kamsamul ešsehe hər kamsamul aqzahy jaqşy təşənərgə teješ.

His kışekmətən kin kyləm jəstər arahnda qəymym həm səjəsi uqyvdar turahnda kin jəməqətsəlek fikeren tuplaroqə tşşyroqə kərək. Bigərək dñ iqtivar kitap, matirjal eštəndə ydənən yde ešləj alvlyq bulyp ybep

jetkən kamsamul aqzalaryn sittən torop, uqyvdaroqə tartvpa jynəldərgə teješ. Ber yk pridmit eštəndə sittən torop, ešləvsələr ber avylda jəki jaqşv avyldar da ber nisəgə jethələr ular dñ maxsus tynərəktəre ojoştərolorqə teješ. Əqər kamsamul ojoşmahnyñ ydəndə bulmha, partejə kəmitəte menən həjləşer byndaj tynərəkə tejurejə jaqşvnan jaqşy əderlekle berər kammunis berketev fajdalı bulyp. Byl keşe əlbəttə kazynnyj jətəkseğə əjlənderelərgə teješ tygel. Tik kansyltant rylegenə ujnaroqə teješ.

(Bətməne)

Z. Bulatbf.

"NADANLBQTB BƏTƏRMƏJ TOROP KAMMUNIZEM JƏMOJEJƏTE TƏDƏP BULMAJ."

Qala la ədərlek nasar.

Partejə həm kamsamul ydək
kəmitəttərenen døjəm məzbyri
uqyv xaqında qarardər bulhala,
midtixnikum kamsamul jəcəjkəhe
vəl dır səjəsi eşkə ydenen prak-
tik eş planın jynəlderməgən.
Oşo kəngə tiklem eş qaqədd-
dər parqylarəja qvna halənpər
qujəloqan.

Qəymüni məzburi uqub, nađan-
lıqta bətərv ešenə bəta uqub-
sıladıñ fikere tuplanmaqan. Şul
arqala ağıym uqubslarqına tygel,
xatıta jəcəjkə lə, vıl eşte juq eş
tip qaraj.

Utyrışta tikşerep: „vyl eştə jə-
cəjkə həm praikunıqə tapşırıqə“
tiğən eşkə vojoyakrattarsa, appar-
tunistarsa vaqıty jətkəs eşlənər ələ
tip ver tərle lə jədhəd qarar sə-
qarqandar. Rajundaqı uqıv jə-
şendəge balalar xisapqə alınma-
qan. Vyjyl sıjır vujınsa 800 ke-
şenən nađanlıqı vətərələrgə te-
jəş bulhala, arqıty jatqandı vujalır
qujmajdar. Nađandar xisavı alın-
maqan. Uqıtvıqə plan tədəlmə-
ğan. Stinə gəzittərə vyl turala
bergenə nərhlə jəđmaqan. Mas-
sa fikere tuplaj torqan bergenə
lə luznıqı jəđylmaqan.

Abkumдын „500 kamsamul na-
daulьqь betevьgь, 1000 kamsa-
mul qemymi mьzvьrь uqьv frun-
tьna“ tigьn luzьnqьhьn jьcьjkь
velmьj dь. Eьtь plan juq.

Midtixnikum administratsejah
qemymi məzbyri uqəv, nədanlıq-
tə bəterev eşən ujlapta qaramaj.
Ber hyđ menən alqanda midtix-
nikum kamsamul jəcəjkəhe uqəv
eşə əbətənən kamsamuldən şifləq
eşən ytəməj, qojoroqta hejrələ:

Qəymimi məzburı uqyv əsən
5 ər keşənən ike brigada tədəl-
gən. Uqy jada belməvsələrdən
həpə alyoqan. Səjyər vujnsa vujy
900 kese uqytləroja tejestər.

Parteja həm kamsamul ydək

kəmmətənen qəymimi məzvyri
uqəv xəqənda qarardər savrane-
jalarda tikşerelgən, stinə gəzittərə
aşə jaqtırtılqan. Luznqılar me-
nən massa fikere aşkə tuplanqan.
Tixnicski ojoştərov, anqartəv eş-
tərə ver ad juloq qujılqan bul-
hala, qəymimi məzvyri uqəv da
praktik es jomosaq.

—Uqıvıylar kalxuzqa kitev sə-
vəple nədanlıqıtə vətərəvdə vət
nərhələ eşləp bulmanı tıdər. Ber
ad keşe kalxuzqa kılte tıp, şun-
daj səjəsi dır əhmejətle bulqan
vıl eşlən aldında qanat halındı-
rıv yde vət appartunısıq vıt ul.
Estar jomosaq.

Pidagugeja tixnikumь vyl frunta. arttaqь uqьv jorttarьn buksir bulьp hьjlьrgь tejeş ine. Əle yde artta hьjrlə. Planь ədləkhəd eş alьp varьlmaj. Adminstratseja eş menəp julbassьlьq ltməj.

Byl eşlə jəcəjkə, məktəp ver nə-
mələ eşləməgən. Massa fikere tup-
lanmağan. Savraneja, ultırğıştardın
kən tərтіbenə byl məs'ələ in-
məgən.

Stina gəzitəndə urın birelmə-
gən.

Авкамул қарары бујһһса Өфө
қалаһһна тәшкән 100 камсамул
наданлықты вәтәрәүгә, 100 кам-
самул җәмуйи мәзһури уғын еҗ-
не, кәдәрдар булдырғуды јасәјкә
велмәјдә.

Nadardardyn hanyn alogandar-
da, şunyn menen eş bətkən xi-
saplap ələ bulha bər tərle lə eş
alır barmajdar.

Məzburyi uqəvde, nədanlıqte vətərvdə plan juq. Ninə vılay eşnasar tigəs, vıjora aqzahn Soltanış, kultkum rə'ise Bickin: „vıjıl kalxuz eşendə vartvıddə aktif qatnəşavıd, uqavuşaj almajvıd“ tiqən vıjorakrattar hyden jaydıra.

Səvit partejo mətbəndə şundaj dır ber eşten aktifta urın ala almaqanlığ bəton tənqittəndə ty-bən nərhə. Bəndaj pazurlı hyddə

Qala kylməndə məzvyri uqbyoja
əderlek eşe nasar tora. Bıl eştə
kamsamuldən, qatnaş, jomoşaq.
Uqby jəşəndə buloqan balalardın
hanə alynhala, bıl eştə kybehensə
pejanirdar kəsə menən eşlənqan,
kamsamul aktiflyqan kyrhətə alm-
aqan, sittə qaloqan.

Xərdge kəndə qalacaq bəta məktəptərdən 20% rımınthəd jata.

Kamsamuldyň qala kämîtäte plany
wujyňa 100 kamsamul nađalyqy
bötöröwge, 35 kamsamuldy pida-
guklyqqa mawlizawajt itergä tejel-

bedden doşmandarъbydъyna h jl rg  m mk n. S vit partej  m kt v  byl e t , „v a z a k“ bul v  s n k r şerg , e t  ki ken v rol   j hal rg  teje .

Ber eş mənən iğərər qalır, 99 eşte artıq təslav, ber eşte, ikensə eş mənən bəyləməv—ul kommunist, kamsamul eşe tıqell

Ракутсѣ: Н. СӨЛӘЖМАНҢҒ.

Başqa uqyv jorrtarına qaraqan-
da pidruz kamsamul jəcəjkəhe
nađanlyqı vətərov, ešenə planlı
təf birə alqan. Pidvuz ebtənə
2 meñ keşene uqırqa, jadarqa
ejratev vurırsə təşə.

Xəder bir məndə 208 keşə xisapqa alınojan.

By eşkə I, II, III kurbstar məv-
lizavajt itelgəndər.

Вагъһь ешкә 564 кеҗе қатнаш-
қан. Ликвдатъ вульр 89 кеҗе бирел-
гән, җулardan 14 кamsамул. Пид-
вуз 34 пункт оҗоштора. Ликпун-
кыттар әле ешләй башламақандар.
Әдерлек алып вагъла.

Oğluyımı məzəyri uqəv eşə jo-
moşaq vara. Uqəv jəşəndəgə ba-
lalar ələ xisapqə alınamıqan. Eş
planlı tədəlməgən. Savranəjalar-
da bıl məs'ələ kytərelhələ, zit-
di dərəcələ jalpınlı fikere tıp-
lanmamıqan.

25 kamsamul ber ajoja avyloja qomymı mızbyrı uqyv eşendä äderlek häm praktik eşär eşlärge jebärelgän, ber rajun bötönläy qomym mızbyrı uqyvda şıfqa alıñqan. Bıl eşte ytkärev ösön uqıtyvs bulas şudınttarqa xäder mitudika öjrätelä. Eştän planhıd barıvs jajhıdlıq kilterä. Tıd köndä eşte planı julqa tüşöröp, parteja, kamsamul diriktivahı bujınsa kytärergä kəräk.

Ракуть: Лоцманьва.

hələ, qala məqarif vylege tarf-
nan moxtazlıq velderehgəne juq.
Nej varьhь 10 keşegenə horar
aloqan. Qaloqan şattı qajdan alь-
qə ujlaj torqandьr inde. Unьhь
bildəhed.

Кур јасәјкәләр еш „күпләктән“
бағтарь әйләнер, бағланқьс мәз-
бури уқьв ешән бағлај алмај
јаталар.

S.R.K. jəcəjkəhe eşten varış turahnda xisap-daklat birevdən baş tarta. Bənin eşən sikritarqa saltə bireldə.

Paravuz — rimunt zavъъ jəcəj-
kəhe eşləməgən əsən navid
quyıldy.

Օղևյունն է՝ հյրճող տորա. Կամ-
սամսի կորացնա՞լ զճոնն վայրայ
աճախն, ինջետիվա՞ն կըրհա՞
ալոյան յոյ. Եղծոնն ըլ իրն-
տա հոնն յախալոյն տես.

Kamsamul tərəfindən məzburu
uqvu eşənən şifqa alınoqanloqun
onoqroqə jəramaj.

QBR01bD—MEJƏKƏ kamsamuldağ
nəq 1 nse rajun kənfirinsejəhe.

18 нсе сінтәвердә Қырғыз—Мейкә райун камсамударының веренсе кәңфирисејәләре ытте.

Kamsamuldar kəonfirinsejəne, yddaren igen əderləvgə mablizavajt itev menən qarşylanlar. 89 jəklə (1793 vot 30 qadaq) qədy avuz ojoştərolədo.

Konfirinseja jabylyqanda, kamsamuldar kampanejalardy unysly ytkarev esen yddaren mablizavajt itelgan xisaplap, torle kalxuzdarqa brigadalar jeborelde.

MANAKЪ.

CLAFURBE.

Bed avır sənəqətte torqoddoq hem
unı alqa alıp barabıd. Şulaj bulqas
məzbyri dəjəm başlanqıys belemde
ojoştorovqa totonorqa vaqıt jette.

Stalin, 16—s'j'yzdaŋŋ hydenən.

(Baş udoqan handarda)

Zajm hattım, aqsa bulmaqas,
Nişlarga hun, tormoş avır
Eşlär bulmaj, tamaq tujmaqas
— Döröf tygel, Kaşaj yıl hy-

den!!..
Hin adaştın, tıvqan jılından,
Alamalyqqa batın mujından.
Sıjnı kərəş jılın taşlanın.
Sıjnı hidgerlegen juqaldı.
Bulmaj iptəş, hinə taqyla
Kamsamuldan ırgın birməjved.
Biş planın ytəv eşendə,
Qatnaşmaqan verəv bulmahın.
Bına vedden tər vurıs
Ə, hin Kaşaj,

Bıl vurısytə ytəj almanın.
Şulaj bulqas ydēn bel inde,
Nisek itep hine aqlajıq.
Batmaj tıvqan, bıl hyden
Kam. jəcəjkə unı kytərməj.
Bəgəndən yk hinen isemde,
Spiskənən jujır taşlajıbdı...
Tine Vəlej, təqdim jahanı
Zal şavlanı,
Taqlı tımdı, tımlıq qarlanı.

Jəcəjke nēn qoros qararı,
Ber tavıştan döröf tavıldı.
Ə Kaşajqa, mujın inenən
A l k a g u l i k ! isme ta-

qlıbdı...
Şav kluptın asfalt idənən,
Harı şıvıt menən jalatır.
Şarqıldaşır kələp kittelər.
Jəcəjkəne təvrik ittelər.
İx maladis Vəlej, şulaj kərək,
Dajus kərəş, vergə vergələp!
Jəşətəjek udar tərəkəmdə,
5 jıllıqtı tıdrək ytərgə.
Qoros qarar kamsa jərəgen,
Kərəş jalqınlına vəjləne.
Ə Kaşajdın jərək jıgənhed
Tıvırsınlı, baş əjlənə.

VIII-serle mējəş

Taş qalanın kyde jomolqı
Simentle uram hər kən tın
qala.

Tik.
Talsuk artı hanırav bylmələ,
İdən aştı tavış quptara.
Qələvidən jorto hər kəndə,
Tən qunaqlı tırvəj bylmələ.
Hunqı tınder aqqas kəbənan
Xəlhed əjaq atlay uramqa.
Kıptər vında, serle mējəştə,
Taş uramqa başın tərəjder.
Qaranqı tən kıptərdə
Hər kən hajın şunda həjrətə.

Talqan kyden tørtəp uramdan,
Harı valsıq şıvıt həjrətəp,
Kəmdər vərə, ydē lıqlırdar
Hygenep quja, tuqrar uramda.
— Əjdə kittek, janım, Qələm
Kil hılvımt, vəqrəm janıma!..
Jə hılvımt, tıdrək bul inde
Əjdə inde vəqrəm, nadlanma!..
.....

Təngə uramıd jərək jəgərdə.
Tik vəgələp talqan əjaqtar
Taş uramqa avır, hygende.
Tar uramdan verəv qılın
Butilkahın totop jəgərə.
Baş əjlənə, kınel vələqana
Tavış quqran əjəndə.

-- İx zylik hin, naxal xylıgan,
Kəm saqrıd hıne bylməgə,
Qajtır ylhən, ydē əjənə!
Svulıcl!..
Manga, al menən....
Kıptən şunı edlər jərənen!

Kykrək qanı, vələk vıjınan,
Jərək iten ədər jəgərdə...

Qara təndən serle mējəşən,
His verəvdə vələp, kırməne,
Tik, vələmən jənən hərmələp
Kaşaj avdı totop jərəgen.

IX „kəndəlektər“

Kın tuzurkı kejjən puctaljun,
İşək şaqır gəzıt ələşə.
Bedden zavıt kıltkum jegete
Alır qala qıdıl mējəşkə.

Bəgən sıqqan gəzıt bitəndə,
Kəndəlektən xəvər vırelgən.
Kaşaj isme, gəzıt əltəndə
Dır itterep vabır qujıqlan-
Qoros vəkən qatı vərmaqtar.
Qərıt biten hıjlap jəgərdə
Alkagulik Kaşaj turında
Tsıxtar vıjlap, hyddər hıvelde.
Xəmət aqlaj avır sykeşən,
Ber minutqa qıldan tərşərər,
Uqlınlar „kəndəlektər“ dē
Aq haqlan, helker ultırdı.

Kamsamuldar, kımək vərəgələp,
„Kəndəlek“ te uqr kırdelər.
Kırdelərdə Kaşaj harımaqtan
Bot savışır, jatır kəldələr.

M. Tazıj

1930 jıl, Əfə,
April—Maj.

Rajkum kyđ halımaj.

Kəlsertavın j. Talpar avı-
lında 27 nse jıl uq jəcəjkə
ojoştırolıqajın. Jortkum oşo
jəcəjkənən eşən xədergə kən-
gə tiklem alqa jevərergə uı-
laqlan juq, xatta jəcəjkəne
oşo kəngə tiklem təsdiq it-
məgən.

1 nse han pratikul menən
ankıtar jortkum şqafında
haqlanalar. Bındaj valakita-
qa sik qujarqa vaqt bit indel!
Ş. QİMALTDINİF.

Kampanejalardan sıttə toralar.

Sulpan avıl kamsamuldarı yt-
kərelə torqan kampanejalardan
sıttə jəşəjdər. „5 jıllıqtı—4 jıl-
da“ zayımlına vər genə kamsa-
mulda jadımlıqan.

Kamsamuldarıdın eş hedlektərə
arqasında kədgə səsev eşe na-

JƏŞTƏRDƏN AVYL XUZALIQI TƏZRİBƏ STANSALARIN TƏDƏJBED.

Saxıxuz kaxıxıxdar nıgəndə tıd
tımptar mənən alqa vərə torqan
avıl xıxalıqlı, bıl dır eşkə jəş-
tərdən jaqlıdan torop qatnaşvı-
dərən talap itə. Kıləsək yıfəs, a/ xı-
xalıqlındaqı unıştardı, təzrıbələr-
dē nıqlıtv jıl mənən vərəsaq,
şulaj uq vıvıa tıklem bulqan
janıvışlıqtar, jətəşhed jaqtardı bul-
dırmaşqa vətən bulqan saralarđı
kıyrergə kərək.

Partejə hən pralıtarejat aldında
bış jıllıq planda avıl xıxalıqlınn
tər ələşən kaxıxıxıstırv məs'ələ-
he tora, vıjıqlı xıxalıqlı jıllında
krətejjən xıxalıqlıtarınn 50% ın
kaxıxıxıstırv vurıs jəkmətelə.
Bıl eşərdə ytəv partejə səjəsəten
döröf ytəvgə vıjılgən. Kıləsək
kaxıxıxı tədələşə, vıgerəktə avır
sənəqət, maşına jərdəmdə təzrı-
bələrde, unıştardı, vırgə eşləv
nətıxələren kırhətev kın krətejjən
massahına anlatıv, totaş kəllıktıf-
ləsev nıgəndə kulaktı sıjnıf bu-
lın jaqlınan vətərən jıl mənən
vərəsaq. Bıl məs'ələlərdə ytəvgə
jəştər başlap, baştan əjaq jələp ite-
lergə tējəşle, xədergə vaqtıtlı al-
haq, jəştər arahında kamsamul
darda mənərləgən eşsələr kırvəbed,
agranımdar, agraupalnamıcnınnıj-
dar, traktırsılar, kaxıxıxdarda eş-
ləvse, eş başqarvıvı brıgada aql-
zalarınnı handar yıfə.

Bıl iptəştər avıldı kaxıxıxıstırv

ırv, ojoşqan kaxıxıxdardı nıqlı-
tv, jadqlı səsevde ytərgən va-
qıtta kırpkenə eştər, qaharman-
lıqtar kırhəttelər. Bıl a xıxalıqlı
satsejalızem nıgəndə tədəvdə
kərəşevse jəştərdən vələmdə
təranəjtev; qır təzrıbələrən kırvəjtev
eştəre kamsamul kəmtıttərə əltə-
nə jəkmətelə. Şunın əsən rajun-
darda kəmtəttər qarşında təzrıv
stansalar vılvıq tējəşle. Bılın
əsən a xıxalıqlı—kaxıxıxı eşsələr
jəştəren əderləv, ularđın vələm-
dərən kıytərev.

Təzrıvə, ratsejanalləstırv eştə-
ren şulaj uq a xıxalıqlı maşına-
ların, qoraldarın döröf fıjıdalanıv,
tərle zararlı qortlar mənən kərə-
şev, kamsamul kaxıxıxı hən başqa
jəştərdə bıl eşkə jələp itev eştəren
alıp, vərəv vurıstarın jəkmətelə.

Bıl eşərdə ytəvdə, jəştərdən
jaqlı teləktəren ytəvgə qarşılıqlı
bulıq tējəş tygel ine, ləkın qaj-
hı vər xıxalıqlı ojoşmalarında eş-
ləvse iptəştər bıl eşkə vaha vı-
məjdər, kırkəhed itep qaravdarı
osorarqa turı kılə, vıgerəktə Nar-
kamzım eşsələr bıl eştə qarşılıqlı-
tar kırhəttelər. Kıləsəktə bıl qarşar
vətərgə, jəştərdən satsejalızem tə-
dəvdə qatnaşlıqtarın kəsəjtev eş-
tərenə jərdəm itə torqan məmklı-
lektərdə tulıhınsa fıjıdalanıvı
tējəşbed.

Udarsıqlı aştında eşılgən maşınalar.

**Əfə qalasındaqlı vətə jəşıvıslarqə, xəvərsələr-
gə hən radeju matıuqatı mənən qıdılqınlıvısl-
larqə.**

12 nse yktəer kıs saqlət 7 lə Səncəttər tıxnıkumın-
da (Zıntsuf ur. 10) radeju matıuqatı turahında dır jə-
jılvış vula.

Hən tərıtısəndə:

1. Radeju matıuqatı turahında S. FƏXRİ daklatı.
2. Dır kıləmdə kəfsırt.

Kısə radeju arqır transılıratıjt itələsək bulqanqa,
ıptəştərdən vaqlıtda kıləvdərə horala.

Radejusıntır.

Kamsamul Qajnanıf qa sara kırel hən.

Asıvıv r. pucta vıleqe mēdire
Qajnanıf Qələm kıptəngə səvıt
eşsehe, kamsamul aqlazhı, kıptən
tıyılgenə pucta mēdire itep ırlə-
telde.

Ul eştə ydenen vıjorakrat-
lıqlı kırhətte, krətejjəndərgə
rətle javap ta vırməj.

Jetməhə 23 sıntəvərdə, tənle

ka qıd Qajnı Fəjırxmanıvıvı
vəxılərsə qanqa vatırv kəsılgən.

Unı bıl eşən kırevsələr hən
vrac tarafınnan raslanıv xəkəmgə
vırelde.

Bıl kəsənən ved kamsamul
ısemen vısratımaıvı horajıbdı.
BAQBJIF.

Rıdaktır: Tımerbulatıf.

Udar igen әдерләв 10 көнлөктән һәр көнө—вежек жеңев, һәр сәүәте јуғары уңыш свудкалары тывдырырға теҗеҗ. 24 сәүәт есәндә кулакты igen биреп вәтәргә мәзвур итәргә!

15-nse yktöberdän 25-nenә tiklem udarnıy igen әдерләв көнө.

Igen әдерләвдән барыш, үтә-
ве јомошақ булғанға, үткән ај-
дарда теҗеҗле булған план үтәлмә-
не. Бы еҗтә қудқалыш, воголош
јомошақ, үткән 5 udarnıy көн
теҗеҗле һөдөмтә бирмәне. Сөнкі
бы еҗкә јалпы фекере тупланмань
анлатыв еҗләрен, вәтә кәрәкле көс
теҗеҗле дәғәзәлә јайдаланылманьлар.
Кур хузалық, сәвит, хатта қажы
вер партија, kamsamul ојошмала-
рында „үд үденән әдерләнер,
ninә мәсәқәтләнергә“, тигән ар-
partunistar қарашы ла јуқ tygel.
Кулактарға теҗеҗле қаты заданја
бирелмәгән јердәрдә тавылды. Igen
барышына көс кертә, тидләтә торқан
кәрәкле мөмкинлектәрдән а) ху-
залық нәлуғы, straxıfь, „5 јы-
лы-4 јылда“ тультырын зайымдарын
һәм төрлә ssudalarды јыјнав еҗ-
тәре артта һөјрәләр вараһар.

Ошо кырһәткәндәрдә иҗкә алып,
igen әдерләвдә rivalytseја, валсә-
viktәрсә, udarsylar һәм вәтә мас-
саньн ојошқан көсә менән, үт-
кән ајдардын үтәлмәгән планда-
рын үтәв теләге менән өлкә җтар
таракан 15 yktöberdän 25-nә
tiklem udarnıy көн иқлан ителде.
Kamsamul әрмејәһе партијәнен
ыһаныш јардәмсыһы, қәмәли sat-
sejalizem төдөвсә әрмејә бы еҗтә
urnәк булырлық рәвештә udarnıy
көндә вәҗқарыв өсөн вөгөндән
көслә әдерлек тәmin иthen.

Rajun kәmıttәtәren, jenel kava-
lireја әтрәттәрен бы еҗкә јәләр
итәргә, вөгөндән igen бирев рун-
кыттарында kamsamuldarдан өмә-
ләр, kulturnı хәдмәт итев брига-
дарын төдәргә. Rajundарда igen
kiltәrevselәргә сәнәқәт тавардарын

dөрәҗ, вақытында, totmaj бирев
варыв еҗтәрен tikserergә.

Safxuz, kalxuzdar igen әдерләв
планын вәтәргән буһһалар, җулајуқ
ајырым krәtәјәндәрдән қарсық,
torpoша кебек нәмәләрен маһли-
zavajt итәргә kamsamul рaxut
үткәргә, udarnıy көндә валсә-
viktәрсә үткәер өсөн udarnıktar
gruppalarын, баталјуңқарын еҗкә
қуһарға теҗеҗ.

Beddән udarnıy көндә ludьn-
qьbьd: вәтә safxuz, kalxuz ајырым
krәtәјәндә, үткән ај пландарын
тультырын, yktöberdән 13 јылықьна
igen әдерләв планын тәмам итев,
кулактарға 24 сәүәт вақыт биреп,
уны үтәмәвселәрдә қаты җтрафқа
tartьrьv, зайым таратын, ах налу-
ғын јыјнав, төрлә хөкымәт тыв-
дәрен бирев udarnıy igen көнөнә
нықь вәјләнергә теҗеҗле.

Kamsamuldar, мәдәни аңлатын
gruppalar, brigadalarынн вурь-
тарын udarnıy көн үткәревдә nin-
дәј сәјәси һәм хузалық әһмејәте
варықь турահында көслә аңлатын
еҗтәре алып вараһар, бы еҗтә јәм-
қејәт fikere, јәмқејәт көсә, теләге
тупланқан булырға теҗеҗле.

Qәzit bittәre udarnıy көн үт-
кәрев нәтизәләрендән udarnıy
rapьrttar көтә.

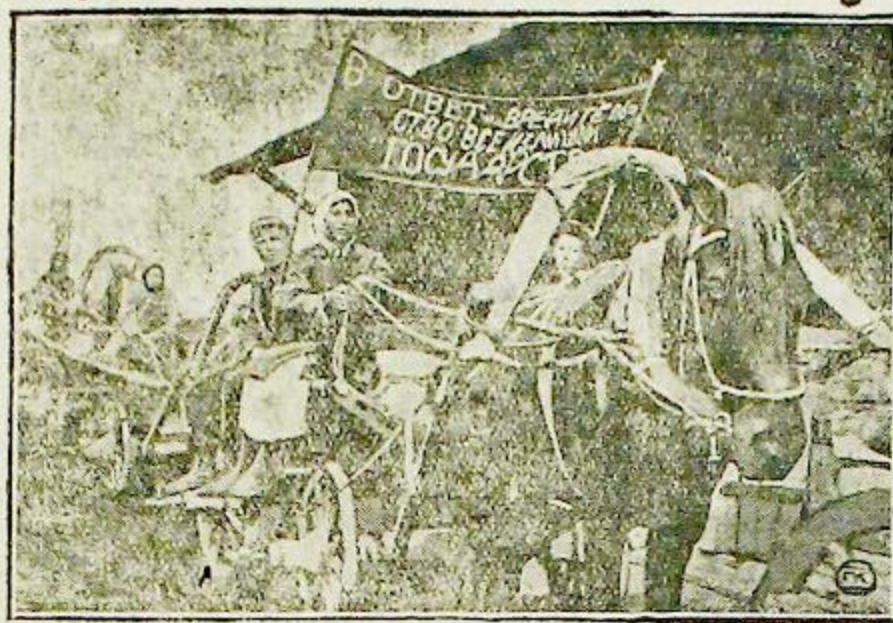
Parteјәnen udarnıy igen әдер-
lev көнөнә һалқын қаравсы војо-
rakrattarға, партија јулын һыддә
qavul итеп, udarnıy, қәмәли еҗтә
undarға, уң тајрылыштарға килеҗер
qaravsylarға kamsamulda урын
јуқ! Parteјәnen һәр вер һоравына,
сақьрынына ојошқан көс менән
қәмәли еҗтә udarnıy көрәш аша
јавар бирергә сақьравыд.

Qьды әрмејәгә китевселәрдән јәсәјкәгә буләк.

Iptәш Qaravunıf Yrge-Qьjьqь
јәсәјкәһәндә актив қатнашыр еҗләр
килде. Ul вьјы әрмејәгә алынды.
Kitкән сақта Qьjьqь јәсәјкәһәнә
авы хузалық һәм kalxuzdar
төдөлөшә турահында kitaptar һәм
piške, җахмат кебек әјвердәр
буләк итеп қалдырды.

Qьды әрмејә менән вәјләнеште
нықьтыр өсөн, ul вәдгә unda
варқас әрмејә тормошонан, вәд
вында kalxuzdar тормошонан хат-
тар јадышыр торорға булдық.

Ә. Fәјzullin.

Kalxuzdar qьzıl karvauдар менән igen, iltәler.

Sit ildәrdә

Sutqa qarшы дур mitingь.

DISSILDARыF (Urьb өlkәһе)
la јәстәрдән кыр һань mitingьларь
булды. Бы mitingә Qirmanеја
faşistарь таракан liepsgtә kamsa-
muldar өһтөнән јаһала торқан
susqa pratis бирев һәм S.S.S.R
pejanirdарь вәкildәрен қарылав
өсөн јылықьна. mitingьла 1—nse
һыддә S.S.S.R үд қул көсә ме-
нән көн кыревселәр сәләмен тар-
рырысы S.S.S.R дан варқан pe-
janirға бирелде.

җанхайдә қань вәрелеш.

җАНХАЈ, җанхайдә Qьtaj јәм-
һырејәтенән 10 нсы јылық вәјрамь
јаһалқан көндә Qьtaj қалаһында
palisa менән еҗселәр араһында
вәрелеш булып 26 еҗсә јараландь,
вик кыр еҗсә қулға алынды. Palisa.
бы һуқышты қалала вик кыр пра-
клатмәсә һәм хитарнамалар та-
ратқан kammunaistar сықарды
tip ularды қәјеplәј.

Nankin—Mukdin хөкымәт- тәре араһында dav сықты.

PӘЈPIN. Tәnzin қалаһында
Nankin һәм Mukdin хөкымәт-
тәренән вәкildәре араһында Tән-
zin—Pukav timer јулын idara итев
турահында dav сықты. Nankin хө-
кымәте бы јулды Mukdin хөкы-
мәтнә таршырыдан вәҗ тarta, ә
Mukdin хөкымәте үд қулына
алырға тырыша.

Ikense һыддә faşistарға қаршы
көрәште көсәјтев һәм lipsig вә-
қияһына қаршы pratis јаһав турь-
һында һөјләвсә kamsamulka алды.
Qirmanеја kamsamulь isemenән
һыд алысы, Qirmanеја kamsamulь
вәкile үденән һуңы һыдәндә:
Bөгөңгө mitingь Qirmanеја еҗсә
јәстәренән faşistарға қаршы көрәште
үддәренән теләр еҗ алып варқан-
лықтарын тақыла нықьрақ асыр кыр-
һәтә—tine.

Qьtaj giniraldарь аңлаша almajdar.

TAKEJU. Qiniral Fьјј Juj-Sән
ден Mukdin хөкымәте, менән
һөјләсәр аңлашы өсөн Mukdinға
kilгән вәкildәре унышыд кire
qajтыр kittеләр.

Angeleје сәвит һөјләсәве вара.

LUNDBN. Тысы еҗтәр minis-
terlegendә вурьstar mes'әләһән
qaravсы Angeleја—сәвит kәmise-
јәһәнән ikense ultьрыш булды.
Хәдәргә фармал еҗтәр генә қарал-
ды әле.

Angeleјәлә krizis көсәјә.

LUNDBN. 29 nse sintәberдә
Angeleјәлә еҗһәддәр һань 216-
1700 гә јетте, үткән адналақьнан
62031, ә үткән јылы җул вақыт-
тақьнан 979827 кәсә кыверәк.

Өфө җала камсамул кәмитәте

Partejänen 3 nse sintäber signalınan

RAPORT BIRƏ.

Parteja Ydäk Kämätätenen 3 nse Sintäber möräzäqätte eşsändär jalrışında kösle tulqın qubardı. Kyp jəcəjkälärdä yıl möräzäqät-kä prajezvudstıvıan qasıvıslıq menän ajavlıd kərəş asıv, 5 jıllıq vötkänse prajezvudstıvala qalıvqa ajıvıñ avazatelstıvalar bırev, udarnıktar safına kamsamul-dardı hām fıraqhed jəstärde taqıla küberäk jəlep itev, ybēş tımpın taqıla qıdıvlatıv menän javap bırdelär. Ajıvıñ jəcəjkälärdä alqanda eş hädömtähe şulaj:

İltıv stansa jəcəjkähe. Bötä kamsamuldar 5 jıllıq vötkänse prajezvudstıvaqa berketelgändär. Kamsamuldar 2 udar brıgada tädölğan, vıñda 10 aqza jəlep ilēğan.

Lızavı källiktıfe. 3 sintäber möräzäqätte kamsamul källiktıfında hām vötä tsıxtarda tıkserelep, hädömtäl: 117 kamsamul hām 71 fıraqhed jəstärden intuzejazıslar batalıñ ojoştırolğan. 188 eşse 5 jıllıq vötkänse prajezvudstıvala qalıvqa, ver ajıq eş xaqına „5 jıllıqtı—4 jılđa“ zayımna jadıvır, sıruñnan ver ajılek tylavğa avazatelstıvalar bırgändär.

3 nse jıl ösön satsejalızem jarış dugavır tädölğan. Sintäberdä kamsamuldn ybēşe 23 keşegä, in jaqş udarnıktardın 14 keşe partejagä bırelğan.

Başurg kamsamul källiktıfe

100% menän yden udarnıj iqlan itkän, 19 aqzanan 14 keşe intuzejazıstar batalıñında. Eşkä kılmaı qalıv hām hunlavdar vötörölğan. Jəcəjkänen 19 aqzahıla 5 jıllıq vötkänse yddären prajezvudstıvaqa berketkändär. Janı pramfıplandı qarşılavda ştar tädölğan hām vötä magazındar tıkserelgän.

Kammunalnıktar källiktıfında möräzäqätte tıksergändän hun udarnıktar hanı artı. Alıvatravıj zavııt yden udarnıj iqlan itkän. Intuzıazıstar grıppahına 20 keşe jadıvıqan. 4 udarnık igen äderlävgä jevärelgän. 20 kamsamul pra-

jezvudstıva la qalıvqa avazatelstıvalar bırgändär.

Başvıprım jəcəjkähendä: kamsamuldar yddären udarnıj iqlan itkändär. 94 keşenän intuzejazıstar grıppahı tädölğan, kamsamuldar oşolardan 12 keşe.

Paravuz rıñunt zavııtında. Zavııtın vötä kamsamuldarı 380 elä udarnıktar. Fıraqhed jəstärden 95 keşe udarnık. 10 kamsamul udar brıgadahı tädölğan. 6 nıyuktäbergä tıkleñ intuzejazıstar batalıñında qatnaşvıslar —492. 5 jıllıq vötkänse yddären prajezvudstıvaqa berketevse kamsamuldar —380, fıraqhed jəstärden—79 keşe. Jananan 250 jarış dugavır tädölğan. Şulaj bulqas satsejalızem jarış kın qolas jəıgän fıgän hyđ vula inde. Kamsamulqa 20 keşe alıñqan, jaqş udarnık kamsamuldarın 34 keşe partejı-bırelgän, adminstratıf—xızalıq urıñdarına 24 keşe ırlätelgän. „5 jıllıqtı—4 jılđa“ zayımna kamsamuldar varışla jadıvıqan-dar. Prajezvudstıvala pragul vötörölğan.

Mäklep jəcəjkälärendä ləvı unaj menän kypkenä eşlämägän. Oñmıñnän, partejänen, 3 nse sintäber möräzäqätene qala kılmen-dä kyp jəcəjkälär eş menän javap bırdelär, ä eşte kərəgensä qıdıvıra almaqan jəcəjkälärdän burıştarı—eşte dävam itırev, eşte qıdıvlatıv bulıvqa tejeş.

IDARA Bıl turala qajıñ ver jəcəjkälärdän mäqlymätar juq, ularđa eşten nej dəräzälä qujıvıvı turahında belmäjbed. Qajıñ ver jəcəjkälär raprttarında prajezvudstıvala vaq millättärdän eşselerden ad bulıñ, kamsamuldarđıñ 100% menän udarsıvıq qajəlep itelp jetmävđären kırhatalar. Unan hun qajıñ ver jəcəjkälär 3 nse sintäber möräzäqäteneñ nıñdaj mıtıdtar menän tıksereleven, rıalizavajıt iteleven hām kalxuz raxutıñıñ bulıv bulmavıñ kırhatmäjdär. Eştäge culqan jeteşhedlektär vötörölörgä tejeş, raprt bırtmägän jəcəjkälärgä vıñ eşlər-gä quşavıđ.

Tıdđan men selärden ikense navurı başlana.

IKENSE NABURDı UNıSLı UDQARAJıQ.

Kamsamuldn Başqortostan Ölkä Kämätäte tarafınan Başqortostan sənäqätene ejıl ajıñda 1000 se kamsamul batırak jəstären tuplaqanda kyp kenä janlıslıqtar bulqalanı. Bed bere-nse navurda batırak, kamsamul jəstären zavıttarqa mabilızavajıt itev eşendä qäfev itelmäblek xatalar, parteja diriktıfın vödovdar faktın kırdek.

1000 selärden berense navurıñda kydıgä vörelgän jeteşhedlektär-dän: l-urıñdaqı kamsamul hām prafsajuz ojoşmalarıñnı vıl vıjavaj fruntqa kənə menän jəmäqät fıkeren tuplaj alıavdarı, ikense-nän urıñdarqa bırelgän razvırs-kalardıñ kyp kenä ojoşmalar tarafınan tulıñ menän ytälmäve, 3 nsenän zavıttarqa mabilızavajıt itelgän jəş yñmerdärgä mäs'alönen möhimlegen nıqlı anlatıv, tösön-döröv jılında eş alıp varıav hām başqalar buldı.

Hädömtälä bed, stanuktarqa jıjnalqan menselär arahında kyp kenä butalsıqtar menselär itäven-nän eşkä kılğan jəstär arahında vıl eşten möhimlegen janlış an-lav arqahında vajtaqtardıñ stanı-gıñ taşlar qajıtp kıtevdäre, jerle millät jəstäre itävenä tösken kan-trıyl handardıñ vık nıq tyvənaj-gänen kırdek.

Ikense mamıñt, menselär itäven-nän jıjnalqan batırak jəstärgä xızalıq hām prafsajuz ojoşmaları tarafınan matdı hām mäqınavı jarđam kırhätev urıñna halqın jöd menän qarşılav, narkamtrud hām başqa ojoşmalarıñnı ularqa vaqııtında jataq urıñ tavır bırtmäväre, eş kejeñe menän tä-min itev sarahına kereşä alıavdarı, avıldan prajezvudstıvaqa saqıvıqan mense jəstär arahında narazıvıq tıvdırvıvqa sävär buldı.

Menselerden prajezvudstıva belemdären kytärev, ularqa kändä-

lek eştärenä jarđam kırhätep bulıslıq itevdä qart belgestär tarafınan da kyp kenä xatalar buldı. Vıñ menselärdän kənäsmähe vık asıq rävəştä kırhätep, kıl-säktä vıl xatalarıñnı qavatlanma-vıñ tädıñ itep qaldırvılar. Men-selärdän berense navurı şul rävəş-sä vık jomoşaq äderlek menän ud-qarışıp, ularıñ eş varışında juqarışla hanalqan qarşıvıqtarqa osoraldı.

Xäder ikense navurıqa totonov alıñda toravıđ. Mense jəstärde vırvavajıt itkändä, vıl frunt vajavaj tös alıvıv, vıl navurda ytkän-däge xatalar qavatlanmaıvqa tejeş. Şunıñ ösöndä vögöndän başlar, mense jəstärde prajezvudstıvaqa vırvavajıt itev eşenä totonorqa kərək. Urıñdaqı kamsamul, prafsajuz hām batırakum ojoşmaları jəstärde vırvavajıt itev jılında kan-krit eş mıtıdtarı qullanıp, ularıñ prajezvudstıvaqa jevärgängä tıkleñ anlatıv eştären kəsajtergä tejeşlər. Şunıñ menän bergä kərək urıñdarı bulhıñ, kərək Öfe-nen ydendä bulhıñ ikense navurıqa alıñda torqan jəstär menän verlektä oşo kengä tıkleñ prajezvudstıva la eşlep kılğan mense jəstärden jıjıvıstarıñ saqıvıv, ularıñ eşendäge bulqan tızrıvələrde urtaqlavıv hām ular alıñda torqan möhim burıştar turahında jəmäqätselek fıkeren tuplarqa kərək. Jerle millät jəstärenän jəş kadır-dar, sənäqätebed ösön belges kəstär äderläv vögöngä kändä bedden alıvıvıđda torqan säjəsi ver ähemejätke ejä bulqan burıştarıvıđdan hanalalar. Şunıñ ösön-dä vıl jılđa hyđdän bıgeräk qä-mäli eşkä totonorqa kərək.

Menselär navurıñ vajavaj rävş-tä ytkärev menän bed, sənäqäte-bed ösön kərək bulqan jəş bel-gestär äderläv fruntı pravlımahıñ tä'mın itäsəkbed.

100 đan udıqan raprttar.

Bylar qıdıl taqtaqı.

Əndrejefka. Udar bış kənlektä 17.380 sintnır igen tapşırılqan. Zadaneja 400 sintnırqa arttırıp ytälğan.

Dıvan. Tad tyvə avıv sävıte igen äderläv planıñ 112% qa ytä-ne. Qarış alıv planı 216 sintnırqa tädölğan.

Nurıman. Igen äderlävdäge jıl-lıq planı-yktäergä 113% qa a-xızalıvıñ nalıvı jıjıv 73%, straxavaj 57% „5 jıllıqtı—4 jılđa“ zayım 62% qa jetkerelgän.

Dävläkan. Igen äderläv jıllıq planı 5 nse yktäbergä 100% itep tultırvıldı.

Starle tamaq. Zalatanıv a-sävıte jıllıq planı 100% qa, Krasnajar a-sävıte 106% qa, hām Myrdas 108% qa jetkerdelär.

Dırtojle. Dırtojle kalxuzdarı igen äderläv planıñ arttırıp ytä-

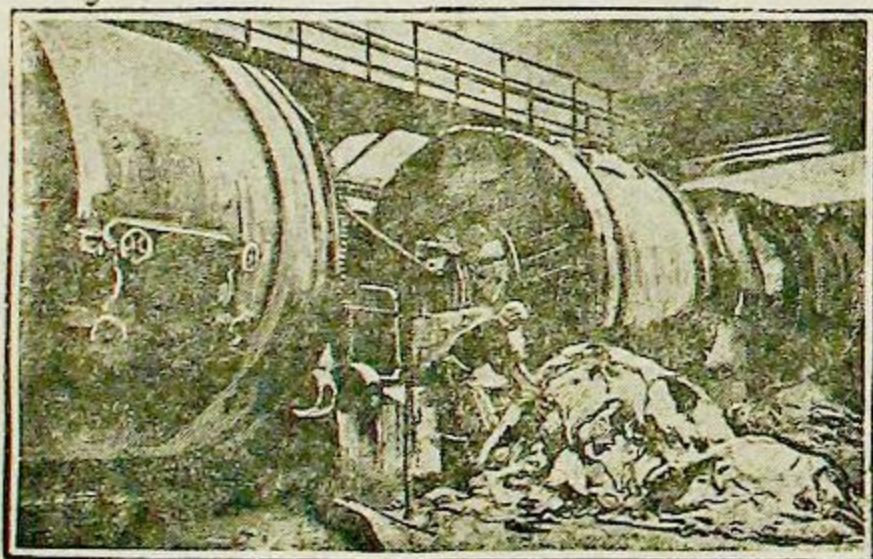
nelär. 20 nse sintäbergä „Turı jul“ kalxuzı—284% qa, „Baş narat“—274% qa, „Inse Qangas“—210% qa, „Sarmina“—162%, „Ömöt“—140%, „Satqı“—130%, „Sındık“—105%, „Qıdıl vahadıv Bıktıva“—103%, „Pejanır“—101%, hām „Qıdıl kəs“ kalxuzı plandı 10% qa jetkerdelär.

Brıvajs Arvıs kalxuzı (Avstrum a-sävıte) igen äderlävgä bırelgän 491 sintnır zadaneja urıñna 630 s. itep ytäne.

Jenev kalxuzı (Brum a-s.) 26-sintäbergä igen äderläv zadanejahıñ 100% qa ytäne.

Plan zadanejahıñnıñ tış oşo kändärdä taqıla 163 sintnır igen tapşırasaqtar.

„5 jıllıqtı—4 jılđa“ zayım 500 humlıq taratılqan.

Таған руғ кын завıтınн tıxıcskı mөdire ip.Bajzlıg kyndärde duplav esen „köl nara-şan“ isemle maşına ujlav avıqardı. Hyrotta: oşo maşına.

Lininse

VLKSM Başqortostan Elkä Kämätäte urğyn

Başqortostan Kamsamul
elkä Kämätäte tarafnan
sıqarılǵa torǵan adnalyq
gazit

Jadylıv xaqtarı:
1 jılǵa . . . 1 hum 50 tin.
6 aǵa . . . 90 tin.
3 aǵa . . . 45 tin.
1 aǵa . . . 15 tin.

Адрес ред. и конторы:

гор. Уфа, ул. Егора Со-
зимова корпус № 3 ред.
изд. „Lininse“.
Телефон № 2—23

Орган Башкирского Областного Комитета ВЛКСМ

Massavj palitixnizem beleme ösen köräşkä.

Avır sənəqəttə maşına eşlär sıqarılǵa, vıǵa tiklem vaq xə-
sysi milektä kən kyrep kilgən
avıl xuzalıǵın safxuz, kalxuz,
maşına nigedendä tödövdä dur
unıstarqa ireşte. Maşına-jana tix-
nikä unıstarın satsejalizem tar-
maǵında tulıh menän tormoş-
qa ytkärevdä taǵyla tidlektä ka-
dərđar äderläv mäsälähän xäl
itevdä talap itä. Partejanen XVI-
s'jyzy kyrhätkän ilde maşınalaş-
tırvıd tydletev, 5 jylıq plandı
4 jılǵa ytäv, 5 jylıqta a. xuzalı-
ǵın töp öleşen källiktifläste-
rev, kadərđar äderlävdä taǵyla
tidletevdä horaj. Juǵarılǵa hanar
ytän fakıttar, bedden mäktäp-
tärđä palitixnizem ilimintın tulıh
menän tormoşqa ytkärevgä möm-
kinlek tydylar. Bıl eşten xə-
derge kändä tormoşqa ytkäreleve
— qırqıns aıtında. Palitixnizem-
den ähmejäte, unı qamalı tor-
moşqa aşırın turahında jämäqät
fikere tuplanmaǵan.

Narkamprus, prafsajuz häm xuzalıq ojoşmalary qarar sıqarılǵa, urındarqa diriktiftar jevärevdän uda almajdar şunın menän genä siklänälär

Avlprus tarafnan urındarqa

ajrım vəkildär jevärelhələ, nətizə turahında ver genä mätqymättä birä almajdar, jomqarlanqan matirjaldar juq.

Qajhı ver iptäştär „palitixnizemdy tulıh menän tormoşqa ytkärevgä eşlär sıqarılǵa barahı juq“ tip javap birälär.

Beddä vıǵa mömkinlektär var, vındaj qaraştarqa başlavıktärsä udar jaharqa köräk.

Kiläsäktä vıl eşte başqarılǵa ösen ştap tödörgä köräk. Berense palitixnizem s'jyzy qarardarın öjränergä häm kin massaqa anlatırqa köräk. Prajezvudstıva vazahın tydyların ösen fabrik, zavıtt, Ş.K.M. avıl mäktäptären kalxuz — safxuzdarqa berketevde tidlätärgä köräk.

Palitixnizem kadərđar — jetäkselär jeteştärev, kurıstar aşır, kəfirinsejalär uddırvı juldarı menän varırqa tejeş. Bıl eşkä inzinir, tixnik, agranumdardan tızriväle eşselär jelep itevde kösjtergä köräk. Urındarda vıl eşte ytkärer ösen tızriväle vakildär jevärrergä köräk.

Vıǵa tiklem kamsamul vıl eşte jomşaq qatnaştı, kiläsäktä udar timptar menän totorırqa köräk.

Byzdäk rajunında

igen äderläv planı ödölöv aldında.

Byzdäk rajunında igen äderläv planın vırış, hunıq vış kən lək nətizälärenä qaraqanda, vik hyrənäjde. 10 nse yktäbergä tiklem, plan nej varı 67% qa ytälgən. Saqmaqoş rajunı menän

tödölgən satsejalizem dugavarında „igen äderläv planı 15/X gä tyrtırdı“ tejelhələ, vınnı ytälmeve kyrenep tora. Bıl eşkä parteja, kamsamul ojoşmalary halqın qarajdar, udarnıj brigadalar ojoştrolmaǵan. Bilski.

Sit ildärđä.

Kən vatyş Ukrayna la javıvdar.

VARŞAV — Kən vatyş Ukraynala aktif eşselärdä javıvdar vara. „Sokol“ gimnastika jämäjejetenen prisidätele Ivan İklämkä ver ultırtısta avıldın uramına Olgi Bissaraviondın ismen birergä taqdim itkän ösen qulqa alınoqan. Bissaravion ver nisä jıldar qala Pylşä törmöhendä qazaplanqan bulqan.

Şvitsareja kamsamul s'jyzy.

BIRLIN — Siryxe şähärendä VII nse Şvitsareja kamsamul s'jyzy bulır ytte. Bötä jeteşmägən jaqtar aşır aldaır köräş juldarı hıdylır qaldırıldı.

Franseje qorallana.

PARIZ. Brist qalahında janı eşlänep vötkän 10 men tunna köräk“ tip qarar birde.

Qalmaşta kamsamul eşe aqhaj.

Xäderge kändä kamsamul ojoşmalary öbtönä qajät döräzälä dur burıstar jökmätälä. Bigeräktä sıjnı köräş kişkn ləşäkən vaqıtta, aqymdaır kampanejalardı ytkärevdä häm jalrın kalxuzdarqa jölep itevdä, kamsamuldarın qatnaştar nıq talap itelä. Şulajda qajhı ver jəcäjkälär qıdıqanıs xäldä jatalar. Mäbälän: Şışmā r. Qalmaş avıl jəcäjkähän alavıd, vında eştär vötöläj aqhaj. Nəvättäge jylıyştarı vaqıtında bulıqan juq. Jəcäjkä qamäldä ver tölölä eş kyrhätä almaj. Avıl-
da 7—8 parteja kandidattar bul hala, jəcäjkägä ver tölölä jardıam itmäjdar.

durlıqta, səqətkə 33 uzıl (52—53 kilamitr) jərəşlə, tuqravhıd 8 men kilamitr jregə jörölək jərəşlə „Dıppa“ atlı krajsər eşlänep vötöp dingedgə təşeröldə.

Gritseja huqıyşqa äder- läne.

AFINA — Gritseja xəkymäte 1931—32 nse jılqa huqıyş bydziten artırır altın menän 36 miljun humıqa jetkerde. Şul uq vaqıtta iztimaqı tāmın eşenə aqsa birev 11 pr. adajtıldı.

Səvit iksprıtna qarş kərəş.

PARIZ — Bilgeja məmləkətdə juqarı iqtisadi səvit ergəhendä tädölğan kəmiseja: „Sənəqət häm avıl xuzalıǵın səvit iksprıtnan haqlav ösen zıtdı saralar kyregerə eşlänep vötkän 10 men tunna köräk“ tip qarar birde.

Avıl səvite, kapiratseja kevek ojoşmalary menän də jəcäjkä vājläneş totmaj. Kamsamuldar jəş, julbaşır itär keşe juq.

Avılǵa palitpasvit eştarelä julqa qujılmaǵan. Şulardı kyre to-ropta, rajkamul ver tölölä jardıam itä alqan juq. Eşte horaşır, jəş kamsamuldarqa jul öjrätep kitev urnına, kilep hygep kitevdän artmanylar. Rajkamulın tejeşle iqtıvar bireve horala.

ЭПТРЫК.

Asvılv rajunında prizıf nasar ytte.

Asvılv rajunında 1908 nse jıl da tyvıqan jəştərgä 20—sintäberdän 27 sintäbergä tiklem prizıf ytte. Prizıf dur plandar menän qarşlanhala, praktikala ver tinlek tē eşlänmäne.

Prizıfqa kilevselərgä vıside, daklattar ytkärelmäne. Prizıvniktar kvartırhıd uramda jöronələr (ver vına äderlängən bulhala mal javarlıq qına ine). Kulturnıj eştərdän varı kınaqına buldı. Vıqala vötä prizıvniktarqa inərgä mömkinlek bulmanı.

Beddensə prizıf vılay şoma ytərgä tejeş tygel, vıl kändä jəştərgä ərmeje tormoşon anlatıvdä kin prapaganda alır varıyırqa tejeş.

БАҚЫЇҒ.

22 nse nujäber dē
Öfөлä IX nse Başqor-
tostan kamsamul kən
firinsejəhe bula.

IX nse kəfirinsejəgä
bötä kamsamuldar udar-
nik bulırqa tejeş.

Хəвəрселек еш—kamsamul ешенең вер китəге.

Matbuqatın satsejalizem təde-ləşəndə totqan urın ney tiklem dur bulıv turahında ike tərle fiker jərotərgə lə urın juq. İptəş Lininden: „matbuqat-kymək prapagandis, kymək agitator qına tygel, kymək ojoştovısla“ tıgən hyddere xəderge kəndə tormoştaq qəmali eştər menən dərəfləngən nəmələr.

Miljunlanqan oslo qələmlə xəvərsələr ərmejəhe tıvıdınqan Səvit matbuqatı satsejalizem təde-ləşəndəge jeteşed həm jənəjat-tərde asıv menən bergə, ular dı bəterəvdə massan ojoştovı-da la vajavaj eş alıp vara.

Bөгөngө kəndən ydək mäs'älälərenən bulqan „5 jıllıqtı 4 jılda“ ytäv, pramfinplan ödöklök tərən bəterəvdə lə matbuqatın totqan urın his şikhed dur. Bıl dur burıstardı ytäv tırəhendə eş krev, massan ojoştovıda rav-silkurdar həm tyvən matbuqat (stina gəzittəre) əle kirəgensə eş kurgə almaj. Bigerəktə avıl-kal-xuzdar dı sığa torqan stina gə-zittəre məndərazələre menən bөгөngө kəndən udar burıstardına javap birə almajdar, artta həjrə-lələr. Plandaqı ödöklöktərgə qar-şı kərəşev urınlı, əle ular sınılpta vaq, ikense vafqısta torqan mäs'älälərdə səjnəv menən bulısalər. Kən tərтіvenen beren-se mäs'älələre ikense vafqısqə qujılap qaralalar. Stina gəzittəren fərmal qarəş menən genə sığa-ıv, bıl eşte partejə, kamsamul ojoşmalardınn kəndəlek eştəre itep qarap, uqə jərdəm itev urı-nına qaj vaqıtta kirehensə eşləv-dəre, tənqitkə qıbım jahavdardı inde bəterərgə vaqıt. Gəzit eşen artıq eş itep qarav tygel, vəlki satsejalizem tədöv dı kəsle qoral itelep qaralırgə, məhim burıstar-dı ytəvgə jegelərgə tejeş. Bıl

burıstardı anlamavı, jəki anlar-qə tələməvse, praktikala eşkə ajaq halıvı un, „hul“ lıq menən avı-rıvıslardınn maskalarınn jırtırgə, şul uq matbuqat bitendə ular dı tənqit utında jandırgırgə tejeşed.

Şuş vaqıtqə tiklem bıl bu-rıstardı tormoşqə aşırıv jılnı-da kamsamul gəzittəre həm qə-mymən kamsamul ojoşmalardı aqırınn qıjımdanılar. Şuqə ku-rə lə tyvəndəge matbuqat vөгөngө timp menən ver marısqə va-fır varıv dı kyp kenə jeteşed-lektərgə osoranı, artta həjrəlep vardi.

Xəvərsələrge xəvərdən 100 % tı menən dərəflə jədvıdı, unı tik-şertep, tejeşle saralardı kyrev dı lə onotorqə jaramaj. Bınn əsən avıl stina gəzittəre ergəhendə tikşerev vöjoralardı ojoştovırgə kə-rək.

Şu dı menən bergə, praktik saralardan-gəzit taratıv, stina gə-zittəren jaqşırıv həm vaşqə eş-tərdə lə xəvərsə aldınqı safta bulırgə tejeş, ə bedden xəvərs-ələrebed əle yd burıstardınn tulı anlamaqandar.

Bıl kynelhed kyneştərdə bə-təröv əsən, matbuqatın əhəmej-əten annatırgə, hər ver uqıj-ja-da belınn kamsamulqə tyvən matbuqatı jaqşırıv, unı kərək matirjaldar menən tə'min itev eşen jəkmətergə tejeşed. Ridkal-ligejələrdə tərıvəsləv menən ty-vəndən xəvərsələr kytərev mäs'ä-ləhendə, kamsamul gəzittərenen tırazdarınn arttırıv dı saralar ky-revdə kəndəlek burıstardıv dı. Bıl eştərdə kamsamul kəndəlek eş-planına inderep, ular dı jerenə jetkerevdə ver tuqırvıv dı eş itərgə tejeş.

Bətə frunt vıjlap kapitalizem qımtıtarına həzəm itep praktik eştə satsejalizem tədögəndə, eşte bəlsəviktər tidlege menən ytäv, jılda vıjlan janıvıvıqtardı adım əstəndə tədətə varıv dı bedden yteş timpıv dı talap itə.

Tıvıqan jeteşhedlektər səqəte menən kisekməj asıvıv unı iz-lımaqı tamınnı tavır bətə eşsən massanınn ası tənqit qosaqına alıp bəterələ varırgə tejeş. Nin-dəj genə tarmaqta, möjəştə bulma-ınn kymeler, artta həjrələ, qala kılğan, bəlsəviktər tənqite aştına alınnımaqan jeteşhedlek bedden jılvıv dı qıv bulıv əjələ, yteş timpıv dı qajıv dı tıv dı kıl.

Gıgant dur tədöləş soronda jenel kavalirejə ətrəttəre aldın-da la jananan jana burıstar tıva. Jenel kavalirejə ətrəttəre qorı-nalyt jahap jərəsələregənə bulmaj satsejalizem tədövse, unı əsən kərəşse udarnıj ətrət bulıvınn quja.

Jenel kavalirejə eşendə kamsa-mul kypkenə unıştərgə əlgəştə, qırgə vaqıt eşendə massılaşa dı.

IX nsıv əlkə kamsamul kənfirinsejəhe ajqanı menən.

Jenel kavalirejə satsejalizem əsən, kərəşse udarnıj ətrət.

Ləkin jenel kavalirejə eşendə əle rejəl eştər əd bulıv vөгөngө kəngə javap birə almaj tora.

Kyp kamsamul jəcəjkələre raj kamuldar jenel kavalirejə eşen ver vaq eş itepkenə qarajdar. Kamsamul dınn totanaqlı sınıfı tərıvəjə, səjəsi belem menən syke gən aktif həm kamsamul dınn jələp itev nasar xəldə tora.

Jenel kavalirejə əstənən parte-jə jılvəşsıvıv nasar xəldə, aq-zalardı səjəsi belem menən qo-rallandırgıv dı ajıvımsa dur baha bırelməj. Jenel kavalirejə aqzaları əstəngənə belemle bulmajsa kən-dəlek gəzitalərdə uqır vөгөngө xəldərdən tanış bulıv menən bergə tər fundamint bulqan Li-ninizem menən qorallandırgə hər jeteşhed jaqtı asqanda unı tıv-dırvıv dı səvəptərdən nıgedən ta-favır turı, dərəflə bəlsəviktərsə jıv kырhətə belərgə kərək.

Jenel kavalirejələr bıl vaqıtqə tiklem xuzalıq eşendə nasar qat-naştılar, xuzalıq eşendəge bətə jeteşhedlektər arahında jul jara almanı. Xəderdən vajavıv burıv: *Qəmali satsejalizem tədöv so-ronda jenel kavalirejə fruntınn bergənə ucastkəndə kisekməj hər tarmaqta udarnıv* bulıv.

Urındaqı jenel kavalirejə ə-trəttəre partejə ydək kəmitəte mө-rəzəqəten qırgə vaqıt eşendə kın qatlam massıqə taratıv eşen-də nasar eşlənelər. Tormoşqə yt-kərelevdə planı rəvəştə tikşerə varıv jeteşhed jaqtardan signal bıvə varmanılar.

Bıl mө-rəzəqəten jenel kavalirejə ətrəttərenen qırgə vaqıt eşendə kəndəlek eştə kışken borolış ja-harqə, bəlsəviktər tidlegendə eşte tədövqə əjranməgənləkte asıq kырhətə. Jenel kavalirejə bətə bagaz menən qorallanqan hər

150 jöklə qıdı avıv.

Nagaj avıvınnan Əfə qala kapiratıfına 150 jöklə (135 sintnir vərəngə həm 10 sintnir orloq kulturaları) kiltərep tapşırıldı. Nagaj avıv kranterəndəre ydərənən qəmymi jıvıvıstərində: ver tuqırvıv dı qıdı avıv menən Əfə qala kapiratıfına vərəngə tapşır tororqə, tip qarar sığardılar.

BADAJBF.

Uqıvıslar qasalar.

Bınnıvur tıxnikumınn II, III nse sınıfınnan uqıvıslar qasa vaşlanılar. II—kırıv uqıvıslar — Savırjanıv, III—kırıv uqıvıslar Atanqulıv tar məktəpte tapşır qas-tılar. Bıl qına jətməhə, ydərə menən əjberdər dı urlap kılələr. Bıl tarafı tıxnikum idarəhınn da qəjəvə var. Qasavıslarqə ver tərle lə sara kypməj. Tıxnikumdan qıvıvıqan sit iliminttərdən alqan stipindejələren kire qajırtırgə—tylätərgə tıgən qarar bulhala, tor-moşqə aşqanı juq.

Jəcəjkələ ver ney qaramaj. Bıl jeteşhedlekkə sik qujar əsən bə-tə uqıvıslar jalrıvınn məvlizavajı itərgə kərək.

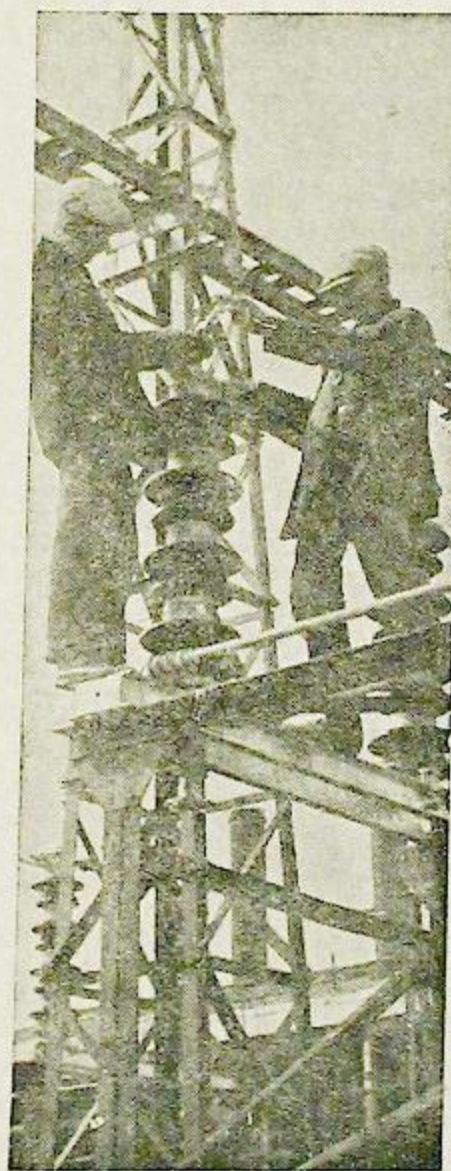
JALQB.N.

Uqıvıslardınn aqsaları bırelməj.

Bınnıvur pıdtıxnikumınn III — „B“ kırıvıv dı 20 uqıvıv oşo jıldınn april ajınnan 5 ajqə avıvıv dı eşkə taralqajıvıv. Bına oşo uqıvıslardınn stipindejələre aj həjıv jəvərelep torolorqə tejeş bulhala, varı 6 kəşegə genə jəvə-relə.

Xəder aj jərmıv uqıv ytte. Uqıv-sıv kən həjıv aqsa horap idarə-qə inələr. Mədır Abdullin: ver tında aqsa juq! tip kenə javap bı-rə.

JALQB.N.

Stalingrat traktır zavıvı, yktəvər tantanahında eşkə jəvəreləsək. Stalingrat tövək ilikter stansahınnınn tuğıv qə-bul itevgə əderlənə.

eşkə huñqə qalmaj səjəsi aja-qıv vavıvıv udarnıj jənəl ətrət bulırgə tejeş, hər kəndən səqə-tənə qarap eşte tədəj belərgə kərək.

Bətə rajkamuldar qıvıv dı rajun jenel kavalirejə şaptarı tədölöp bətməgən.

Jenel kavalirejə eştəren rajun R.K.I. dər menən nıqlı vəjlən-mədər. Bıl in dur jeteşhedlektər-dən hanala.

Qırgə vaqıt eşendə rajun jenel kavalirejə şaptarı tədöp, əlkə ştap menən vəjlənəş totorqə. eşte planıv julqə halırgə, eştə satseja-lizem jarıvı, udarsıvıv eş mıtıd-tarınn qullanırgə kərək.

IX—Bətə Başqortostan kamsa-mul kənfirinsejəhe jətə, kənfirin-sejə aldına urındaqı kamsamul eştərenən unıştardı bıgrəktə je-teşhed jaqtardı asıv bırev dı je-nel kavalirejə ətrəttəre nıqlı eş alıp varırgə tejeştər.

Q.

LININGRAT. Stalin mital zav-ty 5 jyllyqtn 2 nse jyllyk plan-ny 8,7% aşyryp atqardy. Byjy botahe 209 men kilavat kösönö turbina syqardy.

Bajdar qajda—s. dimakrattar şunda

BIRLIN. Gırmaneya savda—sanaqat s'jyzy Brynıneg xökymä-tenen finans plandarına quşyldy hem „eshedlekkä qarşy koraşev“ ösön xedmet xaqyn kometevde tejeş tapty hem iqtisadi täbirde kinajtev ösön Fransej tışqy eş-tere ministere Prejandyn Javrupa berege tödöv turhındaqy planyn jaqlarqa qarar birde.

S—dimakrat pratejhe urğyn „Furvi rest“ satsejal—dimakrat partejahında—xökymätten dikta-tyrlıq tärtibendä syqarqan zakun-daryn xädgr yk vötörövde talap itep kerteläsäk taqdimğa tavış

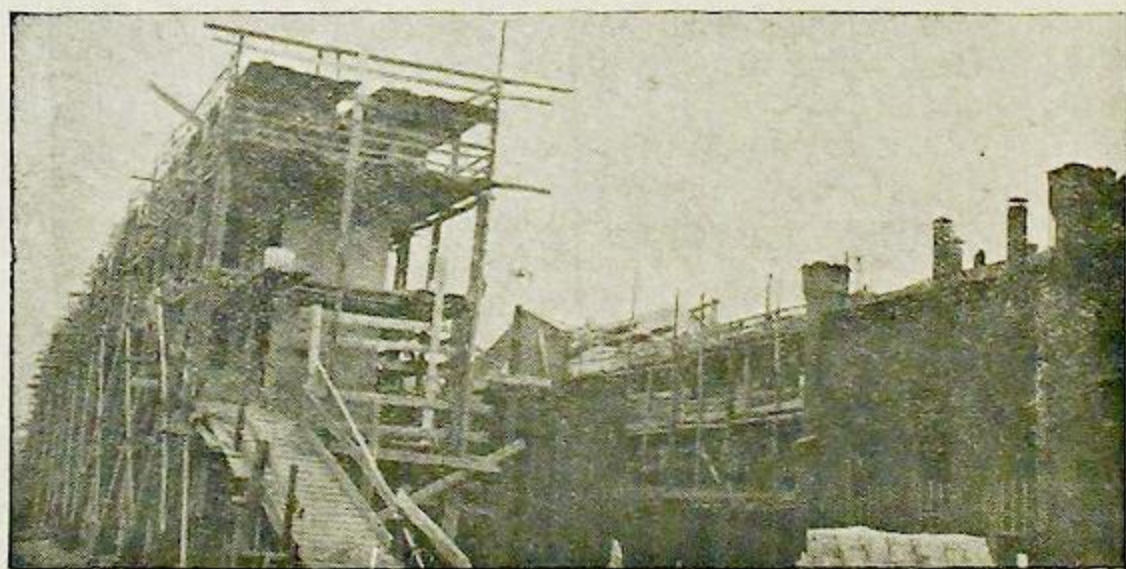
birmejasäktären (quşylmajasaqta-ryn jada).

Jaña zaym kypme taralğan

MƏSKƏV. 1 nse yktäbergä tiklän „5 jyllyqtn 4 jylğa“ zaym-na jadylyv SSSR dävmälendä 595 miljun humğa (plandy 74% ы) jette. Eşse hem xedmet-kärdär kantrul syjyrdy 97 pr. ojoşmaqan xalyq—61 pr. knrät-tejändär var 34,1 pr. tultyrqan. Eşse xedmetkärdär 478,5 miljun hum, ojoşmaqan xalyq 31,4 miljun, ä kerätejändär 81,5 miljun humğa jadyloqandar.

Jaña şakar eşläne başlan

XARKEF. „Ukrvilsukr“ dñ bota şakar zavıttar eşkä ke-reşte. Byl zavıttar 35 kengä je-tärlek sөгөldär menän tämin iteldelär inde.

Өfөләge paravuzdar tödätev zavıttınyñ jıjy tisxyn eşläv kyryşe.

Qemäli eştän signaldar kötäved.

Başlanqys qemymi mazvyri uqyv turahında kyp höjlände. Xäderge köndä kyptän qemäli eşkä totonop, äderlek „şen vötörögä tejeş inek. Lakin qydaq-nyşqa qarşy, parteja tarafına birelgän diriktıtarqa urındaqy par-teja, kamsamnl, prafsajuz ojoşma-larınyn varmaq aşaraq qaravdar sävärle kyp urındarda voroloş jahalqan juq äle.

Uqyv sizunınyñ kilep jeter, işek şaqvny byl eştä, hyd butqa-hınan, agititsejanan syqys, qe-mäli kysevde horaj. Lakin urındardaqy parteja, kamsamul prafsajuz ojoşmalar ele byl qemäli eş başlav urıyna, qoro agititsejanan uda alqandar juq. Bөгөngө köndä qemymi mazvyri uqyv tarmaqında qemäli eştä uqyj jada bel-mävs-lärden isemlegen alıvqyna jetmäj. Uqyv jaşendäge balalardy ajaq kejemdäre hem kejemdär menän tämin itärgä kəräk. Uqyv jortar әderlärge, syjny bulv ja-qynan vötörölgän kulak jorttarın uqyv jorttarına әjländerergä kəräk.

Qemymi mazvyri uqyv eşe faj-dahınasubvıtnıktar jahavda jalıny mavlızavajıt itep, fundtar jıjar-qa kəräk. Jetärlek döräzälä ka-dırdır kəräk.

Qemymi mazvyri uqyv eşenen şıf bulqan kamsamul әrmejehe byl eştä ydän kyrhätä alqan juq äle.

„Jaş kammunar“ hem „Linıse idaralar qarşyında ojoşqan xä-värlär udarnıj brigadah tarafınan Өfөләge uqyv jorttarındaqy ber nısa kamsamul jəcäjkəhenä naljut jahav hödömtähe, byl mäs'-äläne taqy la nyqyraq aşy ky-rh tte.

Uqyv jorttar hem Өfө qala kamsamul kəmitätēn tikşerev nätizähe byl eştän avıldarda qyna tygel, Başqortostan jөmhyrejäte-nen ydägendä jäsäğän in kəsle jəcäjkələr tarafında kin voroloş jahalmaqand kyrhätä.

Byjy Baqortostandaqy qalalar-da eşse rajundarında, safxuz kal xuzdarğa qemymi mazvyrlı uqyv eşe başlanıroğa tejeşlege turahın-da ber nısa tapqyr jadylyp ytte inde.

Fakıttar beddän byl frunttaqy kazunna qarastard vötörövde ho-raj. Kamsamul bөгөndän başlap frunttaqy jeteşhedlektärde jəmə-qərt buksyına alıroğa, jeteşhed-lektärgä qarşy ut asylyroğa tejeşle.

Xalyq uqıtyvınyñ beddä şundaj juqar döräzäqä qujy-lyroğa tejeş—qasan burzıva jəmqejätendä qujylmaqan, qujyl-maj, qujbla almajasaqy—fakıttar menän kyrhätövde talap itmäj torqan aşy nərhä. (LININ).

Idaranan midtixnikum jəcäjkəhenä ja-vap.

„Jaş kammunar“ hem „Linıse“ gəzittärendä, hedden döjөm maz-vyri vqyv hem nadanlıqy vötörövde halqynlyq kyrhäteveged tu-rahında jadyloqan məqäläqä qarşy jadqan apravızzineged ydägedde aqlarlyq tygel, eşlämägän eştär menän ydägedde aqlar ösön sa-balanmaqdy.

Hedden birgän raprtıroğda: nadanlıqy vötörä başlanıq, 46 ke-şe jörөj, ber bylmä birgänbed, tejelgän.

Byl bit başlanqys qyna, şunyn ösöndä tyvəndägelärdä eşlärgä taqdim itäbed. Qemymi mazvyri uqyvdy tormoşqa ykäre v ösön qalanan hem avıldan berär mək-täpte şıfqa alıqdy, qemymän şıf eştäre turahında ber nejdä ky-rhätmägänheged. Undaqy jarly, vatrak, eşse balaların kejemdär menän tämin itev, әd vazifa alıv-sylardıñ balaların aşav nəmäläre —stalavajdar menän tämin itev-de tejeşle ojoşmalar aldyña qujar-qa. Qemymi mazvyri uqyv hem nadanlıqy vötöröv fundtarına sərməjələr jıjar ösön kamsamul hem fıraqhed jəštärde (subvıtnıktar) ojoştörörqä kəräk.

Ridaktı: Tımerbulatıf.

Өfө qala kamsamul kəmitätē tarafınan, udarsylyqta in aldyndy bulqan prajevvıdsıjva jəcäjkə-henä „Udarnıktar kənöndä“ bylök itelgän qydyl äläm.

Matbuqat nasar tarala.

BRNBUR pidıtxntkum kamsa-mul jəcäjkəhenä „Kam. pravda“ hem „Sıdnırulzski kamsamulıs“ gəzittälärgenä 100 padpıscık tavıv-qa zadaneja birelhälä, ul äle ytälmäj. Jadylyvşylar juq döräzälä Başqa gəzit—zurnaldardyla aldy-ryv nasar tora.

JALQYN,

Уфа, Типо-литография „Окт Натиск“ Башглавлит № 575

Aldırbıoğy!

Uqıoğy!

Oşo jıldın yktäber ajınan başlap, Başqortostan Məqarif Xalq Kami-sarlıqy hem Başqortostan Өlkä Pejanırdar Bojorah tarafınan ajıqa ber tapqyr zurnal—däreslek

„PEJANIR“
SYQARLYA BAŞLAN.

„PEJANIR“ Parteja, kamsamul, pejanir hem sävit tödölöş turahında matrejalдар bira.

„PEJANIR“ Satsejalızem xuzalıqy tödölöş varışın, janı tormoş ösön kərəş pejanir, uqıvşy balalar hem maktäptär tormoşın jaqırtı.

„PEJANIR“ Maktäp menän prajevvıdsıjvanıñ bəjläj Palıtıx-nızemden ıgıddären, unıñ Başqortostanda nı-sek tormoşqa aıqarılavın jaqtırtı Barasaq.

„PEJANIR“ Sit ildärdä sıjnıf kərəş, prallıtar balalar xərə-käten vaqıttınan hunlatmajınsa sısep uara.

„PEJANIR“ vötəhenən elek—däreslek ulı

„PEJANIR“ oja har ber uqıtyvşy, pejanir, maktäp balah in tövlä ydö jadylyroğa, unan başqalar dymlärgä tejeşle.

UQİTYVŞY, HƏM PEJANIR İPTƏŞTƏRİ

ZURNALOJA YD TORMOŞOQYDDAN XIKƏ-JƏ, ŞIQER, UCEREK, XƏBƏR, MƏQƏLƏ-LƏR JEBƏREGED

JADYLYV XADY: (1 jılda—2 hem 50 tin
6 ajıqa—1 hum 30 tin

ƏDRIS: ӨFӨ, BAŞGIZ „PEJANIR“ ZURNALy.

ALDYRBİOĞY!

UQİOĞY!

Pralitarejat diktaturahın nyqytajyq.

SSSR Ydäk Başqarma Kämätätenen qararş vujnsa tiddän tyvändän alıp in juqarıqqa tiklem bulqan betä xökymät urğında-ğna jananan hajlavdar başlana. Başqortostan 5 nse dikäberdän inde avıl sävittärenä hajlav eşen başlarğa tejeş.

Ytkän sävittärgä hajlav menän vyjlyq sävittärgä hajlavdar ara-ğında jyl jarım samahı vaqıt ytte. Bıl jyl jarım vaqıt esendä bed vötä frunt vujlar satsejalizem tödölöşen kösajtev, 5 jyllyqtä 4 jylğa luzyınyñ tormoşqa aş-ğynda kyp unşlyqtarğa ireştek. Satsejalizem xuzalyqnyñ vötä frunt vujlar gigant adymdar me-nän qydyv alğa varıv, bedğä qarş bulqan kapitalizem ilimint-ğarın hözumen qydyvlatalar. Häm beddän alda vöqze ver qy-jnylyqtar tyvdyralar.

Byna oşondaj ver vaqıtta pra-litarejat diktaturahın arqa ta-janyş sävittär urğındağna jana-nan hajlav eşe bedden ötkä xi-saphıd dur burıstar jekmäj. Jäs-tär massahın başlar jörevsehe bulqan kamsamul ärmejehe par-tejä jetäkelege ağında sävittär-ğä jananan hajlav eşendä vögön-dän yk nyqlä äderlek alıp varıqqa tejeşle.

Sävittärgä jananan hajlav eşe-nen unşly uđqarılvy satsejalizem tödölöşen taq la nyqıraq qy-dıv adymdar menän alğa kiteve-nä nyq vajlängän. Şunñ ösöndä Başqortostanda kamsamul ojoş-malar hajlav eşendä partejä häm sävit xökymätenä nyqlä bulışlyq alıp varıvda insejaty bulıqqa köreklekte anlarğa tejeşär.

Sävittärgä hajlav kampanejahı ul massavaj säjasi kampaneja. Şunñ ösön dä bıl kampaneja la massavaj anlatıv häm agititseja eşen kösajtergä. Bedden gigant

adymdar menän ytevdäge unş-lyqtardı här ver hajlavşyqa tik-lem jetkedergä, xuzalyq tödölö-şendäge här ver qyjnlyqtardı, här ver tar urındardı massa aldın-da asıp halıqqa keräk.

Avılğa avıl sävite saixuz, kal-xuzdar nigedendäge gigant xuzalyqtar tödövdän avangartı, qalala qala sävite prajyzvudstvalağy es-ke risurstandan tulıhınsa fajdala-nıvdyñ ojoştorovşy bulıqqa tejeşle. Şunñ ösöndä sävittärdän vyqqa tiklem eşlägän eştärenän atcut alqanda tönqit häm yd ara tönqitte vötä kinlege menän faj-dalanıqqa, jeteşedlektärde jämä-qät vyksirenä alıqqa tejeşle.

Şahar dä nıpmän, avılğa kalak bıl kampanejanan fajdalanıp bed-den eşkä ajaq salıqqa tıryşsaq. Ul ydänän aginttar arqy sävit-tär urğynna yd iliminttarın yk-kärevdä eş alıp varasaq. Kulak-tyñ bıl şöqşyna qarş eşse, vat-rak, jarıylar massahın ojoştorop kirkän atpur birelergä tejeş.

SSSR Ydäk Başqarma Kämätätenen hajlavdar turahındağna jana instruksejahın här ver hajlavş-ğä jetkervdä eş alıp varıv haj-lav, kämisejäläre sastağna väkil-där inderev july menän hajlavdı jaqşy ytkärevdä, hajlav kämise-jälärenä jardamlaşv kamsamul ojoşmalarınñ tör burıv.

Bed Vik häm avıl sävittäre sastağtarına şıñfıtağda, idejalı-geja jaqynan şnyqqan iptäştär-de ytkärev menän genä säjasi xuzalyq kampanejalarınñ va-qıtında tormoşqa aşırılvyñ ta-min itäsäbed häm pralitarejat diktaturahın urğyn bulqan sävit xökymäte tödölöşen nyqy-ta alasaqyğd. Här ver kamsamul ojoşmahı här ver kamsamul bıl burıv töşönör anlarğa häm nyqlä eş alıp varıqqa tejeşle.

Biş jyllyqta traktır.

Avıl xuzalyqında rivalytsejä jahaj torğan nämät-ul traktır. Traktır—ul bedden in artta qal-qan, ajyrtıv vaq, tarqav xaldä barqan igenselek eşevdä in alqı, ere xuzalyqtarğa, dur unşturğa höjrä.

Şuğa kyğä lə bed yd ileved-dä törle avıl xuzlyq maşına-lar häm şulaj uq traktırdar eşläp şöqara torğan zavıttardı eşkä quştyq.

Partejänen XVI nsh şyğna biş jyllyq plan vujnsa traktır eşläp şöqarılvyñ ytaleşe tyvön-dägesä:

Yd ileveddä 1929-30 nsh jylğa 5.000 traktır şöqarılvyğa ujl-a-nyr, ul eşlänvda 10.000 dän artıq iter şöqarılqan. 1930-31-nse jylğa 8.000 traktır şöqarıl-ğyğa ujlana, ul dərönöndä 50.000 traktır iter şöqarılasaq. Şulaj uq biş jyllyqtı in hunqy jyl 1932-33 nse jylğa 55.000 traktır şöqarılasaq. Dərönöndä ul 1932-33 nse jylğa 330.000 traktır şöqarılasaq.

Byna, bıl ytevedden ildä, yd zavıttarılvyda eşlägän traktır-dar avıl xuzalyqın kytärevdä, unş erelätevda dur qoral bulalar.

SIT ILDƏRDƏ

Krizis kösajä, eşhedär arta.

VARŞAV. Ytkän jyl avqısta Pylşä tav sävittärdä 155 men eşse var ine, vyjly 140 men tav zavıttarında eşsälär ytkän jylqy 64 men urnına 55 men, timer jul mastireskujdarında 82 men ur-nına 58 men, tavar eşlävse sä-vittärdä 155 men urnına 114 men bulıp qaldı. Ytkän jyl 20 nse sintäberdä 87123 räsmi terkatğän eşhed var ine, vyjly 173097 gä tula. İqtisadi krizis ajqanly avqıyş ajında 730 pritperejätejä javıldı.

Eşhedär kyvaja.

NEJU-JURİK „Standart“ statis-tika vjorahın itävenä kyğä vy-jyl Amirikala jallanyr eşlävse eş-sälär ytkän jylqynan 3042000 ke-şe kömeräk, däjüm xedmät xaqy tylänv ytkän jylqynan 20% ty-vänäjğän, qyvatly qaqıddar xaqy bik nyq töşä, vyjlyq in tyvän dərözägä töştelär.

Haldattarğa xökem.

VINA. Rumanejälä qışkardän qasvıylarğa suttar bik kyvaja. 25 nse sintäberdä Buxaris xarbi sutı 5 haldattı qasqan ösön qö-mörlek mäzvyri xedmätkä xökem itte. İkense köndä şulaj uq ikense gruppağa sut buldı.

RIM. „Tribuna“ Rumanejanıñ Buxarist qalahında jylğa torğan agrar kəfirinsejähönen Fransejä xökymäte tarafnan ojoştorolop İtalejä häm SSSR gä qarş jynäl-telğänlegen jada.

Yktöberden 13 jyllyqına äderlänelär.

VINA. Bolgarejälä eşse parte-jahı häm uqı quşılqan rivalyt-sejun prafsajuzdar yktöber rivä-İstejähönen 13 nse jyllyqın yk-kärevgä äderlänä başlanılar.

Pylşälä javıvdar davam itä.

VARŞAV. „Dilo“ atly ukrainyş gazite Brazav qalahı törmähendäge 141 säjasi mäxvıyş yddären qäjepläv turahında his ver matir-jal bulmaqanlyqtı kyğhätöp eştären aşvıvş tikşerp, yddären azat tevda aslyq iqlän ittelär.

Ulardan 9keşe Könvajyş Ukrajyna kammunis partejahı aqzahı bulıv da qäjevlänep qulğa alıvdy.

Könvajyş Bilarusejälä „Bilarus mä-ktäbe“ jämötjätän jemerev davam-itä, jämötjätän vötä ataqlı jetäk seläre qulğa alıv, vınahı misätl-ände, jämötjätän şöqbalärenä massavaj tentev häm qulğa aludar başlandı.

Angelejä Sävit höjlöşevä davam itä.

LUNDBN. Burıstar häm ver berehenän zyjandavlaşv mäs,-älähən qaravşy Angelejä-Sävit kämisejähönen ike-nse ultıryş bulıp, ike jaqta yd-därenen pritinzejelären tapşırđylar Kansirvatır, Murnineg Pust, gä-zite: „Sävit diligatsejähən Mäskäv dän, Angelejä, SSSR gä zajım vi revde qatqı tə, min itkəngä tikl-em his ver tin itke burstadı tyl-əvgä kynəktä vojroq alqan, tip jada.

Öfö lagirında qydyl ärmejestär.

Mağar. Kölliktılşev könenä Mağsut kalxuzşy qatınyğdardı qydyl avuz ojoştorop, xökymätlä 135 sintnir aslyq tapşırđylar.

D. Məsətli. Qaranaj kalxuz-şylar 5 - yktäbergä tiklem igen äderläv planıñ 105% qa ytänelär.

Kamsamul-udar 15 kənləkten qdyl avuzdar ojoştorovsyh udarnik!

Igen əderləv planı 1-nyjəbergə tulturyoia.

Balışviktər başqa sruk kətərgə tejeş tygeldər, başqa vaqıt juq!

IGEN ƏDERLƏV PLANI 1-NYJƏBERGƏ TIKLEM TULAROIA TEJEŞ.

15 nse yktəverdən 25 nse yktəbergə tiklem igen əderləvdə iqlan itelgən udarnıj 10 kənləkten berense 5 kənləgə tejeşle hədəmtəne birə alman. Kyp rajundarda udarnıj 10 kənlək udqarv ştaptar 20 nse yktəbergə tiklem varə ojoştorolop qna əlgərgəndər. Kulakka qatv zadaneja birləgən. Ləkin, ul qatv zadanejan 24 səqət vaqıt esendə tapşırp bətəvdə qəbvv jahalmaqan. Şunıñ ösəndə kyp rajundarda kulak ydenə təşkən qatv zadanejan 24 səqət esendə halp bətəvgə təköröp qaraqan.

Una şunıñ hədəmtəhendə lə inde Krasnıj Xalamski, İke Bilakataj həm başqa şundaj rajundarda igen əderləv planı 50% tan alıp 60% qa tiklem genə ytelgən.

Udarnıj 10 kənləkten berense 5 kənləgə bulqan 15 nse yktəverdən alıp, 20 nse yktəbergə tiklem bulqan vaqıt esendə rajundarda kamsamul ojoşmalar la, udarnıj eş alıp varmaqandar. Kyp rajkamuldar vıl 5 kənlək esendə kyberək kabinitta ultıgıp prikaz jadqandar. Avıl jəcəjkələre vıl eşte kyberək hiđenmaje-rək qalqandar. Məbələn: Janı avıl rajunı, Jana Urta avıl, Bələvəj rajunı İsməqil həm Mətavbaş avıldar jəcəjkəre.

Вина şunıñ ösəndə udarnıj 10 kənləkten berense 5 kənləgəndə Başqortostan kyləməndə igen əderləv planı varıh 76% qa qna ytelgən. Bıl handar udarnıj 10 kənləkten igen əderləvdə tulıhınsa hədəmtə birə alman signal birlər.

Şunıñ ösəndə əlkə igen əderləv udarnıj 10 kənləgə ştabv, udarnıj 10 kənləktə berense nyjəbergə tiklem hudarqa qarar birde.

I nse nyjəber hunqı sruk. I nse nyjəbergə tiklem Başqortostan kyləməndə igen əderləv planı 100% menən tultıryıroia tejeşle.

Rajundarda kamsamul ojoşmalar vıl 10 kənləktə igen əderləv planı 100% tı menən tultırvda bətə kəstə mabilizavaj itərgə, bətə aktıf avıldarqa taşlarqa tejeşlər.

Igen əderləvdə hər ver kamsamul aqzahına qatv sruk. Hər ver kamsamul ydenə tejeşle bulqan igen əderləv hanı xəvər itelgəstə 24 səqət esendə igen halıv punkttarına alıp varıp tapşırqo, bətə urındarda kamsamul kəsə menən qdyl işalundar ojoştorolrq, hunqı handar massavaj işalundar menən odatolorqa tejeşle.

I nse nyjəbergə hunqı sruk. I nse nyjəbergə tiklem igen əder-

SILUS KAMPANEJAHNIN JOMOIAQTAR.

Silus kampanejahnı urındar əderlekhe qarşv aldılar. Ştaptar tədöləməne, anlatıv eşe alıp rarımanı, şunıñ arqahında kyp urındarda vıl eş başlanmanı, ə qajıh urındarda başlanqan eş jartı julda qaldı. *Xəvərsevd Qalimeften Yrge—Qıjqı avılınan* (ham rajunı) xəvər itevenə qararqanda, vında silus ösən jamdar qadıqasta buş jatıp qalqan, fajdalanylmaqan.

Jerde vodop jatıvıv soqorqa əjləner, jamqır hıvıv menən tulıv tik qalqandar. Vındaj vaqıqlər kyp. Bıl—agranımeja belgestərenen jetərlek bulmavın, bulqandarında tejuritik həm praktik jaqtan əderlekhe bulvıdarın kырhəta.

Вылqı siluslav kampanejahı ləv planı 100% qa yteləv menən bergə, başqa məhim səjəsi xuzalıq kampanejalər la (tunqa hərəv, avıl xuzalıq naluq, straxofka, yd ara halıv həm başqalar) 100% tı menən tormoşqa aşırılın.

Birelgən hunqı srukka hunqı handar tultırvda bətə kamsamul ojoşmalar yddəren mabilizavaj itərgə, I nse nyjəbergə tiklem bətə kampanejalardı 100% tı menən tultırvda kamsamul ojoşmalar bətə kəsən mabilizavaj itərgə tejeşle.

lən planı 100% qa yteləv menən bergə, başqa məhim səjəsi xuzalıq kampanejalər la (tunqa hərəv, avıl xuzalıq naluq, straxofka, yd ara halıv həm başqalar) 100% tı menən tormoşqa aşırılın.

Birelgən hunqı srukka hunqı handar tultırvda bətə kamsamul ojoşmalar yddəren mabilizavaj itərgə, I nse nyjəbergə tiklem bətə kampanejalardı 100% tı menən tultırvda kamsamul ojoşmalar bətə kəsən mabilizavaj itərgə tejeşle.

Izabritatil eş əbtəndə.

Rajun kənfirinsejələren hajlav hədəmtələre.

Kamsamul rajun kənfirinsjələrenen ytkən vaqıttar Başqortostan şartında jetəkselek eşe rajun sistimahına kyskən vaqıttı tura kilde. Xəderge vaqıttı parteja aldında tər burıv, rajundardı nıqıtp kiləsək xuzalıq, mədəni pırspektıvalar menən satsejalizem tədöləşən tıdətəv, satsejalizem tarmaqtarın kınajtev, nıqıtp burıvtar tora. Bıl burıstardı ytv ösən rajun eşsələren totanqlı julbaşsılar menən təmin itev burıv qujıla.

16 nse s'jyz, 15 nse s'jyz qarardarın dərəb yteləven tikşerev hədəmtələren varlavıbtında ytte. Parteja jetəkselegəndə un, şulaj uq „hul“ kuntırrıvalytsejun trıtskistar menən kərəşev həm kiləsəktə kərəşte kəsajtev, xəderge vaqıttı in qırqınsıv bulqan un tajrıbısqı qarşv kərəşte taqıla qdılavlav, kamsamuldn 8 nse saıuz həm Başqortostan s'jyz qarardarın yteləv nətizələren nıqlar tikşerergə tejeşbed.

Вина oşo əbtə kырhətkən tər burıstardan sıqıp, rajun kənfirin-

sejələre, səjəsi-xuzalıq eştərenə, satsejalizem tədöləşənə kamsamulqa eşse, krətejan jəstərenen kin jalrıhın jəlep itev turahında juldar kырhətte. Kamsamul Əlkə Kəmitətenen jetəkselegen həm səjəsi julıv dərəb tıv, eşləgən eştəren qənəqtənlərlek tapılar. Ydək kamsamul kəmitəte tarafınan ytkərelgən massavıv tikşerevdə, kamsamul ojoşmalarınan kilgən vəkildər təvriklənelər. Kyp jeteşhedlektərdə aşır halıvda unısqıqtar bırdələr.

Kamsamul ərmejahəndə jana eş juldar həm furmalar—udarsıvq həm satsejalizem jarısqın kınajtev vıqıa tiklem qənıqtənlərlek bulmavın kырhəttələr.

Parteja ydək kəmitətenen mərəzəqtəv tikşerev, unı tulıhıv menən tormoşqa aşırıvq kənfirinsejələrdə udarnıj iqlan itkən jerdərdə kyp buldı.

Qlomıvı məzıvıvı uqıv burıvtarın ytvq qatv qarardar sıqarılđı, şulaj uq vıqıa tiklem bulqan halqın qarastar şeltələndə.

Kənfirinsejələr varısqı eşləv

furmalar menən qlomıvı xuzalıq, səjəsi, eşlərgə vajlöp alıp varıldı. Məbələn: Krasnassul kamsamuldarınan 40 keşə pejala zavıbtında ədəkləktərdə bətərvdə udarnıj eşlənelər. Dəvləkəndə saıxuzqa igen jıjarqa varđılar. Stərledə məzıvıvı uqıv ytkərevgə udarnıj iqlan ittelər. Şulaj uq xəl Ələlə, başqa rajundardıla masavıvı tər alđı. Blagavıscın rajunı həm Ələ, Şısqın rajun kənfirinsejələre satsejalizem jarısqına saqtılar, həm jaqsqı totanaqlı, aktıf kamsamuldarı xuzalıq, səvıt eştərenə ırlətvđər buldı. Ələ 7 keşə, Şısqın —2, Blagavıscın —10 keşəne ırlətkəndər. Вина vıl kыreneştar jana kыreneştərdən hanala, sənki vıl ytkən kənfirinsejələrdən, parteja qarardarın şunda uq qəmalgə aşırqıa totəqandarın kырhəta.

Rajun kənfirinsejələre aldında torqan məsələrdə nıqlıv qatnaşlıq menən başvıktər tənqite abıbtında ytkən vısqı rajunda 340 keşənən hyd alıp, həjləvsələr 82, jaki 24, 14% təşkil itlər.

Kənfirinsejə qatnaşvıvıvıv satsejal jaqtar menən qənıqtənlər-

lek, tuqıd rajundı alıp qaraqanda 435 keşənən eşsələr —80, batraktar —84, jarılav 198, urta xəlle —24, kustardar —6, xədmətkərdər —23 keşə.

Rajun plınum həm vıjora aqzaların sastaftarv parteja satsejal, millət həm başqa jaqtardan qənıqtənlərlek. Əlkə kəmitə kырhətkən juldarın ytvrgə tejeşle qəmali saralar kыrelde. Şulaj uq jəteşhed jaqtardıla kырhətergə kərək. Berense kənfirinsejələr vaqıbtında qudılalqan kamsamuldarın teləktəren mabilizavaj itev, qarardardı tormoşqa ytkərev jomoşaq vara.

Qlomıvı məzıvıvıvıv uqıv həm igen əderləv kyp rajundarda ələ bulha həjləlep kilələr. Jetəkselek eştəre qajıh ver rajundarda kabinittan sıqmaqın (Bələvəj), vıl eştərgə qırqa sık qujıvıvq, tejeşbed.

Kənfirinseja sıqarqan qarardardı qəmalgə ytkərevgə bətə kamsamuldar jəlep itelgən bulıvq tejeşle.

S. TIMERBULATY.

Matur ədəbejat jalpıqqa!

S. Kulısaı.

Asıv.

Yıgan keşe nisek
Xäder mindä sulaj,
Yläjem mikan alla ner unqaj?

*Salax! Hin tışenmäñheñ, xä-
horama. Mineñ jışlek ası-
vıñda añlamıñheñ. Bälki ber
qıñt kyreşeräñ, min hiñä va-
ñında höjlärem. Blaknıtıña
qıñt qıñt—onotma!*

Әхәт . . . rudnige.

Yılmajıvıñ asıv.

Jışlek ytkän menän
Bit qemörden
Bıvıñdarı här jäd jışarä,
Qartajthala jaddar qemerdärde
Kynel telä jışnär jışarğa.
Әхәт!
Qemör bik—bik qıñqa,
Tormoş—bedde kötmä
ul kitä.
Jalın helker sarqan
Pıjız kevek
Jer kykrägen vañır jөгөrtä.
Tıñla malaj!
Bıl bit bedden qemör
Ykenesle bulır udmahın!
Dır vajramdar bulha
Sıqmaı qalma
Kalunnalar jırlaj
Yd marışın.
İbendäler—
Bed bit kyp eşlänek,
Bergä buldıq
Tıñheñ tatıvdar;
Marejanı höjör
Kölä inek
Här kən häjın eştän qajıvda.
Jış kyneldar ösөн
Adıq edläp
Qarizuntta buldıq
Ber tavda.

Bed bik şajan inek,
Uñal inek
Nigä tıñdın xäder
Hin qajda?
Teläk ver ine bit
Min höjgände
Hindä telänen.
Läkin—
Pylälärdän sitläp
Trivugala,
Sənqat majdanıña kilmänen.
Här ver varlıq bedgä
Urtaq buldı
Marejanı la urtaq jarattıq,
Qajıñ köñdär malaj
Bunttar jahar
Kamsamullıq ösөн jarattıq.
Ytkän ythen
Tavar killhen
Bıvıñlanıñ jışlek siktäre,
Kinät ver kən
Qul jadmalar qarar,
Xätärläñnen avıqs kistären.
Xätärläñ!
Qaldır!
Keşe qıñqa jılap yñame?
Jışın şundaj tatlı
Läkin tatlı qemör
Ber jışlektä genä ılsınmaj.
Ajıyılqanda duñın
Qulın qıñır
Sasak ödör qujha tyşenä.
Şat bul!
Jıldar ythä
Tik vaqtarın iñkə tışermä!
Jıldar—haqallılar,
Ә, bed:
Bedden qemör äle uñqanmı?
Qatı höjoven birgän
Dır saıuzqa
Sälax uılay äle vuzdarı.
Әх, bıl qemör!
Yde qatı
Höjöv horaj
Kem hun uqa haran qararı,
Höjmaj taşlajıñıñ
Taşlajıñıñ?
Kammunardar tödögөн paradın.
Parteıandan qalhan

JÖD KIRBESE ÖSÖN.

X. Kärimef.

Sai jöräkten hidger tıbeşen
Qaj verävdär anıaj belmäjdär.
Kyp jöräktär mesken bulır tıv,
Şat tormoşto kyrep könläjdär.
Avır sykeş totqan kymäk quldar.
Men udardı bergä birälär,
Här ver udar hanıñ köstär birä
Gıganttardan ilde vıdärgä.
Ytker teşle miljun köjlälär,
Tav nirvahın verdäm sirtälär,
Inzinirdar jana kumer edläj.
Kumer tavın kimerep tetälär.
Här qomlo törek saxrahıñın
Rilsälär huddıq bitenän,
Kin saxranan vıjıl verense qat
Paravuzdar gөрlär kittälär.
Ytkän köñdär qıñqa bulhala,
Kyp gıganttı safqa vañıtlar,
Stalından stal attarğa la

Kin qırdarğa işek astılar.
Bedden qırdar sornar men jöräkte
Traktırdan sasak attılar,
Kyrähegedder stal attardı —
Irken qırdar vıjılap sapıtlar.
Ber, ver artlı gıgant strıjdar
Kyk pәrdähen jırtır qalqalar,
Bed ırläjbed jer tomanın kıñır,
Alqı ildär artqa qalalar.
Sit ildärdä qanlı qalja ösөн,
Qajnap jөdhä gazdar tomanı,
Bedden eşse jөd kirbesen hala,
Hun udarğa kәsөн jomalıj.
Minut aqıñın hanar.
Kiler ver kөн:
Hun kәrәşkә navat qaqarvıñ,
Jer şarına şlym kigerep,
Manqajıña jondö qadarvıñ!!

M. BIKBAJ

Jlivatır janında.

Havalarğa aşqan ilivatır.
Qojaş nırdarına javıñqan,
Qıñıl karvan kilä tedlep, tedlep
Jlivatır kötä haqıñqan.
Tosnap torqan kalxuz vojday-
darın
Jlivatır jota qujıñna.
Iegen töjör işalundar hıdıla.
Sujın rilsänen vıjıña.

Әjде

Taşla!

Ykenese avır bulqanda,
Läkin bik hunlahan
Ant kytärep sıqma-qıñqalma.

Qajıñ eştän vaş
Şavlı kilä
Hunı vula avır unajıñd,
Trivugala qalhan
Jөгөrәhen
ul hun vula
Läkin qoralıñd.

Ә. ХӘТИР.

„Kim“ le avuzdar.

Tonoq kylden şavlı qamışıñdaj,
Bөdrälängән vojday vañıñ.
Kөltärdән vejek kәvән өjör
Tıñılandı—
gylämәne hılv tavıñ.
Malatılka asıq tavıñtan
Bıñırdarda här tan hyd aldı.
Ber ver artlı dır dır kәvәndär
Baravandan ytte—juqaldı.
Altınorloq menән „Kim“ le avuzdar
Jıldar jarır jıraq qalağa.
Jomşaq iñkән jeldән jal taratır
Bıñıldılar attar dalağa.
Qıñıl nıroğa mansır avıldı.
Karvan kilä uram tyrenән.
Aldıñq at vigeräk jeted atıaj
„Kim“ le vajraq uqa taqıñqan.

Dinged, dinged inde ul. Şav-
lajda qotora, jer şarın yd irkenä
qaldıñırğa telägendä jomıñd-
lanır tulqındarın jarğa ıñqıta
vıñ. Bөгөн ul kireñsә: şavla-
majda, qotormajda, әjterhenlä
unın tulqındar qajda ıñ kiter
juqalqandar, tik pristen vıjıñsa
manıvırlar jөгөгөн gıgant sävit
paraxutı jaltırar jatqan tođlo din-
ged hıvın jarır ytkändä, dinged
vıte ere şadralar menән qarlıña
häm tulqındar qatı granıttan qo-
jolqan jarğa värelep kire qaqı-
lalar. Ә, qajıñ ver şajan tulqın-
dar jar vıjıñdaq paraxutqa vә-
relep, ulardı jomoşaq qıña vә-
velderälär häm sävit ilenä maşı-
na töjör, beddән igen, sın ta-
vardar ala kilgән Angelejä, Fran-
seja, İtaleja, Gırmaneja, Fınlän-
dejә paraxuttarına irener kенә
helkenälär.

Pristen idarahıñın kileşseve
vıjıñsa bed säqat tuqıñda, pris-
tendä bulırğa tejeş inek, ә bed
jartı säqat kilgән bed. Xärvi tıv-
vı akkadimeja studenttar vıñ

Ucıräk.

Pristendä.

minuttarın (qemümi eş vaqtıñ-
da) bergä jırlap kynel asır y-
kärälär. Bөгөndä horo şinil ke-
gән mendән asıv studenttar qә-
dättägesä „Budjunıj“ marış me-
nән pristende janratıtlar. Sit il
paraxuttarındaq xedmәtkәrdär,
matrustar, kapitandar arahında:
— „Eşse kräñtejән qıñıl әrme-
jәnenen tıvı akkadimeja student-
tar paraxutqa jөk töjärgä kilgән-
där“ tıgән xävär taralıp өlgөгән
bulha kәрäk, sөнki här ver sit il
paraxuttarınan bedde ködәtevse-
lär kyvәjgәndән kyvәjde. Ә, bed
vaşlavıñda ver tavıñtan quşır
dımı pristen havahın janrata
birdek.

Bed jırlanır:

Ни кто пути пройденного
У нас не отберет

Kypta ytmәne kәslә tavıñ qırt
kıñelde. Aravıddan veräv juqar-
ıñqa kytärelep:

— İptäştär! Pristendä prarıf,
eş köstäre jeteşmaj, bıl prarıf-
tarı vөtөрөv fruntıña bed ata-
kağa kildek, tine tәge juqar kы-
tarıgән keşe, ul part jәcәjkә sik-
ritarı ine, häm ul tavıñın taqı-
la kösәjtә vırep:

— Xäder här qajıñvıñd gruz-
ciktar ejären kejer toq taşır vaş-
lasaqvıñd, ә subvutnıktan kilgән
vөtә eş xaqı Vıraşılı isemendä
tөdөләsәk dirizәvel fajdahıña vı-
rergә tәqdim itәм... Unın qal-
qan hyddäre kәslә alqıñ, udar
tavıñtar ahtıñda juqalıp qaldı-
lar. Ә alqıñ, udar tavıñtar dıñ-
ged jarı vıjılap jıraqqa, bik jıraq-
qa hıdıldılar.

Bed gruzciktar ejären arqalar-
qa kejer avır toqtardı sklattan

paraxutqa kem uñardan taşqan-
da, sit il paraxuttarındaq keşe-
lär qatı aptıraşqa qalıp, ködәter
torodolar. Hәм nınes paraxutı-
nın kapitandı ydenen jardamsıñ-
na әkeren tavıñ menән genä:

— Qjәzör. Sävit xärvi akka-
dimejahında uqıñan studenttar
gruzcıkta vula alalar ikән!

Ә, bedden studenttar nәрәh?
Javıñda jaltır pagun, şpaga,
asır jөrөvdән vaşqan buldıra
almajdar, tine. Tege majı kyñ
jardamsı la unın hyden dөрәñ-
lär vaşın saıqan.

Sklattan paraxutqa aqıñan
toqtar, häm bıl avır toqtardı
futbul töñle qul osonda ujnattılar.

Dinged—dinged inde ul. Şav-
lajda qotora. Beddә dinged jarı n-
da tulqın töñle bergä kyperep
prarıfqa qarış atakağa sıqqan-
vıñ.

Prarıfqa ylem. Bed prarıf doş-
mandarı!

Qajsa Josopof, Lıningrat.

25 yktäberdä ölkä pejanirdar vojarahıñnıñ nävättäge plinumı asıdı.

Bıl plinumda ojoşmanñnıñ nävättäge burıstarı häm äträttärdän eş sistimahı mändärazähe häm başlanqıs uqıv palitixnizem ösön kərəştä pejanirdardıñ burıstarı, yktäbrättär arahında eşlöv kevek durqıña säjäsı ähämejtäkä eja bulqan mä'sälälär toralar.

Ydäk pejanirdar vojarahıñnıñ avqıs ajı plinumı pejanir ojoşmanñnıñ eşlögän eşenä jomıraq jahañ.

Pejanirdardıñ berense Başqortostan häm vötä Sajuz jıyındarınan hun Başqortostan pejanir ojoşmanñnıñ avıl xuzalıqı häm sənäqät ölkälärendäge partejä, xökymätten alqa qujqan burıstarın ytävgä quşıldı.

Pejanir ojoşmanñnıñ eş sistimahıña sataejalizem jarıßı, udarısılıq kevek janı fırmalar kərə başlanı.

Biklänep eşlövän, qoro svırdar-dan ojoşma kamsamul häm partejä mənän bergä, unıñ julbaşsı-lıqında satsejalizem tädälöşönön möhim ucaskalarına häm sıjnı kərəştän kirkän funtıña eşkä kyste.

Ydäk pejanir julbaşsı mäty-qöte yd bitendä äträttän, zvına-nıñ brigadanıñ eşendä nej bulıv häm eş sistimahı turahında dis-put astı.

Ide sasejalizem nigedendä ja-nanan tädöv vötä pejanir ojoş-malarınan xäderge sordon qujqan burıstarına qulajlajlastırıldı talap itä.

Ydäk pejanirdar vojarahıñnıñ avqıs ajı plinumı ojoşma aldın-da beddän bik kyp kös talap it-kän janı burıstar kilterep qujdı.

Äträttär eş sistimahıña kypke-nä asıqlıq kertte.

Palitixnizem häm „başlanqıs məzvyri uqıvı keretev mädäni frunttaqıña tygel şulajuq säjäsı xuzalıq fruntında dur jenev bu-lasaq.“ (Stalin)

Bıña bıl burıstar pejanir ojoş-manıñ aldında janı burıstar kite-rep qujdı.

Bıl burıstı ytävdä kypkenä unıstar var.

Läkin şunıñ menän bergä vaj-taqıña pejanir ojoşmaları, ä-trättäre bıl burıstar tirähenä kə-räkle eşte quja almanılar.

Yktäbrättär arahında eşlöv pe-janir ojoşmanıñ eşenän jomoşaq ucaskalarınan bulıp kilde.

Bıl eşkä kərəgensä ähämejat birelmäne.

Bötä jämäqätselekten fikere jəş-kommunizem vıvıñnıñ tärbejlöv eşe tirähenä tuplanmanı. Qıbqa-hı jetäkselek eşe yktäbrättär xə-räketenän äkren ybevenä qarmaş-tan bik jomoşaq buldı.

Bıl kənäşmäle yktäbrättär tu-rahında mä'sälä qujıv Başqortos-tan ölkähe dävmländä ytkärelä-säk yktäbrättär biş kənlegö me-nän bergä, tura kileve jaqınan taqıla ber dur säjäsı ähämejtäkä eja bulı.

Ölkä pejanirdar vojarahıñnıñ plinumı bıl juldaq kəmselektär-dä vötöröp, kiläsäktä pejanir ojoş-manıñ aldındaq burıstardı kyp-häter häm jeteşhedlektärdä vötö-röv juldarın hıdar.

Plinum kiläsäk eş ösön kankrit-saralar, eş fırmaların hıdır qal-dırı.

Plinum Başqortostan pejanir ojoşmanıñ IX ölkä kamsamul kən-firinjähənä nej menän kileven jomıraqlar.

M. X.

Yrge Qıjqı rajunında

Kamsamul eşe aqhaj.

Yrge—Qıjqı rajunında qajıv ber jäsäjkälärdän hynevğä tava varıvdar kurenä. Bıñnıñ sävəve—berensenän rajkamuldnıñ jäsäjkä-lärgä kyd halmaı, ikensenän urıñ-daqı partejä aqzalarınñ kamsa-mul jäsäjkälärenä bulıßlıq itmäve. Mä'älän: Laqır avılında 1929 nıñ jıldı 36 kamsamul aqzahı bul-qan, ä 1930-jıldı 4 kamsamulqa qalqan. Bıl nej tıgän hyd?! Jet-mähä partejä kandidattar Fajzul-

lin häm Xösäjeneftärdän jäsäjkäne tudırqandarın kyrhäter toralar. Jul kyrhätövde belmäjdär.

10-ejjıldä min ydem Yrge—Qıjqıla bulıp, rajkamul sikrita-ryn edläp jörönöm. Zarıjıva Bə-där tıgän kamsamulkanan valka-mul sikritar kem tip horanım. „Belmäjem (!?)“ tij. Bıña vanda eş şulaj. Baş tapmaßlıq bulıp butalıp vötkändär. Rajkamulqa janlänergä kərək.

G. Zarıjı.

„8 nse mart“ fabrigendä äjber sittären tıgedläj tor-qan maşına.

Baravan jırlaıanda.

..... Qojaş irenep kenä tav ar-tıñnan kytärelgändä kalxuzniktar, irtänge ißkän jomoşaq jel menän, dınged kevek tulqınlanıp, ber jaqtan ikense jaqqa sajqalıp tor-qan hololardı rätän ös urqıs maşınahı menän uralar ine. Ma-şınalar ydderenen tavıstarı me-nän irtänge tın havanı janratıp, al başlı hololardı ber jevkä fed-gän tötöl, költä, költä taşlap yt-telär. Attar da irtänge halqın havada irken tın alıp, baştarın qaqlıp, tuqravhıd alqa atlanılar.

Maşınistarda kytärenke ru-x menän:

— „Hajt! Bıjılqa maşınalardı heđ tarthaqıd, aldaqı jıldı heđ-den urıñqa beđ qoros alaşalar jeger, taqıla hunıraq kambajın-dar menän eş kyrerbed, tip attar-dı qıvalanılar. Maşınalar tuqrav-hıd urdılar.

Ə urıloqan holono qıdın qo-jaş nurı aßtında kalxuz qırında qıdarqan kalxuz qatın—qıdda-rı, matur, matur költälärdä vāj-lap ber, ber artıß tedä vardılar.

Kymäk eş. Berdäm kös menän eş alqa atlanı. Költälär tuqrav-hıd arta vardılar. Qajıv ber kal-xuzsılar:

— Bed költälärdän giganttar tedäjbəd.. tip, kin vaßıvdı jan-rattılar.

Un biş kən kyp vaqıt tygel,

Q. Murtazin.

Çigant jılına.

(5 jıllıqtıñ ösönse jılın qarşı alıv kisähendä 6 keşe sähnağä sıdaraqça mämkin. 3 eşse, 3 kräb-tejänkälär. Hər ber jır ađağında bejev tıñıßı var).

Qıdıl köndär jıldı qıva Gölöp tora bedden il, Balşaviktärsä vıjıldı Vtkäregä mında kil.

(Bejev urıñı)

Krättejänkälär:

Ana qaran vaßıvdardı Traktırdar kötlär

Eşsälär:

Ə, hun vında „Fardzundardı“ Binzindän himertädär,

Krät: (hyd menän)

Kin qırdarqa kərək maşınalar.

Eşsälär:

Tädöv sixtarında Bergä-sykeş huqıv äjdä tıdlähen.

(Berhe arqahıña berhe sykeş huq-qan kevek başqort köjönä.)

Ber huqahıqa ike huq!

Maşınalar nıq bulhın,

„Intirnatsejanal“ „Fardzun“ dar Bedden ilgä jegerhen!

(artqa bejev kirep)

Jırlaj, jırlaj jen hıdıqanıp

Çigant jılqa kiläbed,

(alqa tavan berär keşe jetäklöp)

Şufırlıqqa jəş qıddardı

Kilen itep biräbed.

(Ber retkä vaßıv hyd menän)

— Kin qırdardı, varlıq jalandardı

— Bojdaj akejandarı jaharvıd,

şulaj da eşte vötörögä kərək Eş gölänä, uraq urıldı. Ma-matur kötlär bergä jıjıldı. Sıñnaptä şat kalxuzsılarđın:

— „Bed költälärdän gigant-däjbəd“ tıgän hyddäre döröş-dı. Költälärdän dur, dur kə-där, dur, dur eşkerttär öjöl Şul dur eşkerttär janıña a-sıqqıs maşına ultırtıldı. Qa—qıddarda ydderenen eşsən-darına tırmalar totop, vara-aldına tedeldelär. Bıña attar-gelde. Baravan şavıaj....

Hər tandan kiskä tiklem va-van jırlanı. Holoqor, holoq költälärdä säjnäne. Kalxuzsı halamdı maturlap juqarı öjöl. Ə tavaqta aßlıq öjöldä. Maşına haman şavlanılar, haman ke-horanılar. Kötlär tuqravhıd-relep, maşına ydenen irken qo-qıña jota vardı. Aßlıq artqand-artı. Dur, dur eşkerttär kən-nelär. Jelgärelä başlanq. Byda-kevek jıvan hololar toqtarqa tırtırlıp ambardarqa tygeldel. Şulaj itep, verdän kös, kymäk menän kalxuz vaßıvında eş gölänä. Tuqravhıd eşlände. E-maqtar qojışta jılmajıp köld. Qır qaddarı kevek tedeläp dıdıl avuzdar ilıvatırqa jul jar-dılar. Duqalaqı qıdıl flak jıraq-tiklem avılqa qul bolqanı.

M. RƏXİM.

— Vagun, vagun odatıp taş hərgä

Igen kripıstı halırvıd. (kripıst kyrhäter säjähät köjöl Kalxuz qırdarınan artıq Igendärde şähərgä, Qöp, göp, göp paravuzdar Savardar kin qırdarqa. Krättejänkälär:

— Hed eşlögäd bedgä maşına Eşsälär:—Ə, heđ kalxuzdan aşı Bergä—eşläp sıdaraq vājlanes gölöp toror şul vaqıt. Eşse krättejän berlektä Avırlıqtı jenärbed, Zavırt, fabrik vaßıvdarda Tıxnıkanı jegerbed.

(Bejev sıdarp kitälär)

Əxmät avılında eş-tər nasar.

Tapurin r. igen äderläv plıñ ödölöv qırqıñıßı avıl-ında. 16 nıñ yktäbergä planı varı 78%qa ytalğan. Inke Əxmät avıl krättejändäre oşo kəngä tiklem ber genä buraznala jer hərə almaqan-dar, sənki ularđın jerdäre bylenep qaldırılın qan. Kal-liktiñlövüde ber tərle la prak-tik sara kyrelmäj. Əxmät avıl səvitendäge ike kal-xuzqa ber tərle la julbaş-sılıq kyrhatelgäne juq.

KALXUZSİ.

Məs'yl möxərire:

S. TIMERBULAT

JƏŞƏHEN YKTƏBER RIVALYTSEJƏHEN OJOŞTO- ROVSY ANYN JETƏKSENE V.K.P (B)

r 13 jylıq Yktəbe rtarixın nıqlı ejrənergə tejeşter.

Begən miljunlaqan eşse—krəb-
tejəndər Yktəberden 13 jylıq
kərəş, eş, satsejalizem unıstarın
tarixın vajram itələr. Ytkən qə-
mər qıbqa bulhala, sijnfi kərəş,
satsejalizem tədöv tərızılərə me-
nən vaj jylar.

Parteja jetəkselegendə sijnfi kə-
rəş, satsejalizem tədövda jaqın-
dan qatnaşvı kamsamul əme-
jəhe Yktəber tarixın nıqlı ejrə-
nergə, unıñ unıstarı menən ja-
qından tanış bulırqa tejeşle.

Yktəberden tarixı sijnfi kərəş
satsejalizem tədövden tərızılərə
menən tanış bulırqandaqına riva-
lytsejun praktikanı tormoşqa yt-
kərgə məmkin. Rivalytsejanan
hın kapital, vandit qaldıqtar
pralitarejat vıası ber adnan da ar-
tıq jəşəj almañ, tigəjnelər. Ytkən
adnalar, ajdar, jylar bedden dıı
tədöləşkə kittələr.

Rikanstrukseja sorına kergəstə
doşmandar: buldra almañtar, tıj
qısqırılalar. Ləkin bed 13 jyl
esendə parteja jetəkselegendə dıı
unıstarqa ireştek.

Yktəbergə tiklem kapital tərna-
qında, ejərsenlegendə eşləp s-
qarv menən kən kyrgən avıl
xuzalıq, vögəngə kəndə maş-
nalaş, kəlliktifləşə həm oşo tix-
nikə nıgedndə, bedden il agrar
ildən, industrejəle ilgə ybə, alqı
kapital ildən qıvır jeter, ıdır

kitevdə qəmali eş kyra. Tarqav,
xəsyı nıgedndə jəşəp kilgən avıl
xuzalıq, partejanen dərəb jetək-
selegendə saxuz, kalxuzdar nıge-
dendə qorolop, orloq pravlmañ
əsəsen xəl qılyndı. İldə mädəni
rivalytseja: qəmyı məzvyri ıqıv,
nadanlıqı vətərv nıgedndə xəl
qılyndı, sənəqatka avıl xuzal-
ıqına həm vāşqa xuzalıq tarmaq-
tarına eşse krəbtejəndərdən ka-
dərda ədərlev mäs'aləhe kən tər-
tibenə vajavuj iter qıyıldı. His-
sikheñ, parteja jetəkselegendə vıl
mäs'alə vətə eşsəndər jalrıñın
jaqından qatnaşvı menən xəl
qılynaşq.

Xəderge kəndə satsejalizem ili-
mintar vətə frunt bujlap kapita-
lizem ilimintarın qaldıqtarına
həzım jahaj. Totāş kalxuzlaşvı
nıgedndə kulak sijnıñın vətə-
rv tormoşqa aşırıla. Bedden
tədöləştə tıvıqan qıjınlıqtar ka-
pital ildərendəge kevek krizis
—artqa kitev qıjınlıqtar bulma-
ñsa, sijnfi kərəş soronda alqı-
kitev, jqtisadi həm mädəni jaq-
tan alqı ildərdə qıvır jeter,
ıdır kitev qıjınlıqtar. Donja
pralitarejatın jardamı menən
qıvır jeter, ıdır kitəv luznıñ-
ın tormoşqa aşırır, donja Yk-
təberendə jaharvıd.

Igen ədərlev kəlliktifləşev fruntında

Kaşkalaşa avıl (Şışma r.)
diligatkarın hajlavdar jaqıñ
ytte. Hajlav kənə diligatkalar
qıdıl avuz ojoştrop, xəkymatka
200 sintnir igen tapırılalar.

Byzdək r. „Blyxir“ kalxuzına
oşo kəlliktifləşev kənə jananan
21 xuzalıq (197 aqza) inde.
Jana inevsear iñke aqzalar me-
nən vėrgə tunqa hərəvgə h. v.
xuzalıq eştərenə totondolar.

Bəre r. Nikulski avıl səvitendə

igen ədərlev planı 103% qa
ytəldə, Vlacitufski a. səvitendə
104% qa ytəldə.

D. Məsetle. Rajkapxlipsajuz h-
dıq bujınsa 1 nse nyjəbergə
rajunda igen ədərlev 170% qa
jette.

Kalxuzdar 213% qa, kantrak-
tavajt itevselər 206% qa, kan-
traktavajt itməgəndər 82% qa,
kulak xuzalıqtar qatı zadaneja-
nı 101% qa tultırılalar.

Plan ösön kərəşevse kalxu zdar.

Qırqıñ Mejkə r. İlseqol
avıl səvite „Berlek“ ərtile igen
ədərlev planı 123% qa ytəne.

Aroqajaş. Jylıq igen ədərlev
planı 18 nse yktəbergə tiklem
97% qa jetkerelde.

Kalxuzdarqa byləktər.

Jylıq igen ədərlevplanın
arttırıp ytəgəne ösön Baş-
kapxlipsajuz tarafınan Də-
vləkanrajunına 1500hum,
Dıvan Məsetlerajunı „Qıdıl
partizan“ kalxuzına 1500
hum bylək bildələnde.

Bilarit tavsylarnan — gırma neja mitalistarına

Bilarit. 20 Başqortostan tav-
sylar Ölkə kəmitətenen plinımı
(29 keşe) həm Ölkə kəmitətət sas-
tañ eş taşlavı Birlin mitalistar
fajdahına 100 hum aqsa inderep
yddəre menən mitalistar Ölkə
kəmitəten tınləşergə saqırıla.

„Janı jul“ kalxuzı beren- selekte aldı.

Bilarit rajunı Juqar Sərmən
avıl „Janı jul“ kalxuzı igen
ədərlev planı, a. xuzalıq ha-
lını həm straxavajdı 14 yktə-
bergə 100% menən tultırıldı.
„5 jylıq—5 jylı“ zayımına
185 humqa jadılalar. Kədgə
səsev arttırıp ytəldə. Urazaj
kənə kalxuzqa smıtır bulır,
vāşqa kalxuzdar arahında beren-
selekte aldı. Bında 25 hum aq-
sa həm vāşqa əjberdər menən
byləklənde.

Kalxuzı: JEHANŞIN.

Eşşan jəştər! Qəđyl urdinə Linin kamsamul tirəhenə, donja yktəvere eşən kərəşkə tuplanıyđ!

13 jylđa beđ nisek yđtek.

Yktəver rivalytsejəhenen 13jyl-lyqyn beđ satsejalizm ilenen gi-gant ybeştəre əbtəndə vajram itəbeđ. Əle ver nisə jyl ele kənə burzəva ildəre yđdərenen kybek-le hyddəre menən şaryəndylar. SSSR dən şul tiklem tiđ adym menən alqa varəvəna ɣənamaj-qaranylar ular.

Ləkin satsejalizem ilenen tid-adymdar menən miljundar massa-hə qatnaşlyq əbtəndə ybeve ul şaryəndylar qəməli ybeş me-nən javap ɣjlyqy tormoşqa aş-ryvda eş başlaqanqə janə 2jyl-tuləp eşkə kitte. Ləkin oşo ike-jyl eşendə beđ miljunlaqan massa qatnaş menən ɣjlyqy ɣyləndə-4 jylđa tormoşqa aşryv luzunga-hən taşlanəy. Xatə xuzalyqyn-qajhy ver tarmaqtarəndə vyl plan-də ike, ike jarəy eş jyl eşendə tormoşqa aşryvdy.

Tyvəndəge kyryhətelgən handar-vynə taqyla aşryvraq kyryhətelər.

1926-27 nse jyl beđden sənə-qəttən dəjəmləşterelgən əleşən-tədəv eşən 1270 miljun hum-aqsa totolqan bulha, 29-30 nse-jyl 4275 miljun hum totolqan. ɣylan vuyənsə 5 jyllyqyn adaqyn-da beđden nifet sənəqəte (1932-33 nse jylđa) 977 miljun humlyq nifet birergə teješ ine. Ə ul 29-30 nse jylđa inde 809 miljun hum-lyq nifet birə. Timək sənəqəttən

alqa kitəv eşendə in dər uryn-tota torqan 4 jyllyq ɣyləndə kyryhətelgən nifet ɣylanə 2,5 jyl eşen-də tormoşqa aşryvə.

Xəđerge kəndə beđden Stali-gerat traktəy zavəty, Dniperstruj, magnitstruj, Siləvestruj kevek dər giganttar təvalar.

Vynə vyl handar varəvəna beđden SSSRda satsejalizem tədələşənən-in qəđvə timp menən alqa varəv-yn, aqarənyj ver ildən indysterejə ilenə əjlənevde kyryhətelər.

Beđden ybeş timpə, qəđvə alqa varəvə xəđerge kəndə kapitalizem ildərendəge beđden in urəal doş-mandarəvdyda kire qaqa almaj. Şunyn eşəndə: Xatə vəqze ver burzəva vəkildəre SSSR davyl-la-nəy ybə, ləkin SSSR dən davyl-lanqan qəđvə adymdar menən-ybeş timpəndə sitkə şyqarəlyqan tavar beđden ilde aşryvə - aşryv bəlgənləkkə aləp vərə tidər.

Beđ miljunlaqan jarəy urta xəlle kərəştəjən qatnaşlyq əbtəndə-totaş kəlliktifkə kysev nigedəndə kulakty xoquqyn sikləv səjəsə-tənə şyqyn, şynyn vlynə jaqynan vətərev səjəsəten tormoşqa aləp varəv səjəsəten aləp varəvdy.

Beđ kəlliktifləşəv fruntəndə-5 jyllyq ɣyləndə 2 jylđa tormoş-da aşryv. 5 jyllyqyn 2 nse jyləy tuləv yəvəgə massəny ojoştəvədy.

Giganttarə şunda qororbyđ.

Birlin tənqan....

Klipkel iliktərdər

Asfaltə jgən uram jədənə, Jrekheđdən irenəp ypkən təbələ Pərdə qaplap jyltyr kydenə. Kirək kəə ajaqtavəşy hyđyla Tar juldərdən biten tərəjədar, Qorol menən tərənəp sirgibeldər Uram sattərynda urajdər.

Bəjək Britan,

Tirə jaqə dinged

Tulqəndəy şavlap gərləşə,

Ə, Lundəndən sikheđ uramənda

Maşinalar şyryt həjləşə.

Palanitalar ajəqə vələ buləp

Jer jədənən nejdər kydləjdər,

Dur—dur kyddər

Şunda krəjserdən

Mujyn hudəp tənqəl ədləjdər.

Puləmittər vəgən irtə torqan.

Pyləldəndən əvit kilterelgən

Yktəverdən tanyn ədələp kətə

Avəy hulaj palac kəjərlə.

Ə, eşəndər qəndən majə menən

Jərək dinaməhyn majləjdər.

Neju—Jurək, Birlin

Pariz, Lundəndəndən

Uramdarəy tandən hajləjdər.

Yktəverdən tanyn maturda....

Kyđ aldynda pərdə qanlyla;...!

Bəgəngə tan kərəş arinahə

Dərtlə tivə jərək taqənda.

Pariz, Lundən,

Bəjək balkundəndən,

Pyləldəndən eşkə qodhənda,

Uramdarəy beđdə plində

Bajraq totqan eşşən quldərdə.

Yktəverdən alqə jalqynənda

Jer şaryəny plin aləryvdy,

Yktəverdə ylgən girujdərəqə

Neju Jurkta həjkəl haləy vdy.

Kiler kəndər

Barlyq pralitərdər

Jer kysəren qajryp vorordər,

Jer şaryəny itəp udarnik

Giganttarə şunda qorordər.

ƏFƏ.

Ytəkebrdən XIII jyllyqyna tiklem bətə tyləvdər ytəlhen.

Yktəver ajəndaqy kvartalala xəkymət quləna kəregə teješlə aqsa balşəviktərsə vajəvuj timp menən varmanəy.

Parteja ydəkkəmitətenen şulaj uq parteja Əlkə kəmitətenen mə-

rəzəqəttəren, xəlyq aqsalarəy jyl-nav turahənda qarardəyən ytkəvde voroləş bulmanəy. Oşo teješlə plan menən xəkymətkə kərəşək aqsa-larəyən planə ytəlməv səvəple kyp urəndərdə eşən tuqraləp torov qurqynəş kyrenə. Şunyn eşən kamsamul əlkə kəmitəte vəjor-ahəny IX—s'jəzqə ədərlək vəqy-tənda vyl eşte verənsə burəstar-lan hanəp, udarnəy ytkəregə, tine. Ajərym kvartal planə tuləhy me-nən ytəv eşən xəlyq quləndaqy xəkymətkə teješlə bulqan aqsəny vəqində ytəv, vəgəngə kəndən javəpəy burəşy.

Təp eşərdən tyvəndəge aşryv eştər jəkmətelə. Vynə tuləhy me-nən ytəv eşən bətə kamsamul ərməjəhe parteja jətəksəge əb-tənda jəlep itelgən bulərqə teješlə. Anlatəv eştəren kəsəjtəgə urəndə-rdə vyl eşkəhalqyn qarəp, qəməli sərə kyrməvseləde jəməqət buk-sirəna, tənqit utənu alərqə; Kam-samuldarəy bətə tyləvdərdə tuləv rəvəştə ytəvde taləp itərgə. Vynə başartəvşylar, urnək buləp var-məvşylar, rivalytsejun, vajəvuj, balşviktər quđqaləşy menən eşlə-məvse kamsamul darəqə vəden safta urnə juq.

Aqsalrəyən əkeren kərevə turahənda aşryv rəvəştə ytkən gəzittərdə əj-telde. Şunyn eşən yktəverdən 13 jyllyqyna tiklem vyl eşkə dər əhməjət virep, tiđ kəndə voroləş tyvdyryqə teješədy. Rajundərdə udar brigadalar, avyl şuraləryna jərdəmqə varərqə teještər. Byleş başqə xuzalyq eştərenə nyləv vəj-ləp aləp, varərqə kərək.

Başqortostan jəştər avyl xuzalyqy təzrivə stansahə ojoştəroldə.

Təzrivəselek arqyry jəştərdən avyl xuzalyqy vələmen arttəryv dər kamsamul kəstəren məvlizəvajt itərgə teješlə.

Hunqy jylđardə kamsamul ərməjəhe səjəsi məs'ələlər menən gənə tygel, xuzalyq eşendə lə nyləv insejativa kyryhətte. Bəgəngə kəndən vəjək planə bulqan bətə frunt bujlap satsejalizem eşən kərəş məs'ələhe kamsamul ərməjə-henən aktif qatnaşlyq əbtənda qynə vəqytənda tormoşqa aşryvə ala.

Şunyn eşəndə xuzalyqy jan-nan tədəv sorənda, avyl xuzaly-qyn alqa jəvərev kamsamuldar-dən şul əlkə lə janənan belgəst-ər, təzrivəle eşşələr horaj.

Avyl xuzalyqyn satsejalizem tədəv jylənda fənni nigeddə qo-rov dər kamsamul qatnaşlyqyn taqy lə kəsəjtəv eşən: jəştər avyl xuzalyqy stansalarəy dər urnə tota.

Kamsamul Ydək kəmitəte mərə-zəqəte vuyənsə kamsamul kəmi-təte qaramaqynda Başqortostan Əlkə jəştər a. x. təzrivə stansahə ojoştəroldə. Stansəny eşən aləp varəv eşən 15 kəşənən səvit ojoş-təroləp səvitkə, avkumnan vəkil-dər, qilmi kəstər, aqranumdar, pərfisərdər, Başnarkəzimdən təz-riyəle belgəstəre qatnaşə. Byl

stansə Başqortostan kamsamul Əl-kə kəmitəte jətəksəge əbtənda eşləp, Başnarkəzim həm fənni-tikşerev institutə menən dər nyl-ly vəjləneştə eş aləp varəy-raq teješlə. Jəştərdən a.x. stansə-hə ydenen eşən Başqortostan eşendə həm sit rajundər dər bul-qan təzrivə nətizələrenə tajanəp eşləjəsək. Stansə ydenen eşə al-dəna in məhim burəstar itəp saf-xuz, kalxuzdar tədələşənə jərdəy itəv eşən kin kamsamul massəny məvlizəvajt itəv, igen unəşyn ky-tərev safxuz, kalxuz varəvdarəna tərle təzrivə eştəren inderev urn-dardən tərle təzrivə nətizələre həm hər tərle fənni tikşerev eş-təren aləp varəvdy məqsət itəp qujdy. Şunyn menən vərgə yk-gəzit rajun jəştər, a.x. stansəny ojoştərov eşendə juldər kyryhətev belgəstər ədərləv hər vəqyt qul-lanmalar, kyrgədmələr virep varəv eşendə yđ aləna burəş itəp quj-dy.

Jəştər avyl xuzalyqy stansahə safxuz, kalxuz tədələşəndə kam-samuldarəy həm partejəheđ jəş-tərdən hər vəqyt aktif qatnaşy-dəy eşən kin rəvəştə kənfirinsejə, kəməşmələr ojoştərov, tərle qulla-malar varəvəry tarətyv həm vyl məs'ələlə bulqan jətəksəlek eşən

matbuqat aşə aləp vərə. Byl tar-maqta avyləy hər tarmaqtaqy belgəstəren nyləv qatnaştyryv tura-hənda eş aləp vərə.

10 rajundə jəştər avyl xuzalyqy stansahə ojoştərolə. Byl rajundəy dər təzrivə eştəren haləv eşən in başlap şul rajundərdəy kəştəjən-dər, a.x. qajhy tarmaqtarəy menən qəđqəhənalər həm təbiqi şartlar, şul rajundər dər nəmə eşləvgə məmkinəlek birevde itəpkə aləp təzrivə tərle ojoştərolə. Byl təz-riyə eştəren başlap ojoştərov dər kadrydar jəteştərev eşən odaqla-maj bətə rajundərdən 2 şər kam-samuldan qivərat vəkildər saqy-rylyp ularəqə təzrivə eştəre mityd tarəy menən tanəştyryv həm arga-nizətyrdər ədərləv eşən 10 kən-lək kurəş ytkərelə. Vynə hunyn-da vyl iptəştər rajnəqə qajtyv me-nən undə təzrivə eştəre brigadəny ədərləv eşən 15 kənək kurəş ojoştərolə. Rajun kurəstarəna təz-riyə eştəren nyləv qatnaştyryv eşən aqranumdar dər bilgelənəsək.

Jəştərdən a.x. stansahə, avyl xuzalyqyn satsejalizem nigedən inderevgə dər jərdəy itəsək. Byl eş bətə kamsamul tarəfənan al-qyşlap qarəş alənyəqə teješlə.

Ə. ƏXTƏMEF.

KAPITAL ILDƏRENDƏ

Qanlı vərəleştər, qulqa alvndar tuqtavhıd xəkm hərə ešheddər hanь arta

TUKEJU. Japunejəny Akitə ukrugynda krəštejen xərkəte ybə. Kyrptən tygel vında 500 krəštejen menən Japun palisahь arahьnda qanlı vərəleştər bulp 100 krəštejen jaralanqajny. Xəder taqyla bik qanlı vərəleştər buldy. Şul ajqanlı palisa vyl rajunda bik papulərlek menən fajdalanqan rifarmis mərkez partejəhenen 20 aktif jetəksəhen qulqa aldy.

PARIZ. İspanejənen Madrit qalahьnda palisa jəşeren kampartejə ojoşmahьn asty, tentər kamunis ədedejəty həm jadədar tarty. 2 keşe qulqa alyndy.

LUNDY. Hindostandyn Kalkstə qalahьnda palisa başlyqyn kavitənə vımbə taşlar jemerdelər,

palisa başlyqy sьqqan vaqyt bulp qotolop qalqan.

Neju—Dəhil qalahьnda palisa xalyqqa notoq hejləgən ber jegette qulqa alvndar mataşqas xalyq taşlyqy qarşy tordə. Palisa qoral menən həzym itər bik kyp keşene jaralanь.

Qala la vımbə ešləvdə qəjepləner 4 keşe pulqa alyndy.

TUKEJU. Manzurejəla qoralı aq gvardejə şajkahь 27 yktəberdə kənsьqyş—Qytaj timer julyndy Tirp rajezyha həzym itər, qoral menən qurqytyr, ber puşydy hələk itev uş menən—juldy hytterdelər; eşse həm xedmətkərdə talanlyar; ləkin puşy kisegər, ul kilgənsə eşsələr juldy qajtanan tədetər olgərdələr.

Mitallistardyn zabastufkalaryn jemerergə mataşalar.

Birlin. Birlinden mital sənəqəte xuzalar ştrəjekvrexextardə ojoştərov əsən vətə kəstəren mablizavajt itələr. Burzəvzejge vyl eştə faşis ojoşmalar jərdə itə rifurmistar dəşməjense toralar. Məbəlen jərym huqyşy faşistar ojoşmalar "qoros şlym" vyl ojoşmaq ingən mitallistardyn savranejalaryn jəyər 27 nse yktəberdə eş başlav turahьnda qarardlyqy. İkense jaqtan harь prafasajuzdar ojoşmalarla faşistardan qalyşmajdar.

Birlindəge vətə harь prafasajuz aqzalar zabastufka pikittaryn jemerergə həm məmkin tiklem pridprejətejəge inev əsən mablizavajt itələ.

Rivalytsejun prafappazitsejaştrəjek vəjxrləq menən kəsə kəreşəlyr varьp, Knorre pridprejətejelərendə janь zabastufka kəmitəte ojoştərov əsən savranejalar ytkərə.

Siminyş pridprejətejelərendə harь prafasajuzdar eştə başlarqə qarar birdələr.

Druker—Myller pridprejələrndə millətse—satsejalistar ətrəttəre (faşistar) şul uq faşistardyn şturma-vuy ətrəttəre nacalnigə bulqan mzinir jetəksələgendə eşləjdər.

Bivalytsejun prafappazitseja ştrəjxvəjxrləq qarşy massəvj kərəşəlyr varьqə sьqara həm zabastufkanь dəvam itterergə, vьqə eşheddərdele quşarqə kirəklegen iqlan itə.

Aqas əderləv vajavuj tımpqə

Səvittər sajuzьnda urmandyn kyp bulьv, safxuz, kalxuzdarda qaraltlyar qorovda tədəv matirialь həm sit ildərgə ikspərt tavarь itər sьqarəvqə dır məmkinlek vıgə. Şuqə kyrə lə urman sьqarəv dь vəd jylədan jyl artlyə varavьd.

Vьjlyqə aqas əderləv planь udqan jylqəqə qarəqanda ike taryqy artlyq bulasaq. Eştə vylaj quşlyvь, vyl eşkə nьqəraq əhməjət vıgər, massəny nьqəraq mablizavajt itevde talap itə.

Xəderge kəndə Əfə pristendəhal aqəlyv eşenən nasar xəldə bulьv varьvьdəqala bıldəle.

Vьnda eşləvse xedmətkərdərdə eşkə appartunistarsə qaravь arqahьnda, vyl eştə vətə jaqtan jeteşhedlektər buldylar. Eş kəsə, eşsələrde aşav praduktalarь, səneqət tavarəlyr menən təmin itevdə ber tuqravhıd ədəkləktər bulp kilde. Partejə, kamsamul prafasajuz xuzalyq ojoşmalar eştə siktən tьş, halqənləq kyrhəttələr.

Hьvdaqə haldardə jylqalar tunqanly qoroqə sьqarəy qalyv-və-

gəngə in məhim burəstardan hanala. Vyl hunqə udarqə vətə kəs taşlanьqə teleş.

Avyl, kalxuzdarda artlyq kəstərdə aqas əderləvgə taşlav, kapiratif urğndarəna təminat eşen vьqə tiklem bulmaqan dərəzəgə quşy, partejə, kamsamul, prafasajuz ojoşmalarəna anlaty, prapaganda eştəren kəsəjtev, rivalytsejun tımpalyv qyna planь tutьrvьd təmin itəsək.

Hal aqəlyv vyləşy udqarəv menən vərgə, kiləhe qəşqə urmn kişevgə əderlənergə teleşved.

Urman kişev eşendə udqan jylqə kevek pirigiptardə la jəvərməvdə kyd unьndan sьqəndryqə jarəmaj, sənki ytkən qəştə kalxuzsəlyarqə his ber nej anlatmaj, tik eşkə qəvəp jəvərv kevek vəqə qəlyr buldy. Qəlyqahь: hal aqəlyvqə vətə kəs tuplanьp ədəktəktərgə hunqə udar jahəlyqə, qəşqə urman kişevgə xəderdən yk əderlek əlyr varьlyqə teleş.

Əjdə, timer kyk atqajym, kire kalxuzqə inəsed!

Bətə kəs kədgə jer hərəvdə 100p.r.ə menən tultьrvьqə

Başqortostanda kəddən jer hərəp qaldьrv (zəp) planь turanan tura ytəlevgə vərolqanь juq əle.

Urəndardə vyl eşkə hun dərzələ halqyn qaravdar var. Kəddən jer hərəp qaldьrv jadqə səsevde tid vaqyt esendə ytəvgə, irtə səsevə məmkinlek vıgəsək. Vyl səsev juqarqə unьş alvdy təmin itə ala. Şulaj bulьvqə qarəmajtan kyp kənə urəndardə vyl eşkə halqyn qaravdar, plan əsən kərəşməv' uqə dır səjəsi həm xuzalyq jaqynan narьq vırmə vdər var. Qajhьber rajundarda valakita arahьnda sunьp kəddən jer hərəp qaldьrv planь ədələr. Agranumdar kədgə hərəvdə vərənsə ryldə ujnarqə teleş bulhalarda qatnaslyqtarь nasar. Dyrtejlə rajunьny rajunlaşvdan hun bağranumь bulьqə teleş bulhalə, ulardyn vərehə qalmaqan qaja bulqanlyqtarь bıldəhed. Byzdəktə: agra numdar varь ber, vər nəm ələ eşləməjdə tip ulardə ıgen vırvsələr kartkalry rəpkə alьvqə quşqandar. Kəddən jer hərəp qaldьrv vər tərle lə juq başlyhıd qalqan. Stərlətaq vyl valkitasylar eştə kalxuzdarqə jer vylev arahьnan vıqanlyar. Tunqə hərəde rəstərenə kertmənelər. Krəštejəndər qajan hərərgə vəlməj jərnələr: Nuriman rajunь vətənləj kədgə jer hərəv trahьnda uşlamaj. Bər avьldaqy partejə jəcəjkə sikritarna. Nninqə kədgə jer hərəvgə iql-

tıbar itməjheged—tigəs: Əjtegedəle kədgə hərəvdən nej fajda var? tip horav vıgə. Oşo kəngə tiklem kəddən jer hərəp qaldьrv unьş kytərgə həm jadqə səsevde eştejeneləjtev dəge fajdalarь anlatylmaqan. Bəgəndən qalqan kəndərdə tultьrvь menən fajdalanьqə—vətə taratьv kəstəre, tьrktyrdarqə tultьv nagruzka menən kədgə hərəvgə fajdalanьqə Tunqə hərəv əsən kərəş kiləsək unьş əsən kərəş. Plandə tultьrvь menən tultьrvьqə vətə partejə kamsamul həm jəməqət fikren tuplanqan bulьqə teleş.

Əfə „Yktəber natiskь“ isemen-dəge tipagrafeja udarniktarьnan: Kərimə Ş. nəm Janşarysəva R. iptəşər.

Sut aştьndaqy kamsamuldar vьqavda.

VINA. Budapıştta (Vingrejə baş qalahь) kamsamuldarə eşə qarala başlanь. Kamunistar prapagandahь taralyvdan qurqyp, prakurur suttyj jəvəp rəvəştə vərvəyn talap itə. Qəjeplənevse kamsamuldar prakurur dьn talavьna:

— „Jəşəhen Vingereşə kommunistar pratejəhe, jəşəhen Səvittər Sajuzə həm donja pralitarejat rivalytsejahь“ tip, qəşqərvədar menən javap birdələr.

1929 nş jyləda tərmlə kamsamul Livindən ylevə səvəple horav talavь inderdelər. Sut rəisenən quşlyv vıjьnsə haqlap torovsylar qəjeplənevselərdə tərtpkə saqrəlyar, kamsamuldar nьqly qarşlyq kyrhəttələr. Baştan ajaq qorallanqan palitseja saqrəlyd. Suttyn rəise ultьryştə tuqratьqə məzəyr buldy. Ultьryştə, qəjeplənevselərdə vəqavlaqandan hun qyna başlanlyar.

Tərtpkə saqrəlyv palitsejəgə qarşlyq kyrhətkəne əsən qəjeplənevse Kaufman həm Krəjner də vər jylqə, Bagin həm Kuvvirdə hıgedər ajaq, qalqandarə vərər ajaq javarqə xəkm itte.

Yđ ara halym kampanejahyn qyđdyrroq

Xäđerge köndä beddä in hyl-rän varıvsı säjesej-xuzalyq kam-panejalarınyñ in artta varıvsınyñ his sikhed yđ ara halym jıjv kampanejahı. Bıl kampanejahı kyřhätelgän kanterylnaj sıfırdar-dıñ vaqıtında tulıtyrında rajun ojořmaları qadättän tıř halqın qarajdar. Xökymät qarar vıjın-sa berense nujavergä tiklem yđ ara halym kampanejahınyñ jılyq planı 50 pratsintqa tulıtyrroq tejesle ine.

—Bıl sıfır tormořqa ařıtyl-dymı?

—Älvättä juq.

Birelgän sıfırda qaraqan-da 25 nse yktäbergä tiklem Bař-qortostan kılämendä yđ ara ha-lym jıjv kampanejahı in alda varqan 32 rajunda qına 27 prat-sintqa tulıtyrılqan. Bılar in alda varqan rajundarda. Ä artta var-qan rajundar, yđ ara halym jı-jv eřenen varıř tımrı vötölaj qurqıny aıtında qala.

Senki yđ ara halym jıjnav eře řul uq juqarıl kyřhätelgän va-qıtqa tiklem Mıraq rajunında 4,4, Xajbullı rajunında 5,5 prat-sintqa tulıtyrılqan.

Kyp rajundarda äle Rik eře-läre tarafınan bıl köngä tiklem yđ ara halym kampanejahında birelgän kantırl sıfırdardı qä-mälgä ařıtyrında eř alıp varma-qandarı. Avıl sävittäre vötölaj eř alıp varmaqandar. Mäřälän: Qırmıřqalı rajunında kyp avıl

sävittäre äle yđ ara halym jıjv-da eřkälä vařlamaqandar. řunıñ menän bergä qajıñ ver rajundar-da yđ ara halym eřendäge xö-kömät qararın vođor, avıl xu-zalyq naluğınyñ 25 pratsintın tiklem genä jıjvıraqa itäp qılyp eř alıp varıvsılarda var.

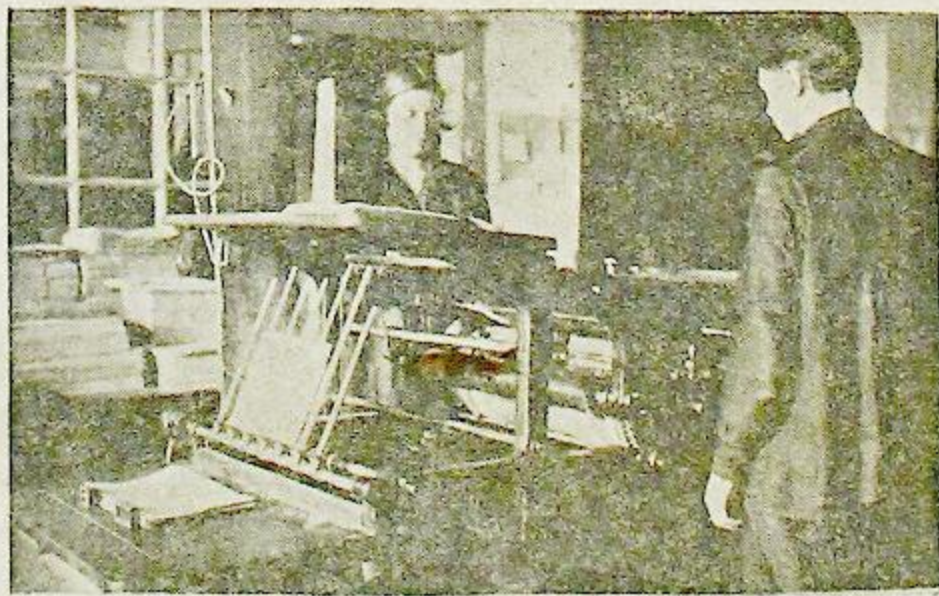
Kulakka yđ ara halymdı ty-lävdä qatı zadanejä birev menän genä qalmaq unı 10 kən esendä qatı sruk menän tylätöv mäs'älä-hen qujarıq, häm qämälgä ařı-tyrroq körek.

Ä kyp rajundarda bıl eř aq-haj äle. Kyp urındarda qı kam-samul ojořmaları bıl möhim kampanejıqı kyveräk tökөрөp qarajdar. Bına řunıñ arqahında-la inde yđ ara halym kampane-jahı vөгөngө köngä tiklem in artta höjrelep kılde.

Bed yđ ara halym kampane-jahında qı kantırl sıfırdardı va-qıtında tulıtyrroq qämälgä ařıtyr-menän genä, urındarda mädäni tödölöř, häm ul urındıñ yde eřen körek bulqan summa me-nän tı'mın ite alasaqıbdı.

řunıñ eřenä urındarda qı vötön kamsamul ojořmaları bıl kampanejahı, partejä jetäkseleге aıtında qämälgä ařıtyrında vötön köstө mävlizavajıt itärgä, in qıb-qa vaqıt esendä birelgän sıfır-dardı tulıtyrında eř alıp varıtyr-roq tejesle.

„KÖMAL“

Өfө F. Z. U. uqıvsıları praktikala.

1—nse nujavergä—100%.

Jañ qaramalı. 1 nse nu-jäbergä igen äderläv 100% qa, tunqı höröv 30% qa, a/xvzalyq naluğ 90% qa ytölgän. 2 jañ kal-xuz tödölgän.

Dıroqlä Dırtöljө rajunında igen äderläv planı 1 nse nujä-bergä ařıtyr tulıtyrıl kalxuzlar-da: 105,5 pratsintqa. Kantıraktavajıt itkändä: 125,5 pratsintqa kantı-raktavajıt itelmägändä 78,9 pra-sintqa itıtyrıl.

Pařar kalxuzı byläkländä: Pak-rof avıl sävit igen äderläv pla-nıñ 24 nse yktebergä 112 pra-tsintqa ytäne, avıl xuzalyq naluğ straxufka 100 pratsintqa jıjlyp vötkän.

Bıl avıl sävite rajun vařıvsı-lyq sajuz tarafınan diskavaj sejl-ka menän byläkländä.

I k e—Bilakataj: 1 g e n äderläv planı 84 men 763 sintni-jıjlyqan Naluk 95 pratsintqa, straxufka 89 pratsintqa, Zajım 33 pratsintqa, yđ ara halym 85 pratsint jıjlybı.

Eřtär jaqřı.

Bäđ Yrge—Qıjıq kalxuz jäřtär mäktäbe uqıvsıları kalxuzsılar-qa jardam itep, ver adna vıjı-jeten jolqořtoq. Mäktäptä mas-tırskıj ařıp, undala jaqřıqına eřläjbed. Unıř vājrame köñöndä mäktäp ydenen jäselsäläre menän berenselekte alıp, uqı 60 hum primeja alıdy. Bıl aqsaqı radeju alıroq toravıd.

Q. LATYRPF.

Өfө rajun kamsamuldarı, kamsamuldyñ IXnsı kənf rınsäjəhenə nəmə menən varalar.

Өfө rajkamulınyñ nävbättäge plınumı bulıp ytte. Plınum kam-samuldyñ IX nsı kənfırınsejəhen qarřı alıp eřen udarnıj ajlyq ytkäergä qarar sıqardı. Өfө ra-junı bıl udar ajlyqta 6 grıppaqı bylenep, eř alıp varılasıq. Bıl grıppalarqı julvařılyq itev eřen rajkamul äktıftarınan 6 kamsa-mul rajundarqı jeväreldele. Urındarda kənfırınsejəgä äderlä-nevdä udarnıj brıgadalar tödölä-säk.

Bıqı tiklem Өfө rajunında kamsamuldyñ yřeşe urtatasa häř ajqı 20 keře tura kılä ine. S'jız-qa byläk eřen plınum udar ajlyq-ta eře batrak jäřtäre itävenän 200 jetkerergä yđ öbtönä aldy. řulaj uq jäře uđqan kamsamul-dardan 15 kamsamuldy partejä sařına biregä buldy.

Plınumqı qatnařqan rajun kam-samuldarı 15 nse nujäbergä tik-lem häř ver jäcäjkä kantrıy han-darın artıtyr, verär qıdy avıj ojořtororqı tıgän qarar sıqardı.

Zavıy häm sařxuz jäřtäre 5 jı-

lyqın ädaqına tiklem zavıy häm yđ sařxuzdarında eřlävgä satseja-lizem kantraktatsejəhe ytkäergä qarar sıqardılar. Udar ajlyq ytkärev unajı menän rajun kılä-mendä 7 kamsamul juqarqı ja-varıy eřkä ırläteläsäk.

Plınum rajun kamsamuldarı arahında „5 jılyqı 4 jılda“ za-jımyñ 10 men humqı jañınan öbtär taratıroq buldy. řulaj uq häř ver kamsamul jäcäjkəhe ja-ñınan öbtär—häř ver jäcäjkəgä 15 řär hum kallıktıf rəveřtə ja-dılyroq buldılar.

10 nsı häm 15 nse nujäber aralarında „Klim Varařılyf“ ise-mendäge dirızabel fundına jardam itev eřen kamsamuldarıñ rajun kılämendä subıtnıktar ytkäre-läsäk. Bıqı tiklem Өfө rajunı kılämendä 15 kənä dana kamsa-mul gəzıte tarala ine. Bıl handı meñ gä jetkerev burıřı tora.

Bıl eřtärde ytäv häm s'jız kənfırınsejəgä bul byläktär menän varıv eřen häř ver jäcäjkä yđ ara satsejalizem jarıřına sıqtılar.

Pıtrav rajunında

Kamsamul eře jomořaq.

Pıtrav rajunında kamsamul-dardıñ hanı kyp bulhala, xäde-ge möhim hanaloqan igen äderläv, zajım taratıv, naluk, straxavaj aqsaların jıjv eřendä ulardıñ qatnařtarı jetälek tygel. Bıl kampanejalardı, var tıptä belmägän urındarda var. Mäřälän: Hajran Iřqul, kınäbulat avıl kam-samuldarı eř vötölaj jomořaq, ularqı jul vařılyq eřelä nasar.

Kampanejalarqı sıqarılqan va-qıttı rajkum partejä väkıldäre lə

urındarda kamsamul eřnə iqtı-bar bırmägändä. Pejanır eře histä rətkä halımaqan. Kamsa-muldar arahında säjəsi belem eřtäre kəragensä qujılmaqan. Kyp jerdä tınäräktär eřlämäj, 10 urıñ da partejä jäcäjkəhe me-nän verektä säjəsi tınäräk, 11 urıñ da gəzıt tınäräktäre tödöl-gän, ləkin qämälı eřtə ver nejdä juq. Kamsamulda säjəsi tərbejə eřtän häm kamsamuldyñ säjəsi xuzalyq fruntında qatnařın kösə-jtevdä, qıroqı hınylyř körek.

X. DƏVLƏTŞIN.

Bötə kamsamul ojořmalarına.

Kamsamuldyñ IX nse bötä sajuz s'jız kisekterele, Bař-qortostan Bařqarma Kəmitätönen, plınum sařırylyv sävəple,

IX nsı Bařqortostan Kamsamul kənfırınsejəhe 1 nse dikäbergä kisekterelä.

Başavkamuldyñ mäs'yl sikritarı: Xədisef.

Өfө rajkamulı

nađanlyqtı vötörv furn-tında.

Өfө rajkamulı jılyq mäktär vötörövse kamsamuldardan 15-keřene avıldarqı uqıtyv eřenä kamandıravajıt itä. Xädege köndä 5 kamsamul jevärelde. Äktıf kam-samuldardan 8 keřene uqıv öje mödirdäre itep mävlizavajıt itte.

Tıddän Iğlin avılynda Өfө raj-kamulı tarafınan likvidatırdar kırıřı ařılasıq. Bında 35 kam-samul alınasıq. Kırıřı ytevselär Өfө rajun kılämendä bulqan nađanlyqtı vötöröv punkıttarına jeväreläsäktär.

KƏLİMULLIN.

Kalxuzdarqı aqıymdar.

Өfө rajun kamsamuldarınan urazaj häm kallıktıfläřev könen üdärv unqajı menän řımaq kamsamulı jäcäjkəhe 15 ajıym xuzalyqtı, Pađıfka jäcäjkəhe 12 xuzalyqtı, Krasnıj jäcäjkəhe 6 xuzalyqtı, Bıxıl jäcäjkəhe 3, Balanı jäcäjkəhe 3, Jana-kıvan 10 xuzalyqtı kalxuzdarqı jölöp ittelär.

K.

Mäs'yl möxərire: S. TIMERBULATYF.

Dävläkän, Bлагавışşın, Öfö rajkamuldarı qıdı isemlekkä jul jarđylar.

**Ә, qaloqan rajkamuldarđa udarnaj ajđıñ timrı taş vaqa
adım menen genä qımyldaj.**

**9 nsä ölkä känfirinsejägä
äderlekten varış qanıqat-länerlek tygel.**

Ölkä kämätat vojorahı 9 nsä dä juq.

kamsamul känfirinsejähä asyloqan
kengä tiklem udarnı aj iqlan
itte. Bıl eşta kamsamul kämätat-
täre, jäcäjkälär vajavuj balşavik-
tär timrı menen qudıqalırqa te-
jestär ine.

Aloqan mäqlymättärgä qaraqan-
da qudıqalır, bıl eşkä kamsamul
massahın tulıñınsa jälep itev,
qämäli eştärden hödömtäläre qä-
nıqatlänerlek tygel, bıl kengä
varı ös kenä rajundan mäqly-
mät alınoqan, qaloqan rajundardan
eštärden varış turahında hävər-

Ölkä vojora vajavuj räveštä
xäderge xuzalıq, säjäsi burıstar-
dı tormoşqa ytkäergä, udarsılıq,
yđ ara satsejalizem jarış, jämä-
qät buksır, massavıj tikşerev
eštären juloä halırqa, eşkä hal-
qın qarap, „yđ ydenän bula“,
vötä eş jaqş tip qaravıslar dı qatı
balşaviktär tənqitenä alırqa tıne.
Xäderge kändön vajavuj burı-
tarınan häkymätkä teješle buloqan
xalıq aqsaların a. x. halım,
straxufka, yđ ara halım, kapira-
tiftarqa difirinsejälä pajdar jylıv

ıajım taratıv bögengä kengä tik-
lem kötkän nızıñe birmänelär,
ajrım kvartalda plan tulmanı.
Bıl eşta başqarılva kamsamul
berense qarlıqas bulırqa teješ
ine.

Igen äderläv planı Yktäberden
13 jylıqına 100% ytäergä,
massavıj qıdı avuzdar ojoştırov
julı menen plandıñ arttırıp ytä-
lergä teješlege turahında äjtäl-
de.

Kedgä säsev, tunqa hөрөvde
tulıñ menen ytäv jadıq säsev-
de tulıñ menen ytäv tigän hyđ,
şulaj uq unış kytärev häm säsev
kylämen arttırıp tigän hydde an-
lamav, turanan tura kulakka jar-

dam itev bulır sıqar ine. Bına oş-
ondaj vajavuj mäs'alälärde udarnıj
ytäergä, vıqa tiklem kyp raj-
kum, jäcäjkälär tarafnan qudıqal-
ırş timrı qäsev itelmälek tyvän
buldı.

Bıqa tiklem buloqan halqın
qudıqalırşqa kamsamul safında
ıgın bulırqa teješ tygel. Bögengä
kändön vajavuj burıstarı udar-
nıj timptar horaj, kamsamul ә-
mejähä bıl eşta tid kändä voro-
loş jaharqa teješ. Bıl eşkä appar-
tunistarsa qarav, vajavuj burıstarı
udarnıj ytkärmäv, sıñlı doşman
qa—kulakka jarđam itev, 5 jyl-
ıqtı 4 jlda ytävden doşmanı
ıgän hyđ bulır sıqar.

IX - Ölkä känfirinsejä

Udar ver ajlıqıñıñ

== 15 ==

könö qaldı

IX-Ölkä känfirinsejä

Udar ver ajlıqıñıñ ytkän

== 15 ==

**kändä rajkamul nərhe
eşlänen?**

IX-Ölkä känfirinsejä

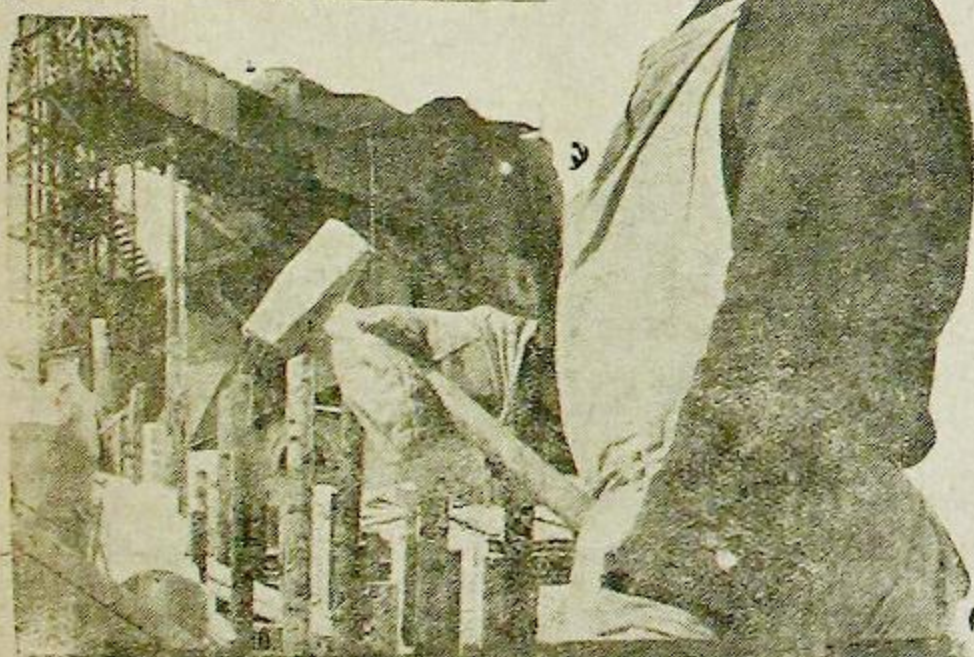
Udar ver ajlıqıñıñ

== 15 ==

könö ytte

„Satsejalizem tödöv eşe-
nen tär vazahı bulıv iäqı-
nan vötä juldar menen avır
pramışlinnıñ kın räveštä
qororqa (qara häm töyle
ximejä), jaqın ver midgeldä
Ural-Kyzbas kamınatı rä-
veşendä jañ häm köslä ky-
mer—mitallurgejä vazahı
qrororqa“.

(XVI - S. qararı)

Aldıñıq kalxu-zdar.

**„Yrnäk“ kalxuzı igen
zadanejahın 120 pr. qa
ytäne.**

Bälävaj rajunı „Yrnäk“ kalxu-
zı vıjlıqı igen äderläv zadane-
jahın 15 nse yktäbergä tiklem
120% qa ytäne. Nunıq udar köñ-
lä kalxuzıslardıñ tırışlıq me-
nän taqıla jylıv — äderläv eşe
alır varıla.

RAXMANBF.

**„Nuriman“ kalxuzı
igen planıñ 118 pr. jetker
de.**

Bälävaj r. Todloqoş töväk şu-
ahına qaraqan „Nuriman“ kal-
xuzı 1930 nsä jıldıñ jadında 30
xuzalıqtan ojoşqan ine. Kalxuz
aqdalar yrnäk bulırlyq eş ky-
hättelär. Vıjlıqı igen äderläv pla-
nıñ berense yktäbergä tiklem
118% qa jetkerde. Tunqa hөрөv-
de lä ajrım xuzalıqtarqa qara-

qanda alda alır vara. Eşkä t.
tonqanda kulaksılar: „hed ös köñ
dä bergä eşläj almajlıqıñ“, tır
kölgäjneler, ä xäder kalxuzdıñ
yrnäk bulırlyñ kyrgäs, teštären
qıñır qalıqqa mävıyr buldılar.

X. QADIRBF.

Eštär şär vara.

Bälävaj r. Qanlı — Tyrkäj töväk
şurahına qaraqan „Klet—Ajaq“
kalxuzı ydenen tuqıd qına xu-
zalıqtan torovona qaramaştan aq-
zalarđıñ tırışır eşläve arqahın
da eşta jaqş qına alqa k t t e-
0 nse yktäbergä igen äderläv
planı 100% qa ytälde. Eštärden
ınatur bulırlyñ arqahında, jalıqıd
xuzalıqtardan kalxuzqa inärgä qa
rizalar vırelär. Zajım taratıv, na-
luk, yđ ara halım jylıv h. v. ty-
lävdär 100% qa ytädelär.

ӘОЛӘМ ӘХТӘМӘФ.

Uŋ uklun lidrdar Buxarin, Rjkyf ita rdan a s byj a v a p talap itə v e d ,

Parteja həm kamsamul esendə uklun, rejaksejun gruppalarğa uryn juq.

(Kamsamul Olka kemitatenen 5 nse nyjəberdə s byj a r q a n qararə).

Parteja ydək kemitatenen julbaşslyq menən pralitarjət rivalyt-ei-šenən 13 jyllyqında bedden ilebed satsejalizem ind ustrejəhen qorovda, avyl xuzalyqyn saxuz, kalxuzdar nigedendə janbyan tədəvdə dur gigant unyštaroğa olgəste. Urtə xəlle krəbtejan xuzalyqyn satsejalizem jaqyna kibken borološo, kulaktn yčev tindin-ejəhen sikləvdən, kymək kəlliktifləşev nigedendə bəta frunt bujlap huqor kapitalizem qaldyqtarəna həzy itep, kulaktn slynf bulv jaqynan bəterəvgə m ə m k i n l e k t y v d y r d y .

Satsejalizem tədəvdə gigant unyštə-barəla parteja ydək kemitatenen başynda hynaloqan eşse-krəbtejan jul başslyk ip. Stalin buloqan xəldə kommunitar partejəhyn ginal julyn ytkərelgəne həm rikanstruksejə dəverendə baş qurqyns kulaktar aginturəly un uklun kuntər-rivalytsiun «hul» trutskistar qə həm satsejalizem tədəvdə t y v q a n q y j n l y q t a r m e n ə n k i b k e n s y j n f i k e r ə š h e d ə m t ə h e n d ə t y v q a n u n y š t a r .

Byl gigant unyštaroğa parteja julbaşslyq aštında qəmy m eşse - kerəbtejəndən satsejalizem tədəvdə qəməli aktif qatnaşlyq həm balşeviktardyn juqarə eş timptarə, satsejalizem j a r ə š y ,

udarslyq, tənqit həm bojorakratlyqqa qarşə ajəvhəd kərəštə aša qəna ireslek.

Başqortostan kamsamul ojošmahy parteja julbaşslyq aštında Olka parteja ojošmahy menən berləktə Ydək kantrə kəmi-sejəhənen dvorošnik priatldəne partejənen slyqarəvqarəryn qotlap, un uklun lidrə Buxarin dan s y n d a n d a k a m m u n i t a r p a r t e j ə h e , u n y n y d ə k k ə m i t ə t e n e n h ə m 16 n s y s ' j y z q a r a r d a r y j a q y n d a m y , j a k i p r i d t e l d v u r o š n i k t a r m e n ə n b e r g ə l e g e x a q y n d a t u l y , j a v a p t a l a p i t e l d e .

Başqortostan kamsamul ojošmahy həm uny olka kemitəie un uklun lidrdar Buxarin, Rjkyf tar parteja həm un y n y d ə k k ə m i t ə t e n e n q a r ə š y j a n l e k e r ə š a l y p o a r q a n l y q t a r y n k a n s t a t i r a v a j t i t ə . B a š q o r t o s t a n k a m s a m u l o l k a k ə m i t ə t e V K P (B) a b k u m y b o j o r a h y n y 5 - X I - 30 n d a s y q a r o j n q a r a r y n a b e r t a v y š t a n q u š y l y p , u n u k l u n l i d r d a r y B u x a r i n , R j k y f t a r d a n s ə j ə s i p a z i t s e j a l a r y n q a t y š l t a m e n ə n t i k š e r e p , P a r t e j a y d ə k k ə m i t ə t e n e n b y l a r q a q a r a t a 16 n s y p a r t e j a s ' j y z q a r a r d a r y v u j n s a q b r q a s a r a l a r k y r e v d e t a l a p i t ə . V L K S M o l k a k ə m i t ə t e b ə t a B a š q o r t o s t a n d a q y p a r t e j ə n e n g i n a r a l j u l y n , u n y n y d ə k k ə m i t ə t e t i r ə

henə nyqyraq tuplanəyqə, uny n ə s e n k e r ə š t ə h u q y š s a n l y q y n , s ə j ə s i h i d g e r l e g e n k ə s ə j t e p , p a r t e j a h ə m k a m s a m u l d a k u l a k t a r a g i n t u r a h y u n u k l u n , k u n t ə r - r i v a l y t s e j u a „ h n l “ t r u t s k i z e m q a l d y q t a r y n j ə š e r e n h ə m a s l y q t a n a s y q p a r t e j a j u l y n a q a r ə š k e r ə š e v s e l a r d e t a r , m a r i t a r g ə .

Başqortostan Olka kamsamul Kəmitəte, parteja julbaşslyq aštında uny ginal jul əsən apparunistar həm syjni došmandardyn qarşylqtarə menən həm aldaqy qyjnlyqtardan „Satsejalizem tədəv, ynev, alqə atlav qyjnlyqtarəny əsəndə ytdəren ytdəre jənərgə məmkinlektə bar“ (Stalin) ikənən nyqlə anlap şəfqəthəd kərəşeven həm kərəşə-səgen, Başqortostan Olka həm Ydək parteja Kəmitəten byan-dyra. Başqortostan kamsamul Olka Kəmitəte — julbaşslyk Stalin-dyn: —Avyrləqtardan qurəysa, kamsamul, kamsamul bulman ine“ tigən hydən dərəbləp, ta-qyly juqarə kytəre.

Başqortostan kamsamul Olka Kəmitətenen javaply sikritarə: Xədisəf.

Ber burađnala jer hərəlməgən-

Qurəvaj (Boraj r.) kyləməndə bəgəngə kəngə tiklem ber genə burađnala (kədgə hərəvdə) jer hərəlməgən. Eş planə byan ber aj elek alynhala, ajyrym xuzalyq-

Şavaj (Boraj r.) avyl səvite bəta kampanejalarda la ydendə udarny timp ala almaqan. Aktiv-tardyn teješle rəvəstə eşləməvdə-re arqahənda, bəta jaqtan da həjrəlep varə. Bigərəktə zəjym tarətyv, igen ədər l ə v h ə m b e s ə n ə d e r l ə v s i k t a n t y š j o m o š a q . M ə b ə l ə n : z a j y m t a r a t y v 20 n s e y k t ə b e r g ə n e j v a r y 40 % s a m a h y q y n a y t a l g ə n . B y l e š t a z a j y m t a r a t y v o j a j a r d a m l a š y v k ə m i s e j a h e h o l p ə n l e k k y r h ə t ə l a r . Z a j y m a l y v e š e n e n ə h ə m e j a t e n a n l a t y v j o m o š a q . B e s ə n ə d e r l ə v z a d a n e j a h y l a y t a l m a g ə n . A v y l s ə v i t e : „ b e d d ə b e s ə n j u q “ t i p , e š k ə h i s ə h ə m e j a t h e d q a r a j . K e d g ə j e r h e r ə v n a s a r t o i a . Q ə m y m ə n b ə t a k a m p a n e j a l a r d a l a b y n d a b o r l o š j u q . K A M S A M U L .

Bed udarny eşləjbed.

Bed Əfə a. x. tixnikum uqyvsylar 120 keşənən udarny brigadalar tədər 10 nse yktəberdən 20 nse yktəbergə tiklem Milyka saxuz-lyny ođokləktəren bəterəvdə eş-lənek (20 giktə sөгəldər, 30 ga bəre, 15 giktə kişer qadər, ta-dartəp stansyqa odatlyq) . Byndaqy udarə eş bəthələ satsejalizem ja-rəşy aštında ytte. Saxuzdan eş-ləp alqan aqsanyn 50% n — „5 jyllyqy—4 jyl d a “ z a j y m n a b i r d e k . U q y v s y l a r a r a h y d a q y i n j a q š y u d r n i k t a r s a f x u z t a r a f y n a n o b t a j a q k e j m d a r e h ə m b a š q a n ə r h ə l a r m e n ə n b y l ə k l ə n d e l a r . M . M O X Ə M M Ə T

Blagaviščin rajkamul.

IX nse-olka kənfirinsejəhe nə ədərlek udar ajynyn istafitənan. Raprt birə.

Olka kamsamul kemitatenen qarəryn alqəsta rajkamuldyn kinəj-telgən ultyryş vula. Byl ultyryşqa prajezvutstəvənan aktif kamsamuldar qatnaşalar (barlyq 35 keşə) . Ulyryş udarny istafita ytkərevgə asyq plan tədər qəbul itə. Bo-jorəlyn təsdiq itkən planyn tormoşqa ytkərevgə jəcəjkəlgə 17 keşənən 7 udarny brigada tədər. Brigadalar uryndarda byl məsələ-gə jəməqət fikeren tuplav, bəta kamsamul massahyn məvlizəvajt itev teləge menən kamsamul, lir-qəhed jəštərdən, kalxuzniktardyn savranejalərynda tikşerəler. Byl eş unajy menən 47 udarnaj brigadalar tədər həm stinə gəzitoləre slyqaralar.

Urndarda udarny ajdy ytkə-revgə avyl, kalxuz jəcəjkələrendə 124 keşənən 42 brigada tədər, byl brigadaqa irekle 14 keşə (lirqəheddər) aktif qatnaşalar. Byl brigadalar tyvəndəge eştərdə baş-qarəyqə bylenələr.

1. Kalxuz tədərəşən qydyvla-ryqə, kalxuzda jəcəjkə eştəren

jənlənderərgə 7;

2. Xəkymət aqsalarəyn zəjym yd ara halym aqsalarəyn jəjnavoqa 12;

3. Ratsejanalizatsejanə ytkərer-gə təqdimdər jəjnavoqa 5;

4. Oləmy m i m ə z v y r i u q y v d y y t k ə r e r g ə 4 ;

5. Tərlə kəndəlek gəzit həm zurnaldar tartəvqə 5;

6. Kədgə hərəvgə 1;

7. Qydy avuzdardə ojoštəroq-qə 4 brigada bylenə.

Udar eştən jəməštəre.

1. nse nyjəberdən 7 nse nyjə-bergə tiklem kamsamuldar kəşə menən 20 xuzalyq batrak, jarly, urta xəllələr kalxuzqə jəlep itel-gən.

2. 41 qydy avuz tədərəp şular-dan buloqan igen 4050 sintnir.

3. Kalxuzdarda eştə julqə ha-lyvda ratsejanalatəryvda 64 təq-dim jəjnaləqan.

4. Kamsamuldar kəşə menən kamsamuldar arahənda 3300 hum zəjym tarəloqan.

5. Kamsamuldar kəşə menən kerəbtejəndər arahənda 3340 hum zəjym tarəloqan.

6. Oləmy m i m ə z v y r i u q y v f a j d a h y n a 14 j ə c ə j k ə l ə o m ə y t k ə r e l g ə n , k i l g ə n f a j d a 250 h u m t ə š k i l i t ə .

7. Oləmy m i m ə z v y r i u q y v f a j d a h y n a 3 g . m ə d ə n i z ə p h e r e l g ə n .

8) Avyl, kalxuz jəcəjkələrendə udarny fundardə ytkərev nətizə-hendə kamsamuldar arahənda xuzalyq səjəsi eştərdə qatnaşvdar kəşə. Kamsamul jəcəjkələrenen kalxuzdar həm ajyrym xuzalyqtar arahənda aftaritittarə yčevdərən kyryhətəler.

Oləmy m i m ə z v y r i u q y v d y b a š q a r y v u d a r n y j l a š a .

1) Jaraqhəd təşləndəy, məktəp-tərdə eşkə kertev əsən massavj 6 o m ə y t k ə r e l d e .

2) Uqy v j ə š e n d ə g e b a l a l a r d y n j a n y n a n h a n d a r y n a l y r q a b r i g a d a l a r u r y n d a r q a t a r a l d y l a r .

3) Qajhy ber məktəptə eş alyp varəlməy, səvəbe-uqyvsylar bulmav byl eştə julqə haləv əsən 15 uqyvsy bildələne, ulardan 13 kam-samul.

Batraktəroğa kamsamul-dardyn tə'sirə kəşəjde.

Udarny ajdy ytkərev nətizə-hendə kamsamul safynna batrak, jarly jəštəre qariza birə başlanlyar. 5-6 kəndə 23 qariza kərde. Bə-gəngə kəngə vajəvaj burəstardan zərehe batrak, jarly jəštəre arahynda eştə kəşəjtev, ajyrym jəcəjkə-lərdə genə tygel, bəta jəcəjkə həm kamsamuldar xuzalyq, səjəsi eştərdə ytkərevgə vajəvaj ojoşqan kəşə menən jəlep itelərgə teješəp,

Jetəşhedlektə Bəterələr-gə teješ.

Bəta kamsamul jəcəjkələre udar-ny ajqə qatnaşyqə jəlep itelmə-gəndər, kamsamuldarəyn bəthənen kalxuzqə jəlep itev luyngahy vajəvaj burə itep qyjləmaqan

Avyl xuzalyqy nalugy, straxuf-ka, həm başqa xəkymətkə kerer-gə teješle xalyq qylyndaqy aqsalar hylpən kerələr. kədgə səsevde kytərev, uny 100% t y m e n ə n y t ə v b u r y š y n y l y q y q u j y l m a q a n K a m s a m u l d a r d y n a r t y q i g e n d ə r e n b e r e n s e n ə v b ə t t ə b i r e r g ə t i g ə n l u z y n q y n y t o r m o š q a a š y r y v t u r a h y n d a m ə q l y m ə t j u q . K i l ə s ə k t ə b y l j e t e š h e d l e k t ə r d e t ə d ə t e r g ə t e j e š t a r .

„JƏŞXƏB“.

Kiləsəktə taqyla dur juldar ha-
larybd ələ!!

asvda jardamlasırqa teještär. Ular præžvudstva: zakazdar-
dın ytäleşen, tsix, stanuktardın
teješle nagruzka menen eşlädä-
ren, kəräk qoraldardın (avarud-
vaneja), matirjaldardın tulıyqın
tikşerev vazifaların atqarırqa te-
ještär. Bınnı öbtönä kamsamul
razvitiktar ajırım eşseler menen
əngämälär ojoštöröp ulardın fi-
kerdären, təqdimdären tuplarqa,
præžvudstva udarsıyq xərä-
käten tikşerep, aldınqı udarnik-
tar, eşselerde şulaj uq artta həj-
rəlevselerde asırqa kəräk. Şunı
menen bergə eşseler arahında
udar brigadalar; præžvudstva
kəlliktiftäre ojoštörövdä la prak-
tik jardamdar kyrhätergə kəräk.

Qajıh ber pridprejateljərdəge
kamsamuldar—razvitiktar mani-
vır ajqanly yddärenä təkən bı
vazifalardı ytəvdä bik əkeren
qımyrdajdar. Ber nındaj insejati-
valar kyrenmāj, təqət qomymı
furmalaqına qatnaşlyq itkənlek-
täre kyrenä. Bındaj əjlənə bel-
məvselek, eşten yd aqıyına qı-
na ısanıv qırqa vətərəlergə te-
jeş.

Manivırdan kydatkən məqsət
təden unışly ytəleven, 5 jılyq-
tın 2 nse jılyndaqı vətə ödə-
ləktərdə vətərəvdə, 3 nse jı-
planın unışly ytəleven təmin
itevdə vətə kamsamuldar yddä-
ren udarnıj mavlizavajıt itərgə te-
ještär. Ular yddäre udarnik bulıv
menen genə qalmaq, başqa eş-
selerde şuqa ılyqtıyırqa teještär.
Sənki juqaltıvdar, braktar, eşlek-
hedlek, pragulıktar menen kərək.
fajdalanımajskylattardajatanylek
zapastardı fajdalanıv ösən kə-
rək, vıyqa miljundardın præžvu-
dstva insejativaların fajdalanıv
hər ber eşse-udarniktın stanuk-
taqı ölgə eşe menen ytkərelərgə
tejeş.

Oşo rəveşə vöjök Linin pla-
nı, 5 jılyq plandın jeneve tə-
min itelgən bulıv.

XƏLİDƏ.

avıl səvittərəne jañ-nan hajlav həm rəvsil- kurdardın, udar burıs-tar.

Səvit apparattarın tarqalqan ili-
minttardan tadarıv sijnı jat bul-
qan iliminttardı səvit apparatta-
rına ırlətev —səvittərgə hajlav
kampanejaların jaqş əderlek
ytevenə vəjləngən.

Bed, qomymən əjtkəndə, rəv-
silkurdar—səvit xəkyməte həm
partejənə sıyqarılqan qarardarın
dərəb tormoşqa ytkərevsələr,
sijnı hıdıqtı vödovsylardı sə-
vit, partejə ojoşmalarına totop
birevsələr, undajdarqa ajavhıd
kərək alıp varıvıv udarniktar
ətrəte tip qarajıvıd. Xəvərsələrden
janı eş mıtıdar la, şul uq
udarsıyqtı tormoşqa aşırırqa
nigedlənən.

IV nse vətə sajuz xəvərsələr
kənəşməhendə iptəş Jaraslavskej:
xəvərsələr jəməqətselek mixani-
zmahın şundaj kirkətkəre, ul
kirkətkərdən başqa satsejalizem
tədev mömkin tygel, tine.

Şulaj bulqas xəvərsələrden xu-
zalıq həm səjəsi kampanejalar
ytərevdə qatnaşvıdar, şul uq
kampanejalarqa əderlənevde prak-
tik eş kyrhätergə tejeşlektäre
turahında ike hyd bulırqa möm-
kin də tygel.

Huñ səvittərgə jañ-nan hajlavda rəvsilkurdar nej eşlərgə teještär?

Bıylyq səvit hajlavdarına əder-
lənev turahında S.S.S.R. Ydək
Başqarma Kəmitəte ajırım instru-
ksejə sıyqarıp unda səvittərgə

janınan hajlav, kəmisejələrə, haj-
lavıylar həm hajlav xoquqınan
məxrym kəşələrde nisek bildəlöv,
hajlav xoquqınan məxrym itel-
gən grazdandardın isemlektären
tədev, halav xoquqı birev tər-
tiptəre, hajlavqa jıylyv həm sə-
vittər s'jyzn saqırıp turahında
birelgən instruksejə vıyınsa xə-
rəkət itərgə, unı kin eşse-kərək-
tejən jalrıh arahında papylər-
ləşterergə, qarardı tyvən səvit
apparattarında nıq tikşerep əder-
lek eşenə kərəşergə kərək.

Əgərdə xəvərsələr ş oşo ins-
truksejəhenə alıp hər ber pun-
ktynsa jentekləp tikşerhələr,
eşse, kərəkətejən jalrıh arahın-
da anlatıv eşe alıp varhalar,
səvittərgə hajlav kampanejahın
kərəgensə unışly ytkəre alırvıd,
ul şul vaqıtta qına səjəsi kam-
paneja təkən ala alıp.

Bıylyq hajlav kəmisejələrənen
sastafına xəvərsəlek eşendə qat-
naşvıylarda inərgə tejeş. Ular
kampanejahın varıvıv həm unda-
qı jeteşhedlektər turahında Əlkə
həm stinə gəzittərendə kytərelər
sıyqarqa, hajlav jıylyştarında
aktiv qatnaşırqa teještär.

„Bıylyq hajlanqan avıl səvit-
täre kulak qojroqona varmaq
kalxuzdar xərkətenə jajhıdla
maq, vəlki avıl xuzalıqı
satsejalizem nigedendə tədev:
krəkətejən massahın başında
varırqa“ (V. Mulytf) teještär.

Ədəbi həm kultudarnik tarqa Prikaz №3.

Ədəbi udar brigada Kamsamuldn IX—Əlkə kənfirinsejə-
henə: „Bed kamsamulis şaqırdar, kamsamulis ədiptər, kam-
samulis kultudarniktar vına ney ösən kərəşəbed həm vına
nisek eşləjbed“ tip izadi raprt birerlek sıyqış jaharqa buldı.

Şuqala ədəbi udarniktardan: M. Tazıj, B. Moqamaj,
Q. Murtazin, S. Kılıbaj, Ə. Canış, B. Bıkvaj, M. Xəj,
M. Məslim, R. Nıqmati iptəştar yd əbərđəreged menen,
Midtixnikumdaqı kultudarniktar brigadahı kin kansirt byle-
me menen 1—dikəbergə əder bulıyır.

ŞTAP.

Of. Salam.

Был үктəбər ine.

—Ber, ike, əs...

—Ber, ike, əs...

Ytker tavıştar taş stınəlgə
qatı vərələ.

Qatı ul tavıştar, şuqala şul
kire əjlənəp hava tulqıta.

Tulqındar kəsle..

Men ajaqtar bergə vafə. Taş
uram arqahında şarqıldar kələ:

—Yktəber adımdar, jənəv
adımdar...

Kalunnalar..

Kalunnalar kilə:

—Ber, ike, əs...

Berense safta şlym kejjən
qıdyl jondodlo Qıdyl ərmeja.
Quldarında mıltyq, aildərendə
patrantastar..

ular atı la,

atıddə..

Hər urında bit qıdyl ərmeja
alda—berne safta. Şuqal şul
ular:

Şatta, Kynelle la, Maturda..

kykrəktərdə vətınəbkəstər taş.

Ikense, əsənə kalunnalarda
guđuktar gərəve menen jeteşkən
eşsələr, vigerəktə Əfələ genə ty-
gel, S.S.S.R daqına tygel, vəlki
vətə jer jəđəndə udar bulıvdar
menen alqa sıqqan paravuz—ri-
munt zavıv udarniktar varalar
unda,

—43 saqətə yktəber əsən vy-
ləkkə ber paravuz..

Yktəber kərəşə qıdyl bulqan
təblə, unı əsən bulqan vyləktə
qıdyl kərəş eş kərəşənən tıvıd..

—Ber, ike əs...

Taqıla kalunnalar..

Uram şat..

Trıbuna ... unda tavıştar:

—Jəşəhen yktəber, jəşəhen
Satsejalizem ile-S.S.S.R.!

Jəşəhen unı saqsıh, dajıv
udarsıyq, satsejalizem jarıvıv..

—5 jılyqtı 4 jılda..

—Urıa!..S. Urıa!.. Urıa!..

—Jəşəhen Linin partejəhı, un-
ı jətəksehe talın!

Urıa.. Urıa..Urıa..

Byl yktəber kənə, yktəberde
vajram itkən Əfə uramı ine.

Byl yktəberde ber Əfə, jəki
Məskəv genə tygel unı:

Yzvəkəstandın qıslaqla,
tındıra samajttarıla, kamcat-
yla la, S.S.S.R dan sitta jəşəgən
eşselerde vajram ittelər...

Yktəber.. Unı jəşətergə telər
eşsən jərəktər vylək birələr..

Avıldar:

—Qıdyl avuzdar;

zavıttar: sujn, stal,

Şaxtylar:

—Kymer, ruda..

—Jəşəhen yktəber.. S.S.S.R
yktəbere menen donja yktəber-
ənə..

Byl vktəber şulaj şavly buldı.

Bed, bıyl kyməkləşevdə je-
təkselek itevse səvittərgə hajlav
əsən kərəşergə tejeşbed. Rəvsil-
kurdardın səvittərgə janınan haj-
lav da əderlek eş kyrevdəre
aşa kyməkləşevde jətəkselek itev-
se avıl səvittəre hajlav alavıd.

Kyptər, hajlav ytkəndən hu-
nında „fələn kəşə ytməkkə te-
jeş ine. Ul şundaj nasarlıqtar
eşləgən kəşə“ tip artta fəlsəfə
hatalar. Ə, hajlav mələndə qat-
naşmajdar. Bına bındaj kyreş-
tərdən tamıyna balta savırqa
vaqıt inde. Şunı əsəndə xəvər-
sələr massa arahında nıq eşlə-
gə, ulardın hər ber zalubaların
hajlav kəmisejələrəne bıvə varı-
qa teještär.

Hajlavqa əderlənev ajqanly
ajırım jıylyştar jıyır səvittərgə
hajlav turahındaqı instruksejə
tikşerergə, bı eştə qısqırtır
gəzıt uqıv tynərəktäre nıq qat-
naşırqa teještär.

Silkurdardın kəstäre menen
səvittərəne hajlav kampanejahı
ajqanly ajırım stinə gəzittäre
sıyqarılıp, unda əderlek eştäre
turahında jaqtırtılıh. Stinə gə-
zittäre juqalqan kulakı əderləv-
də, dur ıyl ıjnahındar. Ə, ty-
vənge partejə ojsmaları hajlavqa
əderlek eştäre varqan sordə xə-
vərsələr həm stinə gəzittäre öb-
tənən bulqan jətəkselekte kəsaj-
tergə tejeş.

Xədergə kəndə la səvit appa-
ratına inep ojalaqan kulak jıyır
ırlavıylar həm ulardın nəfəl-
ısvəten tıvqan-tumasalar kyp-
kənə, sijnı jəđən jəşerep jəşəv-
se sit iliminttarqa qarşı kərəşev-
lə səvittərgə hajlavqa əderlənev,
əderlek eştäre varqan sordə ajı-
ym iliminttardı tadarıv ajırusa-
tur əhəmejətkə ejə. Şuqa kyre,
xəvərsələr vətə tər saralar menen
səvittərgə hajlav kampanejahın
unışly ytkərevgə tuplanırqa, eştə
ıalşavıklek tımrın kəsajtergə
teještär.

Jəged, silkurdar, rəvkurdar
həm stinə gəzite aktıttar, səvit
ərgə janınan hajlav kampaneja-
ına əderlənev eşenə kərəşeged

Eş varıştar turahında gəzıt
ərgə raprttar bireged.

A—Zaqıf.

Qıdyl abız ojoş- toroldo.

Əfə rajunı Dimitrejfkə
avıl səvitəndə 30-yktəberde
plinum uddırdı. Byl pli-
numda igen əderləv həm
başqa şundaj möhim kam-
panejalar turahında qaralıp,
plinumqa kilevsələr plandan
arttır 40 jəklə qıdyl abız
ojoštöröqə buldılar həm
6 nıvı pyjəberde 40 jək aş-
lyqtı ilivatırqa odattılar.
Abız ojoštörövdə kamsamul-
dar insejaty buldılar.

M. MƏXƏMƏT.

Məs'yl məxərire:
S. TIMERBULATY

Səvittər ilen haqlavsy qǵdyl ərmeja həm qǵdyl flutqa bajavuj kamsamuldar sələme!

**İmpirejalistardın S. S. S. R. dı huqıys menen jemerergə teləgen stafkaların,
donja pralitarejatı jemerəsək!**

İ haqlavsy nıqıtyv dikadań

Bedden ildə satsejalizem xuzavıy aloya bara, vyl eş kapital burzıva ildərenen asıvdarın qavarta. Burzıvazejə, impirejalistardın jalsılar satsejal-dimakrattar, aşistar qoral kəsə menen S.S.S.R. dı juq itərgə baştan ajaq qorallanalar. Kapitalizem ildərendə kəsleqtisadi bəta donja krizise bulıvqa qaramaştan, huqıys qoral zavıtar, ximeja sənəqəte kəndən kənıvə. Səvittər xəkyməte huqıys teləməj həm başqa kapital ildəren qorallı kəs menen qarşı alıvqa buldar edləməj. „Bedgə, başqalar dı ber tavanda jere kərəkmej, həm ydebedden jerde ber kemgələ, ber qarışta birməjbed“ (Stalin).

İldə satsejalizem tədövde tınlıslıq haqlav esən, qǵdyl ərmejanen huqıysanlıqın kytərev, asaaviaxim dı ilde haqlav kəstəren tikşerev, miljunlaqan eşse—krəftejən, batrak, jarlı, kalxuzsılardan janı kəstər əderləv—kəndəlek bulıv. Şunıy esən 15-nyjöberdən 25-nyjöbergə tiklem il haqlav un

kənləgə ytkərelə. Bıny ytkərevde bedden bajavuj burıstar oşolar:

1). Asaaviaxim ojoşmaların eştəren iuqar dərəcəgə qujarqa;

2). Səjəsi kəsle totanaqlı jetəkselər menen fabrik—zavıttarda həm kalxuz parteja, kamsamul ojoşmalar esən, qǵdyl ərmeja lə bulıvsılardan kadırdar bulıvıv;

3). Hər ber kamsamul—qǵdyl ərmejes, asaaviaxim aqzalı, tıgən luznıq tormoşqa aşıvıv;

4). Avıl xuzavıyında igen unıslıy kytərevde tərle darıv, ximeja kəstəre menen fađalanıv qortqostarqa qarşı kərəste (biğerəktə satsejalizem siktərında) taqıla kəsəjtergə;

5). Jəcəjkələrdə, rajundarda kəsle jetəkselər menen avaruna jortıv bulıvıv, huqıys tixnikalıy, qǵdyl ərmejanen 10 jıllıq jenev tarixıy əjrənev;

6) Kamsamul, vөгөngə tiklim asaaviaxim eştərendə ad eşləne. Kiləsəktə, aldınqı safta bulıvıv eştər alıv varıvqa, vyl eştə udarınıktar tıvıvıvıvqa, satsejalizem mıtıvıv kın qullanıvqa tejesbed.

Qarqalı avıl səvite 98% qa kəlliktifləste.

Byzdək r. Qarqalı avıl səvite kıləməndəgə krantejan xuzavıqtar 98% qa kəlliktifləste. Yktəberden 13 jıllıq vajramına kalxuzsılardın jađqan raprttarında: „bed qınvar ajında uq xəkyməttən igen horap varıvıv xalıqtar, kalxuzqa ojoşor, xəkymatkalə, ydebedgələ jetərlek igen əderlənek, igen əderləv planın 128 pr. ytənek, oxloqtarvıv tađartıvıv qujılqan, igenebed rəxətlənev aşarqa jetərlek“ tejelə.

Tantanalı kisələ 5 batrak partejəgə kerde.

JNIKEJEF.

Janı Öfə fanir fabrige

Sit ildərdə.

Birlin mitalistar sajuzı nıqıy. Limpala qanı bəreleşter.

Luznıqı: 25 meñ aqzalar.

BIRLIN: Janı tədölgən rivalıytsejun mitalistar sajuzı kəndən-kən nıqıy. Sixtardan alıvqan xəvərđərgə qaraqanda əle jəcəjkə tədölöv tuqralmaqan. Sajuz jaqın adnalarđə eşlənergə tejes bulqan bajavuj eştərenən sajuzqa 25 meñ aqzalar jəlep itevde quja.

„Rota şıurmfani“

Qırmanaja kommunistar partejəhı urğyn „Rotafani“ gəzıtəhe-nen javıvıvıvna javap itep Birlində berense numir „Rota şıurmfani“ (Bajavuj qǵdyl vajraq) tıgən gəzıtə sıqarılđı. Vyl gəzıt jəşeren rəvəstə prıtrejəteja, eşhedđərgə rıgstratseja jahav vöjoralarında həm Birlindın eşse rajundarında tarala.

Lımpı şəhərendə qanı bəreleş.

NEJU-Jurk—Lımpınan (Pırv) alıvqan xəvərđərgə qaraqanda Cirra həm Paska vaqır soqov eşendəgə eşsələr, tav eşsələr s'jəzına hajlanqan es diligattı javıvqa qarşı dimansiratsəja ytkərdelər.

Palitseja ularqa qorallı hөzym itte. 12 eşse yldə, 25 e jaralandı.

50 Kammunis jazalandı.

NEJU—JURK. Brazıljələ kam-munizem xərkəte həm xəkyməttən kommunistardı qǵıvıv bık kəsəjde. Kuptən tygel 50 kam-munis jaza itep yltərelgən.

Palitseja menen bəreleş.

ISPANEJƏLA. Madrit qalahında tədölə torğan ber qaraldı jemerelgəndə hələk bulqan es eş-

sene kymevgə bəta tədöv həm mital sənəqəte eşsələrə qatıstılar.

Bılar menen palitsa arahında bəreleş buldı, palitseja attı, 4 eşse yldə, 5 əv nıq həm 50 keşe jenel jaralandı.

KUBALA. Qavanna qalahında palisa menen studinttar həm kam-munis eşsələr dimanstratsejəhı arahında bulqan bəreleş tə 7 keşe ylep, 30 keşe jaralandı.

Angelejələ krizis kəsəjə.

LUNDBN. Angelejələ timerjul həm jer kymere krizise berjulıv bık kıkkenləşev xəkymətte bık unajıvıv xəlgə təşərdə.

Makdanəld xəkyməttəndə ydara qarşıvıv var. İke minister xəkyməttən səjəsətenən riza bulmaatstafkaqa birep, Angelejə—Hindostan kənfirinsəje varqan saqta xəkymət krizis tudıvıv esən genə vaqıtsa xedməttərendə qalqandar.

Məzıvıri uqıv eştəre ədölöv aldında.

(Maxsys xəvərsəbeddən)

YZBƏKSTAN. Mirzacyl rajunında qəmıvı məzıvıri uqıv eştəre uqıvıvıvıvıv jeteşməve arqahında qurqıvıvıv xəldə tora.

Rajun kıləməndə nədandar 12 meñ bulıv, 300 vөthөн nədanlıq maktəve asıvıvqa tejes bulhala, nıqıvıvıvıv jeteşməv səvəple vyl eştə başqarvıvıv avıvıvıv. Uqıv jəşəndəgə balalar 100% ı menen maktəptərgə jəlep itelməgəndər. Kamsamul ojoşmalarıla vyl eştə jəmoşaqıvıv kırhətalər.

Ol. Zinnıvıvıv.

Uqıv jaqış.

Bılarit rajunı Urta Sərmən avılında məzıvıri uqıv, nədanlıqtı vөtөрөv kırıstarında 43 keşe jaqşıvıvna uqıv jatalar. Şulardan qatıvıvıvıv 23 irdər 20 keşe. Ə. OlALIMŞA.

Un həm „hul“ dardıñ bluktarın selpərəmə kilterergə!

1-Satsejalizemden kapitalizem qaldıqtarına vətə frunt vujlar həzüm itevə ydenen julında sıjñfi doşmandıñ kişkən qarşılıqtarın osorata. Bıl qarşılıqtar sıjñfi kərəş kəsəjer, kapitalizmdən tərən tamıñ jullav, partejənən totoş kəlliktifləşev nigedəndə kulaktı sıjñfi bulıv jaqıñnan vətərev lüzıñqıñnı qəmali eştə ytkərev sorona ingəs taqıla kişkənleşte.

2-Sıjñfi doşman ydenen qarşılıq partejənən qıjıñlıqtardı jenev fruntında sıñıqqan oləşonə turnan tura kulak aginturahıña əjləngən un uklun həm yddərenen partejələren undar menən nıqırtıvsı kuntırrıvalytsejun „hul“ dardıñ təbiren gəvdələnderev menən kəsəjtə.

Partejənən eşe həm pralitarejat diktaturahıñ jemerevgə jul totqan unıñesən „hul“ dar menən prinsepte ber yk tədögən un uklun Sirtsuf Lamanidzalar dıñ partejə tarafıñnan verđəm atpur alıp jemerelgən rejaksejun gruppalar vıoqa asıq fakt bulalar.

3-Bıl partejəgə qarşı tədölgən dvurşniktar blugı hyddə dərəb tip, eştə partejənən giniral julıña eske rızemenə vısrıq taşlavı vəlşəvıktar tənqite diskritiravajt itevse, pralitarejat diktaturahıña qarşı, vəlşəvıktar partejəhenə doşmandardıñ yddərenen seregən vaq burzıvazejə idejalugejahıñ asalar.

Sirtsuf həm Lamanidzalar partejənən ešenə qarşı kərəştə prinsip bluk tədər undardıñ satsejalizem tədövdəge plandıñ rejaltıgellegen ilde indysterejaləsterev tımpıñ kəstən tış, partejə eşselər insejativahıñ qıba tıgən partejənən olətonə vısrıq taşlav pragrammahıñ qavul ittələr.

Dvurşniktar səjəsəte, un həm „hul“ dardıñ berləşevə, partejənən giniral jul' menən kərəş tə fraksiun eştən kəsəjeve indysterejə tımpıñ satsejalizem tədöləşenən pragrammahıñ oləv həm il haqlıqıñ qarşatıvıq alıp vara.

4—Partejə urğındarın dıñ dvurşnik pralitarejat diktaturahı doşmandar Rytin, Slipkuf həm Kavarinskin dardı partejənən sıqarıv dı qotlap, V L K S M kəmitə ydək V K P (b) həm kantrul kəmisejəhenen JEMERELQƏN UN HƏM „HUL“ GRUPPASİLYQQA QATNAŞQAN SİRTSUF HƏM LAMANİDZALARQI IN QATİ JAZA QULLANİVDİ HORAJ.

5—Ydək VLKSM Kəmitə həm Linin kamsamulı iptəş STALIN JULBAŞSİLYOQ AŞTINDA partejənən giniral jul' həm unıñ ydək kəmitə oləv kərəşkə his hyddə əderlegen taqıla dərəbləj.

Ydək Kəmitə turahıñda qı kamsamul ojoşmaların partejənən giniral jul' həm unıñ ydək kəmitə oləv kərəşte dır hiğgerlek həm partejəne artqa tartıvsı vögəngə kəndə vı qurqıñnı un uklun, kuntırrıvalytsejun „hul“ həm vətə appartıñizem gruppalarına qarşı kişkən kərəş oləv taqıla nıqıraq tuplanıroja saqıra.

Ydəbeddən saftan asıq appartıñılyq tıtovsı həm hyddə partejə julıñ totop eştə uqa qarşı kərəşevselərde qıvır, vətə sajuz ojoşmaların appartıñizem menən ası, kişkən kərəşkə, həm sajuz da tərən anlatıv ešen kınəjtergə saqıra.

— Unıştə dərəb vılevdə eş alıp vırdıqıdı?...

— Juq. Kamsamuldar vətənəhe qırdə bulqanlyqtan vıd kalxuzsılar arahıñda ber tərle lə eş alıp vırdıqı. Həm vıdğə vıl turala ber tərle lə jətəkselek bulmanı.

— Unıştə həm kəlliktifləşev kənən də, kamsamul jəcəjkəhe nındə eş alıp vırdı.

— Belməjem. Min vıl vaqıtta qırdə inem. Kamsamuldar dı vırdıqı qırdə bulqanlyqtan min vıl turala eş alıp vırdıqı dıñ tıp əjtə almajım—tej. Jəcəjkə sikritar Qılej Murzin.

Jəcəjkə sikritar xuzalıq kampanejalarında nındə eş alıp vırdıqı dıñ belməj.

„Tımrəzef“, kalxuz jəcəjkəhe, kalxuz da yd olətonə təkən vırdıstə jomoşaq tormoşqa asırojan şikelle səjəsi kampanejalar dı la qatnaş jomoşaq. Dərəb qəmali eştə nıqı qatnaşlyq var. Ular kədgə səsev. unıştə jıjnav, kədgə horev kampanejalarında kalxuz qırdarında eşləjdər. Ə ənə oşo eştə taqıla nıqırap udarnıj xəlgə kilterev, satsejalizem jarışına sırojan dı ular vögəngə tiklem ber tərle eş alıp vırdıqı dıñ tejərgə kərək.

Jəcəjkə qəmali eştə qatnaşla, unıñ vətə eşe ydenən. ydə həjrelə. Kamsamul massahıñda intyzejazem var—ləkin ul intyzejazem vojora aqzalar dıñ artıq jomoşaq bulıp, nasar eş alıp vırdıqı dıñ samate jyklyq aştında qaplanıp kilgən.

Kamsamul kyp jəməqət eştərenə jegelə, tərle kampanejalar dı kəmisejəlgə hajlana. Ləkin oşo kampanejalar dı nısek eşlərgə, kamsamul səjəsi xuzalıq kampanejalar dı tormoşqa asırvı dı nısek insejativ bulıroja kərəklikte ular anlap jətməjdər. Ə. jəcəjkə tarafıñnan ber tərle lə jətəkselek itməj.

— Ə, igen əderləv, avı xuzalıq, yd ara halıñ qəmyıñ məzvyı uqıv, straxufka jıjnav həm vısqə şundaj kampanejalar dı vaqıtında tormoşqa asırvı dı nındə eş alıp vırdıqı dıñ tip ho rıvıqə jəcəjkə sikritar:

— Belməjem vıl turala avı səvıtenən horarqə kərək bulıp Sənki 2—3 aj inde vıddən kamsamullardıñ qırdən qajtıp kampanejalar turahıñda eş alıp vırdıqı juq tip javap vırdə.

„Vıd udarnıj kamsamul ajlıqıñ belməj vıd“

54 kamsamulı bulqan „Tımrəzef“ kalxuz dıñda qı kamsamul jəcəjkəhendə eştə vıñ oşola tora. Ular ənə şul səjəsi—xuzalıq kampanejalar dı jomoşaq qatnaşvı, an—vılem eştərev julqə

qujınav arqahıñda, vögəngə tıdöləş tımpıña ejərə almajdər. Kamsamul səjəsi nađan. Səjə uqıv eştərev vögəngə tiklem vırdı lanmaqan.

Ular xatı vıñ oşo kamsamul qatnaşlyq dıñda jətəşhedlektərdə vətərev, kamsamul dıñ satsejalizem tədöv julıñda qatnaşlyq itevdə insejativahıñ kəsəjtəv oləv 9 nı kamsamul sıjıv həm 9 nı olə kamsamul kənfırınsejəhenə qarata, ytkərelə torqan kamsamul udarnıj ajlıqıñ vögəngə kəngə tiklem belməj jatqandar. Udarnıj ajlıq 22 nıse yktəber dı vırdı. Ə, ular 10 nı nyjə eərdə „Vıd ul udar ajlıqı tıset kən juq“ tip javap vırdə.

Udar ajlıq qəmyıñ—məzvyı uqıv turahıñda kamsamul olətonə in dır burıstar jəkmətə. Ləkin „Tımrəzef“ jəcəjkəhe vögəngə tiklem ul diriktıftə tormoşqa asırvı tygel, uqıpta sıqmaqan. unıñ 54 kamsamuldan 20 he vətənləj uqıv—jadə belməjdər, jəki ad vırdə. Kamsamuldar arahıñda ber genə lə (xatı jəcəjkəhenə) gəzıt—zurnal alıñmaj kilgən.

Rajkamul jətəkselege jomoşaq.

Bıl jətəşhedlektə, eşhedlektərdən vögəngə kəngə tiklem huđılyp kilevenen tıp səvəbe, vıl jəcəjkə olətonə rajkamul həm „Tımrəzef“ kalxuz dıñda partejə jəkənən jomoşaq jətəkselek itevdərənən kilep sıqqan tejərgə kərək.

Sənki rajkamul vıl kəngə tiklem vıl jəcəjkə olətonə jətəkselek itevdə samanan tış jomoşaqlyq kırhətkən. Dərəb, rajkamul tarafıñnan jadma matırjaldar tuqravı dı jəvərelə torqan. Tik ajıvı kampanejalar dı qarata jəvərelgə vıl matırjaldar, kampaneja vı anqas jəki vətərd alıñnan qıñan lap jəvərelgəndər.

Atıñınejalar jəvərelgən. Ləkin vıl atıñınejalar dıñ nısek tormoşqa asırvıvı, jəcəjkənən kampanejalar dı qatnaşlyq tıkserelep eş pratsıvında jətəkselek itelmə jən.

Kalxuzda part jəcəjkə var. Ləkin jətəkselek tejeşle dərəzələ bulıv səvəple Tımrəzef kamsamul jəcəjkəhe, ydenen eşe mınə regenge kəngə vətənləj javap vırdə kıləv xəlgə kilgən.

A. ƏMIN.

IX nı Olə kənfırınsejəgə.

„Tımrəzef“ kalxuz jəcəjkəhe nıqı jətəkselek horaj.

(Məxsus xəbəsebeddən)

Bıl jəcəjkə Urge-Qıjıqı rajıñ. Dyşəvıvı avıvıñda qı 300 gə jaqıñ xuzalıqtan torqan „Tımrəzef“ kalxuz qarşında ojoşqan. Han jaqıñnan qırdarında his şikhed in dır kalxuz jəcəjkəlgərenən hanala unıñ xədergə kəndə 54 kamsamulı bulıp, şulardən 14 qatıñ-qıddar təkıl itə.

Ytkən jıldardı jəcəjkə jaqıvı qıñna unıvı eştə kırhətkən. Ul vıñnan ber nısa ajdar elek kənə əle, ydenen eş alıp vırdıvı jaqıñnan rajun kıləməndə in alıvıvı jəcəjkəlgərdən vırehe hanalıp kilgən. Ləkin hunı 2—3 aj samahı vaqıt esendə vıl unıvıvıvı jətəşhedlek həm eşhedlek tudandı aştında kymelep qalqan.

Kamsamuldar qəmyıñ kalxuz prajezvudstıvıñ alqə jəvərevdə udarnıj eş alıp vırdıqı dıñ. Ular jəj vıjıñna vırdıvı qırdar dıñ

qajtmaj, udarnıj vırdıqı dıñ menən eşləgəndər. Ləkin ular ənə oşo prajezvudstıvı əşe menən ul ber rəttən torqan, kalxuz kamsamul jəcəjkəhe olətonə təkən vırdıstardı tormoşqa asırvı dı eş alıp vırdıvı onotqandar.

Kalxuz da prajezvudstıvı plandı tədövde insejativa kırhətev, unıştə dərəb vılev mədəni aqartıv eştəren julqə halıvı dı eş alıp vırdıvı 54 aqzalı bulqan vıl jəcəjkə vətənləj ydenə sıttəge eş tıp qaradın. Bıl itə „Tımrəzef“ jəcəjkəhenen ydenen eş mıtıdardı menən vögəngə xuzalıq tədöləşonə qarap tədöv dı eş alıp vırdıqı dı kırhətə.

— Kalxuzda prajezvudstıvı plandı tədöv, eşkə asırvı dı nındə eş kırhətteged?

— Vırdıvı qırdarında vırdıqı dı vılenep eşlənek.

Rajkamuldar IX nı Olə kənfırınsejəgə əderlektən rajkamuldar kətəbed!

Matur ədəbejat fruntunda

M. Tazi.

Kymer.

Vagunitkalar tarta kymerde,
Martin jalmar jota timerde
Ix janahy kilə, kymer nurynda
Janahy ine, gərləp janahy
Ajhaj duftar uqyv vik avyr
Kymer tulmaj, tigən xəvərdə
Sənki,
Danbas birə kymer vik haran,
Ə Uralda,
Dumna hyrelgən.
Şaxtejur iptəş,
Tege kəndə jadqan xatənda
Maqtar jadqan Danbas xaqənda
Əllə aldanə, əllə şajardə
Bed qəvəndə, uqyr xatəndə.
—Beddən şaxtə xəder udarnik
Jarəş menən eşkə totondoq.
Tiddən bulə, tiddən tantana
115 plan tultəp,
Bed udarnik beddə eş şulaj
Udar kərəş beddən, kymergə
Beddən kymer, miljun tunnalar
Ə, heđ, dajuş mital Uraldan...
Şulaj ine vəqədə xatənda,
Ləkin,
Şaxtejur iptəş eştə vik nasar.
Nasar xəvər, kymer xaqənda.

Şaxtejur iptəş,
Belməj nisek bulə vyl hyden
Əllə aldanə, anlay almanə.
Vəqədə vəqədə bulə qalha la
Ə kymergə tigən zadanejə
85 tən əllə udmaqan.
Hər kən hajəp gəzit bitəndə
Uqyr toram Danbas xaldəren
Haqənpər kətam iptəş, kymerdən
Jədgə tulə... raprt xəvəren
Kymer kərəş, Danbas kymer bir
Kymer kəta gigant dumnalar.
Martin quləp huda kymergə
Sənki Uralda, zavət hyrelə.
Ix janahy ine, janahy
Kymer jalqəpənda janahy.
Osqondarqə jalqəp jalqəpə,
Mital menən vərəgə aqahy,
Jalqəp gərləj, jalqəp kymerdə,
Kymer təmen huləp ərəgə
Danbas,
Kymer, kymer kyvrək bir.
Səjnfi kərəş qədgəp kymerdə
Səjnfi kərəş utəp kymergə
Saqla taştə aşı hıvərgə
Bər udarnik, şaxtejur, kymergə.
Akkurtlanhən kirkən, kymerdə.

B. Fəjzi.

Donja duñl qənda.

Qul qəşşəp
Uram satənda
Kyreşmənek vər də əlegəsə.
Ləkin, bed bit haldat
Ber yk fruntta
Kərəş satqylar səşərgə.
Kərəş—
Jənlə muzik ujnaj
Tənlajhəddər unə heddə ələ.
Hər kən tandan
Kiskə tiklem
Tədvə qyləp jərləp sirtəbed.
Beləm heddə.
Bəljə kyrməhəmdə,
Kykrəktərdə „KIM“ dər jaltəraj.
Tədvə sorlarənda
Kiler julda
Yləksədjə kəmdər qaltəraj,
Ul varalmaj
Beddən safta,
Beddən jərəş tadə „KIM“ lələ,
Prikaz bula;
— „Urra kamsamulejə!“
İşəthələ kəmdər kilməjdər.

Asəv qajnaj şuqə,
Tənməş jərəş,
Ul kərəşkə batə kynekkən.
Jergə huđp
Qədy jəp ostarəp
Dər jənevə vərə kevektər.
Beləm hine,
Heđ bit jəraqta
Ləkin, beddən jərəş
Beddən jərəş qalmaj jədaqta,
Bed kiləbed
Bəjək jənev menən
Jujyməşləq itər odaqqa.
Jə şarəna
Bəjək jənev menən
Jəştə kilə, „KIM“ le jərəktər,
Bed in aldan vəştə
Sit ildərgə tuktar utkəşkən
Qul qəşşəp
Uram satənda,
Kyreşmənek jəihə klupta,
Bed sən duñlar
Jə şarəna
Kamsamulejə—atlə knuka.

Q. İsmət.

Qədy karvan

Kin qərđardə sikhəđ dinged
jahap
Şajan jeldər aşəpər jəgərdə...
Bəndərdə jərsən malatılka—
Vjalkalar eşkə jəgelde.
Qudqaldəlar qədy karvandar
Aq qəravlə kədgə tandarda,
Kilagram, sintnir,
Naturalar,
Tuplandəlar kətkən ambarqə.
Qərđar birgən altəp vətəktərdən
Hər gramə,

Hər vər kilahy,
Bəjək plan totqan beddəniləbed
Gigantardən gərləp jərləp.
Səvit jorto gərləj,
Eştə aşəpə...
Əbtəl tulqan jəym, haləmdar,
Ə, qalanən vədgə dər vagundar
Maşinalar təjəp savalar.
Şuqala şul ođon karvan buləp
Aqəravlə kədgə tandarda
Aşəqalar himəđ, himəđ jəktər
Dər yləvəđər elgən ambarqə.

Q. Səlam xikəjəhe.

Javar.

(Şul isemle xikəjanən huñ)

Kamsamuldar, kalxuzsəlar diri-
zəvəl tədvə fundə fajdahəna jə-
qə vujənda utəp kişev əməhe
ojoştordəlar. Ularđən arganiza-
təş qədy ərmejanən qajtqan
Sarim ine. Bəna şunan fajdala-
pər, Adnavaj kulak menən Sə-
ləjmən mulla:
— Jəməqət haq buləqəđ, ky-
rəheđme kamsalar, kalxuzdar hu-
qəşqə kittələr, huqəş kiləsək,
varhənda Sarim aləp kitte... Kal-
xuzdaqlar tiderək səqəqəđ tip,
kalxuzdə taratərgə ujləpəlar „hu-
qəş“ xəvərenə jərgə hıqəraqan
xalq. vigerəktə jəyləştə bulmaqan
qatəp-qəđ (sənki jəyləşqə ku-
laktar agitəsejəhə jəvərməgən
ine) avyl quptardəlar..
— Huqəş, huqəş, kalxuzdan
səqəvəđ, tine qaj vərəvərdə. Lə-
kin avylə qalqan qajhə vər
anlə aqajdarđən anlatəv vəqə-
qəne vər ad vətə.
Kis bulə. Kulaktardəp ul sə-
qəşəna javar biver əsən ikense
jəyləş jəyləđ. Məs'ələne anlarqə
vətəhe lə-vətəhe lə kilgən.
Sarim anlatəp il qorqavşəqləp

həm beddən undəqə burəstardə
həjləne. Bəgəngə əmənen fajda-
hə şul dirizəvəl fajdahəna bulə-
vəp, vəna şundaj vəqəttardə ku-
lak, mullalarđən həzyemen, hər
minutta kalxuz taratəp ildən hu-
qəşşənləp kəsən kəmetevgə ət-
təvəndərgəna la nəq tuqəranə.
Xalq tən tənlanə. Osləndən
asə ujdər vəş kişevsəlgə, hu-
qəş tələvsəlgə - eske doşman
kulak, mullalarqə qadaldə:
— Kərəkməj vədgə qan tygey!
— Bedgə qan tygey kərəkməj!
— Bed janə il, janə tormoş qə-
vəđ!
Eşsən jaləp ytkən huqəştardə
hanhəđ vəştə kişterdə, dinged
kevek qan aqəđə. Şuqala:
— Javar birərgə, dajuş dirizə-
vəl!!! tiđər. Huqəşahə kilməj
ularđən, səqəvsəlar bulha tikte
jatsaq tygel ular.
Jarəş asəldə:
— Dirizəvəlgə 1 hum!..
— Minən 2 hum!..
— Minən 3 hum!..
— Minən 5 hum!..
— Minən 2 hum!..

—
Hər adəmdə səvit xəkyməten
jəşətergə, uqə jərdəmqə kilərgə
torqəndardən vərəhe buləqan Səjet
aqaj ajaqqa torđo:
— *Iptəştər ti, ul-min əs hum
birəv menən kalxuzqala kerəm,
sənki, Sarim qustəm, kalxuz il
qorqavşəqləp nəqəta tine, bit-ti.*
Şunə kətkən Sarim əbtər
kittə:
— Bəl kalxuz tədvəşən qaq-
şatərgə ujləqan kulaktərgə javar
bulə, taqə la kəmdər?
— Min!...—ajaqqa Səlmən,
unan Qəjav aqaj kytərelde-
— Səlmən Qəneje-
— Qəjav Saqəjəf...
Jədyldəlar.
Sənki, ular vəqəsa kalxuzdəp
il qorqavşəqləp totqan urəp
turahənda belməjdər ine.
Dyrtenə buləp ire jarman hu-
qəşənda ylgən Kərimə jədyldə:
— İrem huqəştə vajdar əsən
ylde, fajda juq vədgə ul huqəş-
tan. Adnavaj kulak kalxuz bul-
haqəđ, huqəş bula, tigəs uqə
kərməgən inem, anlaqas xəder
kərmə.. jad əjdə—ti..
Quidar şarqəldəp kəldələr.
Şul uq jəyləştə, asə-avjəxim
jəcəjkəhenə janə aqəzalar aləndə.

Şulajtəp kulak, mullalarđən vyl
taləpəvəndərgə qanathəđ taləpəv-
qəna bulə.
Kalxuz tarqatəv əsən qorol-
qan kulak pləndərgən da, yđdə-
ren də kalxuz tədvəşən nəqə-
təv, janə aqəzalar qəbul itev me-
nən vərəp jəqtəlar.
—
Aso-avjəxim aqəzalar qəməli
eş-huqəş belemen, tixnikahəp
əjrənev zənətejələre ytkərdələr.
Manivirdərgə səqtəlar. Frunt qə-
rop „huqəşəpta“ aləlar. Unda:
Kamsamuldar
Kamsamuldar da
Kalxuzsə jəştə də
Kələs aqajdar da
vər ine.
Ular varəhəla şat..
Tik vyl mərtəvələ, il qorqav-
şəqləp nəqətvə əsən eşləngən
xəgəkət, eştə vətəhələ huqəştə-
qə kevek bulhəla, vərəvəđə hu-
qəş kilgən, tip ujləmanə la, şav-
lamanə la,
Şat kəldələr gənə:
— İl qorqavşəqləp nəqəta-
vəđ, doşmanqə javar birəvəđ—
tinələr.
Adnavaj kulak menən Sələj-
mən mullala vyl vəqəttə avylə
juq ine inde.

Эхмэт камсамуларь араһында таргавлыҡ, ешедлек хөкөм һөрә.

ЭХМЭТ авылында 9 жылдан бирле жәсәкә жәсәр килһәл, бөгөнгө көндә естәр ифрат насар. Бөгөнгө көндә ин қыдыр сыңи көрәс барған бер сорда, камсамулар партежанен ин жағын жардәмһы булыр ығыһна, ында жәсәкә хәрәкәтһәд жата. Ақзатар таргав, ularды рәтләп савранежаларда ла кыреп булмай. Қажыһ бер камсамулар 7—8 айдан бирле жәсәкәгә килептә қарамандар. Фирқәһд жәстәр араһында бер төрлөлә еш алыр барылмаған.

Жәсәкәлә камсамулардың дөрөһ ислеге жуқ, сикритардың әтевенә қарағанда 30 лар ақза бар. Пратакуларда қарағанда савранежаларға 10—11 кешенәндә артық жөрәмәгәндәр. Камсамул матбуғаты таралмай. „Жәс камунар“ ды хатта жәсәкәгәлә алмағандар („Линсе“ нисек тарала? идара). Шуға кырәлә камсамулар сәјәсәт менән таньш тыгелдәр. Бөгөнгө үткәрелә торған иген әдерләв, зајым таратыв, калхузлашыв кебек сәјәси, хузальқ кампанежаларында

камсамулардың бер генә лә қатнашықтарь жуқ. Зајым таратывда бер генә лә сара кырымәгәндәр, шул уқ вақытта камсамулар араһында есер, урамда һуқышр жөрөвселәрдә бар. Оғомыи мәзһури уқыв тураһында бер неј дә ешләмәйдәр. Војора ақзаһы Сәүәтдинеф, есер жөрөгәһен әйткән өсөн уқытывсыларға: вед һеддән кебектәрдә кыр кыргән, веддән јайға қына томһаһақьд, авылдан тид қыварыды... тир һәм төрлө ысырақ һыддәр менән ularдың кватирдарына ваһыр инер, ularды һыгер сықыр китә. Рејанирдар араһында бер төрлөлә еш алыр барылмаған. Камсамулар араһында уды ара танқит еш қыылмаған, јетешедлектәргә сара кыреlmәгән, шуға кырәлә јетешедлектәр тамыр јайғандәр. Јасәкәләге јетешедлектәрдә вәтөрөв, еште јәнләндегев өсөн Тарурин рајкамұлына һәм авылдың мәдәни көстәренә зитди еш алыр вағырға кәрәк.

X. ҚИЗӘТУЛЛИН

Filjatun urynnda.

Көләш... никах... прәсәј камсамул!...

Қојаш қыдыр қына јырақ тав артынан килер сыққанда, ул әкерен генә тортдәлә, ујланьрға тотондо. Ваһын тотто.

— Фу-у-у! ыл кампанејалар менән ваһ әјләнер вәтә индә, тине лә, кире караватына јатты. Қојаш уқардан көлгәндәј кыддәрен қыбаланы ла қоңорт волоттар араһына кереп јәсерендә.

Камсамул Динислам Килдәвәкәһен јоқоһо туйды. Уға пар ат јегелгән, туй арваһына әјбердәр төјәлгән қунақтар килдә. Қарға асылды. Камсамул јорто мәзин, мұллалар, мөтәвәллейдәр менән туды. Кескәј ылымә „аһ“ јеһе менән хушланды. Камсамул биле қулдан төстә.

Никах уқылды. Камсамул биле, 2-3 жылғ камсамул стазь никах тұлқыһ менән јыылды.

Уһың қайнақаһы-Хәсәм Қорванқулы (Қыдыр әрмејәнән қайтқан запас камандир, кәпирәтсеја ешеһе, V. K. P. (в) кандидат), қыдыр туй арваларь менән камсамул Килдәвәкәһе кә бирер, удеһен јөдөн қаралты Мұлла, мәзин ularдың ин жағын дуһтарь булыр сықты. Ылар туйда... ә ваһқалар қыдыр кампанејала жөрөнәләр. Ыл еш Шымә рајунь, Урта Уһман авылында булды.

Көләш... никах... прәсәј камсамул булыр қалды шул „Әрем“.

Оғомыи мәзһури уқыв фәјдәһына 70 һум.

Асылы рајунь Исеқол авылы камсамуларь 4 нсе нүјәвердә субвүтник менән сафхуздың ешен ешләнәләр. Субвүтниктан килгән 70 һум ақсаһы оғомыи, мәзһури уқыв фәјдәһына бирдәләр.

S. SADBULATYEV.

Өфө а.х. тикникүмәндән

ылы кулак қылыһы.

Eleke Dmltrifka vulьсында ешләп қылыған кулак—Дигас, хәдәр Өфө а.х. тикникүмәна мәдир булыр ојалаған, ә ылы stipindeја алыр уқыр јата. Дигастын кулак idialugejahь менән ешләгән естәре практикала кыренер јата. Мәһәлә: ругәрәкә һалыңан кәбестәлар хузальқ мәдиренән қарамань арқаһында серенәләр һәм 1 нсе нүјәвердә 100 јөкләр тыгелдә.

Вагунлар, вагунлар төјәһәндә вәтмәһлек раמידурдар ды титәлдәрдә һәм јамдарда јатқырыр серетер вәтөрдә. Тикникүмән аттарь қалаға вағырға сықһалар, јарты јулда арјдар. Ыл естәр вәтәһәлә кулак мәдирдән еше арқаһында.

Ул ыһнан қылырға тејес.

M. МӨХӘМӘТ.

Рејанирдар өһтөнән јулваһсылық жуқ.

MALAJAZ AVYLYNDA (Урге Қыдыр г) 29 нсе жылдан бирле рејанирдар ојошмаһы ешләп килә. Вағыһы 49 рејанир бар, ләкин рајун рејанир војораһынан һәм камсамул жәсәкәһе таралынан јетәрлек дәрәжәлә јулваһсылық жуқ.

Үткән јыл рејанирдар унан ыһнан уды-ара һалышыр, вагаһан алдырғын өсөн 10 һумға јағын ақса јыһыр, камсамул жәсәкә сикритарь Ојиләјф Рәһимјанға тапсырғандар ине. Хәдәрге көндә вагаһанда ақсала жуқ. Рејанирдарға јыһыһы, висидә, үткәрегә һәм төрлө мө јөстәр. мастрискујдар арарға уһын жуқ. Буш утырған јорттарды фәјдәланьрға кәрәк ине.

Кыпер төвә.

M—transprt udar brigadaһь.

M-transprt kamsamul jәsәjkәһе қарғында хурузства удар бригада төдөләр, Арқажас кантуһна көдөгө сәсәв, уһыһ јәјнав кампанејаларь унајы менән вағыр, авылдарда калхуз, сафхуздарда спиктакел қыһын, стинә гәзитә сықырғын, даклат —висидалар үткәревдә кыр кенә естәр ешләј алды. Вағыһы 24 авыл, 6 сафхуз уасткаларында спиктакел қыһылды. Камсамул жәсәкәһе таралынан јөкмәтелгән заданејалар тұлһы менән үтәлдә. 4 уһында камсамул жәсәкәһе, 3 уһында драм тунәрәк ојошторолор, киләсәк естәргә јулдар кырһәтелдә, камсамулдың рајун кәһфинсејәһенә қарата ике тапқыр авуз ојошторолдо. Бригадань ындај уһыһыһ јақтары булыр менән бергә, јетешед јақтарыла бар.

Мәһәлә: silus кампанејаһында јомошақ ешләве менән бригада ла қыдыр булырға қараманьтан қатын-қыдыр араһында бер төрлөлә еш алыр вағылмань.

Бригада менән вағыһыһ, камсамулка Әхмитыһа һәм Ојәјнетдинь-ва лар ваһ-ваһтаһық итеп камсамул dissiplineјаһына буһ һонмай,

јыһыһыһ вақыттарында гүләјт итевдән буһаманьлар.

Ошоньн кебек ајырым јетешедлектәрдә алмағанда бригадань естәре қәһиқәтләнерлек һөдөмтә қалдыра алды. В.

Өфө Линн завүтәнда (№ 1—3) ешләве ыләкләнгән ударник.

Сақмақуш пүктәһында гәзит, зурнал, хаттар жуқала

QARA DIREK авылы камсамуларь һәм уқытывсыларь (Сақмақош г) халық араһында ақартыв ешен көсәјтевдә јақсы қына еш алыр баралар. Үткән јылдарды ике јортқа бер гәзит, зурнал тура килгәјне. Вақыһыһ матбуғат таратыв менән авыл халқыһын уды ара һалым ақсаһына ојошторған уқыв јорто (сигална) дүр қына һөдөмтә бирдә. 40 кешәнән олалар кырыһы булыр һәм уқыһ—јада белмәвселәр, уқыһ—јадағарға өјрәндәләр. Стинә гәзитәлә сықыр килдә. Тик һуңыһ вақытта авыл граздандарь гәзитәргә јадылған буһһаларда,

гәзиттәр вақыһында килмәј. Аһна 15 кән үткәс кенә килә, ыларда тудыр вәткән буһһалар. Ыл турала пүкта бер неј қарамай. Қажыһ вақытта авылға килтермәјенсә,

Сәмәј авыһына таһлар китәләр. Авыл крәһтејәндәренән гәзит уқырға теләктәре дүр тик вақыһында тапсырғылмағарына ешкә унајыһдәј. Крәһтејәндәр һәр јыһыһста: „веддән гәзиттәрдә уһнә килтермәјдәр“ тир қысыралар.

Ыл естәрдә јыеләв өсөн Сақмақош рајун пүкта ыылегенән еште тиксәреп, тејәсә сара кыревен, талап итәвед. ХӘБӘРСӘ:Н.

Штап вәлдереве.

20 нсе нүјәвердән канкрит еш ваһлав өсөн әдәви ударниктар завүт фабриктырға тывәндәгәсә беркетелә:

a) Paravuz rimunt—mastirskujьnda:

1. Әмир Қаныһ—бригадир.
2. Муртазин Қәдим.
3. Б. Биквај.

b) 1 nse хөкүмәт завүтәна

1. Б. Фәјзи—бригадир.
2. М. Хәј.
3. Рәшит Ниқмәти.
4. Ә. Хәтир.

c) Тақта јары завүтәна:

1. Тимир Алыһ—бригадир.
2. Б. Моқамай.
3. Ој. Сәләм.

с) „8 нсе mart“ фабригенә

1. М. Тази—бригадир.
2. Ој. Ојәзәј.
3. С. Кулибај.
4. Х. Кәрим. f.

Ыл еште Тывә rudnigendә ешләр араһында ударғын еше әдәви удар бригада ақзаһы Али Карнајоға, Блағавиһсин ешләре араһында уддырғын еше әдәви ударник Авлајскиға тапсырыла.

Хәбәрсе iptәстәр!

IX нсе Бәтә Баһқортостан камсамул кәһфинсејәһенә әдерлек естәренән: иген әдерләв, страхавай, һалым ақсаларын јыһын, јаһы калхуздар ојошторов, зајым таратыв, камтамұлаға јарлы, ватрактарды јәлеп итев, актив камсамуларды партејәгә бирев, жәсәкәләрдә сәјәси уқыв һәм тарвејә естәрен јоқсыртыв тураһында идараһыдәја хәбәрдәр јадырды!

Mәs'yl mөxәrire: S. TIMERBULATYEV.

Уфа, Башглавлит № 575

Qymysqaly, Asqyn, Xajbulla rajkamlar udarny ajda udarny esljäder.

Əvzəlil, asyly, Bilarit, Bajmaq rajundary, IX nse kənfirinsejäg heđ nərhä menən kiləheged?

Parteja ölkä kəmitätenen kinəjtəlgən III nse plinumy

Plinum, XVI nse s'jyz, XIV nse
Ölkä kənfirinseja qarardarynan
hun ytkərelgən səjəsi praktik eş-
tərdən ytləuen tikşerde. Xuzalyq,
m ə d ə n i t ə d ə l ə s t ə q e u n ə s t a r d y
həm jeteşhedlektərdə kyrhətte.
III nse plinum bigrəktə, partejanen
vətə frunt vujlap kapital ilimittar-
ğyna həzüm itev luznərhənyñ
ytkāreleven, partejanen d ə t ə b
jetəselegendə igen əderləv plan-
nyñ artıq menən ytləven vyl
eşkä eşse, krəbtejan, bigrəktə
kalxuzsıylar jalpyhnyñ ojoşqan
kəs menən eş alıp varıv niged-
den də kulak syjnyñ, doşman
aginttarına qatı atpur birev ar-
qahında igen əderləv vaqıtında
xəl qılındı.

Rajun sistimahy xuzalyq, səjəsi
eşterde unyşly ytkərev, ydenen
tid vaqıt esendə eşte tejeşle
timpta təđöv, javaply eşterde yt-
kərevgə kin məmkinlektər tıv-
dyrdı, tine.

Plinum kiləsəktə avıl şuralarına
hajlav əderlegen kəsajtergə, igen
əderləv planı 10% artıq
tuştyrğaq, uny jomoşartıq
tyrşyvsy syjni doşman—kulak
həm ularnyñ aginttarına qarşy
valşəviktərsə atpur birergə. Tərlə
aşamlyq, adyq vərənge, it maj,

kykaj əderləv eştərenen varışy
jomoşaq. Bynə kəsajtergə.

Kulak aginttar bulqan un taj-
pylyşqa həm şulaj uq kapitalistlar,
vriditelər aginty bulqan un—
„hul“ dar vluğ—Sirtsul, Lamani-
dzalarqa qarşy kərəşte itterergə,
un gruppay lardyn həm ike
jədlə vulyr, partejanen gıniral
julyn hyddə tanı nqavulyr, qə
məldə eş blən parteja julə eşən
kərəşməvseyuqa qarşy kərəşəvse—
Rytin, Slipkut kavrajski Musinyf
tarqa, parteja ydək kəmitätenen
həm ydək kəntryl kəmiseien
kyrgən saraların (ularny partejan
şıqaryvdy) təvrikləne.

Parteja Ölkä kəmitätenen kinəj-
telgən plinum qarardary menən
hər ver kamsamul tanış vulyr,
uny vajavuj, ojoşqan kəs menən
tormoşqa ytkəregə, vatrak, jarly,
kalxuzsıylar arahında kin anlatıv
eştəren alıp varıqqa tejeşle.

Plinum qarardary hər ver kam-
samuldyñ kəndəlek eşnə vajavuj
qoral vulyrqa tejele, sənki ul
kəndəlek satsejalizem təđövde
kərəkəle matirjaldar menən vaj.

Kalxuz unş tarıñ kiləsəktə
kəsajtev, kalxuzdardı nyqıtyv,
avıldı satsejalizem nigedendə
təđövde tidlətev turahında juldar
kyrhətte.

İPTƏŞ BUXARIN TURAHYNDA.

VKP(ə) Ydək Kəmitätenen 1930 nse jyl 21 nse
nyjəberdə şıqarqan qarary.

1—Buxarin iptəştən „Pravda“ gazitendə (20 nse nyjəber)
iqılan itelgən qarızahın əsəsen qəniqətlənerlek tavyrqa.

2—„Za indysterejalizatseja“ gazitendə, „asyq ike jədlə-
lək“, „Jyraqtan pritsel səjəsətə“ tigən ridakseja məqələlərendə
iptəş Buxarinden yd un appartunışlyq xataların əftənə alıp
virelgən qarızahın „ike jədlələk aktı“ tip kyrhətevde, şulaj
uq „Trud“ gazitendə (21 nyjəber) „Buxarin iptəş qarızahı
turahında“ tigən məqələlə iptəş Buxarin turahında şundajuq
narıq qujvdy, motlaq dərəb tygel, partejəgə qarşy „hul“
nastrajnejalardı şəvləlen erev—tip tavarqa.

3—Byl qarardyn 2 nse punktynda kyrhətelgən ridakseja
məqələləren indergən eşən „Za indysrejalizatseja“ gazitenen
məs'yl ridaktyr Jagyşevski, „Trud“ gazitenen məs'yl ridak-
tyr Napulin iptəştergə qatı şeltə birergə.

Hyrattə Qydyl avuzda ojoştoryvşy aktif krəbtejan.

Udarny ver ajlyqtyñ varışy həm Yktəber vajramynyñ yte venən Raprt.

(17 jəcəjkəne eşe)

1) Kamsamul insejativahy me-
nən plannan tış 17 qydyl avuz
ojoştorylop 1885 sintnir igen tap-
şyrylqan.

Bişavyl kamsamul jəcəjkəhe
qydyl isemlek menən 1 meñ 985
sintnir igen tapşyryldı.

2) „Varaşly“ dirzavly tədy
fondına 45 hum 27 f. həm 60
pot igen jynaldı.

3) Məzvyti uqyñ fajdahına aq-
sa menən 65 hum 50 f. igen
menən 179 vot jynaldı.

4) Zajymqa kamsamuldar 323
humqa jadlyldı.

Xalyq arahında 2 meñ 27 hum-
lyq tarattylar. Başqa zajymdarqa
1 meñ 835 hum aqsa jynaldı.

5) Jəcəjkələ zəp hərəv subvut-
nig ytkərep 31 ga jer hərəldə.

6) 186 dana gazit, zurnaldar-
qa padpiscik tavyldı, şulardyn
75 danahy kamsamul gazite.

7) Yktəberden 13 jyllyqında
kamsamulqa 16 keşe alındı,
partejağa kamsamuldan 10 keşe
vireldə, pejanirdan kamsamulqa
8 keşe vireldə.

8) 38 kamsamul kalxuzqa kerde,
ular tarafynnan kalxuzqa 11 xu-
zalyq tartlyldı.

Juqary Tukun jəcəjkəhe ver
janı kalxuz ojoştordı, vətə kam-
samuldarğa kalxuzqa kerep, kal-
xuz pravliniəhe rais itep jəcəjkə
sikritary hajlandı.

9) Jəseisələr hajlav eşən kal-
xuzdarda 3 subvutnik ytkərelde.
Qymysqaly rajkamuldyñ javaply
sikritary Z. BAŞIRBF.

Altı kalxuz vyləklənde.

Dıvan rajun Kalxuz sajuzı həm VKP(ə) nyñ rajun
Kəmitäte tarafınan, hər tərle xəkymt zadanejalaryñ Vaqıtyñan
elek tultırv həm aşyır tultırvdary eşən 6 Kalxuz vyləklə-
lənde.

Berense vyləkte „Qydyl partizan“ „ölkəndə“, kalxuzı
iknse „Niva“ həm „Peila“, kommunahy, eşənə vyləkte, „Simi-
navud“, „Iskrya“ həm „Jana jul“ kalxuzdary. aldyar Bynan
hun kalxuzqa jalpyly kereydər vaşlandı.

Asqyn rajkamul

Asqyn rajunda, kamsamuldyn IX nşy Əlkə kənfirinsejəhenə ədərlek vara. Byl rajun kamsamuldarın eşlen varışy — unyş, jet-eşhedlektər turahında raprt birgəne ösən qydy lsemlekkə inerəved.

Eşlənğan eştər

25 nse yktəverdən, 5 nse nyjəbergə tiklem eşlənğan eştər:

1) Parteja ydək kəmitätenen mərəzəqatən rejalizavajt itevdə, urındarda 4 brigada, kəlliktifləşevdə 5 keşe, jəstər arahında eştə kəsajter ösən 8 brigada eşləj.

2) Urındaqy brigalar insejativahy menən 4 qydy abuz (23-jəklə) ojoştərolqan.

3) Tərlə gəzittərgə 25 padpiscik virəvavajt itelğan.

4) 51 toq, 12 qar jyjyloqan.

5) Brigadalar kalxuzdardə tadar-təvdə eşləjdər. Kapiratiftarqə aqza itep 18 keşe (45 hum paj jyjyloqan), kalxuzqə 57 xuzalyq jəlep itelğan.

6) Əftəmə rəvəştə kasamuldar tarafynan 275 h. zəjym alynoqan həm 170 h. taratylqan.

Bətə jəcəjkələrdə jəlep itelməgən.

1) Karalyf, Urleja, Tulqynbş, Dmitrejefka kamsamul jəcəjkələre eşhedlek kyrhətələr. Byl jəcəjkələr dən byndaj tarqav jəşəvdərəne, udar mamintta eşhed jətvədarəne nej tejrəgə kərək? Bylar menən jə rajkamuldyn jətəkselege nasardyr, jə başqa nindejdə bulha səvər bulbqə tejeş. Asqyn rajkamulyna, tid kəndə byl jəcəjkələrdən eştəren tikşerergə həm tejeşle saralar kyrergə kərək.

2) Satsejalizem jəryşy, udarsy-

lyk qaja? Byl turala tejeşle məqlymət juq.

3) Halym, ydara halym aqsalarəy jyjvda kamsamul nisek qatnaşa, byl eştərdən varışy nisek?

Kiləhe raprttardə taqyla tulbraq matirjaldar menən birergə həm raprttardə hər un kənlək hajyn vaqytynda birep toroqə tejeşved.

X. KƏRİMEF.

Əfə Avkamuloja.

(Tiligram).

Aqjar. Udar ajlyqy ytkərev ösən rajun aktiftarə mabizavajt itelde. 11 keşenən udar brigadalar ojoştəroldo. 3 tarqyr subbutnik ytkərelde. Kamsamulqə 73 aqza qabul itelde, partejəgə 11 keşe birelde.

Rajkamul: Nioqmətullin.

Bərənən raprt.

(Tiligram).

Rajkamuldyn tantanalə ultyrşynda 78 pejanir kamsamuloja birelde, Asinufka avylynan 10 batrak kamsamuloja inərgə qariza birdelər, 180 eşse, kustar balalarə pejanirqə kerep tantanalə vəqdə birdelər.

Ixsanb.

Qadaşta jəcəjkə eşləməj.

Qadaş (borajr.) avylyndaqy kamsamul jəcəjkəhe 15 kamsamuldy berləştə. Şulaj bulhala, ytkərelgən kampanejalarda qatnaşy juq, jəcəjkə sikritarə uram taptavdan buşamaj. Rajkamul byl jəcəjkəgə kyd halbqə tejeşe.

1 „Vil“

8 nse jyvələj s'jyz qarardaryn ytləşənə jomqaq jahaqanda

qyddar arahında eşlvəgə ajrym əhməjət birergə.

“Kamsamuldyn IX - kənfirinsejəhenə tiklem, kamsamuldyn julbaşşy urğundarynda qyddar hanyn ike tarqyr ynterergə, qydarahında kamsamul tə'niren kəsajtev aşı xuzalyq tətələşəzə jaqyndən qatnaştərvdy tə'min itərgə, tine kamsamuldyn VIII nse Başqortostan jyvələj s'jyz. Xəder kamsamuldyn IX nşy əlkə kənfirinsejəhenə kyp vaqyt qalmanə.

Byl kənfirinsejəgə ved byqə tiklem eşləgən eştərdən hər tarmaqtarənan xisap birev menəngənə qalmanə, eş tarmaqtarənda qy oso-raqan ədəkləktərdə vətərev menən qarşylarqə, başqa eş tarqtarəna jomqaq jahaqan vaqytta, byl tənəldəgə eştərgə ajryvsa əhməjət birev vətərgə burəstardən hanala.

Kənləp, səqətləp dır adymdar menən ytkən kamsamul safynda qyddar hanəla ybə. Byl ybəstə tyvəndəgə s'jyrdar kyrhətələr: 1929 nşy jyldyn 1-aprilenə vətə kamsamulda qadər hanə altə men 666 jəki 19,8 ° bulha, 30 nşy jyldyn 1 nse ejylenə 10 men 185 keşe jəki 22,8 ° qə jette.

Ojomymən aloqanda byl handar ber tiklem boroləş varlyqyn kyrhətələr. Yseş buləv menən qyddar aktifyn kytərev, qyddardə jəməqət eşənə tartəv, eşkə yrlətev, xuzalyq tətələşənə jaqyndən qatnaştərv tənəlendəgə eşevə joməşaq tora əle.

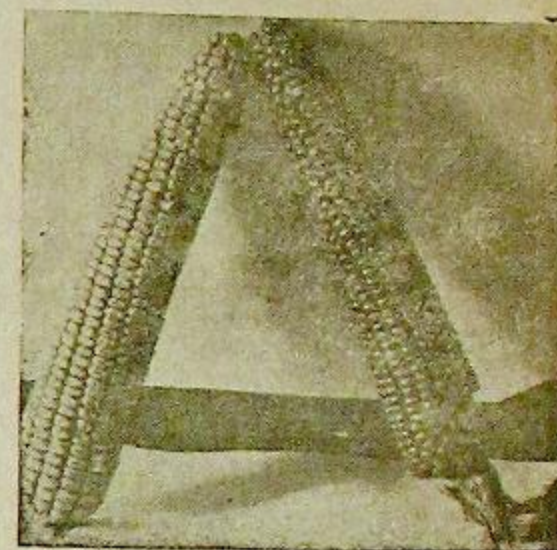
Byl eşkə urəndəqy ojoşmalar-dyn iqtivəy itməvdəre, həm qajhy ber ajrym ojoşmalar tarafynan qyddar kəsənə ʻşanmav, eşkə yrlətev vaqytynda la „ləqət, qyddardan kərək buləv,“ kydlegenən

qarapqyna eş kyrev fakıttarə ojoşmalarda kyrenə. Byndaj qarəştar, bəha qujmavşylyqtar vətərgə psatsejalizem tətələşə eştəren jaqyndən qatnaştərvdy tə'min itərgə tejeştər.

Kalxuz, safxuz jəcəjkələrendə qyddar arahında eştə kəsajtev, ularəyn nađanlyqtarəyn vətərevgə ojoşmalarəyn iqtivəy jynəltelhen. Qyddardə kamsamuldyn kəndəlek eştərenə qatnaştərv arqahında, ved ularəy iške qərəf, qədat qaldyqtarənan qotqara alyrvdy.

Ə. J.

Kukuruz malsylyq pravlimahyn xəl itevdə dır əhməjətlə kultura.

IX nşy əlkə kənfirinsejə ajqanly igen fabrikta-ryndaqy kamsamul eşən tikşerəved.

Məsəqyt orloq safxuzyndəqy kamsamul eşə bəgəngə varışqə javap birə almaj.

114 aqzahy bulqan Məsəqyt safxuzyndəqy byl kamsamul kəlliktifə varlyqy 6 six jəcəjkəne yd eşənə ala. Ojoşmanyn 50% samahy aqzalarə urəf kamsamuldar buləp, qaloqan 50% tən tatar — başqort kamsamuldarə təşkil itə.

Məsəqyt orloq safxuzyn jəşəv tarixy ul bik jəraqqə huđylmaqan əle. Safxuzdyn verense qəməli niged təş əle varə 30 nşy jyldyn maj ajlarənda qyna halynqan. Şunyn əsəndə undaqy kamsamul ojoşmahy bik jəş əle.

Oşo qybyqə qyna vaqyt jəşəvgə qaramastan kamsamul eşəndə kyp kenə unyşlyqtarə osoralqan. Pramfin plan ösən kərəş, parteja diriktiftarəyn toromoşqə aşyrv şikelle in məhim noqtalarə toromoşqə aşyrvdy kamsamul ojoşmahy insejativa kyrhətə aloqan.

Səjəsi-xuzalyq kampanejalarəyn

toromoşqə aşyrvdy kamsamul kərəş alyp varqan. Məfəlen: kantryl s'jyrv bujnsa safxuz eşsələ arahında 12 men humlyq „5 jyllyqy 4 jylə“ zəjym taralyqə tejeşle bulha, ul kamsamul insejativahy aštənda 22 men humqə jetkelgən. Kamsamul ojoşmahy qarşynda tətəlgən jənel kavalirə-jə ətrəttəre tarafynan kapiratsejalarda eşlənep kilgən jətəşhedlektər, jənəjəttər ber — ber artly aşlyp birelep, ul tarmaqtarda unyşly hədyqtar hədyloqan.

Ləkin byl unyşlyqtar ajrym tarmaqtarda qyna, ular kamsamul kəlliktifənən vətə tarmaq bujlar eşlənğan eştəren xisaplar kyd aldynan ytkərev s'jyqanda, kyp tarmaqtarda eşlənğan eştən kybehe jətəşhedlektər noqtahy kilep tuqralada, unyştər jətəşhedlektər, qara hədyqtar aštənda kymelep qalalar.

Tikşerəp s'jylyvqə onotoloqan jəryş dugyvar-darb.

Eşkə başlaqanda uq ajrym ucaskalarəqy ajrym kamsamuldar yddəren udarny itep iqlan itkəndər. Xəttə humqə taban hər ber ucaskalaqy kamsamul jəcəjkələre matur tətəlgən jəryş dugyvardarə menən satsejalizem jəryşy s'jyqandar. Prajezvudstəyla yddəren 100% tə menən udaniktər itep iqlan itkəndər.

Ləkin qəməli eştə kyp kenə kamsamuldar bynyn kirehensə eşləgəndər. Yddəren udarny itep iqlan itevse kamsamuldar arahynda, belə torop, traktərdə 3 nse dərəzə lə xutqə jəvərep ikense traktərqə huqylyv — ikeşər traktərdə vattərv (5 nse ucaska) jalqan udarniktarda bulqalaqan. Şulaj uq udarny eştən vətənləj

baş tartəvşy udarsylyq xərəkətdən sittä qalyvşy kamsamuldarə juq tygel. Ləkin byl jətəşhedlektərgə qarşy qyrgə atpur birevdə kamsamul ojoşmahy tarafynan tətəşsə eş alyp varlymaqan. Mas-savjy anlatəv eşə tuləhnsa julqə qujlymaqan.

Byna ber nışə ajdar alda par hərəvdə satsejalizem jəryşy tətəlgən. Ləkin bəgəngə kəngə tiklem satsejalizem jəryşynda tətəlgən dugyvar tikşerəp s'jyrv, jomqaq jahalqan.

Kalxuzdar əbtənən şiflyq itevdə planda kyrhətəlgən matur punkıttar qəməlgə aşyrylmaqan.

Kalxuzdar əbtənən şiflyq itevdə kəlliktif tarafynan baştan uq eş alyp varlyqan. Hər ber six jəcəjkəhe ydenə ajrym kalxuzdy şiflyq alqan. Kalxuz əbtənən şiflyq itevdə matur plandar tətəlgən. Ləkin byl matur plandarda kyberək qaqydda torop qaloqan-dar, dərəf şiflyqqa alqan Səki avylynda 5 nse ucaska kyp kenə eştər başqarqan. Qydy abuzdar ojoştərolqan. Udarniktər kənen

Kamsamuldyň weta Başqortostan ojoşmalaryna!

Kamsamuldyň näwbaty IX-nşy ölkä känfirinsejähä 1 nse dikäber dā Öfölä saqyryla.

Kön tärtime:

- 1) VLKSM. ydäk kämätäte xisap daklaty (ip Rozintal)
 - 2) VLKSM ölkä kämätäte xisap daklaty wujyrsa ip Xädisef. Kammunis balalar ojoşmahy xäle turahynda daklat ip. Timerqälinä
 - 3) Rivizejä kämisejähä atcuty. (ip Dawydy)
 - 4) Kalxuz, safxuz tödölöşö awyl xuzalyqyň kytäreleşe ölkähendä kamsamuldyň näwbatyde wurystary (ip. Isäncyrin häm Fejaktistyl)
 - 5) Hajlawdar:
- Betä VLKSM rajkumdarına diligattardyn 100% menän kilewdären tämin itärgä täqdim itelä.
- VLKSM dyn Başqortostan ölkä kämätäte sikritary ösön:
- S. RIKBUF

Sajasi uqywdar başlaýeýdi.

Öfö aýyrm tupsy divizejun kamsamul ojoşmahy wujy qyşqar ike sajasi mäktär alpy warylasaq. Berehe başqort-tatardar ösön, berehe uryftar ösön bulasaq. By ad unajyhdlaý. sajasi mäktäptärgä kamsamuldar häm partejähed qydyl ärmejestär

Vajnkur: Sajfi Niqmäti.

Öfö silakatnyj zawytta kirbes syqaryw eşendäge ödöklöktö wötöröwdä kamsamul udar wrgadahy.

qarşy alwyda brigadalar tödör kalxuzdarda eş alpy warijan. Lakin byl unyştarda planda kyryhtelgände qamäli räweştä tormoşaslyqyda telämäv.

4 nse häm başqa ucaskalarda qy kamsamul källiktiftärenen eşheñ, şalajpalıqtary menän qarlanqan. Şunyn menän plandaq matur punkttar kyberäk tormoşqa aşyrlmaj qalqan.

Kamsamuldyň IX-qa äderlek udar ajlyqy källiktif belmäj.

Qö-nymän kamsamul källiktifene hunqy köndärdä eşhedlek häm jeteşhedlek tudandary qarlanqan. Byda tiklem ştatnyj källiktif sikritary eşläp kilhä lä ul wötörölgän. Adna hajon tuğrawhyt sikritar alşynqan. Källiktif wjrahly ajyrm sikritardar menän eş itewde wögöngö kengä tiklem wötönläy kəräkhed hanap. weta tarmaqta eş alpy wariw, faqat källiktif sikritaryna qynda tapşyryp, qalqan 10 ndan källiktif aqzalary atstafqada şyqarylyp, eşhed qaldyrylqan. Ty-

wändän aktif äderlänmähän. Källiktiften eş mitydtary ydenen eş alpy wariw menän wötönläy xuzalyq tödölöşönä qarap unajlaşyrylmaqan.

Kamsamuldar arahynda matwujat taratyw eşe wötönläy qanıjätlänlerlek tygel. Kamsamuldar sajasi uqywdar menän qö-nymän byl kengä tiklem şeqellänmähändär. Şunyn ösöndä ulardyn sajasi any qydyw xuzalyq yneze timrynan qynda tygel, qö-nymän wariştan artta qalqan. Sajisi xuzalyq kampanejalary turahynda waqytında anlaşyş eşilpy wariwmaqan.

Byna şunyn ösöndä undaqy kamsamul massahy 15 nse nyjwergä tiklem kamsamuldyň IX-nse ölkä känfirinsejähendä qarata warijan udar ajlyq wariwqy wötönläy belmähändär.

Ö şul uq waqytta wögöngö köndön in mähim kampanejalarynan hanalqan qö-nymäni mähwuryi uqyw, nañanlyqy wötöröwdä äderlek alpy wariwda kamsamul ojoşmahy wötönläy äderlek alpy wariwmaqan.

M. Xaj.

Hajlaw aldy jyrday.

(Byl insinirufka awyl saxnalarında, hajlaw kisälärindä qujw ösön jadylly.)

Qydy uylanpy ultyra, jeget jyrday syqar.

Jeget: Kyktäge aq jöndöddar Bedgä qarap kydy qyba. Nämä wylaj uylanqar, Öjda jyla Gelnisa!

Qydy: Hinen wariw eşen şul, Qyşqyryp jyrday jöw. Sawitkä kemde hajlawqa Käräk sarahyn kyrev. Sawit aqzalyw..... Kulak menän itä eş, Unyn oşo eşe ösön Nisek inde qul kytär.

Jeget: Kymäkläşew här eşä, Bedgä birä kyp unyş; Kulak jysyhyň sawittan Qyşyw kəräk, hin bulş!

Qydy: Sawit aqzalyw..... Köñ, tön joqlawdy belä Undaj joqlawdy qywarwyd Timer heperke menän. Sawit aqzalyw..... Jarly menän eş öddö, Ö, ytkän jyl yde Ber jyllyq plan töddö.

Jeget: Yktäberdä Räsäjdän, Heperelde Nikalaj.padkulacnik, Sil-sawittan von daluj!

Qydy: Sawit aqzalyw, Urta xällene qaqty, Kulaktar jysy jylanly, Wujly kalxuzdan syqty.

Jeget: Bedgä jardamqa kilerdär.

Qalalaqy eşsälär, Beddän awylda tabylyr, Batyr nyq kəräşsälär:

Qydy: Traktar tagarmäse Alqa taban ajlanä, Kalxuzsalar şanmaqdy Kulak qorqan xajlägä.

Jeget: Wujly aşlyq bik undy, Kalxuzsalar jerendä. Öj, hin iptäş urta xälle Jarly menän wariw julqa.

Qydy: Färidänen junguştary Matur itep tegelgän, Kulak mähin, mullalarqa Sawitkä jul kişelgän.

Jeget: Taliandy şap ujnatalar, Kalxuz garmanistary, Kammunistardy hajlawdy Ular eşsän durytary.

Qydy: Kalxuzsalar, aqajdar, Jadyllyqdy gäzitkä, Jarly, watrik, urta xälle, Qatyn qydyň sawitkä!

Ädäwi udar brigada aqzalyw: M XAJ.

Yddäre kamandirufka bireptä jebärmäjdar.

Ytkän ajdarda törle ojoşmalarqa şuffir kuryşna razvirstkalar taraldy.

Beddän Öfö puctahynala ike uryn birelep, xat taşyşy ip. Qotlınajly weta kämisejanen ytep uqyryqa alına. Lakin kuryşqa alınyşylardy administratseja jebärmä, ajaq hala. Wylaj uryndy wuş qaldyrylqa jaramah ine. Q. B.

Basqortostan byläklände.

Igen planyn waqytynan elek arttyryp ytagane ösön, Başqortostan jomhyrejäte 2 miljun humlyq difitsit tawar menän byläklände.

Partjädä samanan tış tywän tora (114 kşenen 6 hy qynda parieja lä kandidat).

Qö-nymäni mähwuryi uqyw eşendä qatnaşlyq turahynda horaw birewge ular:

— Heñ eşsälärden nañanlyqy wötöröwdä beddän nisek insejatiwa kyryhtewde horap baş awyrtırahlyqdy. Ul tygel bed ydebeddän kamsamuldar arahynda nañanlyq eşen wötöröwdä nindaj eş alpy wariwqa belmähed äle. (?) tidär...

— Nej ösön källiktiftä sikritardar menän eş alpy wariwqydy.

— Öjratevse bulmanly.

— Nindaj öjrtewse.

— Bed safxuz jöcäjkälärenen nindaj sikritardar menän eş itärgä kəräklegen belä almanly.

Byl turala jöcäjkä sikritardar wariw yde genä ujlap eş itä almaj. Jetäkse matirjaldar juq. Awkamuldan wariw ike tapqy horap qarahqta, jetäkse matirjaldar jebärelmäne, ä, rajkamul, kamsamul eşenen tödölöşö, furmahy menän jetäkselek itew tygel, kileptä kyrenegäne juq äle. Tik hunqy köñ-

därdä hunlapta bulha lä qaqdy valakitahy jebärgeläy başlanly. tidär ular.

Şynlapta wögöngä tiklem Mäsäqyt orloq safxuz kamsamul källiktife öbtönän rajkamuldy jetäkselege wötönläy juq dərəzälä. Orloq safxuzyn kamsa källiktifenen eş wariw wögöngö horaqqa jawap birmä. Ul qö-nymän eş warişynda häm köndälek minuttarynda lä teješle ojoşmalardy häm qajlynan nygly häm dərəş jetäkselek horaj.

A. ƏMIN.

„Lininse“, „Jəş kammunar“dy taratywda.

D—Masetle rajuny D—Masetle awylynda bulqan kalxuz jəştäre mäktäbe ergähendä kamsamuldarı 16 nyjəwerdä qö-nymäni jyllyştarynda häm wariw kamsamul wariw dana „Jəş kammunar“, „Lininse“ gəzitəhen jadlyryp, häm wariw kamsamul 10 ar padpiscik tawarqa qarar ittek. Xäder qarardyn tormoşqa aşyrylyw kydätelä.

Fakiha Dysməxəmətəwa.

„Lininse“ jalpboja!

Hər ber kamsamuloja ber „Lininse“!

V.L.K.S.M. dñ Başqortostan elka kəmitəte urğın bulqan „Lininse“ gəzitəhe, vñja tiklem bulqan kənəndə vətə Başqortostan kamsamuldarıñ urtañna kerep qajnaj alman əle. Unñ tiraz əd bulqan kevek, xəbərsələrə lə varmaq menən hanarlıq.

Başqortostan kamsamuldarıñ tər gəzitəhe bulqan „Lininse“ neñ vñl xəldə bulvñ, Başqortostan kamsamuldarına qəbıllıq kılterergə tejeş. Ə, şulajda unñ jalpılaştrıv unñ tirəhenə kamsamul massahıñ fikerən tuplav juq əle.

Xəder vətə urğında mədəni eştər kəsəjə. Kluptar, uqıv ojdəre eşkə başlanılar. Şundaj vaqıtta kamsamuldar eşən jənlənderev menən gəzitələr—kamsamul gəzitəhe „Lininse“ ne aldırıv, baş-

qa kamsamuldar arahında taratıv dñ kəsəjtergə kərək.

„Hər kamsamuloja ber „Lininse“ gəzitəhe!“, lüzñqıñ vəgən hər ber kamsamul jəcəjkəhe aldında qujılrıq tejeş.

Vññ əsən jəcəjkələr janında udarnıj brigadalar, ajrım aqzalar, jəcəjkələr arahında satsejalizem jarıñ ojoştıroqqa kərək.

Ikense məsələ: „Lininse“ tirəhendə kamsamuldar jalpıñ tuplav, unñ sıfatıñ jaqsırtıvda qatnaşv, xəbərsələr xərkəten kəsəjtev, „Lininse“ aşı jeteşedlektərdə asıv, tənqit, yd ara tənqitte jənlənderev tora.

Vñ julda inde xəbərsələr—vıg-rəktə kamsamul xəbərsələr nıq inirgejə menən eş kyrhətergə tejeş.

Q.S.

JƏSTƏR MATBUQATYN TARATV-DY KƏSƏJTERGƏ

Beddə qəymən matbuqatın taratıv nasar tora. Kamsamul matbuqatın taratıv, unñ eşe—krəjtejən jəstəre arahında pary-lərlesterev eşe taqı la nasarraq tora.

Başqortostanda sñja torqan kamsamul, pejanir gəzit—zurnal-darıñ tirazdarı his ber qəniqətlənerlek tygel.

Kamsamul həm fıraqhed jəstər-də kəndəlek məhim səjəsl məs-ələlər menən tanıstırv varıv əsən, ved hər ber jəskə ber gəzit alıv dñ qujavıd, ə beddə əle vñl jaqqa qırq boroloş jahalqan juq.

Lininse, „Jəş kamsmunar“, „Jəş tədövse“ gəzittəre həm „Pej-aurl“ zurnal ad tarala.

Matbuqat vıj jıllıq vıjñsa beddə gəzit—zurnalardıñ tiraz artıv menən genə qalmaq, ulardıñ sıfatı, jəkmətkəhelə tulılanıqqa, qəymən matbuqat aldındaqı burıstar qatmarlaşa varıqqa tejeş. Ə beddə bel burıstıñ qəməli ytələse, kyp, kyp jeteşed tora.

Kamsamul matbuqatıñ nasar taratıv, həm unñ qəymən kın qatlam eşe—krəjtejən jəst-ərə arahında kın urğn ala alma-vıñ vñ baş səvevə məsələ tirəhen-

də kın qatlam jəstərdən fıke e tuplanmaq, vñ fruntqa nıq əhmej-ət bırelmən, kın, massavıj anqar-tıv eşe alıv varılmav.

Kamsamul dñ rajun həm avıl ojoşmalar matbuqat taratıvda kankrit eş alıv varımdar.

Vñ julda qırq boroloş kərək. Xuzalıq fruntındaqı kevek vñ-dala, kamsamul ydenen hanıd udarnıktarın, udarnıq—xəbərsə-lərən bıregə tejeş. Ular, yddəren udarnıj iqlan itev menən, vñ eşkə varmaq aşı qaravılar dñ, eşhedlek kyrhətevsələrde asıv, bırelgən zadanejanıñ ytələşen dñ tikşerergə tejeş.

Gəzit, zurnal taratıvqa qə-mymən pucta urğındar la qoma-savlıq jahajdar. Gəzitte jadırv-sñja vaqıtında, jaki tulıñsa tapşırmaq, vətənləj tapşırmaq kevek butalsıqtar tulıv jata. Ved, vñ valakita kripostarın tənqit dinamıv menən şartlarqqa tejeşed.

IX nsy Olka kənfirınsejəgə tik-lem, matbuqat taratıvqa kankrit handar urğındarq bırelgən. Xəder ved eşten ytələşənən raprttar kətəved. Jəged, hyddə kem ala?

Q. QAJNAN.

Kalxuzdar dā mədəni eşte jul qa halıroja kə rək

Xəderge kəndə vətə rajundar dā tejerlek kalxuzlaşv xərkə-kəte kəndən—kən yñ. Kalxuz-darq ajrım kərəjtejən xuzalıq tarı aqılalar. Vññ hunında menləgən han dā janı kalxuzdar, donjaq kıl. Kalxuzdar dā eşləp sñqarıv dñ juqarı həm eşte əd kəs tyger tə kyp eşlənen vətə kərəjtejəndər tēsənə başlanı. Şul uq kalxuzsılar arahında mədəni eştərdə jənlənderev xəderge va-rısta tər burıv tip hanarq kərək. Həm vñl eştə vətə səvit jə-məqətsəlegə qatnaşırq tejeş.

Kalxuz təd yñ, nıq aj a varıv menən avılda sıjñı kər-əstə kılkenləşə, kulaktı sıjñı bulv jaqıñan vətərev eşən tor-moşqa asırv menən həm ber kalxuzsıñ aldın-a a.x. maşına-laştrıv, ıgen unıñ kytərev, sə-sev majdandarın artırv, janı kulturalar səsev kevek in məhim eştər aldında tora. Vñna vñl eş-tərdə tormoşqa asırv dā kalxuz-sılar dñ an—belemdəre bulqan-da qına məmkın. Belem hed te-jeşle maqsatqa ıreşep bulmaj.

Kulak, kalxuzsılar dñ nađan bulıv menən fajdalana. Ulardı maşına almaıqqa, maldarın hatıv, kampanejalardı hunlatıv kevek eştərdə alıv vara ved vñl eştərdə kən hajıñ tejerlek fakttar menən kvrəved. Vññ əsən dā kulakqa qarşı frunt əd ədgenə lə jomoş-rtılrqqa tejeşle tygel. Bəlki parte jə jətəksəlegə ahtında vñl eş-tıqla qıdvlanıqqa, kulaktı sıjñı bulv jaqıñan vətərevde tormoşqa asırv dñ kəsəjtergə kərək.

Kalxuzdar dā mədəni tormoş şartın kytərev, ulardıñ tormoş-tarın janasa tədərgə, əlbəttə bık kyp kəs inirgejə kərək. Vññ əsən kalxuzdar dñ yd eştərendə, avıl—partejə, kamsamul jəcəjkə-lərendə mədəni eştərdən kərək-le həm xəderge kəndən məhim burıv turahında fıkerdəren tup-lav kərək. Kalxuzsılarqqa vñl eş-əsen kılken hər ber tındərdən mədənejət julında totqan əhə-mjə turahında nıqlap anlatıqqa kərək.

Kalxuz partejə jəcəjkələrə mə-dəni tormoş kəmisəjələrə ojoşt-rop ular aşı qəymı kənəşmələr stınə gəzittəre, yd ara tənqit jul menən vñl fruntıq vətə eştərdə jaqtırtıqqa, julq halıroja kərək. Səjəsi uqıvdardı, kalxuzsılar dñ nađanlıqtarın vətərev jadıv həm jəjge eş vaqıttarında alıv varıv avıv ine. Ə, xəder qısqı kəndər dā vətə kalxuzsılar eştən buş-aqan bulalar. Şunıñ əsən xəder varlıq buş vaqıttar mədəni, uqıv eştəre menən ylkərevgə kərək bula. Vññ əsən aqımdaqı səjəsət tynərəktəre, eşləp sñja-

rıv kənəşmələrə, kın kalxuz jal-pıñ uq tartıv eştəre ytələrgə tejeş. Vñna vñl eştər kulak qot-qolına atıv bırevdə şulaj uq kalxuzdar dā tərtip urıñlaştırv dā dur jərdəm itəsək.

Kalxuzdar dā stınə gəzittəre lə bık kərək eştərdən hanalıroja tejeş. Sənki kalxuz dñ kəndəlek jeteşed həm unıñ sıqtarın vətə massaqa beldeyep varıqqa kərək bula.

Vññ hunında xəderge va-qıtta vətə kalxuzlar dā a.x. tynə-rəktəre lə ojoştıroqqa kərək. Uq kamsamuldar, kalxuzsılar, aktıv batrak, jarıv kərəjtejəndər həm qılmi kəstər qatnaşırq te-jeşlər. Tynərək mal nəbelen jaq-şrtıv, unıñ kytərev—orloqta tadartıv səsev, jərdə dərəş eşləv maldı ylsəp aşatıv—kevek tərzi-və əjrtəv həm eştər dā yde tə-zrıvə jahaj.

Tynərək ergəhendə avıl xuzalıq kətxanah ojoştıroqqa kərək. Vñja kərək bulqan aqsan rajun an—belem ojoşmalar jək avıl səvitenən alıqqa məmkın. Avıl xuzalıq kitaptar Başgiz-dən həm nəşerjəttən kypləp alıv-ırqqa məmkın. Kətxanahın posmaqında şul rajundaqı avıl xuzalıqıñ yseşe turahında handar menən dejagrammalar bu-dılrqqa „Traktıv“ „kymək xuzalıq“ zurnalardı həm „Lininse“ „Kammuna“ Jəş kammunar“ lge-nələr, gəzite aldırıqqa kərək.

Tynərək jəşəgən rajundıñ tə-bıqı şartlarına qarap aqramını mumdı, tulıv menən ytəv turahında həm uqıvıvılar jətəksə-le ahtında kankrit plan buldın in məhim eştərdən hanala.

Hetsələk, qoşsoloq həm baqsa-sıly eştəren dā planqa ınderer-gə, vñl eştərdə başqarıv eşe-qatın—qıddardı jəlep itərgə kərək.

Tynərək aqzalar jaqş saxuz-darqqa həm tərzi stansaların ıkeskursejəgə jərərgə, unan tər-zələr alıv, hunıñ yddərend eşkə asırvqqa kərək. Jəşep kılq tynərəktərdə julq halıv jəvərə həm janı tynərəktər ojoştıro-eşə menən başlarqqa tejeşlər.

Ə. ƏXTƏM

V. L. K. S. M. dñ IX-əlkə kənfirınsejəhen.

Urge-Qıjıq rajunı, Tyvən Qıjıq avıl kamsamul jəcəjkehe IX-əlkə kənfirınsejəhen qarşılav əsən, 10-nyjəverd bul qan savranejala hər ber kamsamul yden udarnıj hanar qıdıl avıv dar ojoştıroqqa buld.

Hər kamsamul „Jəş kammunar“ gəzitəhen alıv, 3 ər padpiscik tavarq ine xəder inde 5 ər padpiscik tapılar. Nađanlıqtı vətəre fajdahına kılələr qujıv, undan kılqan aqsan nađanlıq vətəre eşənə totarqqa. kalxuz jəstəren xərkəten kəsəjtev dā həm başqa eştərdə ydebedde udarnıj ıbəplər IX-əlkə kənfirınsejəne qarşılavıv.

VILDANVA QALİƏ.

Qınvar ajıñnar
„Lininse“
gəzitenə jadıv
qa onotmaqıv

Məs'yl məxərire:
S. TİMERBULAT

Уфа, Башглавлит № 575.

dların unajlaştırıp vtrə almaqan-
nyorın kysətə.

kamsamolda part jadrany artlyru,
kamsamol eendäge un həm "sul",
aumaqajlarğa rəximsez atpor biry
həm başqalar...

Udarnyj ajltaqıy 48 rajonnyñ hær brnnæn kilgæn raprtlarь minæ nærşælær dæn tora. Bu raprtlar vızgä Lenin kamsamolınyñ hic şiksez partınen gıniral szıqıyn tormşqa aşru da tuqtausız eş alıp barqan-nyqıyn kyrsætælær.

Unşlar kyp. Ləkin bu unşlar qna vzne qənaqətləndirmilər. IX ncy kənfirinsiə unajy blən Başqrtstanda q kamsamol kənfirinsiəse bəten front bujlap satsializm əcen həçym itydə yzenen ərđəmnegen taqyda nqyraq kyrsətrgə, partiə ərliktiflaryn tormşqa aşrroq, taqyda oşşqanəraq xəldə eş aləp barrroq ties.

XI nəfər kamsamol kənfirinsiyə
unajə blən vızneñ alda vış jllq-
nyñ öcnce jlyñ unşly başqaru,
ajrım kvartaldaqy pramfinplanñy
tutru, jazqy cəcygə xəzrlek baş-
lau, kəlliktiləşy flaqyn taqyda
juqarğ kytəry burclarğ tora.

Kamsamol 100%-tə blən kalxozqa krep vtkəne juq. Şunyn əcndə kamsamol ojšmalarə jana kalxoz tulqənyən çitəkcelek itə alu blən vrgə, kamsamolnə 100% blən kalxozqa tartuda nqlə eş aləp varroqa tieslə.

Mona qədər bigrəktə safxoz, kalxoz jecəjkələrenə eşə vəgn ge kəngə çəuap vtrep vta alma- qannarən əjtni kiter bulməj. Bu ələ cənanda aul xučaləqə əlkə- sındəge satsializm siktrnda tuqan gigant xučalqlar təzeleşənə qarap, kamsamol ojsmalarənyən eş mit-

Kamsamoloğa eşcə, batrak jəş-lərən 100% blən tartu, ojšman qzlar sanına ystry, partjadran 10% qə çitkery, uq həm "sul, appartunizm qə qarş kərəşnə kəcəjt; kamsamol safnda vilikarus şavinizm həm çirle millətcelek cirlərə nə qarş kiskən atpor biry (XIV nce ölkə kənfi-rinsia qarar) şul nigzdə XVI nce partiə s'jəzyny qərarlar bə tormş qə aşru, kamsamoln bə-qə qə in məhim burclar nən.

IX ncb olkə kamsamol kənfirinsiasə uqajə blən in məhim şuşə burclar tora, Başqırtstan kamsamol armiasə bu burclarıñ taqıda nıqıraq partiə flaqə astına tuplanqan xəldə torınsqa asırqı ties.

A. ΘMIN.

Kanfirinsiane: bəten frontlar-
da təzy timpən kəcajty elən
qarşılıq!

Kamsamol sənəqəttə kadrlar
çitştydə kərəş alıp bardı. Ul
töp millətlərdən sənəqəttə kvali-
fikatsialı kadrlar çitştydə yzenen
mən tatar- başqıt kamsamolın
mabilizavajıt itte. Fəbzauclar aşı
kyp kadrlar çitştyde.

IX ney ölkə kamsamol kəfirsinsinə xəzərlek öcen ytkərligən udarnıj ajlqta kamsamolnıñ vöten xucalıq frontnda jasağan unşlar turəsnda, urnnardan kilgən raprtlar, volar varda Başqrıstan kamsamolnıñ unşların kirsätälär.

Igen xəzrləy kəmpniasında
rajon səjən mənərləgən sintnirlərn
ecənə alqan qzıl abozlar ojsru,
nemymi məşbyri uqu həm na-
dānqon btry eşndə janadan jana
nşlar başqaru, batrak- jarlı jəş-
ləre xisabına ojsmanə ystery.

„Jaş Kommunar“həm „Linise“nəq intirnatsional nomirə

Kamsamol udar ber ajlyqyn balşeviklerce

ytkeryce rajonmarqa jalqnn salam!

Qrmsqaly rajon kamsamollary

udarnyj ajny vajvoj burcların ytadelar

IX nce Olka kamsamol kənfirinsiasenə xəzrləny udar ber ajlyqnda 47 udarnyj brigada təzelep 594 kamsamol həm 50 partiəsez jəşlər çəlep itlgən.

Udar ajda 3 subbotnik ytkərelep, 3 ga. tərle jəşlə həm 2 ga. bərengə çilyoqan.

Közge cəcvdə 3 subbotnik ytkərelep, qzyl ərmia qailələre həm atsəz batraklar 2,75 ga, məşvuri uqu fajdasəna 1,25 ga aşıq cəclde.

Ber ajlyq ecndə bətenese 41 qzyl abuz ojštyrlyp 5782,22 sintnir igen tapşyrlqan

Kamsamollar arasnda 1954, auyal xalyq arasnda 5,905 somnəq zaymı rializovajt itlgən.

Şulardan udar ajlyqta, kamsamollar arasnda həm jəcəjkələrdə 929, auyal xalyq arasnda 2,691 somnəq taratlyqan.

Xəky-mətkə buloqan tərle burclar 12,750 somnəq çilyp, udar ajlyqta çinaloqan 8,453 som təşkil itə.

Qəymymi məşvuri uqu fondəna 311 s. 92 tien aqca həm igen blən 204 pot birgən.

"Varaşilyf", isemndəge dirizabel təzy fondəna 197 s. 25 tien aqca həm 60 pot igen çilyoqan.

Xuçalqlar blən janadan 61 kamsamol kalxozqa krep 21 jalqy xučalyq çəlep itlgən.

Olka partiə kəmititlenen qərarlar 33 jəcəjkədə tikşyrlgən. Tuqun

jəcəjkəse kalxoz ojštyr idaranyn raise kamsamol jəcəjkəsənən sikritarə sajlandy.

Kənfirinsia ismenə 2 qzyl pocmaq təzldə.

Vaqtlə matvyoqət 587 danə taratlyp, 193 danə kamsamollar arasnda taratlyqan.

Udar ber ajlyqta 33 kşə kamsamolqa alyp, kamsamoldan partiəgə 27 kşə birlde.

IX nce kənfirinsia ismenə 2 pianir ətrəte, 1 jəcəjkə ojštyrldy.

23 jəcəjkədə səjəsi uqular başlanyp 417 kamsamol çəlep itlgən.

Pianirlar nadannarın sanyn aluda həm gəzitlər taratuda (187 danə taratlyqan) aktif qatnaşylar.

Satsializm jaryş dogovor 27 jəcəjkə arasnda təzlgən.

Partiəsez jəşlər arasnda eş alyp barlya. Qzylar ecen rajon kənfirinsiasə həm 7 jəcəjkə tarafınnan partiəsez jəşlər çilyşy ytkərlgən.

Ovovona dikadasnda piriminiklar blən brgə OSO aqzalaryn rajon kənfirinsiasələre ytkərldə, urnnarda 3 osoaviaksim jəcəjkəse (73 aqza blən) təzldə.

Kamsamolnyn su asty kiməsə fondəna 26 som aqca çilydy.

25 nce nojəvrdən 5 nce dikəbrgəcə un kənnktə rajon aktifnən 8 kşə kamandiravajt itlgən.

Xəzrgə ber jəcəjkədən gnə məqlymət var- qzyl karvan ojštyrlyp, 156 sintnir igen tapşyrlqan.

Rajkamol sikritarə: BƏŞİREF

Jana qaramaly kamsamoly unşlar ecen kərəşə

8 - nujəvrdən 22 - nujəvrgə qədər aullarda tərle kampaniylar blən 16 aktif kamsamol kamandiravajt itldə.

7 - nujəvrgə rajonda igen xəzrləy plan 103% qa ytəldəz. Bu eştə kamsamol aktiflyq kyrgəsetep, plannan tış 11 qzyl aboz

ojštyrlyp, 2810 pot ikmək xəky-mətkə tapşyrdy. Kamsamol insiativasə blən 2 kalxoz ojštyrldy. 23 xučalyq kalxozqa krde. Likbizda 102 kamsamol eşli. Qəymymi məşvuri uqu fajdasəna 25-subbotnik ytkərldə.

SƏFƏRQƏLİEF.

IXnce kənfirinsiasəgə Qyrgybz-Miəke rajkamoly

QYRGYZ - MIƏKƏ: rajon kamsamoly IX nce olka kənfirinsiasəgə zur unşlar blən kilde. Udar ajlyq unajy blən 111 jəşlər kamsamolda krde. Igen çüda kamsamollardan 46 brigada (250 kşə) eşləde. Şuşy brigadalar kəce blən 997 ga çir eşləndə. Igen xəzrləyde 130 kamsamoldan 25-brigada təzeldə. 225 qzyl aboz ojštyrlyp, 4 men 500 pot igen xəky-mətkə birlde.

IX - Olka kənfirinsia ismenə 53 jəkle qzyl aboz ojštyrlyp, ber men 50 pot igen tapşyrdy. Kamsamollar kəce blən barlyq 10 men 125 pot ikmək xəky-mətkə tapşyrdy. Kəlliktifləşyde Kamsamol insiativasə blən 116 xučalqan 5kalxoz ojštyrldy. Məşvuri uqu eşndə 57 kamsamoldan 11 brigada eşləde. Uqytuclyq eşenə 65 kamsamol birlde.

Kamsamol kəce blən 623 som a. x. nalogy, 131 som straxofka, 155 som yz - ara salym, 919som

B. Fəjzi

Bəngə bez

In tyvənnən—

Juqarəqa taba kiləbez.

Bez bəngə

Bəjek çiny blən-

Juqarəraq taqy mnəbez.

Ytlgən jul bznəy

Kənnər blən-

Tzelep qala jullar basqəcy.

Eşləgənnər bznəy

Taular caqlə-

-Zur taşlarqa ajaq vasəp cəq!

Kin fronta-

Udar kəcne birep,

Bez cəqəbz batyr çinyce.

Bznəy quldan

Auyr eşlər ytte...

Ə, doşmānnar artqa cignde.

Bez miljonnar

Ber yk tlək blən-

Kalxozlardan, zaubt, flottan

Bəngəgə qajnar salam,

Signal:-

Bögen

-Kam-

sa-

mo-

lia,

frontca!

Bez bəngə jraq frontlarda

Raprt birsək

Balki.- irtəgə

Bznəy eşlər

Hava dulqndyrp

Sikamoloqa qədər iltəlar...

Udar jaryş blən

Kamsamolia-

Xučalqny, bəten frontyn.

Cyn çinyce buldy;

Ikmək,-

Timer,-

Kymer,-

Nifet,-

Turşyn.

30. IX 30.

Q. Murtazin

IX nceyja paravoz

(Paravozlar rimontlau zavotə Kamsamollary IX nce kənfirinsiasəgə juqarə udarçylyq blən paravoz eşləp bylək ittələr.)

Kacigar dust!

"K.I.M" ne paravoznyn

Silindir pardan silady,

Par poşqrdy

Pəşin qulyn suzdy

Taşqyn dərtlər eckə sima-

dy.

Tərəzədən yrlep maşinis

—Əj iptəşlər—dide

—Qaraqyzt!...

—IX nceyja bznən bylək

şuşy

Paravozdan mnə varəbz.

Paravoznyn cüyən kykrə-

gnə

Qzyl blən IX suqylyqan

Paravozqa bznən prikaz

şuşy

Front totşyn, "CKa" julnnan.

"K.I.M" ne kykrək ul bit

udarnik

V.K.P(b)—Stal brigadir,

Kirək bulsa kəclər turəin-

bulr

kamsamolia ajda signal

bir!

28. nojəvər

Ufa rajkamoly

raprt bira

Udar ajlyqta kamsamoloqa janadan 161 kşə alnqan. Şulardan eşclər 24, batraklar 33, jaryşlar 82, urta xəllələr 16. In jaxş kamsamollardan eşce - batraklar 25 kşə partiəgə birlgən.

Kamsamol kəce blən 52 xučalqan ike kalxoz ojštyrlqan. Mona qədər jəşəp kilgən kalxozlarqa 129 xučalyq çəlep itlgən. 24 qzyl aboz ojštyrlyp xəky-mətkə 3042 pot igen birlgən.

Xərbi uqularqa men kamsamol çəlep itlgən, dirizabel fondəna 900 som çilyoqan.

Krəstiənnər arasnda 8 men somnəq "5 jllqny 4 jlda, zaymı taratlyqan, kamsamol jəcəjkələr tarafınnan kəlliktif rəystə bətnes 1500 somqa jazlyqannar.

Kamsamol kəce blən likvizi təzelep, anda 1262 kşə uqy.

Subbotniklar ytkərelep, annar kilgən 735 som aqca məşvuri uqu fajdasəna birlgən.

Kamsamollar arasnda "Kamsamolskaja pravda", 697 danə taratlydy. Satsializm kontraktatsiasə blən 100 kşə brketlygən.

Kamsamol jəcəjkəse joqly

CIŞMƏ RAJ. Əjdərkəş auyal kamsamol jəcəjkəse 30 nce jlynn mart ajnnan birle savranla ytkərgənə juq. Kamsamollar cəməqə eşenə qatnaşmıylar.

Jəcəjkənən məş'yl sikritarə Xəktimə Əbrəy "SMBJCKA" saxoznda eşli. Anda eşləgən vaqyt 4 aj aqzalyq vzosyn tyləməgəc, saxoz jəcəjkəse tarafınnan aqzalyq bilite alyna.

Bueşkə rajkamol tizdən carasyl kyrsen. UQUÇ.

Ленинского комсомола!

РАПОРТУЕМ ІХ ОБЛАСНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ:

БЕРЕМ БОЛЬШЕВИСТСКИЕ ТЕМПЫ!

РАПОРТ БЕЛЕБЕЯ

Работа Белебеевской комсомольской организации за последнее время протекала под лозунгом подготовки к областной конференции ВЛКСМ.

Белебеевский комсомол принял самое горячее участие во всех хозяйственных кампаниях, проводимых в районе. 16 сельсоветов во время хлебозаготовок обслуживались уполномоченными — комсомольцами. Выполнение планов хлебозаготовок по этим сельсоветам составляет 115 проц.

На днях в район брошено 59 комсомольцев на проведение отчетно-перевыборной кампании и мобилизации масс. В итоге участия комсомола наметился перелом в сборе средств от населения. За последнюю пятидневку собрано на два процента больше, чем в предыдущую.

Создан колхоз имени «IX-го съезда комсомола». В колхоз вошло около 14 хозяйств.

В проведении этой работы белебеевский комсомол значительно окреп и вырос. За последнее время в комсомол принято около 200 человек.

Белебеевский райком приступает к перестройке системы своей работы. При райкоме создано 5 отделов: организаторский, пропаганды, теоретической учебы, массовый и сель-хоз. работы, подготовки кадров и быта производственной работы. Вокруг отделов работает 65 комсомольцев-активистов.

БАРАБАНОВ

ДЕЛЕГАТ.

Он вошел
и, бойко оглядевшись,
дал мне в руки
скомканный мандат.
Не поверишь,
что вошел Ахметшин —
комсомолец,
сельский
делегат.

Не глядите,
что суровы скулы —
он задорен,
как любой из нас.
Ведь не даром
у себя в ауле
он в ячейке
первый
«агит—масс».

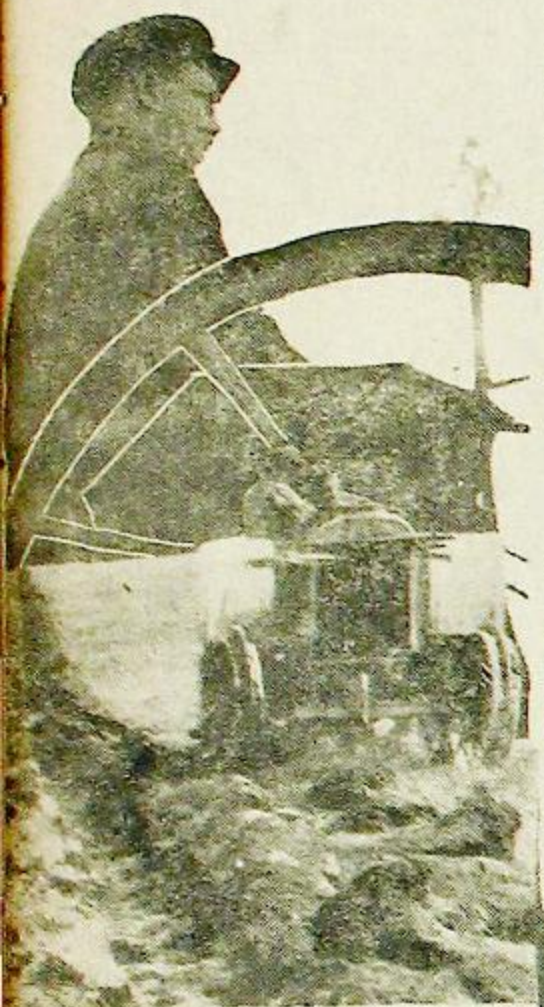
Знаю я,
когда седые избы
зажигает ночь в глухой кулак,
Он мечтает:
как бы взять на приступ
сотней верст отрезанный рабфак.
И дерутся мысли,
и рокошут:
«Брось деревню,
в город уезжай»...
Только как —

ведь на полях хлопчет
налитой
колхозный урожай?...

И когда
раскинулся повестью
звонких жнеек
песенный разлив,
выходил Ахметшин
на рассвете
и с собою
трактор выводил.

Ведь не зря же
знают на деревне
что в курчавый,
полуночный час
водит трактор
будоражит землю
комсомолец
сельский
«агит—масс».

НИК. ИШМАЕВ;
Г. БЕЛОРЕЦК.

ВЫСОКО ДЕРЖИМ ЗНАМЯ НАШЕЙ ПАРТИИ!

В БОРЬБЕ НА ДВА ФРОНТА, ПРОТИВ ПРАВЫХ И „ЛЕВЫХ“ ОППОРТУНИСТОВ
КОМСОМОЛ ЕЩЕ БОЛЕЕ ЗАКАЛИТСЯ!

В РАЗВЕРНУТОЕ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОЕ НАСТУПЛЕНИЕ!

КАК ЧЕРТИ БУДЕМ ДРАТЬСЯ ЗА ВЫСОКИЕ ТЕМПЫ!
ВПЕРЕД, К НОВЫМ ПОБЕДАМ!

Вчера открылась IX-я очередная Областная конференция ВЛКСМ Башкирии. Со времени 8-й Областной конференции прошло полтора года. За это время в стране произошли крупные социально-экономические сдвиги. Страна под руководством коммунистической партии достигла гигантских успехов в деле социалистического строительства, успешно выполняя и в ряде отраслей народного хозяйства, перевыполняя программу первых двух лет пятилетки.

Ленинский комсомол Башкирии под руководством партии идет к IX-й Областной конференции с крупными успехами в своей практической деятельности, крепким и сплоченным рядом вокруг генеральной линии партии, решений 16-го партсъезда.

Повысилась роль комсомола Башкирии на всех участках социалистического строительства. Налицо значительный перелом в работе комсомола в сторону его активного участия в общественно-политической, хозяйственно-культурной жизни республики, что означает поворот комсомола лицом к задачам хозяйственно-культурного строительства. Это подтверждается усилением участия комсомола в социалистической перестройке с. х., развертывании колхозного строительства, вовлечении большинства деревенских комсомольцев в колхозы. Усилением участия комсомола в борьбе за промфинплан, за высокие темпы, инициативу и дальнейшее развертывание соц. соревнования и ударничества, движения энтузиастов, активной помощью в проведении хозяйственно-политических кампаний. Усиливается роль комсомола в области культурного строительства—мероприятия в проведении всеобщего ликвидации неграмотности, подготовка кадров,—мобилизации 1000 националов на производственную, развертывание сети школ ФЗУ, с широким вовлечением особенно националов и проч.

Важнейшие достижения комсомола—укрепление межнационального единства в его рядах, сплочение вокруг ленинской национальной политики партии и правильное проведение ее в жизнь. Одним из главных показателей общего политического роста комсомола, его авторитета перед широкими массами рабочей и трудящейся молодежи является: большой количественный рост комсомола (45.000 против 33.00 чел. к моменту 8-й конференции), укрепление в его рядах пролетарского ядра.

Комсомол вместе с партией и под ее руководством решительно боролся на два фронта: против правого оппортунизма, как главной опасности и против остатков контрреволюционного троцизма, „левого“ загибания и против примиренческого отношения к ним. Комсомол решительно боролся с уклонами от национальной политики партии, с великодержавным шовинизмом, как главной опасностью в местном национализме, воспринимая комсомольцев в духе непримиримой борьбы ко всем и всякого рода уклонам от линии партии, в духе большевистского интернационализма.

Однако, наряду с указанными выше достижениями в работе комсомола, конференция должна указать в своих решениях о том, что комсомол Башкирии еще не достиг того решительного поворота, который требуется всем ходом социалистического строительства, его растущими темпами, лицом к задачам социалистической реконструкции народного хозяйства Башкирии и развертывания культурного строительства, что комсомол еще окончательно не перестроился применительно к этим задачам, что темп работы комсомола в ряде случаев еще отстает от темпов социалистического строительства. Деревенские организации комсомола еще слабо участвуют во внутреннем укреплении колхозов, в организации труда и быта, развертывании массовой работы в колхозах, значительное количество комсомольцев еще не вовлечено в колхозы, не являются подлинными ударниками в производстве и инициаторами соц. соревнования, ударничества в колхозах и совхозах. Ряд производственных организаций комсомола даже крупных (Белорецк) все еще слабо участвует в борьбе за промфинплан, за высокие темпы, за мобили-

зацию внутренних ресурсов, развертывание соц. соревнования и ударничества. Не выполнена задача о поголовном вовлечении комсомольцев в ударные бригады, недостаточна борьба с лжеударничеством, рвачеством, хвостизмом, летунами и т. д.

Комсомол должен помнить и не забывать, что развернутое социалистическое наступление вызывает самое бешеное сопротивление как внешних, так и внутренних врагов, что обострение классовой борьбы в стране, сопротивление отживающих классов политике нашей партии находят свои отражения в рядах рабочего класса, в рядах партии и в рядах комсомола.

В этих условиях проходит работа нашей партии, работа ее помощника—комсомола по коммунистическому воспитанию подрастающего поколения пролетариата и трудящегося крестьянства.

Основная задача комсомола заключается в еще большем сплочении вокруг ленинской партии и ее ЦК—драться и бороться за генеральную линию партии, за решения 16-го партсъезда, за пятилетку, за выполнение ее в четыре года. Конкретная задача комсомола—решительно и окончательно повернуться всей своей массой лицом к задачам социалистической реконструкции, к задачам развернутого социалистического наступления по всему фронту.

Комсомол деревни должен проявить максимум инициативы в дальнейшем развертывании коллективизации, все комсомольцы должны усвоить сущность поворота политики партии в сторону ликвидации кулачества как класса, на основе сплоченной коллективизации активно помогая партии в практическом осуществлении ее. Усилить помощь партии в организации бедноты, беспощадно бороться и преодолевать сопротивление кулачества, его влияние на отдельные части бедноты середняков, быстро поворачиваться в сторону ак-

тивного участия во внутреннем укреплении колхозов и осуществлять в кратчайший срок лозунг „все комсомольцы в колхозы“.

Производственные организации комсомола должны быстро поворачиваться к производственным вопросам, мобилизовать и организационно закрепить растущую активность рабочей молодежи. Бороться за большевистские темпы в выполнении производственных заданий, задания особого квартала, успешный переход и выполнение программы третьего решающего года пятилетки, за организацию внутренних ресурсов, за рационализацию производства, за технические знания, количественно расти и качественно улучшать движение соц. соревнования ударничества, поголовно вовлечь всех комсомольцев и рабочую молодежь в ударные бригады.

Все эти задачи, задачи коммунистического воспитания молодежи должны быть подчинены главной задаче—борьбе на два фронта—против правого оппортунизма, главной опасности, представляющего кулацкую агентуру в партии и комсомоле, против левого оппортунизма и против примиренчества к ним; решительная борьба с уклонами от национальной политики партии, против великодержавного шовинизма и местного национализма.

Мы уверены в том, что ленинский комсомол Башкирии под руководством партии и в дальнейшем будет с успехом справляться с этими задачами и 9-я областная конференция по-большевистски разрешит задачи, которые стоят перед ней и наметит конкретные пути дальнейшего развития комсомола Башкирии.

Да здравствует ВКП(б) и ее Ленинский ЦК!

Да здравствует 9-я областная конференция комсомола Башкирии!

А. ХАДИСОВ.

Шесть колхозов в подарок областной.

По Давлекановскому району организованы две ударные бригады имени IX областной конференции ВЛКСМ, в которые вошли 15 комсомольцев. Эти ударные бригады взяли на себя руководство проведением ударного месячника подготовки к IX областной конференции во всех комсомольских ячейках Давлекановского района.

Вовлечено в колхозы 44 комсомольца. По инициативе комсомольцев организовано пять новых колхозов, в которые вошли 177 индивидуальных бедняцко-середняцких хозяйств. Организован один тоз с количеством 28 хозяйств и вовлечено вновь в старые колхозы 71 хозяйство. Для проведения учетно-расчетной кампании в колхозах комсомолом Давлекановского района организована 41 бригада, в которые вошли 91 комсомолец. Эта кампания проведена в 112 колхозах еще до 7 ноября.

По инициативе комсомольцев организовано 6 красных обозов.

Реализовано займа «пятилетка в четыре года» среди комсомольцев на 2650 рублей (с начала кампании на 4176 руб.).

Давлекановские комсомольцы провели большую работу по всеобщему начальному обучению. Организовано 16 ликпунктов, мобилизовано на ликбезовскую работу 19 человек, на педагогическую работу 7 комсомольцев (с начала кампании 23).

Собрано средств на организацию двух школ силами комсомола Давлекановского района 377 рублей. Открыты две избы-читальни.

Вовлечено в комсомол из батрацко-бедняцкой и середняцкой колхозной молодежи 73 человека. Передано в партию 15 лучших комсомольцев батраков и бедняков. Организована вновь одна ячейка комсомола, с количеством 10 человек батрацко-бедняцкой и колхозной молодежи, 5 лучших комсомольцев классово-выдержанных выдвинуты на работу председателями и секретарями сельсоветов.

Есть 3 колхоза!

В.-Тукановская ячейка, Кармаскалинского района, организовала новый колхоз, куда вошли все комсомольцы—25 человек, Лявовская и Бекетовская ячейки организуют два колхоза имени IX-й Всебашкирской конференции комсомола.

В колхозах организовано два красных уголка имени IX-й конференции комсомола и в одном колхозе кружок рукоделия—для женщин-колхозниц.

А. в.

За тракторную колонну им. „Правды“

Белокатайская районная комсомольская организация организовала 3 красных обоза. На десятидневку борьбы за тракторную колонну им. „Правды“ брошены две комсомольские бригады. 8 комсомольцев работают в качестве уполномоченных по хлебозаготовкам.

По мобилизации средств создана ударная комсомольская бригада. По всем ячейкам выделены группы комсомольцев по распространению займа „пятилетка в четыре года“.

Проведены три комсомольских субботника для создания фонда всеобщего. Только по двум ячейкам от субботников собрано 135 рублей.

Первая комсомольская—должна занять почетное место

Комсомольская радио газета, издаваемая Уфимским радиоцентром, является единственной в Башкирии комсомольской газетой на русском языке.

Эта газета еще очень молода. Она имеет большое значение в деле освещения вопросов комсомольской работы нашей республики, в деле обмена опытом отдельных организаций.

За свой небольшой срок существования она уже имеет некоторые достижения, как в деле вскрытия и разоблачения оппортунистов в ряде

комсомольских организаций, так и в освещении хода подготовки к областной конференции на местах.

Но вместе с этими достижениями нельзя не сказать об одном очень большом недостатке. Это слабое участие местных комсомольских организаций в этой газете.

Предстоящая 9 Областная Башкирская конференция должна сказать свое решительное слово об этой газете, и обеспечить ее необходимым руководством и кадрами.

А. в.

7000 ЦЕНТНЕРОВ ХЛЕБА СВЕРХ ПЛАНА

МОЛОДЫМ БОЛЬШЕВИКАМ КАРМАСКАЛОВ НЕ СТЫДНО ИДТИ НА КОНФЕРЕНЦИЮ

Кармаскалинская районная организация комсомола для проведения ударного месячника выделила из своей среды 47 ударных бригад, в которые вошли 594 комсомольца. Для общего руководства ячейками из районного актива командировано 12 комсомольцев.

В ударном месячнике кармаскалинские комсомольцы организовали в подарок 9 областной конференции ВЛКСМ 41 красный обоз и сдали государству сверх плана 7361 центнер хлеба.

Когда одна из ячеек комсомола кармаскалинского района—Куляровская—поставила вопрос об организации красного обоза им. 9 всебашкирской конференции комсомола, общее собрание колхозников и единоличников стали аплодировать в честь этого комсомольского начинания. После этого был организован красный обоз в 87 центнеров хлеба сверх плана.

комсомольцы — паровозники борются за реализацию директив партии и правительства

ПАРОВОЗ—В ПОДАРОК ДЕВЯТОЙ!

На транспорте пятилетка должна быть выполнена в 3 года. За выполнение этого лозунга бьется комсомол уфимского паровозо-ремонтного завода. К 9 областной комсомольской конференции выступает с новыми победами на хозяйственном фронте.

2 декабря ставится в средний ремонт паровоз. Он будет ремонтироваться силами комсомольцев и всей молодежи завода. Комсомол поставил своей непереносимой задачей дать рекордный срок ремонта и максимально снизить простой паровоза в цехах. Ремонт будет проведен сверх плана.

Этот факт является наглядным примером, как рабочая молодежь борется за выполнение директив партии и правительства. Он является показательным и в перестройке комсомольской работы лицом к производству. Поэтому к нему должно быть мобилизовано внимание всей комсомольской массы Башкирии. С этой целью редакции областных газет посылают на паровозо-ремонтный завод ударную бригаду журналистов, она будет вести регулярную информацию всей общественности, как комсомол уфимского паровозо-ремонтного завода практически борется за выполнение директив партии, за выполнение пятилетки на транспорте в три года.

Комсомол должен возглавить колхозный прилив.

Вопросы коллективизации—в центр внимания комсомольской работы.

Волна нового прилива в колхозы поднимается все выше и выше. За период с 1 октября по 25 ноября с. г. в Башкирии новый прилив дал 12.179 хозяйств. Новых колхозов организовано 310. Сейчас в Башкирии насчитывается 117.405 хозяйств, объединяемых в 2.953 колхозах. Это составляет, примерно, 25—26 проц. к общему количеству хозяйств в Башкирии. Но это—показатель общешакирский. По отдельным районам—наиболее передовым—процент коллективизации достигает 50-60, а в некоторых даже 90 проц. Отсюда вполне понятно решение Башкирского правительства о переводе в самом ближайшем времени ряда районов в районы сплошной коллективизации.

Кулачество, чувствуя свою скорую гибель, как утопающий, хватается за соломинку, пытается оттянуть свою неминуемую гибель. Всеми правдами и неправдами, всеми методами, на какие только он способен, кулак пытается пролезть в колхоз, чтобы там изнутри начать свою вредительскую деятельность, тем самым задерживая дальнейшую поступь коллективизации.

Массовая волна организации при колхозах вербовочных комиссий, а там, где нет колхозов, организации инициативных групп при сельсоветах является лучшим доказательством того, что единоличник избрал своим дальнейшим путем именно путь коллективизации. Мы имеем, например, такой факт, когда только в одной Давлекановском р-не имеется несколько десятков инициативных групп, несколько десятков вербовочных комиссий. Но и вербовочные комиссии и инициативные группы работают еще лучше. К своей работе они еще не привлекали весь батрацко-бедняцкий и середняцкий актив деревни, не втянули в свою работу деревенскую общественность. И вот здесь-то имеется колоссальнейшее поле деятельности для комсомольских организаций.

Как общее явление, надо отметить, что комсомол является одним из активных помощников партийных ор-

ганизаций в области коллективизации сельского хозяйства. В ряде мест комсомольские организации являлись инициаторами организации колхозов, вербовочных комиссий, инициативных групп, организации новой волны прилива в колхозы. Все же с задачей стопроцентного охвата комсомольцами колхозами справились еще не все организации. В ряде районов процент комсомольцев-колхозников мал до безобразия. Отсюда, как неотложная задача, разрешение лозунга—нет комсомольца вне колхоза.

Сейчас, когда единоличник, бедняк и середняк в основном свой путь уже избрали, задача всей деревенской общественности и комсомольской организации, в первую очередь, подхватить инициативу передовых бедняков и середняков единоличников помочь им скорее оформить свое вступление в колхозы.

Каждая комсомольская организация сейчас, как никогда, должна широко развернуть работу с батрацко-бедняцкой молодежью, выковыывая из нее опору, на которую можно будет опереться в своей работе по дальнейшей коллективизации сельского хозяйства.

В проходящей сейчас кампании отчетов и распределения доходов колхозов, комсомольские организации должны принять максимум участия, популяризируя итоги колхозного года, убеждая единоличника на примере соседнего колхоза и на преимуществах коллективного труда перед единоличным, в то же время давая решительный отпор кулачеству, которое на отдельных недочетах колхозов пытается дискредитировать колхозное строительство, агитируя единоличников не вступать в колхозы.

Как состав, так и работа вербовочных комиссий и инициативных групп часто не отвечают тем требованиям, которые им предъявляются. Отсюда каждая комсомольская ячейка деревни должна принять самое активное участие в работе этих организаций, организуя их там, где они

еще не организованы, выдвигая в них лучших политически выдержанных комсомольцев батраков, бедняков и середняков, пользующихся авторитетом и доверием среди единоличников.

Каждый комсомолец, вступая в колхоз, должен разрешить и вторую задачу—втянуть в него своих родителей, своих соседей, если они по своему социальному положению достойны быть в колхозах.

Но каждая комсомольская ячейка, каждый комсомолец должны во всей своей работе твердо проводить тот основной принцип, который диктуется генеральной линией нашей партии и это,—прежде всего, добровольность при вступлении единоличников в колхоз. Всякий нажим, всякое администрирование и запугивание есть методы, не имеющие ничего общего с генеральной линией партии или вредящие делу коллективизации.

На ряду с этим, необходимо заранее предотвращать тенденции, имеющие место в ряде районов (Приютово), коллективизировать в два счета. Коллективизировать так—это значит лить воду на мельницу «левых», это значит искривлять, ополять генеральную линию партии.

Но и ставка на самотек, диктуемая правыми оппортунистами, поощрение рассуждений—«крестьянин сам пойдет в колхоз, когда найдет нужным»—есть ничто иное, как отказ от форсирования социалистической реконструкции сельского хозяйства, это—добрая служба правым оппортунистам.

IX-я областная конференция комсомола Башкирии должна послужить тем толчком, после которого вся комсомольская организация еще упорнее, еще самоотверженнее должна продолжать свою борьбу за дальнейшую коллективизацию сельского хозяйства, за стопроцентный охват комсомольцев колхозами и за ликвидацию кулачества как класса, на базе сплошной коллективизации.

В. К—й.

В БОРЬБЕ ЗА ГЕНЕРАЛЬНУЮ ЛИНИЮ ПАРТИИ

Рапорт Уфимского района IX-й областной конференции ВЛКСМ.

Вся подготовка к конференции по району проходила в борьбе за генеральную линию партии при мобилизации молодежных масс на борьбу с правым уклоном, как сглавной опасностью на данном этапе социалистического строительства, и «левыми» загибами.

В ответ двурушникам в комсомол вступило 161 человек молодежи, из них: 24 рабочих, 33 батрака, 82 бедняка и 16 середняков. 25 лучших рабочих и батраков-комсомольцев переданы в партию.

Ячейками комсомола организовано 2 колхоза, в которые вступили 52 хозяйства, одно товарищество посеявших из 11 хозяйств и вовлечено в существующие колхозы 129 хозяйств.

Комсомольскими ячейками в подарок IX-й областной конференции организовано 24 хлебных обода, которыми сдано государству 1500 цент. хлеба.

Силами комсомола в районе организованы ликпункты, в которых обучается 1252 человека. Проведен ряд субботников, которые дали в фонд всеобща 735 рублей. Среди комсомольцев распространено 697 экз. газет. В подарок областной конференции организовано 12 новых пионерских отрядов.

Райком комсомола.

Есть еще четыре колхоза.

Дюртюллинцы рапортуют о своих успехах.

По Дюртюллинскому району с 1 по 15 ноября комсомольцы в 18 ячейках провели специальные собрания о коллективизации и колхозно-производственном походе комсомола. На собраниях участвовало 325 комсомольцев и 102 из несоюзной молодежи.

Проведено 5 собраний колхозной молодежи, 7 собраний молодых единоличников и 6 специальных женских собраний, в которых участвовало 365 человек. Организовано 8 бедняцких собраний. Выпущено 11 стенок газет. Организовано 6 отчетов колхозов перед единоличниками.

Проработаны обращения ЦК ВКП(б) и Обкома ВКП(б).

Во время ударного месячника силами комсомола вновь организовано 4 сельхозартели и один тоз. Кроме того, в существующие колхозы вовлечено 38 хозяйств.

Во время ударного месячника вступили в комсомол 34 беспартийных, из них 30 бедняков и батраков.

Дуван-Мечетлинский комсомол дал 207 новых колхозников

По Дуван-Мечетлинскому району комсомольская организация во время ударного месячника к IX-й областной конференции проделала большую работу. 38 комсомольцев работало на курсах ликбеза. Через курсы пропущено 446 человек. 19 комсомольцев работает на ликбезработе.

В честь IX-й конференции, Дуван-Мечетлинская организация комсомола передала в партию 40 лучших своих членов. Кроме того, из бедняцко-батрацкой молодежи принято в комсомол 199 человек.

На постройку дирижабля собрано 668 рублей. Распространено займа

«пятилетка в четыре года» на 8035 руб.

Силами комсомола завербовано вновь в колхозы 207 хозяйств. Проведено 24 комсомольских субботника. Для проведения пере выборов советов в районы выехали 16 человек.

В четырех местах вновь организованы комсомольские ячейки. Организовано два пионерских отряда и четыре октябрятские группы. Передано из пионеров в комсомол 16 человек.

В честь IX-й областной конференции комсомола органи ован красный обоз из 477 подвод. Хлебозаготовительный план выполнен на 179,7 проц.

Хайбуллино дает 137 новых комсомольцев

В результате ударной работы за месячник подготовки к IX-й областной конференции комсомол Хайбуллинского района организовал 4 ячейки ВЛКСМ. Создано вновь 3 пионерских отряда. Переданы из комсомола в ряды ВКП(б) 11 лучших комсомольцев-активистов из бедняцко-батрацкой среды. Вновь принято в комсомол 137 человек.

Сейчас проводится большая работа по вовлечению в комсомол колхозной молодежи.

НЕ ПОТОПИТЬ В КРОВИ СОВЕТСКОГО СОЮЗА!

НА ЗАГОВОР ИНТЕРВЕНТОВ ОТВЕЧАЕМ ЛЕНИНСКОЙ СПЛОЧЕННОСТЬЮ ЛЕНИНСКОГО КОМСОМОЛА!

Единодушный приговор мирового пролетариата заговорщикам и интервентам.

«Судьба преступных проектов империалистов находится в руках мирового пролетариата и рабочих СССР».

ПАРИЖ, 25 ноября. (ТАСС). В статье, посвященной процессу главарей «Промпартии», «Юманите» пишет: «В этом процессе судят не неопределенный общий проект подготовки войны, а кропотливо детализированный план организации военного нападения на страну социалистического строительства. Не случайно, что в момент, когда должен начаться процесс, нанкинское правительство, действуя по указке кругов, которые легко раскрыть, пытается отказаться от признания хабаровского протокола. Тем более не случайно, что через несколько дней после «путешествия» Фландена в Париж прибыл канадский премьер Беннет для того, чтобы предложить канадский хлеб организаторам бойкота советских товаров».

В заключение «Юманите» пишет: «Судьба преступных проектов империалистов находится в руках мирового пролетариата, в руках советских рабочих, демонстрировавших в многомиллионных массах по всему СССР, требующих беспощадной кары контрреволюционерам и обязующих ответить повышением темпов в промышленности и укреплением обороноспособности Советского Союза. Но судьба интервенции находится также в руках пролетариата всего мира, и французского пролетариата в осо-

бенности. Ибо в Париже—в Париже Коммуны—саботажники готовят свой заговор».

Французская компартия мобилизует рабочих для защиты СССР.

ПАРИЖ, 25 ноября. (Соб. корр.). клеветническая кампания против СССР продолжается как в буржуазной, так и в социал-фашистской печати. В миллионах экземплярах распространяются фантастические сообщения, напоминающие эпоху блокады и интервенции. Интересно отметить приезд в Париж канадского премьера Беннета, предложившего Тардье покупать канадскую пшеницу вместо советской.

Политбюро компартии поместило в «Юманите» официальное сообщение об отъезде тов. Кашена в Москву для присутствия на процессе «Промпартии». Вернувшись во Францию, он выступит с докладом о процессе перед широкими массами, и это будет лучшей борьбой с клеветнической антисоветской кампанией. Партия организует широкую мобилизацию рабочих для защиты СССР и против наступления на французских империалистов, поддерживающих работу саботажников. Для этой цели мобилизованы все члены районных ячеек и вспомогательных организаций. Вчера состоялся митинг в Бурже при участии тысячи рабочих по поводу раскрытого антисоветского заговора.

Решение немецких специалистов ф-ки „Мострикотаж“.

Мы, немецкие специалисты фабрики Мострикотаж, вполне разделяем негодование рабочих Советского Союза по отношению к вредителям. В ответ на вредительство мы приложим все свои силы на выполнение промфинплана. Мы докажем нашу солидарность с рабочими Советского Союза и будем помогать им разоблачать вредителей.

АЭРОПЛАН „РОТФРОНТ“.

ОТВЕТ НЕМЕЦКИХ РАБОЧИХ МОСКВЫ.

Группа немецких сотрудников Металлоимпорта обсудила военные приготовления капиталистических стран против СССР, отечества трудящихся всего мира, и заявляет:

— В ответ вредителям и интервентам пролетариат СССР усиливает оборону страны, одновременно широко развивая социалистическое соревнование и ударничество, повышая темпы индустриализации.

Немецкие рабочие и специалисты Москвы не должны отставать от их русских братьев. Лозунг: «Все в ряды ударных бригад» должен быть нами выполнен.

Чтобы показать капиталистам, что рабочие, приехавшие сюда из Германии, всегда готовы защищать Советский Союз, группа немецких сотрудников Металлоимпорта объявляет себя инициативной группой по сбору средств на постройку аэроплана, который будет называться „Рот фронт“.

Мы призываем всех немецких рабочих и служащих Москвы, а также и всех других иностранных рабочих последовать нашему примеру и собирать средства на постройку аэроплана „Рот фронт“.

Мы постановили отчислять в этот фонд 10 проц. нашей зарплаты.

Мы обязуемся проводить всю организационную и политическую работу по сбору на аэроплан совместно с клубом немецких рабочих.

Группа немецких сотрудников Металлоимпорта.

Мы предлагаем, чтобы на всех предприятиях были созданы бригады для проведения этого задания. Все сообщения по этому вопросу передавать в клуб, немецких рабочих (Москва, ул. Герцена 19).

ПРАВЛЕНИЕ КЛУБА.

Декларация чехо-словацкой делегации.

ЧЕШСКО-НЕМЕЦКАЯ кооперативная делегация, оставшая Днепро-Петровск, заявляет:

«По возвращении домой мы поставим своей задачей опровергнуть ложь и клевету, распространяемые буржуазией, и помешать подготовке социал-фашистами интервенционной войны».

Мы обещаем, что в случае интервенции против СССР—отечества международного пролетариата—мы будем защищать его всеми средствами. Нашей задачей станет превращение интервенционной войны—классовой войны против Советского Союза—в классовую войну против на-шей буржуазии, т. е. в гражданскую войну, в пролетарскую революцию».

Благовещенский даст 20 проц. сверх плана

Колхозно-производственный поход дал новую волну прилива в колхозы.

Слово за заводским комсомолом.

Перевыполнение хлебозаготовительного плана в Благовещенском районе—это неотъемлемая часть борьбы благовещенского комсомола за лучшие показатели в колхозно-производственном походе. Благовещенский комсомол за прошедший период показал громадные достижения в выполнении хозяйственно-политических кампаний, на основе непримиримой борьбы с кулачеством и со всяким отклонением от генеральной линии партии.

Объявленный областным комитетом комсомола ударный месячник по подготовке к IX-й областной конференции, ознаменовался для Благовещенской организации еще целым рядом побед во всех хозяйственно-политических кампаниях.

Тотчас же, при получении извещения об объявлении ударного месячника, 28 октября вопрос был проработан на райкомоме с участием общезаводского актива и актива райорганизации. Совещание выделило ряд конкретных мероприятий по проведению месячника. 17 ударных бригад выехали в деревенские ячейки. Пробы там 7 дней, бригады провели всю подготовительную работу. После этого послали дополнительно 12 человек. Всего было проведено 9 собраний с беспартийной молодежью и 3 собрания в ячейках ВКП(б) специально по вопросу проведения ударного месячника. В период подготовительной кампании было выпущено 13 бюллетеней и стенгазет о задачах ударного месячника.

13 ноября райком объявил кон-

курс на лучшую реализацию газет «Комсомольская Правда». Для проведения конкурса заводской коллектив выделил 1-ю премию—веялку, вторую—бесплатно «материалы» IX-м Всесоюзном съезде ВЛКСМ. Конкурс проходил под знаком не только реализации «Комсомольской Правды», но и тщательной проработки всех вопросов, выдвигаемых ею.

По сведениям 22 ячеек, было организовано 76 ударных бригад, в которые вошло 275 комсомольцев и 38 человек беспартийной рабочей молодежи. Из этого числа по вопросам коллективизации работало 17 бригад, по мобилизации средств—20, по сбору предложений от колхозников—10, по всеобучу—8, на проведении зяблевой вспашки работало 8 бригад и т. д.

Бригадами, на основе проведения массовой разъяснительной работы, вовлечено в колхозы 106 бедняцко-средняцких хозяйств. Собрано 84 рационализаторских предложения от колхозников. За время месячника силами комсомола организовано 5 красных обозов (с начала кампании 44). Всего сдано красными обозами 4.300 цн. хлеба. Ягодная ячейка в результате непримиримой борьбы с кулачеством добились вывозки 150 с лишним цн. кулацкого хлеба. По инициативе комсомольской бригады вместе с беспартийной молодежью дер. Урманова и Соколовская организовали хлебный красный обоз им. IX-й областной конференции. Сдано 150 цн. хлеба.

КОМСОМОЛИЯ ВКЛЮЧАЙСЯ В КОЛДОГОВОРНУЮ КАМПАНИЮ

Сейчас уже заканчивается проверка выполнения старых колдоговоров. Проверочная кампания показала, что этой важнейшей политической кампании на ряде башкирских предприятий не было уделено должного внимания. Профорганизации не провели в цехах массовой политико-разъяснительной работы, недостаточно ознакомили рабочих с сущностью колдоговорной кампании.

Местами не включились в эту кампанию и комсомольские организации (ЦЭС, Госзавод и др.) Они недооценили всей важности этой работы, все ее значение в деле выполнения промфинплана.

В результате проверочная кампания вылилась в обычный отчет хозяйственников. Проверка рабочими обязательств была решительно смазана (Н.-Троицкая фабрика, Черниковский комбинат, Уфимские Лесозаводы и др.)

Между тем, именно сейчас, накануне третьего решающего года пятилетки, во всей остроте должна быть поставлена проверка рабочих обязательств. В Башкирии эта необходимость усиливается еще тем обстоятельством, что наша промышленность за первый месяц ударного квартала недовыполнила промфинплан на 14,7 проц.

Основной причиной этого позорного прорыва в первую очередь послужило падение трудовой дисциплины, слабый размах социализации и ударничества.

Сейчас на предприятиях проходит кампания по сбору рабочих предложений к новому колдоговору. Дело комсомольских организаций по боевому включиться в эту работу, сделать ее средством мобилизации рабочих на борьбу за ликвидацию прорывов, за выполнение промфинплана. Комсомол должен быть застрельщиком в повышении трудовой дисциплины, в развертывании соцсоревнования и ударничества.

Серьезное внимание должно быть обращено также на вопросы повышения реальной зарплаты рабочих. В этих целях необходимо использовать все возможности (улучшение рабочего снабжения, общественного питания, организация обувно-починочных мастерских и проч.) Следует подхватить пример московских предприятий, выдвинувших проект колдоговора, как трехстороннего обязательства: хозяйственников, рабочих и кооперации.

Время не ждет. Скоро начнется подписание новых колдоговоров. К этому времени должна быть проведена большая подготовительная работа по разъяснению в цехах политической сущности и задач колдоговорной кампании, по широкому сбору рабочих предложений и т. д.

Комсомол не может стоять в стороне от этой чрезвычайно важной работы.

И. КОМАНДОВ.

Bodaj akiannarъ savhoz, kalhozlar dalasnda kamsamolnъnъ kёcle udarniklъq, satsializm jarъşъ jalqnnarъn valqъtrvbъz!

Igen fabriklarъ kamsamolnъnъ udarnъj-balşeviklar eş mitd-larъn sorъjlar

Auyl xuçalqъь ёlkёsnda vaq krёstian xuçalqlarъurnъna kёnnёn kёn qzu admnar blёn kalhozlar ysa h  m elkke iksplatatsia nigeznda qorlqan pamişcik, manastir h  m kulak xuçalqlardan qalqan   ir xisavъna gigant saf-xozlar tualar. Bu igen fabrikla-rъ yzl  renen v  ten eş mitodlarъ h  m q  m  li eşl  re bl  n kallik-tif xuçalqlar  qa urn  k bulr  qa tieş  r. Şun  n   cen d   safhoz xuçalqla-rъ v  z  n v  ten eş tarmaqlarnda ja  ydan—janъ eş mitodlarъ qul-lanunъ sorъjlar.

X  zrge k  nd   Başırtstan k  l  mnda k  p k  n   safhoz j  c  jk  l  re var. Safhoz j  c  jk  l  renen eş mitodlar  n x   al  q tozeleş  n   qarap unajlaşt  ru, safhoz j  c  jk  l  re turnda kamsamol Y  z  k K  mititenen VI n  s k  n  irinsia   h  m maj plinumnarъ s  z  p kitk  n q  rarlar  n tormşqa a  ruda,   lk   kamsamol K  mitite tarannan ju-llar k  rs  telep kitte.

L  kin mona q  d  re bu q  ra-rlar  n tormşqa a  ruda, safhoz j  c  jk  l  rnda eş mitod  n v  gnge x   al  q tozeleş  n   kamsamol s  tsializm nigeznda qorlqan, safhoz x   alqlar  n alq     iv  ryd   mass  n   vaşlar j  ryd   insiat  r bulr  qa tieş  le.

Qzu tim  rlar bl  n alq   va-rqan Savit x   alqlar  , varnnan da elek igen fabriklarnda k  m-samol o  şmasnnan, kamsamoln  n eş mitodlar  n v  gnge x   al  q tozeleş  n   qarap unajlaşt  run   sor  j.

Safhozda   kamsamol o  şma-lar  n   tozeleş form  lar   proiz-vodstvin  f prinsipt  ge ucaska-voj j  c  jk  lar, kamsamol kallik-tifl  re nigeznda qor  lu bl  n v  rg  , igen fabriklarnda   kamsamol o  şmalar   proizvodstvin  j plan-   tormşqa a  ruda mass  n  

partia tir  sen   tuplauc   aldno   ber vajavoj   tr  te bulr  qa tieş  le.

Safhozda proizvodstvin  j plan-  n tormşqa a  ruda, udar  c  l  q x  r  k  te h  m s  tsializm jar  ş  n mass  qa    y  , proizvodstvin  j savişcanial  rda eş  lar tarafnnan k  t  rlgen m  s  l  l  r h  m partia, x  k  ym  t tarafnnan birl  gen bur-clar  n tormşqa a  ruda, proizvo-dstvad  q   eş  lar  ne 5 j  l  q v  tk  -nce aj  r  m x  tta brigad  lar bl  n proizvodstva  qa brketyd   insiat  r bul  p, n  ql   eş al  p varr  qa tieş  lar. 5 j  ll  n   4 j  lda lozngas   as-tuda maşinalardan d  res h  m tul   fajdalanu, kamsamoldan bl-g  lar tud  ru, j  ş  lar k  cen saqlau. kaldog  vrlar t  zyd   eş al  p varu, bl  gl  r   st  nn  n   t  k  cele  k ity, safhoz eş  lar   arasnda nadann  -n   v  tery, eş  e balalar  n 100 pra-sint   bl  n q   m  mi, m    v  ri uqu  qa tartu, v  ten eş mitodla-r  n proizvodstvin  j prinsipt   al  p varu, bu igen fabriklarnda   kamsamol o  şmalar  n  n daimi y  z  k burclar   bulr  qa tieş  le.

Igen fabriklarnda   kamsamol o  şmalar   aldnda v  gnge k  nd   şund  j m  s  yl burclar tora. Bu burclar  n tormşqa a  r  a almauc  y igen fabriklarnda   kamsamol o  şmalar   alar, auyl x   al  q     lk  snda  ge s  tsializm  qa qarap unajlaşt  ru, bu tur  da   j  tep kit-k  n kamsamol Y  z  k K  mititenen maj plinum   q  rarlar  n tormşqa a  ruda, v  zd   igen fabriklar   kamsamol o  şmalar   tieş  nc   vor-  ş   jas  j alq  nnar   ju     le.

D  res, safhozda   proizvodst-vada udarn  j eş al  p varuda kamsamol j  c  jk  l  re k  p urn-narda q  n    t  l  n  k quz  q  l  ş jasad  lar. Safhoz proizvodstvala-rnda kamsamollar udar brigad  -lar t  zep, igen q  rlarnda proizvo-

dstvin  j plan  n tormşqa a  r  -da eş al  p vard  lar. L  kin   n   şul udar  c  l  q x  r  k  te h  m s  tsializm jar  ş  n mass  qa kin  jty, proizvodstvin  j plan  n tormşqa a  ruda v  t  n prpizvodstvan   udar it  p iqlan ityd   igen fabri-klarnda   k  mmol o  şmalar   q  n    t  l  n  lek eş al  p varmad  -lar. Igen fabrklarnda   k  m-samol o  şmalar   tarafnnan safhozlar-da jaz  q h  m k  zge c  cy, un  ş cinauda     t  ş  z  kl  rne, x   as  qlar, qort  qlar  n a   p bir  p q  m  li eş al  p varuda, partia diriktiflar   tul  ş   bl  n tormşqa a  r  l  p v  tk  ne ju     le.

Safhoz, j  c  jk  l  re   st  nn  n ra-jon h  m kantonnarda   k  m-samol o  şmalar   tarafnnan da   -t  k  cele  k tyv  n bul  . Şun  n   cen d   qajber safhoz j  c  jk  l  -re y  z   sl  ren   toş  k  n bur  n   tul  snc   tormşqa a  ru tygel, y  z-l  renen tozeleş fonks  j  larnda n  qlap annam  j kilyce j  c  jk  l  r (M  s  yt or  şsafhoz  , „Balşevik“, B  l  v  j rajon   „Irek“ kalhoz   j  c  jk  l  re h  m vaşqalar)—d   bulmad   tygel.

—Ni   cen siktrlar bl  n eş  -l  mise  , diy  g   alar:

—Bez j  c  jk  l  renen tozeleş fonks  j  l  ren bl  mib  z, ber j  c  jk   sikritar   eş al  p vara, qalqan a  qzalar eş  sez i  ri. Eş mitod  n nicek t  zy turnda ber sikritar  n q  na vaş   nicek   its  n.    raj-kamollardan q  m  li   t  k  cele  k tygel, vaq  tnda k    z d   kilep   it  ni, dil  r alar.

Bu faktlar rajon kamsamol k  m  itl  re tarafnn     t  k  cele   eş  nen q  n    t  l  n  lek d  r    d   bulma  n  n ta  q   ber m  rt  v   a   p bir  l  r.

B  zd   mona q  d  re igen fabri-klarnda kamsamol o  şmalar  n  n tor  ş   h  m eş   şul x  ld   vard  . Bu faktlar safhozda   kamsamol o  şmalar  n   eş mitodlar   v  gnge x   al  q tozeleş  n   qarap unajlaşt  ruda      p bir   alma-qan  n ta  q  n da a     raq s  jli-l  r.

A.   MIN.

Kaldogovor kampania-snda

Kamsamol vajavoj ad  m jas  j al  m  j   le

X  zrge vaq  tta v  ten s  n    t prid  ri  t  l  rd   ytk  n j  lda   kol-dovrlar  n  n y  t  leş  n h  m kil  c  k   cen janadan t  zy kampanias   vara.

B  gnge k  nd   qulda bulqan matiriallar  qa qar  qanda, k  mpa-niada kamsamol k  mititl  renen j  c  jk  l  renen h  m aj  r  m k  m-samollar  n qatnaş   bik tyv  n.

Bu eş  k   sal  n   qarau, an  n s  j  si-x   al  q tozeleş  nda nindi zur   hm  t  le,      p   bur  c   ik  -nen anlap   it  m  y  dan kil  .

Koldogvor, yzenen t  p eş  -r  nn  n promfinplan  n   y  t  y, eş  p     arun   k  t  ry, ratsianalizatsian   tormşqa ytk  ry, yzen   t  ş  y v  j  -s  n tyv  n  jty, t  rl   brak     ara torqan n  rs  l  rne kimety, s  n  -  t  t   qat   iqtisad jasau h  v. Bol-lar  n y  t  y   cen s  tsializm mitod-lar  n urnnaşt  ru, s  tsializm jar  ş  , udar  c  l  n   kin  jty, eş  lar  ne t  -min ityne jaxş  rtu burclar  n quja. Bu   st   k  rs  tk  n eş  l  renen y  t  -ly, y  t  lm  yen   nindi s  v  pl  r bul  ş   turnda kin massa ald  na t i k ş e r y g    salu, eş  lar  n  n eş  kle t  q  dim  n  ren     p kaldo-govar  qa k  rt  g   kir  k. Bu eş  lar, kil  c  kt  , 16—s  j  z  n  n 5 j  ll  -4 j  lda y  t  y bur  ş  n  , vajavoj jard  m  cel  r bulr  qa tieş  l  r.

Şun  n bl  n v  rg  , kaldogovor-da, eş  lar  n  n m  d  ni, iqtisadi jaqlar  n k  t  ry, torlaq, tazal  q h  m x  zm  tl  ren saqlau eş  l  re n  ql   k  zyd   tot  l  rq  tieş  le. Bu eş  lar bigr  kt   ysmer j  ş  lar arasnda alar-n  n torlaqlar  n saqlau, j  ş  lar x  zm  ten d  res fajdalanuda, d   şund  j u  q m  him eş  lar.

Koldogavarlar  n  n ytk  ry  g  , an   tikş  ry  g   v  ten eş  c  n mass  n   kamsamol   rmia   h  m prafsa-juzlar n  ql       p it  lg  n bulr  qa tieş  l  r.

B  gnge k  ng   k  d  re qajber k  msamollar arasnda bulqan sal-q  n qarashlar, massa tarafnnan q  -t   otpor alr  qa tieş  . Mond  j s  -j  si x   al  q kampanialar  na sal-q  n,   hm  t  sez it  p qarau   appa-ratunislar  qa massa qat   udar bi-rr  g   tieş  .

J  ş kamandirlar  n  n nadan-n    n v  ter  v  z

Ufa aj  r  m art-divizionda j  ş kamandirlar  n   az u  q  -jaza bly-c  l  re   cen k  ck   kur  ş a  ld  . U  q     sv  blar   bl  n t    min it  lg  n u  q  ylar  n  n q   m  mi bl  nn  re vn  ce maj  qa 7 j  ll  q m  kt  p d  -r    s  n     tk  n  g   tieş   dig  n bu-rc   qujld  . S    FI N    M  TI.

Kyz basta j  na a  lqan k  ym  r şaxtalar     lk  se.

Kamsamol eadəge uñ appartunizmoqa, diləstvaqa, mişcannqqa, millət
celkkə kisken kərəs!

Уфа, Башлавлит № 575.

KAMSAMUL Parteja jetäkselege menän Satsejalizem ösön köräşä, KÖRƏŞƏSƏK.

Baş qurqınyı un, kuntır—rivalytsejun „hul“ trutskizem qaldıqtar menän şäfqäthet sıjnıfı köräştä kamsamul sınıqı.

Sıjnıfı doşmandardıñ Səvittär sajuzın qanqı batırırqı teläğän teläktären sälpärämä kiltterep, janıdan janı jenevdergä!

IX-nse ölkä kamsamul kənfirinsejähendä iptäş

Byjkin höjläş.

(Ölkä kənfirinseja asılvı unajı menän iptäş Byjkindıñ höjläğän hydenän qıyqartır alıñdı)

Iptäş Byjkin başta bedden nindäy uslavejälärdä satsejalizem ösön köräş alıp barqanbıdır tuqrıla. Kapital ildärendäge kızıstärde fakttar menän kyrrhätp, kapital ilenän bötövgä, jemerlygä barıvın häm bedden ilden ybäv-gä häm nıqıvıqı tava barıvın kyrrhätp. Qorolqostar xäräkätinä tuqrılıp bıl ucaskıla köräştä kö-säjtärgä köräkläktä äjtä. Unan hun partejanen qıniral linejäh ösön törle uklundar menän kö-räş mäsälähinä tuqrılıp tyvändä-gesä höjläş:

— Trutski „ägär tıd köndä başqa ildärdä rivalytseja bulmaha, səvit ile bötär, bed hälak bulır-bıd. Bed kapitalizem july menän ybävbed“ tip qısqırıd. Pralitare-jattı köräştä qoralıyıldandırırqı matastı, pazitsejäh sıjnıfı doşmanqı tapşırıvıd qujdı.

XV nse parteja s'jyzy trutski-zemde tar—mar itte.

— XVI nse parteja s'jyzy un uklundı razav'acajt itte.

Bedden kapitalqı jahaqan satsejalizem hezymebed sıjnıfı doşmandar qarşılyqın ybtermä jom kın tygel. Sıjnıfı doşmandıñ qarşılyqı bedden partejävbed esen-dä un uklun furmahında gävde-länderä.

— XVInse parteja s'jyzyñan hun janı un—„hul“ berek majdanqı kilde. Ulardıñ luzıngyları: „Xä-därgä tımp qadättän tış juqar, artqı sigärgä“, ä eş mıtıdtar lke jödlölök.

— Ular ıñke jırdı jırlajdar, ulal-linejäh frunttı, pazitsejäh, doşmanqı tapşırırqı alıp bara.

— Parteja trutskizem menän genä tygel, „un—hulaqaj“ berekte lə tar mar itte. Parteja lə häm kamsamulda un—„hul, bluktı jaqlaqan keşelär tavıhlalardä berämläp kenä tavıldar.

— Başqortostan kamsamul ojoşmahı yd saıyn jıldam, alqı barıqan jana burıstarqı vorop, tädöj aldı.

— Başqortostan parteja ojoşmahı millätär arahındaqı ber-dämlektä ybterev, XVI nse s'jyzy qarardar nıgedendä millät mäsälähän xäl itevdä dır unıstarqı ir-eşte. Bıl köräştä kamsamuldn xedmate dır.

— Şular menän rätän jeteşhedlektärdä kyp.

— Absalyt han menän alqanda la, kamsamulda part jadra kə-mene. Kamsamul janı aqzalar ıñbävänä nıq ybte. Part jadra tyvənäjde.

— Bıl nej nəmähne kyrrhätp.

— Bıl kamsamul saıyna partejähä bırerlek eşse jəstärden jom-oşaq tartılvın kyrrhätp.

— Kamsamulda başqort jəşren-en hanı başqa millät jəstäre men-än saqıştırqıanda, kəmegän.

— Dingä qarşı köräş fruntın-da jomşaq eşläj.

— Saıxuz tädölöşendä qanatış şulaj uq jomşaq.

— Prafsajuzda kamsamuldn tə'ıre tyvən.

— Səjəsi uqıvıdar nasar ojoştorloqandar dır jeteşhedlektär var.

— Başqortostan kamsamulna siluslav eşe jökmatelgäjne. Bıl burıs ytəlməğän.

— Kyp urında kamsamul tımp ösön köräştä başlap jörövse bulıp əverelä almaqan.

— Kamsamuldn tımp ver əte-räte—Bılarät kamsamul nasar eşläj. Ul pramıpladı tullırvı eşendä aldan bara almanı. Mas-san ojoştöröp, yd artıñan ejärtä almanı.

— Bıñan hun Byjkin iptäş aldaqı burıstarqı tuqrıla.

— Bareq burıstardıñ ydäge — pramıplandı 100% tı menän tullırvı, va q tarqav kräštejan xızalıqtarın kəllıktıləsterev.

— Kənfirinsejanen qajıvı me-nän səvit hajlavdarı uđqarvı burıstıñ atqarırqı kereşvı tora. Bıl julda xədergä, kamsamul eşen kınäjtär tädöj alqanı juq.

— Kamsamul ısnılapta prali-tarejat jətäkselege atında eşlähän ösön, pralitarejat jəstären 100% tı menän kamsamulqı taratıvı julynda eşlörge tejeş.

— Kamsamul esendä parteja jadırahın ybterergä köräk.

— Bıl eştärde tormoşqı atqvırvıda rajnulaşvı kyp jardam itte.

Rajnulaşvı unajı menän Baş-qortostandın altanumejahı bötä tip höljənevıdar, ular bedden doş-man avıdınan sıqarılā. Kamsa-mul bındaj, bedgä sit nastrejıñ-legä qatı atpur bırerge tejeş. Kal

ıxız ösön unı nıqırvı, eskä tor moşon dörəş ojoştöröv ösön nıq köräşergä köräk. Bında xäräkät majdanı kın.

Xädergä köndələdğä kadır-dar jelmä j, Kamsamul rajnulaşvı unajı menän tör millätterdän ka-dırdarəjetəsterev julynda nıqıvı eş alıp barırqı tejeşle.

— Satsejalizem ösön köräştä tıgıñ ösön, aqas əperlöv, it əder-löv ösön köräştä janı kadırdar janı körəşselär əderlöp saqarır-qı köräk.

S.S.S.R.ğa

Zagranitsaqı jalıvıdan qotolavıd.

PITRAZVUDESKEJ. S. S. S. R də jul tädöv maşınaları eşləyse verdän ver zavırt bulqan Antga-mital zavırt eşen bık kınäjtär za-granitsanā jul tädöv maşınaları hatır alıvıqı ıxtəjazdı bötärdä. Unıñ eşen kınäjtəve huqı 4 jıldaqıña 850 men dallar ıkanumej bırdä, ä 1931 nse jylıda 1719000 dallar ıkanumejə bırasək.

Kulaktı jaqlavıylarqı aparatta urıñ juq

KADEJEFA Xalıq xakime Panc kıf sıjnıfı juldı vöđqan ösön eş-

nān alıvırt sutqı bırelde. Ul ike ere spıkyləntte şartlı jazqı xökəm ıter, ulardıñ dövlətkä bulqan bık kyp burıstarıñ tyləmə j qasıp kın-tävđärenä mömkınlek bırgän häm şaxtalā maturdı jandırqan ver kul. aktı jaqlap qaldırqan.

MƏSKƏV. Byjı yktaer ajında Məs kəv rajundarında partejähä 1786 keşe alıñdı, ykən jylıda 3 aj bu jıña alıñqandan kyberək, Yktäve-rden 13 nse jıllıq vajramında par-tejähä ın jaqış udarnık eşselär aqlıp kerde, tulı tygel handarqı kyır Məskəv qalahında 9000, ölkəhendä 4000 samahı eşse par-tejähä alıñudı horap zadjavlinejə bırdä.

Öfə paravuz rımuntlav zavırtıñ qıyqı vaqıt esendä rikurtqı eşlöp sıqarqan paravuzı

Iptəstər, min hedde Başqortostan ölkə kəmitəti isemenən tərrik itəm! kəsle alqıştar, qul savıvıdar qə kymelde tərrik hyd-dəre.

Satsejalizem tədələşəndə Linin partejəhe həm unın ydək kəmitəti jətəkselegəndə dır unıyştarqə ireskən Linin kamsamulnıñ IX nse vətə Başqortostan kanfirin-sejəhe I nse dikəberdə mədənejət harajında asıldı. IX nse kanfirin-sejə asılv tantanahında ölkə kamsamul kəmitətnen məs'yl sikritarlp. Xədisef, kamsamulnıñ satsejalizem tədöv fruntındaqə eşənə jomıraq urıñında tyvəndəge maminttarqə qaqlıyıp yta.

Başqortostan kamsamulnıñ VIII nse s'jəz menən IX nse kanfirinsejəhenə tiklem ver jarım yıl vaqıt uddı. Jıl jarım vaqıt esendə Başqortostan kamsamul satsejalizem tədöv eşəndə ip. *Linin ajtmışlaj—“Kam kemle, Luznqahı atıñında eş kырde.*

Başqortostan kamsamul jıl jarım esendə satsejalizem jarıyında udarsıyq xərəkəten kəsəjtəvdə “5 jıllıqtı 4 jıldı, sənəqət pramfinplan eşən kərəştə aktif eş kырde. Bıl dəver esendə partejə jətəkselegəndə xuzalıq fruntında boroloş jıy buldı.

Linin kamsamul mədənejət eşəndə partejə həm xəkymət diriktifn tormoşqa aşırıp julynda VIII nse s'jəz menən XI nse kanfirinsejə arahında kyp kenə ölgəşev-

dərgə ireshte. Satsejalizem tədöv fruntında Başqortostan kamsamul partejə ydək kəmitətnen giniralhıdıq nıgedəndə eş kырde. Partejə həm kamsamul eşəndəge un həm „hul,“ tajrıyştarqə qarş kərəştə Başqortostan kamsamul yden Linin partejəhenen vajavujvırıştar tırəhenə tuplanı.

VLKSM ölkə kəmitəti ojoştovı bytege mədire ip. Fejaktistof.

Totaş kəlliktıləşev nıgedəndə kulaktı sıjıñ bulıp jaqlıñan vətərov luznqahında, Başqortostan dəvmələndə jarıy batrak həm urta xəlle kərəştəjən masahıñn 25% tı kalxuzdar seltərenə inderelep, satsejalizem xuzalıqına ıyqlırdı. Başqortostan kamsamul satsejalizem tədələşə julyna eske vajıyqlardı tuplavda, ydenen eştənə təkən vırıştarı dərəf həm vajavuj rəvəştə tormoşqa aşırıp təngələndə aktif eş kыр.

Şunıñ menən bergə, əle satseja-

la juq tygel. Satsejalizem fruntıñn əle tejeşensə vabıyşqa qujıy almaqan maminttar var. Bıladıñ in əsəs bulqandarınan—kamsamul eşənə qujıyş vəgəngə mamintqa tulıñn sa javar vırə alıñ əle. Kalxuz xərəkətenen eske mōndərozəhen nıqıtpıv, kamsamulda səjəsi uqıv eştərenen tejeşle vabıyşna qujıy alıñv, kamsamul ojoşmalarıñn ajırıp zvinalarında ike fruntqa qarş (un həm „hul,“) bulqan kərəş eşənə jomıraqıyq. Bına bılar kamsamul aldına taqlı məs'yl vırıştar kiltərep qujalar.

Şunıñ eşən kamsamul kiləsəktə ydenen satsejalizem tədöv fruntıñn eş mıtıdın ydgərtergə, partejənen XVI nse s'jəz qarardar nıgedəndə „5 jıllıqtı 4 jıldı“ ytəvgə qarap boroloş jaharqə tejeş. Səjuzdın eske ojoştovı, tər-vəjə eşən kəsəjtərgə. Ike frunt bujlap ajavıñd kərəş, kamsamulda intirnatsejanal tərvejəne kəsəjtərgə, kamsamul esendəge vilikarussavinizmahı həm jerle miltəselekkə qarş partejə hıdıqında ajavıñd kərəş alıp varıyırqə tejeş — Jəşəhen kammunistar partejəhe!

— Jəşəhen Linin kamsaulı!

— Jəşəhen „5 jıllıqtı 4 jıldı!“

Zalda kəsle tulqın kytərelə, daklatıñn hyde intirnatsejanal abıñda kymelə. Zaldaqıyalar ajaqqa vabalar.

M.TAZBJ.

Ölkə pejanir vıjorahıñn rə'ise ip. Timerqəlinə.

Bajavuj eşləjbed.

BÖRƏ R. Lasəntav avıñında, kanfirinsejəgə əderlek ajında kyp eştər ytəldə. 15 avıldıñ aktif jəşe kamsamulqə alıñdı. İldə haqlav fajdahına 25 hum a q s a jıyıldı. 39 kəsənən asaaviaxim tynərgə tədəvlə. Avıyqə radeju kiltərldə. 34 balanan pejanir ətrəte tədəjdə. Kamsamuldar kəsə menən ver likqunkıt ojoştovıldə. Kamsamuldar vətə eştəle aktif qatnaşa.

Q. SITDİQBİF.

Elemtane nıqıyabı.

İl qorqasavıyq nıqıyıp adnalyq unajı menən, qıdıl kazarımlarqə uqıvıyalar tarafıñnan ikskursejalar jahaldı. İkskursejalar vaqıtında daklat, bisidalar buldı.

SƏJFI.

Traktırdardı—şuffırhıd qaldırmaıq.

Jıl jaqş kamsamuldarı—kymək tormoşqa vıradına jarıvıyş traktırdıñ şuffır itərgə.

Elekke Məsəqıy kantunındaqə Dıvan, Bıvan Məsətle, Juqar—Qıyq, Bılaqataj rajundar eşən Məsəqıy orloq safxuz qarşında vıyıl 350 kəsəlek 6 ajıyq traktırsıyalar kurıyş asıyırqə tejeşle ine. Juqarqıy urğındardıñ vırgən dıniktıtar vıyınsa vıl kurıyş 15 nse nıjəvərdə vışlap, 15 nse majda vətərgə tejeşle.

Oşo kırhətelgən vaqıt esendə 350 traktırsıyalar kadıy jeteşterep sıyqarıp eşən Məsəqıy orloq safxuz idarahıñ aldan uq plan tədər eşkə vışlaqan. Xəderge kəndə kurıyş asıv eşən uqıv urındar, aşxana həm torlaq məs'ələlərə ölgöröp vətəñ tejerqə jaraj. Ləkin kurıyş uqıvıyalar menən tə'min itev məs'ələhe artıq dərəzə lə nasar tora, 15 nye nıjəvərdə uqıv vışlanıyırqə tejeşle, ləkin 13 nse nıjəvərdə əle 7 uqıvıyş jətməj.

Kurıyş uqıvıyalar menən tə'min itevdə safxuz idarahıñ menən aldan uq əderlək vışlanqan. Navırdı vaqıtında tormoşqa aşırıp eşən vıñan aj jarım elek vətə rajundarqə vəkildər sıyqarılqan kadırdar əderləv turahında kantrıl handar odatıyqan.

Ləkin rajundardıq partejə, kamsamul ojoşmalar tarafıñnan vıl handardı vaqıtında tormoşqa

aşırıp məs'ələhenə təköröp qaralqan.

Bıñan aj jarım samahıñ aldan uq juqarıl kırhətelgən 4 rajunqə tejeşle kantrıl handar vıyır jəvərelgən. Həm həjləşep kiləşev vıyınsa Əfələge 100 nse pulkka 107 kəsəlek urıñ jəvərelgən. Ləkin vıl kantrıl handardı vaqıtında tormoşqa aşırıp dərək rajun tyrələre, kərək 100 nse pulk adminstatsejahı bulıñn iqtıvar bırməj. Sıyqarılqan qarardardı hyddəgenə həjləgəndər də şunıñ menən eş vətəken iñərləgəndər, **Yrce Qıyq „tyrələre“ kəmisjə aqzalarıñ həm jəvərelgən eş qatıydarıñ julqaltqadar.**

Yrce Qıyq rajunına 30 urıñ jəvərelgən. Ləkin Yrce—Qıyq rajunı vıl eşkə iqtıvar bırməgənlektən safxuz idarahıñ vıñan ver nısa kən elek unda janıñnan kəsə jəvərege məzbur bulqan.

Barıqan vəkildən horavına qarş Qıyq rajunı partejə kəmitəti:

— Beđ heđden jəvərgən atnaşinejalardı vıyınsa kəmisjə hajlaqan inek. Ləkin xəderge kəndə kəmisjə rəise həm kəmisjə aqzalarıñ tavır bulmaj, Kəmdə bilgeləgənən onotqanvıd. Jəvərgən matırjaldarqıd juqalqan tip javar bırgəndər.

Dıvan Məsətle rajunı avıl səvittərəne 3 tapdı atnaşineja jəvəremenən qanıqatıləngən.

Dıvan—Məsətle rajunında eştar taqlı lə nasarıraq tora. Bıñdaqlı rajun ojoşmaları vıl turıy eş alıp varıp turahında avıl səvittərəne 3 tapdı atnaşinejalar jəvərgəndər. Tik vıl atnaşinejalar 3 helə ver tərle bulıp, jadılqan atnaşinejaqə qaraqanda 2 tapdı maşına lə vabır eş itkəndər. Həm məs'ələne şunıñ menən vətqən iñərləgəndər. Şunıñ eşən avıl səvittərə vıl məs'ələ lə vətənləj qudıqlamaqandar. Şul iqtıvarhıdıqtar arqahında vıñda 130 kəsə urıñna varlıq 90 kəsə mablızavajit itelgən.

Dıvan rajunı tatar - vısqort massahıñ juqaltqan.

Dıvan rajunına jəvərelgən kursanttar arahında ver genə lə tatar-vısqorttar juq.

- Nej eşən tatar vısqorttar jəvərməjheqəd, tigəndə, ular:

Fakticeski beđdə tatar-vısqorttar vətənləj juq tip javar bırgəndər.

Dıvan rajunında xalıqtıñ 30% tatar-vısqorttardan tora.

Dıvan rajunındaqlı Jarıslavı avıl səvite traktırsıyalar kurıyşna jarıyırqə teləvse jəstərdə kalxuz vdarahına: “beđgə ul kəsənən kərege juq,“ tip sprafka bırgən

saqla qıyñna kurıyşna odatqan.

100 nse pulk həm art-divizeja jəvərege vıqıd itkən 107 urıñ iñəvenə 8 kəsə jəvərev menən qanıqatıləngən.

Kurıyşn əhəmejete həm totqan məqsəte turahında urıñdar də vətənləj massavıy anlatıy eşe bulmaqan. Kamsamul vıl kampanejanan yden vətənləj sıttə totkan. Şunıñ eşən də urıñdardan kamandıravajit iteləvse kamsamuldar həm jəstər kurıyşn kəmdər jeteşterep sıyqasavıy belər eşən turanan tura safxuzqə mərozəqət itələr. Həm məs'ələne anlatqas hıddərməftən avıyqə hıdalar. Oşo kəndərdə genə Dıvan rajunıñn kilgən 3 kamsamulnıñ kurıyş taşlap ver kəndə qasvıdarı vıñ taqlı lə asıyırqə dərəbləj.

Uqıyırqə odatıyıyşlar miditsıñ kəmisjələrenən ytkərelməgəndər. Şunıñ eşən də fiziceski jomşaq kəsələr kamandıravajit iteləv urıñna, kyp kenə % sırlə jaraqhıddər jəvərelgəndər.

Urıñdardıq ojoşmalarıñn oşo javarhıdlyqtar eşhedlektəre arqahında, 15 nse nıjəvərdə də 350 kəsə kilep uqıvıy vışlau urıñna, 15 nse nıjəvərdə tiklem kurıyşna varlıq 180 kəsə qavul itelgən.

Xəderge kəndə planda kırhətelgən kamplikt tulıyır də qəsev itelməblek dır ədəklək tıvıd. Beđ kadırdar jeteşterev də partejə diriktıtarıñna qarş ajaq halıvıyş partejə, səvit „tyrələr“ n javarqə tartıvıd horajıvıd.

A. Əminef.

Intirvinseja ojoštorovsby impirejalizem aginttarbna

Betə frunt bulap satsejalizem həzıymen kəsajtep javap birəbed.

Kyp menləgən Pariz, Birlin pralitarejatı Franseja gınštavbny

Hatıbyq aginttarbny bətərövde horajdar.

Girmanejələ 900 meñ eşhed jəštər.

BIRLIN— kuntər rivalytsejun „sənəqət partejəhe“ nə pralıt bel-derep Birlinden bətə ölkələrendə kyp menləgən eşsələr jəjəlyštər ytkərelə. Dansig qıdyl fruntaviktər ətrəte yddərenen səqarqan qarardarında: qıdyl fruntaviktər ətrəte kuntər rivalytsejunirdər əntənən bulqan xəkyımdə jərənə jətkrevde pacutnıj burıs itep alır ine tıdər.

Dansig marəktər sajuzy pralitar diktaturahıny bətə bulqan qorotqostardı bətərövde horaj.

Juqar sulqa 4 meñ İssən eşsələrenən tiligramma.

İSSƏN qalalıında massavıj pralıt mitıgıylar ytkərelde. Mıtingıla 4 meñ eşsə qatnaştı. „Sənəqət partejə“ eşen qaravıy SSSR dıñ juqar sutyña tiligramma jəvərep, ular tiligrammala:

„İssən qalalınyñ 4 meñ eşsəhe kuntər rivalytsejun ojoštımanıñ bətə vıyraqıñ uratır alır, juq itevde pralitarejat sutyñan horajvıd“ tıdər.

S. S. S. R. dıñ JAQLAVDA.

BIRLIN də hunqı jıldarda SSSR qa kilep, bətə tədələş hən unıštardı kyrep kıkən eşsə dilıgattardıñ kənfrınse jələre buldı. Səvıttər sajuzyñıñ xəle tura-lynda ip. Bəjtıng daklat jahanı. Ul kəndən - kən SSSR qa qarşı huqıy ədərəvden kəsajgənən hən səvıttər sajuzyña varıp qajtqan eşsə dilıgattardıñ burıstər tura-

lynda həjləne. Dilıgar səvıttər sajuzyñıñ dufrıstər jəmqujəte menən berlektə SSSR dıñ jaqlav-qa eşsələr məblızavaj itevde həjlənelər.

Girmanejələ 1ə 900 meñ eşhed jəštər.

Kamsamul julbaşsılyq abtında asıbyq paxutı.

BIRLIN—Girmanejə kamsamul eşhed jəštərden asıbyq paxutıñ ojoštora. Paxut 24 nse dıkəberdə başlana. Dıkəber də 21 jəštən tyvən eşsələrgə eşhedlek pasubej-han birməvgə qarşı

pralıs kampanjahı başlana. Hunqı kəndərdən svidinejəhe vıjınsa eşhed jəštərdən han kəndən kən ymep, 900 meñgə jətkənən ajtalar.

„Bed asıbyqtan ılgərgə teləməj-bed“

BIRLIN — də dır eşheddər dımanstratsejaləre ytkərelde. Dımanstratsejalər palıtsejənəñ həzıymənə nıq qarşı torop, „Bed asıbyqtan ılgərgə teləməjad“, tıgən luzıngıylar menən şəhərdən urtahıña jərənelər. Dımanstratseja 3 səmətke jay-qn davam itte.

Əfə tımer jul eşsələrə udarnıktar.

Zıjanlavıylarqa qarşıby qırqıv sara kyrelhen.

XARKEF. Paravuz rımunı zavıy eşsələrenən dəjəm zavıy mıtinge zıjanlavıylar hən „sənəqət partej əhı“ turılynda in dır jada qullan-ılyvıd talap itte: Eşsələr xəkyımdən kılug pakty abtına jəsərneptə sınynda SSSR qa qarşı huqıy ədərəvden Franseja xəkyımdənən avantura səjəsətenə qarşı kıkən saralar kyryde talap itələr.

Məşına tədöv zavıy eşsələrə zıjanlavıylarqa java pıtep in jaqşı ıptəštəren partejə safıñ vırep yddəren 5 jılyqıñ azaqıña tıklem şul zavıtta eşləvgə nıqıttıylar hən berehenə udar kvartalıdın zadane jəhen 110 pr itep atqarılqa hən eşsə başına ıkşər jəsə eşsənən kvalafıkatsejəhen kytərevgə tantanalı hyd bırdələr

Traktırtıruj hən Judıstersterj ıznıñ tıxnıktəre zıjanlavıylarqa qat qı rızalıtseja səqırp, kuntər rızalıtsejunırdərgə javap ırnında 20 spısejalıs partejəqa kererg zıjavlı nja bırdə.

KİJEF Mıtallıstardıñ Kejef rajk-ımy S.S.S.R juqar sutyña vılay tılıgram bırdə. „Kejefen 1 2000 mıtallıs hıs ber saranan tuqramaj paralıtarejat dıktaturahıñ bətərgə ıntıqan kuntər rivalytsejun bətə vılyraq eşənən tıfsıjəten bık dır nərhe menən belde. Kejef mıtallıstər juqar suttan zıjanlavıylar hıs mərxəməthed jazalap atıvıd talap itə hən xəkyımdən pralıtarejat dıktaturahıny ısa-nyıly haqsıly GPU dı kuntər rivalytsejəgə qarşı qəharmandar-sa kərəşkəne əsən Lıñın urdıñ menən vıləkləvde horaj.

ZAPARUZE. Internatsejanal zavıy eşsələr qorqavılyq fundı fajdahıña xəl jıjıv kənəndə eşləne.

Qorotqostarqa Satsejalizem həzıymen kəsajtep javap birəbed.

Donja əssəndərenən jərdəmə menən səvıttər xəkyımdə jərdən altıñan ber ələşəndə satsejalizem tədəj. Bəjək tədələş 5 jılyq plandı 4 jılda ytəjbed. Qıas-ıdarsa həjrəlep kılğən ajrım avıy xızalıq tar ramkanan səqırp məşınalı safıxuz, kalıxvıdarqa, totaş ıgən dalalarına əjlənə. Sıjnıf dəşman kulaktyñ tındınsə-jəhen sıkləvdən totaş kəllıktıfləşev nıgəfəndə unı sıjnıf bulıv jay-qnıñ bətərvəgə kystek. İlde ındysterejələsterevde dır unıštər-qa ıreştək. Donjala vıyqa tıklem aldınqı kapital ıldəre kyrməgən Dnıprstrıj, Stalıngırat traktər zavıy, sılım asıruj kevek gıganttar tıvdırdıq. Ular dıñ taqıla dırdarın 5 jılyqıñ 3 nse jıly tıvdırasaq. Beddən vıy ybəske eske dəşmandar dı tygel xəttə in ıbal tışqı dəşmandar dı jəsəre almajdar. Vıny kyrep ular bətə bulqan qara plan-dar menən unı jemerergə, ybėv

tımpıñ əkerenlətergə juldar ed-ləjdər, plandar qoralar.

Səvıttər xəkyımdə 13 jılyq jəşəv dəverəndə ısanıly, hənal-qan səvıt haqsıly G.P.U. pralıtarjat dıktatırhıñ jemerergə tələgən kuntər rivalytsejun qorot-qostardı pralıtarejat suty aldında berense tarqır qıña tədındər-ləmjərdər.

Ləkın G. P. U. dıñ Ramzın, Larıonı, Kalnıky ar ojoštərdən bətə satsejalizem tədöv xızalıq sənəqəte tarmaqtar esənə alqan „Sənəqət partejə“, he, qorotqostar vıyqa tıklem asılyqan kuntər rıvalytsejun ojoşmalarqa qaraqanda nıq ajrıla.

1. Ular yddərenə ydək ojoštəre alqandar.

2. Aqsa menən fıansıravajıt itelgəndər.

3. Bətə bulqan vaq zıvıñalar menəndə tıly bəjləneştə bulqan-dar.

4. Turanan tura Franseja ka-

pıtalıstər menən bəjlənəş totqan-dar.

Vıy „sənəqət partejə“ he ydenen tər pragrammahı itep səvıttər xəkyımdən jemerter, burıvazeja dımakrateja rıspıvlykahı tədövde qujqan.

Sənəqət parteja hı qorotqılyq, jemerəv eşen 26 nıy jıldan başlaqan. Ul arala sənəqət partejə he satsejalizem tədöv tımpıñ əkerenlətevdə vajtaq qıña eş-şəj alqan. Ular turanan - tura Franseja gıñral ştabı menən bəjlənələr, şpejunılyq eşe alır varalar. İmpırjalizem ıldərenən SSSR əbtənə qoral həzıyme ədər-ləj, ydenen eşen ular menən bergə alır vara. Ular Franseja xəkyımdənən rəsmı jeteksələrə beddən in ıbal sıjnıf dəşmandar menən eş kyralər. Qıyqa vaqıt esəndə zavıy-fabırık, safıxuz, kalıxuz gıganttar menən satsejalizem tədövse eşsə, krəştəjən ılen qoralıy səqırp jahap unı jemerergə, donja kapıtalıstərına pajuklap nıyler bırerəgə tələgəndər.

25 nse nıjəberdə vıy qorot-

qostar əbtənən başlanqan suf ılarqa qıña bulmajınsa, bedgə qarşı suqıy ədərəlvse eşsə krəştəjən qanıña hıvhaqan ımpırjalıs jırtqıstərgə la bulasaq.

Bed ılarqa javap itep satseja-lizem tədöv tımpıñ taqıy la tıd-lətep, udarnıj brıgadalar tədöv, satsejalizem jaryşın kəsajtəp javap bırerəgə tejesbed.

Sənəqətkə avıy, xızalıqıña kadırdar, qıdyl belgəštər jeteştərev əsən zavıy-fabırık, stanuktan eşsə, batrak, jarıy jəštəren uqıv jorttarına jəvərevdə, kadırdar ədərəlvde taqıy la kyp kəstə sarıf itev kərəkleğen quja.

Janıy kalıxvıdar ojoštərov, qorotqostar qa javap itep udar brıgadalar tədöv, qıdyl avıvıdar ojoštərov, satsejalizem tədövde aktıf qatnaşlydty nıqıtyv, totaş kəllıktıfləşevde juqar kytrəp, kulakty sıjnıf bulıv jıqıñan bətərev luzıngılyñ torməşqa aşrıv, bətə qorotqostarqa, sıjnıf dəşmandarqa in jaqşı javap bulasaq.

AMURSKEJ.

Kənfirinsejə kəndəlegenən.

Başqortostan daq̃ kamsamul-dın XI nse əlkə kənfirinsejəhe— I nse dlkəber kiske səqət 6 ja, Əfə kyllura həm sənəqet harajında asıldı.

Əlkə kamsamul kəmitətenen javaqlı sikritar̃ iptəş XƏ-DISEF kənfirinsejənen asılṽ tantanah̃ aldınan həjləgən hyd-əndə bedden unỹstar, jeteşhedlek-tər həm aldaq̃ bur̃star tırahında tuqraphə jləgdən hun kənfirinse-jene ast̃.

Kənfirinsejə Əfə qala kəmi-təte Əfə rajun həm baitaq rajun diligattar̃ isemenən iptəş STRUN-NIKEF 27 keşelek isemlek təqd-im itə. vyl isemlek qat̃ alq̃ỹstar adında ber tavỹş tan qavul ite-lə. Sikritarejatqa ridkalligejəlgə 5 keşelek sastaf qavul itelə. kə-nfirinsejə prizidjuma 12 keşelek pacutñy aqzalar hajlana. Bında STALIN, VARAŞILBF, JƏNUKI-DZƏ həm başqa jetəkselər ytələr.

Unan hun əlkə partejə kəmit-ete isemen XI nse kənfirinsejəne təvriklər əsən Əlkə partejə kəmi-təte javap̃ly sikritar̃ iptəş Bıjkin-qa hyd birelə.

Iptəş Bıjkin ydenen hydendə: bedden sənəqəttəgə həm a vyl xuzalyq̃ındaq̃ dur unỹstarṽy, q̃d̃ṽ timp menən satsəjalizem tēdēved̃ eske həm t̃şq̃y doş-mand̃y bedgə bulqan qarşylq̃y kəsəjtə. Şul niged̃d̃ə kilep s̃yq-qan t̃şq̃y həm eske qarşylq̃tar, SSSRda pralitarejat diktaturah̃y jemerev s̃əjəse en al̃p varqan „pramparteja“ qortqostarq̃a q̃a-qyl̃p kiter, analiz jahaqandan hun

Başqortostandaq̃ kamsamul ojoş-mah̃ñy unỹşlyqtar̃n kyrhə. Unan alda torqan bur̃starq̃a kysep:

— Başqortostandaq̃ kamsamul ojoşmalar̃ partejə jetəkseləgə aḡ tında dur unỹstarq̃a ireşte. Kilə-səktə vyl unỹstar taq̃yla kəsəjteler gə tejeş. Satsəjalizem əsən kərəştə ige əsən aqas, əderl̃ṽ, it əder-l̃ṽ əsən kərəştə jañ kad̃ydar jañ kərəşselər əderl̃p s̃yqar q̃a kərək ti.

Kənfirinsejənen berense kəne şuñy menən javla. Kənfirinse-jənen 2 nse kəne 2 nse dikəber irtəngə səqət 10da, „jəstərgə kam-munizem təvəjəhe birev“ jorton-da asyla. Berense hyd VLKSM yd̃ək Kəmitəte xisaṽy vuj̃nsa VLKSM yd̃ək Kəmitəte ṽəkilə iptəş Radzintalq̃a hyd birelə. daklat bətkəndən hun ur̃ỹndardan rap̃rttar t̃ñlana.

Kiske ult̃ỹr̃ş şul uq „Jəstərgə kam-munizem təvəjəhe birev“ jortonda davam itte. Kiskə ult̃ỹr̃şta yd̃ək Kəmitəte vuj̃nsa həj-ləvdər davam itte.

3 nse kən.

Kənfirinsejənen 3 nse kəngə irtəngə ult̃ỹr̃şında VLKSM yd̃ək kəmitəte xisaṽy vuj̃nsa həjləv-dər həm iptəş Razintalden hun-q̃y hyde buld̃. Kiske ult̃ỹr̃şta əlkə kamsamul kəmitəte xisaṽy vuj̃nsa iptəş Xədisef daklat̃, əlkə balalar vojrəh̃ñy həm riikəmise-jəhe quşymta daklattar̃ buld̃.

Kənfirinsejəne

Bed̃ nej menən qarşylañq.

Yrge Qỹj̃y kamsamul rajun kəmitəte udar ajlyq̃ta vajavuj eş-lər. kyp kenə unỹstarq̃a olgəştə.

Ojoşmañy ỹb̃şə.

Kamsamulq̃a 85 vatrak al̃nd̃y, həm jañydan 5 kamsamul ojoş-mah̃ 6 pejanir ətrəte, ber yktə-vrəttər ətrəte tēd̃eld̃. 8 pejanir kamsamulq̃a birelde.

Kalxuzdar tēd̃ələşəndə.

17 əndəv brigadah̃y tēd̃ələp, 275 xuzalyq̃ kalxuzq̃a jəlep itelde. Kamsamuldar qatnaş̃ menən Qalmaqol avỹlnda, „Yktəber 13 jyl̃yq̃“ ismēndə ber jañy kalxuz ojoştoroldo.

Igen əderl̃ṽd̃ə.

Udar ajlyq̃ iqlan itelgənsə 22 q̃d̃yl avuz ojoştorolq̃aj̃ñy. Udar ajlyq̃ta taq̃y 5 əv ojoştorolop, xəkymətkə 4255 vot igen birelde.

Tyvən Qỹj̃y, Dyşəmbikələ ta-q̃y la tēd̃ələp jatalar. M̃yrdalar jəcəjkəhe pland̃n t̃ş 30 vot igen vylək itte.

Tuq̃a hərəṽə.

Tuq̃a hərəṽ eşəndə əd̃əklək menən kərəşev əsən berense nyjə verdən 7 nse nyjəbergə tiklem udar adnalyq̃ iqlan itelde. Bında 13 udar brigada esləp, 917q̃a jer

hərəldə. Rajun kyləməndə tuq̃a hərəṽ 43% q̃a ytəldə.

Aqsa j̃ỹlnav

Udar ajlyq̃ esəndə aqsa bur̃star̃y 3161 hum j̃ỹl̃yld̃. 1492 humlyq̃ „5 jyl̃yq̃t̃ 4 jyl̃da“ z̃aj̃m̃y taratld̃.

Məzvyri uq̃v.

Prafsajuzdar qatnaş̃ menən udar brigada tēd̃ələp, 3 məktəpkə rimunt jahald̃, 2 məktəp jañydan asıldı. Naḡanlyq̃t̃ vətərəv həm pidaguklyq̃ eşənə 43 kamsamul birelde. 16 jəcəjkə də məktəptərgə əmələr jahalỹp, dəjəm məzvyri uq̃v fajdah̃na 552 hum aqsa j̃ỹlnald̃, həm xədergə kəndə kam-samul kəsə menən 418 keşə uq̃v-tyld̃p jata.

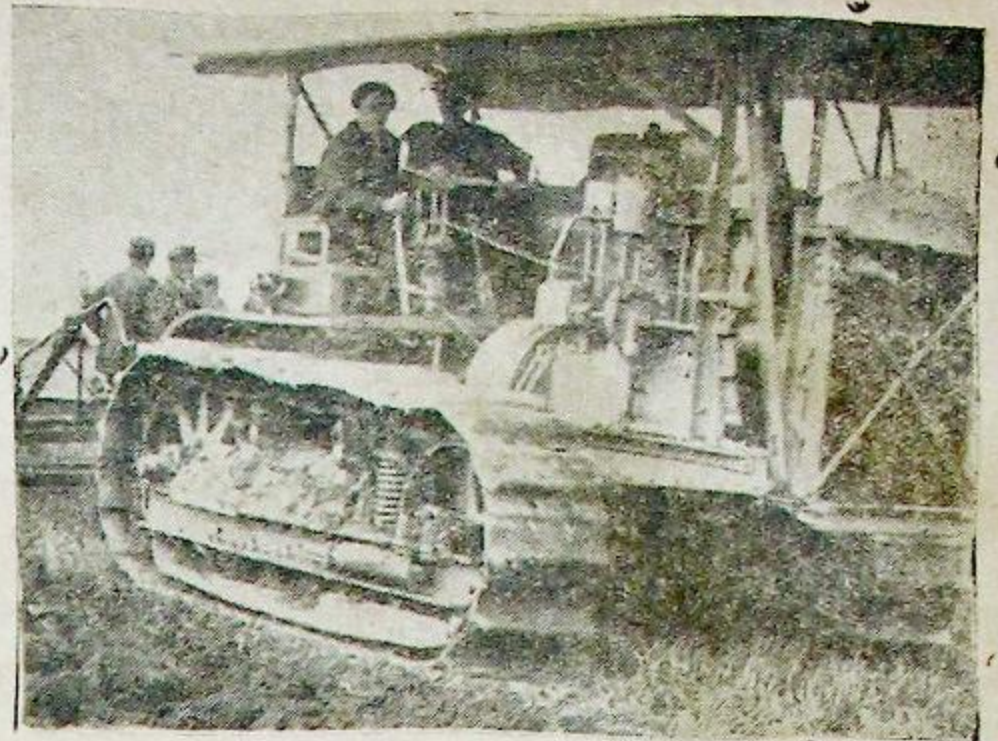
Matəuqat tarat̃ỹṽda

Kyp kenə ur̃ỹndar da „hər ber kamsamulq̃a ber gəzit!“, l̃uz̃ñỹh̃y t̃ormoşq̃a aşỹl̃yld̃. 4 kam. jəcəjkə həm 3 pejanir ətrətenen atcut̃y vuj̃nsa, vətəhe 418 dana gəzit tarat̃yld̃.

Jeteşhedlektər menən kərəş.

Pajkamuldỹn virgən diriktiftar̃y t̃ormoşq̃a ytkərməgən əsən, Mala-jaz jəcəjkəhenen vojrah̃y tara-tyl̃p, sikritarq̃a şeltə birelde.

Qalmaqol avỹl kamsamul jəcə-jkə vojra aqzalar̃ñy kalxuz tēd̃ə-ləşəndə nasar qatnaşq̃andar̃y əsən ber nisə aqza vojoranan al̃nd̃y. Ə. FƏJZULLIN.

Tyvən Vulq̃a vuj̃ „Dinamo“ safxuz̃nda katirpillir trakt̃r̃y menən kədgə jer hərələr.

Qortq̃ystar turah̃nda.

Sit il eşse gəzittərə nej həjləj.

„ROTƏ—FANI“

BIRLIN. Qirmanəjə eşselərə „Rota Fani“ gəzittəndə vaf-t̃ỹr̃qan xattar̃nda: „satsəjalizem tēd̃ələşənə sabataz jahavş-larq̃a ber genə javap var—vətəhen də m̃ərxəməthəd q̃ỹr̃p vətərəv. Parlitarejat s̃ỹñy bul̃v jaq̃ynan xisəjət menən mataşmaşq̃a tejeşle. B̃ñy Pariz kam-munah̃y təzrivəhe ṽik as̃yq kyrhə“ tidər.

„DƏLI VORKIR“

NEJU—JURK. Amirika kampartejəh̃y ur̃g̃ñy „Dəjl̃ Vorkir“ kapitalis dirzavalar̃d̃ñ SSSR gə həzym əderl̃vd̃ərə turah̃nda jadqan məqələhendə. „impirejalisttard̃ñ vyl planda-ryn var̃ eşselər genə tuqrata alasaqtar. Bankir həm kapitalistar ydd̃ətre akuptarq̃a varmaḡtar, b̃lki ṽerd̃ə, ber pralitar d̃əvl̃ə-tən hələk itev əsən tejp huq̃yşq̃a hedde jəvərərdər. Bətə donja eşselərə kapitalistar başlatqan şul huq̃yş̃t̃y—eşselər s̃ỹñy qotqar̃v əsən grazdandar huq̃yş̃na əjlənderergə te-jəstər“ tej.

Bed̃den teləktər.

Pralitarejat sənəqətenen kultura rivalytsejəhendə totqan ur̃ñy turah̃nda həjləp torahyla juq.

Şulaj bulhala, pralitarejat ara-h̃nda, vigerəktə tatar—başqort eşselərə arah̃nda, sənəqət eşə ələ tejeşle d̃ərəzələ qujylmaqan.

28 rse nyjəṽerd̃ə, Bastruppa taraf̃ñan, timer jul udaniktar̃ klub̃y „Linin jorto“na kilep „Qara-qol“ pejassah̃ñ qujdỹ. Qart eş-selərgə qaraqanda, klupta jəş eş-selər kyberək ine.

Bastruppañy berense tapq̃y eşselər klub̃na kilep pastanufka quj̃ṽy, bed̃—eşse jəstər əsən, sənəqət harajında bulqandanda jaq̃ş kyrende. B̃nan hun eşse jəstər arah̃nda dur teləktər tyva. Gruppa taraf̃ñan jahaloqan vyl—berense ad̃ym̃d̃y qotlap qarş al̃p, bed̃ yd̃evēdd̃en teləktərevēdd̃e veld̃erergə tejeşṽed̃.

Bed̃den teləktər:

1. Paravuz, rimunt zaṽỹt̃ bul-qan „Nixaj̃y“ klub̃y jañyda dram tynəragə tēd̃ərgə həm vyl tynə-rəkkə truppanan jetekse horarq̃a.

II. B̃nan hun udarniktar ara-h̃na j̃ỹşraq həm eşselər t̃ormoşo-na jaq̃yñyraq pastanufkalar me-nən kilevd̃əren teləp qalaṽd̃.

R. Əminef.

Tarqavlyq̃q̃a sik qujyl̃ñy.

Boraj rajuñy Baqaly avỹl V.L.-K.S.M. jəcəjkəhe s̃əjəsi kampanja larda s̃ittə q̃ỹlqan. Kamsamuldar ydd̃ərənə tēşkən bur̃star̃y ytəj almajdar.

Ojoştorov eştəre julq̃a qujylma-qan. B̃l tirələgə jəcəjkəlgəgə elekke Kizgənbaş valkamul̃ñy tejeşle jetəkselərgə bulmaqan.

Jəcəjkə sikritar̃y eştəren ber kemgələ tapşỹr̃maj, yd̃e eşkə kitkəndər. Q. İSMIT.

Məhim tēd̃ətev.

„Jəş tēd̃əvse“ gəzittəhenen 21-nse hañyda ip. Timerq̃əlinənən „balalard̃y təvəjələv əlkəhendə bed̃den bur̃star“ tigən məqələ-hendə praf̃şikt̃y iqlibarh̃d̃lyq̃y arqah̃nda tyvəndəgə xatalar kit-kən:

Ikense vaq̃analaq̃y sistimaly eşkə vylegenen 6-nse julynda „vətə təvəjəvi eştən s̃ifat̃y kytərev jəmləhenən hun həm əsənsə va-q̃analaq̃y“ jetəkselək jaq̃şỹr̃gə tejeş“ vylegenen 13-nse julynda kəmitət hydenən hun horav znaktar̃ kitkən. Uq̃ṽs̃ylar̃y ṽd̃y tēd̃ətepuq̃ṽd̃ar̃y ytənəṽed̃.

„JƏŞ TƏDƏVSE“ İDARAH̃Y.

Məs'yl məxərire:

S. TIMERBULATYF.

Уфа, Башглавлит №575.

№ 50

(149)

10-Dikober

Yktäberdän

XIV nse jyl.

Lininse

VLKSM Başqortostan Ölkä Kämätäte urgyn

Başqortostan Kamsamul' elkä Kämätäte tarafnan
sıqarılǵa torqan adnalyq gazıt.

Jaǵylıv xaqtarı:

1 jılǵa . . . 1 hum 50 tin. 3 aǵa . . . 45 tin.
6 aǵa . . . 90 tin. 1 aǵa . . . 15 tin.

Adres red. i kontorı. Ufa, ul. Elora Sazonova
korpus № 3 red. iaz. "Lininse". Telefon № 2-23

Орган Башкирского Областного Комитета ВЛКСМ

Qbđyl urdinı Linin kamsamul'ını IX nse s'jyzy jeta.

S'jyza bəşəviktərsə ədirlənər, jañdan jañ jəñev, uñstar menən raprt birəjek!

Linin kamsamul'ını 9 nse s'jyzy.

Dikəber aǵında qbđyl urdinı Linin kamsamul'ını 9 nse bəta sajuz s'jyzy asyla. 8 nse s'jyzy menən 9 nse s'jyzy arahında kyp unystarqa ireşelde. Kamsamul tēdov soronda, ilde rikanstrukseja laştyrv, satsejalizem tēdov dāverendā taqy la, partejānen berense ardamsyly bula alyvyn kyrhätte.

Kamsamul'dın ydāk kāmītātē satsejalizm, rikanstrukseja soronda jañy eş juldarı – satsejalizem jarısy, udarsylyq, apiratif plan gruppaların edlär tapty, ulardı bajavaj rəvəstā satsejalizem tēdov fruntına qullandy.

Oşo nigedde kamsamul, xuzalyq eşenā jēd menən, tign luznqan tormoşqa ytkārevdā qyrga voroloş jahaj aldy.

Begenge kōndān vaşlap, bəta kamsamul ojoşmaları 9 nse kamsamul s'jyzy ədirlānevga taşlanırga tejeşter. Başqortostan kamsamul'ı 9 nse s'jyza, tyvāndāge eşterdān kankrit unystarqa ımtılyrga teeş.

1) Eşse – vatrak jəstāren 100pr, menən kamsamulqa ılyqtırv luznqıly syñ jēdē menən qāmāli

eşke voroloşqa, hām IX nse kamsamul s'jyzy hār ojoşmala asyq nātizālär kyrsāterga tejeş. Byl vaqıtta vatrak – jarly jəstā arahında mādāni tərbeje eştäre in juqar bāqısqā bajavaj kōn tərtybenā kytārelhen.

IX – ölkä kamsamul kānfrinsejānenen eşse, vatrak, jarly, hām kalxuzsy jəstārga qarata sıqarqan mōrəzəqāten kın kylāmdā tikşerelep, syñ kōrəşse jarly kalxuz jəstār kamsamulqa tartıvdy kōsājterga kərək.

2) Başqortostan kamsamul'ı IX nse s'jyzy isemenā qbđyl avuzdar menən 30 işalun igen tapşyrga tejeş.

Kamsamulda part jədrāne kōsājterga, partejānen gıniral july ösēn kōrəşsā, syñfi tētānāqly kamsamuldarı partejāge birev eşēn IX nse s'jyzy aldında juqar kytāterga.

3) Kın qatlam kamsamul hām eşsēn jəstār arahında "Kamsamulskaja Pravda" nı taratıv "jəş kammunar, dı 10 mēga "Lininse", sne 8 nengə jetkered Qāmāli eş syñyrdarenda gāvda lāndererga kərək.

UDARNY UN KÖNLÖK

15—dikəbergə tiklem ođonajtyldı.

Kulakqa qatı zadaneja menən huñıy 24 səǵette birergə

Igen ədirläv planın arttırıp ytäv un kōnlöge kyp kenā urındardā tulıhınsa fajdalanımanı. Şulajda bıl un kōnlöktē eştā qyrga voroloş jahavyn əjtep kitārga kərək. Kyp kenā rajundar qbđyl avuzdar ojoştorov tulqyn kytārele v turahında xəvər itälär. Bigrəktä kalxuzsylyar bıl eştā alda varalar, ə ajrım xuzalyqtar artta hōjrlälär. Udar un kōnlöktē ber jeteşhedlegelä vyna şunda.

Igen ədirläv tulqynın qevät lāvdyñ insejativahı kytārelmāgen. Bıl jeteşhedlektärde, ajrım xuzalyqtar arahında tərle massavıj eştē kōsājter, ulardı qbđyl avuzdar ojoştorov eşenā tartıp tēdāterga kərək.

Avylda qy kamsamul ojoşmaları igen ədirlävde dayam itterev, plandy arttırıp ytäv, "pravda" traktıy kalonnahı eşēn kōrəşte jomoşaq qatnaşalar.

Igen ədirlävde alyñqan timptı əkrenājttelär. Ajrım xuzalyqtar udar un kōnlökke nasar taratıldılyar. Kalxuzdar massanı ojoş-

rovıy bulıp gāvda lānā almajdar. Kulakka elek birelgān zadanejalar ad bulqan.

Dāvläkān rajunında bergēnā avyldan 30 kulak xuzalyqy asyldı. Ularqa oşo kōngə tiklem qatı zadaneja birelmāgen. Ul xuzalyqtar, 160 sintnir dān artıy igendäre bulhala, varı 30 qyñā sintnir tapşyrgandar. Vyna bıl fakttar urında qy partejā, kamsamul ojoşmaların apparatunı tārta qaraqandarın kyrhätte.

Udar un kōnlök, 15 nse dikəbergə tiklem ođonajtyldı. Qalqan qy qy vaqıt eşendā igen ədirläv timptı kytārep, ajrım xuzalyqtardı plandy arttırıp, ytäv eşēn kōrəşkə tartıp kyrhāt kōn igen planın tulıhı menən tāmın itep, "Pravda" ismendāge traktıy kalunnahı alyrga tejeşbed.

Kamsamul, bəta bulqan eske mōmkinlektärde fajdalanıp, qalqan qy qy kōndärde tulıhı menən fajdalanırga, qbđyl avuzdar ojoştorovqa, qar-qar-syqtar toqtar jıjıvdy julqa qujarqa tejeş.

Şışmā kamsamul

Begenge sājəsi, xuzalyq kampanejalarında.

ŞİŞMƏ rajunı kamsamuldarın begenge kōndā udqarılıp jatqan sājəsi, xuzalyq kampanejalarında qatnaşlyqtar qāniqātlānerlek tejeşga bula.

Zajım taratıvda.

Rajun dāvmālendā bulqan kamsamuldar arahında "5 jılyqte 4 jılda" zajımyñ taratıv eşe jaqsy bara.

Zajımqā jazılyvsy kamsamuldar dān 22 nse yktābergāse 4832 hum aqsa jıjlyqan bulha, udarnıy 10 kōnlöktān huñ 2082 hum aqsa jıjyla.

Unan huñ kamsamuldar insejativahı menən jalıy arahında 7043 humıyq zajım taratıldı.

Zajım taratıv eşendā kamsamuldar brigadahıla ojoşqan xəldē eş kyrälär.

Igen ədirlävde.

Igen ədirläv kampanejahı vaşlanqandan alyp bətāhe 6570 sint

nirdān torqan 70 qbđyl avuz ojoştorolqan. Ə, udar 10 kōnlök vaşlanqandan birle 4593 vot igen ədirlānā.

Igen ədirläv kampanejahı udqarıl eşenā rajun dāvmālendā bulqan 18 kamsamul jəcājkāhe yd ara jarısy dugıvay tēdēşep, udar eş alyp vardılyar. Jarısy hēdōmtāhe jaqsy kyrenā.

Şul uq kamsamuldar insejativahı menən yd ara ixtejari rəvəstā Arı avı kamsamuldarı 80, Kelāş-500, Qara Jaqıy kamsamuldarı 75 vot igendāren xōkymātka iltep tapşyralar.

Kəlliktıflāşev tulqynı kytārevdā.

Bıl frntında kamsamuldar sıtta torop qalmaqandar. 10 nse nyjābergāse kamsamuldar kōsē menən 264 xuzalyq, udar 10 kōnlöktān huñ taqy 171 xuzalyq kalxuzqa inde.

Dəjəm məzıyri uqıv hām nađanlyq menən kōrəş.

Kamsamuldar likviz fruntına

48, uqıtyvsylyq eşenā 35 keşē bīrdelär.

Kamsamuldar likviz fajdahına subutnıktar jahap, kylt fund fajdahına 448 hum aqsa jıjnap bīrälär.

Sājəsi uqıv eşe.

Xāder bəta jəcājkālärde tejerlek sājəsi tynārək ojoştorolqan. Uqıvdar bara. Lākin bıl julda jeteşhedlektär var. Berdān uqıv bylmāre jeteşmāj, ikensenān sājəsi uqıvqa partejahed jəstār ifrat ad ılyqtıryla. Tynārək eşēn julıv sylyar jeteşmāj. Şulaj dā xāder ber nısa urında julbaşsylyar ədirläv kuryş udqarılıp jata. Uqıv eşēn kitaptar ad. Jəcājkālärge bylgāndā berār dā timāj. Byqā tiklem kampanejalar dān sıtta jəşep kılgen jəcājkālärde var.

Transprt kam jəcājkāhe begenge kampanjaları bōtenlāj onōtor, hār kōn tejerlek kisälär jahap tansalar qorov menən şeqellāngān.

Unan kampanejalar menən syqarılqan qajıy ber kamsamuldar dān eştārenān infarmatseja bī-

rmājajdālyr juqalyudarı, kampanjaları udqarıl eşenā bəta kamssmuldar mablızavaj itelmāvenā, qajıy ber jəcājkālär hām ajrım kamsamuldarı bıl eştān sıtta torop qalyvdarı, kamssmuldarıñ gāzıttāge jađılyv, hām unı rıgylär uqıv varıv eşendā sıktan tış jomşaqlyq kyrhātēvdār var.

Vyna aly juqarılā kyrhātēlgān jeteşhedlektärde berdām kōs menən jaqın arala bōtərgāndā eş taqy la jōnlāner lne.

BIKMITEF.

"5 jılyqte 4 jılda" Zajımyñ taratıvdy qbđıvlyatırga.

Huqqul (Dyrtejlē rajunı) avı savitendā xōkymāt burıstāry 100 pr-tı menən ytālgāne juq.

Huqqul avılyna taratırga "5 jılyqte 4 jılda" zajımyñ ber men 220 hum bulıp, begenge tiklem varı 900 hum qyñā jıjlyqan.

Başqa kampanja eştārelā şulaj hılypān bara. Q. B.

V. L. K. S. M. Ydäk kəmitətenəñ xisabı. İp. Razintal həjləy.

Kamsamulda intirnatsejanal tərbejəne kəsəjtergə kərək.

(IXnsə ölkə kamsamul kənfirinsejə hənə VLKSM Ydäk kəmitəte Razintal daklatı)

Iptəş Radzintal ydenen VLKSM Ydäk Kəmitəte xisabə vujınsa həjləgən daklatında, VIII nse kamsamul s'jəz menən IX nse s'jəz arahında ytkən jıl jarym vaqıtqa tuqralıp narıq qujoqandan hun:

—Kamsamulda VIII nse s'jəzndan hun ytkən jıl jarym daver ul ilde torqodov daverenən, rikanstrukseja daverenə kysev daverə buldı. Kamsamul ərmejahe vıl jıl jarym vaqıtta, vətə kəsən rikanstruksejanı tormoşqa aşırvıqqa mablizavajıt itte. Vıl jıl jarym vaqıt esendə Kamsamulda şəxsi teləgen, jəməqət intirisenə vəjləp alıp varıv eše taqı la kəsəjtelde.

—Bed xəder vətə frunt vujlar satsejalizem əsən həzım itevdə jahaloqan unıstar (ere zavıf-fabrikar tədov, safxuz, kalxuz dar ojoştorov) nıfədendə, kapitalizemdən serek tamırdarın jolqor taşlajvıd... tip jomqaq jahaj.

Bınan hun ip. Razintal sit ildər däge krizis bedden vətə frunt vujlar alqı varıv janıdan janı unıstarqa ireşev turahında tuqralıp, vıl tarmaqqa jomqaq jahaqandan hun, sənəqətte janıdan tədovdə kapitalizem ildəre menən bedden il arahında bulqan dır ajırmaqa analiz jahap:

—Kapitalizem ildərendə la sənəqətte janı nıged gə qorov varı. Lekin vıl janı nıgedgə qorov, ul eşselərden jorək qanı hıvırlıv alıv nıgedenə qoroloqan. Sənki ularda qı sənəqətte janı nıgedgə qorov, ul eşselərden eş səqətlərən artırlıv, eş xaqı kəmetev, miljunlaqan janı eşheddər ərmejahe uramdarqa sıqarıp taşlav nıgedendə varı. Ə beddə vətənləy başqa. Bed zavıf-fabrikar dı janı nıgedgə qorov menən bergə yk 8 səqətlek eştən 7 səqətlek eşkə kysəbed, eşselərden iqtisadi həm mədəni jaqın kytərəbed, ti.

Iptəş Radzintal bınan hun ybəs tımrı qıdıv adımdar menən alqı varıqan hajı. kərək tısqı kərək eske doşmandar bedgə qarşı sıjnıy kərəsten kılkenləşə varıvına tuqralıp, pram-partejə, vriditeldər, sit il burzıvıahınlıv bedgə qarşı asıqtan asıq huqısqı əderlek alıp varıvına nıq tuqralı.

Kamsamuldar massavıj eş aqhaj.

İp. Razintal bınan hun donja kamsamulınlıv eşenə qaqırlı:

—Iptəş, 8 nse s'jəzdan ber ike aj samahı hun „kim“ den V nse kungırs bulıp ytte. V nse kungırs bedgə kamsamulda massavıj eşen kəsəjtevde voroloş jaharqa kərəkletə ajte qaldırdı.

Ləkin bed V nse kungırs qarardarıv tormoşqa aşırvıd tılbı menən voroloş jahaj alqanıvıd juq əle. Bıqı tiklem bedden vətə donja kıləmendə kamsamul ərmejahe safında baş qurqınlıv bulqan un tajrıylıstan başqa „hul“ tajrıylı həm başqa grup-palar jəşəp kıldelər. Ləkin ajırım ildərdə kamsamul ojoşmaları kyverək vıl eşte xisapqa almanı. Ul fəqət baş qurqınlıv bulqan un apparıunizmqı qarşı kərək alıp varıvıd qına kərək hananı. Xəlyki bedden ajırım ildərdə kamsamul ojoşmalarında jəşəp kılqan „hul“ həm başqa gruppasıy sirdəre ul bedden massavıj eşte julqı halıvda in nıq zarar kılərə torqan sirdər.

Bına şunı arqahında la inde, bedden sit il kamsamulı 27—ıyladan 29—jılqı tiklem bulqan 2jıl esendə han jaqınan bı kyp kə mene. (İp. Razintal vıl turala sıjırdar menən dərəblej). Bınlı V nse kungırsıv ber jıl hun bulqan „KIM“ den plınumı şulaj tap tı, həm massavıj eşte kəsəjtergə, jəstər əsən kərək qıddırlıq kərəklet turahında ajte kılte.

Bınan hun bed nəmə kyrdek? bed vətə ildərdə kamsamul eşendə kytərəleş kyrəbed. Bəgəgə kəndə kərək qərep ildərendə, kərək eşəreq ildərendə impirejalizem kalunejalarda bulıv kamsamul həm jaqınan qına tygel, sıjfat jaqınan da yfə. Ul impirejalizemqa qarşı ydenen huqıssanlyq səsəstən kytərevdə kəndən kən alqı varı.

Bəgəgə kəndə Gırmanəja kamsamulı 28 mēndən 30 mēngə kytərelde. Səvit Qıtajında kamsamul ərmejahe kıddən kən yfə. Kamsamul ərmejahe qıdıl əlmərdə juqarı jelfərdətkən xəldə ydenen bajavıv luzıqları menən impirejalizemqa qarşı kytərelə. Bılar faktar. Ə, vıl faktar—ular donja kamsamulınlıv impirejalizemqa qarşı bulqan huqıstanlyq səsəstə kəndən kən alqı varıv vəqıqlərən kyrhətalər.

Beddə intirnatsejanal tərbejə jomoşad.

Qıreptə, Şəreqtə kamsamul eş şulaj varı. Səkin badden SSSR kamsamulı, sit ildərdə kamsamul eş menən tanışvıd, bıqı tiklem jomoşaq eşləne. Bed, sit il kamsamuldarınlıv nındə eş alıp varıqanı, belməjbed.

Şıl eştərele nıqlap julqı halınlıv juq. Bıl fattar intirnatsejanal tərbejənən jomoşaq varıqanlyq kyrhətalər. Kıləsəktə bedden burı: sit il jəstənrə tormoşo menən tanışır varıv həm intirnatsejanal tərbejəne kəsəjtev.

Bınan hun iptəş Razintal bedden eske yşəskə tuqtalıp:

—Bedden eske yşə, Qıreptə ildərenə qaradıanda vətənləy ikənse tərle. Mınsə bıqı nıqlap tuqramaj; ber nısa ajırım sıjırdar kılterev menən qanıqlənlər gə tura kılener. „Hul“ həm un apparıunistar torqodov sorından hun sənəqət praduksejahınlıv yşə faktarın kıre qaqırlıq mastaşlar. Ləkin bed xədergə kəndə sənəqət praduksejahınlıv kəndən kən artıp varıvıv kyrəbed.

İptəş Razintal.

26-27 nse jıl sənəqət praduksejahı 19, 5 pr. 27-28 jıl 23, 3 pr. qı yfə. 5 jıllıqtıv berense jıylıvda bed 24 pr. pa yşə kyrdek. 5 jıllıq plan vıjınsa ul 21, 4 pr. yfərgə tejeş inə.

Bınlı SSSR kıləməndə səsəv mājdanı 7, 4 miljun gıktarqı artıp, unıv valavıv praduksejahı 22 pr. qı artı. Safxuzda bınlı 3 miljun gıktar səsətelər. Plan vıjınsa kıləhe jıl əsən 5 miljun jer əderlərgə tejeşle bulhalar, ular 8 miljun gıktar jer əderlənelər. Kalxuzdar plan vıjınsa 20 miljun gıktar səsərgə tejeş bulhalar, ular 36 miljun gıktar səsətelər. Bılar varıhıla bedden eşse-kırtəjən massahınlıv aktıf qatnaşlıq aştında qına alqan unıstar teje.

Bınan hun ip Razintal bedden kərək sənəqət, kərək a. xuzalıq tarmaqında bulqan unıstar turahında bı kyp sıjırdar kılterep, dərəblej: „ikənse jıl axırında bulqan ədəkləktərgə qaradıanda, ular dı tədətəy nıgedendə yfəbed, „5 jıllıqtı 4 jıl“ luzınlıvıv tormoşqa aşırvıd. teje: Bıl ədəkləktər bulqan vaqıtta partejə vətə sıjuz kıləməndə eşse sıjnıv aldnı məsələne hıdger qujdı, Bedden vıl unıstar ular varıla partejanıv gınlıv hıdıqı əsən kərək baş qurqınlıv un apparıunizım həm kuntır rıvalıtejanır trıtskızem qaldıqı bulqan „hul“ bəgələşsəlgə qarşı kərək nıgedendə kıləp ireşək.

Kamsamul partejə jətəksele gəştında partejənən gınlıv hadı.

qı əsən tuqırvıv kərək. Partejə əsən baş qurqınlıv bulqan un uklıv, ul kamsamul əsən dı baş qurqınlıv. Bəgəgə itapıv anlamav ul bedden sıjuz eşendə sıjnıv kərək anlamav. Industrejaləşev, totaş kılıktıfəşev, nıgedendə kulak tı sıjnıv bulıv jaqınan vətərv luzınlıvıv qarşı sıqıv, ul—un apparıunizemdən qəmıvıv cırtahı. Un apparıunizemdən qəmıvıv cırtahı ul partejə lala, kamsamulda la ber. Şulajda bed kamsamulda un uklıvda vəqze ber ajırımlyqtarın kyrəbed. Kamsamulda jəş kulak tı tərbejəv—vıl bedden sıjnıv telək menən hıv berləşməj torqan undar tejejahı. Bedden sıjuz safındaqı batrak, jarıv qatlamına xaq quja belməv, ajırım zvınalardə kamsamulda urta xəlle qatlamı tətırenə bırev, pratık eşte, jəstərdə sıjnıv tərbejəv gə vıjlaməv, ul dıləstıva.

Bına bılar kamsamulda saqıqlıv un uklıvda ajırımlyqtarın. Bıl sor eşendə Ydäk kəmitəte həm vətə sıjuz, kamsamulda bulqan sıqıstarqa qarşı qırgı kərək alıp bardı. Ajırman ojoşmalarda bulqan unıq tejnrejların asıv halıv aşı, Ydäk kəmitəte pratık eşte bılarqa qarşı kərək. XVI nse s'jəzqa un apparıunizem lıdərđar bulqan Rıjkıf, Uqlanıf, Tımsık iptəşər ydərənən jalıqlıqlıqtarın ıqrar ittelər. Partejə ularqa jalıqlıqlıqtar dətəvde məmkinlek bırdə. Ləkin bed XVI nse s'jəzdan hun nej kyrdek?

—Bed un həm „hul“ apparıunistar dıvıv berləşkən xəldə janıv ber bluk tədər, partejəgə asıqtan asıq qarşı kıləvdəren kyrdek. Sənki bılar Rytın tejejahıv bıjınsa, bında „hul“ dar undardıv iqtisad tejejahınlıv, ə hunında „hul“ dardıv partejə həzım tejejahınlıv qavul itərgə tejeşlər inə. lke jədlə Rytın partejənən qıvıldı Ləkin unıv lıdərđar bıqı tiklem tavıv sıqırmav menən javar bırdelər.

Bed un sırtıfıslar gruppahıv asıq. Bılar, un frazalarqa tərən gən xəldə kypəngə „hul“ appzıtejanır kamsamulda bulqan Laminadze həm Şatskınpar menən bluk jahaqandar.

Ular berləşkən xəldə undar tejejahı hınsa: „bed ybēv tımrıv tıvənejtergə tejeşbed. Bed kalxuz xərkəten yfəterergə, vıl turala partejənən XVI s'jəz qarardarın tormoşqa aşırvıqqa tajeşle tygelbed. Bıjıqlıv jıl kalxuz xərkəten tıkserep sıqıv, bıqlan jalıqlıqlıqtar dətəv jıl bulıqqa tejeşle tıdər. Şıl uq vaqıtta ular bedden eşselərden iqtisadi jaqın kytərevdə fındlar tədər, tərle fındlar menən eş alıp varıvıv kyrməj, „hul“ dardıv kypəngə luzıqlıv.

ları vujınsa „beddə eşsələrdən matirjal xəldəre nasar“ tığən luzn- qıñı taşlaqandar. Parteja jetək selek itə torqan səvit apparattarın bojorakratlıqta qajeplər, ulardı bəgəngə səvit tədələşə menən jettəkselek itə almavda qajeplə- gəndər. Keskəj tərəkəmdən torqan bıl intiligin tar gruppahı vına- oşo rəvəstə un həm „hul“ bluk tıvıroqan. Bıl un – „hul“ bluk, apparunizemdən berləşkən janı manivı. Bıl bluk ydnen totaqr jıñ həm qəmali eşe menən tur- anan—tura pralitarejat xəkyməten jemerevdə eş alıp varqan—kun- tı-rivalytsejun kadrativşınna həm minşaviktər gruppahı menən qu- şıla.

„Bına nej əsən un apparuniz- eməta taqyla qatılyq udarjahalı- rqa tejeş Bedden əsən bılntili- gintar gruppahınan tarqan vıv- luk yde qırqıñı tygel. unı ved zaravlaçajt ittek. Ləkin vılar, vətə frunt vujlar həzım itevdə kiler sıqqan sijnfi kərəştə qırqıvlaşt-

ırsıq taqyla təbir itələr. Bedde sijnfi doşmandar Xəder taqyla nıqırsıq qarşılıq kırhətə, bıl qar- şılıq kiləəktə taqyla kışkenlə- şəsək. sijnfi kərəştən kışkenlə- şeve bedden pərtəja komsamı es- endəge vəqəze ver iliminttarqa təbir itte. Sunın əsəndə ular yd- dənən jıldarın asqtan asıd be- rləşkən rəvəstə pərtəjəge qarşı- qujalar. Bına nej əsən beddə pa- rtejanen gıniral hednəqın tormoş- qa aşırın əsən ike frunt vujlar qırqı kərəş alıp varın kərək.

Taqı ver qatəitərgə kərək. Bına sunın əsəndə ved un həm „hul“, apparunizeməta qarşı kərəş alıp varın menən bergə, patnə, kom- samul safında pərtəja hıdıqın to- rmoşqa aşırın əsən qul kytərep- tə, troktik eştə pərtəja hıdıqına qarşı alıp varınsən həm „hul“, blukı duırışnıktarqa qarşı qırqı kərəş alıp varındı taqyla qırqıv- laştırgə kərək.

(QATİ ALQBŞTAR).

Kamsamuldar—qor qıovsılıq bataljundarın avangratı.

Iptəş Stalin: „Kapital ildərendə krizis tejməgən tar- maq-huqıq qoral- darı jahaj torqan sənəqat.... Bıl hər vaqıt unı burzıva tamləkəttəre qotor- qan rəvəstə huqıq əsən ədərənələr.... Bıl qorallarıñ nər- hə əsən tygel, vəl- ki huqıq əsən“ tip pərtəjanen 16 nse s'jynda bık asıq əjtte. Tik şulqına hyddəndə irekle səvit ilenən anı grazdanı, bulasaq kərəştən jenelməz ərmə- şhe-əşsələr sijnfi həm jəş vətər- kamsamuldar aldında pərtəjanen tıvılyq səjəsəten ytkərev nıge- rəndə tav kevek il haqlav burıv dora tkənən anıajıvıd.

Şuqala bına kamsamul dıñ ydək vaşqarına kəmitə həm asıvavjaxımden ydək səvit kam- samuldar dıñ xərvı uqıvdar tı-

rahında xatta jadıv sıqardı. Ul xat vətə kamsamul jəcəjkələndə nıq iqtıbar menən tikşerelep sı- qarqı, kamsamuldar vətə kəstə „5 jılyqtı 4 jılda“ unıly ytvəgə ireşev menən səvit ilenə qul hu- dıvıv hər ver vandıtqa javar vı- rev əsən ədərlek buldırgıta te- jeş. kamsamuldar dıñ xərvı uqıv- darı menən oşo-avjaxım ojoşma- ları jul vaşsılıq itəsək.

Xərvı uqıv, xərvı tygərəktərgə kamsamuldar 100% tı menən ılyqtırgıñın, hər kamsamul ydənə ver tərle huqıq belemə espisseja- lis bulıvın kyddə tothın.

Bıl eşkə varmaq aş qaravı- ların apparunizem kırnəştəren tıdırgıvıv-səvit ilen doşman qu- ıyna vırgə tırgıvıvıvıv bulıv hanalalar.

Dajıv huqıq belemə, həm unı əjrənevə 100% tıv kamsamul aqzalar.

Q. SƏLƏM.

Men selərgə Halqın qaraştar haman vətəj.

Mensələr turahında gəzıttər vıtəndə ver genə tygel, ver nısa tarqır jadıv. Əle lə eş kərəgənsə qujılmaqan. Mədəni, aqartıv— prapaganda eştəre nasar qujılqan. Ajaq, əv kejemə menən təmin itev eşə nasar tora. Şunın arqa- hında mensələr arahında avırvı-

darı kyp kenə tarala vaşlanı. Kejemhed bulıv arqahında kyp kenələr eşkə jərəj alıajdar. „Eş vıləj nasar bulıv tıddən qaj- ırgıta tura kiler.“ tığən hyddərde lə jəş işetərgə tura kılə. Şular arqa- hında 500 kəşənən 300 gə qalır kıləvıd.

X. JAXIN.

Uñniktar jarıv dugavarı tədəi dır.

Asıvıv rajunında

Qajıv ver jəcəjkələrdən xələ.

Rajunda eştə unıly kyrəngən Malaj mujnaq jəcəjkəhe.

Bıl jəcəjkə vıjıv vəsən vaqıt- ında subutnik jahap safıxudın vəsənən sarqan. Kyrşə avıv tıger mən vıvahın vıvıqandar.

Kamsamuldar 100% tıv menən kaxuzda tora.

Olo valıv jəcəkəhe kamsamul dısatınənen alqan ıgenen 100% menən xəkymətkə tapşırđılar.

Qıomymən kamsamuldar dıñ ıgn ədərəve jıjnav zajım taratıv həm vaşqa sələsi, xuzıv kampanejala- rında qatnaşvıvlar jomşaq. Qaj- ver jəcəjkələr udarsılıq, satsejli- zem jarıv unıvna artıvavıv qal- ıvıv jəcəjkələrdə var. Məməlan: lıke vajramqol jəcəjkəhe ytkən jıl vətə eştə udar eş alıp varqan. Ə vıjıv vətənləj jəqlar qalqan. Bıl rajunda kamamuldar vatraklar arahında eş alıp varıajdar.

Rajunda kamamullardıñ səjəsi an-belem eştərenə nıqlı jul vaş- sılıq juq.

Kypkenə jəcəjkələr janında

M. u. P. R. a lıahıd,

aso avjaxım h. v jəcəjkələrə tədə- ləndə qalqandar. Ular dıñ nısa aqzalar var ular dıv belqən juq. Bıl rajunda „Linins“ Jəş kam- unar, gəzıttəre lə bık ad tarala, qajıv ver jəcəjkələ bergənə danala gəzıta juq.

gəzıta taratıvda jen hıdıqanır eşlən unıvna kərtə bulıvıv kamsa- muldarı juq tygeldər. Qazaj jə- cəjkəhendə Məsəqıtef Əvdrexman avıv grzdandarın gəztkə 15hum patpıskə aqsahı jıjır alala gəzıt jadıvıvıvıv aqsahı ydıaştəre.

xəder grazdandar arahında gəz- itə aldırv turında hyd qudıat- han, ver kamsamul aqsahı alıp qas- qajıv heddə jadıvıvıvıvıv tıd- ər: Məsəqıtef yde Bılarıtta indys- terja kyrşında uqır jata.

Kamsamul jəcəjkələrə əbenən pa- rteja julvaşsılıq lə juq dərəzə- hendə jomışaq.

Bındaj jeteşhedlektərdə vətəre- vda rajkamul tejeşle sarahın kyre- rgə tejeşle.

S. SADBİQBİF

II haqlıvın nıqıvıvıvıv.

Zajım taratıvda.

Yrgə Qıjıv rajunıv Tıvən Qıjıv avıv grazdandarı tarahın 250 hum aqsa jıjıvıv həm kıləsək jadıv il haqlıvın nıqıvıv fajda- hıvna 2 gıktar aşlıv səşərgə bulıv, 24 pot orloq jıjıvıvıv.

VILDANİVA.

Kamsamuldar eşə onotol- qan.

Dırtəjle rajunında kamsamul jəcəjkələrenen eşə varıstarı vık tıvən tora. Kamsamuldar səjəsi xuzalıv kampanejaların sıttəter. „Avıv səvıte eşlər ele“ tıpkənə qarajdar. Kamsamuldar dıñ səjəsi uqıvdarı eşləməj.

Kamsamul dıñ kəndəlek eşənə jətəkse bulqan „Jəş kamıunar“, həm „Linins“, gəzıttəre lə juq dərəzəhendə ad tarala. Bıl rajun- da „Jəş kamıunar“ varı 24 danə, „Linins“ 2 gıv danə tarala. Matbuqat taratıv, hər ver kam- samulqıv ver jəştar gəzıtə, luzn- qahın itkə alıvıv juq axıv.

Rajkamul bıl turala tejeşle sara- kyrhen.

Q. B.

İsməqılel iptəşkə tınləşeged!

Min, Bajmaq r. Tavlaqaj avıv kamsamul jəcəjkəhe sıkrıtarı, yd qulım menən xalıv arahında „5 jılyqtı —4 jılda“ zajımın 900 hum- ıv taratıv, ydem menən ty- vəndəge iptəştərdə tınləşərgə saqıram:

1. Nizam Taztdıvıv—Tav- ıvıv avıv kamsamul aktıvı.
2. Soltanıv Şərıf—I nse məkətp pərtəja jəcəjkəhe.
3. Boranqulıv Fəjzulla— Sıvın avıvı.
4. Arıblanıv—I nse mək- təp.
5. Azamatıv Xəkim—I nse məkətp.

Eşegedde nısek vojımqıv atqarılıvıv turahında gəzıt aşə signal vıreged.

FƏXRİ İSMAQİLEF.

Dajuş, IX nse kamsamul s'jyzyña tiklem 8 menle „Lininse“!

Hər ver kamsamul, eşse—kalxuzsı jəstər qulında ber gəzıt bulıñ!

„Lininse“ne uqıyıl, taratıl!

Bedden alda. bernse qınverqa tiklem „Lininse“ gəzıtın 8menle tirazqa jetkerev burıs tora.

Виль - Başqortostan kamsamulı Tatarstan kamsamulı menen tēdēgān satsejalizem jarıyş dugvarında şulaj quja.

Bed, „hər ver kamsamulıqa-ber „Lininse“! „luzıñın oşo kēn-gə tiklem vojomqa aşırtıq tejes-bed.

Rajkamuldar, jəcəjkələr, ajrım

kamsamuldar, xəvərsə - kalxuzsı jəstər oşo vaqıtqa tiklem vıl burıs tı vojomqa aşırtı, idaravıdqa signal bireged!

Gəzittərəvıd kyp taratıvıslarqa vıslaj ıer jıllıq gəzıt jevərsəkbed hām gəzıtevadıd rəsēmdəren vafır sōqarasavıd.

Bajkamuldar, jəcəjkələr! Hedden praktik eştān signal-dar kētəbed!!.

Pucta tiligraf vylektərenə Smutır vaşlandı.

Pucta—tiligraf eştəre xalıq kamsarjaty hām unıñ Məskəvdəge urğındarın eştərenə tikşerev teləge menen vətə sajuz kıləməndə puctaqa smutır ydāk ştavı eşkə kereşte. Oşo smutırqa elemtə eşseləre sajuzıñın Başqortostan idarahı la quşıldı.

Smutır 15 nse nyjəverdən vaşlar, nyjəver, dikəver ajdarında ytəsək hām elemtə apparattın Başqortostan şarttarında gəzıt—zurnaldar dı xədmət ejələrə masahıña iltev eşe tikşereləsək. Başqortostanda smutır eşenə ölkə ştavı jətəkselek itə. Vıl ştap, „Kammuna“, Başqortostan“ hām „Krasnaja Başkireja“ gəzittəre, Başqortostan elemtə idarahıñın matbuqat siktı, elemtə eşselərenen ölkə sajuzı RKI, Başpraf-səvit, kamsamul ölkə kəmitəte hām vaşqa qıdıqıñıñ ojoşmalar dıñ vəkildərenen tēdēldə.

Rajundarda şundaj uq smutır şaptar tēdēlərgə tejes. Vıl şarttar rajun gəzittəre ridaksejalar janynda, jə ular bulmaha, partejə hām kamsamul udarnik, rajkum-dar dıñ mādāni massavaj kampanejalar vylektərə janynda tēdērgə kərək.

Avıl jerendə smutır, uqıv jorttarıñın uqıvıslar dıñ hām varlıq jəməqətslekten turanan tura qatnaşsı menen partejə hām kamsamul jəcəjkələrenen mādāni

kēn kyreş siksejələrə tarafıñan ytkərelərgə tejes.

Ştap tēdērgə mēmkın bulmaqan urğındarda xəvərselərdən smutır brigadalar jenel kvalirejə gruppalar hām vəşqalar dı ojoştororqa kərək. Urğındarda tēdēlgən şaptar smutır dıñ vırtıstı hām unı ytkərev tərтіben xalıqqa anlatırqa kərək. Xat hām tēqdimdər jıjnav eşen maxsus jəciktər qujarqa. Smutır turahında jıjlyştar ytkərelərgə tejes.

Smutır vaqıtında urğındar dı puştı ucırdınejələrə, gəzıt vejuralar, ydārenen eştəre turahında xalıqqa kın xisap vıreğə tejes.

Smutır matirjaldar dı—qariza, şikəjət, tēqdim hām vaşqalar, ydārenen nej tēbtə vılvıdar dı qarap, nıñdāq puştı prıdprejətejələrənə RKI gə prakuraturaqa elemtə sajuzı urğındar dı, tadartıv kəmisējələrənə hām vaşqalarqa jevəreğə kərək.

Svudk matirejaldar hām smutır jomqatı vaşqa smutır jıjlyştar dı tikşerelep, ırafıane qanan hun ölkə kıləməndəg-smutır ştavıña jevərelələr.

Vıña vıl puştı tiligraf smutır dı vıgerəktə matbuqat turahında ber udarnik qatnaşır ular dıñ jətəshedlektəren asarqa tejes.

Smutır udarnıq: Oj. Basırt.

Kamsamullar udarnıj eşləmāj.

Boraj rajunı kıləməndə vəsən, vərəngə ədərlev hām xəkymətkə bulqan burıs aşıqlar jıjnav eştəre 1 nse nyjəvergə 100 pr. qatırtıvıñ tejes bulhala, 25 pr. la ytəlgəne juq. Vıñda vıgrəktə Calqar, Şavaj. Qodas Mullavı jəcəjkələrə hyrən qudqlalar.

Qıymıñ rajun kıləməndə vıl kampanjalarda kamsamuldar dıñ qatnaş jomşaq. Vıl eştəle vajavaj tımp kərək. *Kim.

Jəcəjkə qıdıqanıs xəldə.

Bur—Aqalı avıl kamsamul jəcəjkə elegerək vaqıtlarda kyp kēn eş kyrtəhələ, vōgəngə kēndə vətənləj tarqalıv, jemerelev alıd.

Rajkum hām jerle partejə jəcəjkə tarafıñan kərəgensə jdək-selek itməj. Jəcəjkənən eşen jəñ-lənderəgə kərək.

S. VƏJESEF.

Juqarıla (uñdan) ip. Əzəlilej—şaxıjur Başturqka yrlatılğan. Hıldan hem tyşan da Linin urdın menen əyləkləngən udarnik Dıpo eşseləre.

Iptəş İxsanıf Zinnət.

Iptəş İxsanıf Zinnət, 1908 nse jılda, Jılayır k. Qıpsaq jorto, İbraj avıl dı, jarı qalılə tıyqan.

İxsanıf iptəş 1929 nse jıldan vırlə partejə aqzahı. Ydēnen tırtıslıq arqahında, kamsamulda aktif eş kyrtə. 1928 nse jılda Jılayır kantkamul dı instruktor itep vılgelənə. Hunq vaqıtta Bajmaq rajun kamsamul kəmitətenen sikritar itep vıldələnə.

Qatı hıvıq yter avırtıv, vėdren aranan unı vaqıt dı juqalı-tı... Ul 27 nse nyjəverdə yldə. JAPPARİF.

Xəlkəj avıl kamsamul jəcəjkəhe eşləmāj.

Qaraqoş r. Xəlekəj avıl kamsamul jəcəjkəhe jıly qıdıv rəvəştə vərə torqan igen ədərlev kampanejā dı, qıymı mēzvyı uqıv inderevgə, „5jılyqtı-4 jılda“ zıjıñ taratıvqa hı vır tērlə qatnaşmaqan. Kamsamuldar kalxuz dıñ nərħə ikənəndə vėlməj-dər. Avıl dı kalxuz vır vıt, nıgə inməjhegəd? tıp horagas:

—Bedgə kalxuz dıñ kərəge juq tıp javar vırlər. Avıl dı kulak hām səvdəgerdər bulha la, ular: vėdren avıl dı kulak dı səvdəgerdə juq tıp aqıralar. Qaraqoş rajkamul vıl jəcəjkənən eşen julqa halırtı kərək.

İSLAM SƏJFETTİNEF.

Sikritar huqıqı suqmarı.

Jəcəjkə eşləmāj.

Keləş (Şışmə rajunı) avıl kamsamul Vəletdin Mardanıf 1929 30 uqıv jılda Avraj jorto, „Narimanıf“ kalxuz jəstəre mək-təvənə uqırtı vər kergəjne.

Ul məkəptə kamsamul jəcəjkəhe vōjorahıña partejes hām uqırtıvıslarqa qarşı ojoşqan şajkalə aktif aqza vıla, urlaşa, kəltəşkal jodəqtar vırtı, it on urlap satalar. Şul „jegetlektəre“ eşen unı məkəptən qıvalar. Məkəptən qıvıltı keləş avıl dı qajıv menen tikşerməjensə turanan tura kamsamul jəcəjkəhe sikritar itep qujarlar. Ləkin xədergə kēndə Mardanıf vər nərħə la eşləmāj. Xatı kamsamul Şəraj Tajmullin-də kysək menen qıjıñaj.

İkmək ədərlev hām vaşqa kampanejalar dı alqanda, kamsamuldar qatnaşmajdər. Jəcəjkə massa qojoroqonda həjrlə. Vıdā Şışmə rajkamul sara kyreğə tejes. „Buntar“

Səjəsi uqıv nasar.

Bılarıt r. Sərmən aqıl Ş K M kamsamul jəcəjkəhe səjəsi uqıv eşenə vətənləj halqen qaraj Səjəsi tıñarək jətəkşenə vır tērlə jərdəm kyrtəlməj. Şulaj uq vətə tərbejəvı eştə dı nasar qujıl-qan.

„QBRAQA“

Məs'ıl məxərre:

S. TİMERBULATİF.

HAJLAVDARDY JONLE, QANIQTÄNERLEK YTKÄREV ÖSÖN

mädäni kəstər—kına, tejatır, radeju, klup, stina gəzittäre

vajavuj, jalpyly anlatıv eştärenä xedmətkäl

Pravitatejat diktaturahınyñ arqa tajanısy bulqan avıl saviittärenä sıjnıfi totanaqlı, aktif batrak, jarly, kalxuzsıylardı hajlavıq.

Saviittergä hajlavıq ađerlek jomısaq.

Avıl saviittärenä hajlav ađerle-
genen varısy jomısaq bulıv, qaj-
ıy ber parteja häm başqa ojoş-
malarıñ vıl eşkä ađerlektä
vajavuj saralar kymäväre tura-
hında ölkä parteja kemitätenen
kınaıtelgön ösönse plinımy äjter
ytte.

Qajıy ber parteja, praisajuz,
kamsamul ojoşmaları tarafınan
nasar, halqın qarastır bulıv, vaja-
vuj saralar kymäv arqahında
vıl eşkä eşse, batrak, jarly, kal-
xuzsıylardıñ tulı fikeräre tur-
lanmaqan. Kulak häm unıñ agint-
tarına vılşaviktärsä qatı atpur
virev jomısaq ırındardı kyrergä
vula. Qajıy jerdärdä hajlav kə-
misejaläre tedelmägändär, tedel-
gön jerdärdä ular saıyna sıjnıfi
totanaqlı, sit ilimintardıñ ke-
revdären kyrergä vula. Şunıñ
arqahında ađerlek eştärenä qə-
mälä apparıunıstırsä eş kyrev-
därdä lä osoratabıd.

Kilasäktä, hajlav aldınan vaja-
vuj burıstardı anlatıv, massavıj
eş alıp varıv ösön kamsamul-
dardan avıldarda mädäni vriga-
dalar tedergä kəräk.

Vıl eştə kysmā kına, stina gə-
zittäre, avıl saviittärenen eşlägön
eštären anlatırlıq, şul burısqı
jaqın timala spıktakeldär qujylı-
qa tejesle.

Avıl saviittärenä hajlavdar tura-
hında SSSR Ydäk başqarma kə-
mitätenen mörəzäqäle menän hər
hyd.

Igen ađerläv fruntında.

Başqortostan igen ađerläv zadıneja hın al-
dahäm arttırıp ytıgön ösön 2 miljun humlıq
tavar jevärerä tıgön xäerdä işetkäs, Yrge
Qıjıq rajunı, İbraj avıly grazdıdarı vıl
tavarı qarşılav ırınında zadıneja 100
pr. ytäv öntönä qıdıl avuz menän 49 sintnır
kalxuzsıylar 44 sintnır igen tapşırılalar. Baş-
qa avıldardı häm kalxuzsıylardı ydēved me-
nön tıñlaşergä saqravıd.

MURZIN Q.

IGEN ÄĐERLÄV FRUNTı

**Dikəberdēñ huñıq 5 kōnlögē
1,9% qıña ybēş vırđe.**

Rajundardıñ dikčer 11 enä vırğön maqlıymättär vıjınsa Başqortostan
kylämendä igen ađerläv dā dikəberdēñ huñıq vıl kōnlögē neı varı 1,9%
qıña ybēş vırğönē kyrenä. Jıllıq plan 109%qa ytılgön.

İñ alda Qonşaq (109,5%), Qırqıd Mejäkä (100,2), Arqajıq (99,4),
Byzdäk (99,2), Janavıl (99,5), Jeldär (95,2) rajundarı varalar.

Bişvılök, Dyrtejlä, Mişkä, Zejancıra, Qıjıq, Miläyaz rajundarı plan-
dı 90-93%tarıqa tulırqandar.

Maqar (65,7), Vırxtatur (67,9), Nurıman (87,5), Ävjälil (87,9), rajunda-
rı artta varalar.

Maıly orloqtar vıjınsa 5 kōnlök, ytken 5 kōnlöktärgä qarata 37,4%
kənev vırđe. Kōnvaqıy 5 kōnlöktä 99 tunna, jegen orloqı 169 t. häm
kinder 55 tunna ađerlägön. Jıllıq plan vıl ös kultura vıjınsa neı varı
32% qa qıña ytılgön.

11 nse dikəbergä jıllıq plan ajıym tarımaqtar vıjınsa: safxuzdar—
68%, kalxuzdar 110,7%, kantraktavajıt itken xuzalıqtar 124,9% kantrak-
tavajıt irtmägändär—105,8% qa ytıgändär. Orloq ssudalıy vıjınsa planı
103,2% qa ytılgön.

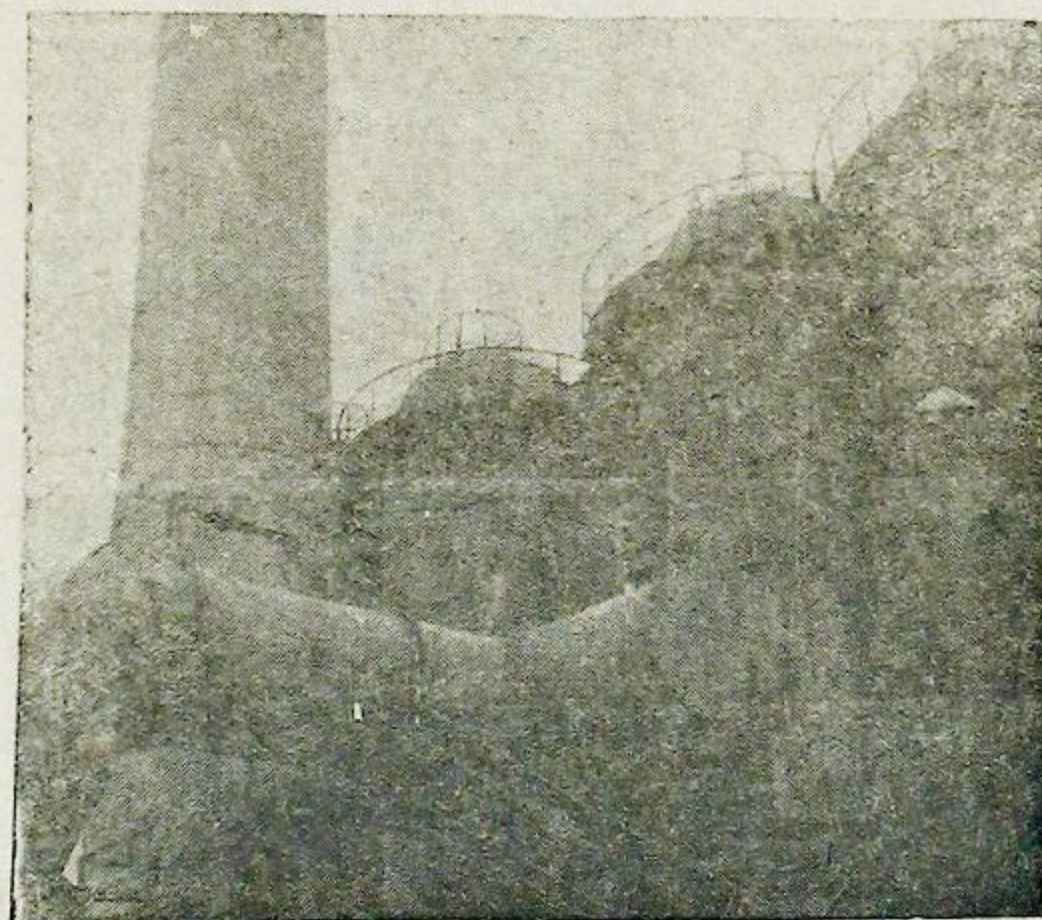
Zajım taratıvıdä.

Jarısqı saqravıd.

Byzdäk rajunı, Tavanıy Kıl kamsamuldarı „5jıllıqtı—4
jılda“, zajımyñ 210 humdıq, häm jəcäjkärgä 30 hum alıp,
oşo avıl jəcäjkälären tıñlaşergä saqravıd.

1. Kilem. 2. Qarqalı, 3. Östyvä. 4. Şlanıykıl, 5. Jarmun-
sa h.ä.

Saqrıvıdıñ ytälēşe turahında „Lininse“,aşa signal vıregeđ
Z. QıJLEIEF

Bilarit mitallurgeja zavottarı—dumnalar.

IX—nse ølkə kamsamul kənfiriusejə henen mərəzəqəte.

Q. BASIJR,

*Pralitarejat kadbrdarb æterlævdæ partejoneŋ giniral julbn godovsb appartunis, vriditeldær pralitare
jat sutb qarşbna bamaroŋa tejestær.*

Partejənən niyəver plinutyan
hın ved kadərđar ədrəvdə kyp-
kenə unystarqa olğəstek, ləkin
kadərđar pravlimahən xəl qyla al
qanvbyd juq. Qiganttar ilenə əj-
lənevse mədəni, iqtisadi hem tix-
nik jaqtaq aldyoqy kapital ildəran
qyvyr jeler udyr kitev burysın
ytəve pralitarijat ilenə, pralitareja-
ttan syqqan kypləğan sənəqat
həm avyl xuzalyqy belgestəre kə-
rəktər Burzyva syjnybnnan sy-
qyr, sən idejalugejahy menən sit
i kapitalistareyna vəjləngən iškə-
nən qaloqan qajhy ver belgestər
sit il intirvintarə, kuntər revaly-
tsejun ojoşmalar asylyv taqyla
ver tapqyr kadərđar məsələhendə
kyp eştəhe həm vupravlimany xəl
qylyvda ölkən kəs kərək ikən-
lekte qujalar.

Parteja h m x kym t v l tarmaqta q rqa saralar kyrep, b t  k s men n q  qa v q t esend  kad rdar  derl v prablimah n x l q lyrqa  nt lyqanda, ba qa satse jalizem tarmaqatrndaq  kevek b t he s jnf n b t rg  j d totqan v kild rd n q rqa qar   ly  n osorata   ssel rd n kad rdar  derl v frunt ndaq , Milufka tixnikumynda assloqan, q m li   t  ap partn n  q batqaq  v l   k  as q misal b le ala.

Tixnikumdən xəbə

„Milika tixnikumənnən eske xəlen
həjləv həm pralitarejattan kədr-
dar ədərləvdə plandan yələven
kırhəv əsən səjferdərən hyd
birhək, məsələ asəq bulır.

Tixnikumdə bələhe 241 uqyvsy. Şulardan 148 e kamsanal, 7he partejele. Tixnikum aqramundar ədərlep soyara. Uqyvsylar, uqyvsylar həm tixnikumdən başqa eştərendə eştəvse tiptarqa tuqraloranda məsələ asla təşə.

Uqytlesbiar satsejal sby
starb janyon

Krədtəpənlər 7 keşə, dvarən həm ruxanəjdər 3 keşə, xedmətkərdər 2 keşə. Tixnikumdən xuzalıq eştəre buyege mədire qəməli eştə un a-pportunis. kulaktardə jaqlaşqan hə m ular menən bergə eş aləp va- ryanlıqə əsən pərtinənən səqar- ıloqan. eş başqarəvsə məzin qəbə. qəvsəlar sit iliminttar menən tul- ırləloqan. bətrək həm jarlılıq m- sətə aştənda sijnəfi doşman bala- larə uqəjdər. ver, ike mifəl; hatəvsə balaahə xəjbullin bəqa tikləm yd- enən satsjal həqəşən jəşerep uq- ınlə. vəjəl tiknikumdə vətərəps- qəvsə Kaqarmanəf, kulak. hotəv- sə balaahə həm başqalar...

Uqybyvylardn ajyrm xarakter-
isttkalary bedg tdybla mslane
asa tsa.

Oplatkuf—elekke minşəvıyk, T-imerəzef kaiməjahnnan səqarəbqan safxuz təfələşənon doşmanə'—Əl də vathəndar ular həddən safxuz-şəbqətey.

Qlminovskej — (duxaaɲɲɔka-
dimeja ɓəɓɓəŋ). ɲɛɓɓɛ ɔɔɓɛjɔɓɛ,
ɲɛɓɓɛ telehamqortsɲɛɓɓɛɓɓɛɓɓɛ
klassikarɲɛɓɓɛ ɓəɓɓəŋə kyɔɓɓɛɓɓɛ
qarap tɛɓɓɛɓɓɛ ɓɛɓɓɛɓɓɛ: ɲɛɓɓɛɓɓɛ
ɓəɓɓəŋə ɔɔɓɓɛɓɓɛ ɓɛɓɓɛɓɓɛ kɛɓɓɛɓɓɛ
hanaj ham ɓɛɓɓɛɓɓɛ.

Səjəsi həm səjufi təbəjəgə
narəq iup

Səjəsi təbəjə həm jəmcejəttə
 əcənəv hun dərzələ nasar quj-
 ləjan. adminstratseja həm pidagu-
 ktar səjəsi təbəjə eşənə baha bi-
 rıməjdər.həm "səjəsəttən sittä,"—ti-
 pquyidər. Kadərđar ədirləvde si-
 tkə qagadar. aqranumejə fəne səj
 nli fən tyqel.. tıdər

Tixmikumdən eşe sit ilimint-
ər menən sivarlınıv, pidaquktar-
dın vurzıva sujnıfınan sıqıvda
rı partejə həm xəkyməttən satsej
alizem tədəvdəgə səjasatənə qarşı
qullanıv unı qəməli eştə ytkərə
vartıv, uqıvsılar arahında məs-
ələgə opportunistatsa qaravıv grup
palar tıva. Ular:

1) Kalxuzlarda sýjnfi kərəş
juq tejev (Timerkacyf ciskala).

2) Kulaktardə uşaq həm jəvəş
gruppəyə bələv, ulardən bərehe
kalxuzqə alyvturəəndə Xəvibullin
həm Tiqipkalardən həyləvdere.

3) Kəlliktiləşəvdə mixaniksej
genə eşləvydenən yd—aqışqa
bşanov, krəktejən xuzaləqtarnın
əle kəlliktiləşəvgə jaraqış tygel
teejəvdər

4) Səjəsi xuzalıq kampanejala
rın (igen ədrləv, qəđyl avnızdar
ojořtorov) ytkerev julın vođov
hım bařqalarđ qəməli eřtə gəv-
đələnd ərdələr. Pidağuktardın
ařytan ařyq satsejalizem təd-
ləřnə qarřı bulıp, dərəftər əđəv,
mixanicskej -tar rəm'kula belge-
tər ədrləvđə alqı qujıv, uqıvđın
qəđəv vaqıtında uqıtıvıř-Skara-

siguivutuz bildohed jergo qisuvb, Karinin hem Gladkustuz

uqovsların zəcat bürəv əsən qala-
qa varıqqa quşır, tixnikumdan
7 saqıym jıraqlıqta qalala təröv-
darı, nındoj juldar menen kadeş
dar əderləvgə qarş kərəşkonnek
təren azyq kyrtəylər.

Tixnikum medire Tarasof
sitter tēbrenda.

Tarası sit ilimint pıdaguktar tə-
'birenə birelep, sijnfi totanaqlı
uqıtıvsılar həm uqıvsılar aldən
da dərəcəhen juqaltqan tixnikum-
da bızıbrazejalar tıvdırıvsı vı-
ditellek eştəren ojoştırvosılarınqı,
tınsı qarap eştə pırspek tıva
kırmaj julbaşıslıq itkən, yd ara
tənqitte qıbbıv, kamsamul həm
prafsajuz ojoşmalarınqı inseqati-
vaların vtırevlər.

Tarası tən eştərə buldılar. Ul
jəcəjkənən ajsrıldı, məktəptən
eştərən bergə tikşerməne. Məktəpkə uqıvsılar qəbul itevdə
səjnı aş ytkərelməne. Sıt ilimintardı alıp, batraktardı atka-
zajt itevdər buldı.

Adminstratif—texnieski eşkä yrlätelgän paravuz—rimunt zavıt
esseläre—kamsamuldar torkomə.

Kyləm artynan qylyv.

Avyl xuzalyqy belgestore-agranumdar syqaryvda dorezeloren qaramaj, ulardyñ han jaqtary qy-na kyp bulvory iqtibar itelde. Agranumdar sajosi nadan, sajñit terejohed, saisejalizem tetheloshona ber ber tethela iqtibar itmaj torqan tar belgestor bulyp syq-tylar.

"Varazdineja" safxuzında eş-ləvse Milika tixnikumın vətər-gən ver, agramum əs yıl vujəna kunter-rivalytsejun eş alər vardi ("Krasnaja Başkireja" 2-sintəber 1930 j.)

Kadınlar ödələyən bəşəriyyət
eş mülkiyyət bəşəriyyət satqarlıq
jəmət, ictimaiyyət, Mülkiyyət
kəməndə kəməndə.

„Atalarıqıd savata
kejde, hedde Şunın
menen ylerhed“

Aiaq keje me horap kilgen bat-
rakka, texnikumda javapli eşse-
he sulai tip javap birə.

Timer jül eşlərgə miblizavajit
itelgən 100 kamsamul həm uqəv-
sılar ber aj bujənr tixnikundən
jəbərmiş. səbəplə aqsahəd eşləp
jatqandar. Uqəvsılardən tormoş-
tarə hun dərəcələ nasar tora. Ja-
taq xanalar bəşbəraq, ətəol urəndəq
tar ad.

Bylmələrdə furtuckalar juq, hı-
vıq. Hıgedır kın bylmələr jaqlı
maqlan vaqlt bula. Tıxnıku mädıre
Tarasyl qıdöv tädöv sizunın
da Mäskövge kurısqı kılave sı-
vıple, tädöv plans ödölö. Un
men 474 huı rımunı hın tädöv-
ge jıvörelgın aqsanın 62% fajdı-
lanılmıj qala. Uqıvıslar aqıv, ke
jım menın nasır tımin itelölör.

Uşal uş menon administratseja-
nın xuzahıdlesı, insejativahıdlesı
arqahında rimunt jahıqın nımo-
lar tıd vıdolov, vatsılvıqa jıd
totalar.

Səltədar, uqıvsılar ~~z~~arahnəda
tərlə sirdərdən kyp kənə təşkil
itkənən kырhətələr. Miditsinskej
smutər dan hın 162 uqıvsınlıq
tada tygellege belende.

Uqəvsylə tormoşo kyp kenə sirdər menən aqəvlanqan. Qəddər həm irdər arahənda jenes' totanaqəhdlyq, rvaestəva, şkur-niklyq, kynel təşənkələk, fakətarə var. III kurəş uqəvsylə kəpiratsejanan pradyktə aləv menən bergə, stalavajdan aşavdər, Şirakuva uqəvsylərqə paltələr bylgəndə əftəndə buləvqə qaramaştan ydənə aləv, ləşbuldindyn kam, jəcəjkə sikritəş buləvynan fajdalanəp, Syrypa iseməndəge stipindəjəne vatraktan aləp, ydənə ydləştərevdər vylardəş asəq kyrhə-tələr.

Milika tixnikumında kadərđar ədərləvdəge qəmali eş apparatu-
nislıq həm unı tıvđırıvsı beđ-
gə doşman iliminttardıñ vısrıq
sıñnı jəđdərə bətə gəvdəhe me-
nən asıldı. Bıl eşte həm undaq
ajrıñm vriditeldərde kiñ eşsən
massanıñ səfqəthəd tənqit utına
totop, bətə tamırı menən aqta-
rıñda tejesbeđ.

İDARA: Milka texnikumların matirejaldar baxışına eşte tikşerev əsən taq matirejaldar kətəsed.

Tixnikumdəy, partejə kamsa-
mul jəcəjkələre kyrelgən saralar
turahənda tidd kəndə matirjaldar
jəbəreqətd.

Kalxuzdan qaytib.

Byzdək r. Tavanlı kyl avıyl
„Baxtizin“ kalxuzıyna inep ojala-
dan jete kulakty asyp, qayyp sy-
lardyq.

„KAMSAMUL“

Еацъ ка|хуздар тьва.

Boraj r. Janb Qaraqoş avylynda
35 xuzalyqtan "Qadyl yktäer"
kalxuzb ojošto. Xäfär jad qy
säsevgä äfärlek başlandy.

„Lininse“ ne taratvda jarbş asajbq.

„Lininse“ gəzite—kamsamuldan Başqortostan ölkə kəmitəti urgub bulb, başqort telendə, biş kəngə ver tapqır səqır kilə.

Unb tirazb kamsamuldan IX nsb vətə Sajuz s'jyzna tiklem 8 mengə jetərgə tejeş ine. Ləkin oşo kəngə tiklem bvl əle bik vələkəj handarqa qvna jetkən. Urndaqk kamsamul ojoşmalarb unb taratvda vajavuj quđqaləş kyrhətə almajdar. Hər ver kamsamul qulbnda ver gəzit bulhən tigən luzynqy tulhəb menən vojomqa aşmaj əle. Şulaj uq firqəhəd eşse, vatrak, jarlb jəštəre arahnda massavj taratvdy julqa qujarqa kərək.

Tiddən qyrqa hynblyş kərək. Rajkamuldar quldarbna birelgən kantryl handardbny ytələşənən IX nsb s'jyzqa raprttar birergə teještər.

„Lininse“ neŇ tirazbny yštərevdə, unb jalpblaştırvda urbndarda paxuttar ojoştəroqqa, jarbštər asarqa kərək. Jəcəjkələr menən jəcəjkələr, rajkumdar menən rajkumdar arahnda satsejalizem jarbş dugavardarv tēdər, udar eş albp varqanda, anlatv eştəren julqa qujyr, massa fikeren tuplaqanda qvna, unb jalpblaştırvbny jenel bulasaq.

Jəged! Qajhb rajkamul, qajhb avyl jəcəjkəhe bvl turala nindəj eştər vaşqara?

Kamsamul, bvl fruntqala ydenen hanhbd udarniktarn birergə tejeş!

Xəbərdər jəvərev əsən ədris: Əfə, Jəgyr—Sazunb uramb, karpus № 3, „LININSE“ idarahb.

MATBUQAT TARATVDA

Hər ver kamsamul, xəbərse — udarnik!

Beddə, kamsamul matbuqatbny jalpbya taratvby, dəjəm alqanda tyvən tora. Beddən kamsamul həm xəbərsələr „Lininse“ həm „Jəş kommunar“ gəzittəren taratvda nqlar quđqala almajdar əle.

Qajhb ver xəbərsələr, xəbəselek eşən fəqət gəzittərgə xəbər jədv tip kenə qarajdar. Bvl qvna xəbərsəlek eşən ytəj almaj. Bəlki hər ver xəbərse, hər ver kamsamul matbuqat taratv, unb jalpblaştırvda, sistimalb rəvəštə kankrit eş albp varbyqa kərək.

Beddən ölkə kyləməndə dikəver ajnən vaşlar matbuqat taratvda udar aj ytkərelə. Bvl ajda, hər ver kamsamul, xəbərsənən vazifahb—matbuqat taratv, pucta byektəren tikşerev, gəzit—zurnalardbny ejələrenə tapşyrtvda vətə sarabny kyrev bulbyqa tejeş. Bvl ajda hər ver kamsamul, xəbərse udarnik bulbyqa tejeş! Bvl eştə jarbş mitədtarn qullanbp, gəzittər aşə signaldar birrgə tejeşbed. Bed, „Lininse“ ne 8 mengə, „Jəş kommunar“ dy 10 mengə jekerev əsən kərəşergə tejeşbed.

Min ydemde, matbuqat taratvda udarnik tiep iqlan itəm. Prak tik eştən signal birep varasaqmyn. Jə, vaşqa xəbərse iptəštər! Hed nej eşləjheged?

Udarnik: Qf. Basbjrbf.

Matbuqat taratvda.

Tinləşeged, bedgə!

Bed, Bilarit r. Sərmən kalxuz jəštər məktəbə jəcəjkəhe janbnda tēdölğən 20 nse numirly „Frunza“ ətrət pejanirdarv hər verbedgə „Pejanirskaja Pravda“ həm ver nej tiklem „Lininse“ gəzittəre aldybp, şul uq rajun, Qadaqqol avyly Nariman Narimanbny ətrəten tinləşergə saqyavbd.

Şaripf Moxtar.

IDARANAN: Kilasakta, „Lininse“ ne taratvda asbq sbjftər menən kyrhətelgən xəbərdər ketəp qalavbd.

Qf. Salam şiqrb.

Dajuş udarniktar

Hər ver tandb—
Kələp qarşə ala,
Mital təmen eskən jərəktər;
Hər unəştə həjhək,
Ədələp həjhək—
Nirva vata vyna ədəktər.

Qolas jəjep jatqan kin jalanda,
Tēdöləş vara,

gigant tēdölə;
Il şavlatbp kiler kēndərgə,
Başnələre kykkə huđyla.
Kyrəhedme:

Vulga, Dniprdar,
Qosaqlanb janb qalalar;
Siləvelə,

Xarkef,
Sivkambajda—
Qyr tultyrp gigant halalar.
Ləkin ular qvna,
Ularqyna,
Həjrətə almaj vətə varbštə;
Bedgə taqyla—
Şundaj men urbnda:
Tēdöləş kərək,
Gigant jeteşhen.

Savatalb jarlb Safbj aqaj,
Kyp intekte
Alaşalb janqybd kēnēndə,
Kalxuz bulqas
Bəgən haqnyr kətə,
Qoros atqa menep jərərgə.
Ə, zavbtta,
Ut kyđ Jvanda bit,
Hər kərəštə jenep dan ala;
Xarkef birgən janb aftalarqa,
Ultırtərgə kərək unb la.

Şuqa vyna
Danbas kumer birə,
Baku qoja ilgə nifette;
Ə tēdöləşkə:
— Urall!
Urmanbny bir,
Parvuzdar albp jəgərthən.
Beləhenme?
Vulga jalabny la,
Ukrayn da
Hinə qul huđa.
— Urall...
Ilgə kərək matirjalbny,
Kərək janb qala tēdərgə!
(Hunb kiləhe handa.)

Yddəren tanıttyar

Bilarit r. Juqarv Sərmən avylynda 1929 nsb jlda 30 xuzaləqtan ojoşqan „janb jul“ kalxuzv xədərgə kēndə jaqşv eşləp jata. Yde nen, əštənə tēşkən vətə burstardbny ytəj ularqa kantryl nha bujbnsa 50 hum zajbm birelgən ine ular 90 hum itepaldndela Qyđyl avuzdar ojoştəroqanda vaşqa kalxuzdarqa qaraqanda igbnyarbyq birđelər kalxuzdybny ajybny xuzalyqarqa qaraqanda artblyq turahanda anlatv albp varalar, ajybny xuzalyqtar kalxuzqa kerergə qariza birələr. jazqa vətə xuzalyqtarbybny kalxuzqa iner vətəvdəre kətələ.

X. XƏKIMBY

EŞSeler vriditeldərgə javap birelər.

Dniropitruvskej. „Pitruvskej“ həm „Linin“, isemendəge zavbtbny həm qalalaqa vaşqa pridprejətejlərdən eşsələr, „Prampartejə“, eşənə bulqan suttbny jəmqaqy turbnyndaqy infarmatsejanbny tynlaqandan hun, juqarv juttbny həm SSSR Ydək Başqarmahbnybny qararbyn jaqşv tip tavalar, Eşsələr kampartejə tirəhenə nbybraq tuplaabryqa həm yddəernen vətə kēstəren pramfinplandy artbryp ytəvgə birrgə vəqda itələr.

Adissa. Intirvinttarqa javap itep „Dzirzinskej“, isemendəge timerprakat zavbtbnybny eşsələr 5 men humdan artbq, „Başəvik“ zavbtbnda 5 men 600 humbq zajbmqa jədyldylar.

Liningrat. „Prampartejə“ nen zejanbna, burzvanbny bedgə qarşə huqlyş ədərləvenə, „hul“, həm un apparatunistarbybny sbyqštərybna Liningratbny aldənyqy pralitardarv yktəber, nyjəber ajbnda Liningratda 10 men eşse partejəgə inərgə qariza birgən.

Umslej. Lininskej—Umskej ydək eşsələr kəpiratibnybny kəllik-

tife, vriditeldərgə javap itep „5-jylybqtə 4 jylpa“ zajbmna 8 men aqsanbny sruqnnan elek tyləne, həm janbny 9 men humbq zajbmqa jədyldy. Aqsahbny şunda uq tapşyrdylar.

Uqyv jaqşv

Bilarit r. Juqarv Sərmən avylynda məzyuri uqyv, nadanlyqtb vətərev kurbnynda 28 keşə jaqşv qvna uqyr jərəj. Şulardan kalxuzslyar 24 bulbp, ajybny krəštejəndər ad bylyqtyblyqan.

Ş. XƏLILEF.

Izbac eşləməj

Sərmən avylybny uqyv jortonda eştər bik nasar, izbac bulqan iptəş Safin kitap albp uqbyqa tēlv-selərgə verdə kitap birməj. Xalqqa: adaq kilerhen, irtəgə kilerhen, tip vojourakrattarsa meqəmələ itə. Tid kēndə vbya tejeşle sara kyrelhen ine. „Zarlanbnybny“

Məs'yl ridaktybny:

S. TIMERBULATBY

Уфа, Башлавлит № 575.

Aktif xəbərsebed, gəzittərebedə taratvda udarnik Qf. Basbjrbf.

Gəzit—zurnalдар ver vaqyttalə ydenən yde taralmaj. Tik akti kamsamul, xəbərsələr insejatyrblyqynda, səvit jəməqət eşsələrə menən verlektə hər ver uqby jədv belgəndə gəzittə itərgə vula.

Eynən eşən gəzit aldybnyv krəštejəndərgə, gəzittəren vaqytbnda tapşyrtv saralarbny kyreigə kərək. Bvl julda əle beddən xəbər-selərebed kərəgensə eşləməjdər.

JADQY SASEV BÖTÄ KAMPANEJALARDYŇ YDÄGE.

Jadqy säsev majdanyn 100 pr. menen tulırvıdā nıqlı әderlek başlav, ul 3 nse xäl itkes jyl plandarın tormoşqa aşırvıdā unıqlı adım atlav—tıgān hyd vula.

Jadqy säsevgä әderlek

eşen tikşerev 2 adnalyq başlandı.

Başqortstan jer eştere xalıq kamsarejatyñ qarar vujınsa 15 nse dikaberden 1 nse qınvarqa tiklem bulqan 15 kōnlök, jadqy säsevgä әderlek eşenen barışın tikşerev 15 kōnlögä itep iqlan itelde. Başnarkamzim bötä rajun jer eştere hām kalxuz, kapiратif sistimalarına radeju tiligrammalar jeverde.

Jer eştere xalıq kamsarejaty tarafınan iqlan itelgen jadqy säsevgä әderlek eşenen barışın tikşerev 15 kōnlögä ul rajun jer eştere bylektäre eştenä genä tygel rajundardaq bötä parteja, kamsamul ojoşmalar eştenäle xisaphıd dur burıstar jekmetelä. Bınan ber aj samahı elek bulıp ytkān ölkä parteja kämätäte hām ölkä kantrıl kämisejahenen berläşken 3—plınumı jadqy säsevgä nıqlı әderlek başlav turahında qırqa diriktıfıtar birer qaldırdı. Lakin bıl diriktıfıtar qamalı räveştä tormoşqa aşırvıdā kerek rajundardaq parteja ojoşmalar, kerek başqa ojoşmalar tarafınan bulhın nıqlı boroloş jahalqan juq әle.

Jadqy säsevgä әderlek eşen alıp barıv,—ul begenge kōndä bötä säjäsı, xuzalyq kampanejalatın ydäge bulıp әverelergä tieşle.

Jadqy säsev kampanejahı planı rajundarda әderläner bötän menen genä qalmaj, in qıbqa vaqt esendä bötä kalxuzdarqa hēr ber avıldarqa alıp barılıp jetkerelhen. Rajundar jadqy säsevdä birelgān zadanejanı tormoşqa aşırvıdā qıpa eş alıp barımaj, kēdgē säsev vaqtında qaplanımaj qalqan bötä säsev majdanın jadqy säsevdä arttırıp ytävdä eş alıp barhın.

Rajundarda nındaj orloq kulturala-

ry kypme säselev turahında dēreş sıjırdar alıp, kerek bulqan miqdarda bötä säsev orloqtarın jetärlek әderläv, säsev eşen kerekle bulqan avıl xuzalyq maşinaların rimuntlav h. v. Bılar barıla begenge kōndēn udar burıstarı bulıp xisaplanalar.

Jer eştere xalıq kamsarejaty tarafınan iqlan itelgen udar un bış kōnlök ydenen bajavuj burıstarı itep una şul juqarılı kyrtelgelgen burıstarıdā urındarda ytälep, ytälmäven tikşerev jadqy säsevgä әderlek barışın tımpın qıdvlatıv eştären ala.

Bına nej eşen bıl 15 kōnlök jadqy säsev kampanejahına әderlek tımpın qıdvırvıdā qımmäle urın tota. Jadqy säsevgä әderlek eşen qıdvırvıdā ölkän urın totorqa teješle bulqan 15 kōnlökke urındardaq parteja, kamsamul, sävit hām prafısa-juz ojoşmalar nıq iqtıbar birergä teještar.

Bıltaqı tärıv hām unıstarqa tajanıp kiläsäk jadqy säsev kampanejahına bötä mädäni kōstärde, agranum, agranum väkile hām başqa belgestärde taratıp plandı kın eşen alıpqa taratıvdā bötä bulqan memkinlek hām saraları kyrgä kerek. Bıl eşkä urındaq kamsamul oroşmalarıñ teješensä iqtıbar itmägenlek-tären kyrtelöp kitarğa kerek. Şunıñ eşendä ikense välsäviktar jadına әderlänevde parteja jetäselege äbtında, partejanen tēp hıdıq tormoşqa aşırvıv eşen bötä frunt bujlap kēreş alıp barıv menen bergä kamsamul ojoşmaları jadqy säsevgäle nıq әderlek eşe alıp barıp, bıl udarnı 15 kōnnēkte udarnı tımp menen uddırvıdā tieştar.

Jylıq igen әderläv planı 103,3 pr. ytälde.

Igen әderlev tımpın tyvānajtımäkä

Baş aškımdıñ 3nse plınumı hām V.K.P.(s) ölkä kantrıl kämisejahı qujıqan burıvıv asasan ytälep 15nse dikärgä jylıq igen әderläv planı 110,3 pr ytälde. Dikaberden 3nse 5 kōnlögä 2nse 5 kōnlökke qaraqanda 33 pr. Igende ad birde. Tımpın tyvān tēşevē bötä siktralarıdā bar: kalxuzlar ytkān 5 kōnlökke qaraq r.dā 35,7 pr. kantraktantlar 56,1 pr. Kantraktant tygeldär 20,1pr ad birdelär. Jylıq plan ajım sikırdırdı: kalxuzdarı 111,8 pr. kantraktantlar 152,6pr. Kantraktant tygeldär—108,3pr. Saıxuzdar elgarsä 68,1 orloq fundı—103,2pratsitqa ytagāndär.

Udarnıy igen әderläv kōndäre tımpı hılvānajtımäkä irek nırtımäkä bötä saıuz kankırısında berenselekte alıp eşen tımpı tıdlät rgä kerek. Ajırvıv xuzalyqtar kaluzdar dērezahenä kyrtelergä tieştar.

Kypkenä rajundarda hamanda kılaktır asılıp bötmagāndär

15 nse DIKABERDİN

1 nse QINVARQA TIKLEM:

JADQY SASEVDÄ ӘDERLEK EŞEN TIKŞEREV EŞEN BAJAVAJ İKE ADNALIQ İQLAN İTELÄ.

BÖTÄ TÖBÄK JER BYLEKTÄRENÄ. KALXUZ—KAPIRATIF
SISTIMDARNA RADIOGRAMMA.

(Qıbqartılıp alındı)

Jadqy säsevgä әderlek hām unı ytkārev eşen bajavuj räveştä ajaqqa värtırvıv, kyreläsäk bötä saraları avıl xuzalyq kampanejahen unıqlı ytkārevqä bajlöp BÖTÄ EŞTE JÄŞEN TİDLEGE MENÄN JULQJA HALV Dİ TALAP İTÄBED. 15 nse dikaberden alıp berense qınvarqa tiklem jadqy säsevgä әderlek eşen tikşerev İKE ADNALIQ İQLANİTELÄ.

Ike adnalyq tyvāndäge saraları tēmin itergä teješ:

1. Jadqy säsev planı hēr ber kalxuzıdā, hēr-ber avılqa iltep jetkerelhen, jadqy säsev majdnı (jaravaj klin) turahında rajundar qavirelgān kantrıl handar qarşılav planı nıgedendä kēdgē säsev planında tulırvılmaj qalqan asıqlıqtardı qaplarılıq tıep arttırıp ytälhen.

2. Orloq fundtarı bergä qaldırvılmaj qajtarılıp bōthēn hām straxavaj orloq fundtarı 100 pr. menen jıylıhın. Kalxuzdarıñ bōtāhendä lē orloq fundtarı jetärlek kılāmdä ajırvıhın. Tuzdarı dējēmläşterelhen hām janqıd xuzalyqtardan plan vujınsa rajunda nındaj kılura, kypme säsev kyd unında totolha şıqa jetärlek orloq haqlav turahında qıl tamqalar alıhın.

3. Orloq tadartıv maşinaları planı räveştä mablızavajıt itelep, rajundaq bötä orloqton tadartılıvı iēmin itelhen.

4. Orloq fundtarıñ jaqşı surt hām jaqşıraq surttarqa alıştırvıv eşe tamām bulhın.

5. Bötä timerlek hām timerse-lär xädē dān mablızavajıt itlep, a. x. maşına hām qoramaldar tēdätterelä başlahın.

6. Ylan, tamır, adıq, jēselsä hām başqa tıxnık agarut kıluralar orloqo әderläv planı jēd pratsitqa jetkerēp tulırvıhın.

Bıl turala „plan kēs jeterlek ygel“ tıp hējlānevselär utāl uı menen tajaq tıqırqa mataşvıv-

lar itēplānep, bıl eştē qējeplā-nevıslär xädērdān javapqa tartılındär.

7. Xalıqtıñ dēvlätke aqsalata bulqan bötä tēp burıstarı xädē yk qajtarıv bōtārlāhēn, MTS qōrov eşen jıylısaq aqsa jēd pratsintı menen jıylıv bōthēn.

8. Bıl kyreläsäk bötä saraları dā KALXUZ XÄRÄKÄTE MENÄN BÄJLÖP ALıp BARILHIN, xäräkätkä Rajundar jetäselege tēmin itelhen.

9. Sävitteğä janıñnan hajlav, elekke sävittērdān xısap alıp kampanejahıre kalxuz hām bötä avıl jāmāqātselegen jadqy avıl xuzalyq kampanejahen tulırvıv hām arttırıp atqarıv tırahēnā mablıxavajıt itev menen ythēn.

10. Agra-za väkildär hajlav kampanejahenen unıqlı yteve tēmin itelhen, hajlanıp bōtēv menen yk ulardı әderläv (uqtıv) eşenā totonoqod, kadırdar әderlävdä Başnarkamzim planı tēmin itelhen.

Ike adnalyq unıqlı ytkārevse rajundar byläklānäsäktär.

Baş. J. E. X. K: FRULUF.

Kalxuzsılar VKP(s) safına.

Şısmā Boroj avılındaq 5kalxuz aqzahı partejāgä kerdelär.

Q. I.

Dirizabel fundına.

Öfö avıl xuzalyq tıxnıkum uqıvısları dirizabel fundına 47hum aqsa jıjıv birdelär.

N. Timaşf.

Bıl kalxuz ybā.

Boraj r. lqke kēreş avılındaq „Tırvı“ kalxuzı eşen unıqlı ytāy arqahında, ydenä janı aqzalar tarta aldı.

Yktāber vajramı ajqanı 10xuzalyq inhā, xädē taqı 14 xuzalyq alındı.

Q. İSMIT.

şunıq menən bergə 1905nse yıl-
qı rivalıytsejəne qarşılav, ul 15nse
qınvarda başlansnıq vətə saıuz
Linin kamsamulınnın IX—nsı
sıjzına ədirlənev, IX—nsı ölkə
kənfirinsejə mərəzəqəte həm qə-
rardarın tormoşqa aşırın nıgeđen
də ytkərelırgə tejesle.
5 nse yıl rivalıytsejənenən xə
dərgə kəngə tiklem bulqan 25ııl
sordə vətə batşalıqtı jemereldəu
alıp, vətə frunt buılap satsejəli-
xem həzyımen kınəıteıv e ş e n ə
ıreşteık 25 ııllyqtı qarşı alıv,
partejənnı gıniral hıdıqın tor-
moşqa aşırında ıke fruntqa qar-
şı kərəşkən xəldə, vıl həzyımdə
taqlı kəsəıteıvde horaj.

berləşkən - xəldə, 17 nse yıl dik-
taturanı pralitarejat qulına aldı.
Unıñ menən gñə qalınaj xəder
bed, vətə xuzalıq tarmaqtarında,
satsejalizem nigedəndə gigant xu-
zalıqtar tədöjbed. Şul nigeddə
kapitalizemdn hunıñ serek ta-
mırdarın qurtaravıd. Sənəqəttə
gigant zavıt-fabriktar, avıl xuzalı-
qında dır kalxuzdar tıvır kən-
dä-kən qıdın adımdar menən
yılalar. Plan vıjınsa vıjıl Baş-
qortstanda 60% sasev majdanın
kalxuz vafıvıdarı qarlarqa tejeşle
vılvı, vıl fakıttardı taqyla nı-
qıraq asır vırələr.

Byl ýtkän 25 ýyl esendä bul-
qan umyştar, ular balşewiktär par-
teýanenen iptäş Linin jetäkselege
ahtynda döwät häm nyq köräş
alyr barıwder, eşse-krästejän ma-
ssahın kapitalizem tamırdarın je-
mirep sıqarılıq itep öjšetära alıw-
dar arqahında qıyna kilep sıq-
tylar.

1905 nse jyl rivalytsejähənə 25 jyl tulıv unajı menən kamsatıl ojoşmalar aldına, 1905 nse jylqı rivalytsejə tarixına, öjrənev, unıñ birep kitkən havaqıtarın tormoşqa aşırın nigeđendə taqılabıqraq partejənən berlek vaj-

1902-njy ýyl rıwalytsejy buldy. Lakin unda ale burzwa — dimakrat rıwalytsejäheneñ praliturejat rıwalytsejäheneñ aýlándrergo jetärlek pucwa tıymaqan. Eße-krähtejón massahy Räsaj kapitalizemen jeme-rep taşlarlyq köslö sajuzqa aýlángan ine. Şunyn ösön ul qara köstär tarafynan byıyldy. Lakin ul bedden 17-njy ýylda bulqun ikense praliturejat rıwalytsejähene vlasty eße-krähtejón qulyna alıp birevde kyp habaqtar qaldyrdy.

1905 nse jyl rivalytsejehenə
25 jyl tula. Byl 25 jyl esendə
Rəsajdə kəsə ydgereštər buld.
Pralitarejat yd qul kəsə menən
kən kyrevse krəktejan menən

Hyratta: 1906-nçe jol Krasni Prisoňlajge qorallı vastaneja b qatışyşlar terkeme. Türkemden tynange rätendä urdan ikense —ip. A. P. Vasiljev—bajavaj druzinan nəcəniğe ham xarı ojostorovsı; ip. Siduj—Litvin L. Zavasstanaja ojostorovslardan beravlie ham b-javaj druzinan nəcəniğe.

Qafqandarı.—Pruxuralka ham aşmılda faurıq, esselore—aktif druzinıktar

**Palitseja eşhedder kənfi-
rinsejehen taratt.**

BIRLIN. Bavarejənen palitseyə-he tən jaq Bavarejə əşheddər kəfirinseyəhe ytkərvəde bətonləj tydy.

Palitsejәнең тәҗәвһна җарамаһ-
тан, еһәддәр дилгатсеҗәһе кәңфи-
ринсеҗәһе ыткәрегә тәҗәһ җара-
мылар. Фырҗет (төн җаҗ Бавареҗә)
җалаһында заһунһыд ыткәргән
был кәңфиринсеҗәһе палitseҗә велеп
җала һәм көн җаҗ Бавареҗәнең
21 җалаһынан килгән еһәддәр ди-
лгатсеҗәһенен 37 һен җулға алды.

7 tav eşsehe javyloqan.

LUNDİN. Şatlandejəneң Pəjfe qalahında, tridyniondar turahında, sьqarьlqan zakunьna tajanьp, palitsejə, kypťan tygel Şatlandejə tav eşseləre tarafьnan ytkərelgən zavastufkala aktif qatnaşьlq itevse tavsьlardь totqonqə ala başlap. Kypťan tygel 7 tavsь totqonqə alyьnqan.

Palitsejə — janyňnan gulqə alyv-
dar başlanasaqyň veldere.

ES XAQB 12 Pr. QA KƏMETELƏ, TELƏV-
SELƏR ESKƏ ALBNA.

BIRLIN. Juqar — silizejə tav sə-
nəqətenen xuzalar — pridprinima-
teldəre 1930 nş jıldın 31 nş
dikəverenən vətə əsselərdə eştən
səqarasaqın belərdə. Şuluq va-
qıttə pridprinimateldər: eş xaq
12 pr. qə kəmtelə, teləvselər ja-
nınnan eşkə alınnalar, tip iqlan
itələr.

Mulla sævit appara-
tunda.

Dəvən—Məsətli r. Hatıj av-
lı Sərvərttinef Nasırttin 1926nsı
jldan 1928nsı jıqı tiklem mul-
la bulıp tordı. Eşə jajhdıana
başlaqas mullalıqlıq taşlap, xəđ-
erge kəndə Məsəqıyt orloq safx-
uzınlıq bışensə ucaskahında mē-
dir bulıp „eşləj.“ Bıqı safxuz
ıdarahı həm rajundıq başqa ojo-
şmalardı kydı halıqıq tejeş.

Jaş jenel kavalirist.

Başqortostanda 1905 jyl rivalytsejəhe.

19 nş bəvəttərdə Başqortostan (eleke Əfə gubernahı) ydək rəj-undardan rivalytsejanirdə ssylkaga fəvərev urıñ bulıp itərləngən. İndə 900 nş yıldar başında rivalytsejə, batşa zandarmirejahıñn iqtıbarın jəlep itərlək dır adın jahaj. Zalətavıst eşe həm Əfə gubernahı Baganovic yltərgəs zandarmireja bik nıq eş itərgə başlaj.

Eleke Əfə gubirnahə eşsələ-
nən Sim buntə, Əfə timer jul eş-
sələrenen 22 nse (9) dikəberdə
qadaqlarqa birgən qorallə atpurə
kevek dır qəna rivalytsejun eş-
təren kərəbed.

RSDRP vəl juldarda dıroqna
vaterlyqtar kyrhätte. RSDP nın
Əfə ojoşmahı iŭke ojoşmalardan
vulır, unıŭ aqzalar, vedden
partejanıŭ 2 nse 3 nse s'jyzdarı-
nda qatnaşır, Lenin iptəş grupp-
hın pazitəjahında nıq tordolar.

1905. jyl rīvālytsejahānda Zalatavyst, Sim zavvttar' ydāk urān totolar. Zalatavysta markesistar

tyınarəgə 1888 nse jıldı uq ojoş-
torola, həm 1897- jıldı Zalatavıst
eşselərə kərəşep (odaqqa bulma-
halar) 8 səqətlek eş kənə alalar.
Başqa zavıttarda əle eş jomoşaq
vara. Tik 1903 jıldı buloqan və-
qioq qənə estə hınyıhş jahaj. 1903
jıl 13 nse marpta Zalatavısta zan-
darməja tərəfınnan qoralıhđ eşse-
lər atılalar.

Zalatavystqa Əfə gubernatyr
Bagadanovic, hənin akruznuj sut-
lyñ prakurur kila. Eşşelər vnyñ
velep, javyloqan iptəştären qotqa-
rıvdy horar əsən gubernatyr kila
torqan əj janyna jyylalar. Jyyl-
qan eşşelər qatynqyddar, balalar
gubernatyr quşvñ vujynsa atylalar.
28 keşe yterelə jaralana 17 keşe
ylə, 41 keşe avyr jaralan...

1903-nə il, 3-nə mayda və
atəvəni qəjeplehe — gəvirməyə
Əfə lə, Uşakın parkında (xəder
kultura məqsəhi) yltərələr.

Qlinvarda bulıp uđoqa Piterbur
vaqiqalare Əfə eşselərəndə tik
qaldırmaı Ular mitingtar uđqara-

„1905—jbloqь rivalytsejələ vətə səjnəftar
asəqtan asəq səqtəlar. Ular sən—sən bntəlyş-
tarənyə, nisek buloqanəy, ularənyə nəmə əsən
kərəşə alasaqtarəy həm ney tiklem nəq həm
təryşəp kərəşə alasaqtarəy azyr haldəlar“

(LININ).

lar. 9 nsb qinvar vaqioahenda
jatim qalqandarqa jardaandar ja-
jalar. Mitingylarda satsejal-dimak-
rateja aqzalarb sbqystar jahaidar.

12 qinvarda, gubirnanın zimes-
keş səbranejahlə aşıqlan kənd
əşşelərdən bir tərəkəm dimanstra-
tsiyahlə sığış jahajdar, əşşelərdən
tötqan pazitsejalarə turahənda vətə-
giazdandarqa praklamatseja uqej-
dar həm publika arahəna təşləjdər
taratalar. Əşşelərdən bəl vətərləq-
tarə palitsejanə xəlhədänderə, əş-
şelər rivalytsejun jər menən ul-
təryəstan sığalyr həm taralalar.

Jomoşaq bulhala bəta zavəttar-
dala zabastufkalar bara. İqtisadi
talaptan başqa, sərbənejalər həm

sajuzdar irege", 1 nse majda eşən
tuqrav" kevek səjəsi talaptarda
bula.

Əfə lə dırdıqna dimanstratseja
ytə. 300 gə jaqın qataşvıslar
qala artına jıjylalar, qalaqı qajı-
qanda palitseja tarafınan qavyla.
Distələgən qatnaşvıslar tərma-
lərgə taşlanalar...

3 nse majda, Əfə lə gubirnatər
Sakalufqa qorallə həzüm jahala.
Bəl, Sakalufən səjəsi məxvubtər-
gə qatə hnazim jahavna eşsələ-
dən jəvavə ine.

Ejjyl Ələsən jansitap bula. 5-7-nə ejjylər də tımer jul hən dipə eşsələr dır zabastıfıqı qışılalar. 34 punktın torqan eşsələr

Matur ədəbejat səxifəhe.

Dajuş udarniktar.

(Baş ytkən handa)

Q. Səlam.

X. Kərim.

K. Kələj.

Zavıttar.

Dajuş kalunna!

Zavıttar boqadınan jırdar tygelə,
Janqırajdar suyn qajalar,
Jeldər alıp dərtilə tavıstardır,
Borqalajdar əllə qajdarqa.
Zavıttar tybehendə tötən şale,
Kəltəlanep hikərə havaqa.
Ə, zavıttar-terə kəməş kevek.
Timer qajnatılar havanqa,
İx! qajnajdar ular...
Qajnaj ular...
Şavlay, ykerə zavıttar jərəge,
Xedmət batırdar qəjrət səsep,
Buldırdar ildən kərəgen.

Q. İsmət.

Maşınalar.

Martindardan qajnar satqı hibelə,
Tərən kykten jaltır aynə,
Silindərdir.
Vinttar uynahındar,
Pardar atqan kykrək mājnan.
Əj, martindar!
Dumna mejestərə!
Alqa quyn udar eştərdə,
Prikaz hedgə kalxuz, avıldardın.
Maşınalar jərəşpər eşləvgə.

Bed tədəjbed vında
Avıldarda,
Giktardardır terkəp kalxuzdar,
Kalxuzdarqa—qala
Kyberək maşınalar,
Kın dalalar xajran qalındar.
Bəgən avıl janı tormoşqa
Kın qolasın jəpər jul aldır.
Bəgən kalxuz gigant martindardan,
Alqa quja bəjək horavdır.

Avıl darğa kitap taratıv

Qırğa boroloş horai.

Sənəqət həm avıl xuzalıqının
qıdın tıptardın alqa yəve me-
nən bergə eşən jalrıyında adı
yız. Ular da kitap, gəzıt, zırnal-
darqa ıntılış kəsəyə. Ləkin, be-
ddən kəpər xanalar dın qujılyş
jalrı arahında vaqıtly matbu-
qatly taratıvda massavı eş, pa-
trıvıtel kapıratıfıtarının, kejnka-
lardın kitap kəstələre vıl talap-
qa kərəkke javapı bıgə almajdar.
Bedden əle kyp kəpər-xana-
lar vıdd kalxuzsılar kərəkke a.xu-
zalıq, fənni həm matur ədə-
bejat menən kərəgrnsə təmin
itelməgəndər.

Qajıy bər patrıpkapıratsejalar
kalxuzsılar jalrıy bəgən kərəkke
kitaptardır buldurmajdar.
Avılda matbuqat (kitp, gəzıt-
zırnaldar) tartıv əle beddə həl-
pən vərə, Bıl Ucaskala tıddən
qısqı hınylyş jaharqa tejeşbed.
Bıl eştərdə kamsamul ydenen
vajavıy lıqın kyrtəter.

Ə.SAFIN.

Ese taplı,
Aala qanatlı. 1)
Şular bulıp tədələş qorotqostar,
Ədər jata bık kyp teləkte.
Ləkin, bəgən,
Bedden arınavıd,
Hıjdıy alımaı undaj jəddərdə,
Tədələştən qara doşmanına,
Vıntufkalar qıyın hıd ala.
Avır dırtar,
Avır!
Hər bər tandı,
Quduk tele menən jırlamav,
Avır dırtar,
Uthıd hıyep jatıv,
Hər minuttı tsıxta hulamav.
5 jılyıqtın qıdın marıyş,
Tımp jalrıyın hıyep yrelə;
— Dajuş udarniktar!
Udarniktar,
Zavıttarqa,
Tsıxqa —
Bıregəl.

1) — Ala qanat — ike jədələk məcəhəndə
alına. Q. S.

Bılarıt zavıttarın pratıknıj sıxında eşləvsələr.

„... 1905 nse jıloqı gınrılnej rıptıtsəjanən
vaşqa 1917 nse jıloqı yktəvər rıvəlytsejəhenən
da jənev mətkin vılman ıne“

(Lınn məzıyqəhe. XXV tım, 176 bıt)

alav asıqtan asıq səjəsi xarak-
tər kyrtəter. Bına ular dın ın
taraktırlıy.

1) 8 səqətlek eş kənə; 2) Jəş
eşsələrdən xedməten haqlav;
3) Brıgadırdardır, eşsələrdən haj-
lar qujıqandar menən almasırtıv;
4) Sajuzdar, savınejalır irege h v.
Rıvəlytsejə janı frazaqa ınə.
7 nsn yktəvərdə tımer jıl da ta-
qıla, asıqtan-asıq səjəsi talaptar
menən zavastufka başlana. Zavas-
tufka 23-yktəvərgə tıkle m hıdla.

Samadırvəjə bər qulı menən
manıfıst jadıv (17 yktəvər), ıken-
sehe menən rıvəlytsejun qudqa-
lyştə vafar eşən qara grıhtar
trəte tədəj. Bəgə Rəsəjdə bulıp

ytkən pagırdar Ələne lə qal-
dırmaj. 23 yktəvər-pagırdar. Re-
jaksejə başlana. Ələ eşsələre at-
pır bırer eşən qorallı alar.
Mavınskej (eşse) jətəkselegendə
ın elek eşse mıltısejə, unan bəja-
vıv dıznı alar ojoştırola.

Timer jıl da eşse — balşevık İvan
Jakutı jətəkselek itə.

Bınan hıv avıldardala rıvəlyt-
sejə xərəkəte qıda. Krəbtejəndər
jər eşən kərəşlər.

Qəmmıyən bedden Başqortos-
tan Ydenen rıvəlytsejun xərəkə-
təre menən vaj. Bedgə unı həm
unı girıjdardın nıq əjranergə,
nıq tıkşerergə kərək. Bıl eş bed-
də jomosaq əle.

Jərək fıtelədən ırken hıdır,
Totaştırdır jarıy ıtına.
Bedden jərək sımınt stınale
Kərəş eşən pırx tultırdən.
Bojdajdarqa ırkə əsə bulqan,
Horqolt kydlə, jarıy jalandar,
Ədələp kətə jadqa traktırdar
Stal taban, suyn kalunna.
Kıptər belə,
Kıptər ıqırdındır,
Tıplıqındır Məskəv xəvəren.
— Bed alırdı tejeş bərənsenə!
Şulaj hıqtı jərək qararın.
Bərtəktərdə jıyır dır avuzdar
Qıdıl ısalundar tədəjbed,
Plan bedden jəddən bəjek ırlər
Xırlar tıptek artqa
Jəddə — bed.
Ləkin...

Tarqav jərək əle, jalqav kılə.
Hılpən vərə qıdın vərəşta
Jəgəd, heddə jeten kalxuzdarqa
Bər adında artqa qalısmaj!
Mej jəptəren ıtlandırdın jarıy
Kıyneldərgə jalqın hıvələj,
Kın frıntlar kərəş vərqan saqta
Hıdger jərək halqın tıvə alımaı.
Traktırdar kətə,
Ədələp kətə
Ərem vafqan horqolt jalandar.
Bed alırdı tejeş „Pravda“ nı,
Dajuş bedgə,
Dajuş kalunna!

Q. Josıpof

Timer jılında.

Şavlay vakzal...
Quduk tavıstır
Jılsıardın dərten ıjata,
Qara kymər aşar, dıpn mışnaj.
Kyrtətenən kyktə ıjnata.
Kyrtəheddər dalar kykrəgendə,
Bormalanqan tımer jıldardın,
Kyrtəheddər taqı qart uralda
Şpal jınoqan Ural ıldardın.
Bına şular ındə vėrgə jəşpər,
„Bış jılyıqtı dırtkə“ qıvalar,
Eş kınelle, eştə jəpər sıqıv,
Hər kəm eşən bıgerək qıvanıy.
Bed jılsılar, bedden jıldar ırgə,
Əjdə jərəthən bedden parvuz,
Bər paravuz jalrıd vərəlməha,
Əstə, dırtıte, artıq alavıd.
Şavlay vakzal...

Xalıq şıqırtm tulı
Manıvırlar jərəj paravuz,
İke eşse tuqrar həjləstələr:
— Qajda vərəhın?
— Kalxuz qırdardına..
— Ulaj bulqas vėrgə vərəvıd.
Bıl ıkəvden vərəhe — qart sırajly,
İkensehe urta jəstərdə,
Ə, yddəre tədə, nındaj şattar...
Kınekkəngə qajnar eştərdə.
Kəndər ıtır şulaj qıdın,
Əlgərməhən jərək kəjənə
Tege ıkəv vısqı tıd arala
Jətər eşən kalxuz ılənə.
Qajıy bərdər jərəj atıpskala,
Jul totalar matur Qırtırdı,
Majly kastejum kejdən
Bıl ıkəvden
tələktəre — kalxuz qırtına.

„LININSE“ NE TARATVDA SATSEJALIZEM JARİŞ, UDARSİLLQTY QULLANİLİDİ!

Xəbərse iptəşlər!

Tyvəndəge horavdaroqa tiiddən javap jadbu-
qıddə horajbıd.

1. „Lininse“ heddə taralam? Unb taratvda
kamsamuldar, avıldın, mədəni kəstəre həm xə-
bərselər nində saralar kyrələr?

2. Hedden, əsən „Lininse“ gəzində nində
matirejal kyberək birergə kərək? Unb uqıqıd tik-
şeregeđ, yđ fikerdəregeđde idaraqa jadbuqıd.

3. Avıl, kalxuzdarıda yteuse möhin kampane-
jalarđın (kəlliktifləşev, igen əderləv h. v.) varış
nisek? Undaq jeteşed, unışly jaqtar nejdə?

Idaranın, ədrise: Əfə. Jəgyr Sazunıf uram,
korpus № 3, „LININSE“

Jarışqa saqıram, tinlə- şeged!

Min, 1931 nse yıl əsən tərle
gəzit—zurnalda 85 dana pad-
piska jıjıdım. Şulardan 12 „Linin-
se“ həm 18 dana „Jəş kammunar“
Ydem menən tinləşergə başqa
xəbərselrde saqıram.

Ol. BASBJRBF.

Tipagrafeja la ber genə lə „Lininse“ aldyrlmaj.

Əfə „Yktəber natiskah“, tipag-
rafejahında 60—70 ləp kamsamul
bulıvqa qaramadın. Bergenə
„Lininse“ aldyrlmaj.

Kam. jəcəjkə vıqı kyđ halı
qa həm praktik sara kyrergə tej

„URANSKEJ“

Başpıdtixnikum qojoreqta

Başpıdtixnikumda „Lininse“
tənlə taralmaj. Matbuqat byle-
endə eşləvse iptəşərdə, xəbərs-
lər brigadahlə vıl turala baş v-
tmaj.

„Lininse“, nen tirazın 8 men-
jetkərev əsən kərəşkəndə, Başpı-
dtixnikum qojoreqta varıqqa teje-
tygel.

B. MOQAMAJ.

Kalxuz tulqındarın jətkəselek itəvde təmin it əjek.

Unış alıvıdınjuqar bulıvıkyve-
rək, satsejalizem siktyr vıjınsa sa-
fxuz' kalxuz—ərtildərdə bulıv. Bı-
na vıl məsələ, kalxuzdarıda jan-
tulqındar aqılvıqı taqı ber vı-
rıstı alqa kılterep quja. Ul unı-
şardı kalxuz aqızalar arahında
dərəf vılev, kalxuzdarıda xədm-
ətte dərəf ojoştırov, disiplina ur-
ınlıştırvıv menən ajıym xuzalı-
qlarqa ırnək kyrtəergə kərək.
kalxuzdarıda, vıgerəktə xuzalıqtı
nıqılvıv, xuzalıqlıq—javaplıqlı-
lıq menən kərəş eştəre kəsəjtıl-
ergə tejeş. Kalxuzdın esendə həm
unı şıyında, avıldardala batrak
jarlılardı ojoştırovıqı, şunın me-
nən kulak qotqohona qarış-
qatı atırv birergə kərək. Bılar me-
nən bergə krəştəjən jarlı ar-
ahında kalxuzdarıdın unış alıv-
darın nıqlap tışəndərgə kərək.
Bına vılardında, ajırmıdarıdın ka-
lxuzdarıqı tavan janı tulkıv
darın ojoştırovıqı ularıdınıqlı-
rıvıda vəşəvıvıv tımpı alıv varı-
rqa tejeş.

Səsv burıstarı.

Kədgə hərəv həm tunıqı hərəp
qaldırvıv unış kılərv jaqınan
fajdalı bulhala, bedden Başqort
ostanda vıl burıstar tulıhınsa y-
tələ almanı. Şuqa kyrə, kıləhe
jadıqı səsev əsən xəderıdın yk-
əderləvə başlav, kədgə hərəv pl-
andarınnı tulıvırlımanı, jad-
ıdar rəvəştə tulıvırvıv burıstarı
tora, vıgerəktə, orloq kulturaların
səsev, kıləhe jadıdın ydək xəl it-
kəs eştəre hanala.

Jadıqı səsevə əlgərv əsən,
ıd kəndərdə Başqortostanqa 21-
maşına traktıv stansalıv tədələ-
ək. Bildələ vılar, Başqortostan-
dın ıgenselek eştəren ın dərəf
həm unışly rəvəştə satsejalızın
julına qorasaq. Bıl maşına—tra-
ktıv stansaların qprovda qolajlı-
jergəvırlınlıştırvıv əsən bildələ
ırtıqıv ajıym batrak jarlı, ka-
lxuzıv ırtı xələlərdən dır bulı-
şlıqtar kərək. Jadıqı səsevde

unış ytkərv əsən vətə avıldar.
Kalxuz—ərtildərdə əderlek eştəren
aldan kyrergə tejeşər. Bınnı me-
nən vəd, kalxuzdarıqı janı aqı-
mdardıvıv tulıhıq, ıkensənən ku-
laqqa həzımdələ kəsəjtkən bulı-
vıd.

Xəl itkəs məsələlər.

Kalxuzdarıda həm avıldardı ja-
qar h a n a l q a n vengə xəl
itkəs burıstardın başqa avıl səv
ıttərəvə hajlavıdarıv unışly ytk-
ərv, kalxuzdarıdın n qılvıv, kə-
llıktıflaşvıvde kəsəjtev, həm vış
jıllıq rılandı 4 jılda tulıvırvıv vı-
rıstarıvıv tora. Rajundardıvıv totaş
kəllıktıflaştırvıv nıgəndə kulak-
tıvıv şıjıvıv bulıv jaqınə vətərvıv
də, nıqlıv eş vılvıv varıhıv, qə-
mıman kalxuzdarıdın unıstarın
kılərvıv, mədəni dərəzəhən kəs-
əjtev, vengə məhım eştərvıv qış-
qıv sızınqıv qarata dəjəm mə-
vırvıv uqıv eştəren xəl itev, uqıv
jadıdam kyrtərvıv, təminat eştə-
ren kəsəjtev menən vətə frunt
vıjınsa satsejalızın həzıvıv qı-
dıvırvıv tejeşle.

F.AJBULAT.

Janı tuqmaqlıv kamsamuldarıv

Udarnıj eşləjdar.

Tapurın r. Janı tuqmaqlıv avı-
lında ojoşqan „Smeka“ kalxuz
kamsamul jəcəjkəhe xəkıvıvıv
vətə kampanejaların başında
torop eşləjdar. Kalxuzlaşvıv xə-
kətenə kamsamuldar nıqlap jətkə-
selek itələr. Hunıv kəndərdə kal-
xuzlaşvıv xərkəte nıq kəsəjde.
Kalxuzsıvlar, kamsamuldar 2 nse
vəşəvıvıvıv jadın unışly qarşılav-
qıv əderlek alıv varalar. Jadıqı sə-
sev orloqların xəderıdın tadartıv
eşənə tojondolar.

„Kalxuzıv“ dirızavələv 15
hum aqsa jıjıdılar. Bında partejə
hed jəstərdələ vılytırdılar. Ularıv
kamsamul səfına alıvda kyp kənə
eştərvıv eşləvıv jata. Qıvqahıv vıl
əcəjkə udarnıj eşləj. SAFIN.

Hər ber belemle keşə əsən kərəşergə.

Partejənən 16 nse s'jız afta-
numejələ jəmhyrejəttərdə səjasi
aqartıv eştərenen ın dırhıv həm
səjasi jaqtan ın əhəmejətləhe na-
danlıqtıv vətərvıv burıstıv ıkenən
əjter kılte. Başqortostan kılə-
məndə 30—31 nse uqıv jılv
əsən tədəgən plandıv nıgəd itep
alıv partejənən 16—s'jız qa-
rardarın tormoşqa aşrıvıvda vıl
plan vıjınsa Başqortostanda ver-
genə lə nađan qalmaşqa tejeş.

Bıl plan vıjınsa Başqortostan
kıləməndə varlıqıv 222300 ke-
şənən nađanlıqıv 96.000 keşə-
nen ad vələvseleğe vətərvıvıv
tejeş. Bıl plan kamsamul ojoş-
malarıv alıvna nađanlıq vətərvıv
eşənən tər burıstıv itep xısaplarqıv
kərəkək vızıfahın quja. Əlkə
kəmitəttən qəvıvıv nađanlıqtıv
vətərvıv turalıvda şıqarqan qa-
rarıv vına oşo burıstıv quja. Lə-
kınd eşlən varıstıv vıl turala şı-
qarqan qarardardın jerenə jet-
kərele v həm tyvəngə ojoşma-
lar tarafınan ytaləvə vətənləj
qanıqləvıvıv bulmaqandıv kyr-

hətə. Urındardıqıv jəcəjkələ
ydək kəmitət həm əlkə kəmitə-
tən qarardarın tikşərməjdə-
Nađandardıv ıbəpkə alıv eştə-
vətənləj nasar qujıvıv. Eş-
udarsıvıv, satsejalızın jarıstıv qu-
lanılmaj, lıkrunkıttıv
asıv eşə vətənləj nasar varı-
kamsamul aqızalarınan lıkvıvıv
dar bıldələv kıltermejtər jıjı-
eşənə əhəmejat vırləvıv. Kəndə-
eşə osoraqan vına oşo dır jə-
teşhedlktər, nađanlıqtıv vətərvıv
fruntında qujıvıv vətərvıv burıstıv
jerenə jetkərvıvıv ədələv qırqı-
nıstıv tıvıvıv. Şuqa kyrələ vət-
rajkamuldın jəcəjkələr həm ajı-
rıv kamsamuldar vıl eştə vəjlə-
məvsələr menən şıfəthəd kərə-
şergə tejeşər.

Bulmaqan urındardıv hıs kışek-
məj kulapaxut şaptarıv ojoştırovıv
kərək.

Eşkə apparıvıvıvıv qaravıvıv-
qıv qatı jəməqət fıkerə menən
ıdar jaharqıv kərək.

Rəxım Qıvıvıvıv.

Iske Baltac, Boraj ralkamuldarıv

Satsejalızın jarıstında.

İkə batlac rajun kamsamul
kəmitəte Boraj rajun kamsamul
kəmitətenen səvıttərgə hajlav eş-
tərəvə əderlek kyrevıv jarıstıv
saqıvıv.

Jarış dıgıvıvıv tyvəndəgelər-
dın tora:

Səvıttərgə hajlav əderlek eştə-
ren ıdar rəvəştə alıv varıv, vıl
eşə yd eştəvə eş alıvıvıvıvıv
kamsamulda qalmaqıv.

Səvıttərgə hajlavıv əderlek eş-
tərəvə avıl səvıttərəvə jaqındın
jadıdam itər əsən, brıgadalar tē-
dərgə.

Hər ber brıgada ıdar tımp me-
nən eş alıv varıvda brıgadalar
arahında jarıstıv ojoştırovıv.

Səvıttərgə hajlav kamıvıvıvıv
nen əhəmejətlə vər səjasi kam-
panejə ıkenən vətə batrak jarıv həm
ırtıv xələv jəstərenen anıvna he-
nəstərvıv. Səvıttərgə hajlav, ılar-

qıv totanaqlıv xədmətkərdər ultı-
vıv, səvıttərdə kalxuz tədələvıv
jaqınajıvıv məmıvıvıvıv ın nıq
şıjıvıv hıdgərlek kyrtəergə.

Vətə eşən jalpıvıv fıkeren
vıl məhım kampanejə gə tulıv-
da partejə jəcəjkəhe jətkəseleğe
atıvda kamsamul jəcəjkələr yd-
dərvəv tışkən vıvıvıvıvıvıv
menən ytaləvıv.

Səvıttərgə hajlav kampanejahıv
ajqanıv avıl səvıttərəv vətə
eştəren tikşərvıv, qojıvıvıvıvıv
gən eştəren jəməqətsəlek tənqıte
ırtıv totarqıv.

Yd ara tənqıt eşən kınd jul
asıv, vətə jeteşhedlktərdə eşən
jalpıv alıvda asıv halıvıv.

Ə. VƏLEJEV

Rıdaktıv ırtıv vafarıv:

A. ƏMİN

Qinvar, jadqy säsevgä äderlektä udar aj.

Byl vaqyt eştä qyrqa hñnylyş birergä tejeş!

Sävitärgä hajlav kampanejahñn Başqa säjäsı kampanejalarqa wäjlärgä.

Sävit. gä hajlav kampanejahñn unılyş ıtı erer, pralitarejat dikta-turahñnyñ verense uryñy avıy sävıtä: partejñnen gınırıl hñdy-qy ösön köräşse, säjäsı totanaqlı şy. Jädlä eşseler menän tä'min lək, ul bedden aldaqy jenev-đärgä dur niged bulasaq. Byl gurys ırdan sävıtärgä eşse, kal-xuzsñ, batrak, jarly hñm urta xällelärden jaqşy öleşön ırläevde horaj. Äderlek kampanejahñ bötä eşsän jalrñnyñ nyqlı fikeren tur-lap avıy sävıtenen eşlägän eşen hñm jeteşheđ jaqtarñn hñr ber kalxuzsñ, batrak, jarly hñm urta xällegä varıp jetärgä tejeş. Kam-samul jäsäjkäläre xısap savraneja-larña bötä eşsän jalrñnyñ kile-ven tä'min itevde insejaty bulır-qa, hajlavyslarđñn 100% kileven, hajlavda qatnaşvñn buldırgıqa tejeşter.

Hajlavdy jaqşy ıtkäreñ ösön başsävıktär eş mıtıdy—satsejalizem jarlyşñn tñrlä räveştä fajdala-nyrqa köräk. Sävitärgä hajlav kampanejahñ wögöngä köndäge başqa säjäsı hñm xuzalyq kam-panejalarñ menän nyqlı wäjläner-gä, ularđñn varışñn qevätlärgä tejeş.

Kyp ırgındarda ıgen äderläv tımpñn tyvñnjteñ, „Pravda“ trak-tyr kalunnahñ ösön köräştä jom-şartıv, jadqy säsevgä äderlekte ydenen aqılyş menän genä eş alıp varıvdar hıdelä.

Sävitärgä hajlav kampanejahñ

byl eştärde tuqarılqandardı ja-nyñnan jegergä ıgen äderläv kam-panejahñnda jenevseler bulır, hajlavda varırgä tejeşbed.

Döjöm mızvyrı uqıvdy eş böt-käs eşläj torqan nñm tipkenä qaravyslar var. Kamsamul ojoş-malarñ hajlav kampanejahñ köñ tñrtıbenen ydägenä qujır, jalqyş qaravyslar, hajlav kampanejahñ säjäsı xuzalyq kampanejahñnan ajrıvyslarđñn xatalarñn eş adımy öbtöndä tñdätelärgä tejeş. Avıl-daqy sıjnı döşman hıs şıkseñ hajlav aldy hñm aşıqa kampane-jalarđy ödöv julynda eş alıp va-rasaq. Sönki bedden byl hajlav aldy kampanejahñ totaş kallıktı leşev nigedendä kulaktı sıjnı bulıv jaqñnan bötöröv luzınyñ hñ vojomqa aşırıvda dur ıntı-lyş jahajasaq. Kalxuzlaşv tulqy-nyñ juqarı kılärev, ıgen äderläv de plandan artılrıp ıtär, „Pravda“ traktıyr kallunnahñ ösön köräştä kösajtev, jadqy säsev kampaneja-hña äderlänev, qomymı mızvy-rı uqıvdy ıtkärevdä kankrit unıstarqa ölgäşevdär sävıtärgä hajlav kampanejahña başsävıktär-sä äderlänevden unıstar bulasaq

Kamsamul, partejä jeteşsele-ge abtında byl eştärden bötä tarmaq-tarında akııf eştävse, sñn udarnık bulır, IX nsä bötä sajuz kamsa-mul s'jyzyñ, xuzalyq fruntında köräşse bulır qarşylarqa, unış-tarđan raprt birergä tejeş.

„Pravda“ nñ ved alırgä tejeş. Jarlyştı taqıyla qıdyvraq!

20 diköbergä tiklem ıgen äderläv planı 111, 3 pr. qa ıtälde. Udqan bış köñlektärgä qaraganda ıgen 20, 3 pr. qa kñm kılde. Kalxuz siktyrında 26, 5 pr. qa ybış hıdelä. Ajyrm siktyrdarda jyllyq plandytälşe oşolaj: safxuzdar60, 1 pr. kalxuzdar-113, 2 pr. kan-traktanttar—126, 2 pr. kantraktant tygeldär-109, 9 pr. simsuda—103, 2 pr. qa

Eşten jomoşaq ucaskahñ—elekesä majly orloqtardıñ äkeren jyllylyş.

„Pravda“ kalunnahñ ösön jarly taqıyla qıdyvraq tejeş.

MTS Seltäre rañlandı

Başqortostanda byyl 15 MTS eşläjesäk. Ular 260,000 gıktar jer hñrasaktar.

Avıy xuzalyqñn kanstrukseja-läslereñ eşe partejñnen döreñ jeteşselege abtında köñdän köñ ulqı bara. ıtkñn jyl Baş-qortostanda bötähe 6 MTS eş-lägjñe. Byyl Başnarkamzımden Mäskövde Traktırasıntırqa pra-ıkt tñdöp möräzäqat iteve bu-jınsa bedde 15 ırgında Maşına—traktıyr stansahñ a şırqa röxsät alıvdy. Bylarda bötähe 394 tra-ktıyr bulasaq hñm ular kñmendä 260 meñ gıktar jer hñröp birergä tejeşter.

MTS lärden bulıv ırgındar bylaj bildälendelär:

Tıjmazı, ırgä Qyrgı, Baläwaj Starletamaq: Byzdäk, Qyrmıbqa-ly, Janavıy, Əpsäläm, Bөрө hñm Dyrtojlo.

II haqlı qıyn nıqılyvda

Öfö avıy xuzalyq tıxnıkmı qar-şındaqy kamsamul jäsäjkähe su-butnik udqarıp, „Varaşılı“ dirizabelnə 100hum aqsa jylır bir-de. Asavejəxim ojoşmahñnyñ döjöm jyllyşında yd ara jarly

jämäqätseltekte jölöp iteged, jenel kvalireja, insejativnyj gruppalar aş mışsus jer, kapıratıf ojoşma-larñnyñ eştären tikşereged. Byl eşkä jer eşseler—belgestärde ılyqtyrlyq. Jer ırgındar kam-samuldyñ ojoştorqan bötä sarala-rynda maksimal jardam itärgä tejeşter. Bötä kyrelgän saralarđy kallıktıläşevden kinäjevenä kulak hñm bötä tñr appartunizem me-nän köräşkä bujhondororqa. Hñr dikada hajñn avkamulqa infar-matseja birä toroqod.

Başavkamul: XƏDISEF.

Bylardan qalqan 4 MTS—a.x kapıratsejäläre hñdyqy bujınsa: Dävläkän, Tapurın hñm Şışmälä ıslasaqtar. Ə, qajly berehenen qajda asylasaqy əlegä bildäheđ.

M.t. stansalar kalxuzdar hñm totaş kalxuzlaşqn avıldar menän dugıvar tñdöp, ularqa jer hñröp, ıgenderen ırgıp, huqır birergä äbtärenä alalar. Şulajuq ular du-gıvır tñdövselerden eş malda-ryñnan, yd maşınalarñnan döreñ fajdalanıvdy la kyd unında tota. Şunñn ösön byl rajundardaqy kalxuzsñlar „Başqortostan“ qazı-tenen 268 nse hanında vañlyqan „Dugıvar ölgöhönä“ qarap, şu-nyñ bujınsa qınvar vaşñnan da hunqa qalmaj dugıvır tñdöp bötörqä tejeşlar.

menän 300hum jyllyq. 1929nsä jyl bötä uqıvyslar ber ajlyq stipin-dejälärenä ilde maşınalaşırñv za-jımyña jadylqajnylar. Oşo jyllyñ nyjəber ajında byl avlygatsejaqa 500hum otoş sñqty. Oşo otoştala dirizabel fajdahña birdek. Bötä-he dirizabel fundıña 900h. aqsa jylır birdek. KƏRİMƏF

Fırqəheđ jəštər arahında eş jomşaq.

Öfö „ıktäber Natıskahñ“, tıpa-grafejahñ janında dur qıyna kam-samul jäsäjkähe bulhala, fırqəheđ jəštər arahında eştär jaqşy vara tıp əjter bul aj. Kamsamul-jäsä-jkəhe navurnıj hñm pırıplyt sıxñn-da eşlävse öjrənevselər brıgadahña-undaqy partejəheđ jəštərgä nıqlap kyd halmaj. Ulardan ak-tıf jeteşeterevdä, ularđy kamsamul qa jölöp itevde eş jomoşaq bara. Jäsäjkə eşte jñnländ rhen. Qı.

Jadqy säsevgä äderlektä

Qinvar udar aj.

BÖTƏ RAJKAMULDAROQA RADEJOGRAMMA.

Avkamuldyñ qararñ bujınsa qınvar aj bötä kamsamul ojoş-malarñ ösön başsävıktär jadña äderlänevde udarnıj ıqlan itelä. Kamsamul ojoşmalarña xäderdän ık massavıj eş başlarqa təqdım itelä. Rajkamuldarđñn kın kıläm-dä vojora, plınumdarñn ojoştoro-qod, jäsäjkälärden jyllyştarñn, aktif kñnəşmalären udqarlıq.

Bötä jerdärde la batrak, jarly hñm kalxuz jəštärenen mışsys savranejalarñn, kñnfırınsejälären udqarlıq, jadqy säsevden bu-

rystarñn tikşereged, kankrit plan saralarñn kyreged.

Aakamul, jaddy vajavuj udqar-tyr ösön Urta Vulga kamsamu-lyñ jarlyşqa saqrıdy; kalxuz, saf-xuz jäsäjkäläre arahında tñdölgän dugıvırdar bujınsa udarsılyq, satsejalizem jarlyşñn kınajteged.

Avkamul, maşına—traktıyr, af-tatransprt mennän şıfılyq itevde hñr ber ojoşmanñn vazılahña ındərə, şıfılyq avəzətelstıvalarñ tñdöged.

Jadqy säsevge äderlänevge kın

Başnarkamzim tərəfindən jadoq səsevə ədərlek eşə varışın tikşerev ösən iqlan itelgən ike adnalyq vətəvgə var 3 kenə kən qaldı. Başqortostan xalyq kamisardar səvite ydenen ultırgışında Başnarkamzim den yıl kampanejanı uđqarv 15 kənleşen iqlan itevde dərək tapı. Həm 15 kənleşen ylkərevdə vətə kəstə mabilizavaj itev turahında ajyrm qarar sığardı.

Ləkin jadoq səsev eşendə ədərlek varışın tikşerev udarnıj 15 kənleşə vət kətkən nətizəne birməne. Udarnıj 15 kənleşə başlanqanqa 12 kən yite. Bıl 12 kən esen də jadoq səsevə ədərlek eşə varışında kyp rajundada boroloş jahala almanı. Bıl unaj menən rajundarda qamsamul ojoşmalar vətə kəstə mabilizavaj itergə tejeştər ine.

Ləkin vət, bıl eşte kymanelə. Əle vıqə tiklem kyp rajundarda qamsamul ojoşmalar vıl eşte kin boroloş jahav də, udarnıj 15 kəndə, udarnıj eş alıq vara almanılar.

— Başsavnarkum ydenen hunqı ultırgışında bulqan qararında in qıfqa vaqt eşendə orloq burıştarın 100 pr. tı menən jıyır vətərgə, straxavaj fundın 100 pr. tı menən halıroq, kalxuzdar də kərək bulqan tiklem igende 100

pr. tı menən ajyırqə, janqıd xuzalyqtar tərəfindən orloqton qomıy kəlatkə tapşırılıp vətəvən kəsajtergə.....

— Avıl xuzalyq kampanejanın in möhimdərenen berehe bulqan kalxuz həm prajıvudstıva berekmələren ojoştov, kalxuzdarı nıqıtyv həm dırajıtyv, kalxuz xərəkətdə tıly jətəkselek itergə, tıne. Bıl diriktıtar, bılar vətəden urında qı partejə, kamsamul ojoşmalar aldına itəpheed dur burıştar jəkməttələr. Ə, bıl jəkləngən burıştı tormoşqa aşırqə, şunı menən bergə bıl burıştar menən genə qalmaq, jadoq səsev ösən kərək bulqan vətə maşinalar urındarqə taratır vətərgə, rajun kıləməndə kədgə səsev də tulmaq qalqan vabıv qırlar mājdanın jadoq səsev də artıyır tıltırvda eş alıq varıroq, bıl julda vətə kəsən mabilizavaj itergə tejeştər ine.

Jadoq səsevə ədərlek varışın tikşerev udarnıj 2 adnalyq menən vətəden alqə oşo burıştarı dıjdı. Bıl burıştar udarnıj 15 kənleşə partejə jətəkseleğe atıyında kamsamuldan itəpheed kyp eştər başqarvıd talaq itələr.

Ləkin bıl talap itelgən burıştarı tormoşqa aşırvda kərək rajkamuldar, kərək jəcəjkələr bulhın tavışhıd qalv menən javap

birmədelər. Oşo kəngə tiklem kamsamul gəzitenə udarnıj 15 kəndə kamsamul qatnaşlıq turahında urındardan ber genə xəvərdə kıləv, bıl faktırdə taqı la, nıqıraq dərəkəlj. Bıl faktıtar ular kamsamul ojoşmaların 5 jıllıq tıy 3 nse xəl itkes jılyı qarşılav də eş alıq varıvda yddəren mabilizavaj itə almaqandarın kırhəttələr.

Jadoq səsevə ədərlevdə xəkmət diriktıtarın tormoşqa aşır alımaq, ul partejə dirik itarın tormoşqa aşırvda səjəsi imtixan tota alımaq qırqınyı kılterej vabırtı.

Jadoq səsevə ədərlek başlav eşədgə kamsamul ojoşmalar kin boroloş jaharqə, ikense vəlşaviktər jadına ədərlevdə vətə kəstə mabilizavaj itergə tejeştər.

Ləkin juqarvıla ajtkənsə Başqortostan kamsamul, ojoşmalar tərəfindən bıl boroloş jahaloqan juqəle. Bına şunı eşendə ölke kamsamul kəmitat, jadoq səsevə ədərlek eşendə kamsamul qatnaşlıqın kəsajter ösən qınvar ajyın udarnıj iqlan itte. Həm vətə rajundarqə radia grımma jəvərdə.

Vət udarnıj ajlyqı, udarnıj uđqarvıroq xəderdən yk xəderlek başlav menən bergə, eş varışın raprtıtar bırep torovd talap itəvət.

Şıma rajunı, Aq Janı avıl kalxuz aqzalı, uqıtyvı udarnık Xazıvıl Mullaqolof.

Jəştər kənfirinsejəhe uđqarvıd.

27-nyjəvərdə Arqajış r. Siləj avıl səvite kıləməndə kamsamuldar menən berlekə hajlav jəşendə bulqan batrak, jarı, urta xəl, kalxuzsı fırqəheed jəştərdən kənfirinsejəhe uđqarvıd. Kənfirinsejəhe, səvittərgə hajlavdar vaqıtında, hajlav jəşendə bulqan jəştərdən burıştarı turahında daklat buldı.

Daklattı hun həjləvdə jəştər, Siləj a. səvit kıləməndə bulqan kyp kənə jətəshedlektərdə kırhəttər, avıl səvitenen xısap daklatına tiklem səvit kıləməndə vətə ödəktərdə, vətə plandard tıltırvda jəştər yddəren mabilizavaj ittelər.

Bıjlyq səvittərgə hajlav vaqıtı səjnı kərəstən taqıla qırqıvılaşqan ber dəvərgə tura kıləven, tışqı doşmandardı səvittərgə qarşı qomhədləq menən huqıq ədərlevne itkə alıq, kənfirinsejə hər avılqə asa avejaxım tədərgə, uqə aqzalar, tuplarqə, dirizabel fundına irekle sındar jıjarqə təqdım itte, kənfirinsejə 26 kəşə asaavejaxım gə jəd lıdlar. Kamsamuldar, asaavejaxım zənəttərləndə aktif qatnaşlıq, yddərenen həm jalrınyı huqıq belemen kytərvdə dır burış itər dıjdılar. Jəştər arahında səjəsi tərbejəne jəqşırtıv ösən hər ber avılda səjəsi uqıv tınərkəttər həm tıxnık nədanlıqı vətərvə qırqə saralar kyrevgə təqdım jəhaldı.

Kənfirinsejə, hajlav kəmisejələrenn hılpən eşləven ajtər yite. Qajhı ber avıldarda xoquqtan məxrym itelməgən kulaktar varlıq telgə alındı.

In hunında kənfirinsejə avıl səvite kıləməndə jəştərdən tormoşon jəqşırtıv bara torqan ber genə la s. gəzite vılmavd kırhəttər, „Kamsamulı“ isemendə sına gəzite sığarvıroq qarar bırelde.

S. NURBJ.

IDARA: „Linıne“ gəziten taratıvda hedden avıl səvite kıləməndə nındaj saralar kyrelə həm ul nısek tarala? Kənfirinsejə la tikşerevgən məsələlərdən qəmali ytələstə turahında xəvərdə kətəbed.

Aldaqı ajdar ösən „LININSE“ gə jadı!

Janı kaldugıvı tədöv turahında

VSSPS həm SSSR savnar xuzı qarar.

(Məskəv 13—dikəber 1930— jıl)

Kaldugıvı kampanejanı kin. qatlam eşsən massanın fıkeren 31—jılyq xuzalyq məsələlərə tırəhenə tuplav, həm kıləsəktə eşsələrdən səjəsi iqtisadi mədəni xəldəren jəqşırtıv eşənə dır səjəsi həm xuzalyq ber möhim burış vılyv nıgedəndə uđqarvıroq tejeş. 1931—jıl ösən kaldugıvı tədöv eşə tyvəndəge əsəstən sığır xəl itelərgə tejeş:

A—VSNX yzək ojoşmaları həm unıy berekmələre bulqan VSSRS həm ydək sajuzdar arahında gınırılınj kıləşev tədölə. Eş xaqın kytərev, eşlər sığarvıv kəsə, ydenə təşöv xaqın kəmetev şulaj uq mədəni-tormoş tədöləşə həm xədməttə haqlav jılyı bıldələj torqan limit bıldələne.

B—Ölkə prafsajuz ojoşmaları şulaj uq tejeşle bulqan xuzalyq berekmələre jəki trıstar, yddərenən juqarv torqan urğındardı anıqlavı vıjınsa bıldələngən limitte ul ölkənən ajyrm prıtprejtəjelərə xəl itələr.

V—Pritprejtəjə, fabzafkum, adminstratsejələrə pramfinplanqə nıgedlər yddərenə bırelgən limitte tyvəndəge kyrgədmələ ydgərtə alalar: valavıj praduksejəne kytərev, eşlər sığarvıv kəsən kytərev, ydenə təşöv xaqın kəmetev, juqqa sıvıvıd qıfıqarvıv, matıral rasxuttarv şul uq prıtprejtəjənen taktıski mömkinləktərdə kəkə alıv şartı həm başqalar

G—Tarif seltəre həm rəzrəttər arahında qı mənasəvəttərdə bıldələv, berense rəzrətkə stafka bıldələv, yzək arganizatsejələr (VSNX həm unıy urğın, YSSRS həm unıy urğındarv) qarmaqında qala.

1931 nse jıl ösən eş xaqtarın kytərvdə tyvəndəge prinsıptərdə qujarqə:

A—Eş xaqınyı ybəsən janınan eşləv menən bergə, in vərənsə nəvəttə in möhim sənəqat tamaqında eşsələrdən eş xaqtarın ybəsən təmin itərgə.

B—Ber yk prıtprejtəjelərdə ber ykkvalıfıkatsejələ eşləvse nırma la eş xaqı tyləv həm ulardı eş xaqtar arahında qı bulqan rəzrəttərin kəmetev, şulaj uq eşsələrgə vaqıtlysa həm kymərtəlp eş xaqı tyləv arahında qı mənasəvəttə narmal xəl itev, prıtprejtəjelədən yd seltərendəge eş xaqı funttarın janınan bılev jıly menən eşləne.

Kymer frıutında

117 buldı, 150 gə jə jətərgə.

Danbas təvlegenə 117 tunna kymer bıra.

Danbas dikəber ajında təvlegenə 150 men tunna bırerqə tejeş.

Uđqan 2 ajdın ajyrm kvartalında Danbas kymer tavıv eşendə bık dır əlgəşevdərgə ireştə. Şulajda faktıski kymer tavıv eşə planda qı zadanejanan tyvən. Xəder sutkahına 117 men tunna kymer savıv, bış jılyq tıy 3 nse jıly tılyhı menən qənıqəttələndə alımaq.

Ukrayın V K P (P) ydək kəmitatə, Danbas sənəqatə turahında bırgən dirıktıfında, Danbas kymer sənəqatənen bıl tımp menən varvıy hıy qənəqəttənlərlə tıptarınaj, şunı eşendə dikəber ajda Danbas kymer sənəqatənen təvlekkə 150 men tunna kymer bıreven alqə quja.

Kymer frıutında eş qıdıqandan qıda. Danbas kymer saxtılarv dikəber ajında kydgə kyrenərlə adım jahanı. Məbələn dikəberden berense 5 kənəndə 584 men 284 tunna bırgən, bulha, ikense 5 kənəndə 600 men 178 tunna, hunıy kənərdə kymer tavıv eşə kəndən kən alqə bara. Məbələn dikəberdən 10nda 121 men 382 tunna, 11 ndə 123 men 077 tunna. Xədergə kənəndə Danbas kymer sənəqatə 5 jılyq tıy 3 nse jıly qarşılav alınnan, təvlekkə 150 men tunnaqə jətkerev nıjətə menən sattejalızem jarıy həm udarvılyq kəsajtkəndən kəsajtergə totondoler. M. TAZBJ.

Partindar tavaysh qorlag halyot!

Ilga mital—sujyn, timer karak. Dumnalar, martindar ruda, timer, sujyn horajdar.

Bilarit mitallurgeja zavyltar plan vujynsa nyjaver ajy esen ilga ber men 200 tunna sujyn birer jetkermene. Byl sujyn, timerde veta Bashkortostan kylamenda 25 nyjaverden, 5 nyjaverge tiklem udqaralyqan sujyn, timer vatytar jynav dikadaly birerga tejes ine. Lakin byl dikadala karakle hodohtane birmene. Byl han bik adqa qyna ytalgon.

Esten shundaj dur ahamejatkaje bulvyna qaramastan uryndardaq parteja, kamsamul, praf-sajuz ojomalaly karakle narby birep, vajavyj eslej almanalyar.

Kamsamul ydak kamitate ham VSSPS. tarafynan 15 dikaverden, 15 qinvarqa tiklem veta Sajuz kylamenda util jyv ber ajlyot ytkarev iqylan itelde. Byl ajda, vsqa

terle util jyv menen berga, mital vatytar jyvqa ajyrm dur iqivar birerga tejesbed.

5 jyllyqyn 2 nse jylnda, mitallurgeja laqy edoklektarde bedga sunyn menen qaplarqa karak. Byl edoklektarde qaplav vriditel-larqa in kodel alpur bulasaq.

Byl udar ajlyqta veta zavyl-fabrik, timer juldar, kalxuz safxuz dardam, xatta har ber ajyrm jortardaq artq timer-tomordar indystrejaga brelerga tejes.

Vyqa tiklem kamsamul byl frunt-ta jetarlek eslamene. Kamsamul ydak Kamitate tarafynan baslan-qan byl udar ajlyq, har ber raj-kamul, jecajka ham ajyrm qam-samul aldyna mas'yl, dur burys itelep qujylarqa tejes. Veta jerd-suvutrikar ojomtorop, byl ajlyq-ta veta artq mital vatytar, industreja qosaqyna taslanarqa tejes.

KƏRİM

Bilarit esselorenen jary kluss. Klupta tir, spurt zal bulasaq.

Kantun kammunahy vajraqy abtynnda.

Kantundan xat, Qytaj

Bynan es jyl Kantun qala rivolyt-sejun esselare, vas kytarkvse kerabte-jan aterattare menen berlektə Qytaj tarixny berense tapqr savittar xokute kantun kammunahy tedeneler.

10 nse dikavrida kis saqat 7 la ber artly qydyl qvardejstar praf-sajuzdar tarafynan alda bildalenep quj-qan ber jortqa aqyldylar. Palitsejaga beldermav esen veta haqlq saralari kyrelevgə qaramastan palitseja 6 bumba menen 90 qydyl qvardejstar asty. Urundaq vlastar shunda uq kiz-ken aralar kyrdelar. Ike branavik alq-la, artqa la ber-ber artly sava basla nylyar. Juldarqa haqlq aterattare qujylar. vdoan-narqandy tentep jorene neler. Sulaj bulha la rivolytsejun es-selar ham haldattar stavh hozym bas-larqa buldy. Vlasty qulqa alvqa ederlek qydyv bardy. 12 nse dikave-da ten jaqtan alvdar isetelde.

Instryktardar puldy bas kytarevse-larqa quşylar qalaga tava yrlane Berense şartlav tavys menen essela-ujanyp tiddan qydyl haldattard qalaga tasvys aflavustar kyrende. Qo-rallanqan qydyl qvardejstar veta qalaga taraldylar. Irtan saqat 5 jarymq-tid eslav ham aflavustardyn qydyl jorese aldaqy koraštardan batylarsy koraşevdare menen votenlaj uratylar alandy.

Kantunda vlas qulqa alandy. Veta berlaskon Qytaj praf-sajuzdar rais-e ydak Qytaj kamparteja aqzaly Ci-zina-Zin bulqanlyqy xalda Qytaj rivolytsejohenen syn julyn kyrhatte. Lavyt—fabrik banka ham jerdar xoy-matlasterelgon, tip iqylan itelde. 14-16 saqatlek es urnyna 8 saqatlek es vaqyly qujyldy. Lakin kantun vas-tanejahy julvashylar kyrkeno jalqys-yqtar jevardelar. Massany sajasi ma-silizavajt itev jomoşaq buldy. Parteja ham kamsamul ojomalaly nyqly derlekke tygeldar ine. Kantun qydyl ermejaye qulyna teskon qoraldard Puška, pulamit) fajdalanymaj. Kan-tundyn ydenda qoralhydlanmaqan Gamindan qaskare castare ham alyn-naqan bankalar qaldyrlajyn. Byl katalar doşmanqa ydenen kesen jyj-nar Kantun kammunahy jemerege oemkinlek birdelar. Gamindan kun-ty rivolytsejaye impirealistar jarda-ny menen Kantun kammunahy qan lingedenə batyldy. Qydyl ermejaga jardamqa kilevse vas kytargan kerab-teja atrattare Li-Fuj-Lin ham Czan Fa-Gyja giniraldar qaskardare menen tuddylydy.

Amirika, Angeleja, Franseja ham lapunejony sudnalar Kantunqa hozym itevse vandalarqa qoral menen jardam itteler.

kamsamuldy ese. IX Bashkortostan kam. konfirinsejohenə kilgan safxuz kamsamul ip. Kamaryf hollaj.

Dyan. Masetle rajunynqa yt-an jad ojomtorolqan orloqsoloq safxuzynnda jayge maldə 150 aqra-nan torqan kamsamul jecajkəhe varine. Byl jecajka jayge ham kod go qyr estarenda yden udar itep kyrhata alman. Şuqa qaramad-tan ajyrm partejest iptastarden (nigrakta Vasilfef iptastn tyryş-yqtar arqahnda safxuzdy I nse brigadahy udar eslene.

Şul arqala byl I nse brigada qy-dyl vajraq ham 600 hum bylak aldy. Byl brigada 5 nse ucaskany ydemenen tinlaerga saqrhala, 3 nse ucaska jaryş dugavaryn tue-lytra alman.

Jayge es vaqytarında qatyn qy-dardan traktristkaler brigadahy ojomtorolajyn. Ularqa kulak qo-qho menen huqaralyqandar tara-lynan hozymdar buldy, kamsa-mul jecajkəhe bylardyn kem ika-plektarenda belmaj qaldy.

Kamsamul jecajkəhe menen ad-minstratseja arahnda esly anla-şyp, bergolap alyp varv juj.

Qajly ber masyl iptastarden es

Bedden unyştar

Öfo Baş pidtixnikumy xaderge kəndə 226ad maqlymatle, 80uqy-jada belmavselarde uqytarqa bas-lan. Tixnikumdan kalxuzqa var-qan uqvyslar kesə menen ilde haqlav adnahyna 221hum aqsa jyllydy. „Elemtə“ safxuzynnda asa-vjaxim jecajkəhe tədoldə. Tix-nikumda dirizabel fajdahyna 334 hum aqsa jyllydy. Hajlav kam-panejahy ajqanly avyldarqa syqa-ryloqan uqvyslar insejativahy me-nen kalxuzslylar arahynan „Prav-da“ dirizabelenə 70h. aqsa jynal-dy.

M. ZƏJNƏQI.

selarqa bulqan moqaməlalare bik nasar. Məhalən: jul maşinalary ma-stirskujyndaqy modir şutirdarqa bik nasar qaraj. Byl mastirskujda uqarlyq bulmaqanlyqtan rimuntqa ingən aftavntar 4—5 saqat nry-nyna 2—3 təvlek jatalar. Şuffir-dar ajta baslahə matirskuj xalqy jaratmaj—hygenlrgə totona. Qyr-ese axyrynda esselar taraloqanly-qtan xaderge kəndə jəcəjkələ 70 jəp kamsamul qaloqan. Ular ar-ahynda sajasi an—belem votenl-aj juq.

Rajkum jul vashslyqy jomoşaq. Esselar sajasi an alvqa teləhələ-rdə ulardy teləktarenə javap bi-terdaj keşelar ham julvashlyq juq

Safxuz ergəhendə 350 keşelek traktristar kursy asyloqan. Ular dy təmin itev esenəle adminstratseja halqyn qaraj. Kamsamul jecajkə-he ydenen ins-jativahyn kyrhata elmaj. Rajkamul byl jecajkəhyn aşen jənlənderevdə kibkln saralar kyrhen inetej iptəş KAMARYF.

M. SƏQDEIEVA.

Kamsamul esə hylpan vara.

Urge-lyqy rajunə Jaxeja avyl kamsamul jecajkəhe vajraq jyl dardm birle jəşəp kilhələ his ber es kyrhətkəne ham kamsamuldar arahynda tərbyə estare alyp var-qanly juq. Vaqytında savraneja udqaralymaj. Sajasi uqv tynərgə juq.qyzyl məşrkə bylmə bulha-la, uny rətkə inderev gəzit alv esə juq. Şunlyqtan jəštərdən jan-əqzalar arttarv tygel esep jərap vodolav arqahnda kamsamuldar han kəmej vara. Rajkamuldan his ber tərle jetəksəlek itelmaj, kilgən vəkildərdə tiderək kitev laqynqyna qarajdar. Rajkamuldan kilgən Ramaznyf, dəjəm məzyri uqvqa kamsamulda qatnaştra ly urnyna uqvyslylar menen koraş asyvqa qyna jul kyrhələlə dəjəm uqvqa jardam kyrhətv, jydyl məjəş asyv turahnda his noma la udəşmaj Rajkamul be iq tejes.

ƏXMƏTŞA

Byl kamsamuldan qyvy hyn,

Urge-Qyjqy rajunə Jaxeja avyl „kamsamul“, Soltany M. ydenen nasar estare menen jecajkəne vs-syratyp jala. Jəj kəno avyldyn yd Janyndaqy utynqa bilit hatqanda, har ber 5mitr 1h, 25t bulvqa tejes bulha, ul 2h 50 tindən hata. Qaloqan aqsanly ydləstəre. Maset-teuqv jorto jahaqanda masetten veta ajberdaren hatyp aqsahyn qajda itkəndə ber kemdə belmaj. Oso vəndə xaderge kəndə la jə-cajkə sikritar bulyp esləj. Byn qvvarqa karak.

„KAMSAMUL“

IDARA Byl turala taqy ike iptastn zalubahy var. Tiddan tikşerep, tejesle uryndardyn ida dravyqa xəbəritəve horala.

XƏ-QYN-MA.

Rajkamuldar, jäsäjkäler, äjyñ kamsamuldar, xəbärsä iptäşter!

„LININSE“ NE TARATYVDA SATSEJALIZEM JARBYŞ, UDARBYLYQT YULLANBYD!

„LININSE“ NE TARATYVDA BALŞƏVIKTƏRSƏ BAJAVUJ EŞ ALYP BARBYD!

Aldyrgyñ, uqygyñ, taratygyñ!

„Lininse“ — Başqortostan kamsamul Ölkä Kamitate uryñ bulyp, başqort telendä 5 konga ber tapqyr syqyr kilä.

„Lininse“ — Kamsamuldyñ begöngö eş mitydaryñ xuzalyq, kultura yñeşenä vjälävdä, kamsamuldar arahında intirnatsejanal tärbejäne kəsäjtävdä ber tuqyravhäd eş alyp vara.

„Lininse“ — Yñ bittärendä matur ädäbejattan — siqer, xikajä, usyrktar birep vara. Eşse, batrak, jarly, kalxuzsy jəštär-enän ädiptär jeteštärevdä eş kyra. Ulardyñ äbärdärenä yñ bittärendä kin uryñ birä.

„Lininse“ — gəziten aldyrgyñ, uqygyñ, taratygyñ, uny jaqsytyvda idaravdyqja yñ likeräregedde jañbygyñ.

„Lininse“ — Kamsamuldyñ IX nse s'jyzyña 8 mēngä jetyrgä tejeş. Rajkamuldarqja Başavkamul tarafnan kamitay handar jevärelgän. Byqja tiklem rajkamuldar praktik eştän signaldar bargändäre juq äle.

Signalдар кетәед!

Idaranyn ädrise: Öfö, Jəgur Sazunyn, korpus №3, „LININSE“

40 padpiscik taptyñ.

Min xəbärsä Mulykyñ Məxəmət „Lininse“ gəzitenä 15, „Jəş kamunar“ qja 25 padpiscik taptyr, yñm menän Öfö avyl xuzalyqyñ tixnikumynan tyvəndäge iptäşterde tinläşergä saqyrat:

1) Nəzmettinef, 2) Iljasyn R. 3) Timaşyn N. 4) Josopof, 5) Qajumyn Q. 6) Xəlilef.

Öfö. a. x. tixnikumyñ uqyusyn M. MULYKYF.

IDARA: Oşo iptäşterden, tid kəndä praktik eştärenən xəbər birevdyären kətäed.

Баҗланғыс уқыв ешәндә

kamsamuldyñ qatnaşlyqyn kinäjtərgä. kylt stafitalardyñ eşten kəsäjtərgä kəräk.

Başlanqyş mazyry uqyv eşe partejə tarafnan aloqja qujylyqan vajavuj zadanejə, byl zadanejanyn tödöv eşendä vətə savit partejə häw kamsamul ojoşmalarına jekmätelde. Byl eştə jəštär vigräktä kamsamuldar avangart rylen alyr-qja tejeşlebed, sönki Linin iptäştən şundaj hyde var: „Yñer kilä torqan buyvnda nađanlyq bulmahyn eşen, qemymy uqyv eşen başqarvyn buyrsy kammunis jəštär sajuzynda torovsy jegettär, qyñdar eştənə tösərgä tejeş“. Bylyn bylaj ibäpläner, kamsamuldyñ Yñäk Kamitate „BDJK“ kənəndä başlanqyş uqyv eşe eştənən şifly itevde eştənə alyp tyvəndäge qarardşy syqardşy: „Kin frunt menən satsejalizem tödöv dävərendä kin eşsən massanyn mädənejäten tödöv eşen tid rəveştə ytäv in möhim häm verense siratta torqan buyrstardan bulyrgja tejeşle. Bar byl mäs'aləne sisev arqahında qyña beđ satsejalizem tödöv eşendä taqy la jeteđeräk adyndar menən aloqja kitärbed“ tine.

Şulaj bulqas uryndardaq kamsamuldar ojoşmalarına ul buyrsy ytäv. Tormošqa aşyrv eşe ge-

nə qala. Beđ alda torqan buyrs-tardşy qyñvyn timptar menən ytäv eşen tərle juldar, tərle mitydalar alavdy. Byña başlanqyş uqyv eşen başqarvda la verense mityd iter kylt — stafitalar kilep tyvdylar. Kylt stafitalar — mädəni səjəsət frun-lynda in jaqsy mityd, ul 16 nse s'jyzydyñ qarardaryñ ytäv eşen vətə massanyn mavlizavajt itä.

— Kalxuz da, avylda zavyt ta-mäktäptär də kylt stafitalar tödölərgä tejeşle. Ular turanan — ture başlanqyş uqyv eşen başqarvda agitaty, häm ul eşte başqarvda intyzejazis — udarnik bulv eştənə kalxuzdardyn, zavyttardyn prajez-vudstyva planyndaqy kulturenyn kytäre vylegen ytäv də udarnik bulyrgja teještär. Əle beđden başlanqyş uqyv eşenə varmaq aşqaraj torqan mädəni ojoşmalar-lydy kyp, byña şulardşy quñqatyr jeväre v də kylt stafitalar aldyqy SAFTA bulyrgja teještär. Qyñqahy kylt stafitalar, kultura fruntyn qyñdygyr jeväre vse usaq, başlan-qyş uqyv eşenən var eştə narmal xəlgə kiltirevselər bulyrgja tejeş-tär.

QAJNAN ƏMIRI.

Udarnik — puşvrdar.

Svaz idarahyñ hiñə əjtəbed.

12 nse dikäberdä Öfö puctahynyn aftavustar garazunda prajez-vudstyva kənəşməhe vula. Unda kamsamul Öjərifullin graz mädire garvunuf tyn kyp jeteşhedlektären asty.

Garvunuf-ber eskese keşe 16, nse dikäberdä janşy rimunttan syqqan aftavusty alyp syqyr kitälä, iberek köjə unyñ tögərməs qanatyñ vat-tyra. Oşonon eştənə ber keşen rəxsätenən başqa avyldan ydenen jaqyn Naumyn şufir itep ala. Naumyn, şufir eşen belmaj: Garvunuf uqja jörtərgä aftavus birep syqara. Hədomtälə Naumyn aftavusty vata. Eşləmägən köjgə svirexurucnyj eşlənem tip Garvunuf 70hum aqsa ala.

Jeteşhedlektärde asqan eşen Kamsamuldar isemenən: Ş. Fəjzi.

3 jyl buynsa şufir bulyp, jaqsy eşläp kilgən Öjərifullindşy tixni-eski səvəptär arqahında aftavustyn vatlyqan bluz eşen unyñ eştənə tylətev şarty menən 317 h. aqsa jađalar. Oşolaj akt tödöjdär. Aftavusty tikşerer eşen transprt vylegenən tixniktär kilä, häm unyñ tixnik səvəptär arqahında vatlyqan dörəblənä. Öjərifullin aq-lana. Taqla başqa səvəptär tabyr Öjərifullingə şeltə birələr häm eştən syqaralar. 21 nse dikäberdä kamsamuldar jylyşşy vula häm byl eştə tikşerev eşen kamitəjə hajlana. Beđ svaz idarahynyn vñ-daj eşen tiddən tikşerevde häm qəjephed Öjərifullindşy kire ury-nyña alyvdy talap itäbed.

Qyñlyvaj jäsäjkəhe.

nyqly jetəkselek horaj.

Dyvan — Mäsetle r Qyñlyvaj avylynda ber-nisə jyl inde kamsa-mul jäsäjkəhe jəşəp kilä. Xädərgə kəndä byl jäsäjkənən isenlegen-dä 30 laqan kamsamul xisapla a. Byl kamsamuldar kyvehe isemdə genə xisaplanyp, şul konga tiklen jäsäjkə, səjəsi, xuzalyq kampane-jalaryñ tormošqa aşyrvda qadət tən tşy jomoşaq eşlägən. Ige-äderläv, kədgə səsev, qemym uqyv häm nađanlyqyñ vətərev buyrstaryñ vaqytynda tormošq aşyrvda kamsamul jäsäjkəhe ta-rafnan nyqly qatnaşlyq kyrtətel mägən.

Kamsamuldar adna hajyn klup-qja jylylalar, kisələr jahajdar də tərle jetəkselek kyrtətelmävde eşe şunyn menən vətəñ ibäplər

aralalar. Ə, şulyq vaqytta kamsamul safynda byqja tiklem 85 ratsint təşkil itep kilgən nađanlyq y vətərev julynda eş alyp armajdar. 5 jyllyqy — 4 jyl da jazyñyn kräštejəndər arahında aratv eşen avyl savite tarafnan kamsamul jäsäjkəhe isemenə 200 hum zadaneja birelgən, ləkin jə-säjkənən şul eşhedlege arqahyn-la, byl 200 hum jazyñdyñ 14 nse yjəbergə tiklem ber tinelə taral-naqan.

Jäsäjkə vətə eştərdən byl tik-em hajyn varvyna in dur sə-zəp itep, rajkamul tarafnan ber tərle jetəkselek kyrtətelmävde alyrgja kəräk.

„N“

Әдәби udarniktar!

26 nse dikäber, kis saqat 6 la „Lininse“ häm „Jəş kammu-nar“ vınahyda ədəbi udarniktarday jylyşşy saqyrbla.

ŞTAP

Ridaktyr uryñ vařary: A. ƏMIN.

Уфа, Башглавлит № 575.

